

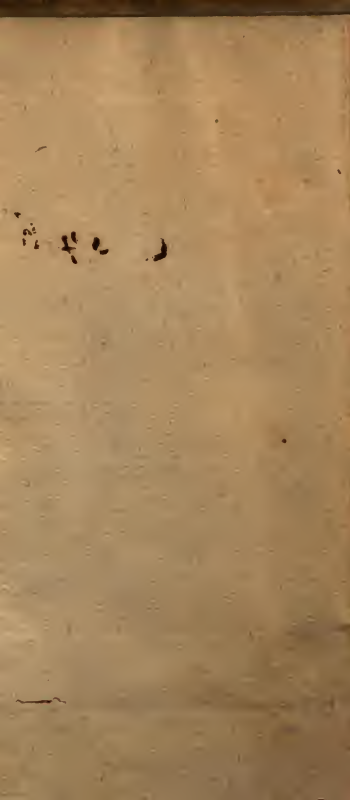
Exercitium
spirituale

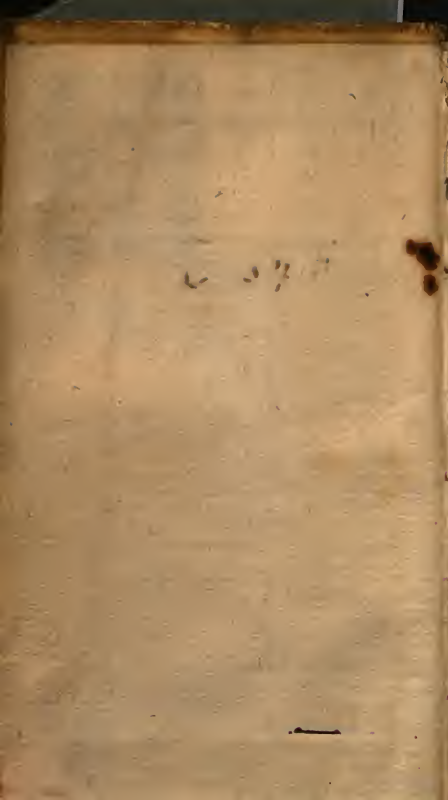

C. 54.6.

M

Jean-Michel de
Contance

L I B E R
E R C I T I O R V M
P I R I T V A L I V M

TRIPLICIS VIAE:

GATIVÆ, scilicet, ILLVMI-
NATIVÆ, ET VNITIVÆ.

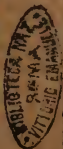

re R. P. F. IOANNE MICHAELE
stantiensi, Priore Cartusie maioris,
& Ministro generali totius or-
dinis Cartusienfis.

us copiosissimis iùm Capitulorum, iùm
eriarum, iùm etiam sententiarum il-
lustratis, atque locupletatis.

et

francese

L V G D V N I,

ptibus IOANNIS BAPTISTAE
B V Y S S O N.

M. D. X C V I I I.

Cum Privilegio Regis.

N O S Fr. Antonius à sancto Paulo
Prior domus sanctæ Crucis in Iare-
sio Cōuisitor provincia Aquitania: &
Fr. Thomas Coquebart Prior domus san-
cti Spiritus in ciuitate Lugdunensi, de-
putati per Reuerendum patrem Priorem
Maioris Cartusie, ac totius ordinis no-
stri Cartusiensis Generalem ministrum,
vidimus & examinauimus librum
Exercitiorū Spiritualium, per ipsum
editum, in quo nihil reperimus quod Ca-
tholica fidei repugnet, sed quod men-
tem diuino amore inflammet: & idcirco
eum, ut verè pium, censemus esse impri-
mendū & in lucem emittendum, ad Dei
laudem, piorum consolationem, & om-
nium salutem. In quorum fidem hīc sub-
scripsimus. Lugduni 14. Octobris, 1597.

Fr. Ant. à sancto Paulo Prior san-
ctæ Crucis Cōuisitor Aqi-
taniæ.

Fr. Thomas Coquebart Prior
S. Spiritus.

GO Fr. Io. Comes in Academia
E Parisina Doctor Theologus &
Lugdunensis monasterij ord. Ere-
mit. S. Augustini Prior. præsentem
librũ *Spiritualium exercitiorum* sum-
mo studio artificiõque à Reuerendo
admodũ in Christo Patre ac Domi-
no, Fr. Ioanne Michaële Cõstantien-
si Cartusie maioris Priore vigilan-
tissimo, ac totius ordinis Cartu-
sienfis Generali ministro, elabora-
tum, methodoq̃ue optima & admi-
rabili dispositum, Reuerendissimi
D. Lugd. Archiepiscopi mãdato per-
legi eundẽque orthodoxæ, Apo-
stolicæ & Romanæ fidei ac doctri-
næ congruentissimum, adq̃ue hu-
manam mentem purgandam, illu-
minandam & Deo Opt. Max. nexu
stabili ac firmo vniẽdam plurimum
valere, eamque ob rem in commu-
nem Christianæ Ecclesię vsum, pro-
motionem & fructum, luce dignis-
simum existimaui. Lugduni apud S.
Augustinum, pridie Idus Octobris;
anni 1597.

F. Ioannes Comes.

SPIRITVALIVM EXERCITI-
ORVM LIBER à R.P.F. Ioan-
ne Michaële totius sacri ordinis Cartu-
sis Generali ministro cōpositus, sana
salutarique doctrina refertus, ac pene in-
finitis vera pietatis igniculis perillustis,
nostro iudicio dignissimus est qui in lu-
cem emittatur. Lugd. Idib. Octob. 1597.

Chalom Offic. Lugdun.

SPIRITVALIA EXERCITIA
R.P.F. Ioannis Michaëlis Con-
stantiensis maioris Cartusiæ Prio-
ris, grauium doctōrūque homi-
num iudicio approbata, in lucem
edendi facultatem concedimus.
Lugdun. Idib. Octob. 1597.

P. Depinac Archiepiscopus
Lugdunensis.

Extraict du Priuilege
du Roy.

PAr lettres patentes du Roy, donnees à Paris le dernier de Nouembre, mil cinq cens nonante & sept. Est permis à Iean Baptiste Buysson marchand Libraire de la ville de Lyon, imprimer, ou faire imprimer, un liure intitulé Exercitiorum Spiritualiū triplicis viæ, &c. composé par Reuerend. pere en Dieu Iean Michel, Prieur de la grand Chartreuse, & General dudit Ordre, ledit liure Exercitiorū Spirit. estant propre & necessaire à toutes personnes Chrestiennes & Catholiques. Et ce pour le temps & terme de dix ans, à compter du iour & datte que ledit liure sera acheué d'imprimer, sans que pendant ledit temps il soit loisible à aucuns marchans Libraires, Imprimeurs, ny autres personnes quelconques d'imprimer, ou faire imprimer ledit liure Exercitiorū Spiritualiū, n'en vendre ny debiter autres que ceux que ledit Buysson aura faict imprimer, sur peine aux contrevenans d'amende arbitraire, confiscation desdits liures, & de tous despens, dommages & interests enuers ledit Buysson, comme plus à plain appert par lesdictes patentes, seellees du grand seau, & signees par le Roy en son Conseil, Dechampin, les ans & iour que dessus.

LIBER
EXERCITIORVM
SPIRITVALIVM TRI-
PLICIS VIAE, PURGA-
tiuæ, scilicet, Illumina-
tiuæ, & Vnitiuæ.

*Authoris ad Deum Oratio & huius li-
belli oblatio & dedicatio.*

DEVS à quo bona cuncta
procedunt, tibi cum gra-
tiarum actione accepta fe-
ro & nomini tuo dedico sequentia
spiritualis viæ exercitia : quæ te
inspirante & donante in meos par-
ticulares vsus primùm collegi &
descripsi : & nunc multorum non
contemnendæ pietatis & condi-
tionis virorū (qui ea pluribus pro-
futura iudicarunt) crebris monitis
& suasionibus inuitatus & impul-
sus : solâque tui honoris & anima-

rum salutis intentione & desiderio illa in commune profero, & propono omnibus quidē deuōtis: sed maxime nouis nostri Cartusienſis ordinis tyronibus, & alijs religioſis in via Dei incipientibus & proficere deſiderantibus, qui conuenientiora ad hoc exercitia non habent. Obsecrans te, vt quicquid in eis imperfectum aut emendandum fuerit, tu per teſmetipſum & tuos (quorum & Eccleſiæ tuæ correctioni me & omnia mea plenē ſubiicio) ſupplere & corrigere digneris: & omnes qui pia deuotione illa legerint aut exercuerint, ad elariorem tui tuæq; voluntatis notitiam, feruentiorem amorem & promptiorem obedientiam excitare & promouere: ſic vt inde tui nominis gloria, & animarum ſalus (quam ſolam hīc & vbi-que pro ſupremo fine intendimus & quærimus) reſultet & copioſe proueniat, te donante & operante. per Ieſum Chriſtum dilectiſſimum filium tuum: cum quo in vnitate Spiritus ſancti viuis & regnas Deus in ſecula benedictus, Amen.

Contenta in hoc libro triplicis via in tres tractatus diuifa.

Praefatio communis in tres huius libri tractatus.

Index materiarum & sententiarum in eadem praefatione contentarum.

Index Capitulorum singulorum trium tractatum.

Praefatio specialis in primum tractatum.

Index materiarum & sententiarum quae in singulis capitulis huius primi tractatus continentur.

Octodecim capitula eiusdem tractatus.

Index materiarum & sententiarum quae in singulis capitulis secundi tractatus continentur.

Praefatio specialis in secundum tractatum.

Reliqua capitula eiusdem libri.

Tractatus de Contemplatione ex scriptis V. P. Dionysii Cartusiani collectus.

Praefatio specialis in tertium tractatum.

Index materiarum & sententiarum in eadem praefatione, & in singulis capitulis tertij tractatus contentarum.

Sexdecim capitula eiusdem tertij tractatus.

PRÆFATIO COMMUNIS
IN TRES SEQUENTES
Tractatus.

QUI vult venire post me, abneget
semetipsum & tollat crucem suam
quotidie, & sequatur me. Luca 9.

1.

Deus bea-
tissimus
nos ad
huc sibi
similes
creavit
sue bea-
titudinis
nos fac-
tes parti-
cipes.

Deus æternus vnus in essentia,
& trinus in personis, sibi ipsi semper suffi-
cientissimus: in seipso, atque à seipso opulen-
tissimus, sapientissimus & perfectissimus,
suique æterna, continua & plenissima intui-
tione, contemplatione & fruitione semper
beatissimus: cum bonorum nostrorum non
egeret, nihilque sibi nostro bono addi, vel ma-
lo demi posset, ex naturali sua bonitate &
benignitate, gratuitaque prorsus charitate, ab
æterno nos præsciuit, amauit, & suæ beatitu-
dinis nos tandem esse participes (si obicem
non poneremus) voluit & prædestinauit. At-
que vt huius beatitudinis capaces esse posse-
mus, tempore sibi placito ad imaginem & si-
militudinem suam nos creauit: dāns nobis
animam simplicem, incorpoream, immorta-
lem & rationalem: memoria, intellectu, & vo-
luntate (in quibus suæ super sanctissimæ Tri-
nitatis imago præcipue reluceret) insigni-
tam: quatenus, sicut ipse semetipsum perfe-
ctissime & continuè cogitando, intuendo,

2.

In quo
beatiendo
nostra cō-
sistit.

amand

amando, & cū plenissima laude, gloria, fruitione, lætitia & satietate possidendo, beatissimus est: sic nos ipsum per memoriam recolendo & præsentem sentiendo: per intellectum cognoscendo & contemplando: & per voluntatem amando, desiderando, & fructuè possidendo, suæ beatitudinis participes essemus.

Finis ergo propter quem creati sumus, & scopus ad quē omnia nostra studia & exercitia finaliter dirigere & ordinare debemus: in quo etiam tota nostra perfectio, & omnis nostræ consummationis finis consistit, est ut ipsum vnitrinū Deum, & mediatorem Dei & hominum, Dominum nostrum I E S V M C H R I S T V M, per memoriam nobis datam iugiter quantum possumus, recolamus, præsentem sentiamus, & adoremus: per intellectum cognoscamus, contemplemur, glorificemus & admiremur: per voluntatē amemus, desideremus, grato obsequio colamus, eiusq; delectatione, gaudio & secura tranquillāque fruitione repleamur, satiemur, & in ipsum transformemur, inseparabiliq; vnione, tandē ipsi coniuncti, in pace in idipsum dormiamus & requiescamus. Cæterū ut ad hoc perueniamus, idem ipse Deus, qui nos ad id prædestinavit, & creauit, veram & compendiosam viam in Euangelio demonstravit, per eundē IESVM CHRISTVM Saluatorem & doctorem nostrum nos omnes his verbis conueniēs & inuitans: *Qui vult venire post me, abneget semetipsum, & tollat crucem suam quotidie, & sequatur me.* In quibus verbis, amor Dei, & desiderium beatitudinis ad quā nos creauit

3.
Quis sit finis & scopus ad quem omnia nostra studia referre debeamus.

4.
Quæ via sit compendiosior ad finem nostrum.

exprimuntur, in eo quod dicitur (*Qui vult venire post me* hoc est, qui ex amore desiderat & querit ad me, gloriamque meam pertingere. Via autem & media, quibus ad hanc beatitudinem perueniamus, ostenduntur in tribus sequentibus, videlicet in abnegatione sui, in crucis quotidiana baiulatione, & in C H R I S T I sequela, quæ per virtutum eius imitationem, & diuinitatis eius contemplationem, qua proprius ei accedimus, & quodammodo vnimur, perficitur. Ergo vt ad finem nostrum & veram beatitudinē perueniamus, exerceri debemus in amore & desiderio Dei, in abnegatione & odio nostro, in amplexu & baiulatione crucis, & in imitatione virtutum Domini nostri I E S V C H R I S T I, sicq; ad eius diuinitatis & superaltissimæ Trinitatis contemplationem & fruitionem (in qua essentialis nostra beatitudo consistit) aspirare & tandem peruenire.

5.

Amor
Dei om-
niū exer-
citiorum
principiū,
medium
& finis.

Potro amor Dei horum omnium exercitiorum debet esse principium, medium & finis. Vnde Apostolus iubet, vt omnia nostra in charitate fiāt. Neq; enim efficacius instrumentum inueniri potest, siue ad vitiorum purificationem & mortificationem passionum, siue ad crucis amplexū & virtutū acquisitionem, siue ad gustandum & contemplandū Deum, quàm Dei amor. Qui tamen aliter est exercendus ab incipientibus, aliter à perficientibus, & aliter à perfectioribus, iuxta triplicē viam, Purgatiuam scilicet, Illuminatiuam, & Vnitiuam. Nam in via purgatiua, incipientes ceteris exerceri debent in amore Dei, quatenus ex eo cōcipiant veram contritionē & odium

Amor
Dei in
triplici
viam variè
exercen-
tar.

peccati, desideriumque seipsos abnegandi & crucem ferendi. In via illuminatiua, proficientes ad hoc exercent se in amore Dei, vt passionibus & virtutibus CHRISTI conformentur efficacius. In via autem vnitua, perfectiores ad hoc exercitia amoris referunt, vt perueniant ad Dei contemplationem, amoroſam vñionem, & mysticam transformationem, ad quam temerarium eſſet ſtatim aſpirare & totaliter inſiſtere, ante exercitia viæ purgatiuæ & illuminatiuæ. Igitur iuxta triplicem hunc ſinem, peculiaria amoris exercitia in ſingulis tribus ſequentibus tractatibus traduntur: in quibus etiam exercitia contritionis, abnegationis, baiulationis crucis, paſſionis, & imitationis virtutum CHRISTI, atque contemplationis altiffimæ Trinitatis, ordinatè proponuntur, iuxta præſatam viam, purgatiuam, illuminatiuam, & vnitiuam.

Ad quorum exercitiorum intelligentiam & praxim vtiliorem, pauca duximus in hac præſatione præmittenda.

Atque in primis, (vt aliquid de neceſſitate & vtilitate horum vel ſimilium exercitiorum ſpiritualium breuiter attingamus) certum eſt nulla re magis iuuari proſectum vitæ ſpiritualis, ſiue pro purgatione vitiorum, ſiue pro morificatione paſſionum, ſiue pro adæptione ſolidarum virtutum & maximæ diuinæ charitatis, ſiue pro guſtu contemplationis, quàm frequentatione deuota & ſtudioſa exercitij ſpiritualis, ſeu orationis mentalis, quod idem eſt. Vtroque enim nomine idem hic intelligimus, nimirum deuotam mentis occupationem & exercitationē circa aliquid

6.

2^m
vñ d
ex cii
ſp. tui
lia ſen
rati r
talis.

quod ad spiritualem profectum iuuat & refertur. Hæc enim distractionem secum non patitur, quàm vocalis oratio frequentè habet. Quia orans mente, aut attendit his quæ meditatur, aut si non attendit, ab oratione mentali deficit & cessat. Multò etiam facilius est in oratione mentali mentis cogitationem, & affectum stabilire, quàm in oratione quæ vocis sono profertur & cursoriè persoluitur. Sed & mens multò plura citiùs concipit, quàm possit ore proferre, & ea magis gustat tacendo, nisi quando ex abundàtia cordis os loquitur. Ad hæc in oratione mentali, mens à Deo magis illuminatur & afficitur, dum stabiliùs & immediatiùs ei adhæret, & ipsum alloquitur & audit. Denique ex oratione mentali addiscitur & acquiritur habitus eleuandi mētem ad Deū per deuotas laudes & gratiarū actiones, obsecrationes, & congratulationes, quo adepto, facilè etiam in ipsa oratione vocali & canonica, mens eleuatur, & ista exercet.

Propter hæc & alios quamplures fructus orationis mentalis, consultiſſimum est vnicuique proficere in spiritu volenti, vt vocalibus orationibus non se occupet, nisi quātum indiget ad excitandum aliquando mētis torporem, aut quātum ex debito sui status & professionis, vel aliàs tenetur. Ea autē quæ tenetur vocaliter persolvere, non parui pendat, nec tanquam minus vtilia fastidiat, aut perfunctoriè persoluat: sed sciens ingratum esse Spiritui sancto, quidquid ei offertur, neglecto eo ad quod quis tenetur, sollicitus sit in primis debita illa tempore, loco, & modo congruis deuotè & attentè reddere, absque

7.

Vocalibus orationibus non insistentium nisi debens.

Vocales orationes canonicae & deliciae sunt omni studio persoluedae.

præcipitatione, & etiam sine nimia tarditate & mora, quæ sæpius tædium & indeuotionem adducit. Distinctè ergo & integrè, sed rotundè & alacriter ac deuotè, debita vocalia in primis reddantur. Quæ etsi ex suo genere sint inferiora exercitijs mentalibus, tamen ex obedientia, propter quam fiunt, merito illis præferuntur: & quando in canonico officio publicè cum alijs in Ecclesia recitantur, maius habent meritum & fructum, tum ex intentione Ecclesiæ, in cuius persona & nomine fiunt, tum ex loci sacri, in quo fiunt deuotione, tum etiam ex eorum qui simul psallunt mutua cõmunicatione, per quam fit, vt vnus distractio vel negligentia non voluntaria nec affectata, suppleatur & excusetur aliorum attentione & deuotione.

Cæterum mentalis oratio duplici modo potest fieri.

Primò, cum quis proposita sibi aliqua materia, ex seipso format & elicit circa eam mentales orationes, aut ex proprijs vel alienis miserijs & indigentijs deuotos affectus producit, vel ex abundantia cordis & pinguedine spiritus sponte erumpit in aspirationes varias. Secundò, cum quis orationes iam formatas & dispositas à se, vel ab alijs, non quidem ore profert, sed attenta mente legit aut memoriter recolit & meditat. Hic autem posterior modus magis congruit, & utilior est nouis tyronibus nondum in oratione mentali exercitatis. Hi enim difficilius possent ex proposita sibi materia conuenientes, & ordinatas aspirationes elicere: atque in illis excogitandis & disponendis

8.

*Mentalis
oratio du-
plici mo-
do exer-
cetur.*

9.

*Nouis ty-
ronibus
magis ex-
pedit for-
matas o-
rationes
meditari.*

diutius

diutius intellectum occuparent, affectu interim ieiuno & arido remanente. Si autem iam formatas & ordinatè dispositas orationes at-
tenta mente legant vel recolant, liberati à labore excogitandi & disponendi meditan-
da, facile possunt statim absque nimia in-
tellectus occupatione, in affectum trahere
iam disposita, & in illis voluntatem suam
conformare, atque ex illis addiscere similia
ex seipsis ordinatius postea facere. Propterea
exercitia sequentia (quæ in gratiam nouo-
rum præsertim tyronum scribimus) non
continent solam & nudam materiam me-
ditandi & orandi, sed proponunt orationes
mentales ex integro formatas, & in praxim
reductas, quatenus noui tyrones non habeant
necesse occupari pro inuenienda forma oran-
di: sed ad hoc tantum laborent, ut apprehensa
& concepta per intellectum proposita & præ-
scripta oratione, voluntatem suam illi con-
forment, & studeant exercere & elicere vo-
lendi actus materiæ conuenientes, ex quibus
potissimum percipitur fructus orationis &
exercitij spiritualis. Cuius finis esse debet af-
fectus inflammatio, potius quam intellectus
illuminatio. Propterea vitandi sunt discursus
superflui intellectuales, & operatio intel-
lectus sic moderanda & comprimenda, ut ea
sola quæ ad excitandam voluntatem magis
conducunt concipiat, & gustanda voluntati
proponat. In actibus enim voluntatis consi-
stit omnis ratio meriti & demeriti, virtutis
& vitij. Qui propterea intensius & crebrius
sunt exercendi, quàm actus intellectus. Porro
dupliciter actum volendi voluntas producit.

10.

Ex acti-
bus volu-
tatis po-
tissimum
percipitur
fructus
orationis
menta-
lis.

Primò

Prunò absolute & simpliciter aliquid velendo, aut nolendo. Secundo id à Deo per orationem petendo. Et hic posterior modus, est etiam nouis tyronibus convenientior & utilior, quia necdum facile possunt absolutum volendi actum in omnibus (præsertim in arduis & sibi inusitatis) producere, sed dum orantes aliquid petunt, ad hoc iam voluntatem inclinant, quia illud desiderant. Et insuper gratiam impetrant, qua eorum desiderium perfici possit, propterea iuxta hunc modum orationis, sequentia exercitia magna ex parte disposuimus. Quod si quis uoluerit priori modo exerceri & volendi actus absolutos producere, id multò facilius & efficacius facere poterit, præmissa, quæ in hoc posteriori modo habentur, oratione & postulatione.

Vt autem sequentium & similium exercitiorum spiritualium vim & fructum agnoscere & gustare perfectius possit, deuotus & studiosus exercitator, legat iterum atque iterum attentius libellum verè aureum Alphonsi Madrileensis, de vera methodo seruendi Deo, in quo traditur ars & ratio exercendi actus intellectus & voluntatis in omni exercitio spirituali. Cuius artis praxim copiosè & dilucidè in sequentibus exercitijs dispositam & præparatam inueniens, ea deuotius amplectetur & studiosius exercebit. Ad illius igitur libelli lectionem studiosum exercitorem remittentes, omittimus hîc plura de arte & methodo in his exercitijs seruanda scribere, contenti pauca quæ sequuntur monita dicto exercitatori proponere, vt nouerit

12.

*Leit
Alphon
de meth
do ser
uendi
Deo c;
utili
ma a
sequer
exerc*

quo ordine & modo possit absque grauamine sequentia exercitia, licet proluxiora videantur, exercere, & fructum ex illis desideratum percipere.

13.
*Certum
tempus as-
signandū
medita-
tioni.*

Ad quod curet in primis eligere & sibi præscribere certum tempus, in quo expeditus ab alijs debitis, vel necessarijs occupationibus, possit singulis diebus (nullo occurrente impedimento legitimo) stabiliter, & libera mente his exercitijs vacare, saltem per integram aut dimidiam horam vel amplius, iuxta sui status & conditionis otium & capacitatem.

14.
*Modus
seruandus
in praxi
sequentium
exercitia-
rum.*

Deinde, hora sibi scilicet assignata, certo ordine, ne fluctuet, sequentia exercitia seu vnum ex istis assumat. Et omnibus alijs non necessarijs intermissis atque à mente exclusis, exercitium propositum non quidem vocaliter proferat, sed nec cursim & perfunctoriè legendo percurrat, quin potius mente recollecta & affectione deuota, illud consideret, & voluntatis suæ motus & actus illi conformet, singulos eius articulos cum interno sapore, quantum Dominus dederit, gustando. Quod si in aliquo articulo senserit maiorem deuotionem, & affectus inflammationem seu dilatationem, non sit sollicitus ad sequentem articulum transire, sed in præcedentis consideratione tandiu permaneat, quandiu illa deuotio durauerit, qua cessante, suum exercitium placidè & amorosè prosequatur. Si verò nihil tale senserit, contentus sit singulos articulos propositi exercitij mente & affectione, prout hîc habentur, concipere &

prose

prosequi absque præcipatione , & etiam absque nimia mora , seu curiosa dilata-
tione articulorum per intellectuales discursus , qui sæpè plus impediunt affectus inflamma-
tionem,quàm iuuent.

Quòd si nullum saporem & gustum in his perceperit , non tamen omittat prosequi exercitium , licèt arido & duro corde. Nec conetur per violentas seu vehementes & cum multo labore extortas aspirationes se ad deuotionem excitare , sed humili , patienti , & resignato affectu , placidè & liberè suspiret pro recuperanda deuotione , nec deiiciatur animo vel nimium tristeretur , neque cesset ab exercitio , etiam si nihil deuotionis receperit vel senserit , sed vt dixi , cœptum prosequatur exercitium , contentus rationali , & si non sensibili deuotione & attenta consideratione articulorum. Tunc enim non minus gratum Deo & sibi salutare erit eius exercitium,quàm si multa sensibili deuotione repleretur : nam in ariditate mentis patienter tolerata, est maior naturæ ac propriæ quæstionis mortificatio , & amor Dei purior & fortior, licèt minus suauis, in ea inuenitur.

Si insuper deuotus exercitator , dum susceptum exercitium prosequitur,apertè senserit se ad aliud à Deo trahi , sequatur diuinum tractum,quo cessante, ad propositum sibi exercitium reuertatur. Verùm tamen caueat ne à dæmonio meridiano decipiatur, & prætextu cuiusdam saporis transeuntis & incerti,

15.

*Qualiter
in aridi-
tate cor-
dis hac
exercitia
sunt con-
tinuanda.*

16.

*Qualiter
trahimur
Dei sit se
quendum
nam ty-
rannus.*

proposita sibi exercitia derelinquat & fastidiat, sicque instabilis fiat, & absque certo exercitio remanens, fluctuet, & aridus relinquatur. A quibus periculis, ut praeservetur, quandiu non habet exercitatos sensus ad discretionem spirituum, sequatur potius praescripta sibi à suo direttore (si quem habere possit) vel à semetipso, cum matura deliberatione & oratione suscepta, exercitia, quàm incertos saporos & tractus insolitos.

17.

*Novus
exro eget
directore
in his
exercitiis.*

Et ut in his, & similibus exercitijs non fallatur, sed ab omni periculo sit immunis, ab initio, donec assuetus illis fuerit, submittat se humiliter & simpliciter alicui Patri spirituali, seu viro in his exercitato aut saltem probatae vitae & Deum timenti, cuius consilio sua exercitia moderetur, & in omnibus prudenter & ordinatè dirigat, ipsum, imò potius Deum in ipso, consulens de omnibus & audiens, eidemque obediens fideliter, simpliciter ac perseveranter.

18.

*Carens
directore
qualiter
Deū con-
sulere de-
beat.*

Quod si talem virum non inueniat, confidenter ad Deum per deuotam orationem recurat, petens ab eo dirigi, & matura cum eo, & coram eo, deliberatione, praescribat sibi certa exercitia, certo ordine, tempore & modo prosequenda, eademque tanquam à Deo sibi consulta fideliter, confidenter, & stabiliter prosequatur, ex amore Dei & propter obedientiae meritum, quo non minus gaudebit, obedienter implens quæ à Deo sic intus audiuit, quàm si ab aliquo suo superiore, aut Patre spirituali illa accepta, perficeret, maximè si paratus sit & desideret alteri se submittere, si quem haberet. Tunc enim eius

volun

voluntas, cum sit efficax, à Deo, obedientiæ duplicis fructum recipiet.

Qui verò negligeret in principio, directorem aliquem quaerere, vel inuentum & oblatum sequi & consulere ac audire, præsumens se sibi ipsi sufficere, nec alterius consilio indigere, is pro sua præsumptione indignum se redderet diuina gratia (quæ non nisi humilibus datur, & sine qua nullus profectus spiritualis sperandus est) vnde facile talis à dæmonio, in angelum lucis se transfigurante, deciperetur. Igitur deuotus exercitator certum tempus ab alijs occupationibus liberum ac mentali orationi aptum, sibi quotidie præscribat, seu à suo directore recipiat, in quo certa exercitia ordinatè modo prædicto prosequatur.

Quòd si hora ad meditandum assignata non potuerit vnum exercitium perficere, non tamen propterea festinet vt illud absoluat, nec vltra horam præscriptam meditationem continuet, sed sequenti hora meditationis prosequatur intermissum exercitium, ab eo loco vbi illud finierat, seu in quo remanserat, præmissa solita præparatione, & breui recapitulatione articulorum iam in meditatorum, si voluerit. Similiter si ante finitam horam meditationis, vnum exercitium absoluerit, incipiat aliud sequens, & prosequatur donec hora præterierit. Et sic semper, sequenti hora ad meditandum sibi assignata, exercitium suum incipiat ab eo loco seu articulo, in quo præcedenti hora remansit, donec omnia exercitia sibi præscripta ordinatè prosecutus fuerit.

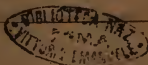
19.

*Negligēs
assumere
directorē
facile de-
cipitur.*

20.

*Nō festi-
nandum
ad hoc vt
vna hora
vnu exer-
citiū fiat.*

Quibus,

21.

*Vnum
idē exer-
citiū se-
pius repe-
tendū à
nouo ty-
rone.*

Quibus absolutis & in affectum atque v-
sum tractis, alia poterit assumere. Porro cū
vtilissimum & consultissimum sit (nouo prae-
sertim tyroni) certo aliquo tempore peculia-
rius insistere praxi alicuius exercitij spiri-
tualis, donec illius sensum & gustum ac vsum
imbiberit, ideò noster exercitator postquam
vnum ex sequentibus exercitium semel me-
ditatus fuerit, non semper statim ad aliud se-
quens meditandum accedet, sed illud pri-
mum toties repetet, quoties expedire videbi-
tur ad hoc, vt fructum illius gustet & finem
intentum obtineat, quo assecuto ad sequens
exercitium transibit. Quod conuenit maxi-
mè fieri in exercitijs primi tractatus, quæ
incipientibus & viam purgatiuam exercen-
tibus proponuntur. Vnde nouus tyro primum
eiusdē libri exercitiū toties repetet, quoties
opus habebit ad hoc, vt in se sentiat desiderium
amoris Dei & emendationis vitæ, quod est il-
lius exercitij finis. Secundum exercitium
pro contritione obtinenda, repetet, donec
sentiat odium & detestationem peccati, &
firmum propositum dignos pœnitentiæ fru-
ctus faciendi. Similiter alia exercitia toties
repetet, antequam ad sequentia transeat, do-
nec eorum sensum & finem gustauerit &
consecutus fuerit.

22.

*Secundi
& tertii
tractatus
exercitia
vt sunt
exercen-
da.*

Exercitia autem secundi tractatus (quæ
proponuntur proficientibus & iam in medi-
tatione exercitatis) non erunt tam frequen-
ter repetenda, sed sufficiet primum exerci-
tium semel attentè & deuotè prosequi, &
postea secundum assumere, deinde tertium,
& sic consequenter decem illius libri exerci-

tia complere. Quibus completis poterit deuotus exercitator iterū atque iterū illa ordinatè resumere. Verumtamen toties licebit ei vnum & idem exercitium repetere, quoties sentiet ex eius repetitione maiorem deuotionis fructum, & maximè frequentius obsecrationes pro virtutibus illis, in quibus se agnoscit magis deficere. Similiter exercitia tertij tractatus (quæ ad super sanctissimæ Trinitatis contemplationem & gustationem spectant) poterunt alia post alia exerceri, vel etiam singula aliquoties repeti pro exercitantis deuotione & conditione. Qui autem in exercitijs vtriusque tractatus ritè fuerit iam vñtatus, poterit fructuosè post absolutam primam meditationē secundi tractatus, exercere primam tertij tractatus: post secundam, secundam: & sic post singulas meditationes secundi tractatus, singulas tertij subiungere. Qui præfato ordine, modo & tēpore sequentia exercitia profecutus fuerit, non reperiet ea prolixiora, quia non proponuntur exercenda vno die, vel vno mense, sed paulatim & iuxta exercitantis otium, capacitatem, & studium, citiùs vel tardiùs sunt absoluenda, hoc semper obseruato, vt certum tempus ad meditandum sibi præfixum exercitator integrè & stabiliter (nisi legitimè impediatur) occupet meditationi, & sequenti hora meditationis, inde suum exercitium incipiat, vbi hora præcedenti finiuit.

Cæterum si fortè studiosus exercitator difficultatem in his exercitijs patiat: & post longam exercitationem sibi videatur parum proficere & affici, non propterea

23.
Propter
difficul-
tatem &
paruum
profectū
non hæc
exercitia
intermit-
tenda.

turbetur neque nimium contristetur, sed neque desperans aut fastidiens, desistat studium & conatum in his adhibere, quin potius ea, licet arido corde, & absque sensibili deuotione, cum rationali & voluntaria attentione & affectu, stabiliter prosequi studeat & conetur; certò confidens in Dei bonitate & liberalitate, quòd suus labor nò erit inanis & infructuosus: sed quò plus laboris & difficultatis inuenerit in suis exercitijs, & patienter pro Dei amore tulerit, eò gratius Deo, & sibi salutaris obsequium exhibebit, & quando Deus viderit expedire, absque dubio deuotionis gustum cum foenore illi retribuet, sic vt quæ prius cum magno labore & ariditate mentis exercebat, faciat cum magna facilitate & suauitate. Quod si tardius id experiat, credat sibi id nondum vtile, & ad huius sensibilis deuotionis & alacritatis carentiã sese humiliter resignet, eamque patienter & longanimiter, quandiu Deo placuerit ferat, faciens quod in se est, exercitia præscripta, sicut potuerit, attentius prosequendo, & Deus pro certo illa acceptabit, supplebit, & abundè remunerabit. Accedat igitur deuotus exercitator ad sequentia exercitia cum spiritali esurie & siti, tanquam ad verissimum & suauissimum animæ suæ cibum & potum: imò tamquã ad medicinam, aduersus omnem spiritualem languorem efficacissimam, & pro impetranda Dei gratia & amore vtilissimam. Sic tamen his immoretur, vt ea, ad quæ tenetur, vel ex debito sui status, vel ex superioris mandato seu consilio, non negligentius persoluat. Verum si

modo tempore & ordine suprà scriptis, ista exercitia profecutus fuerit, per hæc non impedietur à debitis: sed potius alacrior, deuotior & feruentior ad ea reddetur.

Ad faciliorem autem vsum & meditationem horum & similium exercitiorum, iuuabit ea extra tempus meditationis, per modum simplicis lectionis, iterum atque iterum percurrere: vt clariùs intelligantur & sciat lector quæ & quanta sibi supersint exercenda, atque per hoc feruentior reddatur, sic vt cum spiritali esurie ad meditationem postea accedat.

Cæterum multa ad idem ferè pertinentia in his exercitijs, sub diuersis nominibus ponuntur, vt & fastidium ex eiusdem vocabuli repetitione vireat, & inens eandem rem diuersis nominibus concipiens, in eius gustu & affectu diuini exerceatur. Vnusquisque tamen ex hac multitudine & varietate nominum, ea feligora & sapientius frequentare poterit, quibus se deuotius affici senserit. Multa insuper diuersis in locis, ferè eadem repetuntur, quia diuersis exercitijs congruunt, & faciliùs exercitium in affectum & praxim trahitur, quando integrum proponitur, sic vt nihil sit alibi requirendum. Vsurpantur etiam hîc nomina minus à literatis vsitata, eo quòd magis significantia & materiæ conuenientia sunt.

Quisquis ergò hæc exercitia legerit, non aliquam verborum politiem & ornatum expectet: sed eorum quæ proponuntur sensum & vtilitatem attendat & gustare conetur. Deus enim non dictionis ornatum: sed so-

24

Predesti
hæc exer
citia pe
modum
lectionis
legere.

25

Cur es
dem sa
pius rep
tantur.

26

Cur hic
vsurpan
tur voca
bula que
dā minus
Latina
sensu ele
gantia.

lam affectus puritatem requirit, & licet minùs eleganter, aut etiam barbarè precemur, eadèmq; frèquentiùs repetamus; non propterea minùs illi placent nostræ orationes: imò citiùs ab eo exaudiuntur, quo amantiùs suauiusque subinde eadem repetuntur.

INDEX PRÆCIPVARVM

SENTENTIARVM CON-
tentarum in præfatione prædi-
cta: quæ sententiæ sunt distinctæ
per numeros hîc & in margine
eiusdem præfationis annotatos.

1 Deus beatissimus ad hoc nos creauit sibi
similes, ut suæ beatitudinis faceret partici-
pantes.

2 In quâ hac beatitudo consistat.

3 Quis sit finis & scopus, ad quem omnia
nostra exercitia dirigere debemus.

4 Quæ sit via compendiosior ad hunc fi-
nem perueniendi.

5 Amor Dei omnium exercitiorum debet
esse principium, medium & finis: sed aliter est
exercendus ab incipientibus, aliter à profi-
cientibus, & aliter à perfectioribus.

6 Quàm utilia & necessaria sunt ad om-
nem profectum spirituale, exercitia spiritua-
lia, seu mentalis oratio.

7 Quod vocalibus orationibus non sit insi-
stendum, nisi quantum quilibet obligatur. Ca-
nonica autem & debita orationes, non sola
mente sed etiam ore sunt persoluenda, & vo-
luntarijs preferenda.

8 Mentalis oratio dupliciter exerceri po-
test.

9 Nouis tyronibus magis expedit iam for-
matas & in praxim redactas meditationes
mente deuota legere aut recolere, quàm ex
seipsis eas formare.

10 Ex actibus voluntatis potissimum percipitur fructus exercitij spiritualis, qui est affectus inflammatio.

11 Actus voluntatis duplex, aut absolute aliquid volentis, aut per orationem id desiderantis, & à Deo postulantis, qui posterior novis tyronibus est utilior.

12 Lectio libelli de vera methodo serviendi Deo, per Alphonsum Madrilsensem compilati, utilissima est & necessaria ad percipiendum vim & fructum sequentium exercitiorum spiritualium, in quibus praxis illius methodi copiosa inuenitur.

13 Certum tempus est singulis diebus, orationi mentali deputandum, proficere in ea volenti.

14 Modus servandus in paxi sequentium exercitiorum.

15 Exercitia hac qualiter in ariditate cordis sint continuanda & exercenda.

16 Quod novi tyrones sequi debeant potius certa & sibi prescripta exercitia, quam novos saporis & tractus insolitos, nisi aperte tractum Dei aliquando senserint.

17 Quod iidem tyrones, ne fallantur, in his exercitijs indigeant spiritali directore, si possent talem habere.

18 Qui non habent directorem, qualiter debeant petere ut à Deo dirigantur.

19 Negligens assumere directorem, quem habere potest, gratia Dei indignum se reducit, & deceptioni demonis se exponit.

20 Non curandum ut una hora meditationis unum exercitium absolvaatur: sed ut tempus ad meditandum assignatum integrè oc-

cupetur in exercitio spirituali, & sequentis hora meditatio inde incipiat, ubi precedens est terminata.

21 Singula exercitia primi tractatus incipientibus proposita, sunt sigillatim & ordinate prius sepe repetenda, antequam ad sequentia fiat transitus.

22 Exercitia secundi & tertij tractatus, qualiter sint frequentanda.

23 Ista & similia exercitia non sunt intermittenda, etiam si non percipiatur ex his sensibilis deuotio & apertus profectus.

24 Prodest hac exercitia extra meditationis tempus legere, per modum studij & lectionis.

25 Cur in his exercitijs eadem ferè diuersis nominibus significentur, & sapius in diuersis locis eadem repetantur.

26 Cur usurpentur aliquando vocabula minus Latina. seu à literatis usitata, nec elegantiori stylo hac exercitia sint disposita.

INDEX CAPITVLORVM

trium tractatuum huius libri.

Capitula primi tractatus.

Cap. 1. Exercitium, quo inchoaturus vitam spiritualement excitetur ad Dei amorem & timorem, & ad studium emendationis vite. pag. 1

2 Prefatio in exercitia contritionis. pag. 24

3 Exercitium prolixius pro eadem contritione. 40

INDEX CAPITVLORVM

4 Deuota expositio orationis Dominica & salutationis Angelica.	87
5 Duo alia exercitia contritionis breuiora præcedenti.	93
6 Exercitium pro eligendo certo vitæ genere.	116
7 Exercitium pro suscipiendo obedientia in eo sub alicuius patris spiritalis directione.	121. 122
8 Exercitium quo is qui non habet directorem, se tradit in æterna sapientia discipulum & directionem.	128. 129
9 Admonitio de tribus quæ solent nos à bonis propositis & consilijs datis reuocare, & qualiter sit illis resistendum.	136
10 Exercitium prolixius pro intentione re- cta in omnibus habenda.	141
11 Peculiariora exercitia pro dirigenda intentione ante quodlibet opus.	156
12 Oblatio cuiuslibet operis iam perfecti	168
13 Exercitia amoris erga Deum & caria.	170
14 Exercitium ad cogitandam ubique Dei præsentiam.	185
15 Exercitium generale pro sui abnegatione & crucis tribulatione simul.	190
16 Peculiariora exercitia, pro abnegatione, vel usu necessariorum delectabilium.	199
17 Alia exercitia pro qualibet cruce, seu tribulatione amplectenda, & ferenda, vel resurgenda.	209
18 Exercitium generale pro omnibus omnium afflictorum tribulationibus.	217

CAPITVLA SECVNDI
TRACTATVS.

Cap. 1. *Praefatio in secundum tractatū.* 249

2 *Oratio preparatoria generalis, ad suscipiendam & exercendam spiritalia exercitia* 255

3 *Praefatio generalis, seu exordium prae-mittendum singulis sequentibus meditationibus cum sua interpretatione.* 262

4 *Decem meditationes de Passionibus Domini, disposita per varias tabulas, quarum singula decem numeris sunt distincta.* 266

5 *Eadem decem meditationes, seorsim & sigillatim pro faciliiori earum usu posita.* 279

6 *Obsecratio generalis post singulas decem meditationes subiungenda, pro impetranda applicatione & fructu earum.*

Itemque Exercitiū generale pro excitando Dei amore, per considerationem nominum Dei amabilem, quorum tabula hic habetur per decem classes distincta: in quarum singulis quinque ternaria habentur singulis decem meditationibus applicanda.

Exercitia generalia, pro actibus diuini amoris, recta intentionis & impletionis diuinae voluntatis, quae sunt singulis meditationibus communia. 298

7 *Exercitiū pro abnegatione proprii sensus & voluntatis, & amplexu cuiuslibet crucis, quod etiam est commune, & singulis meditationibus inferendum.* 315

8 *Exercitiū generale & cōmune pro imitatione virtutum Christi: quae virtutes in tabula per decem classes distincta breuiter nominantur, ut singulis decem meditationibus singula applicentur.* 323

INDEX CAPITVLORVM

9 Oblatio totius exercitij, facienda post obsecrationem pro virtutibus in singulis meditationibus.	329
10 Explicatio nominum Dei qua in exercitio amoris habentur, & quinque ternariorum prima meditationis.	336
11 Meditationes super singulis ternarijs amabilium Dei nominum, secunda meditationi applicatorum.	354
12 Super ternarijs tertia meditationis.	364
13 Super ternarijs quarta meditationis.	378
14 Super ternarijs quinta meditationis.	389
15 Super ternarijs sexta meditationis.	401
16 Super ternarijs septima meditationis.	414.
17 Super ternarijs octaua meditationis.	429
18 Super ternarijs nona meditationis.	440
19 Super ternarijs decima meditationis.	451
20 Obsecrationes pro virtutibus prima meditationi applicatis.	471
21 Pro virtutibus secunda meditationis.	486
22 Pro virtutibus tertia meditationis.	502
23 Pro virtutibus quarta meditationis.	510
24 Pro virtutibus quinta meditationis.	518
25 Pro virtutibus sexta meditationis.	528
26 Pro virtutibus septima meditationis.	536
27 Pro virtutibus octaua meditationis.	546
28 Pro virtutibus nona meditationis.	552
29 Pro virtutibus decima meditationis.	565

TERTII TRACTATVS.

Tabula Ternariorum nominum
super sanctis. Trinitatis, in de-
cem classes distinctorum, singu-
lis decem sequentibus medita-
tionibus applicandorum.

1 Oratio preparatoria ante singulas se-
quentes meditationes pramittenda. 644

2 Prefatio communis singulis etiam medi-
tationibus conueniens. 648. 649

3 Meditatio super quatuor ternariis prima
meditationi assignata. 650

4 Obsecratio generalis singulis decem me-
ditationibus subiungenda. 660

5 Decem obsecrationes speciales & adora-
tiones super decem ternariis perfectionum su-
per sanctis. Trinitatis singulis decem medita-
tionibus applicanda. 665

6 Obsecratio generalis & resignatio in fi-
ne singularum decem meditationum facien-
da. 680

7 Meditationes, super ternariis secunda
meditationis. 686

8 Super ternariis tertia meditationis. 695

9 Super ternariis quarta. 704

10 Super ternariis quinta. 713

11 Super ternariis sexta. 723

12 Super ternariis septima. 731

13 Super ternariis octaua. 741

14 Super ternariis nona. 750

15 Super ternariis decima. 759

PRAEFATIO SPECIALIS
in primū Tractatum, qui ad viam
purgatiuam pertinet.

I *Tractatus iste in primis excitat
ad inchoandam vitam nouam &
Deo placentem, eos qui nec dum à vani-
tate seculi & carnalibus desideriis sunt
abstracti: proponens illis exercitium me-
ditationis quo per varias considerationes
ad Dei timorem & amorem, vitæq; emen-
dationis studium accendantur.*

2 *Deinde sic excitatis, offertur exer-
citiū quo inducantur ad veram prae-
riorum peccatorum contritiōē, confes-
sionem & satisfactionem, sine quibus fru-
stra & temerè quis nouam vitam inchoa-
re & spiritualibus exercitiis vacare co-
naretur.*

3 *Purgata autem per contritiōē &
pœnitentiā conscientia, si quis nondum
elegerit & amplexus fuerit certū vitæ ge-
nus à Deo placens, debet illud eligere, &
conuenientiū iuxta illud sua studia &
exercitia disponat. Propterea hic tertio
loco proponitur exercitiū pro facienda
electione vitæ & status homini secundum
Deum magis conuenientis.*

4 *Quarto loco ponitur exercitiū pro
suscipiendo*

suscipiendo simplicis obedientiae iugo sub directione alicuius patris spiritualis, quod his qui vitam nouam inchoare & spiritualibus exercitiis intendere volunt, est utilissimum, & (si talem directorem habere potuerint) summè necessarium.

5 His vero qui non inveniunt patrem spiritualem à quo dirigantur, proponitur exercitium, quo petant à Deo dirigì, & firmiter proponant sub eius interna directione & obedientia viuere.

6 Post hac docetur nouus tyro, per varia exercitia intentionem suam purè propter Deum in omnibus & ante omnia dirigere & formare, quod proficere volenti est omnino necessariū, maximè cum ex puritate & bonitate intentionis, actū omnium bonitas, & meritum præcipuè dependeat. Et quoniam intentionis radix est amor, subsequuntur exercitia, quæ ad inflammandum cor ad Dei amorem pertinent, ut sic promptius omnia propter Deum agat, seipsūque abneget, & crucem suam eius amore tollat.

7 Postremo traduntur varia exercitia, quibus homo sese exerceat in sui abnegatione, rerumq; delectabiliū superfluarū abrenūtiatione, & necessariarū recto usu.

8 *Atque in amplexu & tolerantia cuiuslibet crucis. Quæ sunt vera fundamenta vite spiritalis, utilissima ad omnium vitiorum mortificationem, & solidarum virtutum acquisitionem. Et sic finitur hic primus tractatus ad incipientes, & in via purgativa sese exercentes peculiariùs conveniens.*

INDEX MATERIARVM

& præcipuarum sententiarum quæ inveniuntur in singulis Capitulis primi Tractatus, notatæ ad marginem sub numero qui hîc eis proponitur.

In primo capitulo primi tractatus hæc continentur.

1 *Oratio preparatoria complectens breuiter decem obiecta excitantia ad Dei timorem & amorem, vitæq; emendationis desiderium, cum obsecratione pro gratia dignè & fructuosè ea considerandi.* 1

2 *Consideratio deuota diuinæ maiestatis & perfectionis, per adorationē, laudem & amorosam congratulationem.* 3

3 *Diuinæ bonitatis & beneficiorum erga omnes homines generalium, similis consideratio.* 5

4 Beneficiorū peculiariter meditan-
ti impensorum consideratio. 8

5 Quā pulchra & optāda sit virtus. 13

6 Quanta sit immensitas gloria, se-
stantibus virtutem repromissa. 14

7 Quām detestandum & fugiendum
sit peccatum, propter infinitam eius enor-
mitatem & damna, quæ hīc breuiter tan-
guntur. ibid.

8 Gehenna aterna, quam incompre-
hensibilis & intolerabilis sit pœna. 18

9 Quām sit tremendum & praeue-
niendum iudicium supremi iudicis. ibid.

10 Brevis consideratio mortis ubique
imminentis. 19

11 Quām fructuosè expendenda sit
in bonis operibus vite presentis breuitas
in qua sola mereri licet. 20

12 Quòd hostibus & laqueis undi-
que circundemur, quibus & sollicitè resi-
stendum. 21

13 Obsecratio pro excitatione diuini
amoris & timoris & emendationis vite,
ex prædictorum consideratione. 21

CAPITVLVM SECVNDVM
cōtinet præfationē in Exercitiū
cōtritionis in qua hæc habentur.

1 Pœnitentia exercitium est omnibus

necessarium, & praesertim nouam vitam spiritus inchoare volentibus. 24

2 Defectus sufficientis contritionis, causa est cur pauci gustent diuinum amorem. *ibid.*

3 Contritionis exercitium proficere volentibus est necessarium, & monachis proprium, quorum est sua & aliorum peccata d. flere. 25

4 Confessio generalis facienda, ab eo qui vult fructuose vitam nouam inchoare, & quanta sit eius utilitas. 26

5 Quidam singulis annis generalem confessionem de suis defectibus eodem anno commissis non inutiliter faciunt. 27

6 Modus procedendi in facienda generali confessione. *ibid.*

7 De venialibus peccatis, & si non necessario, utiliter tamen sit sacramentalis confessio. 28

8 Quam sollicitè sint vitanda peccata venialia, ab his qui proficere in spiritu volunt. 29

9 Nullū veniale committendum est pro quocūque temporali bono consequendo, vel malo vitando. *ibid.*

10 Duodecim nocumenta quae ex peccatis venialibus voluntariè vel negligenter

ter commissis, proueniunt. 30

11 Quam insipientes, & in periculo-
loso statu sunt, qui negligunt vitare pec-
cata venialia. 30.31

12 Venialia peccata ex surreptione
vel fragilitate humana, parum nocenti-
bus qui feruenter ad Dei amorem & per-
fectionem aspirant. ibid.

13 Excitatio ad exercitium contri-
tionis frequentandum, propter fructum
præcipuè inde prouenientem. 32

14 Consolatio infirmorum, qui licet
se in contritione exerceant, nondum ta-
men statim possunt à peccatis omnino ab-
stinere. ibid.

15 Modus quo tales impetrare à
Deo possint gratiam continendi à pec-
catis. 33

16 Expedit statim post quodlibet pec-
catum mortale, vel graue veniale com-
missum, conteri & resurgere, saltem per
brenem aspirationem, quæ hîc habe-
tur. ibid.

17 Contritionis dolor non per violen-
tias, sed moderatas, feruientes tamen &
dulces aspirationes est excitandus. 34

18 Si sensibilis dolor & lachryme de-
sint pœnienti, non propterea desperare

aut nimium trīstari debet. *ibid.*

19 Propter frequētem lapsum in peccata venialia, ex sola fragilitate humana, nullus debet fieri pusillanimis aut nimium tristis.

20 Modus facilis & efficax delendi, aut vitandi peccata venialia, per breuem & amorosam ad Deum conuersionem. *ibid.*

21 Scrupulis locum dare est omnino praecauendum. *ibid.*

22 Consciētia quid significet & quomodo liget, etiam si sit erronea. 36

23 Erronea conscientia qualiter sit deponenda. *ibid.*

24 Dubium & opinio, quid significant, & qualiter obligent. 37

25 Scrupulus quid sit, & quid sit agendum contra scrupulum. *ibid.*

26 Quomodo is qui scrupulosus est, liberari possit à scrupulis, sequendo alterius consilium. 38

27 Non est confitendum de his quae solus scrupulus dictat esse peccata. 39

28 Scrupulosus nolens alterius consilium sequi, vix unquam à scrupulis liberatur. *ibid.*

CAPITVLVM TERTIVM

de Exercitio Contritionis sicut valdè prolixum est, sic multas sententias & articulos, habet, vt hic exprimitur.

1 Oratio preparatoria ante exercitium contritionis continens causas ad frequentandum hoc exercitium mouentes: & obsecrationem pro gratia istud dignè exercendi. 40

2 Excitatio ad timorem & obsequiũ Dei, per eius nomina ad hoc propria. 41

3 Excitatio ad amorem & obsequium Dei, per alia nomina ad hoc conuenientia. 44

4 Abiectio & prostratio pœnitentis coram Deo, cum humili confessione. 45

5 Modus recogitandi peccata sua coram Deo. ibid.

6 Cõfessionis interna formula, accusans quotidianos defectus, conueniens his qui à grauioribus peccatis iam abstinere didicerunt. Quæ etiam utilis est pro facienda confessione sacramentali. 46

7 Confessio generalis & breuis de peccatis quæ cõtra Decalogum committuntur. 51

8 Quòd utile sit contritionis exercitiũ

in plurali exercere, ut pœnitens non pro
suis tantum, sed etiam pro aliorum pec-
catis doleat. 52

9 Quàm grauitè & multipliciter
diuina maiestas offendatur & irruetur
per peccatum, quàmque sit detestandum
& puniendum peccatum. 53

10 Deploratio duritiæ cordis non sen-
tientis dolorem de tanta peccati grauita-
te: cum imploratione gratiæ contritio-
nis. 54

11 Dolor de peccatis ex aggrauan-
tibus eius, sumptis à conditione persone
peccantis. 55

12 Dolor de peccatis, ex considera-
tione duodecim perfectionum diuinitatis
quæ per peccatum offenditur. 57

13 Dolor de peccatis propter decem
damna & mala quæ per peccatum in-
curruntur. 60

14 Dolor de decem vulneribus per
peccatum influctis. 62

15 Dolor de decem alijs malis ex pec-
cato procedentibus. 63

16 Dolor de peccatis, ex consi-
deratione nouem Dei nominum & of-
ficiorum amabiliam erga nos & no-
stre vilitatis & ingratiitudinis erga il-

lum.

64

17 Dolor de eo quod peccando effi-
cimur fures, sacrilegi, idololatra, homi-
cida, & stultissimi. 68

18 Dolor de prædictis ob id præ-
sertim habendus : quia à Dei amo-
re & debito obsequio nos impediunt.
69

19 Obsecratio pro suppletionem defe-
ctus debite contritionis. 70

20 Demersio omnium peccato-
rum, in vulnera, sanguinem & amo-
rem Christi, cum deprecatione veniæ.
ibidem.

21 Proposium firmum abstinendi
ab omni peccato. 71

22 Proposium confitendi & quam-
cumque pœnitentiam suscipiendi. 72

23 Postulatio veniæ ab his quos pœ-
nitens læsit, cum voluntate efficaci &
proposio eis satisfaciendi. 73

24 Pœnitens ignoscit ex corde om-
nibus qui eum offenderunt : & sic confi-
denter petit à Deo sibi ignosci. ibid.

25 Fiducia bona quod Deus pecca-
ta ignoscat pœnitenti. ibid.

26 Gratiarum actio pro patientia
& longanimitate Dei erga peccatorem, &

pro infusa tandem contritione & spe venia. 74

27 Propositum Deum feruentius amandi & colēdi, ei que in omnibus obediendi. 75

28 Desiderium ulciscendi propria peccata, ex zelo diuini amoris & iustitia. 76

29 Recognitio & confessio pœnitentis, quod nullis suis laboribus vel pœnis possit satis pœnire sua peccata. ibid.

30 Resignatio ad subeundam pœnam æternam, si Deus vellet eam inferre, sicut iustè posset. 77

31 Oblatio meritorum vite & passionis Christi & omnium sanctorum, totiusque Ecclesie, efficacissima pro satisfactione peccatis debita. 78

32 Confidentia, quòd huius oblationis meritum pœnitenti applicetur, si & ipse dignos pœnitentie fructus faciat. pag. 81

33 Innouatio propositi ad faciendum fructus pœnitentie dignos, qui hîc sub denario numero exprimuntur. ibid.

34 Resignatio pœnitētis, ad suscipiendam & ex amore tolerandam crucem omnem, quam Deus voluerit eū pati. 84

35 *Obsecratio pro cruce patienter
& fructuosè ferenda cum fructibus spi-
ritus sancti.* ibid.

36 *Fructus ex crucis tolerantia spe-
randi.* 85.

37 *Assumptio & oblatio alicuius
pœnitentia particularis pro peccatis.* 86.

CAPITVLVM QVARTVM
continet Orationem Domini-
cam & salutationem Angelicam
deuota interpretatione elucida-
tam, cū annotatione in eandē. 87.

CAPITVLVM QVINTVM
• cōtinet alia duo cōrritionis exer-
citia, breuioribus verbis cōple-
ctentia substantiam præceden-
tis exercitij prolixioris, quorum
secundum adhuc est breuius
primo. 98.

CAPITVLVM SEXTVM
est de eligendo genere vitæ, in
quo hæc habentur.

1. *Oratio pro eligendo salutari vita
genere.* 116

2. *Modus deliberandi pro hac ele-
ctione facienda, & agnoscendi in hoc*

diuinam voluntatem. 116. 117

3 *Electum semel vita genus, fideliter
& stabiliter sequendum.* 120

4 *Obsecratio pro confirmanda &
stabiliter implenda electione vite iam
facta.* 121

CAPITVLVM SEPTIMVM

hæc continet.

1 *Quàm sit utile & necessarium
nouis tyronibus directioni & obedientia
alicuius patris spiritualis subesse.* 121.

2 *Oratio pro suscipiendo tali ingo
obedientie, ubi exprimitur & proponi-
tur exemplum obedientie Christi, & san-
ctorum: & varij fructus qui ex tali obe-
dientia procedunt: deinde innouatur
propositum firmum hanc obedientie viam
sectandi, cum conditionibus ad hoc requi-
sitis, quæ hic sub denario numero expli-
cantur.* 122

CAPITVLVM OCTAVVM

*continet Exercitium seu oratio-
nem, qua is qui non habet pa-
trem à quo dirigatur, se tradit in
æternæ sapientiæ directionem
& obedientiam, petens ab ea di-*

righi in omnibus: proponens eam in omnibus consulere eiꝛue perfectè obedire, vbi etiam habetur modus proposita generalia & particularia cum Deo & coram Deo faciendi, pro directione vitæ propriæ, cum obsecratione pro fideli & integra obseruatione propositorum iam factorum.

128.129

CAPITVLVM NONVM

continet admonitionem de tribus impedimentis quæ solent nos reuocare ab implezione sanctorum propositorum cum Deo factorum, & de modo illis resistendi: vbi hæc docentur.

1 *Quod non sit admittenda suggestio suadens proposita tanquam minus utilia esse deferenda & mutanda.* 137

2 *Credendum firmiter id esse Deo gratius, quod premissa deuota oratione & matura deliberatione, cum eo & propter eum quis facere proposuit.* 138

3 *Si tamen superior (cui talis obedire tenetur) aliud precipiat, est ei obediendum, & propositum factum tunc deferendum, non autem quando alius qui non est*

superior, id consulit. 139

4 Quod proposita cum Deo facta non sunt deferenda propter timorem aliquius infirmitatis aut mali incurrendi, nisi aperte vel probabiliter tale malum ex observatione propositorum immineret. 140

5 Quod labor & difficultas occurrens in observatione propositorum sit pro Christi amore fortiter toleranda. ibid.

CAPITVLVM DECIMVM
continet Exercitium pro intentione recta in omnibus habenda, ubi sequentia declarantur.

1 Bonitas vel malitia actuum nostrorum ex intentione potissimum dependet. 141

2 Non est recta intentio, quando opus malum assumitur ad consequendum bonum finem. 142

3 Recta intentio est totius vite spiritualis fundamentum. ibid.

4 Perfectissima intentio est, pure propter Deum omnia agere. 143

5 Oratio pro huiusmodi intentione in omnibus habenda. ibid.

6 Radix & regula intentionis est

amor: & propterea exerceri debet voluntas in actibus amoris erga Deum, ut omnia propter ipsum facilius operetur. 144

7 Per exercitium abnegationis, & ody sui ipsius voluntas debet inclinari ad hoc ut nihil propter se suumque proprium commodum agat: quod hic petitur. ibidem.

8 Præcipuum & vltimum intentionis recta desiderium esse debet, ut ex amore perficiamus Dei voluntatē, propter quam cetera sunt desiderāda & petenda, etiam ipsa virtutes & beatitudo æterna. 145

9 Que sit summa & præcipua Dei voluntas, quam exigit à nobis. ibidem

10 Qualiter validis & frequentibus actibus volendi implere Dei beneplacitū, acquirēdus sit habitus rectæ intētionis. 146

11 Quando querimus virtutem aliquam aut æternam gloriā que nobis utilis est, non queramus eam eò quòd nobis sit salutaris, sed quia Deus vult nos eam, querere & habere. 147

12 Exemplum familiare, quo docemur proprii commodi obliuisci, ut solum Dei beneplacitum queramus, & ex eo solo moueamur ad querendum ea que nobis sunt salutaria. ibidem

13 Cum inchoare aliquid volumus, qualuer debeamus intentionem nostram rectè formare & dirigere. 149

14 Beati magis optant Dei voluntatem implere, quam propria beatitudine frui, qua parati essent privari, si ita Deo placeret. 150

15 Qualiter voluntatem nostram inclinare possimus ad volendum propter Dei amorem quod durum & difficile apprehendimus. 151

16 Exercitium aliud quo ea quæ petisti a Deo in articulo sexto exercitii præcedentis nunc exerceas per actus absolutos volendi, inclinans tuam voluntatem ad ea quæ prius postulasti, scilicet ad amorem Dei, contemptum tui, & desiderium omnia propter Deum purè agendi. 152. 153

17 Inclinatio voluntatis ad implendā in omnibus Dei voluntatem super omnia. 153

18 Inclinatio voluntatis ad odium & detestationem offensa Dei & transgressionis diuine voluntatis. ibid.

19 Inclinatio voluntatis, ad odium sui & contemptum. 154

20 Inclinatio voluntatis ad querendū pure in omnibus solā Dei voluntatē. ibid.

CAPIT. XI. CONTINET

peculiaria exercitia pro dirigēda intentione ante quodlibet opus.

1 Ante opus debūm vel aperte Deo placens intentionis directio. 16. 157

2 Imploratio diuini auxilij ante quodlibet opus arduum & difficile, cum sui humiliatione & diffidentia, & plena in Deum confidentia. 160

3 Vbi nota interpretationem horum verborum. sanctifica, excua, cōforta, cohibe, compone, stabili, moue: illumina, accende, adiua, ut propter te, secundum te, per te, & tecum: hac enim sepius in his exercitijs repetuntur, & ante omne opus utiliter petuntur. 162. 163

4 Qualiter Deus consulendus, quando dubitas quid velut à te perfici, in occurrente aliquo negotio. 163

5 Consilium petiturus à patre spiritali pramitte orationem ad Deum, & accipio consilio iterum ora Deum. ibid.

6 Consulendis in dubijs Deus, quando non potest consuli pater spiritalis, & etiam antequam consilium petatur à patre, utiliter Deus intus consulitur. 165

Oratio pro implorando Dei adiutorio, quando inter opus agendum, ariditas &

difficultas nimia occurrit. 166

CAP. XII. CONTINET VARIAS
oblationes & obsecrationes post
quodlibet opus bonū faciēdas. 168

CAPIT. XIII. CONTINET
varia exercitia amoris, vbi etiam
hæc habentur.

1 *Quinque decades ternariorum no-
minum Dei amabilium hîc nudè posito-
rū ad amoris exercitium, quorum inter-
pretatio cum obsecrationibus cōgruis ha-
betur in secundo tractatu, in quo frequē-
tius & diffusius debet excitari proficien-
tis animus ad Dei amorē, hîc autem bre-
uius est insistendum amoris exercitio.* 170

2 *Varij actus amoris ad inflamman-
dum utiles.* 171

3 *Admonitio qualiter prædictis no-
minibus Dei sit varijs modis utendum,
pro aspirationibus flammigeris* 172. 173

4 *Aliud amoris exercitium per de-
sideria ardentia.* 177

5 *Qualiter ex omnib⁹ occurrētib⁹ excitari
debet animus ad Dei amorē & laudē.* 180

6 *Dū vides aliquē bonū opus facere,
cōgratulare & Deo gratias age.* 180. 181

7 *Dum vides aliquem peccare, dole,
& Deum pro eo deprecare.* 181

8 *Ex omnibus creaturis, Dei laudem elice.* 182

9 *Oratio frequentanda quādo te sentis per exercitia amoris non inflammari, sed aridum manere.* 183

CAPITVLVM QVARTVM- decimum continet

1 *Exercitium pro sentienda ubique Dei praesentia, quem credimus esse semper & ubique nobis praesentissimum, intentissimum, & ad succurrendum promptissimum & paratissimum, unde merito excitari debemus ad eius reuerētiam, confidentiam, amorem & obsequium.* 185

2 *Hic habetur modus efficax obsecrandi Deum, quando vis instantius aliquid ab eo petere & obtinere. ibidem, &* 186. 187. 188. 189

CAPITVLVM QVINTVM- decimum continens exercitium generale pro abnegatione sui, & crucis baiulatione, in quo hæc ponuntur.

1 *Desiderium assequendi fructus qui proveniunt ex abnegatione sui, & crucis tolerantia, qui plures hic enumerantur.* 190

2 *Desiderium abnegandi se & ferendi crucē ad assequēdos fructus prædictos.* 192

3 *Obsecratio pro impetrando Dei adiutorio ad hoc necessario per nouem sacramedia.* *ibid.*

4 *Oratio pro abnegatione proprii sensus.* 193

5 *Oratio pro abnegatione propriae voluntatis, omnis peccati radice.* *ibid.*

6 *Qualiter sint relinquenda, vel pro necessitate sumenda ea quae propriae voluntati sunt grata & delectabilia.* *ibid.*

7 *Qualiter sint amplectenda, vel refugienda (quando nocua sunt saluti) dura & aduersa.* 195

8 *Modus fructuosè suscipiendi & tolerandi omnem crucem nobis aliunde quam à nostra electione & voluntate aduenientem.* 195. 1. 6

9 *Modus sapiens in die se excrucendi in abnegatione sui & crucis amplexu.* 197. 198

10 *Oratio pro renouatione propositi generalis seipsum abnegandi, & crucem omnem ferendi, saepius dicenda.* *ibid.*

CAPITVLVM SEXTVM-
decimū continet peculiaria exercitia pro abnegatione vel vsu rerum delectabilium, & hæc in eo habentur.

1 Oratio præmittenda quando vis abstinere ab reliqua re delectabili non necessaria. 199

2 Alia, quãdo abstinere debes ex præcepto, vel ex consilio dare quæ alioquin videretur profectui tuo vel sanitati utilis.

200

3 Quando vis sumere rem aliquam delectabilem tibi necessariam (sicut est cibus, somnus & similia) primò offer Deo desiderium ab ea abstinendi propter fructus abnegationis: deinde considerans quod Deus vult ut illam sumas, abnega illud desiderium primum, & sic eam, non quia tibi delectabilis est, sed ut impleas Dei voluntatem, sume, cum conditionibus & modis expressis in oratione quæ hîc habetur.

200 201. 202

4 Ante refectiõnem peculiaris oratio. 204

5 Ante somnum specialis oratio. ibid.

6 Breuiores aspirationes ante sumptionem rei delectabilis. 205

7 Aspiratio quando prosperam aliquid tibi offertur vel contingit. 207

8 Quando honor vel laus tibi offertur specialis oratio. ibid. & 208

CAPITVLVM SEPTIMVM

decimū cōtinet peculiaria exercitia pro acceptanda & toleranda qualibet cruce, in quo hæc habentur.

1 Quando vis assumere aliquam crucem seu rem tibi duram & grauem, aspiratio dicenda. 209

2 Quando vis abstinere ab aliqua austeritate, è quòd existimes eam tuo profectui nocere, oratio. 210

3 Quando morbus, aut alia tribulatio tibi non ab homine aliquo, sed à Deo contingit, oratio. 210. 211

4 Alia oratio, qua facis ut damna & aduersa tibi contingentia non minus tibi prosint, quàm si ea voluntariè assumpsisses. 211

5 Quando ex tua culpa incurristi aliquem morbum vel aliud malū, oratio. 212

6 Quando aliquis iniuste absque tua culpa iniuriam aut damnum aliud tibi infert, oratio. 213

7 Quando ab aliquo quem prouocasti & prior lesisti, recipis iniuriam, oratio. 215

8 Breni in qualibet tribulatione occurrente aspiratio. 216

CAPITVLVM OCTAVVM

decimum cōtinet generale exercitium pro omnibus omnium afflictorum tribulationibus, in quo hæc habentur.

Admonitio, quam sit utile pro omnibus afflictis simul orare iuxta sequens exercitium. 217

In hoc autem generali exercitio sequentia exerceas.

1 *Primo suscipis de manu Domini omnia totius Ecclesie, uaque & omnium miserorum aduersa.* 217

2 *Gratias agis cum gaudio pro implectione diuine voluntatis & fructibus ad quos ista aduersa ordinauit, qui hinc breuiter manerantur.* 218

3 *Horum fructuum desiderio omnia aduersa cum gaudio suscipis, & tolerare usque in finem proponis.* 219

4 *Confiteris cum dolore peccata tua & aliorum, quibus Deus offensus iuste hac aduersa mittit: & peccata quæ horum aduersorum occasione à multis committuntur.* ibid.

5 *Condoles miserijs afflictorum, & defles bona quæ per hac aduersa impediuntur.* ibid.

6 Timens ne hæc aduersa sint in ruinam, & de te diffidens, ad Deum confugis. 219.220

7 Quem obsecras ut te & omnes miseros a peccatis mundet per veram poenitentiam & iustificet. 220

8 Deinde, ut offerens meritum suæ passionis, iram patris ab omnibus afflictis auertat: & non in ira sed in misericordia eos castiget. ibid.

9 Et quia Deus vult in tribulatione innocari: rogas eum ut eatenus afflictos liberet, quatenus scit expedire ad suum honorem & eorum salutem. ibid.

10 Quod ut efficacius impetres: oras ex affectu & efficacia orationis illius quam Christus Dominus in horto cum sanguinis sudore fudit: eiusdem orationis verba assumens. 221

11 Profiteris & credis Deum scire, velle & posse ab his tribulationibus eatenus liberare, quatenus expedit ad eius honorem & animarum salutem. ibid.

12 Obsecras instanter ut id faciat.

13 Petis ut donet tibi & afflictis omnibus assumere ea omnia & sola remedia liberationis quæ vult assumi. 222

14 Et suppleat, si aliter factum fue-

rit: atque omnia ad eum finem perducatur
qui sit ad eius honorem & animarum sa-
luem. ibid.

15 Quod ab eo confidenter expectas,
te totum & omnes afflictos omniâque
eorum aduersa, paternæ eius fidelitati
plenè resignas & fiducialiter committis.
223

16 Rursus te offers ad præsentēs, at-
que alias quascumque Deus voluerit,
crucis ferendas, in unione passionum
CHRISTI. ibid.

17 Diffidens de te, imploras auxilia
& media diuina ad ferendam crucem
necessaria, pro te & omnibus afflictis.
224

18 Rogas ut Deus donec ista omnia
de manu eius suscipere, & cum fructibus
spiritus sancti tolerare. ibid.

19 Sic, ut ex eorum tolerantia passio-
nis CHRISTI fructus & merita, tri-
bulatis applicentur. 225

20 Oras pro inimicis, seu his qui ma-
lignè persecutiones inferunt. ibid.

21 Petis te & tribulatos omnes præ-
seruari à vitijs quæ solent ex impatientia
sequi. 226

22 Obsecras suppleri bona quæ occa-

sione tribulationum impediuntur. 227

23 Offers omnes omnium afflictorum
tribulationes simul cum passionibus
CHRISTI, & sacrificio missæ in om-
nigenam hostiam pro tota Ecclesia, &
pro quibus teneris. *ibid.*

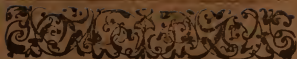
24 Oras pro renouatione & applica-
tione fructuum passionis. 228

25 Postremo confidēs te à Deo exau-
diri, te totum & omnes afflictos rursus ei
integrè commendas, offers & resignas.
ibid.

26 Et quia præfatum exercitium ge-
nerale, est prolixius, sequitur aliud simile,
breuius, comprehendens totam ferè sub-
stantiam prioris. 228. 229

Sic finitur primus Tractatus
huius libelli.

EXERCITIVM

QVO ANIMA EXCITATVR

AD DEI AMOREM,

hōnorem, desiderium ac

studium emenda-

tioris vitæ.

CAP. I.

*¶ Oratio preparatoria complectens bre-
uiter decem obiecta ad hæc utilia:
cum obsecratione pro impetranda
gratia dignè & fructuosè ea consi-
derandi.*

O SUPERAMANDISSIME ET
supercolendissime IESV
CHRISTE, Domine
Deus meus, & omnia & su-
per omnia. Multa sunt quæ
me vehementer excitare
possunt & debent, ad te amandum tibi que in
omni sanctitate & iustitia seruendum, & ex
amore obsequendum omnibus diebus vitæ
meæ: Nimirum

1 Tua suprema & immensa maiestas, di-
gnitas, sapientia, bonitas, & omnimoda per-
fectio superamandissima.

2 Tua nimia & inestimabilis erga no-

*Deum
meum
et iustitiam
Dei
mei
et iustitiam*

charitas, benignitas, misericordia, fidelitas & munificentia.

3 Virtutis honestas, pulchritudo & summa utilitas.

4 Gloriæ æternæ diligentibus te, & virtutem sectantibus repromissæ immensitas.

5 Peccati infinita grauitas, turpitudine & malitia; damnâque & nocumenta innumera.

6 Gehennæ æternæ peccantibus nec pœnitentibus præparatæ intolerabilis & incomprehensibilis cruciatus.

7 Iudicij tui summa æquitas, districtio, & propinquitas.

8 Mortis ybique imminentis hora incertissima.

9 Vitæ huius, in qua sola licet meritorie operari, breuitas.

10 Hostium & laqueorum multitudo, improbitas, & pericula.

Quæ omnia & singula vtinam dones mihi nunc & sæpius coram te & tecum, sic attentè & deuotè recogitare, vt per hæc verè & efficaciter exciter & accendar ad tui amorem, & omnem sanctitatem & iustitiam tui amore sectandam. Ad hoc (quæso) per suauissimum spiritum tuum, & Angelicum ministerium me excita, conforta, & stabili, meamque memoriam moue & reple: meum intellectum illumina & dirige; meam voluntatem affice & succende: omnesque vires animæ & corporis dispone & conforta, vt verè propter te, secundum te, per te, & tecum, istud exercitium aggrediar, prosequar & perficiam: in vnione tuarum meditationum & exercitiorum: ad tuam & sanctorum om-

nium laudem & gloriam : meamque & omnium pro quibus tu vis, aut ego teneor, vel intendo, omnimodam salutem : veramque & stabilem Ecclesiae tuae reformationem & pacem, Amen.

EXERCITIUM.

¶ Consideratio Diuina maiestatis & perfectionis per adorationem, laudem, & amorosam congratulationem.

O Praesentissime, intentissime, & promptissime: ô super reuerendissime, superamabilem, & supercolendissime amator & benefactor, Domine IESU CHRISTE, Deus meus, & omnia, & super omnia : Quia vis, & sicut vis, ex affectu pijsimae matris tuae, BB. Angelorum, sanctorum omnium & animarum purgandarum, ex mea, tuorumque & meorum specialium & omnium viuentium parte, te cum Patre & Spiritu sancto Trinum in personis, & vnum in essentia Deum, per suavissimum cor & spiritum tuum, adoro & reuereor, laudo & glorifico: Amans tibi congratulor, gratusque me totum tibi offero, pro omni bono quod es, quod habes, & quod operaris; & pro omnibus misericordijs & beneficijs tuis erga nos & omnes creaturas exhibitis & exhibendis. Specialiter autem amans congratulor tibi, pro tua suprema & immensa maiestate, potentia, sapientia, bonitate, & perfectione. Congratulor tibi, quia tu Deus es à te ipso, & in te ipso beatissimus,

opulentissimus, potentissimus, sapientissimus, optimus, perfectissimus, & tibi ipsi sufficientissimus.

Poterit lector deuotus, singulis sequentibus clausulis & sententijs hoc verbum (Amans tibi congratulor, quia tu) pramittere, aut certè semper subintellegere: & similiter in sequenti consideratione bonitatis Diuinae.

Tu plenissimè te ipsum ab æterno inuariabiliter intuendo, contemplando, amando, & fruiuiè possidendo, cum æterna securitate: semper fuisti, es, & eris beatissimus. Magnitudinis tuæ, sapientiæ tuæ, dignitatis & gloriæ tuæ, nullus est finis. Tu es summè potens, summè pulcher, summè suauis, summe sanctus & bonus. Tu es vnicum summum bonum, increatum, inuariabile, perfectum & infinitum; à quo & in quo est omne bonum: extra quod & sine quo nihil est bonum & amandū, & quod infinitè excedit omne bonum. In te est bonorum, pulchrorum & desiderabilium omnium plenitudo immensa. Tu solus vniuersis ac singulis creaturis ineffabiliter & incomparabiliter es melior, speciosior, nobilior, dulcior, ditior, munificentior, perfectior, & amabilior. Quicquid enim bonitatis, pulchritudinis, suauitatis, opulentiæ & perfectionis inuenitur in vniuersis creaturis sparsum & imperfectè: hoc totum in te est vnitum, & cum excellentia & perfectione prorsus infinita. In ditione tua cuncta sunt posita. Tu es Dominus vniuersorum. Tu fecisti cælum & terram & omnia quæ in eis sunt: & non est qui resistere possit voluntati tuæ. Omnia tibi seruiunt & obe-

diunt

dant; & quaecumque vis facere praeualent. Tu omnia perfecte intueris: nec ullus potest te decipere, aut à te abscondi. Tu omnia quae fecisti diligis: & omnibus iuxta propriam virtutem, ex tua bonitate te communicas. Quantum ergo te in omnibus, & super omnia magnificare, laudare, adorare, amare, appetere & querere debemus: tibi que semper & ubique & in omnibus, ex amore servire, obedire, & gratissimum obsequium praestare, ad tuam gloriam sempiternam?

¶ Contemplatio Divinae charitatis & munificentiae erga omnes homines.

Eya rursus amans congratulor tibi, & gratias ago pro tua erga nos inestimabili charitate, dilectione, benignitate, & infinita munificentia. Tu enim es amator noster, nosterque amicus super omnes amantissimus, benevolentissimus, fidelissimus & munificentissimus. *Hic enumerantur decem generalia beneficia quae postea fusius explantur.* Tu es noster, 1. Praedestinator, 2. Creator, 3. Conseruator & Gubernator. Tu es noster, 4. Regenerator & Redemptor, 5. Illuminator, & 6. Nutritor. Tu es noster, 7. Vocator, 8. Iustificato, 9. Singularis Benefactor, & 10. Glorificator.

Tu enim cum bonorum nostrorum non egere ex gratuita proisus charitate, benevolentia nos amasti: & tuae beatitudinis nos tandem esse participes, si obtemperare non poneremus, voluisti & praedestinasti.

2. Attende ut lilius beatitudinis capices esse possimus, tempore tibi placito ad unanimitatem

Beneficium primum.

& similitudinem tuam nobilissimè nos creasti : dans nobis animam simplicem, incorporëam, immortalem & rationalem : memoria, intellectu, & voluntate (in quibus sanctissimæ Trinitatis imago relucet) insignitam, & per iustitiam originalem tibi similem, quatenus sicut tu temetipsum perfectissimè & indefinenter contemplando, amando, & cum securissima fruitione infinitaque complacentiâ & iubilatione possidendo es beatissimus: sic nos per memoriam te stabiliter recolendo, per intellectum contemplando, & per voluntatem amando & fruiuiue possidendo, beati esse possemus. Tu corpus integrum, & ad functiones animæ aptum dedisti. Tu cælum & terram atque omnia quæ cœli & terræ ambitu continentur propter nos creasti, & ad nostrum vsum ordinasti. Ipsos etiam Angelicos spiritus, in nostræ salutis ministerium deputasti.

3 Tu nos & omnia propter nos potentissimè conseruas, sapientissimè gubernas, & moderaris, atque sine labore regis.

4 Tu nos per primi parentis nostri Adæ inobedientiam iræ & damnationis æternæ filios & reos effectos, non dampnasti, sicut iuste poteras: sed vt nos ab æterna ira & damnatione redimeres, & ad tuam gratiam & æternam gloriam rursus reparares: tu perfectus Deus manens, ex nimia prorsus charitate, voluisti homo verus fieri, & in assumpta humanitate triginta tribus annis in summa humilitate, paupertate, & afflictione mentis & corporis viuere, virtutum exempla perfectissima exhibere, tandèmq; generalissimâ,

ignominiosissima, & acerbissima passione & crucis morte consummari : & postmodum tertia die gloriosus resurgere , in cœlū ascendere, Spiritum sanctum mittere, Ecclesiamq; tuam septem sacramentis fundare, munire, & sanctificare; atque in ea beatissimam matrem tuam cæterosque sanctos tuos vocare, iustificare, magnificare, & glorificare : eosdēque nobis in patronos , doctores , adiutores , & cooperatores nostræ salutis dare dignatus es. Et ut huius tuæ incarnationis, vitæ, & passionis, perfectæque redemptionis participes nos efficeres , per baptismi sacramentum nos regenerasti, & ex filiis iræ filios gratiæ & adoptionis, tuæque gloriæ hæredes, & tecum cohæredes, benignissimè fecisti.

5 Tu per donum fidei & intellectus : per tuæ vitæ exemplar perfectissimum : per sacras scripturas & doctrinas : per internas inspirationes , piorūque hominum exempla & monita nos illuminasti : & de credendis , de agendis vel fugiendis , ac de sperandis salubriter instruxisti , & indefinenter doces & instruis.

6 Tu nos nutris , & omnia ad corporis & animæ sustentationem & in tuo servitio confortationem necessaria nobis conuenienter & sufficienter provides & donas.

7 Tu nos quotidie peccantes tēque offendentes & prouocantes, non statim condemnas, sed multipliciter reuocas, illuminas, terres, compungis, & per pœnitentiæ sacramentum iustificas.

8 Tu singulos nostrū , si te deuotè consulere & audire voluerimus , ad conuenien-

coram nostræ salutis statum vocas & perducis.

9 Tu singularia unicuique nostrum dona, gratias, & prerogativas confers: & in nobis conseruas.

10. Tu denique æternam & immensam gloriam & beatitudinem (quam nec oculus vidit, nec auris audiuit, nec in cor hominis ascendit) nobis præparasti: & si in tuo amore & obsequio fideles & constantes usque in finem perseverauerimus, certissime daturus es.

¶ Prædicta beneficia quæ quatenus generaliter omnibus collata sunt commemorasti, nunc ut singulariter tibi data recolle & reperire: quatenus sic vehementius ad amorem iam singularis benefactoris inflammemur.

Ps. cxi. 10
rati me-
riti pe-
culatiter
inpenso-
rum con-
sideratio.

Singulariter autem tu Deus meus mihi semper fidelissimus & beneficentissimus fuisti. Tu enim ab æterno me purissime dilexisti: gratuita tua pietate me fecisti creaturam rationalem, insigniens animam meam nobilissima & elegantissima imagine tua. Voluisti a Christianis & honestis parentibus, in Ecclesia tua sancta, tempore gratiæ, me nasci: corporisque & membrorum omnium ac sensuum integritatem, & bonam habitudinem mihi contulisti: & huc usque conseruasti. Nobilissimo Angelo tuo mei custodiam commendasti: & per Angelicum ministerium ab innumeris periculis aut liberaisti

aut præservalisti: & ad innumera bona excitasti, direxisti, & confortasti: atque ad inuicem me direxisti, nisi obicem ego posuisssem. O stupenda, o amorosa, & amoro recolenda tua erga me miseratio. Tu excelsus ille Deus, indicibili dulcore charitatis penetratus ac victus, naturam meam suscepisti, & homo verus factus es. Tu Deus meus & pater, factus es frater & socius meus, ne ego exors tue beatitudinis remanerem, & in aeternum perirem. Tu triginta tribus annis in terra laborans salutem meam studiosissimè peregristi. Mei causa contemptum, opprobria, penurias, poenalitates, tristitias, iniurias, circumsus, & ignominiosissimam crucis passionem & mortem patienter, libenterque sustinuisti: preiosissimūque sanguinem tuum usque ad extremam guttam fudisti. Tam singulariter pro me illa omnia fecisti ac passus es, ac si solus redimi debuisssem. Sic igitur, sic amabilis tu Deus meus, me redemisti: sic felicitatem & beatitudinem aeternam quam perdideram mihi recuperasti: & ut huius tuæ redemptionis participem me faceres, voluisti me statim postquam natus fui, per baptismum regenerare, adoptare, signaculoque fidei Christianæ & gratia tua insignire & donare. Tu ad cognitionem tui nominis, tuæque legis ab infantia me peruenire donasti, per veram fidem, & scientiam salutarem: quam etiam augere in me non desinis per illuminationem gratiæ tuæ, & per institutionem sanctæ matris Ecclesiæ, scriptaque & exempla ac exhortationes & doctrinas sanctorum & piorum hominum. Tu ab ipso vitæ meæ exordio me

semper nutriuisti; & omnia ad huius vitæ commoditatem necessaria abundè mihi absque nimia solitudine prouidisti & contulisti. Tu à puero me multipliciter peccantem patienter tolerasti, expectasti, & à damnatione perpetua & gehenna quam merebar præseruasti. Nam si mecum sicut commerueram agere voluisses, iam olim anima mea infinitis peccatis onerata periisset. Tu etiam me à te auersum, tibi que rebellem sapiùs reuocasti, immutasti, iustificasti: & vt pœnitentiæ & Eucharistiæ sacramenta frequentarem donasti. Tu tandem me à periculoso secularium consortio & peccandi occasionibus segregatum, ad hunc salutiferum & meæ saluti ac conditioni conuenientissimum ordinem & statum vocasti, & fidelibus seruis tuis adiunxisti: oportunitatè que tibi liberiùs seruiendi mihi contulisti. Tu ad vitam spiritualem me licet tepidum & negligentem, semper excitasti & direxisti: patrèsque spirituales, libros, locum, & tempus ad hoc oportuna mihi donasti. Tu à graui scandalo actiuo & passiuo hætenus me præseruasti: & ab innumeris insidijs, tentationibus, tribulationibus, & periculis animæ & corporis liberaisti. Ad multa etiam bona me excitasti, direxisti & adiuuisti: & ad multo plura & maiora me excitasses & confortasses, nisi gratiæ tuæ obicem ego posuissem. Tu adhuc quotidie me sapiùs cadentem, misericorditer suscipis, erigis: & ad te reuertentem, culpamque agnoscentem benignissimè in gratiam tuam recipis, ignoscis, iustificas, ac sanas. Tu incessanter me doces, dirigis, adiuuas; & sicut pu-

pillam oculi tener me custodis. Ita curam mei geris, ac si solus essem in toto orbe terrarum. Tu æstuantissimo meæ salutis desiderio teneris, & tam aduersa quam prospera omnia mihi in bonum conuertere cupis & niteris. Nihil obliuiscens eorum quæ piè ad honorem tuum, te adiuuante ago, loquor, audio, lego, meditor, oro, desidero, vel patior: & ne minimam quidem cogitationem bonam ex bona voluntate prodeuntem perire sinis, sed omnia illa mihi studiosissimè asseruas apud te, licet ea nimis imperfectè & tepidè à me fiant. Tu innumera prorsus beneficia mihi præstitisti, & adhuc singulis præstas momentis, ineffabilemque beneuolentiam & amorem ostendis. Denique tu dulcissimum, amœnissimum, gloriosissimumque regnum tuum æternum mihi promissisti, in quo vis me tui secunda possessione, clara visione & laude, plenâque fruitione perenniter gaudere, si tibi seruire atque in amore tuo perseuerare voluero. Verè nulla vnquam mater tam tenerè dilexit vnicum filium suum, quàm tenerè me diligis. Amor tuus erga me dulcissimus, sapientissimus, ardentissimus, fidelissimus, constantissimus, immensus, ac planè excessiuus est. Sed ego (heu) mala pro bonis peruersè reddens, infidelis & ingratus tibi semper fui, & adhuc sum. Nam & gratiam tuam multis modis in me impedio: & dona tua destruo, aut abscondo. O quanta est tua erga me charitas, fidelitas & beneficentia: & quanta est mea erga te ingratitudo, infidelitas & iniustitia? Vere dignum est, æquum & salutare, vt ego posthac tibi Deo meo, ami-

tori meo, tali ac tanto benefactori meo, humillimè me subuciam, & ingentem reuerentiam ac venerationem tibi exhibeam: teque toto corde, tota mente, tota anima, & virtute diligam, amem, desiderem: & omni grato obsequio colam. Meipsum verò ingratisimum & infidelissimum peccatorem odio habeam, abnegem, mortificem, castigem, & funditus tibi resignem. Iustum est vt coram te tali ac tanto mihi semper presentissimo intentissimo, & promptissimo reuerenter, humiliter, maturè, pudicè, innocenter, & honestè viuam, stem, & ambulem, atque ex sincero amore tuo cuncta propter te agam, dimittam, & patiar iuxta supremum tuum beneplacitum, ad tuam gloriam & omnium salutem, Ecclesiæque veram reformationem & pacem.

¶ Sequuntur alie considerationes ad Dei amorem & feruens obsequium excitantes.

AD quod sola quidem tua bonitas, maiestas, charitas, & beneficentia immentis sufficienter me deberent accendere: maxime cum propter temetipsum solum (etiam si nihil inde commodi nobis accederet) sis super omnia reuerendus, glorificandus, amandus, & omni grato obsequio colendus. Sed vt mea tarditas efficacius ad hoc exciteretur, inflammetur & iuuetur: volo alia etiam, te iuuante, attentius nunc commemorare & considerare quæ ad idem me possunt accendere.

*Consideratio virtutis quam pulchra
sit & optanda.*

ATque in primis ipsa virtus pulchritudo, honestas & utilitas, ad ipsam sectandam & exercendam merito me debet excitare. Virtus enim tantæ pulchritudinis, honestatis, & amabilitatis est; ut etiam si nullus ex ea fructus sequeretur, propter se tamen esset appetenda & sectanda: sicut ipsi etiam gentiles philosophi agnouerunt, licet veram virtutis essentiam & perfectionem (quæ in gratia & charitate tuâ tanquàm in radice fundatur) nō intellexerunt: cuius gratiæ & charitatis merito & perfectione virtus Christiana vere dicitur & est lumen, decor, & claritas animarum vera opulentia & nobilitas earum. Bonitas à qua habeat ut veraciter bonæ dicantur. Virtus est via salutis, stabilimentum & robur mentis, victoria mundi, conculcatio dæmonum, ianua vitæ, porta beatitudinis. Virtus liberat & præsentat a peccato, & eius damni, vulneribus ac poenis: excita, conseruat, roborat, & stabilis in bono: armat & expeditum facit hominem ad pugnandum contra hostes, ad resistendum omnibus temptationibus, ad tolerandum quælibet aduersa. Virtus facit hominem paradysum Dei, sacris meditationibus virentem, sanctis desiderijs florentem, bonis actibus fructuosam, bonæ famæ odore respersam, & delicias Dei mansionem. Virtus facit hominem tuum (Ô IESU CHRISTE DEVS) filiū, membrum, seruum, discipulum, familiarem, amicum, secretarium, militem, thronum,

templum

t emplum & regnum. Virtus denique facit nos Angelorum consortes, regni cœlestis hæredes, tuæque beatitudinis æternæ participes. Quæ beatitudo sola sufficienter nos deberet ad amorem virtutis, & ad obsequium tuum accendere.

Gloria æternæ immensitas hic breuiter tangitur quæ fusiùs ex alijs libris poterit intelligi.

6. **I**N hac enim beatitudine quam diligentibus te & obtemperantibus tibi præparasti & promissisti, est gloria & honor sine confusione, opulentia sine egestate, sufficientia sine defectu, securitas sine timore, sanitas sine languore, vita sine morte, potentia sine infirmitate, sapientia sine errore, libertas sine seruitute, gaudium sine mœrore, esuries sine labore, satietas sine fastidio, claritas absque tenebris, societas nobilissima, amantissima, iucundissima, & summè pacifica. In qua denique est tuæ Diuinæ essentiae & perfectionis secunda & perpetua possessio, clara cum iugi laude visio, suauissima fruitio, & amorosa tecum vnio numquam finienda, securaque in te obdormitio, requies, & pax quæ exuperat omnem sensum & intelligentiam, omniumque bonorum & desiderabilium cumulus, abque vlla miseria.

Peccati deformitas & damna innumera, propter quæ merito detestandum est omne peccatum.

7. **Q**Uod si nec tua maiestas, bonitas, ac beneficentia, nec virtutis excellentia &

utilitas, nec beatitudinis repromissæ immensitas me ad tui amorem & obsequium excitent: saltem à peccato & offensa tua me deterreant ipsius peccati turpitudine, enormitas, detestabilitas, & pœnæ infinitæ reatus. Peccatum enim est voluntaria auersio à te summo bono Deo, & conuersio ad vilissimam creaturam. *Qua hîc de gravitate & damnis peccati breuiter commemorantur, habentur in sequenti exercitio contritionis fusiùs explicata, ubi etiam sunt profundius meditanda, hîc enim sufficit hac considerare ad concipiendum generale odium peccati.*

- 1 Tuæ imperialis maiestatis offensa.
- 2 Diuinæ tuæ præsentis & sapientiæ summa inhonoratio & irreuerentia.
- 3 Vilipensio tuæ bonitatis & perfectionis infinitæ.
- 4 Contemptus tuæ erga nos charitatis excessiuæ.
- 5 Conculcatio tui sanguinis effusi tuæque passionis renouatio.
- 6 Neglectus tui erga nostram salutem zeli & studij feruentissimi.
- 7 Ingratitudo erga tuam in nos beneficentiam liberalissimam.
- 8 Infidelitas erga fidelitatem tuam certissimam.
- 9 Iniuria & impietas contra te omni affinitatis & officij genere nobis coniunctissimum.
- 10 Inobedientia contra supremæ tuæ auctoritatis leges & iussa.
- 11 Dissimilitudo & deformitas, pulchritudin tuarum virtutum contraria.

12 Irritatio & prouocatio tuæ sanctitatis, sapientia, & æquitatis immensæ.

1 INSVPER per peccatū, te vnicū, supremū, & infinitū bonū (extra quod nihil est bonū) amittimus, & à te separamur.

2 Tua gratia & amicitia ac familiaritate priuamur.

3 A tuæ paternæ prouidentia speciali cura abiicimur.

4 Donis gratijs, & fructibus spiritus tui, verisque virtutibus spoliāmur.

5 Operum bonorum per nos prius factorum æterna mercede frustramur.

6 Merito & fructu ac participatione tuæ vitæ & passionis priuamur.

7 Sanctorūque tuorum efficacis communionis, exortes efficiamur.

8 Odium & indignationem Dei patris, tuamque & omnium sanctorum incurrimus.

9 Captiui & serui diaboli, crudelissimi Domini, constituimur.

10 Eiūsq; corpori incorporamur, ac malitiæ & miseriæ ipsius participes & consortes reddimur.

1 PRAETEREA per peccatum incurrimus miserabilem prorsus seruitutē & consuetudinem ipsius peccati, qua veluti quibusdam funibus captiui constringimur.

2 Malitiam & affectum ac delectationem peccandi.

3 Concupiscentiam immoderatam tectorum.

4 Cæcitatem, ignorantiam, & inconsiderationem salutarium.

5 Cordis duritiam & insensibilitatem.

6 Impotentiam agendi aliquid vite æternæ meritorium.

7 Pronitatem & inclinationem ad alia vitia grauiora.

8 Infirmitatem resistendi tentationibus mundi, carnis & Diaboli.

9 Tolerandi ignominiosa & aduersa.

10 Inchoandi, prosequendi & perficiendi ardua virtutum opera.

11 Tunc quoque Creatorem omnium per peccatum offendendo Creaturas omnes offendimus.

12 Earum ministerio & usu indignos nos facimus.

13 Et vt omnes aduersum nos consurgant ad vindicandam sui conditoris iniuriam & offensam meremur.

14 Pacem & gaudium serenæ conscientiae amittimus.

15 Stultitiam & insipientiam summam incutimus.

16 Omnique gratia & consolatione indignos nos facimus.

17 Ac meremur in æternum priuari tuæ Diuinæ essentiae secura & æterna possessione & adoratione.

18 Clara visione, gloria & laude.

19 Beatifica fruitione, transformatione, & vnione.

20 Denique per peccatum meremur æternæ gehennæ ignibus, & infinitis cruciatibus, cum Diabolo & reprobis omnibus sine ulla spe liberationis, aut mitigationis deputari.

*¶ Gehenna æternæ brevis consideratio
quæ ex alijs libris dilatari poterit.*

8. **C**Vius gehennæ æternæ profunda & frequens consideratio, facile potest & debet nos à delectatione peccati abstrahere & reuocare. In ea enim est perpetua, purissima & incomprehensibilis confusio, penuria, labor & afflictio, seruitus, luctus, esuries & sitis, frigus, ignis, tenebræ, captiuitas, fœtor, vermis, conscientiæ, desperatio, clamor, blasphemia, stridor dentium, maledictio, visus & societas dæmonum turpissimorum & crudelissimorum: pœnæ, quæ innumeræ, generalissimæ, continuæ & perpetuæ absque vlllo refrigerio:

¶ Consideratio tremendi iudicis.

9. **C**Æterum nisi pœnitentiam hîc de peccatis nostris egerimus, & tuis mandatis obediuerimus, pœnas prædictas certissimè incurreremus.

1 Tu enim es iudex generalissimus, ante cuius tribunal omnes nos cōparere oportet.

2 Supremus, à quò appellare non licet.

3 Vbique præsentissimus, à quo fugere nullus potest.

4 Æquissimus & inflexibilis, qui nullum prorsus peccatum relinquit impunitum, nec vllius personam accipis.

5 Sapientissimus, qui non solum actionum, sed etiam cogitationum, intentionum, & intimarum affectionū nostrarum peccata & delicta perfectissimè intueris & ponderas.

6 Potentissimus, cuius voluntati nullus potest resistere.

7 Patientissimus, qui peccata nostra dissimulas & ad poenitentiam longanimiter nos expectas.

8 Erga poenitentes misericordissimus & benignissimus, culpam & poenam illis remittens, gratiamque & gloriam restituens.

9 Erga superbos & poenitere negligentes districtissimus & severissimus, usque ad novissimum quadrantem & minimum peccatum ultionem ex eis requirens, ac poenam aeternam & inestimabilem illis irrogans.

10. Terribilissimus & summe metuendus, ad cuius aduentum caeli & terra movebuntur, & in cuius manus incidere est summe horrendum.

¶ Consideratio mortis incertae & ubique imminantis.

NEc est quod blandiamur nobis, & ad reddendam tibi in supremo tuo iudicio rationem segnius nos praeparemus, propter tui aduentus & iudicii dilationem. Pro certo enim venies, & qua hora non putamus venies: atque in eo statu in quo nos inuenieris aeterna sententia nunquam reuocanda iudicabis, & deputabis nos secundum opera & merita nostra ad perpetuam poenam vel gloriam. Huius enim iudicii hora aequè nobis est incerta sicut nostrae mortis tempus. Nam in ipsa nostrae mortis hora ante tuum tribunal praesentabimur, & iudicium particulare de nobis fiet, in quo anima no-

10.

stra ad pœnam vel gloriam deputabitur. In resurrectione autem futura & in iudicio generali (cuius diem & horam tu solus nosti) anima simul cum corpore æternam gloriam vel damnationem & pœnam pro suis demeritis recipiet. Ceterum singulis momentis mors nobis est in ianuis vel in insidijs : & tu qui pœnitentibus veniam polliceris , pœnitere negligentibus aut differentibus crastinum diem non promittis. Vnde quanto sumus incertiores de nostræ mortis hora : tãto instantiùs vigilare debemus & orare , fidelitèrque tibi seruire; vt cum tu veneris & pulsaueris ianuam, confestim tibi aperiamus: & cum pia confidentia te venientem excipiamus.

¶ Consideratio breuitatis huius vite.

II.

AD hanc vigilantiam & sollicitudinem mouere nos etiam debet & inducere breuitas huius vitæ, in qua sola licet merito-riè operari. Post mortem enim nullus merendi locus remanet: sed sola bene vel malè gestorù merces aut pœna relinquitur. Vnde dum tempus habemus, operari bonum debemus: omniq̃ue sollicitudine præcauere ne in hoc acceptabili tempore & salutis die, gratiam tuam in vacuum recipiamus : sed potius nosmetipsos tanquam fideles tuos ministros commendemus in multa patientia, in vigilijs, in orationibus, in tribulationibus & angustijs, in laboribus & ærumnis, in castitate, in scientia, in longanimitate, in suauitate, in Spiritu sancto, in charitate non ficta, in verbo veritatis, in virtute Dei.

¶ *Hostium multitudinis consideratio.*

AD hanc insuper vigilantiam & sollicitudinem seruiendi tibi in omni sanctitate & iustitia omnibus diebus vitæ nostræ, meritò nos excitare debet aduersarius noster Diabolus, fortissimus, versutissimus, & crudelissimus: qui non dormit neque dormitat, sed semper vigilat circuiens & quærens vt nos deuoret, & mille tentationum laqueis ad æternam damnationem secum nos pertrahat. Cui accedit caro nostra & sensualitas, aduersus spiritum concupiscens, disciplinæ impatiens, & animam aggrauans, suisque plurimis necessitatibus & infirmitatibus à Spirituali exercitio reuocans & impediens. Accedit & mūdus, varia sensuum obiecta & vana oblectamenta offerens, impiorūque hominum peruersis exemplis, adulationibus, suasionibus, fauoribus, vel etiam irrisiōibus, minis, persecutionibus varijs, & deceptionibus ad peccata nos alliciens & inducēs. Quibus omnibus resistere non possumus absque tua speciali & continua gratia & protectione, quam non soles conferre pigris, dormientibus & negligentibus, sed vigilantibus, laborantibus, tibi per charitatem adherentibus, & in te spem omnem reponentibus.

¶ *Epilogus prædictorum continens obsecrationem & excitationem ad Dei amorem & feruentem vitæ emendationem ex prædictis omnibus.*

EYa, ergo quia vis, & sicut potes, scis & vis: Da & fac vt te summæ maiestatis,

boni

bonitatis, & omnimodæ perfectionis Dominum Deum, creatorem & conseruatorem omnium, semper & vbique nobis præsentissimum, intentissimum, & promptissimum credamus, recogitemus, adoremus, reueremur, glorificemus, super omnia amemus, appetamus, & ex amore tibi seruiamus iuxta supremum beneplacitum tuum.

Fac vt te amatorem & benefactorem nostrum, super omnes beneuolentissimum, beneficentissimum, fidelissimum, & omni affinitatis & officij genere nobis coniunctissimum, toto corde, tota mente, tota anima, & ex omnibus viribus redanteinus, honoremus & grato atque amoroso colamus obsequio.

Fac vt virtutis pulchritudinem, honestatem, & vtilitates summas agnoscentes, eam amemus, appetamus, totisque viribus & cōtinuis exercitationibus ad eam, per tui amorem assequendam & exercendam aspiremus & contendamus.

Fac vt gloriæ & beatitudinis æternæ, quam fidelibus tuis seruis & amicis præparasti & perseuerantibus in te certissime redditurus es immensitatem, suauitatem ac plenitudinem sæpius recogitemus, speremus, & ardentissimis desiderijs, continuisque bonorum operum studijs ad eam properemus.

Fac vt peccati enormitatem, turpitudinem, damna, & incommoda infinita, agnoscentes & attentè considerantes, peccatum omne perfecto odio prosequamur, sollicitè fugiamus: & si in illud inciderimus, statim per veram contritionem, puram confessionem, & dignam satisfactionem resurgere, & illud

delere & emendare studeamus.

Fac ut æternæ damnationis & gehennæ pœnas infinitas & immensas horreamus, timeamus, & dignis pœnitentiæ fructibus ab eis liberari & præservari satagamus.

Fac ut te Iudicem generalissimum, supremum, æquissimum, sapientissimum, potentissimum, patientissimum, benignissimum, severissimum, & summè terribilem credamus, sæpiùs recogitemus, teque vel in modico offendere & irritare summè timeamus & sollicitè præcaueamus. Nos metipsos coram te continuè dijudicemus, castigemus, & dignis pœnitentiæ lamentis faciem tuam prævenire & placare curemus.

Denique fac ut mortis nostræ & districti tui iudicii horam prorsus incertam sciëntes, brevitatemque huius vitæ (in qua sola mereri licet) attendentes: nec ignorantes Dæmonis, mundi, & carnis infinitos laqueos & tentationes ac persecutiones, sollicitè semper vigilemus, strenuè & legitimè pugnemus: quæ tibi placita sunt iugiter propter te, ex amore tuo operemur, & quæ tibi displicent fugiamus: ac quæcumque volueris aduersa pro tui nominis honore non solum patienter, sed etiam libenter toleremus. Ad tuam & sanctorum laudem & gloriam, nostramque & omnium salutem, veramque Ecclesiæ reformationem & pacem.

PRÆFATIO IN EXERCITIUM CONTRITIONIS. CAP. II.

I.

Necessarium est omnibus penitentiam agere.

DEVS & Dominus noster IESVS CHRISTVS, legifer & magister vnicus & præcipuus: qui nobis cōpendiosiore viam ad æternam beatitudinem sua vita sanctissima, & Euangelica doctrina sufficientissimè demonstrauit: suam prædicationem his verbis est exorsus. Pœnitentiam agite: Appropinquat enim Regnum cœlorum. Cuius etiam pœnitentiæ necessitatem insinuans, alio loco dixit. Nisi pœnitentiam egeritis: simul omnes peribitis. Nobis igitur omnibus ante omnia perquam necessarium est, si vnquam saluari volumus, vt pœnitentiam agamus: & à pœnitentiæ actibus numquam in hac vita prorsus recedamus: quippe qui nec sine peccato viuimus, & in multis offendimus omnes. Maximè autem temerarium est & infructuosum contemplationi sese tradere & ad gustum diuini amoris & amplexum cœlestis spōsi aspirare, nisi prius per pœnitentiæ studium, anima probè purgata fuerit, non solum à vitiorum culpis, sed etiam ab eorum reliquijs & prauis inclinationibus.

2.

Defectus contritionis causa est cur pauci cœlestia gustent.

Vnde vna ex præcipuis causis cur paucissimi etiam in religione constituti proficiunt & pertingunt ad verum gustum Diuini amoris & cōtemplationis est: quia ob prioris vitæ peccata dignam non egerunt pœnitentiam: Nam licet peccata sua confessi sint,

& aliquam de eis contritionem habuerint, atque per professionem solemnem diuinis obsequijs sese mancipando peccatorum suorum remissionem obtinuerint. Quia tamen ab initio non studuerunt reliquias & prauas inclinationes vitiorum (quæ culpa diuissa, adhuc ex habitu vitioso & natura corrupta remanent) per contritionis studium expurgare & corrigere: ideò steriles, aridi, indevoti, & absque vero spiritualium gustu remanent.

Quisquis ergo ad Deum verè conuerti cupit, sibi quæ & mundo mori, ac in spiritu proficere: prius contritionis studium frequentet. Quoties etiam de minori gratia ad maiorem & excellentiorem aliquam gratiam quis transire desiderat: ad hoc se disponat per contritionis studium & exercitationem. Quanto enim quis profundius conteritur & dolet, tanto maiori gratia à Deo perfunditur: iuxta illud Psalmistæ: secundum multitudinem dolorum meorum in corde meo, consolationes tuæ lætificauerunt animam meam. Hinc est quod sancti patres, potissimum in studio pœnitentiæ sese exercitarunt: & potior illis fuit cura plangendi errata commissa, quàm alta contemplandi. Hoc enim tutius & omnibus Christianis magis est necessarium: maxime autem monachis, quorum propriè officium est sua & cæterorum peccata plangere & deflere. Vnde quilibet religiosus, etiam si non recordetur grauiora se admisisse peccata: debet tamen exercitium contritionis frequentare, in quo defleat tum suas quotidianas negligentias, tum etiam om-

3.
Contritionis exercitium est necessarium proficere volenti, & maxime monachis proprium.

nium qui in mundo sunt, maxime eorum pro quibus tenetur, peccata : quæ cum innumera quotidie committantur , inueniet semper in illis copiosam contritionis seu pij luctus materiam.

4.
*Confessio
generalis
est inchoa-
tio renoua-
tionis
vitæ ne-
cessaria
et utilissi-
ma.*

Cæterum inchoaturo vitam spiritualem, vel de statu secularis vitæ, ad emendatiorem vitam, aut aliquam religionem approbatam transituro, multum expedit facere generalem confessionem de totius vitæ suæ antea actæ peccatis : si nondum alias eam fecerit : aut si talem iam fecerit : de his quæ ab vltima illa generali confessione commisit : etiam si in particularibus confessionibus de his ipse fuisset confessus. Per hanc enim generalem confessionem renouabitur dolor, & pudor de singulis peccatis : atque charitas erga Deum magis magis in homine excitabitur : dum omnia simul peccata sua inspiciens admirabitur diuinam bonitatem & patientiam , quæ tot & tantas abominationes non puniuit, sed patienter tolerauit, & ad poenitentiam cor hominis expectauit & conuertit. Plus enim mouent peccata omnia simul inspecta, quam separatim diuersis temporibus considerata. Insuper homo considerans quod tot & tanta peccata commiserit, & quam pauca & parua bona egerit, excitabitur ad bona opera agenda, ne peccatorum numerus, bonorum operum multitudinem vincat : memor illius sententiæ D. Chrysostomi, nisi tot fuerint bona, ut excedant crimina, & ex sanctis aliquid nobis in iustitiam reputetur, nemo nostrum à supplicijs liberabitur. Præterea per hanc confessionem generalem poena quæ peccatis

iam ritè confessis adhuc sapiùs remanet, tollitur, aut certè minuitur, virtute absolutionis sacramentalis & humilitatis ac pudoris ipsius pœnitentis.

Hinc est quod nonnulli singulis annis confessionem annuam peccatorum suorum faciunt, tum ob causas prædictas, tum ut inspiciant quos illo anno progressus in virtutibus fecerint, quæ vitia deposuerint, quas imperfectiones reliquerint: & quantum fieri potest hunc annum cum præcedenti conferentes si quid spiritualis lucri observauerint, Deo gratias agant: & ad anteriora confidentiùs se extendant. Si verò detrimentum sua negligentia passi fuerint: ex animo doleant, stimulosque sibi ad fortiùs currendum & proficiendum addant: quod certè consultissimum est & utilissimum.

Qui autem volet generalem de tota vita sua confessionem facere: Primò distinguat totam vitam suam per certas societates & habitationes, in quibus & cum quibus vixit. Et in singulis consideret quomodo in quolibet ex decem præceptis aut capitalibus vitijis offenderit, cogitatione, locutione, opere, vel omissione & alieno peccato. Deinde in peccatis grauioribus hoc est mortalibus addat necessarias circumstantias, eas scilicet quæ speciem peccati mutant, vel multiplicanc peccatum, aut notabiliter aggrauant. Maxime autem curet exprimere numerum certum si illum sciat, sin minùs, ponat incertum pro certo. Quod sic commodè faciet, si cogitet quamdiù hoc peccatum committere assuetus fuerit, & quoties singulis septimanis vel

5.

*Et liter
fit si
gu-
lis annis
annua
confessio.*

6.

*Modus
faciendi
confessionem
generalem.*

mensibus aut diebus illud committere potuerit. Expedit autem ut super qualibet peccati specie examen fiat per singulas antea-
ctæ vitæ ætates & habitationes, antequam ad aliam peccati speciem fiat transitus & examen : ut sic facilius in singulis peccatis numerus & circumstantiæ aggrauantes reducantur in memoriam. Examen verò conscientiaë sufficienter quidem poterit fieri considerando sola Decalogi præcepta, ad quæ cætera peccata possunt reduci: verumtamen ut clarius & exactius fiat, bonum erit considerare etiam septem capitalia peccata: & ex libellis qui breuiter singulas peccatorum species enumerant eas prius legere quam procedatur ad examen internum propriæ vitæ. Vtile etiam erit diligenter notare nouem modos peccati alieni, antequam accedatur ad considerationem peccatorum contra Decalogum: ut in singulis peccatis videatur, an præter peccatum proprium, alienum etiam fuerit commissum. Porro qui vellet plenius videre quæ sibi defunt ad perfectionem, posset examinare semetipsum an habuerit & exercuerit virtutes Theologas & cardinales, Dona Spiritus, Beatitudines viæ, fructus Spiritus sancti: Et si monachus fuerit, an vota & exercitia suæ religionis fideliter seruauerit.

7.

De venialibus peccatis vtiliter fit confessio.

Cæterum licet non sit necessarium sacramentaliter confiteri de peccatis venialibus, quæ, nec mortalia sunt, nec dubitatur an sint mortalia: vtiliter tamen fit de illis saltem grauioribus confessio specialis, & de leuioribus generalis.

Qui

Qui enim student puritati, & ad perfectionem aspirant, non solum de peccatis mortalibus (à quibus per gratiam Dei fere abstinunt) sed etiam de venialibus euitandis, & affectionibus reformandis, ac de imperfectionibus quantum possunt minuendis debent esse solliciti: & teneram ac delicatam conscientiam, non tamen scrupulosam & anxiam habere; ut vel in minimos in se defectus obseruent & persequantur: quotidie discutientes quæ contra Deum, seiplos, & proximos, cogitatione, locutione, & opere commiserint aut omiserint. Quamvis enim omnia venialia peccata vitare absque gratiæ singularis priuilegio non possimus, ita tamen nos ipsos ex gratia Dei (quam facientibus quod in se est numquam denegat Deus) & possumus & debemus sollicitè custodire; ut raro ex improviso, ex proposito verò & deliberata voluntate numquam, venialia committamus, etiam pro conseruatione vitæ propriæ aut alienæ; imò nec ut proximū à peccato mortali retrahamus. Non enim facienda sunt mala, ut bona eueniant: & minimum peccatum maius est ac magis fugiendum quocunque malo pœnæ & supplicio. Idcirco pro nulla aduersitate, tribulatione, aut morte vitanda; pro nulla etiam prosperitate aut commoditate adipiscenda, debemus culpam quamlibet minimam committere: præsertim cum teneamur Deum (qui per quamlibet culpam aliquo modo offenditur) in infinitum magis diligere, quàm nos, quàm totum mundum, & quodcumque bonum creatum.

8.

Quam sollicitè sint vitanda peccata venialia.

9.

Pro quo cumque bono non est committendum veniale peccatum.

10.

*Duode-
cim nota
menta ex
venialibus pecca-
tis proveni-
entia.*

Ad hoc etiam nos debet inducere consideratio nocuementorum quæ ex peccatis venialibus proueniunt: maximè, quando ea ex proposito, vel praua consuetudine, nõ autem ex surreptione, ignorantia, passione, aut fragilitate humana committuntur: aut etiam quæ ex negligentia vel ignorantia aut tepiditate nimia fiunt. Hæc enim.

1 Mentis oculum obscurant, ne Deum & spiritualia videat.

2 Charitatis feruorem extinguunt, aut minuunt.

3 A gustu spiritualis dulcedinis, & interna Dei familiaritate & consolatione impediunt.

4 Orationes nostras difficilius exaudiri faciunt.

5 Animam maculant & deturpant, spiritumque sanctum contristant.

6 Vires animæ ad resistendum prauis inclinationibus debilitant.

7 Hominem ab benè agendum pigrum, & ad desideria terrena promptum reddunt.

8 A profectu spirituali multum præpediunt.

9 Tempus per ea inutiliter consumitur, & multa bona opera quæ interim fieri possent omittuntur.

10 Ad mortalia disponunt, & ad grauiora pertrahunt.

11 Pœnam hîc aut in futuro merentur.

12 A visione Dei post mortem retardant, nisi hîc dignè castigata fuerint.

11.

Quæ in-

Verè ergo magna est insipientia periculosaque vita eorum qui ad vitanda venialia

peccata

peccata non sunt solliciti: dicentes sibi sufficere si vitent mortalia, & tormenta evadant aeterna: sicque in quodam manent tepore & ignavia: non curantes proficere, sed suis contenti angustiis, in quadam mediocritate secure se stare, & posse saluari stolidè arbitrantur: hinc ad iocos, risus, verboritates, leuitates, dissolutiones, & similia sunt proclives. Miseri prorsus, qui non aduertunt quod non proficere sit deficere, & in via Dei non progredi, sit regredi. Nec illud Ecclesiastici ritè perpendunt, quo dicitur: si non in timore Dei te continueris iugiter, citò subvertetur domus tua. Qui enim spernit modica, paulatim decedit, nec potest diu vitare mortalia, qui omni cum diligentia non præcauet venialia peccata, cum ipsa sint via & dispositio ad mortale: eò quod per ea homo assuescit propriæ acquiescere voluntati, & rectum ordinem relinquere. Et iuxta D. Augustini sententiam, ipsa venialium consuetudo irrefrenata, à mortali peccato non excusatur, cum contemptum videatur includere.

Verumtamen qui solliciti sunt per charitatis ardorem & ferventem ad Deum conversionem, timoratamque cordis custodiam in spiritu proficere: & si venialiter quandoque ex fragilitate peccent, prædicta tamen venialium nocumenta non sentiunt; quia venialia in eis peccata quotidie citò consumuntur & emendantur, per charitatis fervorem, per contritionem internam, pœnitentialemque castigationem, & alia supererogationis exercitia virtuosa: præsertim per orationem

*spicientes
& miseri
sunt qui
negligunt
vitare
peccata
venialia.*

12.

*Venialia
peccata
ex fragi-
litate es-
sunt. De-
ammi-
ferunt
sui parvi
nocent.*

& psalmodiam deuotam, iniuriarum remissionem, patientiamque in aduersis, unde non solum præseruantur à prædictis venialium nocuentis, sed etiam omni die mirabiliter in omni gratia & virtute crescunt & roborantur. Nos ergo omni sollicitudine & diligentia vitemus peccata, non solum mortalia, sed & venialia: & hæc non minus defleamus, quàm solent seculares mortalia deflere.

13.

*Contritio
nis exerci-
tium uti-
lissimè
frequenta-
tur.*

Atque tum pro nostris quotidianis excessibus & defectibus, tum etiam pro omnium hominum, maximè nostrorum specialium, peccatis, ad veram & amorosam contritionem & dignos pœnitentiæ fructus per sequens exercitium nos excitemus: ad Dei honorem, nostramque & omnium salutem.

Cæterum qui hoc contritionis exercitium initio conuersionis suæ aliquo tempore deuotiùs frequentauerit, non solum peccatorum veniam, sed etiam emendationem, & stabilem ab eis, præsertim grauioribus continentiam consequetur, & ad omnis gratiæ & virtutis profectum præparabitur.

14.

*Consolatio
infirmis
moru qui
necesse
posuit an
peccatis
nisi se
conseruare.*

Quòd si quis ob inueteratam consuetudinem, vel naturalem inclinationem, aut societatis cum qua uiuit vel status sui conditionem aut similia, tardiùs à peccatis potuerit sese continere: sed adhuc sæpiùs in ea quæ iam planxit, & pro quibus ad contritionem se exercuit peccata ex infirmitate & passione labatur: non tamen propterea desperet, vel pusillanimis fiat: sed nec nimia absorbeatur tristitia: quin potius in humilitate sua patientiam habeat: & quanto fragiliorem se

experitur, tantò humiliùs & confidentiùs perseueret assiduìs precibus Diuinam pulsare & interpellare misericordiam (cui proprium est miseris misereri semper & parcere) quatenus gratiam veræ contritionis, & perfectæ à peccatis continentiae sibi donet.

Quod faciliùs & citiùs impetrabit, si quoties lapsus fuerit, toties, vbi primùm se peccasse aduerterit, studuerit per contritionis exercitium resurgere, & propositum præcauendi peccatum admissum fortiùs renouare. Consideret etiam peccata ad quæ procliuiorem se experitur, & quotidianum aduersus ea assumat exercitium, quo manè Deum suppliciter pro continentia obsecrans, & in eius misericordia & virtute confidens, firmiter proponat ab illis peccatis sollicitè præcauere, & quodlibet damnum aut malum poenæ eligat potius perpeti, quàm scienter & ex proposito rursus peccare, & Deum offendere ac irritare, quem nimirum desiderat & proponit toto corde amare & colere, eique gratum amoris obsequium præstare. Serotino autem tempore conscientiam suam examinet: & si aduerterit se contra sua proposita peccasse: per contritionis exercitium ab eis resurgat, si non licuerit ei citiùs hoc facere.

Expediret enim statim post quemlibet lapsum notabilem; & maximè post cuiuslibet peccati mortalis aut de quo dubium est an sit mortale, commissionem, locum & tempus inquirere & capeßlere, in quo posset homo lapsus per contritionis studium resurgere. Quod si non vacat ei diutiùs in tali exercitio immorari: saltem post lapsum ad cor rediens,

15.

*Modus
impetrã-
di a Deo
gratiam
continen-
di à pec-
catis.*

16.

*Post quod-
libet pec-
catũ com-
missum
statim o-
portet per
contritio-
nem re-
surgere.*

& peccatum suum aduertens toto corde dicat Deo: Benignissime I E S V, doleo quod in hoc te offendi & irritavi, propono dignè pœnitere: obsecro vt offensam remittas, præferues me à recidiuo, & omni malo, gratiamque tuam mihi restituas, vt gratum tibi obsequium, prout dignissimus es, ex amore præstem & exhibeam. Tali exercitio cum libertate mentis, & pia ac humili confidentia frequentato, multò citiùs peccata & peccatorum affectiones purgantur & eradicantur: quàm multa austeritate & dura corporis afflictione si sola fuerit: quamquam & hæc corporalis exercitatio non sit contemnenda, sed ab vnoquoque eatenus assumenda, quatenus ad spirituale exercitium & internam pietatem, adminiculum ferre iudicabitur.

17.

Contritionis dolor qualiter sit excitandus.

Contritionis etiam dolor, non per violentas aspirationes aut extortas lachrymas debet excitari: sed per humilem, dulcem, amorem, ac liberam ad Deum conuersionem: & feruentes quidem, sed moderatas & absq; nimia anxietate & solitudine factas aspirationes piòsque gemitus & supplicationes.

18.

Non despondendum si dolor sensibilis sit.

Quod si nec per huiusmodi pœnitens possit assequi sensibilem de peccatis suis dolorem & exteriores lachrymas, non tamen desperet, nec inordinate tristetur, sed confidenter à Domino I E S V supplicet, vt per sui cordis contritiones & internos dolores supplere dignetur imperfectam eius contritionem: & sicut potest, scit, & vult veræ contritionis gratiam & dolorem illi infundere. Cum hac confidentia in pace mentis remaneat, & contritionis exercitium placidè &

liberè frequentet & perficiat, quantumvis arido corde fuerit.

Maximè autem cauere debebit homo bonæ voluntatis, ne propter venialia peccata fragilitatis humanæ (quæ vix ac ne vix quidem in hac vita vitari omnia possunt absque singulari Dei priuilegio) nimium tristetur, aut pusillanimis reddatur, si ea non statim eradicare potuerit.

Nec illis per violentiam aut apertam repugnantiam & contradictionem resistat: sed cum eorum suggestiones senserit, aut ubi fortè in ea lapsus fuerit; animum ab his abstrahens, humili, amorosa, ac fiduciæ plena aspiratione ad Deum sese conuertat: desiderans ei toto corde adhærere, & ab omni quod ei displicet abstinere, dicens hoc vel simili modo. O bone IESU, ô Deus meus, adiuua me, miserere mei. Hoc enim modo & exercitio, multò facilius & perfectius delentur & vitantur peccata venialia, & etiam mortalia, quàm disceptando cum eis & in faciem resistendo, aut nimiam pro illis tristitiam assumendo.

Caueat insuper homo bonæ voluntatis ne scrupulis locum dans, ea peccata existimet quæ peccata non sunt: vel passionibus ac suggestionibus peccatorum se agitari sentiens, nec tamen illis consentiens, sed cum displicentia talia sustinens, arbitretur se mortaliter peccare, aut à gratia Dei excidisse.

Et quia sæpè viri pij & spiritualis profectus studiosi scrupulis agitantur, arbitantes se peccasse si quid contra scrupulum quem sentiunt egerint: non inutile & incongruum

19.

*Nullus
debet red-
di pusilla-
nimus ex
eo quod in
venialia
frequen-
ter labi-
tur.*

20.

*Modus
efficax
delendi,
& vitandi
venialia.*

21.

*Scrupulus
nō est dā-
dus locus*

putauimus, hîc breuiter subiungere & explicare quid differat scrupulus à conscientia, dubio, & opinione, & qualiter liceat & expediat contra scrupulum agere, non autem contra conscientiam, dubium, vel opinionem.

22.
Conscientia quid sit & qualiter obliget.

Notandum est ergo conscientiam esse, applicationem scientiæ certæ ad aliquod morale dijudicandum. Cuius tres sunt actus. Primus, certò testificari de peccato vel actu, facto aut non facto. Secundus, reprehendere & remordere de actu male facto; vel excusare aut gaudere de actu bene facto. Tertius, ligare vel soluere respectu actus fiendi: si enim conscientia dictat aliquid esse faciendum vel omittendum sub obligatione peccati mortalis aut venialis; agens contra hanc conscientiam (id est omittens quod ipsa dictat agendum, vel committens quod dictat omittendum) peccat mortaliter aut venialiter. Quod si talis conscientia sit erronea, & iudicet id sub præcepto esse agendum, quod ex suo genere & in rei veritate peccatum est: tunc sic perplexum reddit hominem, ut siue id agat quod erronea conscientia dictat agendum, peccet (nisi ignorantia inuincibilis eum excuset) quia quod agit, ex se peccatum est: siue id agere omittat etiam peccatum incurrat, eo quod contra conscientiam agat.

23.
Erroneæ conscientia deponenda.

A qua perplexitate ut liberetur, debet talem conscientiam deponere, submittendo se consilio sui superioris, vel confessoris, vel alicuius Deum timentis: aut noua cōsideratione & ratione sententiam suam mutando; aut recognoscendo se falli & errare: vel saltem iudi-

cium

cium suam super hac re suspendendo , & finendo rem talem esse , qualis est in veritate. Notandum verò est quod si conscientia dicat quod bonum sit hoc agere vel omittere , non ex vlllo præcepto , sed ex consilio tantum : agens contra hanc conscientiam, nec mortaliter , nec venialiter peccat : sicut nec is qui Christi consilia non seruat, dummodo desit contemptus consilij, vel consulentis.

Porro , dubium id esse dicimus , quando æquales aut quasi æquales sunt ex vtraque parte rationes, illud suadentes, & dissuadentes: aut quando animus æqualiter ad vtramque partem inclinatur.

Opinio verò est, quando ex vna parte rationes sunt fortiores, licet non necessario, sed probabiliter tantum, pro vna parte cōcludant. In moralibus autem dubium & opinio sic obligant: vt qui dubitat, vel probabiliter opinatur quod hoc agere peccatum sit , teneatur illud fugere & omittere. Et si illud commiserit aut se commisisse dubitauerit , vel opinatus fuerit , de eo conteri, confiteri, & pœnitere debet. In dubijs enim & probabilibus, pars tutior est sequenda, maximè in materia morali ad salutem necessaria. Nam aliter faciens, peccaret : quia periculo peccandi se voluntariè & aperte exponeret.

Postremò scrupulus est , credulitas quædam seu suspicio ex leuibus coniecturis & rationibus multum debilibus proueniens: vel ex eo quod quis audiuit aliquid à leuibus vel paucis personis non satis fide dignis , vel procedens ex timore nimio , & pusillanimi-

24.

*Dubium
& opinio
quid sint,
& qualiter
obligent.*

25.

*Scrpu-
lus quid
sit & qua-
liter con-
temnen-
dus.*

tate spiritus aut susurriis, Diaboli, potius quàm ex certa vel probabili ratione aliqua. Talis scrupulus non obligat ad faciendum quod dicat: imò oportet contra hunc scrupulum agere, maximè quando fortior ratio suadet contrarium, aut quãdo parit inquietudinem, & impedit animæ libertatem & pacem.

26.

*Scrupulo
suis debet
alterius
sequi cõ-
siliũ.*

Qui itaque scrupulosus est, debet omni studio laborare ut à scrupulositate liberetur: contemnendo scrupulum, & agendo contra illum, maximè ex consilio superioris, vel confessoris, aut alicuius Deum timentis. Numquam enim facilius & perfectius à scrupulis quis liberatur, quàm dum ad arbitrium sui superioris vel alicuius viri boni scrupulum deponit, eum contemnit, & contra eum agit. Scrupulũ enim contempsisse, vicisse est. Quod si (ut sæpius euenit) agendo contra scrupulum, timorem & tristitiam quandam scrupulosus sentiat, non tamen propterea desistat agere contra scrupulum: sed satagat huiusmodi timorem & tristitiam repellere, aut saltem contemnere, vel patienter ferre, per confidentiam in humilis obedientiæ merito, qua firmiter credat, melius & Deo gratius esse, si consilium superioris aut viri Deũ timentis humiliter sequatur, & ex eius iudicio scrupulum contemnat vel deponat, aut contra eum agat, quàm si id ageret quod scrupulus agendum diceret. Imò sibi persuadeat peccatum esse, aut saltem animæ salutis & profectui spirituali nocivum, scrupulum potius quàm alterius viri boni consilium sequi.

27.

Et propterea in confessione sacramentali

nequa-

nequaquam se accuset quod contra scrupulum egerit; sed potius quod non fuerit secutus consilium sibi datum contra scrupulum. Neque enim confitendo scrupulum à scrupulo quis liberatur (licet ad horam facta confessione quietum se sentiat) sed postea fortior idem scrupulus redit & vehementius exagitat, adeò ut scrupulosus sæpius in die confiteri desideret, sibi que & suo confessori valdè gravis efficiatur. Monendus ergo est ut à tali scrupulorum confessione prorsus abstineat : & quoties eos confiteri contra consilium sibi datum præsumpserit, est arguendus & inducendus ut se potius accuset de sua præsumptione & inobedientia aut proprii sensus pertinacia.

Quod si acquiescere noluerit, vix unquam à scrupulo liberari poterit, sed de die in diem scrupulosior reddetur, & scrupulositas in eo pariet perturbationem : perturbatio, desperationem : desperatio verò mortem animæ, nisi diuina eum protegat misericordia, quam ut consequatur debet scrupulosus deuota, humili & continuâ oratione Deum obsecrare ut à scrupulo eum liberet, & concedat consilijs sibi datis potius quàm scrupulis humiliter, fideliter & stabiliter acquiescere.

*Scrupuli
non sine
confitendi*

28.

*Scrupulo
suo nolens
alterius
sequi cō-
siliū vix
unquam
sanatur.*

EXERCITIVM PRO
VERA CONTRITIONE ET
pœnitentia obtinenda &
exercenda vtilissimum.

CAP. III.

Præparatoria Oratio.

I.
Causa
cur exer-
citiū con-
tritionis
sit fre-
quentan-
dum.

BENIGNISSIME IESV, quia sacrificium tibi ante omnia acceptissimum est, spiritus contribulatus, & cor contritum & humiliatum: quia contritio est ianua & fundamentum vitæ spiritualis, & balneum in quo anima ab omnibus maculis detergitur, & apta efficitur, quæ tibi sponsali fœdere copuletur & vniatur in perfecto amore: quia contritionis lachrymæ afferunt veram conversionem morum, passionum victoriam, privati amoris & vitiorum expulsionem & mortificationem, augmentum interni luminis & veræ charitatis, continuam ad virtutes omnes heroicæ impulsione, desiderium crucis & proprii contemptus, & bonorum propositorum stabilem impletionem: quia etiam monachi proprium officium est sua & aliorum peccata deflere (quod omnes sancti patres facere solliciti fuerunt). Quia vanum est ad contemplationem & virtutum perfectionem assurgere, nisi prius anima panem doloris & contritionis manducans, humiliter in silentio sederit. Denique quia certus sum, tibi placere ut in hoc contritionis & pœnitentiæ

exercitio nunc me exercendo, gratum tibi obsequium præstem: ideo omnem meam voluntatem ab omni alia occupatione abstrahens, volo & desidero propter te, totus huic exercitio incumbere.

Sed quia sine gratia tua nihil profus possum; obsecro te ut sicut potes, scis, & vis, ad hoc & omne aliud tibi placitum me excites, dirigas, adiuves, & confortes, ut purè propter te, secundum te, per te, & tecum illud aggrediar, prosequar, & perficiam: in vnione omnium studiorum & exercitiorum tuorum, ad tuam & sanctorum tuorum gloriam, meamque & tuorum ac meorum specialium & omnium salutem, veramque Ecclesiæ reformationem & pacem.

Quod ut fiat obsecro te I. per omnes miserationes tuas & sanguinis tui effusiones, II. per omnes dolores tuos internos pro peccatis nostris, voluntariè assumptos, III. per materni cordis compassiones, contritiones & preces, IIII. per Beatorum Petri, Magdalene, & cæterorum qui vnquam verè pœnituerunt lachrymas & pœnitentias, V. per omnium electorum & sanctorum tuorum preces & merita, VI. per septiformem spiritum tuum & Angelicum ministerium: per hæc, inquam, omnia obsecro te, ut ijsdem oculis quibus beatos Petrum, Paulum, Matthæum, Dauidem, & Magdalenam, & complures alios post grauem lapsum respexisti. I. Nunc etiam me & cæteros omnes peccatores, maximè eos pro quibus specialius orare tene-mur aut intendimus, RESPICIAS, II. tuoque respectu nos ILLUMINES clara notitia

*Obsecra-
tio pro
gratia &
contritionis.*

*Sacra me-
dia pro
impetrā-
da cōtri-
tione.*

*Sex ad
verā con-
tritionem
insun-
dendā ne-
cessaria.*

tuæ iustitiæ & æquitatis, tuæ bonitatis & benignitatis, nostræ vilitatis, indignitatis, & ingrati tudinis, omniumq; ac singulorum peccatorum nostrorum cum suis aggrauantijs, damnis, & pœnis: III. sicque nos salubriter TERREAS tuorum iudiciorum timore: IIII. AFFICIAS & succendas tuo amore, tuique honoris & beneplaciti zelo & desiderio: V. CONFUNDAS salutari confusione & erubescencia: VI. CONTRAS vera & amorosa contritione: VII. ACCENDAS zelo iustitiæ ad ultionem peccatorum nostrorum: & ADIVVES ut exemplo B. Mariæ Magdalenæ, cum alabastro cordis deuoti & contriti, ad thronum gratiæ tuæ fiducialiter accedentes TEMVS, per firmum propositum numquam peccandi, RETRO per nostræ vilitatis & turpitudinis erubescenciam, SECVS PEDES TVOS per tuæ misericordiæ & iustitiæ fidem & deuotam considerationem: eosdémque pedes tuos RIGEMVS lachrymis veræ contritionis: TERGAMVS capillis id est operibus supererogationis & satisfactionis: OSCULEMVR per dulcem & purum amorem, & VNGAMVS per bonam & exemplarem conuersationem, nec ab hoc exercitio propter impiorum murmur aut reprehensiones CESSEMVS, sed PERSEVEREMVS in eo, donec igne charitatis & dilectionis tuę multæ & magnæ, omnia peccata nostra plenè consumas & REMITTAS: ac fide viuâ & magna nos SALVES à recidiuo peccati, dans continentię virtutem, & fortitudinem resistendi tentationibus: atque iubeas & fa-

*Oratio
pro imita
tione as
sum B.
Magda
lena pe
nitentis.*

cias nos abire IN PACE, donans nobis bonæ & puræ conscientiæ tranquillitatem, per vitæ & passionis tuæ imitationem & conformitatem: continuamque in bonis operibus exercitationē & perseverantiam. Amen. Benignissime I E S V, quia vis, & sicut potes, scis, & vis, ad tuam & sanctorum gloriam, nostramque & omnium salutem, Ecclesiæq; veram reformationem & pacem.

¶ Alia breuior preparatio ante exercitium contritionis.

Benignissime I E S V, quia vis, & verè dignum & iustum est, æquum & salutare, vt ad contritionem me excitem & exerceam, tu, obsecro, tuæ misericordiæ oculo me ceterosque peccatores respiciens: illumines, terreas, afficias, conteras, succendas, & adiuues: vt verè propter te, & secundum te, perte, & tecum, istud exercitium aggrediar, prosequar, & perficiam, in vnione omnium orationum & meditationum tuarum: ad tuam & sanctorum gloriam, nostramque & omnium salutem, adque veram Ecclesiæ reformationem & pacem.

¶ Sequitur exercitium contritionis.

O Metuende, colende, & adorande Domine, Deus omnipotens, creator & redemptor animæ meæ: O fortissime Deus spirituum vniuersæ carnis: O ignis consumens, & zelotes fortis: O Deus terribilis in consilijs super filios hominum: cuius oculi aperti sunt

2.
Excitatio
ad Dei. ti
more eius
per nomi
na ad hac
propria.

super

super omnes filios Adam, vt reddas vnicuique secundum opera sua, & secundum fructum adinventionum suarum, qui visitas iniquitatem patrum in filios in tertiam & quartam generationem. I. O Iudex GENERALISSIME, ante cuius tribunal omnes homines astare & comparere oportet. II. O Iudex SUPREME, a quo nullus potest appellare. III. O Iudex ubique PRESENTISIME, a quo nullus potest fugere. IIII. O Iudex AEQUISIME & inflexibilis, qui nullum peccatum relinquis impunitum, nec vllius personam accipis. V. O Iudex SAPIENTISIME, qui non solum actionum, sed etiam cogitationum, intentionum & intimarum affectionum nostrarum peccata & omissa perfectissime intueris, poderas, & discutis. VI. O Iudex POTENTISIME, cuius voluntati nullus potest resistere. VII. O Iudex PATIENTISIME qui peccata nostra dissimulas, & ad poenitentiam longanimiter nos expectas. VIII. O Iudex erga vere poenitentes & humiles MISERICORDISIME & BENIGNISIME, culpam & poenam illis debitam remittens, gratiamque & gloriam restituens. IX. O Iudex erga poenitere negligentes & superbos DISTRICTISIME & SEVERISIME, usque ad nouissimum quadrantem & peccatum in inimum ultionem requirens, ac poenam aeternam & inestimabilem irrogans. O Iudex TERRIBILISIME, in cuius iudicium incidere, est prorsus horrendum.

O Superamabilissime, superamantissime, & superbeneficentissime amator, Predestina-

tor,

3.
Excitatio
ad amo-
rem &
obsequium
Dei per
amabilia
nomina.

tor, creator, conseruator, regenerator, illuminator, nutritor, vocator, iustificator, dotator, & glorificator noster. O superreuerendissime, superamandissime, & supercolendissime Domine Deus meus, quem debeo & desidero toto corde, tota mente, tota anima, & ex omnibus viribus super omnia diligere, obreuereri, amare, & amplecti, omniq[ue] grato sequio, propter te colere & honorare.

Ecce ego vilissimus, & indignissimus pulvis & homuncio, lego ingratissimus, infidelissimus, & iniustissimus peccator, coram altissima tua maiestate, & tremendo ac amabili vultu tuo astans, toto corde me totum tibi prosterno, & ad pedes tuæ misericordiæ & iustitiæ prostratus, in veritate tua agnosco, & humiliter confiteor, quia ex me nihil sum, possum, vel habeo, præter innumera peccata & delicta mea: quibus infinitam tuam maiestatem, sapientiam, æquitatem, bonitatem, & charitatem, multipliciter, grauiter & impudenter offendi, contempsi, & irritaui: sicut tu solus perfectè nosti, ponderas, & (nisi meipsum diiudicauiero, & dignè pœnituiero) seuerè iudicaturus es. Atque vtinam dones mihi nunc coram te & tecum eadem peccata mea studiosè recogitare, clarè agnoscere, dignè ponderare, & vera contritione, integra confessione, dignisq[ue] pœnitentiæ fructibus delere & emendare.

Hic peccata tua coram Deo gemens recole, iuxta generale examen tua conscientia. (quod priusquam vi tam nouam assumas facere debes) considerando quoties & qualiter in omni vita tua præterita Deum offenderis, contra. Decalogi

4.
*Abiectio
& pro-
stratio pa-
nitentis
coram
Deo.*

5.
*Modus
recogita-
di pecca-
ta pro-
pria coram
Deo.*

præcepta,

præcepta, & septem capitalia vitia, quorum explicationem ex alijs libris qui ex professio de illis tractant, petere poteris. Non tamen erit necesse hic omnia simul peccata tua præterita recollere: sed specialiter quadam tantum ex illis hic expressè recollendo, pro omnibus simul ad contritionem te excitabis. Si autem iam satis te pro peccatis ante tuam conversionem admisit ad contritionem exercuisti: recolle hic peccata tua quotidiana iuxta sequentem confessionis formulam: quæ religiosis, & his qui diligentius se ipsos à grauioribus peccatis obseruant, magis conuenit: quam auge. & elminuere poteris, aut etiam immutare: prout tuæ conditioni & deuotioni magis congruum videbitur. Aut etiam poteris ea sola peccata hic commemorare specialiter: quibus senseris tuam conscientiam pro illo tempore magis grauari, & pro quibus ad contritionem te volueris excitare. Porro sequentem confessionem legens, ea omittes in quibus non recordaris te deliquisse, & addes si quos alios defectus in ea, non expressos commisisse te deprehenderis.

Confessionis interna formula pro his qui sæpius confitentur de quotidianis defectibus.

6.

EYa igitur. O Deus tremende & amande, renum meorum testis, & cordis mei verus scrutator: coram te agnosco & dolens confiteor me in multis te sæpius offendisse; atque in primis circa vsum sacramenti penitentiae, quia absque præuio sufficienti exa-

mine, & absque vera co ntritione sæpè sum
confessus; ex arida potius quadam consue-
tutine quàm ex vera deuotione & dolore:
nec satis apertè, intelligibiliter, purè, & inte-
grè defectus meos expressi. Pœnitentias etiã
mihi iniunctas arido corde persolui; nec zelũ
habui & feruorem ad castiganda, reprimen-
da & præcauenda peccata in quæ incideram,
nec occasiones peccandi, sicut poteram soli-
citè fugi: vnde etiam facilius in eadem pec-
cata recidi: his quos verbo vel facto offende-
ram, dignè satisfacere neglexi aut distuli.
Agnosco & dolens confiteor me multiplici-
ter te offendisse in susceptione Eucharistię &
oblatione sacrificij missæ, ad quam sæpè ac-
cessi, sine debita præparatione & puritate: nec
in ipsa communionem & celebrationem habui
condignam reuerentiam, timorem, desiderium
feruorem, deuotionem, & passionis tuæ me-
moriã. Gratias etiam postea pro tanto
sacramento & sacrificio tepidè egi, & sæpè
statim ad exteriora me conuertì; & ad pri-
stinas leuitates & defectus redij: vnde fru-
ctum tanti sacramenti in me impediui. A-
gnosco & dolens confiteor me in reliquo di-
uino officio multum etiam deliquisse. Ad il-
lud enim sæpè tardius accessi, absque debita
præparatione & recollectione. Aliquando
illud absque causa distuli, oculos in eo non
cohibui, cum infinitis distractionibus, ne-
gligentijs, & tepiditatibus illud persolui:
ceremonias debitas non semper seruauì: sæ-
pè somnolentus fui: nec satis deuotè & in-
tegrè omiſsa per somnolentiam aut negli-
gentiã repetiui vel suppleui. Agnosco & dolens

confiteor

confiteor me excessisse in sumptione & usu corporaliū commoditatum, cibi & somni: ad cibum enim sine præparatione & deuotione sæpè accessi: auidius & præcipitan- tius cibum sumpsi, absque spiritali at- tentione: extra horam refectionis abs- que necessitate bibi vel comedi: excessi in quantitate & qualitate vltra verum & stri- ctam necessitatem: & contra paupertatem ac austeritatem meæ professioni & conditioni congruam. In propositis circa hoc factis in- stabilis & infidelis fui, & ex indiscreta cibi vel potus sumptione, sæpè incurri stomachi cruditates & debilitates, torpores. & somno- lentias, mentis hebetudinem, & ad spiritalia exercitia ineptitudinem, effusionem ad ex- teriora, & indeuotionem: gratias etiam post refectionem tepidè & distractè persolui.

Agnosco insuper & dolens confiteor, quòd somno indulsi vltra veram necessitatem, & tardiùs surrexi quàm debueram vel propo- fueram, & inter dormiendum somnia po- tius vana & immunda quàm bona & deuota habui. In cæteris etiam corporalibus neces- sitatibus & commoditatibus carni meæ ni- mis propitius fui, vltra veram & strictam necessitatem statui meo & conditioni con- gruam illis vtens.

Agnosco & dolens confiteor, me infru- ctuosè & negligenter multas horas in vanis aut minus vtilibus expendisse: maximè in his & his.

Agnosco & dolens confiteor me parum sollicitè cellæ & silentij sacras leges, ad spiri- tualem profectum' prorsus necessarias, ob-

seruasse

servasse, sed sæpè cellam absque iusta causa egressum esse, frequenter silentium fregisse, multipliciterque peccasse per locutionem inconsideratam, præcipitem, superfluam, iactabundam, detractoriam, contentiosam, asperiores, adulatoriam, mendacem, imprudentem, curiosam, & otiosam, aut etiam nocivam. Facile insuper rumores superfluos, & detractiones seu aliorum defectus ab alijs audiuisse & leviùs alijs retulisse: sæpè ad risum & ineptam lætitiâ proclivem me fuisse.

Agnosco & dolens confiteor me multum tempus otiosis & inutilibus verbis vanè consumpsisse, multa bona utilia aut necessaria interim omisisse, pluries per hoc devotionis & fervoris spiritum extinxisse, & spirituales profectum valde impediuisse.

Agnosco & dolens confiteor me hætenus nimis instabilem, tepidum, negligentem, & aridum fuisse in meditationibus & studijs spiritualibus.

Agnosco & dolens confiteor me à perfectione veræ & religiosæ paupertatis quam professus sum longè distare: hæc enim exigit, ut in omnibus quibus utimur eligamus, desideremus, quæramus, & cum gaudio amplectamur vilitatem, humilitatem, rusticitatem, abiectionem, attritionem, paucitatem, & strictam ac simplicem necessitatem. Ego verò multa pretiosa, curiosa, urbana, superflua, & prædictæ paupertati minùs congrua amavi, quæsiui, retinui: & adhuc multa talia habeo & retineo. Insuper etiam rebus ad usum concessis, affectu nimio adhæsi: nec satis patienter earum subtractionem tuli.

Agnosco & dolens confiteor me perfectam & integram mentis & corporis castitatem & puritatem quam religiosa perfectio requirit non seruasse: maxime in his, & his.

Agnosco & dolens confiteor, me in multis regulares constitutiones meæ professionis & status fuisse transgressum, nec studuisse mores meos conuertere: proprium sensum & voluntatem abnegare & mortificare, vitiorum radices extirpare, & in omni virtute proficere, sicut ex promissa morum conuersione tenebar facere.

Agnosco & dolens confiteor, me multipliciter deliquisse contra promissam obedientiam: per defectum debitæ erga superiores reuerentiæ, humilis submissionis, fidelitatis, simplicitatis, resignationis, & impletionis voluntatis illorum.

Agnosco & dolens confiteor, me multipliciter in his quæ erga te præstare debeo deliquisse, per negligentiam te ubique præsentem sentiendi, reuerendi, & timendi, tuum honorem & beneplacitum purè in omnibus intendendi, te consulendi, audiendi, & tuis consilijs ac sacris propositis fideliter, simpliciter, integrè, & stabiliter obediendi; per defectum & negligentiam te super omnia toto corde diligendi, præligendi, appetendi, quærendi, amplectendi, laudandi, tibi que congratulandi, & gratias agendi, & ad tuam præsentiam & fruitionem aspirandi.

Agnosco & dolens confiteor me in his quæ mihi ipsi exhibere debeo multum peccasse, per defectum propriæ discussionis, vilipensionis, abnegationis, odij, peccati, contri-

tionis,

tionis, & condignæ pœnitentiæ.

Agnosco & dolens confiteor erga proximos me multipliciter deliquisse: per defectû puri & Deiformis erga eos amoris, reuerentiæ, supportationis, cōgratulationis, compassionis, fraternę correctionis, cōdonationis, subuentionis, custodię, consilij, instructionis, affabilitatis, concordię, pacificationis, orationis, & omnimodæ miserationis.

Denique agnosco & dolens confiteor quod valdè multipliciter, & grauiter ego & cæteri peccatores, te offendimus per superbiam, vanam gloriam, iram, & impatentiam, priuatum amorem, inuidiam, acediam, auaritiam, gulam, & luxuriam.

Hic breuiter enumerantur peccata contra Decalogi præcepta.

DOleo insuper & magis ac magis dolere & deslere desidero, pro eo quod tot & tanta peccata commissâ sunt, & adhuc quotidie committantur contra præcepta Decalogi.

1 PER hæreses, superstitiones, idololatrias, Dæmonum inuocationes, infidelitates, errores, & magicas artes.

2 Per tui nominis vanas aut impias assumptiones, iuramenta, periuria, blasphemias, votorum fractiones.

3 Per festorum violationes, sacramentorum abusus & irreuerentes tractationes: & sanctorum tuorum contemptus.

4 Per parentum & superiorum inhonationes, contemptus, & aduersus illos rebelliones & inobedientias.

7.

*Confessio
de peccatis
qua cōtra
decalogū
committuntur.*

5 Per homicidia, percussiones, & læsiones proximorum.

6 Per turpes & luxuriosas actiones, locutiones, amplexus & oscula: fornicationes, incestus, & immunditias &c.

7 Per furta, rapinas, vsuras, simonias, sacrilegia.

8 Per falsa testimonia, detractiones, diffamationes proximi susurrations, mendacia pernitiiosa, dolos, simulationes.

9 Per turpes cogitationes, affectiones, delectationes, & consensus.

10. Per alienorum bonorum concupiscentias, & inordinatas appetitiones. Et per innumera alia peccata, quæ adhuc quotidie committuntur contra tuam & proximi dilectionem & veram charitatem, cogitatione, locutione, opere, & omissione.

- A N N O T A T I O.

8.

*Faciliter
in plurali
numero
contritionis
exercitium
fit.*

Quia monachi officium est non solum sua sed & aliorum peccata deflere: & multum Deo placet ille penitens, qui simul cum suis peccatis omnium etiam aliorum peccata deflet: Ideo in hoc exercitio contritionis utile est non solum propria, sed etiam omnium hominum peccata breuiter commemorare: (vt hic est expressum) quatenus de omnibus simul sancta tristitia assumatur. Exemplo Domini nostri IESU Christi, qui nullum habens proprium peccatum, pro alienis vsque ad mortem tristiari voluit. Propterea in sequentibus quæ ad dolorem contritionis excitandum pertinent, vtere numero plurali: vt in tua & omnium peccatorum persona, tua & aliorum peccata defleas. Si tamen aliquando volueris, vel si tua deuotioni magis con-

gruum & utile fuerit, tua dumtaxat peccata recogitare: & deflere: poteris ea omittere quæ hîc generaliter sunt commemorata, & ea tantum Deo confiteri quibus tuam conscientiam gravari sentis. Poteris etiam tunc ea in singulari numero dicere, quæ in sequentibus plurali numero exprimuntur.

¶ Sequitur continuatio exercitij contritionis.

AGNOSCO & dolens confiteor innumera alia peccata, occulta & oblita, novissima & antiqua, propria & aliena, quibus,

1 EGO & cæteri peccatores tuam maiestatem offendimus,

2 Tuam diuinam præsentiam inhonorauimus:

3 Tuam diuinam bonitatem vilipendimus:

4 Tuam charitatem contempsimus:

5 Tuum sanguinem conculcauimus, & tuam passionem renouauimus:

6 Tuum erga nostram salutem zelum & studium negleximus:

7 Tuæ beneficentiæ ingrati fuimus:

8 Tuæ fidelitati infideles:

9 Tuæ erga nos affinitati & officiositati iniuriosi & impij:

10 Tuæ supremæ authoritati inobedientes;

11 Tuis virtutibus dissimiles:

12. Sicque tuam sanctitatem, sapientiam, & æquitatem, summè irritauimus, & contra nos prouocauimus:

6.

Quam
grauiter
& mul-
tipliciter
Deus per
peccatū
offenditur.

O quàm grauis & enormis; quàm abhominabilis & detestanda, quàm sollicitè fugienda & præcauenda; quàm deslenda, quantisque pœnis expianda est quælibet nostra contra te tantum & talem offensa, irreuerentia, ingratitude, infidelitas, iniuria, inobedientia, dissimilitudo, & irritatio.

Certè quò persona quæ offenditur & irritatur est dignior, sanctior, melior, sapientior, & iustior: & persona quæ offendit est vilior, & indignior: eò maior & grauior est offensa.

Cùm ergo tu, Deus æterne, sis immensæ prorsus & incircumscriptibilis maiestatis, sanctitatis, bonitatis, sapientiæ, æquitatis, & omnimodæ perfectionis: & nos simus infinitæ prorsus & incomprehensibilis vilitatis, indignitatis, & iniquitatis: manifestum est quamlibet nostram contra te offensam, esse infinitæ grauitatis, & enormitatis: ac proinde super omnia alia mala præsentis, & futuri sæculi abominandam & detestandam, fugiendam & præcauendam, deslendam & puniendam.

IO.

Deplora-
tio duri-
tæ cor-
dis.

Et tamen (ô insensibilitatem & durtiam cordis nostri plusquam adamantinam) nullo, vel certè modicum, sentimus dolo rem & contritionem, de tot tantisque nostris contra te offensis, & criminibus: nec feruenti zelo ad ea deslenda, & punienda ac præcauenda accendimur: sed neque vlla nostra industria, labore, aut merito possumus obtinere cōtritionem istam & zelum feruentem. Tu solus ista potes largiri, infundere, & conseruare: & quidem si vis facilè hoc potes.

Eya igitur, Te qui non vis mortem pecca-

torum

torum, sed conuersionem & pœnitentiam: qui abundantia tua pietatis, merita supplicũ excedis & vota: qui dixisti, si quid petieritis in nomine meo, credite quia accipietis & fiet vobis: Te, inquam, in nomine tuo rogamus, & amanter, fideliter, humiliter, & cõfidenter obsecramus ac petimus, per diuinitatis tuæ in nobis præsentiã, omnipotentiam, sapientiam, & benignitatem: per tui corporis & sanguinis sacramentum & sacrificium: per omnia quę assumpsisti, fecisti, & pertulisti pro nostra salute: per septiforme spiritus tui donũ, & Angelicum ministerium: per internas tuas tristitias & contritiones pro peccatis nostris volũtariẽ assumptas: per materni cordis compassionem & dolores: per B. Petri, Magdalenæ, & omnium qui vnquam verẽ pœnituerunt lachrymas & pœnitentias; per hæc, inquam, obsecramus te, vt quia vis, & sicut potes, scis, & vis, & quantum ad salutem nostram expedit, cordibus nostris infundas & cõserues verum, amorosum, & maximum dolorem de peccatis nostris & totius mundi, zelumque feruentem ea vlciscendi & præcauendi.

Et nunc Domine Deus, de tua gratia confidens, volo nunc & quoties tibi placuerit, ad hunc dolorem & cõtritionem quantum donaueris me magis ac magis excitare, & in hoc me exercendo gratissimum tibi obsequium, & cordis contriti sacrificium offerre & exhibere.

Eya igitur doleo & super omne malum quod nobis posset contingere desleo & delector.

I Quod nos vilissimi terræ vermiculi, qui

II.

*Dolor de peccatis ex aggra-
uantiis
sumptis
ex quali-
tate per-
sonæ pec-
cantis.*

absque te nihil prorsus sumus, possumus, aut habemus nisi peccatum.

2 Nos tam gratuito & immenso amore à te tantæ maiestatis Domino præuenti.

3 Et tot tantisque beneficijs à te affecti: vt pote à te prædestinati, creati, conseruati, redempti, illuminati, nutriti, vocati, iustificati, & electi, dotati, & glorificandi.

4 Nos tantis obligationibus ad te amandum, tibi que ex amore seruiendum præ multis alijs magis astricti: putà quia Christiani, religiosi, sacerdotes, prælati, &c.

5 Nos intelligentes te omni reuerentia, laude, amore, & obsequio superdignissimum.

6 Nos scientes voluntatem tuam, & quæ preparata sint tibi obtemperantibus præmia.

7 Nec ignorantes quæ reseruata sint inobedientibus supplicia: & sapius iam experti quam sit damnosum & nociuū peccare: quātāque te offendendo vulnera animæ infligantur.

8 Nos post receptam à te toties peccatorum veniam.

9 Post gustatam tui spiritus dulcedinem.

10. Habentes tot & tantas occasiones peccata vitandi & bona operandi.

1 TAM facile, absque graui tentatione.

2 Pro tam vilissima & breuissima delectatione.

3 Tam impudenter, absque diuinæ tuæ præsentiae respectu, reuerentia, & timore.

4 Non semel atque iterum, sed supra numerum.

5 In te & coram te peccauimus.

6 Nos à te summo & vnico bono, sponte

auerti-

auertimus.

7 Et ad vanissimam creaturam inordinate nos conuertimus.

8 Voluntatem nostram peruersam & iniquam ac noxiam, tuæ sanctissimæ, æquissimæ & salutiferæ voluntati prætulimus.

9 Tua præcepta & consilia, proposita etiã sancta maturè tecum & pro tuo honore facta, negleximus & transgressi sumus.

10. Vt sequeremur impijssimi Dæmonis vel mundi vanissimi aut immundissimæ carnis & sensualitatis suggestiones.

1 DOLEO & super omne malum quod nobis posset contingere desleo & detestor: quod ista faciendo infinitam tuam MAIESTATEM, dignitatem, & excellentiam (quam super omnia adorare, colere, & obseruare debueramus) heu toties OFFENDIMVS.

2 Doleo quòd diuinam TVAM PRÆSENTIAM & SAPIENTIAM nos semper & vbique intuentem & considerantem (in cuius conspectu debueramus cum omni reuerentia & humilitate, in omni sanctitate & iustitia ambulare & stare) heu! toties INHONORAVIMVS: coram ea peccare non erubescences, quod ad maximam tui irreuerentiam & contemptum cedit.

3 Doleo quòd inestimabilem BONITATEM TVAM & omnimodam perfectionem, omnium creaturarum bonitates & perfectiones causantem, conseruantem, in se continentem, & infinitè superexcedentem (quam super omnia appretiare, præligere & appetere debueramus) heu! toties VILIPENDIMVS eamque postposuimus vilis-

12.

*Dolor de peccatu ex consideratione perfecti-
num Dei
offensi.*

simæ & vanissimæ creaturæ & delectationi, in quo summam tibi iniuriam irrogauimus.

4 Doleo quòd **CHARITATEM TVAM** erga nos æternam, gratuitam, nimiam, & prorsus immensam (cui per reciprocum amorem respondere debueramus) heu! toties **CONTEMPSIMVS**; nostrumque amorem ad nos potius & huius imundi delectationes & vanas creaturas quàm ad te conuertimus: in quo grauissimum erga te contemptum commisimus.

5 Doleo quòd **SANGVINEM TVVM** pretiosissimum pro nostra reconciliatione cum tantis cruciatibus effusum, toties **CONCVLCAVIMVS**: teque Deum & Redemptorem nostrum toties rursus (quantum in nobis fuit) vendidimus, illusimus, flagellauimus, spinis coronauimus, crucifiximus & occidimus; dū post acceptā in baptismo remissionē peccatorū, pro quibus ista sustinueras toties rursus peccata cōmittere non timuimus.

6 Doleo & super omne malum quod nobis posset contingere detestor, quòd **ZELVM TVVM** & **STVDIVM** feruentissimum strenuissimum, & constantissimum, quo nostram salutem semper procurasti, & tot tantaque pro ea fecisti & pertulisti (cui per feruentem & continuum tui honoris zelum, & implendæ tuæ voluntatis studium efficax respōdere debueramus) heu! toties **NEGLEXIMVS**; & erga tuam honorem & obsequium promouendum tepidi, remissi & negligentes fuimus.

7 Doleo quòd tuæ **MVNIFICENTIAE** & **LIBERALITATIS** prorsus im-

mentis, qua gratis & absque vlllo nostro merito, aut tuo commodo, tot & tanta naturæ, fortunæ & gratiæ bona nobis indignissimis contulisti; & adhuc maiora gloriæ præmia nobis præparasti: (cui per deuotam gratitudinem respondere debueramus) heu! toties **INGRATI FUIMVS**: dona tua aut in terra vel sudario inutiliter abscondentes, aut ea dilapidantes & destruentes, aut (quod est ingratitudinis detestandæ) iisdem contra tuum honorem & beneplacitum abutentes.

8 Doleo quòd tuæ **FIDELITATI** erga nos constantissimæ & certissimæ, qua nobis semper, etiam quando à te auersi tibi-que rebelles eramus, fideliter astitisti, & benefacere non cessasti, tuaque promissa seruasti, per debitam fidelitatem erga te **NON RESPONDIMVS**, sed ad tempus in te credentes, tentationis tempore à te recessimus: & in fide erga te pusillanimes & dubij, atque in propositis propter te factis instabiles ac imperseuerantes fuimus.

9 Doleo & super omne malum quod nobis contingere posset detestor & defleo, quòd te omni genere affinitatis & officij **NOBIS PROXIMUM & CONIUNCTISSIMUM**, omnibusque titulis obligatorijs à nobis obseruandissimum & colendissimum (vt pote Patrem nostrum & fratrem, Iudicem & aduocatum, Regem & principem, Dominum & amicum, Præceptorē & magistrum, Pastorem & ducem, Creditorem & fideiussorem, Protectorem & medicum, liberatorem & sponsum, Deum & Beatitudinem nostram)

tota affectione & sincera pietate, sicut debueramus, **NON DILEXIMVS**: nec obseruauimus & coluimus: sed toties erga te impij, indeuoti, imò etiam **INIVRIOSI FVIMVS**.

10 Doleo quòd tibi **SVPREME AVTHORITATIS DOMINO** & legislatori toties **INOBEDIENTES FVIMVS**: tuaque consilia & iussa transgressi sumus.

11 Doleo quòd te **EXEMPLAR** perfectissimum omnium virtutum (quasi in tua vita & passione in summo gradu exercuisti) **NON SIMVS IMITATI**: imò tibi toties & in tam multis dissimiles fuimus, præsertim in his N. & his N.

12 Doleo quòd per hæc omnia incontaminabilem tuam **PVRITATEM** & **SANCTITATEM** (quæ omne peccatum tanquam sibi summè contrarium odit & horret: tuamque **SAPIENTIAM** (quæ omnium & singulorum peccatorum nostrorum gravitatem & turpitudinem perfectissimè intuetur, ponderat & detestatur) Et **TVAM** inflexibilem **ÆQVITATEM** & iustitiam) quæ peccatum omne seuerè punit) heu! toties tamque graviter aduersum nos **PROVOCAVIMVS**, **IRRITAVIMVS**, & infinitorum malorum cumulum nobis accersuimus.

*¶ Dolor de peccatis ex decem damnis
& malis quæ ex illis proueniunt.*

13. **D**oleo & super omne malum quod nobis contingere posset detestor & defleo quòd per peccata nostra.

1 TE SUPREMUM, infinitum, aeternū,
& vnicum BONUM in quo, & à quo est om-
ne bonum, & sine quo nihil est bonum, heu!
AMISIMVS, & à te separati & diuisi sumus.

2 Doleo quòd TVAM GRATIAM &
AMICITIAM (qua nihil pretiosius & desi-
derabilius esse potest PERDIDIMVS.

3 Doleo quòd à TVA speciali PROVI-
DENTIA & paterna cura (quā te diligen-
tes tibi quē obtemperātes prosequeris, & om-
nia in bonum illis cooperari facis) PROIE-
CTI & REPVLSI SUMVS.

4 Doleo quòd DONA SPIRITVS
TVI, PRETIOSISSIMA, virtutes, bea-
titudines, fructus spirituales, & cætera gratiæ
gratum facientis charismata per Spiritum
sanctum tuum nobis tam dignanter & libe-
raliter infusa & data, DESTRUXIMVS &
amissimus.

5 Doleo quòd omnia BONA & MERI-
TORIA opera, quæ gratiæ tuæ dono & adiu-
torio hætenus feceramus, MORTIFI-
CAVIMVS, & eorum fructu & præmio nos
priuauimus.

6 Doleo quòd omnium etiam ELE-
CTORVM & SANCTORVM tuorum me-
ritis & salutari COMMVNIONE ac effi-
caci participatione INDIGNOS NOS
REDDIDIMVS.

7 Doleo quòd FRUCTVS immensi tuæ
vitæ & passionis incapaces nos fecimus.

8 Doleo quòd insuper etiam ODIVM,
indignationem & iram Dei Patris, tuamque
& omnium sanctorum Angelorum & homi-
num (quā nihil magis est horrendum & fu-

giendum) INCURRIMVS. Quamdiu enim in peccato mortali, vel vnico perfistimus, sumus coram te & Angelis ac sanctis prorsus odibiles, detestabiles & plusquàm foetidissimum cadauer, abominabiles.

9 Doleo quòd Nos à miserrima & durissima captiuitate & seruitute Diaboli tam laboriosè per te redemptos & liberatos, rursus TOTIES voluntariè peccādo IN EANDEM CAPTIVITATEM, & seruitutem RECIDIMVS, ei que spontè nos subiecimus.

10. Doleo quòd nos à te in filios & hæredes tam benignè adoptatos tuoque corpori (quòd est Ecclesia sanctorum) per fidem & charitatem incorporatos, & templum tuum effectos, heu! toties fecimus Diaboli filios, hæredes, membra, & habitacula: in summam tui contumeliam & contemptum.

¶ Dolor propter decem vulnera quæ per peccatum incurruntur.

14. 1 **D**Oleo & desleo quòd peccando INCURRIMVS miserrimam & vilissimam SERVITUTEM PECCATI, & prauæ consuetudinis, qua velut quibusdam vinculis ligati detinemur.

2 Doleo quòd incurrimus CAECITATEM, IGNORANTIAM & INCONSIDERATIONEM salutarium, qua peccata & pericula nostra, & quæ sunt vtilia nec clarè dignoscere, nec satis aduertere possumus.

3 Doleo quod incurrimus MALITIAM seu affectum & delectationem peccati.

4 Desco CONCVPISCENTIAM & inordinatam cupiditatem terrenorum & carnalium desideriorum.

5 Desco CORDIS DVRTITIAM & insensibilitatem : qua fit vt nec vero dolore compungi, nec tuo amore tuo affici, nec quæ spiritualia sunt sapere & gustare possimus.

6 Desco IMPOTENTIAM agendi aliquid tibi gratum & meritorium vitæ æternæ (quamdiu enim in peccato permanemus mortali nihil tale præstare possumus.)

7 Desco INFIRMITATEM ad resistendum tentationibus mundi, carnis, & Diaboli.

8 Ad TOLERANDVM probra, penurias & aduersa.

9 Ad INCHOANDVM, prosequendum & perficiendum ardua virtutum opera.

10. Desco PRONITATEM atque inclinationem ad alia vitia grauiora.

Doleo & desco quòd peccando in te omnium creatorem,

1 Creaturas etiam omnes offendimus.

2 Earum ministerio & vsu indignos nos fecimus.

3 Et vt omnes aduersum nos consurgant, ad vindicandâ sui conditoris iniuriam, promeruimus : quòd etiam in extremo iudicio facturæ sunt, nisi pœnituerimus.

4 Doleo quòd pacem & gaudium serenæ conscientiae amisimus.

5 Stultitiam & insipientiam summam incurrimus.

15.

*Dolor de
dece aliis
malisq ex
peccato
provenit
ribus.*

6 Omniq̃ue gratia tua & consolatione indignos nos fecimus.

7 Doleo & defleo quod peccando promerui in æternum priuari & repellì à tuæ Dīuinitatis secura & æterna possessione & adoratione.

8 Clara visione & laude.

9 Beatifica fruitione & vnione omnimodāque beatitudine: ad quam, & propter quam assequendam, nos creaueras, redemeras, & iustificaueras.

10. Denique doleo & defleo quòd meruimus æternis gehennæ ignibus, & cruciatibus infinitis, cum Diabolo & reprobis omnibus, sine vlla spe liberationis, in æternum deputari & cruciari: nisi per condignam pœnitentiam, faciem tuam præoccupemus, & misericordiam tuam nobis conciliemus.

Quæ sequuntur aggrauantiæ peccati, sumptæ sunt ex conditionibus & nominibus inter Deum & peccatorem mutuis. Sufficiet autem in hoc exercitio vnicam aut duas ex his decem conditionibus pro qualibet vice assumere: aut etiam poterit ista decas omitti si cui prolixior videatur.

16.

Dolor de peccatis ex cōsideratione naminū & officiorū Dei erga nos nostraque in dignitatibus.

I Agnosco & cum pudore & dolore confiteor, nos FILIOS VERE PRODIGOS & proteruos, qui tibi tanto tamq̃ amātissimo PATRI, toties inobedientes fuimus, à te nos auertimus, teq̃ue relicto in regionem longinquam profecti sumus, vbi cū meretricibus, proprijs videlicet concupiscentijs & voluptatibus, totam nostram substantiam consumpsimus, Diabolo adhæsimus, porcosque pascetes misera fame attenuati sumus: vnde non iam sumus digni vocari filij tui: & pro ma-

gno reputare debemus si nobiscum facias
sicut vni ex mercenarijs tuis.

2 Agnosco, & cum timore ac dolore confiteor, nos REOS MORTIS & damnationis aeternae, quia te superdignissimū CREATOREM, & supermetuendissimū IUDICEM omnium toties offendimus, & aduersum nos prouocauimus.

3 Agnosco & cum confusione & dolore confiteor, nos exules miserimos, & regni tui PRODITORES, tuæque Regiæ maiestatis LAESAE REOS: quia cum à te in Reges vncti fuerimus, & omnia animæ & corporis ac fortunæ bona à te tanquam quoddam regnum regenda acceperimus, sub onere certi tributi & seruitij tibi exoluendi, nos in tui cōtumeliam, præsumpsimus pessimum inimicum tuum Diabolum cōstituere huius regni dominum: & tributum ac seruitium quod tibi summo REGI NOSTRO soluere debueramus, illi impendimus.

4 Agnosco & cum odio nostri ac dolore confiteor, nos SERuos nequam, pigros, infideles & inobedientes, quia tibi supremo & superamandissimo DOMINO ET REDemptori NOSTRO, numquam dignè, fideliter & ex puro amore seruiuimus, sed cum propria nostri quæsitio, negligenter, & infideliter: imò etiam sæpius voluntatem nostram peruersam, tuæ sanctissimæ prætulimus, & quæ tibi displicebant fecimus.

5 Agnosco & cum contemptu nostri ac dolore confiteor, nos DISCIPVLOS indociles, rebelles, vagos & inobedientes: quia tibi PRÆCEPTORI superdignissimo,

6 Omniq̃ue gratia tua & consolatione indignos nos fecimus.

7 Doleo & defleo quod peccando promerui in æternum priuari & repelli à tuæ Dīuinitatis secura & æterna possessione & adoratione.

8 Clara visione & laude.

9 Beatifica fruitione & vnione omnimodāque beatitudine: ad quam, & propter quam assequendam, nos creaueras, redemeras, & iustificaueras.

10. Denique doleo & defleo quòd meruimus æternis gehennæ ignibus, & cruciatibus infinitis, cum Diabolo & reprobis omnibus, sine vlla spe liberationis, in æternum deputari & cruciari: nisi per condignam pœnitentiam, faciem tuam præoccupemus, & misericordiam tuam nobis conciliemus.

Quæ sequuntur aggrauantia peccati, sumpta sunt ex conditionibus & nominibus inter Deum & peccatorem mutuis. Sufficiet autem in hoc exercitio vnicam aut duas ex his decem conditionibus pro qualibet vice assumere: aut etiam poterit ista decas omitti si cui prolixior videatur.

1 Agnosco & cum pudore & dolore confiteor, nos FILIOS VERE PRODIGOS & proteruos, qui tibi tanto tamq̃ amātissimo PATRI, toties inobedientes fuimus, à te nos auertimus, teque relicto in regionem longinquam profecti sumus, vbi cū meretricibus, proprijs videlicet concupiscentijs & voluptatibus, totam nostram substantiam consumpsimus, Diabolo adhaesimus, porcōsque pascetes misera fame attenuati sumus: vnde non iam sumus digni vocari filij tui: & pro ma-

gno reputare debemus si nobiscum facias sicut vni ex mercenarijs tuis.

2 Agnosco, & cum timore ac dolore confiteor, nos REOS MORTIS & damnationis æternæ, quia te superdignissimū CREATOREM, & supermetuendissimū IUDICEM omnium toties offendimus, & aduersum nos prouocauimus.

3 Agnosco & cum confusione & dolore confiteor, nos exules miserrimos, & regni tui PRODITORES, tuæque Regiæ maiestatis LAESAE REOS: quia cum à te in Reges vncti fuerimus, & omnia animæ & corporis ac fortunæ bona à te tanquam quoddam regnum regenda acceperimus, sub onere certi tributi & seruitij tibi exoluendi, nos in tui cōtumeliam, præsumpsimus pessimum inimicum tuum Diabolum cōstituere huius regni dominum: & tributum ac seruitium quod tibi summo REGI NOSTRO soluere debueramus, illi impendimus.

4 Agnosco & cum odio nostri ac dolore confiteor, nos SERVOS nequam, pigros, infideles & inobedientes, quia tibi supremo & superamandissimo DOMINO ET REDEMPTORI NOSTRO, numquam dignè, fideliter & ex puro amore seruiuimus, sed cum propria nostri quæsitio, negliger, & infideliter: imò etiam sapius voluntatem nostram peruersam, tuæ sanctissimæ prætulimus, & quæ tibi displicebant fecimus.

5 Agnosco & cum contemptu nostri ac dolore confiteor, nos DISCIPULOS indociles, rebelles, vagos & inobedientes: quia tibi PRÆCEPTORI superdignissimo,

magistrorum optimo, & legislatori sanctissimo, toties restitimus, verbaque tua & mandata atque consilia audire & intelligere negleximus: aut audita retinere & opere complere nolimus.

6 Agnosco & cum rubore & dolore confiteor, nos O V E S perditas & errantes, M I L I T E S Q V E ignavos, profugos & proditores: quia à te P A S T O R E bono & supremo toties aberrauimus, lupique crudelissimi vocem potius quam tuam audiuius & secuti sumus: quia etiam cum à te I M P E R A T O R E summo, & inuictissimo duce, tuæ militiæ ascripti fuerimus, & donatium militare ad præliandum contra hostes tuos acceperimus, atque insuper constituti fuerimus custodes nostrorum corporum & animarum, tamquam tuorum castrorum: non tamen studuimus tibi militare, & hostibus tuis ac nostris, Diabolo, carni, & mundo viriliter & constanter resistere: sed (heu) toties tamque facile absque graui impugnatione, illis cessimus & consentimus: imò etiam clauem castri nobis commissi (quæ est cogitatio cordis & consensus) Diabolo hosti pessimo volutariè tradidimus: vitiosas eius suggestiones auscultando, eisque per consensum aut delectationem adhærendo, & ipsum in cor nostrum introducendo.

7 Agnosco & cum detestatione & dolore confiteor, nos D E B I T O R E S erga te plusquam decem millium talentorum, non habentes unde quicquam possimus tibi creditori exactissimo restituere, pro amissis gratiarum & donorum tuorum talentis à te

nobis ad vsuram concessis. Agnosco etiam nos **VILLICOS** iniquitatis, & dilapidatores ac destructores bonorum tuorum, qui non possumus villicationis nostræ rationem iustam tibi reddere: præsertim cum bona tua aut in terra abscondendo vel in sudario ligando, infructuosa detinuerimus: aut etiam illis contra tuum honorem & beneplacitum abutentes ea dilapidauerimus.

8 Agnosco & cum gemitu ac dolore confiteor, nos **ÆGROS** & infirmos, multis morbis grauissimis vexatos, fortissimisque & crudelissimis hostibus obsessos & circumdatos: qui tibi **MEDICO** optimo, & **PROTECTORI** ac custodi potentissimo, toties ingrati, infideles ac inobedientes fuimus: oblataque nostræ salutis remedia & securæ protectionis subsidia repulimus & abiēcimus.

9 Agnosco & cum pudore ac dolore confiteor, nos adulteri & sacrilegij horrendi **REOS** nefandissimos: quia cum tu Regis æterni filius & Princeps regum terræ, animas nostras nudas, pauperes, immundas, abiectas & miseris omnibus plenas tam dignanter in sponsas tuas elegeris, in sanguine tuo laueris, tuis virtutibus & gratijs ornaueris, & ditaueris, easdemque tuæ mensæ, thalami, & regni participes feceris: non tamen erubuimus, nec timuimus te tali & tanto **SPONSO** prorsus nobilissimo, pulcherrimo, amantissimo, suauissimo, optimo, & pfectissimo, derelicto & spreto; in tua præsentia, & te inspectante, toties nos sponte prostituere turpissimo, nequissimo, crudelissimo & miserrimo hosti tuo Diabolo, per consensum ei adhæredo: cui etiam

ornamenta & dona quæ nobis ad placendum tibi dederas, sacrificauimus & in obsequium eius conuertimus. O detestandum prorsus & æternis pœnis vix expiandum facinus, & adulterium ac sacrilegium horrendum!

17.

Dolor de peccatis ex eo quod per ea effici-mur sacri legi Idololatra & homicida-

Agnosco & cum planctu ac dolore confiteor, nos **FVRES & SACRILEGOS**: quia cùm totum id quod sumus & habemus tuum sit, tibi quæ multiplici iure debeatur, & per baptismum ac professionem monasticam diuinis vsibus sit consecratum: toties tamen nosmetipsos & nostra omnia contra tuam voluntatem vsurpauimus, expendimus, tibi quæ abstulimus, & prophanis vsibus applicauimus. Agnosco nos **IDOLOLATRAS**: quia creaturis & proprijs voluntatibus & voluptatibus potius quàm tibi adhærentes, idololatriam commisimus. Agnosco nos **HOMICIDAS**: quia animas nostras vita gratiæ & gloriæ priuantes occidimus. Agnosco nos **STVLTISSIMOS** & insipientissimos: quia pro vilissima & breuissima delectatione, infinita & æterna bona sponte perdidimus: periculis æternæ damnationis nos exposuimus: vitiorum sarcinam quam deponere debueramus, quotidie nouis peccatis auximus: antiqua vulnera renouauimus: alienis damnis nihilo cautiore effecti sumus, nec timuimus te offendere & irritare, cuius misericordia & beneficijs iugiter indigemus, viuimus, & sustentamur: cuius etiam solo nutu possemus occidi, & corpore & anima in gehennam mitti: te quæ spreto voluntariè adhæsimus pessimo & crudelissimo sa-

lutis

lutis nostræ aduersario Diabolo , quærenti nos deuorare , & in æternam damnationem secum pertrahere.

I D E N I Q U E quicquid possumus ad exaggerationem nostrarum contra te offensarum mente concipere & excogitare; longè minus esse agnosco,quàm sit in veritate earum grauitas & enormitas quã tu solus perfectè comprehendis : sicut tu solus tuæ maiestatis , sapientiæ , bonitatis , sanctitatis , æquitatis & omnimodæ perfectionis (quæ per nostras offensas vilipenditur, cõteinnitur & irritatur) immensitatem perfectè agnoscis.

Super his igitur omnibus ac singulis peccatorum nostrorum impietatibus , damnis , reatibus , & aggrauantijs quantum possum doleo & lugeo : non tam propter damna & mala quæ incurrere meruimus , quàm potissimum & maximè quia per hæc te super reuerendissimum , superamandissimum , & supercolendissimum Dominum Deum creatorem & Redemptorem nostrum (quem super omnia reuereri, adorare, metuere, glorificare, amare, appetere, & grato obsequio colere debueramus) heu ! toties tam grauitè tamque impudenter offendimus , inhonorauimus, vilipendimus , contempnimus , conculcauimus, negleximus, & irritauimus , tibi que ingrati, infideles, iniuriosi, inobedientes, & dissimiles fuimus : & quia non solum tibi substraximus debitum nostræ seruitutis obsequium : sed etiam ad seruiendum tibi ineptos, indignos, & inutiles nos reddidimus. Sicut enim tenemur & desideramus te purè propter tuam bonitatem , super omnia amare

18.

*Dolor de
prædictis
ob id potissimum
habendus
quod à
Dei amore
& obsequio,
nos impediunt.*

& ex sincero amore tibi seruire, etiam si nulum inde commodum aut præmium speremus: sic tenemur & desideramus summè dolere & tristari de tuæ bonitatis & maiestatis offensa & contemptu; etiam si nullum damnum & malum inde nobis proueniret.

19.
Obsecratio pro
suppletionē de-
fectus cō-
vitiis.

Sed quia dolor meus, nullus aut valdè modicus est & imperfectus, te rursus obsecro, per omnes miserationes tuas, & dolores inter-nos, matrisque tuæ compassionēs, & B. Petri, B. Magdalenæ, cæterorūque qui vni-quam verè pœnituerunt, contritiones & lachrymas: vt quicquid in hoc mihi deest, benignè & abundanter suppleas: & sicut potes, scis, & vis, & quantum ac quando vis, hunc veræ contritionis dolorem, in me cæterisque peccatoribus infundas, augeas, conserues, & perficias, ad tuam & sanctorum tuorum gloriam, meamque & omnium peccatorum salutem, & Ecclesiæ veram reformationem & pacem.

Hic peccata omnia in vulnera, amorem & merita Christi, expianda proiiciuntur, cum generali detestatione eorum.

20.
Demersio
peccatorū
in vulnera Christi.

Et nunc, superamantissime & supermisericordissime Domine Deus, omnia ac singula peccata mea, nouissima & antiqua, propria & aliena, vnà cum peccatis omnium viuorum ac defunctorum (eorum maximè pro quibus tu me vis aut ego teneor vel intendo specialius orare) depono in charissima tua vulnera, & pretiosum sanguinem tuum: proiicio in immensum ignem amoris tui: demergo in

pelagus

pelagus exuberantium meritorum tuorum: & abscondo in abyſſo infinitarum miſericordiarum, & miſerationum tuarum: vt ibi per merita ſanctiſſimæ humanitatis tuæ, & acerbiffimæ paſſionis, necnon per preces & merita piſſimæ matris tuæ, BB. Angelorum, patronorum meorum, & omnium ſanctorum & electorum tuorum, expientur, abſorbeantur, & ad nihilum redigantur.

O vtinam numquam te offendiſſemus, & gratiam tuam in nobis numquam impediuiſſemus! Vtinam tibi ſemper perfectè placuiſſemus, & tuis inſpirationibus ac cōſilijs, tuæque voluntati ſemper & in omnibus amanter, fideliter & integrè obtemperaviſſemus! O vtinam omnia quæ ad nos ſpectant perfectè adimpleuiſſemus, & ex incendio amoris tui omnia ſupremo & amabiliſſimo modo, ad honorem tuum & omnium ſalutem perfeciviſſemus!

Equidem nōs iſta opere non impleuiſſe doleo: & magis ac magis dolere de ſidero, peto, & obſecro.

Hic innovatur propoſitum non ampliùs peccandi.

Et nunc benigniſſime & patientiſſime 21.
Deus, tua longanimitas, & ineffabili benignitate ad pœnitentiam & conuerſionem tamdiu expectatus, tam multipliciter inuitatus, & modo per gratiam tuam utcunque commotus: ecce tui amore, & ſicut vis, omnibus ac ſingulis peccatis & vitijs parvis & magnis, quantum poſſum & donas, perfe-

ctè renuntio, & ab omnibus quæ tibi displicent integra voluntate me auerto, ac de me prorsus diffidens, sed in tua misericordia, fidelitate & virtute plenissimè confidens; firma, integra & non ficta voluntate eligo & propono, quolibet potius bono & præmio priuari, & quemlibet cruciatum & mortem potius perpeti, quàm vel minimum peccatum scienter & deliberatè committere: quàm voluntariè me à te summo & vnico bono auertere: quàm voluntatem meam tuæ voluntati præferendo, te offendere, inhonorare, vilipendere, contemnere, conculcare, & negligere; quàm voluntariè peccando, tibi ingratus, infidelis, iniuriosus, & inobediens, existere: quàm te irritare, & odium ac indignationem tuam incurrere.

Hic si libuerit poteris propositum tuum renouare contra specialia quadam vitia in qua forsitan de nouo incidisti aut ad qua te procliuiorem sentis, addens quod sequitur.

Specialiter autem in te, & per te, ac propter te, firmiter propono hæc & hæc peccata sollicitè præcauere, & eorum occasiones quantum potero fugere & abscindere.

22.
*Propositum
confiten-
di et quā
cumquē
penitentiā
implēdi.*

Propono etiam idoneo & legitimo sacerdoti purè & integrè confiteri ea peccata quæ necdum sum confessus: obsecrans te vt si quæ occulta mihi aut oblita sunt in me vitia, tu ea mihi reuelare digneris quatenus possim illa confiteri.

Propono insuper quamcunque pœnitentiam & satisfactionem per te aut per tuum

facer-

sacerdotem, seu superiores meos, tuos erga me vicarios, mihi pro peccatis meis impone-
re volueris aut consulueris, amâter, fideliter
& integrè implere.

Peto humiliter veniam ab omnibus quos
quouis modo offendi, læsi, vel irritavi: para-
tum me offerens ad faciendum quicquid con-
sulueris, ad hoc ut eis reconcilier, & condi-
gnè satisfaciam: obsecrans te, ut me doceas
quibus, qualiter, & quando debeam reconci-
liari & satisfacere: & quicquid minus in hoc
hactenus egi vel posthac egero, tu benignè
erga eos supplere digneris.

Ignosco ex corde propter tui amorem &
beneplacitum, omnibus ac singulis qui me
vnquam quouis modo læserunt vel offende-
runt, aut qui me adhuc nunc odio habent vel
persequuntur: eosque tamquam benefacto-
res & multorum bonorū ac meritōrum oc-
casionem mihi præstantes, propter te & se-
cundum te amo: bonum illis opro, teque pro
eorum vera salute supplex obsecro: & para-
rum me offero ad præstandum illis quoties
occasio sese obtulerit, omne obsequium
quod pro eorum salute & spiritali profectu
impendere me posse putauero.

Supplico ut tu similiter omnia peccata
mea mihi ignoscas, & me in tuam grariam
& amicitiam recipias: mihi que in omni-
bus misericorditer & benignè succurras.
Quod te propter nimiam tuam bonita-
tem & charitatem, & iuxta tuam fidelissi-
mam promissionem, facere confido. Scio
enim quia licet mater filij vteri sui obliuiscer-
retur, tu tamen reuertentis ad te peccatoris

23.

*Postula-
tio venia
ab his
quos per-
nitens læ-
sit.*

24.

*Ponitur
hæc igi-
tur oratio
bus quibus
sum læsus
vult.*

25.

*Fidelis
quod
Deus
nosceat
quod
nisi*

pœnitentis obliuisci non potes: sed quacumque hora peccator verè ingemuerit, & dignos pœnitentiæ fructus facere firmiter proposuerit, tu statim peccatorum eius non recordaris: imò sic ea condonas, & obliuisceris, vt nunquam postea illa ei improperes, aut vllum dispendium vel incommodum inde cum sustinere patiaris: si tamen in via iustitiæ perseuerauerit. Scio tantam inter te & verè pœnitentem oriri fidelitatem, ac si nunquam peccasset. Scio te his qui debitoribus suis propter te dimitunt, eorum contra te debita dimittere. Confido igitur quòd tu mihi per gratiam tuam pœnitenti, & propter te meis debitoribus ignoscenti, mea peccata ignoscis & debita dimittis, eadèmq; obliuisceris, nec amplius mihi imputare aut improperare vis, si rursus te non offendero. Confido quòd tu me in gratiam & amicitiam tuam recipis, perinde ac si non peccassem: & paratissimus es mihi in omnibus benignè succurrere.

26

*Gratiarū
actio pro
longani-
mitate
Dei erga
pœnitentem, &
hæc infir-
mitas con-
tritionis.*

Propter quod, quas possum tibi gratias ago, & ex affectu beatæ Mariæ, BB. Angelorum, & sanctorum omnium, ex mea tuorumque & meorum specialium, & omnium pœnitentium parte; te cum Patre & Spiritu sancto vnitrinum Deum, per suauissimum cor & spiritum tuum, adoro, glorifico, amans tibi congratulor, gratusque me totum tibi in perpetuum amoris obsequium offero: teque in æternum adorare, glorificare, amare & grato obsequio colere ardentissimis desideriis concupisco & propono; pro

tua

tua patientia, misericordia, & benignitate, qua me & ceteros peccatores mei similes tories & tamdiu tibi rebelles, ingratos, infideles, inobedientes & iniuriosos tam patienter tolerasti, tam longanimiter expectasti, nec nos in gehennam ignis æterni detruxisti (sicut iustè poteras & sicut alios multos qui minus quàm ego peccauerunt, iustè iam damnasti) sed tot tantisque beneficijs afficere non cessasti: tam multipliciter ad te reuocasti, tam dulciter & potenter cor meum uocasti, tam dulciter & potenter cor meum immutasti, & nunc de meis peccatis contritionem, & firmum ea præcauendi propositum donasti, fiduciamque impetrandi à te non solum veniam & indulgentiam, sed etiam gratiam & gloriam mihi infudisti & superaddidisti.

Hic instauratur propositum Deum amandi & ex amore ei seruendi.

Et nunc igitur Domine Deus superamandissime & supercolendissime tua hac tanta, tamq; supereffluenti bonitate & benignitate excitatus & inflammatus, desidero te super omnia redamare, reuereri & colere: & de me quidem diffidens, sed in te confidens, propono tibi de cetero tantò fidelius & feruentius ex sincero amore seruire & obsequi: quanto sæpius & grauius te hætenus offendi & irritaui. Desidero & propono ex puro tui amoris cum deiformi intentione, omnia quæcumq; volueris agere, dimittere & pati, in tempore & æternitate. Desidero & propono vota tibi promissa, & proposita sancta propter tuum

honorem facta aut facienda, fidelius solito & stabilis, ac perfectius implere; hæc præsertim N. N.

Hic si volueris poteris aliqua specialia proposita renouando confirmare.

Desidero & propono tuæ, sanctissimæ vitæ & passionis virtutes perfectissimas pro viribus imitari, has præsertim N. N.

Hic etiam poteris aiquas Christi virtutes commemorare & imitandas tibi proponere si libuerit.

Desidero tuis passionibus quantum volueris & donaueris communicare & conformari.

Hic offertur Deo desiderium & voluntas ulciscendi peccata.

Zelo etiam tui honoris & iustitiæ, non solum peto mea peccata mihi ignosci, sed etiam desideranter (atque vtinam feruenter, veraciter & perseueranter) esurio ea per tuam iustitiam (si ita tibi laudabilius fuerit) dignè castigari & puniri, vt sicut peccando te inhonorauī, sic pœnam pro peccatis libenter patiendo te honorem & glorificem.

Cæterum in veritate tua agnosco & confiteor, quòd licet ego solus omnium qui vnquam tibi placuerunt austeritates, labores & passionēs sustinerem, & omnia bona opera facerem: non tamen vel sic possem pro minimo meo contra te peccato dignè satisfacere,

facere,

12

Recognitio
pauca
scilicet quod
non possit
ex se di-
gnè satisfacere.

facere, aut sufficienter illud vlcisci, si remota pietate tua illud vindicare velles. Cum enim quodlibet peccatum, saltem mortale, tam infinitam & incomprehensibilem habeat gravitatem & enormitatem, quàm infinita & incomprehensibilis est tua maiestas, æquitas & bonitas, quæ per peccatum offenditur & irritatur: nihil minus quàm infinitam & æternam pœnam meretur, nec vlla temporali & finita pœna dignè potest vindicari & puniri.

Agnosco igitur & confiteor, me pro tot & tantis peccatis & inobedientijs meis novissimis & antiquis, non semel tantum, sed centies millies meruisse, non solum omnem huius vitæ confusionem & pœnam, sed æternam quoque damnationem & gehennam. Ad quam etiam, si tibi placeret, & in iustitiæ tuæ maiorem laudem cederet me nunc mittere, tui amore & tui honoris ac iustitiæ zelo, illam voluntariè acceptarem: ut sicut per peccatum te inhonoraui, sic per pœnæ tolerantiam te honorarem. Atque etiam insuper vellem in ipsa gehenna, si fieri posset, in perpetuum te laudare, tibi que gratias agere, tum quia multo tempore me peccatam tolerasti & beneficijs multis affectisti: tum quia adhuc citra condignum me punires. Scio enim omnes gehennæ pœnas non sufficere ad vlciscendas & dignè puniendas tot & tantas meas contra te offensas & inobedientias: maxime cum vnica mortalis offensa, gehennæ supplicia mereatur æterna.

30.

*Resignatio ad
subiundam
pœnam
æternam.*

J Oblatio meritorum Christi pro peccatis.

31

Sed quia non vis mortem peccatorum, nec in eorum perditione lætatis : quia tu Deus æterno patri coæqualis , propterea dignatus es verus homo fieri , & tot tantæque facere & pati : vt nos peccatores ab æterna gehenna redimeres , & ad tuam gloriam & beatificam fruitionem (ad quam nos creaueras) rursus reparares & perduceres : quia etiam summè desideras, expectas, consulis, & inuitas ; vt ad huius tuæ incarnationis, vitæ & passionis infinitum thesaurum , veris pœnitentibus semper apertum , confugiamus : & ex eo quicquid nobis ad tibi satisfaciendum & placendum deest suppleamus & abundè hauriamus : idcò vt huic tuo desiderio satisfaciam , & tam pijsimæ ac supereffluentissimæ bonitatis & charitatis tuæ dignationi respondeam ; non autem principaliter vt pœnas euadam, neque propter me & meum commodum , sed propter te , quia vis & sicut vis, & vt liberatus ab æternis pœnis , te cum Beatis omnibus videam & glorificem , gratissimūque tibi obsequium sicut es superdignissimus offeram & exhibeam. Propter hæc, inquam, ecce ad hunc thesaurum tuum supplex & deuotus confugio : & ex eo per humanum & transfixum cor tuum, in spiritu sancto, Deo patri omnipotenti in omni genam hostiam **N V N C OFFERO :** & centies millies omni tempore & maximè in hora mortis meæ offerre desidero , pro meis & omnium viuorum ac

defun-

defunctorum (eorum maximè pro quibus tu mevis aut ego teneor vel intendo specialius orare) peccatis & negligentijs omnia merita tuæ Incarnationis, Natiuitatis, Circumcisionis, Apparitionis, in templo Præsentationis, fugæ in Ægyptum, Co-habitationis, Baptismi, Ieiunij, & tentationis, sanctissimæ conuersationis, doctrinæ & vltimæ cœnæ, tristitiæ, agonæ, & sanguinei sudoris, comprehensionis, ad varios iudices tractionis, illusionis, & afflictionis, flagellationis, spineæ coronationis, exhibitionis, adiudicationis, Crucis baiulationis crucifixionis, crucipendentia, mortis, transfixionis, de cruce depositionis, plâctus, sepulturæ, descensionis ad inferos, Resurrectionis, Ascensionis & Spiritus sancti missionis. Offero omnes & singulas tuas perfectissimas virtutes, maximè eas contra quas grauius deliqui. Offero omnia opprobria, penurias, austeritates, labores & passionem tuas, & præcipuè tristitias tuas internas pro peccatis nostris voluntariè assumptas: omnia denique quæ pro nostra salute ex purissima & nimia charitate assumpxisti, fecisti, & pertulisti. Offero omnem vsum & fructum septem Ecclesiæ sacramentorum: & præsertim sacratissimi corporis & sanguinistui, quod in sacrificio Missæ hætenus est oblatum, & vsque in finem sæculi offeretur, Offero laudes & charitates omnium spirituum beatorum, te amantium: ministeria & merita omnium Angelorum, exercitia omnium sanctorum & electorum tuorum, famulatû omnem & cultû

torius Ecclesiæ, & omnia quæ in pijsima
matre tua, cæterisque sanctis omnibus &
electis operatus es, operaris, & in æternum
operaberis: omnia etiam quæ ab initio mû-
di passi sunt, & adhuc vsque in finem sæculi
patientur electi tui, pro tuo honore & amo-
re aduersa. Hæc inquam omnia per suauissi-
mum cor tuum, Deo patri omnipotenti of-
fero, in amore illo quo idem Pater tuus te
nobis dedit, & quo tu te ipsum illi pro no-
bis in ara crucis obtulisti, & adhuc quotidie
in Missæ sacrificio offers, & offerris: in om-
nigenam hostiam: I. In DIGNAM LAUDEM
omnium in quibus summam Trinitatem
laudabilem esse recognoscis: II. In PLE-
NAM GRATIARVM ACTIONEM
pro quolibet beneficio à singulis debitam
creaturis: III. In VERAM SATISFA-
CTIONEM & emendationem omnium
peccatorum ab origine mundi commissio-
rum, præsertim meorum & eorum pro qui-
bus tu me vis aut ego teneor vel intendo
specialiùs orare: IIII. In sufficientem PER-
SOLUTIONEM OMNIUM BONO-
RVM vnquam à nobis omissorum: V. In
AVGMENTVM GLORIAE omniû beatorum:
VI. Et GRATIAE omnium iustificatorum:
VII. In EMENDATIONEM omnium pecca-
torum: VIII. In REFRIGERIUM ani-
marum purgandarum: IX. Et INRELEVAT-
IONEM omnis indigentiae corporis & ani-
mæ singulorum miserorum & afflictorum:
X. VERAMQVE & vniuersalem Ecclesiæ
reformationem & pacem.

¶ Confidentia quod predicta oblationis meritum applicetur pœnitenti, si faciat fructus pœnitentie dignos.

E Ya benignissime IESU: credo & certus sum hanc oblationem esse pro peccatis non solum meis, sed etiam totius mundi propitiationem super sufficiētissimam, piē etiam confido eius virtute & merito omnia peccata mihi à te ignosci, pœnamque quam pro illis merui sufficiētissimē exolui gratiam & amicitiam tuam mihi restitui, & ad spem vitæ æternæ me admitti & restitui.

Si tamen (sicut tu vis, & iustum est, ac salutare) ego tibi compatiar, & pro peccatis meis me tecum coaffligam & castigem, quod tui amore tuique honoris & iustitiæ zelo, desidero, & obsecro: ac propterea nunc firmiter propono propter te, secundum te, per te, & tecum, dignos pœnitentiæ fructus quantum volueris, & donaveris facere. °

1 Atque in primis propono magis ac magis peccata mea ponderare, & ad veram pro illis contritionem & emendationem me excitare.

2 Ac propterea, illa opera & exercitia magis sectari, quæ tuam bonitatem & fidelissimam erga me charitatem & beneficentiam, meamque ex aduerso erga te infidelitatem, ingratitude, & iniustitiam mihi magis influant & ostendunt: meque ad tui sincerum amorem, confidentiam, & obsequium, & ad mei contemptum, odium, & mortificationem magis excitant & promouent.

3 Corporales autem exercitationes & ca-

32.

33.

Inuocatio propitiæ ad faciendos fructus pœnitentiæ.

stigationes, eatenus volo assumere quatenus ad ista me per illas iuvari posse putauero: saluis sēper illis quæ ex obedientiæ præscripto, vel cōsilio, aut ex status & professionis meæ debito assumendæ & tolerandæ erunt: quas in primis, amanter, fideliter, & integrè tolerare desidero & propono, quantum te donante potuero.

4 Quantò superbiùs peccando me extuli, tantò profundius sub omnipotēti manu tua me humilio, prosterno & in gratissimā tuam voluntatem pleno corde resigno: & paratum offero ad omnia quæcunque volueris aduersa, in tempore & æternitate, pro tuo amore & honore, sustinenda: desiderās & supplicās, ut tu liberè & integrè mecum, de me, & per me, facias quicquid voles: & sicut tibi placuerit me castiges, mortifices, & ad amorem tuum, tuæque vitæ & passionis imitationem me restaures & reformes.

5 Insuper quia te offēdendo, omnes quoque creaturas offēdi, & omnibus viliorē me feci: ideò subter omnes me deiicio, & ab omnibus pro meis contra te offēsis castigari & affligi, quantum, quoties, & quomodo volueris aut permiseris, desidero, supplico & expecto.

6 Omnes etiam homines mihi præpono & præponi desidero: omnibusque propter te, & secundum te, subiici & seruire paratus sum.

7 Verè enim agnosco & confiteor omnium me ingratißimum, & (quantum ex me est, seclusa gratia tua) sceleratißimum, maximumque peccatorem. Quia nisi gratia tua me præseruasset & præseruaret, in quolibet peccata cecidissem, & caderem: Et si maximi

qui-

quique peccatores tantam à te, quantam ego recepi gratiam recepissent: fidelius & perfectius tibi quam ego servissent & servirent.

8 Me ipsum insuper (hoc est proprium sensum meum, propriamque voluntatem & sensualitatem meam, omnis peccati radicem & causam præcipuam) propter te, & secundum te, odi, detestor, & magis ac magis semper odisse, detestari, persequi, abnegare & mortificare desidero, & in te ac per te propono. Atque quicquid ei gratum fuerit, fugere, abicere, aut cum dolore suscipere, nisi propter te aliquid tale sumendum fuerit. Quicquid verò durum & ignominiosum fuerit, id volo & propono eligere, prosequi & cum gaudio amplecti: quantum salua discretionem salubriter sufferre me posse putauero.

9 Quantum me glorificaui & delectationem sumpsi in peccatis tantò magis oblectamenta omnia non necessaria, nec spirituali profectui utilia vitare, abicere & ab eis abstinere desidero, & per gratiam tuam propono.

10. Austeritates etiam omnes quas absque tua offensa & spiritualis profectus detrimento vel impedimento sufferre me posse putauero, volo & propono (salua in omnibus semper obedientia) propter te, per te, & tecum, amate & viriliter suscipere: easque quamdiu volueris fideliter, confidenter, fortiter, & perseveranter tolerare. Obsecrans te, ut quātò ad hæc sum tepidior, imprudērior, & infirmior, tantò magis per suavisimum spiritum tuum & angelicum ac humanum sicut volueris ministerium & consilium, me excites, dirigas confortes, & honestes: sic ut his nec exce-

dam nec deficiam. Sed rationabile & acceptabile tibi semper sit meum obsequium.

34.

Resignatio penitentis ad omnem crucem.

Et quia nimis remissus sum & negligens ad subtrahendum mihi oblectamenta superflua, & assumendum austeritates discretas: Opto, supplex obsecro, & expecto, ut tu, sicut potes scis & vis, per te ipsum, aut quamcunque volueris creaturam & medium, suppleas quicquid in hac parte minus egi, ago, & acturus sum.

Quod ut liberiùs facias, ecce in vnione illius amoris quo tuus Pater tibi filio suo prædilecto nõ pepercit, sed pro nobis te in mortem tradidit, & quo tu proposito tibi gaudio sustinuisti crucem confusione contempta, atque inseparabiles in omni vita tua comites elegisti, & assumpsisti humiliações, penurias, & pœnalitates, & quo sanctis tuis dedisti ut tui amore & imitatione aduersa quæque libenter assumerent & sufferrent: in eodem inquam amore, & eadem intentione ac fructu, offero me tibi, & plenè resigno ad quascunque immiseris, aut super me vel meos venire permiseris humiliações, & cõtemptus, penurias, & pœnalitates, subiectiones, & tristitias ac angustias cordis, cruciatus & infirmitates bonorũ profusiones & amissiones, abstinentias & sensuum afflictiones, carceres & mortes.

35.

Obsecratio pro Cruce utiliter ferendi

Diffidens quidẽ prorsus de me, sed te confidenter obsecrans, & à te expectans, ut tui amore & imitatione: zeloque iustitiæ, tuoq; merito, & sacrificij ac sacramenti Missæ & Eucharistiæ virtute & adiutorio tuiq; spiritus dono septiformi, & Angelico ministerio

ac B. Mariæ & omnium sanctorum & electo-
rum tuorum exemplo & suffragio, donec mi-
hi omnem quorumcumque delectabilem
subtractionem, omnemq; crucē & aduersi-
tatem vndecumque venerit, de paterna tua
providentia & benigna ordinatione imme-
diatē semper suscipere, tamquam castigatio-
nem & purgationem peccatorum meorum
à te cælesti patre & medico mihi missam, &
velut tuę erga me fidelitatis & charitatis cer-
tissimum pignus, tamquam occasionem ma-
ximi lucris spiritualis, remq; prius optatam &
sæpius à te postulatā. Nec permittas me que-
rere ab ea liberari, nisi prius sic eam cum lau-
de & gaudio de manu tua suscepero: & nisi
propter te, & secundum te putauero petēdam
& quærendam esse eius liberationem. Sed da
ut in vnione tuarū abstinentiarum & passio-
num, illam vsque in finem quamdiu duraue-
rit amplectar: I. & tolerem cum iugi laude &
gratiarū actione: II. Cum profunda humili-
tate & mei ipsius, propriiq; commodi perfe-
cta abnegatione: III. Cum feruenti obsecra-
tione, plena confidentia & integra resignatio-
ne: IIII. Cum charitate, gaudio, & pace: V.
Cum dulci patientia, forti longanimitate &
suavi mansuetudine: VI. Cum bonitate, be-
nignitate, & beneficentia. VII. Cū fide, fide-
litate, & modestia: VIII. Cum cōtinentia &
castitate: IX. Cum innocentia, & securitate:
X. Cum prudentia cordis, & oris sapientia:
XI. Cum simplicitate, & finali perseueratiā.

I. Ut sic gratum tibi obsequium præstem:
II. Et sicut vis, tibi passo cōformer: III. Pec-
cata mea puniā: IIII. Amorem priuatum &

36.

*Prælium
ex Cru-
cis tolerā-
tis, speran-
di.*

vitia

vicia ex eo nascentia mortificē: V. in amore tuo & virtutibus proficiam: VI. Et cōmuniās tuis passionibus, earū virtute & merito: VII. Patrem tuum honorem VIII. Iram eius auertā: IX. Gratiā eius & dona recuperem, mihiq; & quibus volueris impetrem illuminationē, iustificatiōē, sanctificatiōē, liberationē confortatiōē, redēptiōē à malis prēsētibus & futuris: & tuæ diuinitatis securā & æternā possēssiōē, clarā vīsiōē & laudē, beatificāq; fructiōē & vniōē inseparabilē, ad tuā, & sanctorū gloriā, meāq; & omniū salutē & Ecclesiæ verā reformatiōē & pacē, Amē

37.

Assump-
tia pœ-
nitentia
particula
rī.

Hic si volueris particularem aliquā pœnitentiam (putā orationem, eleemosynam, aut corporalem afflictionem) Deo pro peccatis tuis offerre & assumere: dic quod sequitur.

Et nunc Domine Deus, modicā hāc pœnitentiam pro peccatis meis, voluntariē cum gaudio spiritus, propter te, & secundū te assumo, & in vniōe passionū tuarum tibi offero; simul cum præsenti exercitio, & vniuersis pœnis, laboribus & exercitationibus mei status, ordinis & officij: obsecrans vt hæc omnia in cor tuum suscipiens, A DIVNGAS tuis & sanctorum tuorum passionibus & meritis, acceptes, perficias, abscondas, conserues, & nunc & semper & maximē in hora mortis meæ Deo patri offeras in omnigenā hostiam, ad supersanctissimę Trinitatis, tuęq; crucifixę humanitatis supremā latriā, tuęq; matris & omniū Angelorū, & sanctorū gloriā, meāque & omniū pro quibus tu me vis aut ego teneor vel intēdo specialius orare omnimodā salutē, verāq; & itabilē Ecclesiæ reformatiōē & pacē.

BREVIS ET DEVOTA
MEDITATIO IN ORATIO-
nem Dominicam, & salutatio-
nem Angelicam, quæ post prædi-
ctum exercitium (aut aliàs quan-
do libuerit) legi poterit, pro par-
ticulari pœnitentia, vel pro qua-
vis alia causa.

CAP. IIIL.

PATER misericordiarû, cui pro-
prium est misereri:

NOSTER frater, nostrarû mise-
ricordiarum particeps factus, per assum-
ptam humanitatem:

QUI ES IN COELIS & in beatis, Deus
totius consolationis & beatitudinis.

Eya quia vis & sicut vis, sic obsecramus:

SANCTIFI ET VR NOMEN TVVM: hoc est,
sic purè, perfectè, & stabiliter agnoscat, ado-
retur, timeatur, intendatur, quærat, glorifi-
cetur, ametur, & grato obsequio colatur no-
men tuum, id est, tua diuina maiestas, sapien-
tia, bonitas, sanctitas, charitas, & omnimoda
perfectio: quæ nihil aliud est quàm tu ipse,
trinus & vnus Deus.

Sic ADVENIAT REGNUM TVVM: Regnum
tuæ illuminationis, directionis: & tandè cla-
ræ visionis, ac plenitudinis, quo sanctos il-
luminas, regis, dirigis, & gubernas in omni-
bus: ostēdens illis te ipsum, & tuā voluntatē.

Sic amanter, fideliter, & integrè, fiat
& impleatur **VOLUNTAS TVA**, hoc est,

quicquid

quicquid præcipis vel consulis: sic etiã accipitur cum laude, quicquid tu ipse operaris, aut permittis, & ordinas: sic inquam sanctificetur nomen tuum, sic adueniat regnũ tuum, sicque fiat tua voluntas. **IN TERRA:** hoc est, in nobis, de nobis, & à nobis, qui hñc in terra adhuc degimus, in Ecclesia militante: **SICUT IN CÆLO:** id est sicut in te IESV Christo homine, & in beatis tecũ triumphantibus in cælo: in quibus & à quibus plenissimẽ nomen tuum sanctificatur, & quibus regnum tuum iam aduenit, & in quibus ac per quos tua voluntas perfectẽ impletur.

Ad hoc obtinendũ, ad triplicis huius petitionis effectum cõsequendum: non ad aliũ finem, aut intentionẽ præcipuam, ceteras que sequuntur petitiones nobis concede.

Atque in primis, quia nisi à te nutriamur, sustentemur & cõforremur: prædicta assequi non possumus.

PANEM NOSTRVM. QVOTIDIANVM DA NOBIS HODIE.

Panem corporalem, sacramentalem, substantialẽ, & spiritualem.

NOSTRVM, nobis necessarium, & absque iniusto medio acquirendum vel accipiẽdum nobisque per te assignandum.

QVOTIDIANVM non superfluum, sed quo quotidie simpliciter sustentari indigemus.

DA gratis & liberaliter, neque enim illum meruimus.

NOBIS omnibus filiis tuis tuæ beatitudinis capacibus.

HODIE in præsentĩ vita mortali, in qua quotidie deficimus in via, nisi à te reficia-

mur

mur. hoc est, Dona nobis quicquid ad conseruandum, & confortandum nos in tuo seruitio est necessarium & vtile: Et quicquid ad corporis & animæ salutarem conseruationem & profectum in hac vita est necessarium, & accommodum ad hoc vt in nobis sanctificetur nomen tuum, adueniat regnum tuum, & tua voluntas impleatur. Da nobis, inquam, hunc panem, hodie & semper de manu tua paterna sperare, petere, quære- re, suscipere; sobriè manducare, sollicitè reti- nere, & fructuosè exercere.

Et quia hoc pane prorsus indigni sumus: nec illum possumus salubriter recipere, aut eo vti, nisi ab omni peccato, & offensa tua puri & liberi simus, & in gratia & charitate tua constituti: ideò orantes dicimus. **DIMITTE NOBIS DEBITA NOSTRA:** hoc est, propter nomen tuum & bonitatem tuam ignosce, in sanguine tuo dele, igne amoris tui consume, in misericordia & miserationibus tuis multis & magnis remitte, & charitate tua cooperi, omnia peccata nostra, omnes offensas, irreuerentias, ingrati- tudines, infidelitates, inobedientias, & omis- siones, contra te, tuaque iussa & consilia, per nos & à nobis factas, quibus debitores effe- cti sumus gratiæ, & donorum tuorum per- ditorum aut malè expensorum: & pœnarum promeritarum. Dimitte, inquam, ista, ex cor- de nobis ignoscendo, in gratiam & amici- tiam tuam nos recipiendo, cor mundum in nobis creando, & spiritum rectum, in cordi- bus nostris innouando.

Et quia non dimittis nobis debita nostra,

nisi

nisi & nos dimittamus debitoribus nostris, ideò petimus, vt sic nobis dimittas debita nostra SICVT ET NOS DIMITTIMVS DEBITORIBVS NOSTRIS: id est, sicut & nos, tui amore, ex corde ignoscimus his qui quouis modo nos offenderunt, aut læserunt: contra quos, quia vis, & sicut vis, omne odium, rancorem, iram, indignationem & amaritudinem relinquimus, aut certè relinquere desideramus: eosq; in gratiã & amicitia nostram recipimus; propter te & secundum te illos amantes, & magis ac magis amare desiderantes: pro eis te specialiter orantes, eisq; benefacere parati, quoties nostra opera vel industria illos, pro sua salute & profectu spirituali, indigere intellexerimus. Quicquid autem nobis deest de vera dilectione, dimissione & beneficentia erga debitores nostros: tu quæso, supple & excusa, per tuam nimiam erga inimicos & persecutores tuos dilectionem, & benignissimam ac efficacissimam pro illis orationem: qua dixisti: Pater ignosce illis, quia nesciunt quid faciunt: quam etiam pro his qui nos læserunt tibi offerimus.

Sed quia, non sufficeret de præteritis peccatis veniam consequi: nisi à futuris caueremus, & abstinereamus: nec nostra virtute abstinere possumus: ideò nostram orationem prosequentes dicimus. ET NE NOS INDUCAS IN TENTATIONEM: Id est, non sinas, propter superbiam, ingratitude aut negligentiam nostram, aliaque demerita, nos induci & succumbere ac consentire in tentationem; hoc est, in suggestionem

in malam

malam mundi, carnis, vel diaboli: non permittas nos tentari supra id quod possumus. Non sic deferas nos, vt tentatione aliqua impulsus, te rursus offendamus, & in peccatum recidamus.

Sed quia nec tentationibus resistere, nec nomen tuum sanctificare, nec regnum tuum consequi, nec voluntatem tuam perfecte implere possumus, nisi liberemur a malis, damnis, & reatibus prætorum peccatorum: ideo orantes dicimus. **LIBERA NOS A MALO** quod peccando iam incurrimus: & præserua ab eo quod incurrere meremur. Libera nos à miseranda captiuitate & seruitute diaboli, peccati, & prauæ consuetudinis: à cæcitate & ignorantia atque inconsideratione salutarium: à malitia & iniusticia: ab immunda concupiscentia: ab infirmitate, & impotentia resistendi tentationibus, aduersa tolerandi, & bona perficiendi. Et præserua nos ac redime à promeritis pœnis gehennæ, & damnationis æternæ: à flagellis tuæ iracundiæ: à purgatorij pœnis, & his quæ non ad emendationem nostram, sed ad vindictam tantum nostrorum peccatorum inseruiunt, vel quæ salutem & profectum animæ nostræ impediunt. Ab his verò malis pœnæ, & præsentis vitæ tribulationibus, quæ ad purgationem vel probationem nostram, profectumque spiritualem, à paterna tua prouidentia & benignitate ordinantur, & viles sunt, non petimus absolutè liberari, sed confortari ad eas dignè & fructuosè tolerandum, quamdiu volueris.

A M E N, hoc est, ita, quæso, fiat, sicut ar-

denter

denter desideramus, & confident er petimus
 ô benignissime Pater cuius paterna benigni-
 tas fons est nostræ spei, & exauditionis: per
 IESVM dilectum filium tuum in quo tibi
 semper bene complacuiſti, & in cuius nomi-
 ne nos petentes, exaudire promiſiſti: per om-
 nia quæ aſſumpſit, egit, & pertulit pro noſtra
 ſalute, in Spiritu ſancto; hoc eſt, in amore
 illo quo eūdem Filium tuum nobis donaviſti:
 & quo ipſe pro nobis incarnati, pati & mori
 dignatus eſt: & ſeipſum tibi obtulit, offert, &
 offertur: Intercedente B. Maria, & omnibus
 Angelis & Sanctis, quos tanquam amicos &
 familiares tuos à nobis vis honorari & ro-
 gari, atque pro interceſſoribus apud te aſ-
 ſumi.

*ſalutato Angelica cum breuibus
 aſpirationibus ei conuenientibus ex
 B. Gertrudis libro ſumptis.*

AVEMARIA Eya grauatos alleuia.
GRATIA PLENA: Eya aridis
 gratiam præſta.

DOMINVS TECVM: qui per te pecca-
 toribus indulgeat.

**BENEDICTA TV IN MULIERI-
 BUS.** Eya benedic & adiuua imperfectos &
 incipientes.

**ET BENEDICTVS FRVCTVS
 VENTRIS TVI:** qui per te benedicat &
 confortet proficientes & perfectos.

IESVS CHRISTVS: qui per te nos om-
 nes ſaluet & ſanct.

**SPLENDOR PATERNAE GLO-
 RIÆ:** qui per te nos illuminet.

ET FIGURA SUBSTANTIAE
EIVS: qui per te nos inflammet, & sibi con-
forinet.

Sancta Maria, mater Dei & virgo, Angeli,
patroni mei, & omnes sancti, orate pro nobis
& pro omnibus petitionibus nostris, nunc &
in hora mortis nostrae, Amen.

ANNOTATIO IN
precedentem Dominica orationis
& salutationis Angelica
Meditationem.

IN hac Dominica orationis explicatione, Tria
praeformationis vocabula scilicet PATER,
NOSTER, QUIES IN COELIS: Tri-
bus personis sanctissima Trinitatis approprian-
tur, ad maiorem attentionem & deuotionem ex-
citandum: licet tria illa Domino nostro IESU
Christo Deo & homini verè conueniant, & ad
eum referri possint, atque etiam ea tribus perso-
nis sint communia.

Hac clausula (QUIA VIS) utilissimè ad-
ditur, ut in ista oratione, nostra intentio sit Dei-
formis: & ea quae orando petimus, non ob id,
saltem precipuè & principali intentione, peti-
mus, quia nobis utilia sunt, sed quia Deus vult ut
illa petamus, & orando impetremus: ita quòd
eius voluntas, & desiderium faciendi quod ipsi
gratum est, sit prima & principalis intentio, fi-
nisq; precipuus nostrae petitionis.

Quod autem additur (ET SICUT VIS):
valet ad plenariam nostrae voluntatis cum diuina
voluntate conformationem, non solum in, voluto,

sed in modo volēdi: videlicet, ut ab eo petamus, non solum quod vult nos petere sed etiam id cōsequi desideremus, eo modo, tempore, ordine, & mensura quibus ipse voluerit.

Tribus primis petitionibus idcirco pramittitur, hac particula SIC, ut quod subiungitur, IN TERRA SICUT IN COELO, ad singulas illas tres petitiones referatur: quod cōuenientissimum est, & ad attentionem & deuotionem iunandam vtilissimum. Quia enim IN COELO, (hoc est, in Christo capite, & in Ecclesia triumphanti) perfectē sanctificatur nomen Dei, Regnumq; eius iam aduenit, & voluntas impletur: idē orantes ista fieri in terra sicut in cœlo, desideramus & petimus ista perfectē impleri. Et licet in præsenti Ecclesia & vita mortali, nō possint hac ita perfectē impleri, sicut in cœlo, tamē quārum possumus debemus desiderāter & studiosē aspirare ad illam perfectionem. Porro hic fit aliqua transpositio dictionum, dum dicitur IN TERRA SICUT IN COELO, Et non sicut habet vsitata forma Dominica orationis SICUT IN COELO ET IN TERRA: ut clariūs & cōuenientiūs hac clausula, tribus prædictis petitionibus applicetur: in quo sola fit verborum transpositio non sensus mutatio.

Quatuor autem petitionibus reliquis ideo pramittitur hac particula (AD HOC:) ut intelligamus illas petitiones, nō aliter neque ad aliū finem præcipuum esse petendas nisi quatenus necessaria vel utiles sunt, ad cōsequendas tres primas petitiones. Si enim aliter peterentur, inordinatē & superuacue postularentur, nec grata & placita Deo esset nostra postulatio.

Post particulam AMEN addūtur aliqua, qua

sunt velut obsecrationes ad corroborandū spem & effectum nostrae orationis. Atque in primis in hoc verbo (BENIGNISSIME PATER) obsecramus nos exaudiri, per paternam Dei erga nos benignitatē, qua totius exauditionis fons est & origo.

Et in hac particula (PER IESVM DILECTVM FILIVM TVVM) obtendimus & offerimus Deo patri omnem amorem & meritum IESV Christi filij sui prae dilecti, in quo sibi semper benè complacuit, & per quem vult nos omnia petere & obtinere, & in cuius nomine nos petentes semper exaudit. In eo autem quod addit (IN SPIRITU SANCTO) obsecramus nos exaudiri, in amore, & per amorem quo Deus pater filium suum nobis dedit: Et quo ipse filius sese Deo patri pro nobis obtulit, ad omnia agenda & patienda quae pro nostra salute erant necessaria: & quo adhuc in Ecclesia quotidie offertur, & se ipsum offert in altaris sacramento.

Denique additur (INTERCEDENTE BEATA MARIA, ET OMNIBVS ANGELIS ET SANCTIS) quia licet Christus IESVS sit unus Redemptor noster, & sufficientissimus mediator: ipse tamen vult suā matrem, & Angelos ac Sanctos (qui ipsum honoraverūt & semper honorant) à nobis honorari, & apud se intercessores assumi: Quando autem honoramus & oramus eos: Christum potius in illis (à quo habent ut sancti sint, & qui omnia opera bona operatus est in eis) honoramus quàm illos.

Porrò quae in salutatione Angelica adduntur, nō sunt eius explicationes, sed petitiones de

uota convenientes & correspondentes, sentētij*s* ipsius salutationis, quas Beata Gertrudis solita erat sub ista salutatione Angelica meditari & petere: quibus etiam addebat duo illa Christi nomina ex D. Paulo desumpta (SPLENDOR PATERNÆ GLORIÆ ET FIGURA SUBSTANTIÆ EIUS:) quæ non parum iuvant deuotionem, & actuant fidem Diuinitatis IESV Christi, veri Dei & veri hominis Fructuosè etiam simul cum Beata Maria, omnes beati Angeli, & sancti inuocantur, ut per eorum omnium preces: ministeria, & merita, omnia nostra iusta desideria, & petitiones cordium salubriter exardiantur.

¶ Sequitur prædicta explicatio Dominicæ orationis breuius comprehensa.

OPATER misericordiarum. NOSTER nostra & misericordiarum particeps.

QUI ES IN COELIS, Deus totius cōsolationis & beatitudinis.

QUIA VIS & SICUT VIS, sic obsecramus purè, perfectè, & stabiliter.

SANCTIFICETVR, agnoscatui, & glorificetur NOMEN TVVM.

Sic ADVENIAT REGNUM tuæ illuminationis, directionis, & claræ visionis, ac pleni domini.

Sic amanter, fideliter & integrè FIA TVOLUNTAS TVA.

IN TERRA, & Ecclesia militanti; sicut fit **I**N COELO, in Christo homine & Ecclesia triumphante.

AD HOC triplex desiderium consequendum, PANEM NOSTRUM QUOTIDIANUM, sacramentalem, supersubstantialem, spiritualem & corporalem, DA NOBIS HODIE de manu tua sperare & accipere. ET in sanguine tuo, in immenso igne amoris tui; in abyſſo miſerationum & meritorum tuorum: DIMITTE NOBIS omnia & ſingula DEBITA & peccata NOSTRA: SICUT ET NOS, tui amore DIMITTIMVS & ex corde ignoſcimus omnibus ac ſingulis DEBITORIBVS, & inimicis NOSTRIS, qui nos quouis modo læſerunt. ET NE NOS INDUCAS & labi permittas, INTENTATIONEM & nouum peccatum.

SED LIBERA NOS A MALO, captiuitatis, ignorantiae, malitiae, cupiditatis, infirmitatis, atque praesentium & imminentium tribulationum malarum ac nociuarum: denique à malo poenae & damnationis aeternae.

AMEN, Ita quaeso ſicut confidenter petimus fiat,

O benigniſſime Pater, per IESUM dilectum filium tuum, in Spiritu ſancto, intercedente Beata Maria, & omnibus Angelis & ſanctis.

ADMONITIO.

Notandum verò eſt, quod licet nihil addendum aut immutandum ſit in oratione Dominica quando in publico & canonico officio dicitur, ſed ſimpliciter ſub his tantum verbis ſit proferenda ſub

E. quibus.

quibus est nobis à Christo Domino prescripta & data: in privato tamen, quando aliquis vult eam dicere cum maiori attentione & explicatione, potest ea quæ hîc addita sunt aut similia fructuosè proferre vel meditari.

SEQVITVR ALIVD
EXERCITIVM CONTRI-
tionis, sub breuioribus verbis
complectens ea quæ in præce-
denti exercitio prolixius sunt
posita.

CAP. V.

IUDEx generalissime, supreme,
& æquissime:

O Iudex sapientissime, poten-
tissime, & erga pœnitentes qui-
dem benignissime, sed erga pœnitere negli-
gentes, seuerissime, terribilis, & metuende:

O superamantissime & superbeneficen-
tissime amator & benefactor.

O superreuerendissime, superamandissi-
me, & supercolendissime Domine Deus
meus.

Ecce ergo vilissimus & ingratisimus pec-
cator, coram tremendo & amabili vultu tuo,
me & omnia intuente astans, toto corde me
tibi prosterno: in veritate tua agnoscens,

& cum quanto possum dolore & pudore confitens, quia Maieſtatem, æquitatem, & bonitatem tuam immenſam, heu! nimis, multipliciter, grauiter, & impudenter offendi:

1 In his præſertim: in negligentia & defectu circa ſacramentum pœnitentiæ.

2 In irreuerentiâ, & in deuotione circa miſſæ ſacrificium & ſacramentum.

3 In defectibus circa reliquum diuinum officium.

4 In ſuperflua vel indiſcreta ſumptione cibi & potus & aliarum corporis neceſſitatum.

5 In torpore & negligentia ſacras vigilas ſeruandi.

6 In minus fructuoſa temporis expenſione.

7 In locutione inconfiderata, præcipiti, ſuperflua, ſuperba, detractoria, contentioſa, aſperiori, adulatoria, mendaci, ſimulatoria, curioſa, ſæculari, & otioſa.

8 In negligentia te vbique præſentem ſentiendi, reuerendi, timendi, te intendendi, & conſulendi & audiendi.

9 In defectu fidelis, ſimplicis, & integræ obedientiæ erga te & tuos vicarios.

10 In defectu puri erga te amoris, deſiderij, congratulationis, laudis, gratiarum actionis, & feruentis ad te aſpirationis.

11 In defectu & negligentia propriæ diſcuſſionis, vilipenſionis, abnegationis, odij, contritionis, & eondignæ pœnitentiæ & ſatiſfactionis.

12 In improuidentia, incuria, vel negligentiâ

ria multorum quæ ad meum statum vel officium pertinent.

In defectu erga proximos omnes deformis amoris, reuerentiæ, supportationis, congratulationis, compassionis, fraternæ correctionis, indulgentiæ, subuentionis, custodia, instructionis, affabilis & pacificæ conuersationis, & orationis.

Contra promissam stabilitatem, obedientiam, conuersionem morum, paupertatem, castitatem, & regulares obseruantias.

Contra decalogi præcepta: in septem peccatis mortalibus, & nouem alienis: cogitatione, locutione, opere, & omissione.

Denique in infinitis alijs peccatis & negligentijs, nouissimis & antiquis, proprijs & alienis, occultis & oblitis: agnosco me tuam maiestatem, sapientiam, & bonitatem, grauius & impudenter offendisse.

Et nunc Domine Deus, misericors, clemens, benignus, & præstabilis super malitia: omnia & singula peccata & delicta mea, simul cum peccatis omnium uiuorum & mortuorum (eorum præferim pro quibus tu me vis, aut ego teneor vel intendo, specialiùs orare) depono in charissima vulnera tua, & pretiosum sanguinem tuum: proicio in immensum ignem amoris tui: demergo in exuberantium meritorum tuorum pelagus: & abscondo in abyssu infinitarum misericordiarum & miserationum tuarum: ut ibi per merita sanctissimæ humanitatis tuæ & acerbissimæ passionis; necnon per merita & preces beatissimæ matris tuæ, BB. Angelorum & omnium sanctorum ac ele-

ctorum tuorum, expientur, absorbeantur, & ad nihilum redigantur. O vtinam numquam te offendissemus, & gratiam tuam numquam in nobis impediuissemus! Vtinam tibi perfectè semper placuissemus, tuæq; voluntati in omnibus amanter, fideliter & integrè obtemperassissemus! O vtinam omnia quæ ad nos spectant, perfectè impleuissemus: & ex incendio amoris tui, omnia suprenio & amabilissimo modo, ad honorem tuum, & omnium salutem perfecissemus! Equidem nos ista non impleuisse doleo, & magis ac magis dolere desidero.

Doleo quòd nos vilissimi terræ vermiculi, à te tantæ maiestatis Domino, tam gratuito & immenso amore præuenti: tantisque beneficijs affecti: scientes te omni reuerentia, amore, & obsequio superdignissimum: tuamque agnoscentes voluntatem, & repromissa tibi obtemperantibus præmia: nec ignorâtes supplicia tibi inobedientibus præparata: experti etiam quanta per peccatum damna & vulnera animæ infligantur: post receptam à te sæpiùs veniam & indulgentiam: post gustatam gratiæ & consolationis tuæ dulcedinem: habentes tot occasiones vitandi peccata, & bene viuendi: tam facilè & absque graui tentatione: pro tam vilissima & breuissima delectatione vel commoditate: tam impudenter, absque tuæ diuinæ præsentia timore & reuerentia: non semel atque iterum, sed supra numerum: in te, & coram te peccauimus: nos à te summo & vnico bono voluntariè auertimus: teque spreto, ad vanissimam creaturam conuertimus: voluntatem

nostram peruersam & nociuam, tuæ sanctissimæ & salutiferæ voluntati prætulimus: suggestionesque dæmonis, mundi, & carnis, potius quàm tua præcepta, consilia & sancta proposita, secuti sumus.

Doleo & super omne malum quod nobis posset contingere detestor & desleo, quòd ista faciendo,

1 OFFENDIMVS tuam adorandam maiestatem & excellentiam.

2 INHONORAVIMVS tuam Diuinam præsentiam nos & omnia intuentem.

3 VILIPENDIMVS tuam super omnia appetendam & amplectendam bonitatem & perfectionem.

4 CONTEMPSIMVS tuam super omnia redamandam charitatem, & dilectionem erga nos nimiam & prorsus gratuitam.

5 CONCVLCAVIMVS tuum pro nobis effusum sanguinem, tuasque passionem quantum in nobis est RENOVAVIMVS.

6 NEGLEXIMVS tuum feruentissimum erga nostram salutem zelum & studium.

7 INGRATI FVIMVS tuæ liberalissimæ & immensæ erga nos munificentia.

8 INFIDELLES fuimus, tuæ erga nos constantissimæ fidelitati.

9 IMPII ET INIVRIOSI fuimus erga te omni affinitatis gradu & officij genere nobis coniunctissimum: & à nobis obser-

uandissimum.

10 INOBEDIENTES fuimus tuæ supremæ authoritatis & domini legibus, præceptis & mandatis.

11 DISSIMILES fuimus tuæ sanctissimæ vitæ & passionis virtutibus.

12 Et per hæc omnia summè IRRITAVIMVS & aduersum nos prouocauimus tuam SANCTITATEM omne peccatum tamquam sibi contrarium, perfectè odientem & detestantem: tuam SAPIENTIAM peccati cuiuslibet grauitatem & enormitatem integrè agnoscentem & ponderātem: tuamque ÆQUITATEM & iustitiam omne peccatum mortale (quod per pœnitentiam hîc non expiatur) districtissimè & seuerissimè æterna & incomprehensibili pœna vindicantem.

Doleo insuper quòd sic in te peccando teque irritando & prouocando,

1 Te summum æternum & vnicum bonum (extra quod, & sine quo nihil est bonum) amisimus.

2 Tuam gratiam & amicitiam (quâ nihil potest esse pretiosius & desiderabilius) perdidimus.

3 A tua speciali P ROVIDENTIA & paterna cura (quâ diligentes te prosequeris, & omnia illis in bonum facis cooperari) repulsi sumus.

4 Dona spiritus tui, & infusas à te nobis virtutes & gratias gratificantes, destruximus & amisimus.

5 Omnia bona & meritoria opera, quæ per gratiam tuam hætenus feceramus, mortifi-

cauimus & infructuosa nobis reddidimus.

6 Omnium sanctorum tuorum & electorum communione & participatione efficaci & salutari, indignos nos fecimus.

7 Fructu quoque tuæ vitæ & pascionis nos priuauimus.

8 Insuper etiam odium & indignationem tuī patris, tuamque & omnium Angelorum & sanctorum incurrimus.

9 Ex filiis, hæredibus, & membris tuis, fecimus nos pessimi Diaboli filios, hæredes, & membra.

10. Nosque velut sacra templa tibi consecratos, polluimus: & speluncas latronum infernalium, vitiorumque habitacula fecimus.

Doleo & defleo quòd in te peccando incurrimus

1 Miserrimam & durissimam seruitutem & captiuitatem Diaboli, peccati, & prauæ consuetudinis.

2 Cæcitatem, ignorantiam, & inconsiderationem salutarium.

3 Malitiam, seu affectum & delectationem peccandi.

4 Concupiscentiam inordinatam honorum, diuitiarum, & voluptatum.

5 Cordis duritiam, & insensibilitatem.

6 Impotentiam agendi aliquid vitæ æternæ meritorium.

7 Infirmitatem ad resistendum mundo, carni & Diabolo.

8 Ad tolerandum dura & aduersa.

9 Ad inchoandum, prosequendum, & per-

ficient-

ficiendum bona tibi placita:

10. Et pronitatem atque inclinationem ad alia vitia grauiora.

Doleo & defleo quòd te creatorem omnium offendendo,

1 Creaturas etiam omnes offendimus.

2 Earum ministerio & vſu indignos nos fecimus.

3 Et vt omnes aduerſum nos conſurgant, ad vindicandam ſui còditoris iniuriam, promeruimus.

4 Doleo quòd pacem & gaudium ſerenæ conſcientiæ amiſimus.

5 Stultitiam & inſipientiam ſummam incurrimus.

6 Omniq̃ue gratia tua & conſolatione indignos nos conſtituimus.

7 Doleo quòd promeruimus in æternum priuari tuę diuinitatis ſecura & æterna poſſeſſione & adoratione.

8 Clara viſione & laude.

9 Et beatifica fruitione, transformatione & vnione, ad quam, & propter quam aſſequendam, nos creaueras, redemeras, & iuſtificaueras.

Denique doleo & defleo, quòd meruimus æternis gehennæ ignibus & inſinitis cruciatibus, cū Diabolo & reprobis omnibus, ſine vlla ſpe liberationis, deputari & cruciari: niſi per còdignam pœnitentiã, faciem tuã nunc præoccupemus, & miſericordiam tuam nobis conciliemus.

Super his igitur omnibus ac ſingulis peccatorum noſtrorum impietatibus, damnis, & reatibus, quantum poſſum doleo: non tã pro-

pter damna & mala quæ incurrimus aut incur-
rere meruimus:quàm potissimùm & ma-
ximè, quia te super reuerendissimum, super-
amandissimum,& supercolendissimum Do-
minum Deum,creatorem, & redemptorem
nostrum,toties, tâque grauitè, & impuden-
ter offendimus, inhonorauimus, vilipendi-
mus, cõtèpsimus,cõculcauimus, & neglexi-
mus:tibiq; ingrati,infideles,iniuriosi,inobe-
diètes,& dissimiles fuimus:& ad seruiendum
tibi ineptos & indignos nos reddidimus.

Et quia dolor meus valde modicus & im-
perfectus est,Obsecro te, vt per dolores tuos
internos & cordis tui contritiones, tuæque
matris cõpassiones,& Petri,Magdalene,cete-
rorũq; omnium qui vnquã verè pœnituerũt
cõtritiones & lachrymas:quicquid in hoc mi-
hi deest,benignè & abũdãter suppleas:& sicut
potes,scis,& vis,hunc verè conditionis dolo-
rem in me,cæterisq; peccatoribus, infundas,
augeas,conserues,& perficias,ad tuam & san-
ctorũ gloriam, meãq; & omniũ pœnitētium
salutē,& Ecclesiæ verã reformationē & pacē.

Et nunc Domine Deus, quia vis, & sicut
vis,omnibus peccatis & cõcupiscentijs meis
perfectè abrenũtio:& per gratiam tuã propo-
no,deinceps vitare quicquid tibi displicet:pa-
ratus mori potius, quàm scienter & ex pro-
posito te offendere.Propono ea quæ necdum
sum cõfessus peccata, idoneo sacerdoti cõfi-
teri:& quãcũq; pro illis pœnitentiã iniũxeris
aut consulueris amanter & integrè perficere.

Veniam peto ab omnibus quos quouis
modo læsi:quibus etiam paratus sum satisfac-
cere, sicut tu consulueris. Ignosco ex corde,

propter tui amorem & beneplacitū, omnibus ac singulis qui me vnquam læserunt, aut qui etiā nunc me odio habent, vel persequuntur: eosq; propter te, & secundū te amo, bonū illis opto, teq; pro eorū vera salute supplex obsecro: & paratū me offero ad præstādū illis, quoties occasio sese obtulerit, omne obsequium, quod pro eorum vera salute impendere me posse putauero.

Supplico, vt tu mihi pariter omnia peccata quibus te offendi ignoscas: meq; in gratiam & amicitiam tuam recipias, & mihi benignè in omnibus succurras.

Quod te, propter bonitatē tuā & fidelem promissionē, facere piè cōfidens: quas possum gratias tibi ago, teq; in æternū glorificare desidero, pro eo quod me hætenus te offendentē & prouocantē tādīu tolerasti & expectasti ab æterna dānatione præseruasti, multis beneficijs cumulasti, multipliciter ad te reuocasti, & nunc de peccatis meis contritionem & firmum ea præcauendi propositum donasti, fiduciamq; impetrandi à te non solū de illis veniā, sed etiā gratiā & gloriā mihi infudisti.

Propter quod, tua hac tanta benignitate inflāmatus, desidero & propono, te super omnia redamare, reuereri & colere, tibiq; de cetero, tātō fidiū & feruētius, ex sincero amore seruire & obsequi, quātō sapiū & grauius te hætenus offendi & irritaui. Desidero vota & proposita sancta tecum facta aut facienda, fidiū & perfectiū implere.

Esurio etiam tui honoris, & iustitiæ zelo, dignam de meis contra te offensis vltionem & pœnam sumi.

Agnosco me nullis meis operibus, laboribus & passionibus, posse pro illis dignè satisfacere: maximè cum æterna gehennæ pœna eis (si remota pietate iudicetur) debeatur. Ad quam etiam gehennam, si tibi placeret, & in iustitiæ tuæ laudem maiorem cederet me nūc mittere: tui honoris & iustitiæ zelo, illam voluntariè acceptarem: ut hîc tē per pœnæ tolerantiam honorarem, quem per peccatum offendi & inhonoravi.

Sed quia dignatus es homo fieri, pati, & mori, ut ab hac æterna gehenna nos redimeres: & pro nobis abundè satisfaceres. Quia etiam desideras & consulis, ut huius tuæ incarnationis & passionis meritum Deo patri per te offeramus: ideò ut huic tuo desiderio satisfaciam: & ut liberatus à pœnis promeritis, liberius gratissimum tibi obsequium (sicut es superdignissimus) præstem: Offero, per suavisimum cor tuum, in Spiritu sancto, Deo patri, in omnigenam hostiam, te ipsum totum, Deum & hominem perfectum, cum omnibus quæ assumpsisti, fecisti, & pertulisti pro nostra salute: simul etiam cum omnibus bonis & meritis, quæ in pijsima matre tua, cæterisque sanctis tuis & electis, operatus es & adhuc operaberis.

Credo hanc oblationem esse pro peccatis non solum meis, sed etiam totius mundi supersufficientissimam. Piè etiam confido eius virtute & merito, omnia peccata mea à te mihi ignosci: pœnâque quā pro illis merui, sufficientissimè exolui: gratiam & amicitiam tuam mihi restitui: & ad spem vitæ æternæ me admitti & restaurari.

Si tamen ego etiam (sicut tu vis & iustum est ac salutare) tibi compatiar: & pro peccatis meis me tecum coaffligam.

Quod etiam toto corde desiderans: Ecce tui amore, & tui honoris ac iustitiae zelo, propono per te, & tecum dignos poenitentiae fructus facere.

Atque in primis propono, ad veram peccatorum meorum contritionem & emendationem me magis ac magis excitare & exercere: eaque opera & studia libentius sectari, quibus sensero me magis promoueri, ad te amandum, desiderandum, & ex amore tibi serviendum: & ad meipsum despiciendum, abnegandum, humiliandum, & mortificandum.

Prosterneo me, & quantum possum profunde sub omnipotenti manu tua humilio: & in gratissimam tuam voluntatem me totum plene resigno, ad omnia quaecumque volueris aduersa, pro tuo amore, sustinenda, in tempore & aeternitate.

Subter omnes creaturas me deiicio, & ab omnibus, pro meis contra te creatorem omnium offensis, affligi & castigari (quantum, quoties, & quomodocumque volueris) desidero, & expecto, ac obsecro.

Omnes etiam homines mihi praepono, & praeferrere desidero, omnibusque propter te, & secundum te, subiici & servire sum paratus.

Meipsum, hoc est, proprium meum sensum, propriamque voluntatem & sensualitatem (omnis peccati radicem praecipuam) odi, detestor, & perfectius semper odisse, abnegare, persequi & mortificare, propter te, & in te desidero, & per te propono. Oblectamē-

taque omnia non necessaria, nec salutaria, vitare, abiicere & ab eis abstinere: atque austeritates omnes, quas profectui spiritali utiles & tibi placitas cognouero, assumere & hilariter propter te tolerare similiter propono: obsecrans te, vt per suauissimum spiritum tuum: & Angelicum atque humanum consilium & auxilium, ad hæc me excites, dirigas, confortes, & honestes: sic vt in his nec excedam, nec deficiam: sed rationabile & acceptabile tibi semper sit meum obsequium.

Et quia ad hæc nimis tepidus, remissus, infirmus, & negligens sum, opto, supplex obsecro, & expecto, vt tu per teipsum, aut quamcunque volueris creaturam & medium, suppleas quicquid in hoc minus egi, ago, aut acturus sum. Quod vt liberius facias: eccè in vnione illius amoris, quo pater tuus tibi pro nobis non pepercit, & quo tu, proposito tibi gaudio: sustinuisti crucem, omni confusione contempta, inseparabilesq; in omni vita tua comites, humiliactiones, penurias, & pœnalitates voluntariè elegisti & assumpsisti: & quo, sanctis tuis dedisti, vt aduersa quæque propter te libenter assumerent & tolerarent: in eodem, inquam, amore, & eadem intentione & fructu: offero me tibi ad quascumque consulueris, immiseris, aut super me vel meos venire permiseris, humiliactiones, penurias, & pœnalitates: diffidens quidem prorsus de me, sed à te confidenter petens, & expectans, vt tui amore & imitatione, zeloque iustitiæ, tuo etiam merito, & septiformi dono, atque angelico ministerio: nec non B. Mariæ, & omnium

sanctorum tuorum, exemplo & suffragio, dones mihi omnia aduersa, quæcumque super me aut meos venire permiseris: de manu tua paterna semper suscipere, tamquam celestem medicinam, pignusque tui amoris, & occasionem maximi lucris spiritualis: & eadem usque in finem quamdiu durauerint, in vnione passionum tuarum, tolerare cum iugi laude & gratiarum actione: cum profunda humilitate & perfecta mei ipsius abnegatione: cum feruenti obsecratione, plena confidentia & integra resignatione: cum charitate, gaudio & pace: cæterisque fructibus spiritus tui: sic ut per singula momenta possim illum fructum percipere ad quem aduersa illa ordinaueris, & quem tuis passionibus nobis promeruisti, ad tuam & sanctorum gloriam, nostramque & nostrorum, omniumque salutem, & ecclesiæ veram ac stabilem pacem & reformationem: Amen I E S V benignissime.

Prædictum contritionis exercitium adhuc breuius comprehensum, quando non vacat aut non libet præcedentia legere vel mediari.

O Iudex supreme, æquissime, & super omnia tremende, O creator, Redemptor, Amator & benefactor, super omnia amande, & colende: Ecce ego vilissimus & ingratus peccator, coram te astans: me totum tibi prosterno, & humiliter confiteor, quia in multis, & præsertim in his & his N.N. In te & coram te peccaui.

Hic exprime peccata quæ volueris deflere

Doleo quòd tuam maiestatem, bonitatem, charitatem, & æquitatem, offendi, vilipendi, contempsi, & aduersum me prouocaui. Doleo quòd tibi ingratus, infidelis, & inobediens fui. Doleo quòd tibi debitum amoris obsequium non impendi. Doleo quòd tuam gratiam & amicitiam, tuæque gratiæ dona, & merita, per meam culpam amisi, & indignum me feci participatione meritorum tuæ vitæ & passionis, sanctorumque tuorum. Doleo quòd incurri cæcitatem, malitiam, concupiscentiam, captiuitatem, cordis duritiam, & insensibilitatem, infirmitatem, & ad omne peccatum pronitatem. Doleo quòd merui in æternum priuari tuæ diuinitatis secura possessione, clara visione, & beatifica fruitione: & cum Diabolo ac reprobis omnibus æternæ gehennæ pœnis infinitis, absque vlla spe liberationis, deputari & addici.

Propono per gratiam tuam, de cætero vitare quicquid tibi displicet, & mortem potius perpeti, quàm scienter & ex proposito te rursus offendere & irritare.

Propono admissa peccata confiteri, & pœnam quamcumque pro eis iniungere volueris, amanter & integrè perficere.

Veniam peto ab omnibus quos læsi vel offendi: & paratus sum quacumque consulueris satisfactionem illis facere.

Ignosco ex corde propter te, omnibus qui me vnquã offenderunt: eosque secundum te amo:

pro illorum salute te supplex obsecro: & paratus sum illis benefacere quoties occasio sese obtulerit.

Supplico, ut & tu mihi plenè ignoscas, meque in gratiam tuam suscipias, & mihi in omnibus succurras.

Quod à te confidenter expectans: gratias tibi ago pro eo quòd me hactenus peccantè tolerasti, expectasti, & à dānatione multisque malis & periculis præservasti: multisque beneficijs & modis ad te reuocasti, attraxisti, illuminasti, cōpunxisti: & spem veniæ, gratiæ, & gloriæ mihi infudisti. Desidero te redamare: & de cætero amāter, fideliter, & integrè, in omnibus tuæ voluntati, tuisque & tuorum mandatis & consilijs obedire.

Efurio, tui honoris & iustitiæ zelo, peccata mea puniri. Agnosco me pro illis æternā pœnam meruisse. Ad quam etiam, si tibi placeret me mittere, libenter eam, pro tuo honore & beneplacito, acceptarem. Sed quoniam tu dignatus es homo fieri, pati, & mori, ut ab ea nos redimeres, & ad æternā gloriam nos reparares. Et quia tu vis & consulis, ut huius tuæ incarnationis, vitæ & passionis meritum, per te patri tuo offeramus, pro nostrorum peccatorum satisfactione & emendatione: ideò ut huic tuo desiderio satisfaciam; offero, per dulcissimum cor tuum, Deo patri, in plenam satisfactionem & emendationem pro meis & totius mundi peccatis: omnia quæ assumpsisti, fecisti, & pertulisti pro nostra salute: simul cum omnibus quæ operatus es, & adhuc operaberis in omnibus sanctis & electis tuis.

Credo hanc oblationem esse supersufficientissimam. Pie etiam confido eius virtute & merito omnia peccata mihi ignosci, & debitam pro eis pœnam sufficienter persolui: dummodo ego etiam ipse (sicut vis, & æquissimum est) pro meis peccatis aliquid patiar. Quod tui amore & zelo iustitiæ facere desidero: & propterea propono dignos pœnitentiæ fructus facere. Atque in primis prosterno me totum tibi, & resigno in omne beneplacitum tuum, ad omnia tam aduersa, quàm prospera. Subter omnes creaturas me deicio, & ab omnibus, pro meis contra te offensis, sicut volueris, castigari opto, & supplico. Omnes homines mihi præpono, & præferri desidero: omnibusque propter te, & secundum te, seruire paratus sum. Meipsum, propriumque sensum, & voluntatem meam, odio habeo, detestor; & magis ac magis odio semper habere, abnegare, persequi, & mortificare, propter te, & secundum te, desidero, & propono. Oblectamentaque omnia non necessaria, nec spirituali profectui accommodata fugere & abiicere: atque austeritates omnes (quas salua discretionem & obedientiam me sustinere vtiliter posse putauero) propter te libenter assumere, & hilariter tolerare volo. Obsecrans te, vt ad hæc me excites, dirigas, confortes, & honestes: sic vt in his nec excedam nec deficiam: sed rationabile semper & gratum tibi sit meum obsequium.

Et quia ad hæc nimis remissus sum: Tū quæso per te ipsum, aut quamcumque aliam creaturam suppleas, quicquid in hoc minus

egero.

egeto, Quod vt liberiùs facias: Eccè me tibi offero, & plenè resigno, ad quæcumque immiseris, aut super me venire permiseris, aduersa propter te libenter toleranda. Obsecrans te vt des mihi omnia de manu tua paterna semper suscipere, & in vnione omnium passionum tuarum quandiu durauerint, sic ea, cum laude, charitate, & gaudio sufferre; vt tuæ passionis fructum renouare; & mihi & quibus volueris applicare possim, ad tuam & sanctorum omnium laudem perpetuam: meamque & tuorum ac meorum specialium, omniumque viuorum & defunctorum omnimodam salutem, veramque & stabilem totius Ecclesie reformationem & pacem. Amen I E S V superbenignissime.

Purgata per contritionis exercitium anima, si nonum elegisti certum vite genus: debes eligere: vt convenientius iuxta illud: tua studia & exercitia disponas. Poteris autem ad eligendum certum vite statum, vti sequenti exercitio.

*ORATIO PRO ELI-
gendis securè & fructuosè certum
aliquod vitæ institutum, pro his qui
nondum talem electionem fecerunt.*

CAP. VI.

I.

SUPERAMANDISSIME & supercolendissime IESU, Domine, Deus meus, creator & redemptor: tu me ad imaginem & similitudinem tuam propterea creasti, ut te cognoscerem: cognoscendo, amarem: amando, tibi iuxta tuum beneplacitum seruirem, tuaque mandata & consilia obseruarem: tibi que seruando & obtemperando, particeps tandem efficerer tuæ diuinæ visionis, fruitionis & securæ ac æternæ beatitudinis. Ergo, ne ingratus erga te inueniar, & tantam gratiam creationis, & redemptionis in vactum recipiam: debeo (quod etiam desidero) eum vitæ statum eligere & sequi: in quo perfectius possim te cognoscere, & amare; tibi que iuxta tuum beneplacitum seruire: & tuis mandatis ac consilijs ex amore obtemperare. Et nunc, (Domine Deus) si certò scirem te velle ut in hoc vel illo vitæ statu tibi seruirem: illum certè, propter te libenter amplecterer qualicumque esset: & quantumuis propriæ meæ voluntati contrarius & durus. Ecce enim cor meum ab omnibus integra voluntate ab-

stractum,

tractum, tibi offero : paratus te sequi quocumque volueris, tibi que servire, ubicumque & quomodocumque volueris. Scio enim & certus sum, quòd omnis mea salus, profectus, & virtus, consistat in impletione tuæ voluntatis; quam etiam pro omni mercede laborum meorum & operum intendo, quero & expecto : quia tu solus es, propter tuam maiestatem, sapientiam, bonitatem, charitatem & munificentiam, superdignissimus, cui nos omnes, ex puro amore, propter te serviamus & obediamus, absque intuitu proprii commodi nostri, aut alterius retributionis & mercedis, præter te solum, qui es vnicum, supremum bonum nostrum, & merces nostra magna nimis. Ad te igitur supplex confugio, ô instructor mansuetissime, consultor sapientissime, & adiutor fortissime; qui semper & ubique es mihi præsentissimus, intensissimus, & promptissimus : qui solus potes, scis, & vis perfectè me instruere, dirigere, confortare, & adiuuare ad sciendum & perficiendum tuum beneplacitum. Loquere igitur Domine; quia audire & implere desiderat servus tuus quicquid ei iusseris aut consulueris. Loquere & aperi mihi aures audiendi: quibus advertam & intelligam, quid intus mihi loquaris : quid à me exigas, & in quo vitæ statu velis me tibi servire.

¶ Modus eligendi certum vitæ genus.

Hic, re:colleſto Spiritu cum Deo, & voluntate ab omni propria quæſitione, & mundana affectione prorsus exuta, ac libera: maturè tracta,

expende.

expende & delibera, quis ex illis vite statibus ad quos iuxta tuam conditionem, complexionem, qualitatem & alias circumstantias in hoc attendendas, conuenienter potes aspirare: sit commodior ad hoc, ut salutem tuam opereris: cum maiori honore Dei, & ampliori proximorum adificatione, ac spirituali profectu. Primum enim quod debes attendere est: ut tuam ipsius salutem ad Dei honorem opereris. Quid enim proficit homo, si vniuersum mundum lucretur: & anime suae detrimentum faciat? Et, qui sibi nequam est, cui bonus esse poterit? Secundum, quod in hac electione vite debes considerare, est in quo statu simul cum tua salute, salutem proximorum magis possis cum Dei gratia promouere. Ceterum varij sunt modi quibus proximorum salus iuuatur. Primo, per actiua vite exercitationes, ad opera misericordiae spectantes, miseris & egentibus succurrendo, ignorantes instruendo, exhortando, praeedicando, vel vnicuique ius suum tribuendo & conseruando: & similia vite actiua exercitia faciendo. Secundo, per vite contemplatiua exercitia, adiuncta consuetudine euangelicis Abnegationis & obedientiae, Abrenuntiationis & voluntariae paupertatis, & Castitatis: quibus proximorum salus non parum iuuatur, tum saluari exemplo (quod ad persuadendum non minus imò amplius efficax est, quam verbum praedicationis) tum etiam in oratione & exercitatione spirituali continua: qua ad impetrandum à Deo salutem non paucorum tantum, sed multorum simul, est vtilissima: & velut ros quidam suauissimus & imber ferocissimus, totam Ecclesiam terram perfundens & irrigans, eam fructificare facit: maxime quando ex sincera & feruenti charitate Dei & proximi, proce-

dit. Item, satisfactoria operatione multiplici, in multis austeritatibus, qua per deuotam inuentionem ad viuorum & defunctorum satisfactionem, & liberationem à pœnis promeritis, applicantur. Cum ergo his duobus actiue vel contemplatiue vitæ modis & exercitijs, possis cum tua salute proximorum etiam salutem promouere: considera diligenter, ad quod horum te aptiorem, & à Deo intus magis trahi sentias, eo præsertim tempore, quo sumpta sacra communione, deuotior & purior es, ac Deo propinquior. Nam vt electionem vitæ securius & fructuosius possis facere, ante omnia, debes tuam conscientiam per diligens examen ante actæ vitæ tuæ, veramque & amorosam contritionem, ac integram confessionem omnium peccatorum tuorum, purgare, & in ea locum præparare, vbi Dominus Deus dignetur inhabitare: & intus tibi loqui, & suggerere quid à te velit & exigat. Deinde feruentibus & sapius iteratis desiderijs & precibus, postula à Deo, vt tibi inspiret in quo vitæ statu velit te sibi seruire: & ad illum cor tuum & effectum inclinet. Quod vt efficacius impetres: frequenta deuotius sacram communionem: eaque sumpta, te in loco secretiori solum concludere: ibique conferens diuersos vitæ status cum tua conditione & qualitate, audi & attende ad quem ex illis tunc te magis trahi à Deo, & affici sentias. Et ad quem aduerteris te in tali recollectione, sapius & vehementius trahi: illum sequere, tanquam à Deo tibi consultum. Vix enim potes habere certius vocationis diuinæ testimonium: quam cum post integram resignationem, frequentemque orationem & communionem sentis te ad aliquem vitæ statum salutarem intus trahi & inclinari. Hoc

enim fundatur in promissione Domini, qui dixit: Si quid petieritis in nomine meo, credite quia accipietis & fiet vobis. Undelicet ille status ad quem intelligis te vocari, esset multis alijs imperfectior & inferior. tamen credere deberes, illum tibi esse convenientiorem & utiliore ceteris: teque in illo facilius & fructuosius quam in ceteris alijs posse salutem tuam operari. Non enim omnibus omnia conveniunt: & Deus singulos prout vult, ad congruum illis statum intus vocat, si solliciti sint audire vocem eius.

3.

Electum
semel vi-
tae genus
est stabi-
liter tenen-
dum.

Postquam igitur sic semel, ex interna Dei vocatione statum aliquem vitae elegeris: postea fideliter, simpliciter, confidenter, fortiter, & perseveranter illum sequere, absque hesitatione & nova deliberatione, certo credens illum esse in quo Deus exigit à te, ut ei servias: confidensque quod ipse Deus, qui te ad eum vocavit, dabit etiam tibi quicquid ad dignè in illo conuersandum & sibi placendum erit necessarium: laboresque & difficultates illius status, propter Dei amorem hilariter amplectens, & fortiter sustinens: ac in diuina vocatione usque in finem perseverans: nec unquam invidens alijs vitae generibus, tanquam perfectioribus: nec paenitens quod aliud vitae genus perfectius non elegeris & susceperis: sed laudans quidem & preferens tuo statui & vitae, alios status in se perfectiores: credens tamen Deum te ad eum vocasse, quem nouerat tibi esse convenientiorem & utiliore. Tua ergo sorte & vocatione contentus, solite cura ut in ea dignè ambules ad Dei gloriam, tuamque & proximorum salutem & adificationem, Amen.

¶ Oratio postquam certum vita genus elegisti & suscipere firmiter conclusisti ac proposuisti dicenda.

SUPER-amandissime, & supercolendissime
SI ES V: consultor sapientissime, & adiutor
 promptissime, ac fortissime: quas possum gra-
 tias tibi ago, pro eo quòd dedisti mihi te
 consulere, audire, & ex te apertè intelligere
 ad quem vitæ statum me voces, invites &
 trahas. Et quia scienti tuam voluntatem &
 non facienti, peccatum est illi: meliùque est
 viam veritatis & perfectionis non agnouisse,
 quàm post agnitam, ab ea retrorsum conuer-
 ti: quia etiam sine speciali tua gratia nihil
 possum: obsecro te, per omnes perfectiones &
 miserationes tuas, vt sicut potes, scis & vis,
 per suauissimum spiritum tuum, & angeli-
 cum ministerium, dones mihi fideliter, con-
 fidenter, fortiter, & perseneranter, eum vitæ
 statum amplecti, ad quem me tam certa vo-
 catione & aperta inspiratione vocare digna-
 tus es: & in eo sobriè, piè, & iustè vsque in fi-
 nem conuersari, ad tuam & sanctorum lau-
 dem & gloriam, meàmque & meorum spe-
 cialium, ac omnium salutem, veràmque Ec-
 clesie reformationem & pacem: intercedente
 B. Maria, BB. Angelis, & sanctis, Amen.

CAPITVLVM VII.

*Postquam certum vita genus elegisti: si volue-
 ris spiritualibus exercitijs incumbere (quod in*

1.

*Quàm sit
 utile no-
 uis tyro-
 nibus, ab
 exercitijs
 d'entia
 subiectis.*

F

omni

omni vita statu saluberrimum est modo discretio
seruetur) vt discretè & fructuosè in illis proce-
das, donec exercitatos habeas sensus ad discretio-
nem, securissimum & utilissimum tibi erit dire-
ctorem aliquem habere, cuius directioni, per sim-
plicem obedientiam totum te submittas propter
Deum. Sic enim à deceptionibus & laqueis ini-
mici, propriaq; natura questionibus, tutior eris:
& vniuersa tua exercitia, tantò Deo gratiora
erunt, quantò magis ex humili obedientia (qua
illi summè placet) prodierint. Vt autem deuo-
tiùs & efficacius te alterius obedientia & dire-
ctioni submittas: lege sequens exercitium, nonel-
lis plantationibus, seu vitam spiritualem, praefer-
timq; religiosam inchoantibus, non parùm vtile
& necessarium.

*¶ Oratio pro suscipiendo obedientia iu-
go, sub alterius directione.*

Christus
obediētia
exemplū
in se de-
dit.

Obedientissime & humillime IESV, Deus
meus: tu pro nostra salute temetipsum
exinanivisti, formam serui accipiens: nec
tuam, sed patris voluntatem facere venisti:
cui etiam factus es obediens vsque ad mor-
tem. Et vt simplicis ac humilis obedientia
formam in teipso nobis praeberes: quum ad-
huc puer, remansisses in Ierusalem; & di-
xisses, in his quæ patris tui erant, oportere
te esse: non intelligentibus id parentibus
tuis, non despexisti sequi illos; Magister,
discipulos: Deus, homines: verbum & sa-
pientia patris, fabrum & foeminam. Qui-
bus etiam vsque ad annum trigesimum, sub-

ditum

ditum te exhibuisti.

Tu per quamplurimos sanctos tuos, cœlestis gratiæ tuæ splendoribus perfusos, diuinitusque edoctos, & experientia multa exercitados, docuisti multum expedire omnibus bonæ voluntatis hominibus, tibi placere cupientibus, ut aliquem hominem te timentem, in spirituales assumant duces & moderatores vitæ suæ, sub cuius magisterio, tamquam sub tuo, duci se patiantur: cuiusque consilium in parvis & magnis, ex simplici obedientia sequantur: quatenus sic facilius evitent Diaboli tentationes & laqueos: cunctasque tristitias & pericula valeant evadere, in virtutibus profectum facere, infinita cœlestium charismatum & meritorum bona acquirere, & toti Ecclesiæ magnum fructum afferre. Tu per eosdem sanctos & illuminatos patres attestatus es, te numquam gratiam tuam (sine qua nihil possumus) alicui infuturum: qui cum habeat à quo possit regi & instrui, negligit & recusat alterius ductum & directionem sequi: credens se sibi sufficere, & per se, scire posse quæ sibi necessaria sunt.

De hac re vide S. Vincentij tractatum de vita spirituali, Thaulerum in libello de decem cecitatibus decima cecitate, Cassianum, Lanspergium, & alios sanctos scriptores.

Tu inspirasti sanctis illis patribus eremii cultoribus, & alijs multis qui veram adepti sunt sanctitatem, ut per hanc obedientiæ viam, tamquam per iter regium, ingrederentur, & ad perfectionem via compendiosiore

*Plures
sancti obe-
dientiæ
regum
incepti-
unt.*

properarent. Tu Beato Francisco eximie sanctitatis patri, tantam obedientie gratiam contulisti, quod ita nouitio vnius horae obedisset, si ei gardianus fuisset datus, sicut antiquissimo & discretissimo Patri. Intelligebat enim per te illuminatus, subditum debere praelatum suum considerare, non ut hominem, sed velut tuum vicarium, & organum, cui pro tui amore est subiectus. Sciebat etiam, quod quanto is qui praest contemptibilior apparet: tanto magis humilitas obedientis placet. Nouerat insuper, quod tu eos qui simplici intentione propter te, per humilem obedientiam superioribus aut patribus suis spiritualibus sese in omnibus sine exceptione, submittunt: sic per te ipsum speciali prouidentia dirigis, ut ad extremum errare non possint nec seduci: sed omnia in bonum illis facis cooperari: etiam si praelatus eorum, Caypha homine sceleratissimo (per quem nihilominus tu loqui dignatus es) esset peior & iniquior: dummodo tamen, nihil tuis mandatis contrarium iuberet aut consuleret. Unde etiam idem sanctissimus pater Franciscus (licet sui ordinis esset primus institutor & generalis minister) solitus tamen erat fratri cum quo ire consueuerat, obedientiam semper promittere & seruare: propterea quod intelligeret, tam vberem esse fructum obedientiae, ut eis qui se iugo illius propter te subiecissent, nihil temporis sine lucro transiret. Tu inspirasti Thaulero viro aetate, doctrina, & religione famoso, ut iam quinquagenarius, cuidam pauperi ac humili laico, te tamen timenti & a te in tuis bene-

ditionibus praeuento, sese humiliaret, sicque per hanc simplicem obedientiam ad sublimem vitae perfectionem ipsum perduxisti. Tu pariter inspirasti Seraphino Firmano, viro sanctissimo & eruditissimo: ut sese sub pauperculae, ac contemptae virginis Angelae Paulae directione submitteret. Cuius consilio & directioni quicquid assecutus est postea perfectionis, ascribebat; & post diuinam gratiam ferebat acceptum.

Tu eis qui sic se totos propter te in manus sui directoris resignant & abnegant, regique permittunt: non quasi absens per vicarium tuum loqueris, sed re vera ipsis in vicario tuo praesens es, & per viuæ vocis ipsius tui vicarij organum, tu ipse voluntatem tuam illis manifestas, ut merito quicquid per os tui vicarij audierint, non secus quam si ab ipso ore tuo audissent, suscipiant & hilari-ter amplectantur. Tu eiusmodi obedientes cum multa pace ac lætitia & securitate conscientiae facis vitam hanc transigere, & mortem lætos expectare. Neque enim ab illis vitae exactae rationem exposces, sed illorum curam à direttore exiges, & eos in morte gloriosè coronabis, pro simplici obedientia: ex qua singulos motus, verba, & opera sua perfecerunt.

Eya B. I E S V, ex prædictis apertè ostenditur, quantum unicuique tibi perfectiùs placere cupienti, salubre sit & necessarium, quamq; tibi gratum, ut alterius directionem, si aliquem inuenire possit, humiliter in omnibus sequatur. Quod si omnibus hoc est salubre, mihi tamen multò ampliùs est neces-

latum, propter multiplicem meam, tibi soli perfecte notam, superbiam, imprudentiam, perplexitatem, instabilitatem, tepiditatem, negligentiam, aliâque innumera vitia mea, quibus indignissimum me agnosco & confiteor, quem tu per te ipsum dirigas, & insufficientem prorsus ad me ipsum dirigendum in via spirituali sentio & iudico.

Propterea ex prædictorum omnium consideratione, & hac mea speciali necessitate excitatus & inductus: desidero tui amore & imitatione, & obsecro te, per tuæ vitæ & passionis meritum, Missæq; sacramentum & sacrificium: per tui spiritus septiforme donum, & Angelicum ministerium: per humillimæ matris tuæ, sanctorumque omnium humilem obedientiam, preces, & merita: confidensque in gratia tua, firmiter propono: PROPTER TE, id est, quia vis & ut gratum tibi in hoc obsequium præstem, & SECVNDVM TE, id est, iuxta formam & modum quem per tua & sanctorum tuorum exempla & monita docuisti: PER TE tuæque gratiæ adiutorium: & TECVM in tua præsentia manendo, tuæque gratiæ cooperando, & meam obedientiam, tuæ adiungendo.

Propono, inquam, iuxta consilium tuum, toto corde conuerti & velut paruulus effici, ac in beatam paruulorum infantiam redire, & hunc famulum tuum N. à te mihi oblatum, in patrem & directorem spiritualem assumere: eiusque magisterio & directioni, humiliter per simplicem obedientiam me totum subicere, proprijs iudicijs & voluntatibus emori: & eius consilium tamquam ex

ore tuo prolatum, in omnibus parvis & magnis, simpli. i intentione, propter te, audire & sequi. Quod vt fideliter & salubriter perficiam: desidero, obsecro, & in te confidens propono, ipsum tamquam tuum erga me vicarium, imò te ipsum in hoc tuo organo, amare, reuereri, honorare, consulere & audire: **FIDELITER** & firmiter semper credendo & sperando, quod tu per eum tuam voluntatem mihi notam facies: meq; in omnibus salubriter iuxta tuum beneplacitum diriges. Et cum hac fide & spe, desidero & propono ei omnes meas tentationes, perplexitates, affectiones ac deliberationes, humiliter, simpliciter, & apertè reuelare: eius examini, discretioni, & consilio omnia cōmittere: & quicquid ipse definierit, iudicauerit aut cōsuluerit, tamquam ex ore tuo prolatum, suscipere: & propter te, ac per te, illud aggredi, prosequi & perficere: **FIDELITER**, sine hesitatione credendo, hoc tibi gratum esse: **SIMPLICITER**, sine discussione: **HVMILITER**, ex meipsum diffidentia: **CONFIDENTER**, ex ope gratiæ tuæ & merito obediētiæ: **MAGNANIMITER**, suauia propter hoc deferendo: **FORTITER**, dura quæque propter hoc sustinendo: **LIBERALITER**, nullum inde fructum, præter tuum beneplacitum, præcipuè attendendo & querendo: **HILARITER**, cū gaudio spiritus: **INTEGRE** & perseueranter, ad tuam & sanctorum tuorū laudē & gloriam, meamq; & omnium salutem, veramq; Ecclesiæ & regni, huius domus & ordinis nostri reformationem & pacem. Eya benignissime **IE SV** diex in omnes qui inuocant nomen tuum, qui das fr

petam, fac vt accipiam, qui das vt quæram, da
 vt inueniam, qui das vt pulsem, aperire mihi
 tandem digneris, & per huius famuli tui
 (quem in patrem & directorem propter te
 humiliter suscipio) consilium & directio-
 nem, simplicemque sub eo obedientiam:
 compendiosiori semita ad gratam tibi perfe-
 ctionem me perducere. Quod vt fiat, tu quæ-
 ro cum gratiosè inhabita, sanctifica, illumi-
 na, dirige, inflamma, conforta: & perfectè tibi
 gratum ac in omnibus conformem effice:
 ei que pro suis erga me laboribus & consilijs,
 te ipsum in mercedem perpetuam retribue.
 Ah! præserua me Domine, ne vllis vnquam
 occasionibus aut suspicionibus, siue veris, siue
 falsis, aut etiam sub specie zeli & iustitiæ ac
 veritatis, inducar in vllam huius patris mei
 displicentiam, auersionem, contemptum, iu-
 dicium temerarium aut suspicionem malam.
 Quamdiu enim talis tentatio perseuerat &
 inuenit locum in corde subditi, diuinæ tuæ
 gratiæ influxus porsus ab eo excluditur. Fac
 ergo vt propter te, semper sublimiter de eo
 sentiam, eumque reuerear, amem & colam,
 Amen.

CAPITVLVM VIII.

*Si tu non potes commodè reperire talem
 directorem, qui te velit in omnibus dirigere,
 & curam tui suscipere: aut qui sit in vi-
 ta spiritali versatus & exercitatus: aut*

quem

quem possis quando opus fuerit adire & consilere. Tunc cum omni humilitate resignatione & confidentia recurre ad Dominum : Rogans vt te in aeternae suae sapientiae discipulum suscipiat , atque per suauissimum spiritum suum , & angelicum ministerium te in omnibus dirigat & honestet iuxta suum beneplacitum : Quod per sequens exercitium facere poteris.

¶ Exercitium pro spirituali directione sub aeternae sapientiae magisterio.

O Super-reuerendissime , superamandissime & supercolendissime amator Domine I E S V Christe , magistrorum omnium optime : & si propter nimiam meam infidelitatem, inobedientiam, superbiam, extrouersionem, negligentiam , & instabilitatem: infinitaque alia vitia mea nouissima & antiqua, tibi soli perfectè nota; verè indignus sim quem tu illumines , dirigas & exaudias. Quia tamen non vis mortem peccatoris, sed vitam : quia tuę pietatis abundantia , merita supplicum excedis & vota : idè te, per omnes perfectiones & miserationes tuas ac sanguinis effusiones , amanter, fideliter , & confidenter obsecro : vt me ad te toto corde reuerti cupientem , tibi que de cætero fideliùs seruire & obedire desiderantem, & per gratiam tuam proponentem ; abluas & emundes ab omni peccato , sanes & præserues à recidiuo , iustifices & tibi gratifices, ac de infinito tuæ passionis thesauro plenam satisfactionem pro

me exoluens, me in tuum discipulum dilectum, & fidelem servum benignè suscipias, ascribas & usque in finem confirmes. Scis enim B. IESU, quantum præ cæteris indigeam magistro & directore, qui me in omnibus instruat, dirigat, excitet & cogat, errantemque corrigat & reducat: maximè cum sim in multis dubius & perplexus, imprudens & indiscretus, levis & instabilis: aliquando feruentior, aliquando remissior. Et nunc Domine Deus, tu scis quòd si hominem haberem per te, mihi in directorem assignatum, aut cuius consilio in via spirituali commodè & fructuosè uti possem: libenter tui amore, & propter simplicis obedientiæ (quam præ cæteris exercitijs gratissimam habes) meritum: eius directioni me totum submitterem: & quicquid consuleret: illud simpliciter, fideliter & efficaciter sequi vellem. Nunc autem, cum talem hominem non habeam: obsecro te (cui derelictus est pauper, & qui orphano soles esse adiutor) ut eandem gratiam quam multis sanctis in consimili necessitate constitutis contulisti, mihi concedens, per suavissimum spiritum tuum, & Angelicum ministerium magistri erga me suppleas officium: meque in omnibus agendis, dimittendis & patiendis, efficaciter & salubriter instruas, dirigas, excites, adiuves, protegas, honestes & stabilias: errantemque castiges, reuoces, & cautiorem ac fortio-rem resurgere quamprimum facias. Ecce enim (ô præceptor dignissime, magister supreme, legifer sanctissime: ô instructor mansuetissime, consultor sapientissime, adiutor

fortissime : qui es mihi semper & ubique
præsentissimus, intentissimus, & promptis-
simus: qui solus potes, scis & vis perfectè
me instruere, dirigere & iuare) Eccè me
iterum atque iterum in tuam disciplinam
trado, teque in magistrum præ omnibus
eligens, me totum tibi resigno. Toto quo
possum conatu & desiderij feruore concu-
piscens, & in tua virtute & gratia firmiter
proponens, ab omnibus vitijs, concupis-
centijs meis paruis & magnis, & ab om-
nibus quæ tibi displicent, stabili usque ad
mortem proposito, me auertere, vniuersis-
que vanis creaturis abrenunciare : meque
per fidem, spem & charitatem, ad te dul-
cissimum Patrem creatorem & redempto-
rem meum, toto corde conuertere, tibi-
que magistro meo benignissimo, de cætero
fidelius, semper, ubique, & in omnibus
obedire : & proposita sancta à te mihi consul-
ta, fidelius, & stabilius implere : ad tuam &
sanctorum laudem : & omnium salutem, ve-
ramque Ecclesiæ & regni reformationem &
pacem. Atque vtinam de cætero nihil agere
præsumam absque tuo permissu : vtinam
ad quodlibet verbum quod loqui voluero,
ad quamlibet buccellam quam sumpturus
sum, ad quemcunque oculi aspectum, & ad
cuiuslibet membri motionem, licentiam
à te intus petam : quam si teste conscien-
tia seipsam non quærente, obtinuerò : tan-
dem id aggrediar, aliàs non. B. I E S V,
tu scis quantum hoc sit mihi ad vitanda
peccata, & perfectè tibi placendum neces-
sarium : & tamen, absque speciali tractu

tuo, mihi prorsus impossibile. Tū autem si vis facile id mihi potes concedere. Eya ergo sicut potes, scis & vis, digneris istud in me perficere: Et per cœlestem sapientiam de suauissimo corde meo infusam, me foris & intus ita gubernare: vt nihil vñquam cogitem, dicam, agam vel patiar quantumuis exiguum: nisi expensis primū illius circumstantijs & fine, ex illuminata per te ratione, & interna tua licentia, hoc tibi placitum cognouero. Eya doce me magistrorum benignissime, & per suauissimum spiritum tuum, & Angelicum ministerium fac, vt continuè meipsum intrò respiciam, sicut hactenus foras respexi. Et inter dicendum vel agendum aliquid foris, fac vt anima seu ratione inferiori opus istud externum dirigente, spiritus meus tuo amore succensus & introuersus, te sibi præsentem semper sentiat & reueretur: tibi vigilanter intendat, & ex te audiat, & clare aduertat. quid, quando, & quomodo agendum, loquendum vel omitendum sit, & quando cessandum: & tunc statim tuæ inspirationi internæ obtemperem: ne oculos tuæ pietatis offendam: alioquin si statim non obediero, dignè pœniteam & propositum renouem. Da etiam, vt ante singula opera mea, nomen tuum deuotè inuocem: & ipsa etiam necessaria & debita op̃era mea singula, noua intentione, propter te inchoem, & offeram in vnione omnium operum tuorum: ad tuam laudem, & omnium salutem, Ecclesiæque pacem. Fac etiam vt semper &

vbique ambulem reuerenter in conspectu & praesentia diuinæ maiestatis tuæ, honestis & maturis gestibus & motibus corporis & sensuum ; & curam meipsum & meorum , omniumque rerum , in omni etiam necessitate , tribulatione & periculo , cum plena fiducia iactem in tuam fidelissimam prouidentiam , & pietatem plusquam paternam : certus quod omnia suauiter dispones : & pro me respondebis & pugnabis : si tamen studuero in omni euentu , & in cunctis occurrentibus , te laudare , tibi que gratias agere : me ipsum profundè humiliare & prorsus abnegare : te feruenter obsecrare : in te plenè confidere : & me totum ac omnia , in tuum beneplacitum integrè resignare. Tunc enim me reficies , & confortabis fructibus spiritus tui ; scilicet , vera charitate , gaudio & pace , patientia , longanimitate , & mansuetudine , bonitate & benignitate , fide & modestia , continentia & castitate , innocentia & securitate , prudentia cordis & oris sapientia , simplicitate & finali perseverantia. Da insuper mihi claram spirituum discretionem , qua omnes laqueos Diaboli , proprias quæque naturæ quæsitioes , errores & excessus , clarè discernere & vitare possim , & vniuersa quæ mihi agenda incumbunt , tam exteriora quàm interiora , prudenter aduertere : eaque debito modo , ordine & tempore singula exequi : sic vt in illis nec excedam , nec deficiam : sed medium virtutis semper obseruem. In dubijs verò da

eam securiorem partem iudicare & sequi quæ tibi magis fuerit honorifica : tuæ humanitati & sanctorum conuersationi conformior , proximis utilior, magis aduersa meæ voluntati , & corpori meo magis cruciabilis & ignominiosa. In grauioribus autem dubijs , da vt humiliter , deuotè , & fideliter requiram consilium ab aliquo te timente : & quod ipse consuluerit propter te sequar.

Dainsuper' (B. I E S V , magister vni-
ce) vt nunc , & quoties , opus fuerit , te
consulam & maturè tecum deliberem , at-
que ex te audiam , qualiter in omnibus
me gerere , & vitam ac omnia exercitia
mea instituere debeam , vt ex hac delibe-
ratione & cordis directione , omnia mea
opera diuina reddantur & tibi gratissi-
ma.

Et quoniam ante omnia mihi nocet in-
fidelitas , & instabilitas in propositis
tecum maturè factis : da vt quicquid iam
hactenus tecum statui & proposui : illud
nunc fideliter , & simpliciter renouem
& confirmem : nec amplius de eo de-
liberem aut illud mutem , nisi euidens
utilitas , aut necessitas de nouo appa-
reret, quæ istud mutari cum tua licentia
requireret.

*Hic mente cum Deo recollcta , prescri-
be tibi generalia & particularia proposita:
simpliciter renouans ea quæ iam fecisti : au-
si opus fuerit ea mutans : & noua instituens*

iuxta occurrentes necessitates.

Postrenouationem propositorum adde quod sequitur.

Benignissime I E S V, gratias! tibi ago pro eo quod dedisti mihi te nunc consulere, audire & ex te intelligere quid me velis facere. Obsecrans te vt per suauissimum spiritum tuum & Angelicum ministerium, dones mihi hæc quæ nunc tecum maturè feci sancta proposita: tempore, loco, & modo debitis, scire, vel-
le & posse, propter te, secundum te, per te, & tecum implere, FIDELITER, credendo semper ea à te esse mihi consulta tibi-
que grata, quicquid aliud à mundo, carne vel Diabolo aut alio quolibet (excepto superiore meo) mihi suggeratur & tamquam meliùs consulatur. CONFIDENTER, contra timorem nocturnum, sperando quod ex eorum obseruatione nullum periculum ægritudinis aut alterius mali, quod me à te impediat vel separet, incurram. FORTITER, contra pusillanimitatem & impatientiam, viriliter & magna nimiter ea aggrediendo, quantumuis sensu-
alitati dura videantur, & HILARITER, propter te sustinendo omnem laborem, & difficultatem quæ in eorum obseruatione contigerit. Denique integrè & constanter illa implere, vt ne minimum quidem ex eis transgrediar: nec ante tempus constitutum ea deferam aut mutem, nisi noua occurreret euidentis vtilitas, aut necessitas: quæ cum tuo consilio & licentia

requireret ista aut aliquid ex istis mutari. Da inquam ista proposita sic implere, in vnione omnium operum tuorum, ad supremam tuam, & sanctorum laudem & gloriam, meamque & meorum ac omnium salutem, & veram totius Ecclesiae, Regni, domus huius, & ordinis nostri reformationem & pacem: intercedente Beata Maria, BB. Angelis & sanctis ac electis tuis omnibus, Amen.

Sic breuius post facta proposita dices.

B. IESU, in ea charitate qua dedisti mihi nunc tecum proposita sancta renouare & facere, dona etiam per spiritum tuum & Angelicum ministerium, eadem propter te, secundum te, per te & tecum implere: fideliter, simpliciter, humiliter, confidenter, magnanimitè, & fortiter, liberaliter & hilariter, integrè & perseueranter, in vnione operum tuorum: ad tuam & sanctorum laudem & omnium salutem, Ecclesiaeque pacem & reformationem.

C A P. I X.

De tribus impedimentis quae multos reuocant ab impletione sanctorum propositorum.

Nota, tria potissimum esse quae te ab observatione sanctorum propositorum possunt auertere & impedire non sine tuo damno maximo.

Primum est suggestio contraria, quae tibi à mundo carne vel diabolo, aut alio quouis suggeritur, haec proposita non esse discreta aut salutaria, vel aliud tibi esse salubrius & utilius.

Huic suggestioni occurrere & resistere debes, per fidem & simplicem obedientiam: absque hesitatione & discussione credendo id quod tibi à Deo est intus, id est, in deuota oratione & matura deliberatione consultum: esse Deo gratius: ac per hoc salubrius & tibi utilius: cum omnis tua salus & utilitas vera consistat in impletione diuina voluntatis, ex puro amore propter Dei honorem. Ergo quamuis id quod ab alio suggeritur, in se forsitan esset utilius & perfectius: tamen omisso eo quod à Deo tibi erat consultum, illud non solum Deo non placeret, sed etiam ingratum esset. Et opus ex se modicum, ex simplici & fideli obedientia factum: longè excellit opus aliud in se magnum & perfectum, non ex obedientia factum. Sicut ergo is qui degit sub obedientia & directione alicuius patris spiritualis, si vult proficere, debet id quod à suo patre consultum est, implere fideliter & simpliciter, absque hesitatione & discussione: non audiendo, aut saltem non ponderando nec recipiendo rationes contrarias à quocumque alio suggerantur: sic tu, qui non habes externum directorem, si sub interna sancti spiritus directione & simplici obedientia desideras fructuosè viuere & proficere: multò fidelius & simplicius debes implere & seruare quod Deo intus consulente proposuisti. Dubitare enim non debes quin tibi Deus ipse in.

tus loquatur, quoties animo verè humili, & ad utrumque resignato, cum deuota oratione & matura deliberatione ipsum intus consulis & audis, atque ex eo apertè intelligis hæc & hæc illi placere ut agas vel dimittas: nihil aliud desiderans quàm eius beneplacentem voluntatem nosse & perfectè implere. Sic enim promisit ipse Christus dicens: Si quid petieritis in nomine meo, credite quia accipietis & fiet vobis. Et quamuis contingeret aliquando id quod sic tibi intus est consultum & inspiratum, apparere postea profectui tuo impedimentum aliquod adferre: fructuosè tamen & meritoriè cepisses illud implere: & etiam prosequereris, nisi cum consimili interna deliberatione & consilio diuino, esset mutandum. Sæpè enim Deus nos ad perfectionem promouet, per ea quæ profectum nostrum videntur impedire. In quibus, debemus in spem contra spem credere: nec propterea à sanctis propositis resilire, sine interna licentia. Postquam ergo aliquid cum Deo maturè deliberaſti & conclusisti ac implere firmiter proposuisti: ad nullius creatura, quamuis sancta & pia (nisi esset tuus superior, cui te obedire oporteret) persuasionem vel suggestionem, id transgrediaris. Neque enim propheta ille, cui Dominus iusserat nil in loco certo comedere: ad alio propheta asserente sibi à Domino reuelatum ut ipsi in domo sua cibum daret, suassus comedere: excusatus fuit: imò propter suam inobedientiam, à Leone postea fuit inde reuertens occisus. Hinc legitur de Beata Angela de Folingio: quòd in propositis suis quæ cum Deo maturè feceras, tam stabilis & firma permanebat: ut nollet ea transgredi, etiam si oportuisset eam propter illa infirmitatem con-

trahere, aut aduersitatem quamlibet sustinere. Sic enim Deo dicebat. Ex quo inspirasti & consuluisti mihi, ut hac propter te seruem: illa non deseram, propter quamcumque superuenientem difficultatem: nec à te tempore tentationis recedam: sed quicquid aduersitatis inde mihi euenierit, propter amorem tuum hilariter amplectar: & quamdum volueris, tolerabo: nec ab eo liberari queram nisi in summa necessitate: quando istud, omnino bonum animæ impediret: aut propter te, & te consulente querenda esset liberatio ab eo. Hæc Beata Angela: cuius exemplo, tu stabilis perseueram propositis cum Deo maturè susceptis.

Si tamen superior tuus, cui obedire teneris, aliud tibi præciperet: quàm quod intus Deo consulente proposueras. Tunc debes, omisso tuo proposito, superiori obedire. propter Deum: qui non solum consulit, sed etiam vult & præcipit ut tu superiori tuo obedias, in omnibus quæ non sunt contra Dei præcepta, aut ex se mala: etiam si sint propositis sanctis intus à Deo consultis contraria. Sic enim Deum, propter Deum deferendo: & internam eius inspirationem superioris tui præcepto, propter ipsum postponendo: duplex habes meritum, videlicet bonæ voluntatis, quæ velles propositum tuum efficaciter seruare, nisi à superiore aliud præciperetur: & tuæ obedientiæ, quæ tuo superiori obedis. Aliàs nullo superiore iubente contrarium, stabiliter & fideliter sequere quod cum Deo seruare proposuisti: non amplius deliberans aut discutiens an aliquid aliud sit melius: nec audiens persuasionem cuiuscunque aliud suadentis, nisi noua & multum euidens necessitas vel utilitas occurreret quæ aliud requireret: quæ occurrente & non

aliàs,

aliàs, cum Deo rursus delibera & elige quod tunc videris magis expedire. Quod si aliquando contingat, te multis aperte posse intus discernere & ex Deo intelligere, quid ei sit acceptius in occurrente negotio: tunc fructuosè poteris consilium ab aliquo timente Deum super hoc, humiliter & fideliter requirere: & quod tibi consulerit, id tamquam Deo gratus sequi.

4. Secundum quod reuocat à proposito sancti implementatione, est timor nocturnus, hoc est, timor ne ex obseruatione illius incurras aliquam infirmitatē aut aduersitatē. Hunc verò timorē debes repellere, per humilem & certam confidentiam: qua de te diffidens, in Domino securè confidas. quod ex obseruatione propositi sancti ab eo tibi consulti: aut nihil mali tibi contingeret: aut si quid contigerit, faciet tibi cum tentatione prouentum, ut possis illud absque spirituali damno, imò cum multo profectu, sustinere. Qui enim cum vera humilitate & resignatione ardua proposita Deo intus consulente & inspirante aggrediuntur & obseruant, numquam inde incurrant damnum notabile. Nam si permittat Deus quandoque eos aliquam infirmitatem aut debilitatem inde contrahere: facit eam in bonum illis cooperari. Qui verò propria presumptione, in se confidentes, aliqua ardua suscipiant, & pertinaciter sectantur, sæpius in magna pericula & incommoda incidunt.

5. Tertium impedimentum sanctorum propositorum, est labor & difficultas in illis impiendis, cui tu debes resistere, per fortem & feruentem amorem, qui durissima quaque, reddit dulcia. Amantis enim nihil difficile. Ergò, si vis in sanctis propositis aut consilijs à Deo vel à patre spi-

rituali tibi datis sit. bilis esse, & fructuose ea implere: contrariis persuasionibus per fidelem & simplicem obedientiam resistere, timores nocturnos per bonam in Deum confidentiam repellere: & labores ac difficultates, per amorem ferventem fortiter & hilariter amplectere & sustinere.

EXERCITIUM PRO INTENTIONE RECTA & Deiformi in omnibus habenda.

CAP. X.

BENIGNISSIME IESU, iam utcūque per gratiam tuam excitatus ad te amandum, & fugiendum quicquid tibi displicet, perficiendumque quicquid tibi placet: & per contritionis studium à peccatis emundatus; ut debito ordine spiritualis vitæ exercitia aggrediar & prosequar; ante omnia debeo intentionem rectam, simplicem & deiformem in his & cæteris meis actionibus habere.

Tu enim docuisti bonitatem vel malitiam nostrorum actuum dependere ex rectitudine vel obliquitate nostræ intentionis in quolibet opere: quando Matthæi 6. dixisti. *Lucerna corporis tui est oculus tuus*, hoc est, radius dirigens & illustrans tuorum operum congeriem, est intentio tua. Quæ si simplex fuerit, totum corpus actionum tuarum erit lucidum. Si autem tenebrosa fue-

rit & obliqua: opus quoque tuum tenebrosū erit & obliquum. Radix enim nostræ actionis, est intentio nostra: quæ si sancta fuerit, rami quoque seu actus ex ea prodeuntes, sancti erunt. Nam ex bonitate intentionis, opus ex suo genere indifferens & nullius meriti, bonum & meritorium redditur: opus autem ex se bonum, melius & vitæ æternæ meritoriū ex deiformi intentione efficitur. Porro opus ex suo genere malū, si quadam bona intentione fiat: & si non ex toto excusetur, minus tamen culpabile fit.

2. Sed non potest esse verè bona & simplex intentio, quæ opus malum assumit & ordinat ad finem bonum. Nam ad bonitatem & rectitudinem intentionis duo requiruntur: videlicet, charitas, & amor boni in intentione: & veritas seu cognitio veri, in electione. Et charitas quidem, mentis intentionem ad omnia quæ conducunt ad finem intentum dirigit & extendit: omniaque in illo fine quantum potest vnire satagit: in omnibus vnum intendens & quærens: nec permittens intentionis actum ante finem affectum stare. Veritas autem non sinit errare circa finem minus rectum: nec permittit media non bona ad finem bonum assumi.

3. Porro hæc recta & deiformis intentio, est totius vitæ spiritualis fundamentum, decor, initium ac finis omnium virtutum: quarum opera tibi æterno Deo semper offert in sacrificium laudis. Quæcumque etiam opera bona perficere non possumus: si ad ea mentis nostræ intentionem dirigentes, tota cordis affectione illa facere desiderauimus &

studuerimus : coram te tamquam à nobis facta reputantur, & remunerantur.

Cæterum quantò finis intentus est perfectior, tantò intentio sublimior est : opusque perfectius & tibi gratius. Credimus autem certissimè, & cum laude & congratulatione confitemur, quia tu Deus optimus maximus, es finis supremus, perfectissimus & super omnia intendendus & quærendus. Tu enim in te contineres, & superinfinite ac supereminenter superexcedis omne aliud bonum quod possit desiderari & intendi. Propterea quodcumque opus, licet ex suo genere minimum aut indifferens, factum propter te & ex tui amore ; infinite superexcellit & superat quodcumque aliud opus, quantumvis ex suo genere sublime & perfectum, factum non propter te, sed propter alium quemlibet finem licet bonum. Sic comedere, dormire & necessaria oblectamenta sumere propter te, & secundum te: hoc est, quia tu vis, & sicut vis ut ea sumamus : infinitiè est tibi gratius & perfectius, quàm miras abstinentias, vigilias & austeritates facere : aut etiam sublimibus contemplationibus vacare, non propter te : sed propter nostrum temporale vel æternum commodum assequendum, aut damnum vitandum.

Doce igitur (Benignissime I E S V) & da, ut sciamus, velimus & possimus purè propter te, & ex tui amore, omnia desiderare, quærere, petere, agere, dimittere, pati vel refugere : nihil ad nostrum commodum procurandum, vel damnum vitandum attendentes : nisi quantum tu volueris nos attendere :

sed ad te solum primò & præcipuè respicientes: & tibi soli placere ut gratum obsequium (quò es propter te superdignissimus) exhibere desiderantes & intendentes.

6. Quod ut fiat, quia radix & regula intentionis est Amor: da ut primò exerceamur & accendamus ad feruentem tui amorem, & nostri contemptum, & odium: & certa fide credentes ac profundè considerantes, quia tu solus es qui es: in quo & à quo est omne bonum, & sine quo nihil est bonum: Assuescamus frequentibus volendi actibus, te solum in omnibus & super omnia appetiare, æstimare, præligere, amare, intendere & querere: tibi què potius quàm nobis, omne bonum tuæ què voluntatis impletionè desiderare & procurare: ac de omni tuo bono & beneplacito magis quàm de quolibet proprio bono gaudere, tibi congratulari, & te ipso propter te ipsum frui.

7. Considerantes verò nos, ex nobis & absque te, nihil prorsus esse, scire, posse aut habere præter peccatum (quod nos efficit & reddit coram te prorsus abominabiles & odibiles) assuescamus nosmetipsos nihil facere, contemnere, odio habere; nec ullum prorsus commodum nobis procurare, aut damnum vel crucem refugere, nisi purè propter te, & secundum te; sed potius nos tanquam peccatores verè odibiles & detestabiles, odio sancto prosequi, abnegare, castigare, & quamcumque consulueris aut immiseris vel permiseris delectabilium subtractionem, aut crucem, desideranter & hilariter amplecti & tolerare. Assuescamus, non cogitare nec

soliciti esse de nobis: nisi purè propter te, & secundum te: sed omnem cogitationem & intentionem nostram ad hoc semper referamus, & finaliter ordinemus: ut tibi placeamus, & ex amore tuo gratum tibi præstemus obsequium: quia videlicet propter infinitam tuam maiestatem & bonitatem superdignissimus es, cui ab omnibus semper & ubique serviatur, iuxta tuum velle: etiam nulla inde sperata mercede. Si enim de te cogitauerimus, & te in omnibus purè intenderimus: tu de nobis cogitabis, & pro utriusque hominis nostri salute sollicitus eris; sicut beatæ Catharinæ Senensi promisisti.

Sic igitur tui amoris igne succensi: summè desideremus tuam beneplacentem & perfectam voluntatem semper & in omnibus intelligere, amare & perficere: & cum eam perfecerimus, summè gaudeamus ex eo quod tuo desiderio satisfecimus, & gratum tibi obsequium, quo es superdignissimus, exhibuimus. Cum autem eam fuerimus transgressi, doleamus ex eo quod te offenderimus, nec gratum tibi obsequium, quo dignus eras, præstitimus.

Cæterum summum & præcipuum tuum desiderium, quod à nobis iugiter desideras & exquiris, tuæque beneplacens & perfecta voluntas, quam à nobis impleri exis: est ut te toto corde, tota mente, tota anima, & ex omnibus viribus super omnia amemus: & omni motu nostræ voluntatis tam interno quàm externo, semper & ubique intendamus & desideremus tibi propter te placere, & gratum tibi obsequium præstare:

ficque tandem te securè possideamus, tuæque diuinitatis clara visione, & beatifica fruitione satiemur & repleamur. In quo tota nostra salus, sublimitas, perfectio & beatitudo consistit, quam immenso desiderio nobis dare desideras: non propter aliquod commodum quod inde tibi eueniat (cùm bonorum nostrorum non egeas) sed ex naturali tua bonitate & inæstimabili charitate, qua te ipsum vis nobis communicare, tuæque gloriæ & beatitudinis participes nos efficere.

Vt ergo nos huic tuo summo & præcipuo desiderio satisfaciamus: & gaudium tuum (quo dignaris de nostro profectu & bono opere gaudere) impleatur in nobis: da vt sciamus, velimus & possimus, ex amore tuo omnem nostræ voluntatis motum & operationem ad hoc ordinare & finaliter referre: vt tibi gratum præstemus obsequium: quo propter tuam infinitam bonitatem es superdignissimus: etiam si nihil commodi ad nos inde proueniret.

Fac igitur (superamandissime IESU, Deus meus & omnia & super omnia) vt amor tuus, & desiderium faciendi quod tibi gratum est, seu implendi tuam voluntatem, nos ad omnia agenda vel dimittenda moueat: & à nobis pro vltimo fine, totaque mercede & fructu nostrarum actionum & passionum purè & simpliciter intendatur: quem cum obtinuerimus & quod tibi gratum est fecerimus: tamquam adepto fine & fructu optato, in te gaudeamus, & gratias agamus: non cogitantes, aut saltem non multum pon-

derantes , commodum quod inde nobis
prouenit.

Vt autem Deiformis hæc intentio radicetur & stabilem habitum contrahat in cordibus nostris : da vt validis & frequentibus actibus volendi , hanc intentionem renouemus & actuemus , maximè ante principium cuiuslibet operis. Nec de vno opere ad aliud transeamus , priusquàm senserimus nos hac intentione & fine ad opus moueri , vt quod tibi gratum est ex amore tuo faciamus : omittentes & quodammodo obliuiscētes omnia alia motiua nostrum commodum spectantia.

Si igitur voluerimus te exorare aut laborare pro impetranda aliqua virtute , aut pro ipsa etiam æterna beatitudine obtinenda , aut pro euitando malo quocumque : & senserimus (prout ferè semper ex naturali & proprio nostri amore contingit) nos ista petere & ad hæc moueri propter nostrum commodum : non prius ad orationem vel laborem pro illis obtinendis procedamus , quàm senserimus nos alio motiuo & fine ista velle : videlicet vt ista volendo & quærendo tuam impleamus voluntatem , & gratum tibi ex amore præstemus obsequium. Quod facilius intelligemus & perficiemus ex sequenti exemplo & similitudine.

Est quispiam ægrotans qui sanitatis recuperandæ gratia medicamen aliquod sibi expetit , & opere ipso procurat & quæritat. Interim contingit singularem quemdam huius amicum , maiori pressum ægitudine , illo que magis egentem medicamine , aduenire.

Cuius amore & desiderio ei succurrendi : hic prior ille ægrotus velut suæ qualiscumque ægritudinis immemor, ac desiderij quod ad medicamen sui ipsius gratia habebat : iam incipit idem ipsum medicamen desiderare & quærere, non iam sibi, sed illi amico : adeo ut amor ad amicum efficiat, ut id expectat & exquirat, quatenus eius infirmitati succurrat : ita ut cum per varia discurrens illud exquirat, sentiat in animo suo desiderium feruere illud acquirendi pro suo amico, tamquam oblitus quod ipsemet illo indigeat. Deinde cum illud fuerit assecutus : summè gaudet ex eo quòd explebitur voluntas & necessitas sui amici. Huius ægrotantis exemplo & imitatione, quando aliqua nostræ salutis utilia (putà virtutes, gratiam, gloriam æternam, & similia) desideramus & quærimus, ut nostræ salutis & commoditati consulamus : non sistamus in hoc desiderio: sed statim tu Deus singularis noster amicus & charorum omnium longè supercharissimus, menti nostræ occurras : teque cogitemus & credamus ex ingenua tua bonitate & charitate longè & infinities maiori desiderio velle nos ista propter te petere & quærere, quàm nos ipsi ea propter nos desideremus. Et credentes atque studiosè recogitantes præstantiorem esse infinities, magisque nos mouere debere tuam voluntatem, quàm nostram: omittamus velle illud nostrum, quo ea propter nos volebamus & quærebarum, nostro velut naturali commodo excitati : & vim facientes nobis ipsis, inclinemus voluntatem nostram, ut eadem, meliori ratione velit, nempe ut tuo

desiderio

desiderio (quo ea per nos desiderari & requiri vis) satisfaciatur: ita ut sentiamus in animo nostro feruere desiderium ista acquirendi propter te: quia scilicet, optas ut ista acquiramus, & per hoc ducis tibi præstari gratum obsequium, ac si tibi essent admodum necessaria: quasi penitus obliuiscentes, quod per hæc quæ exquirimus & desideramus, consecuturi sumus vtilitatem aliquam. Est autem tanta tua bonitas & magnificentia quod quanto perfectiùs hoc modo & hac intentione aliqua concupiuerimus & quæsiuerimus: tanto ampliorem gratiam & gloriam merebimur, & à te consequemur. Semper itaque conemur & assuescamus tam beato scopo & motiuo, tamque Deiformi intentione omnia inchoare, prosequi & perficere: ut ex amore tuo gratum tibi obsequium præstemus. Præsupposito enim tuo diuino auxilio (quod fideliter petenti non denegas) est in nostra libertate situm, ut vno volendi modo omisso, alium volendi modum assumamus.

Quandocunque igitur aliquid inchoare aut petere voluerimus quod tibi gratum esse putauerimus; antequam illud inchoemus, cogitemus te desiderare ut id faciamus. Quo viso, & sensibiliter cognito quod tu Deus sis superdignissimus, cuius desiderio & voluntati propter te satisfaciamus: illud inchoemus, hoc solo desiderio moti & attracti: hoc est, sola intentione faciendi quod tu desideras, & unde gratum tibi obsequium præstari reputas: tamquam obliti omnis nostræ vtilitatis, quæ inde no-

13.

bis prouenire posset. Sic desideremus sublimem tuum amorem & vnionem assequi: non quia in hoc sita est nostra perfectio & beatitudo: sed quia tu Deus vis, & immenso desiderio optas, vt hunc amorem habeamus ad nostram gloriam & beatitudinem: quam ex bonitate tua nobis plurimum concupiscis. Sic denique moueamur in vniuersis animæ motibus, cuiuscumque generis sint, tam in appetendo bona, quam in fugiendo mala: vt iam nihil ex nostra sola voluntate, sed omnia ex tua oriantur: & à nobis propterea fiant, vt tuæ voluntati satisfaciamus: non vt commodum aliquod inde nobis proueniat. Sic enim debemus voluntatem tuam, supra omne commodum & bonum nostrum diligere: vt etiam pro nostra beatitudine reputemus, tuam voluntatem impleri, & gloriam tuam magnificari, etiam cum nostro detrimento.

Sic omnes beati multò vehementiùs desiderant tuæ gloriæ manifestationem, tuæque voluntatis impletionem: quàm propriam beatitudinem. Imò multò libentius vellent propria fœlicitate priuari: quàm voluntatem tuam in aliquo retardari. In ipsis enim, omnis propria affectio & voluntas à seipsa liquefeit & deficit: atque in tuam voluntatem pœnitus transformatur & absorbetur: tæque fruuntur non propter suum commodum, sed propter tuum beneplacitum: hoc est, quia sic vis, & per hoc gratissimum tibi reputas obsequium præstari. Vnde si scirent te velle eos hac fruitione & bea-

titudine

titudine priuari : hanc tuæ voluntatis impletionem præcligerent . propriæ beatitudini : imò pro sua beatitudine reputarent , tuam voluntatem sic in eis impleri ; quam summe diligunt , & in qua vltimum finem suum & totam mercedem constituunt . Ad quorum deificationem & perfectionem , vt aspi-remus & tandem aliquando perueniamus : Da B. I E S V , vt sicut prædictum est , omnia ex Deiformi intentione agamus . Et antequam aliquid desideremus , quæramus aut operemur : primò consideremus & videamus , an tu velis nos id desiderare , quærere aut agere . Quod si viderimus te id non velle , statim illud omittamus , quantumcumque nobis gratum & vtile foret : nostrumque ad illud desiderium propter te abnegemus . Si verò viderimus te velle vt id desideremus , quæramus vel agamus : & hoc nostræ voluntati & affectioni etiam gratum & delectabile fuerit : Da vt omisso , aut quodammodo oblito , & à nostra cogitatione semoto hoc nostro naturali desiderio ; respiciamus & intendamus duntaxat aut saltem præcipuè ad tuum beneplacitum & desiderium , quo vis vt id agamus : & sic moueamur ad illud desiderandum , quærendum vel agendum , solo desiderio & intentione faciendi quod vis , & gratum tibi obsequium præstandi .

Si verò id quod vis vt agamus , est nostræ voluntati valde contrarium durum & odibile , vt ad illud promptè & hilariter agendum cōfortemur , da vt non attendamus nec cogitemus ipsius operis difficultatem ,

15.

sed statim profundè pensemus quàm sis superdignissimus amari, & iuxta tuam voluntatem propter te absque alio respectu seruire, quo viso & sensibilibiter cognito: cogitemus te nobis præsentiissimum à nobis exigere & velle ut tui amore illud faciamus: sicque tuo amore inflammati, & desiderio quod tibi gratum est faciendi succensi: illud quod nostra voluntas horrebat, hilariter iam & ardentem propter te aggrediamur: abnegantes & quodammodo obliuiscetes nostrum velle, quo istud prius horrebamus. Sic enim amor tuus omnia quantumuis dura, suauissima nobis reddet: onusque tuum leue, & iugum tuum suauiter experiemur: quia amanti nihil difficile videtur.

---

*EXERCITIUM QVO
ea quæ petisti à Deo in articulo sexto
precedentis exercitij, nunc exerce-
res per actus voluntatis absolutos,
inclinans tuam voluntatem ad ea
quæ postulasti, scilicet ad Dei amo-
rem, cuique contemptum & de-
siderium omnia agendi propter
Deum.*

SUPERAMANDISSIME & supercolendissime IESU, certa fide credo, & congratulans confiteor, quia tu cum patre & spiritu sancto vnus es Deus, vnus es Dominus. Tu solus es qui es; & à te solo subsistis. Tu es omnia in omnibus. Tu es fons, origo, author & conseruator essentie & subsistentiæ omnium quæ sunt. A te, & in te est omne bonum. Extra te, & sine te nihil est bonum. Infinitè & superinfinitè excedis omne bonum, quod amari, desiderari & quæri potest ac debet.

Te ergo solum in omnibus & super omnia appetio, æstimo, præeligo, amo, desidero, quæro & expecto, Te super omnia glorifico magnifico & superexalto. Tibi potius, quàm mihi omne bonum, gloriam & honorem opto, amo, & procurare volo ac propono. Tuæ voluntatis impletionem magis quàm quodcunque bonum quod mihi posset contingere, desidero, quæro & amplector. Et de ea magis quàm de omni bono meo, gaudere volo & propono.

Tu verò offensam, vilipensionem, contemptum, & omnem erga te ingratitude in fidelitatem, inobedientiam, omnemque tuæ voluntatis transgressionem, plusquàm omne malum & incommodum quod mihi posset contingere, odi & detestor: credens & sciens eam esse infinitè maius malum cæteris malis peccatis. Ac propterea illam magis horreo, timeo, & cum maiori sollicitudine ac studio eam fugere & vitare desidero & propono. De omni, tuæ diuinæ maiestatis of-

Hic inclinatur voluntas tuam ad Deum super omnia amandum.

Hic inclinatur voluntas tuam ad odiū peccati.

fenſa, tuæque voluntatis tranſgreſſione magis quàm de alio quocumque malo pœnæ temporali vel æterno, quod mihi vel meis poſſet contingere; doleo, triſtor & irasco, ſi non ſecundùm ſenſibilem affectionem, certè ſecundùm rationalem voluntatem: & deſidero magis ac magis triſtari, digniſque pœnitentiæ fructibus talem tranſgreſſionem vindicare, punire & vlcifci.

Certa etiam fide credo, agnoſco & humiliter confiteor, quia ego ex meipſo, & à meipſo, nihil prorsus ſum, ſcio, poſſum vel habeo præter peccata innumera: quæ me efficiunt & reddunt coram te & ſanctis tuis prorsus odibilem, & abominabilem, omni-que confuſione & pœna digniſſimum. Ac propterea meipſum extra te nihili facio, vilipendo, contemno: & ab omnibus nihili æſtimari, contemni & neſciri, eligo, amo, deſidero, & gaudeo. Et quia non ſolùm nihil ſum, ſed quod peius eſt, peccator ſum maximus, & tibi ingratiſſimus, ac infide- liſſimus; ideò meipſum (ſicut veritas & æquitas exigit) odi, deteſtor, arguo, lugeo, caſtigo & abnego: atque ab alijs odio haberi, deteſtari, argui, caſtigari, & pro meis contra te offenſis, infidelitatibus & inobedientijs puniri eligo, amo deſidero, expe- cto, peto, & inde gaudere & gratias agere propono.

Inſuper quia ego extra te nihil ſum, nolo aliter de me cogitare aut ſollicitus eſſe, quàm purè propter te, & ſecundùm te: hoc eſt, quia vis & ſicut vis, ut de me cogitem. Volo igitur & per te propono omnem co-

*Hæc incli-
nat volū-
ta-ſi tuā
ad quæſi-
dam in
omnibus
ſolā Dei
volunta-
tem.*

gitation-

gitationem & intentionem meam ad hoc semper referre & finaliter ordinare, ut tibi placeam, & ex amore gratum tibi obsequium præstem: tuam in omnibus voluntatem inquirendo, eam que implendo propter solam tuam bonitatem, & quia superdignissimus es cui ab omnibus seruiatur iuxta tuum velle: nihil aspiciendo ad proprium commodum, nisi quatenus tu volueris me aspicere. Cum autem præcipuum tuum desiderium quod à nobis requiris, & beneplacens tua voluntas quam per nos impleri desideras, sit ut omnia purè propter te; secundum te ex amore desideremus, queramus, agamus, patiamur & dimittamus. Volo & in te propono, ante quemlibet meæ voluntatis motum considerare diligentius, an tu velis sic me moveri. Quod si id te nolle intellexero, volo & propono à tali motu propter te abstinere. Si verò id te velle agnouero, volo & propono ad hoc propter te solum moveri: non propter me, meumque commodum: hoc est non ut aliquam delectationem aut utilitatē ex hoc mihi conquiram: sed ut tuam voluntatem implendo, ut gratum tibi obsequium præstem.

Cæterum quicquid vel ex mandatis tuis diuinis, aut consilijs: vel ex debito status mei & officij: aut ex charitatis vel necessitatis exigentia: aut ex mei superioris seu patris spiritualis & directoris iussu & consilio mihi agendum, dimittendum vel patiendum proponitur: Id omne certo & absque ulla hæsi-

tatione aut deliberatione credere debeo te velle à me perfici, dimitti aut patre que exigere vt in hoc gratum tibi obsequium præstem. Ac propterea quoties tale aliquid occurreret: volo & propono id propter te & secundum te confestim absque alia deliberatione inchoare & perficere. In cæteris verò voluntarijs, ad quæ neque præceptum neque consilium, neque charitas vel necessitas, neque aliud debitum me obligat: volo & propono antequam, ea inchoem: diligentius discutere & deliberare, an tu velis illa per me fieri, vel omitti: & si sub obedientia vel directione alicuius patris spiritualis fuero, consiliū ab eo requirere: Aut si patre nō habuerō, præmissa oratione te consulere, & matura deliberatione tecum facta, id eligere quod ad honorem tuum magis cesserit, tuæque humanæ conuersationi & sanctorum exemplis cōformius, ac proximius vtilius, meæque voluntati & sensualitati durius fuerit. Adiua me Domine Deus meus, quia sine te vanum & infirmum est omne meum propositum & desiderium.

CAPITVLVM VNDECIMVM CONTINENS PARTICULARIA EXERCITIA PRO INTENTIONIS DIRECTIONE ANTE QUODLIBET OPUS.

*nt. opas debitum vel quod certo sis Deo
placere ut illud opus fac.*

super-

SVperamandissime & supercolendissime I E S V Domine: tui amore multum desidero nunc & semper quicquid tibi gratius fuerit perficere. Et quia certus sum te velle vt hoc nunc faciam: ideo abnegans & relinquens omnem meam voluntatem & aliud quodcumque: volo propter te, & vt desiderio tuo satisfaciens, gratum tibi obsequium praestem, istud nunc aggredi & perficere: in vnione omnium operum tuorum, ad tuam laudem & omnium salutem.

Si opus fuerit arduum & difficile poteris quae sequuntur addere.

Ceterum in veritate tua agnosco & confiteor quia ex me nihil sum, nihil possum & habeo praeter innumera peccata: propter quae (& maxime propter meam superbiam, infidelitatem, inobedientiam, negligentiam, imprudentiam, & motum meorum deformitatem) ad hoc & omne aliud opus bonum non solum ex me sum insufficiens, sed etiam prorsus indignus per quem tu aliquid boni opereris: dignissimus quem tu abiicias, derelinquas & in infernum detrudas: cum te optimum & superdignissimum toties offenderim: tibi que tam ingratus, infidelis & inobediens fuerim. Sed (o bone Domine) omnia tibi sunt possibilia, si vis potes facile aptum me & dignum facere. Atque vtinam sic possem ex qualibet creatura facere animam, & ex qualibet anima, maxime mea, facere regnum coelorum: in quo tantam gloriam & gaudium haberes; quantum ab initio habuisti, habes & in aeternum habiturus es, in beatissi-

ma Maria matre tua, & omnibus sanctis. Certè omnia ista ex toto corde quàm libentissimè tibi offerrem & darem: & adhuc centies millies, imò infinities maiora, si haberem. Si omnium Angelorū, & hominum vires possiderem: eas libenter ad tuum honorem, iuxta supremum tuum beneplacitum expenderem. Si haberem omnium creaturarum amorem, illum ad te solum prorsus conuertere vellem. Si omnes homines in mea essent potestate, eos libenter cogerem tibi soli ex amore seruire & obedire: quia tu solus es omni reuerentia, laude, amore & grato obsequio superdignissimus. Atque vtinā possem ego solus, omnes omnium miserorum pœnas singulis momentis sufferre: & facere, vt à singulis creaturis, singulis momentis, tantum tibi laudis & obsequij tribueretur, quantum ab initio à sanctis tuis tibi tributum est, tribuitur & in æternum tribuetur. Certè libenter ista per gratiam tuam sufferrem. Et nunc ergo (Domine Deus) quia vis vt hoc opus propter te perficiam: I. Obsecro te per diuinitatis tuæ in me præsentissimæ, omnipotentiam, sapientiam & bonitatem: II. Per tuam erga nos nimiam charitatem & omnem eius effectum & plenitudinem: III. Per omnia quæ assumpsisti, fecisti & pertulisti pro nostra salute: IIII. Per sacri corporis & sanguinis tui sacramentum & sacrificium superdignissimum: V. Per septiformem spiritum tuum, & VI. Angelicum ministerium: VII. Per B. matris tuæ & omnium sanctorum ac electorum tuorum preces & merita: Ob-

Cecro,inquam, te : vt quia vis , & sicut potes, scis,& vis;ad hoc opus & ad omne aliud tibi placitum: I. me SANCTIFICES,& ab omni peccato plenè purges & præserves : II. Excites ab omni torpore,negligentia & pusillanimitate: CONFORTES animę & corporis vires: IIII. COHIBEAS omnia interiora & exteriora impedimenta: V. COMPOSAS & prudenter disponas modum & progressum operis: VI. STABILIAS, ne ex leuitate vel tædio opus cœptum intermittam: VII. MONEAS mentem,suggerens ei quid ad hoc opus sit vtile: VIII. ILLUMINES intellectum, vt clarè videat quid sit conuenientiùs assumendum, & quo ordine & modo: IX. ACCENDAS affectum vt ardenti amore & tibi placendi desiderio istud aggrediar: X. ADIVVES me,vt verè propter te,tuæque voluntatis impletionem : XI. SECUNDVM te, & sapientiæ tuæ dictamen: XII. PER TE, tuique spiritus motionem & directionem: Et TE CVM, in tua præsentia manens, tuumque tractum audiens & sequens: hoc opus aggrediar, prosequar & perficiam: in vnione omnium operum & exercitiõrum tuorum, & sanctorum omnium,ad tuam & sanctorum tuorũ laudẽ & gloriam: nostramque & omniũ salutẽ,totiusque Ecclesię verã reformationem & pacem. Ad hoc benedicat & confortet me tua omnipotentia;instruat & dirigat me tua sapientia, inflammet & attrahat tua charitas: stabiliat tua Trinitas: intrahat & vniat, tua dulcis vnitas,O vnitrine Deus omnipotens & misericors.

Atque vtinam in hoc opere & in cæteris operibus & locis, præsentiam tuam, diuinumque lumen & tractum tuum sentiam: & aduertam ex eo quid, quando, quomodo agendum vel omittendum sit: atque ex eo, non autem ex sensibus meis, vel humana prudentia, semper operer. Vtinam ex amoris incendio deiformique voluntate, modo supremo & tibi gratissimo, hoc opus & cætera opera mea perficiam: tibi que omnipotenti superamandissimo & supercolendissimo Deo amatori meo, seruiam & obediam. Vtinam etiam ex hoc opere & cæteris operibus meis per me factis aut faciendis, tu tibimetipsi tam supremam laudem trahas & elicias: quàm omnes Angeli & Sancti, imò & omnes creaturæ simul præstare possent & impendere.

O Mater Dei, Angele mi custos, patroni mei, & omnes ac singuli Angeli & Sancti; orate pro me: & in hoc opere cæterisque Deo placitis me adiuuate, dirigite, honestate & confortate.

¶ Brevior intentionis directio ante opus quod Deo esse gratum nosti.

SUperamandissime IESU: quia vis ut hoc nunc faciam, ideò abnegans quodcumque aliud, propter te istud aggredior: in vnione omnium operum tuorum; ad tuam & sanctorum tuorum laudem & omnium salutem. Adiuua, dirige & conforta me, vt hoc secundum te, per te, & tecum persequar & perficiam.

¶ Adhuc breuior intentionis directio.

BONE IESV, quia vis vt hoc nunc faciam : ideo propter te, secundum te, per te, & tecum istud aggredior, in vnione omnium operum tuorum, ad tuam gloriam & omnium salutem.

Quando dubitas an Deo placeat vt aliquid agas vel omittas: & non habes superiorem aut directorem aliquem quem consulere debeas: sic Deum consule antequam opus aggrediaris.

Superamandissime IESV. multum desidero nunc & semper quicquid tibi gratius fuerit. perficere: & nunc Domine dubitans quid in hoc tibi sit acceptius, si haberem aliquem per te mihi assignatum directorem, libenter tui & simplicis obedientiae (quæ tibi summè placet) amore, quicquid ille consuleret vellem agere: nunc autem hominem non habeo, sed habeo te instructorem mansuetissimum, consultorem sapientissimum, & adiutorem fortissimum: qui semper es mihi præsentissimus, intentissimus & propitissimus: qui solus potes, scis, & vis me (si tibi constanter per amorem adhæsero) in omnibus salubriter instruere, dirigere & adiuuare.

Si arguat te conscientia quod sæpius acceptum à Deo consilium transgressus fueris, poteris quæ sequuntur inserere.

Et quidem benignissime IESV agnosco & humiliter confiteor: quia propter multipli-

cem infidelitatem & inobedientiam meam antiquam & nouissimam, indignus sum cui consulas & tuum beneplacitum manifestes. sed quia abundantia pietatis tuæ merita supplicum excedis & vota: ideò amanter, fideliter, humiliter, & confidenter te obsecro, ut propter bonitatem & passionem tuā, omnia peccata mea & inobedientias plenè ignoscas, corrigas & ab his me præserues: plenamque pro illis satisfactionem de tuæ passionis thesauro, Patri tuo offerens, iram eius auertas, & misericorditer mihi nunc consulas.

Eya igitur loquere Domine, quia seruus tuus desiderat audire & implere quicquid ei consulueris. Loquere & aperi mihi aurem, quā intentè audiam & clarè intelligam quid à me nunc fieri velis.

Hic recollecto spiritu, maturè cum Deo considera, expende & delibera, quid in proposito re dubia, ad maiorem Dei honorem cedat: quid sit Christi & sanctorum exemplis conformius: quid sit proximis utilius: denique quid sit tua propria voluntati & sensualitati magis contrarium, corporique tuo magis durum & grauius: Et quicquid tale esse perpexeris, illud tanquam Deo magis gratum elige: sic dicens.

Benignissime I E S U quia ex te aduerto & intelligo, hoc ad maiorem tuum honorem cedere: vel tibi & sanctis esse conformius: vel proximis utilius: vel meæ propriæ voluntati magis contrarium, & corpori

meo durum : ideò hoc tibi gratius esse iudico : ac propterea fideliter, simpliciter, humiliter & confidenter, propter te, secundum te, per te, & tecum, illud aggredi, prosequi & perficere volo, obsecro, & propono: in unione omnium operum tuorum: ad tuam & sanctorum gloriam, meamque & omnium salutem, & Ecclesiae reformationem & pacem.

Si equaliter dubitas an Deus velit te aliquid agere vel praeferre: ignorans quid cedat ad maiorem Dei honorem, aut proximorum salutem: elige & sequere quod propriae voluntati & sensualitati est magis contrarium: cum resignatione aliud sequendi, si aliud magis placere Deo intelligeres. Quòd si ignores quid ex duobus sit tuae voluntati magis contrarium: Elige quod primum occurrerit, cum hac qua sequitur resignatione.

B. I E S U, & si ignorem quid in hac re tibi sit gratius: quia tamen illud est meae propriae voluntati magis contrarium: vel quia istud puto tibi aequè placere atque aliud: ideò istud propter te, per te, & tecum, aggrediar: resignans & paratum me offerens ad aliud agendum, si aliud tibi magis placere putarem.

Si habes superiorem aut directorem, quem in dubijs & non necessarijs consulere debeas: consilium ab eo petiturus, praeferre quod sequitur.

Superamandissime I E S U: quia tibi placet ut in dubijs consilium à directore meo pe-

tam & sequar : & quia etiam indignum me agnosco , cui per te ipsum tuam voluntatem reveles: ideo propter te volo eum nunc consulere : obsecrans te vt per os eius tu ipse mihi respondeas : quod iuxta promissum tuum confidenter expectans : propono quicquid ille mihi consuluerit , id tanquam ex ore tuo prolatum fideliter , simpliciter , & vtiliter implere.

Accepto à directore tuo consilio, dic.

Superamandissime I E S V , gratias tibi ago quòd dedisti mihi consilium à patre meo petere & intelligere: Et nunc abnegans omne aliud consilium, volo propter te, id quod consuluit, fideliter, simpliciter, & viriliter implere : in vnione omnium operum tuorum, ad tuam gloriam & omnium salutem.

Si non potes cōsiliū patris requirere, quādo aliquid non iūssum nec consultum, est agendum: elige & sequere quod magis Deo placere putaueris, cum ista resignatione.

B. I E S V , libenter si commodè possem in hoc & alijs omnibus consilium patris mei peterem & sequerer : sed quia non vacat illud nunc petere ; & arbitror tibi placere vt hoc agam: ideo hoc propter te aggredior, resignans me & paratum offerens ad aliud agendum: si aliud mihi consuleretur, aut aliud tibi magis placere putarem.

Etiam si habeas directorem , vtiliter tamen antequam eum in dubijs consulas, apud te cum Deo expendes & considerabis quid

possit

possit esse Deo gratius. Et si videris aperte aliquid Deo esse acceptius, illud tamen non praesumes aggredi (quando novum est & inusitatum nec debitum) donec à directore tuo sit approbatum & consultum. Quod si director tuus illud reprobaverit aut noluerit te illud aggredi: abnega propter Deum (cui summè placet humilis & simpl. x obedientia) & relinque illud tuum iudicium, quo iudicabas illud Deo placere: & sequere humiliter, fideliter & simpliciter tui directoris consilium. Tunc enim, & si id quod ipse consuleret, in se & ex suo genere esset minus Deo placens & salutare: tamen ex simplici obedientia propter Deum illud factum, erit Deo longè gratius & amplioris meriti. Tunc ergo poteris quod sequitur Deo dicere.

B. IESU, & si iuxta consultationem & deliberationem tecum maturè factam videatur mihi hoc tibi esse gratius: quia tamen vis ut in rebus non necessarijs vel debitis consilium patris petam & sequar: ideo propter te volo huius directoris mei consilium audire & fideliter ac simpliciter tamquam ex ore tuo prolatum sequi & amplecti: omne aliud iudicium & voluntatem abnegando & relinquendo.

Sic Deum consulendo, antequam directorem consulas: assuesces introversioni, per quam perfectius illuminaberis & inflammaberis prudentiisque postea directorem interroga-
bis: & dum post huiusmodi introversionem & internam cum Deo consultationem, adhuc

directorem consules , & eius iudicio totum te submittes, maiorem abnegationis & humilitatis gratiam consequeris , quàm si Deum incus non consuluiſſes.

Si in re occurrente aut conſimili , aliàs intellexiſti conſilium Domini, vel directoris tui: & nulla nova ratio vel conditio apparet, qua dubitare te faciat an conſilium aliàs acceptum ſit ſequendum: ſequere ſimpliciter & ſideliter quod aliàs conſultum eſt, dicens.

B. I E S V , quia iam aliàs conſuluisti , ut iure conſimili iſtud ſequerer : & nulla nova ratio mutandi conſilij apparet , diſplicetque tibi inſtabilitas & inſidelitas: ideò propter te fideliter & ſimpliciter aggredior, quod aliàs conſuluisti: in vnione omnium operum tuorum, ad tuam & ſanctorum gloriam & omnium ſalutem Eccleſiæque pacem.

Quando inter agendum aliquid propter Deum inchoatum: ſenſeris te magis aridum, ineptum & quaſi à Deo dereliſtum: dic.

Scio B. I E S V , & confiteor , quia propter peccata mea & nimiam inſidelitatem, ſuperbiam & negligentiam meam, mereor à te derelinqui , & tua gratia (ſine qua nihil proſus boni poſſum) deſtitui. Vnde & auxiliij optati ſubſtractionem (quatenus poena eſt) de manu tua paterna ſuſcipio , gaudens , & gratias agens , pro tuæ voluntatis circa me impletionem ; pro punitione peccatorum meorum ; pro mortificatione & afflictione priuati amoris & propriæ voluntatis. Verumtamen doleo quòd te offendi , &

ineptum

ineptum me reddidi ad operandum quod tibi gratum est. Defleo tempus inaniter transiens, & omissionem operis fructuosi, quod interim facere deberem. Obsecro vt peccata mea omnia ignoscas, corrigas, sanes, & ab illis me preserues, ac plenè pro me satisfaciens, me iustifices, & tibi gratifices, ac adiuues vt quod propter te cœpi; propter te etiam, secundum te, per te, & tecum prosequar, & perficiam: in vnione omnium operum tuorum, ad tuam gloriam, & omnium salutem. Eya non nobis Domine, non nobis, sed nomini tuo, quod inuocamus, da gloriam. Da quod vis, & quantum vis, & quando vis, & fac mecum sicut vis: quoniam in hoc & alijs omnibus desidero non mihi sed tibi seruire & placere, Amen.

Breuius sic hanc aspirationem colliges.

Deus meus ne elongeris à me: Deus meus in auxilium meum respice: & in sanguine tuo propter nomen tuum deletis & sublatis omnibus peccatis meis & gratiæ tuæ impediementis: adiuua me, vt quod propter te cœpi, propter te, secundum te, per te, & tecum prosequar & perficiam. Non tamen quod ego volo, sed quod tu, non sicut ego volo, sed sicut tu: non mea, sed tua voluntas fiat: quoniam non desidero in hoc opere mihi viuere & placere: sed tibi, vtinam dignè & perfectè.

CAPITVLVM DVODECI-
MVM CONTINENS VARIAS
post opus quodlibet oblationes.

*¶ Oblatio brevis & generalis omnium
operum.*

IESV, pro tua gloria, Afflictaque
Ecclesia,
In tuum cor & meritum, Amo-
remque dulcissimum,

Offero nos & omnia, Creata corda, stu-
dia:

Virginis matris meritis, Sanctorumque
suffragijs

Orans, vt mala deleas, Defectus nostros
suppleas,

Succurras nobis miseris, Cunctis viuis &
mortuis, Amen.

*¶ Alia oblatio post certum opus perfe-
ctum.*

Benignissime IESV, gratias tibi ago pro
omnibus tuis & sanctorum tuorum exer-
citijs & operibus bonis, Et in horum vnione,
offero tibi in cor tuum, hoc meum opus &
exercitium; cæteraque meorum specialium
& omnium electorum tuorum exercitia &
opera bona. Gratias tibi agens pro intentio-
nis directione, tuæ voluntatis impletione,
subtractione impedimenti, laborioso cona-
tu, & auxilio collato. Fateor quia supra omne

meritum

meritum meum mihi benefecisti. Agnosco
tamen quia nihil dignum tua maiestate egi.
Agnosco multiplicem meam negligentiam,
imprudentiam, præcipationem, & multos
alios defectus tibi notos: quos obsecro ut
mihi ostendas; meque compungas, abluas,
corrigas, suppleas, satisfacias, & ab illis me
praeserues. Quicquid verò boni actum est
illud velut in cortum suscipiens: adiun-
ge tuis operibus, accepta, auge, perfice,
absconde, conserua, & offer ad tuam & san-
ctorum tuorum laudem & gloriam, nostram-
que & omnium viuorum & defunctorum sa-
lutem, Ecclesiæ & regni reformationem &
pacem, omniumque petitionum salutarium
benignam exauditionem. Meque ab his quæ
nunc egi abstractum, ad anteriora nouo fer-
uore extende: & dona mihi hanc horam &
residuum vitæ meæ in placitis tibi actibus
occupare, Amen.

¶ Alia oblatio breuior.

SUPERAMANDISSIME IESU, gratias tibi ago
pro tuis & sanctorum tuorum operibus:
& in horum vnione, offero tibi hoc opus. In
quo quicquid minus dignè ac perfectè actum
est, per suauissimum cor & spiritum tuum
agnosce, emenda, supplè, & satisfac. Si quid
verò tibi placens perfectum est, illud, velut
uum, in cor tuum suscipe, adiunge, accepta,
absconde, perfice, conserua, & offer ad tuam
& sanctorum tuorum laudem, omniumque
salutem & Ecclesiæ pacem: meque ad alia ti-
bi placita opera nouo feruore excita, dirige
& promoue.

¶ Adhuc breuior oblatio post opus.

BENIGNISSIME IESV hoc opus meum in cor
tuum suscipiens, purifica, corrige, supple
adiunge, accepta, perfice, conserva, offer ad
tuam laudem & omnium salutem: meque ad
alia opera bona nouo feruore extende, dirige
& promoue. *Vel sic;*

BENIGNISSIME IESV hoc opus commendo
mellifluo cordi tuo purgandum, supplen-
dum, perficiendum, & offerendum patri tuo
in vnione operum tuorum ad S. Trinitatis
laudem & omnium salutem.

CAPITVLVM TERTIVM.

DECIMVM CONTINENS

peculiariora exercitia amoris, per
flammigeras aspirationes & mul-
tiplicata desideria sæpius exer-
cenda.

¶ Exercitium amoris.

QUONIAM, supremum, & in-
commutabile bonum: extra quod
& sine quo nihil est bonum,
quando te solum in omnibus di-
ligam? O bonum, in quo, & à quo est omne
bonum: quando omnia in te solo, & propter
te solum appetam & quæram? O bonum,
omnia simul bona infinitè superexcedens in

omn

omni bonitate & amabili perfectione: quando te super omnia amabo, quæram, amplectar, & te ipso propter te solum fruor?

Eya, ecce meliori modo quo possum, te super omnia appetio, eligo, amo, desidero, quæro, & amplector: & magis ac magis amare, desiderare, quærere & amplecti te desidero, obsecro & à te expecto.

1 AMO te, ô Amator mihi semper & ubique præsentissime, intentissime, & promptissime.

2 AMO te ô Deus misericordissime, patientissime, & benignissime.

3 AMO te ô Deus placabilissime, clementissime, & beneficentissime.

4 AMO te ô amator amabilissime, amantissime, & dilectissime.

5 AMO te ô amator pijsime, compatentissime & dulcissime.

6 AMO te ô amice esurientissime, fortissime, & constantissime.

7 AMO te ô Deus opulentissime, liberalissime, & munificentissime.

8 AMO te ô Deus potentissime, sapientissime, & sanctissime.

9 AMO te ô amator benignissime, fidelissime, & certissime.

10. AMO te ô amator mihi proxime, inseparabilissime, & charorum omnium charissime ac supercharissime.

1 AMO te, ô Deus superdignissime, superaffabilissime, & superdelitiosissime.

2 AMO te, ô Deus reuerendissime, honorandissime, & desiderabilissime.

3 AMO te, ô Deus maxime, gloriosissime,

& optime.

4 Amo te, ô Deus perfectissime, illustrissime, & beatissime.

5 Amo te, ô amator pretiosissime, familiarissime, & iucundissime.

6 Amo te, ô Deus excellentissime, victoriosissime, & foelicissime.

7 Amo te, ô Deus iustissime, veracissime, & gratiosissime.

8 Amo te, ô Deus altissime, pulcherrime, & suauissime.

9 Amo te, ô Amator vtilissime, honestissime, & delectabilissime.

10. Amo te, ô Deus præstantissime, lucidissime, & quietissime.

Nomina quibus Dei erga nos beneficia exprimuntur.

1 AMO te, ô mi æterne præcognitor, elector, & prædestinator.

2 Amo te, ô mi plasmator, creator, & assimulator.

3 Amo te, ô mi conseruator, gubernator, & inspirator.

4 Amo te, ô mi regeneratoꝝ, redemptor, & viuificator.

5 Amo te, ô mi purgatoꝝ, illuminatoꝝ, & inflammatoꝝ.

6 Amo te, ô mi nutritor, vestitor, & prouisor.

7 Amo te, ô mi offensæ remissor, pœnæ persolutor, & gratiæ restitutor.

8 Amo te, ô mi eductoꝝ, vocatoꝝ, & susceptoꝝ.

9 Amo te, ô mi adoptatoꝝ, sponse, & singularis benefactor.

10. Amo

10. Amo te, ô mi defensor in morte, susci-
tator, & glorificator.

*Alia nomina diuersa Dei erga nos
officia designantia quibus ad amorem
excitari meritò debemus.*

1 Amo te, ô mi pater, frater, & sancti-
ficator.

2 Amo te, ô mi Iudex, aduocate, & iusti-
ficator.

3 Amo te, ô mi Rex, princeps, & rector
morum.

4 Amo te, ô mi Domine, Emmanuel, &
amice.

5 Amo te, ô mi præceptor, magister, &
legifer.

6 Amo te, ô mi pastor, hospes, & visitator
ac reformatior.

7 Amo te, ô mi creditor, fideiussor, & re-
staurator.

8 Amo te, ô mi protector, custos, & medice.

9 Amo te, ô mi liberator, saluator, & puri-
ficator.

10. Amo te, ô mi Deus, homo vere, & om-
nia in omnibus.

Alia item Dei nomina amorosa.

1 Amo te, ô pater misericordiarum, parti-
ceps miseriarum nostrarum, & Deus totius
consolationis.

2 Amo te, ô pater futuri sæculi, dux & co-
mes itineris ad patriam, & subleuator in om-
ni pressura.

3 Amo te, ô Rex perennis gloriæ, exilij
nostri particeps & socie, Paraclete & conso-
lator optime.

4 Amo te, ô dominator, ministrator, & amator.

5 Amo te, ô instructor, consultor, & adiutor.

6 Amo te, ô Imperator, Dux, pugnator, & triumphator.

7 Amo te, ô bonorum omnium largitor, mediator, & conseruator.

8 Amo te, ô Tutor, Samaritane, & curator.

9 Amo te, ô antiquæ dierum, iuuenis, floridissime, zelator castissime & affector suauissime.

10. Amo te, ô adoptator benignissime, promissor fidelissime, & redditor certissime.

Postquam ista nomina aut aliqua istorum sic amorosè commemoraueris: ut magis in amore te exerceas, & proficias, poteris addere quod sequitur.

12.

Amo, inquam, te, & super omnia te appetio, præligo, appeto & quæro. Amo te, & ardenti, atque vtinam efficaci desiderio, tibi propter te placere concupisco. Tibi gratum amoris obsequium semper & vbique præstare desidero. Tuam beneplacentem voluntatem nosse, & ex amore eam perficere volo, & per te propono. Tuum beneplacitum in me, de me, per me, & in omnibus semper & vbique perfici & impleri, in tempore & æternitate, in aduersis æquè ac in prosperis, opto & postulo. Amo te, & tui amore desidero, aspiro, & in hio peruenire ad tuæ diuinitatis possessionem securam, claram visionem,

& laudem, beatificam fruitionem, & vnionem inseparabilem, vt sic modo nobilissimo & gratissimo tibi placeam & seruiam. O superamandissime Deus, tibi omne bonum, omnem gloriam, & tuæ voluntatis impletionem, magis quàm quodcumque bonum quod mihi posset contingere, opto, quæro, & amplector. De omni bono quod habes, & quod es, & de tuæ voluntatis impletione, magis gaudeo & exulto, quàm de omni bono & commodo, quod mihi posset contingere. Pro mea beatitudine reputo, quòd tu tantam gloriam, dominationem, & beatitudinem habeas, quantam habes. Tuas laudes & perfectiones ac virtutes recolo, audio, & prædico, cum maiori gaudio, quàm cuiuslibet mihi amicissimi laudes possem audire aut referre. Ardentissimis desiderijs opto, & continuis studijs procurare volo, te à nobis & ab omnibus agnosci, adorari, glorificari, amari, & ex amore tibi seruire.

ANNO TATIO.

3.

Non erit necesse simul omnia superscripta nomina exprimere, sed pauciora vel plura, & modo hæc, modo illa assumes, prout tua deuotioni & commoditati conuenientius fuerit. Et ex his illa sapiùs frequentabis quibus senseris te magis inflammari: præmittendo illis hoc verbum (Amo te) vel si malueris (Amem te & ex amore tibi seruiam) aut (vtinam amem te) vel (quando amabo te?) vel (amans adoro te, amans

glorifico te, amans congratulor tibi, gratulusque me, totum tibi offero, ô talis &c. *Poteris etiam præmittere nomina Dei & aspirationem amoris sic subiungere* (O talis, eya fac te amem & ex amore tibi feruiam) *Vel* (fac amem te, & tui amore me ipsum abnegem, crucem meam tollam, & sequar te quocumque volueris.) *Vel* (fac te amem, & tui amore agam & patiar quicquid volueris in tempore & æternitate.) *Vel* (ô talis quando te amabo? quando tui amore me contemniam & crucem meam tollam?) *Insuper ante quodlibet prædictorum nominum, si volueris præmittes* (Aue I E S V, talis) *Vel quando communicaturus eris* (Veni I E S V, talis) *quod multum valet ad deuotionem excitandam. Sic mille alijs modis poteris amorosas aspirationes his nominibus præponere vel subiungere, prout te dulcius affici senseris: & ad vitandum tedium, nunc hoc, nunc alio modo aspirare. Cauere autem debes ne tuus amor mercenarius sit: Deum ob id amans quod sit tibi tam utilis & necessarius, sicut ista nomina indicant: sed ex horum nominum consideratione per gratitudinis affectum consurge & excita te ad redamandum Deum amore gratuito propter te, sicut ipse prior gratis te dilexit. Caterum hoc verbum* (Amo te) *vel* (amans congratulor tibi) *& similia potes veraciter dicere, etiam si te sine amoris affectu & dulci sentimento inuenias, dummodo desideres Deum amare. Neque enim potes desiderare Deum amare, quin iam aliquo modo eum diligas. Præterea dum dicis* (Amo te) *intelligere potes,*

amo desideranter & si non efficaciter. Et ita quando desideras Deum amare verè dicis Amo te, (desideranter scilicet): etiam si nec dum efficaciter, & cordialiter ac perfectè Deum diligas. Nulla ergo ariditas mentis te reuocet & impediat, quominus istud amoris exercitium per horum nominum considerationem frequentes, quoties licuerit. Porro singulis nominibus absolutis, poteris addere epitheta seu superlatiua illis conuenientia: vt Pater piissime, frater amantissime, sanctificator benignissime, & sic de ceteris: prout in exercitijs via illuminatiua qua sequenti tractatu traduntur fusiùs exprimitur: vbi etià nomina prædicta copiosè explicantur, cum obsecrationibus singulis conuenientibus: habes etiam apud Blossum Endologias amatorias quamplures huic exercitio utilissimas.

Aliud amoris exercitium continens ardentia desideria amandi & colendi Deum sapiùs repetenda quando vacat.

O Superamandissime & supercolendissime Amator, IESV Christe, Deus meus, & omnia, & super omnia. Multùm desidero tibi soli propter te placere: tibi gratum obsequium ex amore semper & vbique præstare: tuam voluntatem beneplacètem semper inquirere, nosse, & agnitam amanter, fideliter

& integrè perficere. O quando fiet istud! O quando per omnia tibi placebo? O quando nihil erit in me quod tibi displiceat, nihil quod tibi non sit gratissimum? Eya aufer à me quicquid tibi minus placet: & infunde quicquid gratius est. O quando gratum tibi ex puro amore obsequium præstabo? O quando voluntatem tuam beneplacentem sollicitè semper inquiram, veraciter agnoscam, & amanter, fideliter ac integrè perficiam? Quando diligam te Dominum Deum meum, toto corde, tota mente, tota anima & ex omnibus viribus meis? O Domine quando nudè te complectar brachijs animæ meæ? Quando tui amore me ipsum & vniuersum mundum contemnam? Quando ex amore tibi seruiam & agam ac patiar quicquid volueris in tempore & æternitate? Quando tui amore me ipsum prorsus abnegabo: proprium sensum & voluntatem, vitiolaque desideria & oblectamenta perfectè mortificabo? Quando tui amore crucem omnem quamcumque inspiraueris, immiseris, aut permiseris, cum gaudio & gratitudine amplectar, & vsque in finem tolerabo? Quando tui amore sequar te quocumque ieris, & tuas virtutes perfectè imitabor? Quando anima mea in omnibus viribus suis tibi vnietur? Quando anima mea totaliter & perfectè in te mergeretur & absorberetur? O Domine, ego te totum possidere, & me totum tibi offerre desidero: & vnus in vno æternaliter & inseparabiliter requiescere.

O Domine quando me totum tuo seruitio impendam & superimpendam? Eya digneris ista citius perficere in me, ad tuam gloriam, & omnium salutem, veramque Ecclesiae reformationem & pacem. O utinam tuum beneplacitum semper & ubique, in omnibus & per omnes impleretur. Domine, si dares mihi optionem petendi & impetrandi quicquid vellem: non aliud sanè quam hoc peterem, & hoc millies & centies millies peto & supplico, ut laudabilissima tua voluntas in me, de me, per me & in omnibus ac per omnes semper & ubique fiat & ex amore impleatur. O utinam omnes te, agnoscerent, te adorarent & glorificarent, te amarent & ex amore tibi seruirent. Certè si omnes homines essent in mea potestate: libenter eos inducerem & cogerem te solum super omnia adorare, glorificare, amare, & ex puro amore tibi obedire ac seruire: quia tu solus omni adoratione, laude, amore, & obsequio es propter te superdignissimus.

O si possem ex qualibet creatura facere animam, & ex qualibet anima facere regnum cœlorum, in quo tantam gloriam, laudem, & gaudium haberes, quantum ab initio habuisti, habes, & in æternum habiturus es in beatis Angelis & sanctis tuis. Certè omnia ista ex toto corde quam libentissimè tibi offerrem & darem: & adhuc centies millies, imo infinities maiora si mihi suppeteret. Si haberè omnium Angelorū & hominū vires, eas libenter in tui solius cultum & seruitium expendere. Si

haberem omnium creaturarum affectum & amorem: illum ad te solum, libenter conuerterem & in te transfunderem. Atque vtinam possem ego solus omnes omnium miserorum pœnas, singulis momentis sufferre: & facere vt à singulis creaturis, singulis momentis, tantum laudis & amoris tibi tribueretur, quantum ab initio à beatis Angelis & sanctis tuis tibi tributum est, tribuitur, & in sempiternum tribuetur. Certè libenter ista propter te, & per te, tua gratia iuuantem perferrem. O quando videbo te ab omnibus adorari, glorificari, amari, tibi quæ ex amore serui? O quando ab omnibus nomen tuum sanctificabitur? Quando Regnum tuum omnibus innotescet & dominabitur? Quando voluntas tua beneplacens & perfecta, sic in vniuersa terra & militanti Ecclesia amanter, fideliter & integrè fiet: sicut fit & impletur in cœlo & ecclesia tecum iam triumphanti? Quando tu eris omnia in omnibus.

Habes in exercitio Diuina laudis & contemplationis (quod in tertio tractatu ponitur) aspirationes quibus te inflames & excites, ad amorem & desiderium æternæ & secure possessionis, claræ visionis & laudis, ac beatificæ fruitionis Dei tui, perfectæque cum eo unionis, & in ipsum plena transformationis quæ hic non inferuntur, quoniam illa ad perfectos magis quàm ad incipientes vel proficientes pertinent.

Quæties audis, legis, cogitas, aut pronuntias aliquod nomen Dei, vel factum laudabile: ro-

ties gaude & congratulare multò magis (saltem secundum rationalem affectum) quàm si audires laudes tuas, vel alicuius tibi præcateris amicissimi & dilectissimi.

Cum videris aliquem facere aliquid quod Deo placeat & ad eius laudem cedat: statim congaude, Deumque lauda, & obsecra ut istud cõseruet & augeat, teque ad similia sicut voluerit, prouocet, dirigat & adiuuet. Dic ergo:

Gaudeo, dulcissime I E S V, & laudans tibi gratias ago: pro eo quòd dedisti aut das huic famulo tuo gratum in hoc obsequium tibi præstare: Obsecrans te ut tu in eo bonum hoc & cætera dona tua conserues, augeas & perficias: meque eius exemplo digneris ad similia sicut volueris excitare, dirigere & adiuuare: ad tuam supremam gloriam, & omnium salutem, veramque Ecclesiæ reformationem & pacem.

Cum videris aliquem Deum offendere & peccare statim in spiritu trislarè, condole, & obsecra in hunc modum.

Ah superamandissime & supercolendissime Deus: doleo quòd tu offenderis, contemneris & irritaris. Condoleo huius famuli te offendentis miseriæ, cæcitati, damnis, & reatibus. Esurio te rehonorare, & illi succurrere. Offero propterea supereffluentissimum meritum & satisfactionem tuæ passionis: & in vnione illius resigno & paratum me offero ad agendum & patiendum quicquid

volueris pro tuo honore, & huius famuli tui cæterorumque peccatorum emendatione & iustificatione.

Eya miserere illius & omnium. Eya nos omnes illumina, compunge, extrahe, ablue, sana, & iustifica: ad tuam gloriam, & omnium salutem Ecclesiæque reformationem & pacem.

Ex omnibus etiam creaturis pretiosis & utilibus, cogita & laudans ama Dei tui, qui eas tales creavit, infinitam pretiositatem & utilitatem. Ex omnibus pulchris eius pulchritudinem: ex omnibus delectabilibus, eius suavitatem: ex omnibus amabilibus, eius amabilitatem: denique ex omnibus omnium & singularum creaturarum perfectionibus, cõtemplare, & cum gaudio laudans ama Dei tui perfectionem, omnes omnium creaturarum perfectiones causantem, conseruantem, in se supereminenter continentem, ac infinitè super excedentem, Dic ergò:

O Domine Deus si creatura hæc pretiosa est & utilis, vel pulchra & præclara, vel delectabilis & suavis, vel amabilis & perfecta: quanto tu es in infinitum prætiosior & utilior, speciosior & præclarior, delectabilior & suavior, amabilior & desiderabilior, melior & perfectior! Qui omnem eius, cæterarumque omnium prætiositatem, pulchritudinem, suavitatem, amabilitatem, & perfectionem, donas, conseruas, in te supereminenter contines, & infinitè superexcédís. Te igitur solum in omnibus & super omnia appretiẽm, præ-

ligam

ligam, admirer, amem, desiderem, quæram
& amplectar nunc & in æternum.

Sic & multis alijs modis, prout vñ elio te docere poterit, exercendo te in Dei amore, gratissimum Deo prestabis obsequium, & inflammari te senties.

Quod si fortè ex occulta aliqua causa, aut dispensatione Divina, senseris te isto exercitio & his aspirationibus non excitari, nec diuino amore succendi: noli nimium deiici aut contristari: sed in humilitate tua patientiam habe: & aliquoties predictis aspirationibus inferre vel adijunge sequentem orationem, maxime quando te aridiorem solito inuenieris.

Superamandissime Domine Deus: scio & confiteor quia peccata mea innumera tibi soli cognita, indignum me faciunt sentimento & affectu tui amoris, omniq̃ue pœna & derelictione dignissimum. Vnde hanc ariditatem & duritiem affectus mei erga te (quatenus pœna est iustè pro peccatis meis inflicta) de paterna manu tua libenter suscipio: & quamdiu volueris, aut permiseris paratus sum sufferre. Gaudens & gratias agens pro tuæ voluntatis circa me impletionem, pro peccatorum meorum castigatione, pro propriæ voluntatis meæ afflictione, tuiq̃ue amoris probatione, & cæteris fructibus, ad quos hanc ariditatis pœnam ordinasti. Veruntamen doleo quòd te offenderim. Doleo defectum amoris & affectionis quam deberem habere erga te

super-

superamandissimum. Obsecro te vt me illumines, compungas, extrahas, abluas, sanes, & iustifices: & de tuæ passionis thesauro satisfactionem Deo patri pro me offerens, iram eius auertas: & iam non in ira, sed in misericordia tua mecum facias: & sicut potes, scis, & vis: hanc mentis ariditatem & duritiam à me auferas: vt sicut superdignissimus es, toto corde, & affectu integro, amem te: & sicut vis & consulis, in lætitia tibi seruiam: & in conspectu tuo intrem in exultatione, ad tuam laudem & gloriam. Veruntamē in hoc & in omnibus non mea, sed tua voluntas fiat. Da quod vis, & quantum vis, & quando vis, & fac mecum in omnibus iuxta supremum beneplacitum tuum: quoniam non desidero mihi viuere, sed tibi: vtinam dignè ac perfectè, Amen.

Breuius hanc Orationem sic facies.

Superamandissime I E S V, peccatis meis hanc quam patior ariditatem & derelictionem imputans, doleo quòd te offendi. Doleo quòd amoris erga te, quo es dignissimus, suauem non sentio affectum. Obsecro, remitte offensam. Satisfac pro pœna debita. Redde mihi lætitiā salutaris tui, vt sicut vis, in lætitia tibi seruiam: veruntamen non mea sed tua voluntas in hoc & in omnibus fiat.

CAPITVLVM QVAR-
TVM DECIMVM, CONTI-
nens Exercitium pro sentienda
Dei præsentia.

ANNOTATIO.

Quoniam utilissimum est ad fugam
omnis peccati, & operationem om-
nis boni, præsentiam Dei sentire,
non solum in exercitio spiritali,
ubi habetur cum Deo colloquium: sed etiam
in omni loco, & qualibet alia occupatione:
ideo exerce te ad imprimendum cordi & af-
fectui tuo diuinæ præsentiæ sentimentum. Sic
ut semper & ubique Deum tibi præsenti-
ssimum non solum credas: sed etiam sentias,
& actu cogites. Ad hoc obtinendum, fre-
quentia sequentes aut consimiles aspira-
tiones & considerationes.

O vnice & fidelissime Amator animæ
meæ, I E S V Christe: Deus & homo perfe-
ctissime, & superamandissime: tu secundum
diuinitatem tuam es mihi semper & ubique
præsentiissimus. Tu mihi es intimus. Tu es
essentia essentiæ animæ meæ. Tu ad ostium
cordis mei semper pulsas, & quoties tibi
aperio, intras & mecum cœnas. Tu deni-
que in corde meo per fidem & gratiam dig-
nanter inhabitas. O quantum bonum in te
habeo! O quàm dignum & salutare, quàm
desiderandum & iucundum est te sic præsenti-
tem habere! Certè si oporteret me maria

I.

trans

transfretare, aut quemlibet laborem assumere; vt te, si absens esses, præsentem possem inuenire & alloqui: meritò deberem ista omnia libenter & feruenter suscipere & perpeti. Quantum ergo gaudere debeo, tibi que gratias agere: quod sic te mihi intimè, insuperabiliterque coniunxeris, vt vbicumque locorum, & quocumque voluero tempore, & quoties mihi placuerit, inueniam te mihi præsentissimum: nec solum præsentissimum, sed etiam intentissimum?

Tu enim mihi intendis; tu me vides: tu me audis; tu sic singulariter & distinctè omnes meas cogitationes, affectiones, locutiones, actiones & passionem, omniaque interiora & exteriora mea consideras, attendis, ponderas & discutis: ac si cæterorum oblitus, mihi soli intenderes, mei que solius curam haberes. Tu omnes meas necessitates, tentationes & pericula, infirmitates & misérias clarissimè agnoscis & attendis. Tu es renum meorum testis, & cordis mei verus scrutator, ac linguæ meæ auditor. Et, quod est præcipuum, tu es mei amantissimus, tu es beneuolentissimus; tu es promptissimus ac paratissimus ad mihi succurrendum & auxiliandum in omnibus, semper & vbique: si tamen quod in me est facere non neglexero. Tu ad modicum gemitum vel desiderium cordis mei, te inclinas. Tu quamlibet aspirationem vel orationem meam ad te fusam, benignè acceptas: abundè remuneras; eamque si, & quando expedit, imples & perficis: imò etiam, tu abundantia pietatis tuæ, merita supplicum excedis & vota. Deni-

que tu solus potes, scis & vis mihi in omnibus succurrere & auxiliari. Tu enim solus es potentissimus, sapientissimus & mei amantissimus.

O quantum debeo te mihi presentissimum, semper & ubique presentem cogitare, reuereri & adorare! Quam reuerenter, humiliter & maturè in tua presentia semper & ubique stare, ambulare, & quiescere debeo! Quam sollicitè conuenit me ab omni tua offensa, etià minima praeuere. Quam vigilanter debeo tibi intendere, & quid à me omni tempore exigas inquirere, audire, & addiscere! Quam promptè, amanter & viriliter debeo tuam in omnibus implere voluntatem!

1.

Quam fiducialiter possum in omni necessitate mea confugere ad te, mihi semper & ubique sic presentissimum, intentissimum & promptissimum! Quam confidenter debeo te pro omni re salutari, inuocare: qui sic potes, scis & vis me salubriter exaudire.

Verè dignum & iustum est, æquum & salutare, me semper & ubique te presentem sentire, reuereri & adorare: tuam offensam sollicitè praeuere, tibi intendere, & quid à me omni tempore exigas vigilanter audire, tibi que promptissimè obedire. Denique fiducialiter ad te in omni necessitate confugere, te que confidenter inuocare.

2.

Sed quando ista implebo? quando te presentem semper sentiam? quando in tua presentia semper & ubique reuerenter astabo? quando ab omni tua offensa perfectè praeuebo? quando quid à me exigas iugiter intus.

3.

audiam

audiam & intelligam? quando promptissimè & fidelissimè tibi obediam? quando ad te fiducialiter semper confugiam & confidenter inuocabo?

4. O quàm longè sum ab hac perfectione! quàm rarò te præsensem sentio! quàm parùm reuerenter còram te ambulo! quàm parùm sollicitè offensam tuam præcaueo! quàm negligenter quid à me exigas audio! quàm tepidè tuis inspirationibus & consilijs obedio! imo quoties, quàmque impudenter tibi sum inobediens, infidelis & rebellis! quàm parùm fiducialiter te inuoco!

5. Quis miserebitur mei? quis alius præter te, quem offendi? qui etiam me à te auersum, multipliciter reuocas: qui postquam cum multis amatoribus abs te sum fornicatus, ad te reuertentem me suscipere non dedignaris: qui prodigo filio tuo ad te redeunti misericorditer occurris, ipsumque amplecteris, oscularis, induis, & reficis.

6. Eya ergo me ad te reuertentem benignè suscipe; & à præteritis peccatis & offensis perfectè ablucens & sanans, redde mihi gratiam & lætitiā salutaris tui. Perfice in me ea quæ mihi desunt: & quod dedisti desiderare & petere, da etiam citiùs obtinere.

7. Da ergo, & sicut potes, scis & vis fac, vt amore tuo inflammatus te semper & vbique præsensem sentiam, te reuerear, te timeam, tibi que intendam, te consulam & audiam, tibi que obediam.

8. Quod de mea voluntate, industria, & virtute prorsus diffidens, sed in tua pietate, liberalissima voluntate & potenti virtute plenè

confidens: facere & implere propono: ad tuam gloriam & omnium salutem: veram-
que Ecclesiae reformationem & pacem; Amē
IESV superamandissime & supercolendis-
sime: intercedente B. Maria matre tua & om-
nibus Angelis ac Sanctis tuis. . .

*Nota diligenter hanc formulam orandi:
qua non solum hic, sed etiam quoties pro ali-
qua virtute aut gratia impetranda, instan-
tius orare volueris: fructuosissime uti poteris.
Est enim efficax ad impetrandum & deuota.
Continet autem septem articulos per hac
verba distinctos.*

- 1 O quantum debeo hoc facere!
- 2 Verè dignum est, iustum est ut ita fa-
ciam.
- 3 Sed quando istud implebo?
- 4 O quam longè sum ab hac perfectione!
- 5 Quis miserebitur mei?
- 6 Eya ergo suscipe me.
- 7 Da igitur.
8. Quod in te confidens propono. . .

CAPITVLVM QVIN-

TVM DECIMVM, CONTI-
nens exercitia pro abnegatione
sui, & baiulatione crucis. Et pri-
mò ponitur generale exercitiũ,
pro vtroque. Deinde pro abne-
gatione sui. Et postea pro baiu-
latione crucis sigillatim peculia-
ria habentur exercitia. Nota au-
tẽ diligenter hoc generale exer-
citiũ, in quo primò ponuntur
fructus qui nos excitare de-
bent ad abnegandum nos, & tol-
lendam crucem nostram. Deinde
media seu adiutoria, quibus ad
hoc iuuemur & confortemur.
Tertiò modus abnegandi nos &
tollendi crucem generaliter.

¶ Exercitium generale.

I.
Hi sunt
fructus
ex abne-
gatione
sui & ba-
iulatione
crucis pro-
uenientes.

SUPERAMANDISSIME &
supercolendissimè IESV, tui
amore multum desidero (aut
certè concupiuit anima mea de-
siderare vehementer, efficaciter
& iugiter) facere quod vis, gratumque tibi
obsequium prout es superdignissimus præ-
stare. Et sicut vis

2. Conformari tibi pro nobis passo &

cruci

crucifixo, qua re nihil potest esse dignius & honorabilius.

3 Castigare & punire peccata mea, quod est iustissimum.

4 Mortificare amorem priuatum cum suis vitijs & concupiscentijs; quod est ad salutem prorsus necessarium.

5 Proficere in amore tuo, & virtutum exercitio.

6 Renouare & applicare nobis fructum tuarum passionum.

7 Sicque tecum & per te honorare Patrem tuum, quem contempsimus.

8 Auertere iram eius, quam prouocauimus & meruimus.

9. Gratiā eius & amicitiam, quam perdidimus, recuperare: & impetrare nobis & quibus volueris.

1 Illuminationem, contra vitiosam ignorantiam.

2 Iustificationem, contra malitiam & affectum mali.

3 Sanctificationem, contra concupiscentiam terrenorum.

4 Liberationem à captiuitate, diaboli & peccati.

5 Confortationem ad resistendum temptationibus: ad tolerandum dura, & operandum bona tibi placita.

6 Redemptionem à pœnis dānosīs præsēntis vitæ & futuræ.

7 Tuæ diuinitatis securam tentionem & adorationem.

8 Claram visionem & laudem continuam.

9. Fruitionem beatificam & vñionem inseparabilem..

Ad tuam & Sanctorum tuorum gloriã, & omnium salutem, veramque totius Ecclesiæ reformationem & pacem..

2. Et quia hæc omnia facio & impetro, quãdò (sicut consulis venire post te volentibus) meipsum abnego, & crucem meam baiulo: ideo prædictorum omnium (qui sunt fructus ex vera abnegatione & crucis tolerantia prouenientes: quos etiam à nobis exigis & gratanter acceptas) horum inquam omnium desiderio & intentione, concupisco, eligo & volo meipsum propter te, & secundum te abnegare: crucemque meam post te tollere. Sed quia sine tua gratia nihil possum ideo de me prorsus diffidens, te confidenter obsecro, vt per

3. *Hæc sunt
media &
adiutoria
abnegandi
nos &
crucē tol-
lendi.*

Per { 1 Tui amoris virtutē & feruorem:
2 Tuæ imitationis & conformita-
tis desiderium:
3 Zelum iustitiæ & virtutis:
4 Tuæ vitæ & passionis exemplum
& meritum:
5 Corporis & sanguinis tui sacra-
mentum & sacrificium:
6 Spiritus tui septiforme donum:
7. Angelicum ministerium:
8 Beatissimæ matris tuæ & om-
nium Sanctorum suffragium & exem-
plum:
9. Omniumque electorum tuo-
rum, qui in hoc mundo sunt adiu-
torium..

Per hæc inquam omnia sacra media &

auxilia

auxilia fortissima, obsecro te, ut me excites, dirigas & confortes, ad hoc quod velim, sciam & possim veraciter & perfectè, propter te, secundum te, per te, & tecum, meipsum semper & ubique abnegare, & crucem meam tollere: in unione tuæ perfectissimæ abnegationis, & crucis quam iugiter in hac vita pro nobis tulisti.

Da igitur in primis, ut abnegem proprium sensum & iudicium meum: quod scilicet non est conforme tuo vel eorum qui erga me tuas vices gerunt, patrum & superiorum iudicio. Et fac ut non quod mihi rectum & bonum videtur, sed quod tu & mei superiores iudicaveritis, eligam & bonum esse credam, proprium sensum relinquens & in obsequium fidei & simplicis obedientiæ humiliter illum captivans & abnegans.

Da insuper ut propriam voluntatem meam (quā aliquid non propter te, nec secundum te volo) & sensualitatem meam, quæ adversus spiritum concupiscit: ac priuatum amorem, quo mihi non propter te, nec secundum te, commoda aliqua expecto & quero, odio habeam, tanquam hostem meæ salutis pessimum, omnisque peccati & mali in me radicem & causam præcipuam.

METUAM & sollicitè præcaueam ne hanc propriam voluntatem & sensualitatem sequar, & ex eius impulsu aliquid operer vel dimittam. Quin potius quicquid illa suggerit & gratum habet (qualia sunt huius sæculi honores, diuitiæ & voluptates superflue, id omne quatenus tale, hoc est, quatenus à

4.
Abnegatio proprii sensus.

5.
Abnegatio propria voluntatis.

6.
Modus abnegandi seipsum & vana oblectamenta.

propria voluntate quæritur, meæque sensualitati gratum est:

1 REPVTEM malum & mihi nocivum.
Ac propterea,

2 Illud O D I O HABEAM & horream:

3 METVAM & fugiam.

4 Vltroque oblatum RECUSEM & abiiciam:

5 Et si contigerit id me quæsisse vel acceptasse, inde D O L E A M:

6 I R A S C A R & vlcisci illud appetam:

7 Tuæ passionis satisfactionem pro eo OFFERAM:

8 Et zelo iustitiæ discretam pœnam in huius vltionem voluntariè in vnione passionis tuæ ASSVMA M.

9. Propositum contra illud RENOVEM.

Quod si propter te tuumque honorem & beneplacitum oportuerit me aliquid recipere vel assumere quod propriæ voluntati & sensualitati gratum & iucundum fuerit (qualia sunt necessaria & spirituali profectui accommoda corporis & animæ oblectamenta & fomenta, cibi, somni, quietis, & similia) Da vt priusquàm illud sumam vel acceptem: studeam inclinare rationalem voluntatem meam, ad illud eatenus recusandum, quatenus propriæ voluntati, hosti pessimo, gratum est: & offeram me paratum ad carendum eo libenter: nisi tu velles hoc à me sumi. Nunquam ergo tale aliquid sumam propter delectationem: seu quia propriæ voluntati seu sensualitati gratum est: sed duntaxat

propter

propter te, & secundum te, hoc est, quia vis, & eo modo ac mensura quibus vis ut illud sumam.

Da insuper (superamandissime IESU) ut quia vis & sicut vis, ad assequendos fructus crucis prædictos, & per media & adiutoria supra expressa: quicquid propriæ voluntati & sensualitati, pessimo meæ salutis hosti, durum & graue est: illud quatenus tale.

1 IVDICEM esse BONUM & utilissimum mihi, ex cuius nimirum patienti tolerantia prædictos fructus crucis assequi possum.

2 AMEM & desiderem illud feruenter.

3 POSTULEM à te gratiam tale aliquid patiendi.

4 ELIGAM, quod cum tuo vel alicuius te timentis, aut directoris mei consilio putauero me posse discretè sufferre ad tui honorem.

5 VIRILITER ASSUMAM quod te inspirante aut consulente elegero.

6 Et illud donec aliter consulueris vel disposueris.

7 Tolerem FIDELITER, credens tibi gratum esse ut hoc patiar.

8 CONFIDENTER, sperans nihil incommodi ex hoc mihi euenturum.

9 FORTITER, patiando pœnam & difficultatem illius.

10. ET STABILITER nulla leuitate aut impatientia illud deferens aut abiiciens, donec tu aliter consulueris.

Quoties autem aliquid tale, durum & graue propriæ voluntati & sensualitati, non

7.

Modus
tollendi
inimicæ
voluntatis
lamentatio.

8.

Modus
tollendi

*crucem
ab alio
infligam*

mea electione, sed aliundè, à te vel aliqua creatura mihi euenerit aut illatum fuerit: Da ut illud semper

1 **SUSCIPIAM** de manu & ordinatione tuæ providentiæ plusquam paternæ, cum laude eiusdem:

2 **GRATIAS** agam pro amore quo illud misisti:

3 **AMPECTAR** illud tamquam rem à me diu desideratam & postulatam:

4 Tanquam medicinam à te mihi ordinatam:

5 Tanquam pignus tui amoris erga me certissimum:

6 Velut occasionem maximi lucris spiritualis:

7 Nec vnquam ab hoc liberari petam aut procurem:

8 Nisi prius sic illud cum laude & gaudio de manu tua suscepero:

9 Et nisi propter te & secundum te putauero quærendam esse liberationem ab eo:

10. Sed illud quandiu durauerit, tolerem in vnione tuarum passionum.

1 **CUM** iugi laude & gratiarum actione:

2 Cum profunda humilitate & perfecta mei ipsius abnegatione:

3 Cum feruenti obsecratione, confidentia & resignatione:

4 Cum charitate & gaudio:

5 Cum pace & patientia:

6 Cum longanimitate & mansuetudine:

7 Cum bonitate & benignitate:

8 Cum fide & modestia:

9 Cum continentia & castitate:

10 Cum innocentia & securitate:

11 Cum prudentia cordis & oris sapientia:

12. Cum simplicitate & perseverantia.

Sic ut per singula momenta possim fructum illum percipere ad quem illud ordinaveris, & quem tuis passionibus nobis promeruisti. Sic

1 Ut gratum tibi obsequium præstem,

2 Tibi conformer,

3 Castigem peccata mea,

4 Mortificem amorem priuatum & vitia,

5 Proficiam in tuo amore & virtutibus,

6 Communitem tuis passionibus: sicque tecum

7 Honorem Patrem tuum,

8 Auertam iram eius,

9. Gratiā eius recuperem,

Et impetrem mihi & alijs

1 Illuminationem,

2 Iustificationem,

3 Sanctificationem,

4 Liberationem,

5 Confortationem,

6 Redemptionem,

7 Tuæ diuinitatis retentionem securam,

8 Visionem claram,

9 Fruitionem,

10 Et vnionem.

Ad tuam & sanctorum gloriam, meamque & omnium salutem, & Ecclesiæ veram reformationem & pacem.

Quod si putauero propter te abstinendum esse ab aliquo propriæ voluntati duro, aut quærendam ab eo liberatione: da ut nihilo-

minus offeram tibi desiderium & voluntatem id sumendi & tolerandi, quatenus mihi graue est: nisi tu velles me ab eo abstinere, vel liberari.

Da etiam vt sæpiùs in die quum licuerit, hoc meum propositum meipsum abnegandi & crucem ferendi, coram te obsecrando renouem & actuem.

Da insuper vt vigilanter ac sollicitè aduertam circa infinita desideria quæ singulis ferè horis solent occurrere: & antequam aliquod eorum compleam, attendam & videam, an tu velis me illud implere. Quod si non videro te velle vt hoc impleam: statim illud viriliter abiiciam & relinquam. Si verò aduertero id tibi placere, da vt illud sequar, non propter propriam delectationem aut commoditatem: sed purè propter tuum beneplacitum, cum firmo proposito illud omitendi, si non putarem tibi placere.

10.

¶ Renouatio propositi circa abnegationem & Crucis amplexum sæpiùs repetenda.

BONE IESU quia vis & sicut vis, volo & propter te ac per gratiam tuam propono, viriliter fugere, abiicere & relinquere omnem prosperitatem & delectationē, quam non putauero te velle vt sumam: nullamque omnino quærere aut voluntariè acceptare, nisi quam putauero tibi placere vt acceptem vel sumam.

Volo etiam omnem crucem amare, quærere & cum gaudio assumere, quam putaue-

ro tibi placere, vt assumam vel acceptem: hoc est quancunque consulueris, aut iminiseris, vel super me aliunde venire permiseris: nullamque prorsus recusare aut abiicere crucem & aduersitatem, nisi quam putauero tibi placere vt recusem vel abiiciam.

¶ Breuius sic poteris hoc propositum renouare.

BONE IESU, quia vis & sicut vis, volo & per te propono prosperitatem & delectationem omnem fugere & recusare (nisi quam volueris me assumere) & crucem atque austeritatem omnem amplecti, nisi quam volueris me refugere vel abiicere.

CAPITVLVM SEXTVM-
DECIMVM, CONTINENS
peculiaria exercitia pro abnegatione delectabilium.

¶ Quoties occurret tibi cupiditas aliquius delectationis non necessaria, sic te abnega.

I.

SUPER AMANDISSIME IESU, libenter secundum propriam voluntatem, hanc delectationem sumerem: sed quia non video te velle vt illam sumam, ideo

meipsum propter te abnegans, volo ab ea abstinere: in vnione tuarum abstinentiarum: vt sic faciam quod tibi gratum est, & sicut vis conformer tibi, castigem peccata mea, mortificem priuatum amorem, proficiam in amore tuo, & communicans tuis abstinentijs, earum fructum renouem & applicem ad tuam gloriam & omnium salutem, Ecclesiæque reformationem & pacem.

2. *Si delectatio occurrens videatur tibi utilis pro confortando corpore tuo; vel spiritu in Dei seruitio: & tamen ab ea debeas abstinere propter debitum tui status: aut consilium tibi à superiore datum: vel propositum cum Deo maturè factum: dic,*

Superamandissime IESU, hæc quidem delectatio posset me in tuo seruitio confortare, & libenter secundum propriam voluntatem eam acciperem. Verum quia non in solo pane viuit homo, sed etiam in omni verbo quod de ore tuo procedit. Et tu vis aut consulis vt ab ea abstineam: ideò in vnione tuarum abstinentiarum meipsum abnegans, ab ea propter te abstineo: & confido quod tu meliùs me confortabis, ab ea propter verbum tuum & voluntatem abstinendo: quam si præter aut contra voluntatem tuam ea vterer.

3. *Quando sumere vis aliquam delectationem necessariam vel utilem, puta cibi, somni & similium: pramitte quod sequitur, cum licuerit.*

Superamandissime & omni obsequio superdignissime I s v: concupiuit anima mea desiderare vehementer, efficaciter &

1 Iugiter tibi propter te gratum obsequium præstare.

2 Et sicut vis conformari tuis abstinentijs & passionibus.

3 Punire peccata mea.

4 Mortificare priuatum amorem cum suis vitijs.

5 Proficere in amore tuo & virtutibus.

6 Renovare & applicare fructum tuæ passionis.

7 Sicque patrem tuum honorare.

8 Iram eius auertere.

9 Gratiā ipsius recuperare.

10 Communicare sanctorum tuorum abstinentijs, & passionibus: Et impetrare mihi & alijs.

1 Illuminationem.

2 Iustificationem.

3 Sanctificationem.

4 Liberationem.

5 Confirmationem.

6 Redemptionem.

7 Tuæ diuinitatis securam reuerentiam & adorationem.

8 Claram visionem & laudem.

9 Beatificamque unionem & fruitionem.

Ad tuam & sanctorum tuorum laudem, meamque & omnium salutem, veramque Ecclesiæ tuæ, & regni, domus & ordinis nostri reformationem & pacem.

Et quia ista omnia (quæ tibi sunt gratissima) facio & impetro, quando propter te,

scetè abstineo à delectationibus, & quæ dura sunt amplector : ideò prædictorū omnium desiderio, libenter ab hac & omni alia re delectabili propter te abstinerem, & quamlibet austeritatem & crucem assumerem. Sed quia tu vis, aut certè arbitror tibi magis placere, vt hanc delectationem nunc **sumam** : quatenus per eam in tuo seruitio conforter : ideò propter te omne aliud desiderium meum abnegans, illam volo sumere, non propter delectationem.

1 Sed **PROPTER TE**, id est quia vis

2 Et **SECUNDUM TE**, hoc est iuxta modum & mensuram tibi placitam.

3 Et **PER TE**, de tua manu & prouidentia paterna.

4 Et **TECUM**, in tua præsentia manens tibi que intendens.

5 **HYMILIS**, indignum me illa reputans.

6 **OBDIENS** tuæ voluntati.

7 **MISERANS** & impendens misericordiae opus meae infirmitati tamquam vni & tuis minimis.

8 **GRATIAS AGENS** pro tua plusquam paterna largitate qua hæc & alia commoda nobis abundè & conuenienter prouides & donas.

9 Et pro charitate qua eadem commoda in te sanctificasti : quando eis in assumpta humanitate propter nos vtī voluisti.

10 Et pro gratia, quam dedisti sanctis tuis vt eisdem sobriè & meritoriè vterentur.

1 Veruntamen consideras tuam & sanctorum tuorum in his commodis parcitatem,

austeri-

austeritatem, discretionem & deuotionem:

2 Et meam indignitatem, abundantiam & superfluitatem, delectationē & lauitiem, indiscretionem, & indeuotionem, & multa mala ex his sequentia, desideranter (& utinam verè & efficaciter.)

3 ERUBESCO de mea: à te & sanctis tuis distantia, & dissimilitudine: & multiplici culpa & excessu in his sumendis.

4 TIMEO ne rursus te offendam in horum sumptione: & ne sicut in his sum tibi dissimilis: sic à tua gloria & cōsortio sim alienus.

5 DOLEO quòd te offendi, tibi dissimilis fui.

6 ESURIO peccata mea punire, tibi que conformari.

7 OFFERO tibi ad hoc meritum tuarum abstinentiarum & passionum.

8 Et in earum vnione RESIGNO me ad quancunque consulueris, aut immiseris, vel super me venire volueris, delectabilium subtractionem & abstinentiā, & crucem quamlibet.

9 OBSECRANS te vt imperfectum meum videant & suppleant oculi tui.

10 Et sicut vis, scis, & potes, ad perfectiores abstinentias & austeritates me EXCITES & promoueas:

Et interim hanc quam nunc propter te sumere intendo commoditatem, vnicus acceptes, benedicas: & per eam me in tuo seruitio confortes: & in ea sumenda cæterisque alijs commoditatibus, præserues me ab omni superfluitate, nimia Lautitie, & inordinata delectatione & adhæsiōe:

ab indiscretione & indeuotione: sic vt possim in his commodis vti, ad tuam & sanctorum gloriam: meamque, & omnium salutem, veramque Ecclesiæ, & regni, huius domus, & ordinis reformationem & pacem.

4.

Ante refectionem cibi poteris addere quod sequitur.

Quod vt fiat, Deo obsecro, vt sicut vis, cibum nunc sumam reuerenter, maturè, cum spiritali attentione, cum discreta parcitate, & austeritate, cum compassione & pietate erga pauperes, cum abstractione & deuotione: iuxta mensuram tibi placitam, & meæ salutis congruam.

5.

Ante somnum verò adde quod sequitur.

Quod vt fiat, præserua me ab omni inquinamento, periculo, & inquietudine corporis & animæ, fove me necessario, quieto, & sobrio somno. Fac vt oculis somnum capientibus, cor ad te semper vigilet: teque laudet: & quicquid minus in hoc egero, tu per cor tuum supplere digneris. Excita etiam me tempore opportuno: & adiuua vt excitatus hora constituta, tam promptè & alacriter exurgam ad tuas laudes & obsequia: sicut facerem si à te, vel superiore meo visibiliter excitarer & vocarer: Amen per suauissimum spiritum tuum, & angelicum ministerium, propter nomen tuum, quod nunc & in æternum sit benedictum, & cordibus nostris impressum. O Mater Dei, ô Angele mi cu-

stos,

stos , ô patroni mei , ô sancti huius diei , & omnes beati orate pro me , in tutelam ac custodiam vestram me nunc & in hora mortis suscipite.

Exercitium prædictum ante sumptionem rei delectabilius , sic poteris brevius comprehendere. 6.

Superamandissime I E S V, libenter ab hac re delectabili abstinere, ut sicut vis tibi & sanctis tuis conformari: peccata mea punire, sensualitatem mortificare, & in patientiæ & abstinentiæ virtute proficerem; ceterosque abnegationis fructus assequerem. Sed quia tu vis ut illam nunc sumam, ideo abnegans hoc meum desiderium, volo & per gratiam tuam propono illam sumere, non propter delectationem quæ in ea est: sed propter te, tuæque voluntatis impletionem, SECUNDO te, per te, & tecum: humilis & obediens, miserans, gratiasque agens tibi: & nihilominus erubescens, timens, dolens, esuriens, resignans, & obsecrans ut imperfectum meum suppleas, & ad perfectiora sicut vis & quando vis me promoveas: ac interim hanc commoditatem quam propter te sumere intendo, unias, acceptes, benedicas, & per eam me in tuo servitio confortes: ad tuam & sanctorum gloriam: meamque & omnium salutem, ac Ecclesiæ pacem & reformationem.

*Quando non tibi vacat tam prolixè orare,
dic,*

BONE I E S V, nisi putarem te velle vt hanc delectationem nunc sumerem, libenter propter tui amorem & conformitatem, zelumque iustitiæ, vellem ab ea abstinere: sed quia tibi puto placere vt eam sumam, id volo, & per gratiam tuam propono illam sumere purè propter te, secundùm te, & tecum in vnione tuarum refectionum & commoditatum, ad tuam gloriam & omnium salutem.

Vel sic.

BONE I E S V delectationem hanc quatenus meæ sensualitati & propriæ voluntati, pessimo meo hosti arridet, odi, detestor: & libenter propter te ab ea abstinerem, vt abnegationis veræ fructus, sicut vis, assequerer: sed quia arbitror te velle, vt eam sumam, ideo propter te & secundùm te illam sumere volo, ad tuam laudem & omnium salutem.

Vel adhuc breuiùs.

B. I E S V quia tu vis vt hoc sumam: ideo purè propter te & secundùm te volo illud sumere: resignans me ad carendum eo quoties & quomodocunque volueris.

Quando prosperitas aliqua tua sensualitati & voluntati grata tibi offertur aut evenit, dic,

Superamandissime I E S V hanc prosperitatem, quatenus meæ sensualitati pessimo meæ salutis hosti arridet, odi, detestor, & cum auersione ac dolore suscipio: deflens quod interim non conformor tibi pro me passio; nec peccata mea punio, nec cæteros fructus abnegationis & aduersitatis consequor: propter quos, sicut vis, libenter præli-gerem hac & cæteris prosperitatibus carere. Veruntamen quatenus ista prosperitas me ad seruiendum tibi confortat & adiuuat: eatenus eam de paterna benignitate tua gratus suscipio: gaudens non de ipsa prosperitate in se & præcipuè: sed de eo quod per illam adiuuor ad tibi seruiendum: sicut gauderem si alteri propter te illa offerretur, obsecrans te ut sobriè illa utar propter te & secundum te, ad tuam laudem & omnium salutem, Ecclesiæ-que reformationem & pacem.

Quando honor aut fauor tibi offertur, dic,

Bone I E S V indignissimum me agnosco omni honore & fauore, dignissimum potiùs confusione & pœna, vnde honorem hunc, cum erubescencia & aliquo dolore suscipio:

quatenus

quatenus meæ sensualitati arridet, & à fructibus humiliationis & crucis me impedit: veruntamen quatenus hic honor propter te mihi impenditur, & ad honorem tuum cedit & refertur: eatenus inde gaudeo, & gratias tibi ago: sicut gauderem si alteri propter te impenderetur. Tibi igitur, non mihi hunc honorem impensum arbitror & gaudeo: nihilque mihi prorsus inde arrogo aut attribuo: cum satis sciam me omni confusione dignissimum: ad quam etiam quoties volueris me resigno.

Vel dic,

Bone I E S V tibi soli omnis honor & gloria debetur; hunc igitur honorem qui mihi offertur, in te prorsus refundo & ad te semper integrè referri opto & supplico: mihi enim nihil debetur nisi confusio & cruciatus: quem etiam, propter tui amorem, zelumque iustitiæ præcligo, desidero: & quoties euenit, cum gaudio suscipere volo & in te propono. Adiuua & perfice Domine hoc propositum meum
sicut potes scis & vis
ad gloriam
tuam.

CAPITVLVM SEPTI-
MVM DECIMVM CONTI-
nens exercitia peculiaria pro ac-
ceptanda & libenter toleranda
qualibet cruce & tribulatione.

Quando voluntariè vis assumere:
aut aliunde tibi occurrit crux ali-
qua, seu affectio tua sensualitati
& voluntati multùm dura &
gravis, dic,

I.

Superamandissime IESV, multùm desi-
dero tui amore quod tibi gratum est facere:
& sicut vis, tuis & Sanctorum tuorum af-
flictionibus communicare & conformari,
peccata mea punire, amorem priuatum mor-
tificare, in amore tuo proficere: & cæteros
fructus tuæ passionis renouare, & mihi tuis-
que omnibus applicare. Et quia hæc omnia
facio quando tui amore crucem aliquam
discretè eligo & amplector: aut occurrentem
aliunde, cum gaudio suscipio. Ideò tui amo-
re, & horum omnium (quæ tibi sunt gratissi-
ma) desidero, volo, & per gratiã tuam propo-
no hanc crucem vel austeritatẽ cum gaudio
spiritus, propter te, secundùm te, per te & te-
cum suscipere: & quandiu volueris tolera-
re, in vnione tuarum passionum: ad tuam &
Sanctorum gloriam, meamque Ecclesiæ &
regni, huius domus & ordinis reformatio-
nem & pacem.

Aut breuiùs dic,

BONE IESV crucem hanc, quia vis, &

sicut

sicut vis; tui amore & fructuum tuæ crucis desiderio, libenter & cum gaudio spiritus assumo, in vnione tuarum passionum, ad tuam & Sanctorum laudem, meamque & omnium salutem ac Ecclesiæ pacem.

2. *Si suggeratur menti tuæ ut crucem aliquam voluntariè assumas, & animaduerteris non tibi expedire neque Deum velle ut eam assumas, dic,*

Superamandissime IESU, libenter propter te hanc crucem assumerem, ut tibi & sanctis conformarer, peccata mea punirem, & cæteros crucis tuæ fructus consequerer, sed quia arbitror tibi non placere ut eam assumam, ideò propter te solum ab ea abstinco: dolens quod non licet aut non possum crucem post te ferre. Et resignans me ad illam quotiescumque volueris ferendam. Obsecrans ut imperfectum meum suppleas; & ad maiora propter te patiendâ quando volueris, & sicut volueris, me confortes & excites.

Aut sic breuius.

BONE IESU, libenter tui amore & fructuum tuæ crucis desiderio, crucem sanè amplecterer: sed quia id non vis: ideò propter te ab ea abstineo: resignans & offerens me ad eam & aliam quamcumque quoties volueris ferendam.

3. *Quando infirmitas aliqua aut alia tribulatio tibi accidit, cuius causam aliam præter Dei voluntatem non cognoscis, dic,*

Superamandissime IESU crucem hanc immediatè de tua paterna prouidentia suscipio; tanquam salutarem medicinam à te pijsimo medico mihi missam; & tanquam pignus tui amoris erga me certissimum: occasionemque maximi lucris spiritualis. Et quandiu durauerit, volo & propono illam propter te, secundum te, per te, & tecum tolerare: cum multo spirituali gaudio tibi gratias agendo pro tuæ voluntatis circa me impletionem: & pro omni bono ad quod crucem istam præordinasti: maximè pro conformitate & communicatione tuarum passionum & fructuum ex eis prouenientium: & pro pia peccatorum meorum castigatione, tuique amoris probatione & exercitatione.

Si putas talem crucem te impedire à profectu vel debito seruitio, adde quod sequitur.

Veruntamen quatenus hæc crux videtur me impedire à tuo seruitio & debitis status mei: eatenus obsecro, ut, si vis, & sicut potes, scis & vis, eam à me transferas: aut si non vis transferre, illam tuis passionibus adiungens me confortes, conformes, protegas, dirigas, suppleas, offeras, & referas: meque totum plenè possideas & tibi vnias, Amen.

Item quando contingunt tibi damna rerum temporalium, mortes amicorum & necessariorum, aut diffamationes, persecutiones & cruces alia, dic,

Superamandissime Domine & superpijsissime medice: hæc damna & cruces istas de

manu & ordinatione tuæ plusquam paternæ providentiæ & benignitatis suscipio: certò credens & confidens hæc à te medico sapientissimo & saluatore benignissimo, esse electa, ordinata & administrata pro meo bono multiplici: si tibi per amorem adhærere voluero. Ac propterea propono, per gratiam tuam, illa (pro tui amore & sicut vis) quandiu durauerit amplecti cum laude & gratiarum actione: & cum magna complacentia, spiritualique gaudio ea tolerare: multò ampliùs quàm si ista voluntariè propter te assumpsissem ad agendam pœnitentiam. Sic enim facio de necessitate virtutem: & pro certo talia sic de manu tua cum gaudio suscepta & tolerata, erunt mihi magis meritoria, quàm si hæc, vel illis æqualia propter te spontè assumpsissem. In his enim est maior mortificatio propriæ voluntatis, & vanæ gloriæ minus periculum. Propono igitur ista quandiu durauerint, cum gaudio tolerare: nec petere aut procurare vt ab his liberer: nisi quatenus videro te velle, & cedere ad tuam gloriam, meamque vel proximorum salutem, vt liberiùs tibi seruiamus, & honor tuus augeatur. Adiuua, conforta & perface (pijssime Domine) hoc propositum meum: quoniam sine te nihil possum.

5. *Quando ex propria culpa te putas aliquam infirmitatem aut tribulationem incurrisse, dic,*

Superamandissime IESV, doleo quòd te offenderim, & causam culpabilem huic meæ infirmitati dederim, meque ad seruien-

dum

dum tibi, & debita status mei perficienda, ineptum & impotentem reddiderim. Propono per gratiam tuam ab huiusmodi culpa & offensa de cætero sollicitè præcauere. Obsecro vt mihi ignoscas, pro me satisfacias: meque corrigas, sanes, præserues, & iustifices, hanc autem infirmitatem (quatenus pœna est meæ sensualitati & voluntati dura & cōtraria) de paterna tua prouidentia & dispositione, in bonum meum ordinatam credo: & cum gratitudine ac gaudio illam quandiu durauerit, propter te, & per tuam gratiam tolerare volo & propono: cum gaudio gratias tibi agens, pro tuæ voluntatis circa me impletionem, peccatorum meorum paterna castigatione, & cæteris fructibus crucis. Veruntamen quatenus hæc infirmitas me impedit à tuo seruitio & debitis status mei: eatenus obsecro te, vt sicut vis, scis, & potes ab ea me liberes: & dones mihi propter te, & secundum te remedia ad eius curationem & liberationem congrua & tibi placita quærere, & de manu tua suscipere: cum plena resignatione in tuum beneplacitum, siue ad infirmitatem siue ad salutem.

Quando iniuria aut tribulatio aliqua tibi à proximo infertur, si non sis conscius te iustam ad hoc ei occasionem dedisse, dic,

Superamandissime I E S V: etsi non sum mihi conscius quod huic famulo tuo iustam dederim occasionem, hanc mihi iniuriam inferendi: scio tamen & confiteor, quia propter innumera peccata mea omni confu-

fione

sione & pœna sum dignissimus. Vnde etiam reputo nullam mihi in hoc iniuriam fieri: sed potius iustitiam. Propterea laudo paternam tuam prouidentiam ac charitatem, quæ fortassè iussit, aut certè permisit, huic famulo tuo, mihi crucem hanc inferre, in purgationem mearum contra te offensarum. Et ex hac paterna tua ordinatione crucem hanc immediatè lætus suscipio; eamque quandiu durauerit, volo & per gratiam tuam propono propter te & tecum tolerare: semper gratias tibi agens pro tuæ voluntatis circa me impletionem: pro peccatorum meorum pia castigatione: amorisque priuati mortificatione: & pro conformitate & communicatione passionum tuarum & fructuum tuæ crucis. Veruntamen quatenus is qui iniuriam hanc sine causa mihi intulit, te ipsum offendit, & se læsit; eatenus doleo de tua offensa: compatior eius malo & damno: & offero me ad faciendum & patiendum quicquid volueris pro reparanda tuâ offensa: & pro proximi emendatione & iustificatione. Obsecrans te ut dones mihi scire, velle & posse præstare quicquid ad hoc fuerit vtilius. Fac etiam ut hunc proximum meum qui mihi iniuriam hanc intulit, tanquam tuæ paternæ erga me castigationis ministrum, propter te & secundum te amem: pro eo specialius te exorem: & quocumque beneficio pro sua spiritali salute indiguerit, illud si possim, amanter ei conferam: sicque corde, verbo, gestu, & opere erga eum me geram & exhibeam: ut in bono vincam malum: & carbones ignis super caput eius congerens, ipsum lu-

crifaciam, & ad emendationem conuertam.

Quando alium prouocans, iniuriam ab eo recepisti, dic,

Superamandissime IESU, doleo quòd hunc famulum prouocando te offendi, & occasionem te offendendi, seque vindicandi, illi dedi. Propono per gratiam tuam ab huiusmodi offensa præcauere. Et offero me tibi ad faciendum & patiendum quicquid volueris aut consulueris pro huius tuæ offensæ emendatione & satisfactione, in vnione & virtute tuæ passionis. Obsecrans te vt dones mihi scire, velle & posse implere quicquid ad hoc fuerit vtilius. Et per eandem tuam passionem mihi & proximo meo benignè indulgeas offensam contra te admissam: pro nobis satisfacias: nòsque paternè corrigas, emendes, sanes, præserues & iustifices. Cæterùm hanc iniuriam ab eo mihi illatam te permittente, & per tuam paternam prouidentiam ad bonum meum illam ordinante: de eadem paterna tua dispositione gratus suscipio: & quandiu durauerit volo & per gratiam tuam propono propter te, & tecum illam in vnione passionum tuarum tolerare: cum iugi laude & gratiarum actione: cum humilitate & mei abnegatione: cum obsecratione, confidentia & resignatione: cum charitate gaudio & pace: cæterisque spiritus tui fructibus: vt sic quod tibi gratum est faciam: tibi que conformer, & passionum tuarum fructum renouem & applicem: ad tuam gloriam, & omnium salutē, Ecclesiæque veram reformationem.

Brevis in qualibet tribulatione aspiratio.

BONE IESU crucem hanc tui amore, & fructuum tuæ crucis desiderio & expectatione, cum gaudio & gratitudine suscipio: & quandiu durauerit tolerare volo, & per te propono. Sed quia nō sum certus te velle vt ea semper perseueret: ideo cū plena resignatione te obsecrans, dico Abba Pater, & Domine, si vis, potes me ab hac cruce liberare. Fiat ergo voluntas tua paterna & benigna. Quod si non vis, aut quandiu non vis eam transferre: tu obsecro, adiungens illam tuis passionibus, conforta me ad tolerandū: conforma me tibi in modo & causa patiendi, vt eadem tecum charitate, humilitate, mansuetudine & benignitate patiar: refice me fructibus spiritus tui: protege me ab omni impatientia, ira & offensa tua: dirige me, vt non nisi propter te, & secundū te, quaeram & assumam remedia congrua & tibi placita: supple quicquid huius crucis occasione omitto: & offer eam ad tuam & sanctorum tuorum laudem, meamque & omnium salutem, veramque Ecclesiæ reformationem & pacem, Amen.

CAPITVLVM OCTAVVM-
DECIMVM, CONTINENS
exercitium generale pro omni-
bus omnium miserorum tribu-
lationibus: quod etiam pro qua-
libet speciali tribulatione pote-
rit exerceri.

*¶ Admonitio, quàm sit utile pro omni-
bus afflictis simul orare.*

*VIA charitatis debitum exi-
git ut omnes proximos sicut
nosmetipsos amemus: requirit
etiam ut pro eorum miserijs si-
cut pro nostris oremus: quod
agētes exercemus simul opus charitatis & mi-
sericordia & participes efficimur meriti to-
lerantia earum miserationum pro quibus ora-
mus: insuper supplemus defectum afflictorum
qui non norunt, aut non solent in suis tribula-
tionibus Deum laudare & inuocare. Denique
quantò nostra oratio generalior est, & ex cha-
ritate pro pluribus fit: tantò Deo gratior est,
qui omnes vult saluos fieri: & semper, si non
omnibus pro quibus offertur, saltem pluribus
ex illis, qui obicem non ponunt, predest: no-
bis verò est semper utilissima, & si aliqua
tribulatione premimur, citiùs & salubriùs
à Deo exaudimur, orantes non solum pro ea,
sed pro omnium miserorum tribulationibus.
Propter hac utilissimum est sequens exercitium
frequentare.*

I.

O Domine Deus, pater misericordiarum & Deus totius consolationis: præsentes & imminentes tribulationes Ecclesiæ tuæ, huius regni, ciuitatis, ac diocesis, ac huius domus, prouinciæ, & ordinis nostri: meâsque & meorum specialium, omniumque afflictorum, & quacunque tribulatione oppressorum: de manu & dispositione tuâ paternæ prouidentiae & benignitatis suscipiens.

2. Ex affectu B. Mariæ, BB. Angelorum, & sanctorum omnium, animarumque purgandarum: ex mea & omnium afflictorum parte: te cum Patre & Spiritu sancto Trinum & vnum Deum: per suauissimum cor & spiritum tuum, adoro, laudo, amans congratulor, gratiasq; agens, me totum tibi offero: & cum multo spiritus gaudio tibi congratulor, pro paternæ tuæ voluntatis & dispositionis circa nos impletionem: sine qua nihil prorsus potest nobis contingere: & per quam omnia conuertis & ordinas in bonum nostrum, si tibi constanter per fidem, spem & charitatem adhæserimus. Gratias ago pro amore quo hæc aduersa nobis misisti: aut certè ea permittens ab alijs inferri, ad bonum nostrum illa ordinasti. Denique gratias ago pro omni bono & fructu ad quem has tribulationes ab æterno præordinasti: & maximè ut eas amanter propter te tolerando, gratum tibi obsequium præstemus: conformemur tibi passo: castigemus peccata nostra: mortificemus priuatum amorem cum suis vitijs: proficiamus in amore tuo & virtutibus: & communicantes tuis passionibus, earum fructum renouemus: sicque tecum Patrem tuum hono-

remus : iram eius auertamus : gratiámque
 ppius recuperemus : participemus tuorum
 anctorum tribulationibus & meritis, & im-
 petremus nobis & quibus volueris, illumina-
 tionem, iustificationem, sanctificationem, li-
 berationem, cõfortationem, redemptionem,
 & tandem tuæ diuinitatis æternam tentio-
 nem, claram visionem & laudem, fruitio-
 nemque & vnionem beatificam, ad tuam &
 anctorum gloriam, omniumque salutem, &
 Ecclesiæ pacem.

Horum omnium fructuum (qui ex pa-
 cienti & dulci tribulationum tolerantia pro-
 veniunt) desiderio & spe, præsentibus & immi-
 nentibus tribulationibus cum gratiarum actione
 & spirituali gaudio, suscipio, amplector, &
 quandiu durauerint, tolerare volo, & per gra-
 tiam tuam propono.

Veruntamen considerans peccata quibus
 iram tuam meruimus, & his tribulationibus
 iustam causam dedimus, & peccata quæ ha-
 rum tribulationum occasione à nobis vel alijs
 committuntur: & bona quæ per eas omittun-
 tur aut impediuntur: desideranter (atque uti-
 nam verè & cordialiter) **D O L E O** de tua
 multiplici offensa, inhonoratione, vilipensio-
 ne, contèptu, tuæq; voluntatis transgressionem.

C O N D O L E O miserijs, damnis, malis, &
 periculis nostris & omnium afflictorum, & affli-
 gentium nos. **D E F L E O** bona quæ per has tri-
 bulationes impediuntur. **T I M E O** ne hæc
 tribulationes per nostram culpam, & impa-
 timentiam sint nobis in ruinam potius quam
 in salutem.

D I F F I D O nos proprijs viribus posse has

tribulationes fructuosè tolerare, aut ab eis liberari. CONFVGIO ad te patrem misericordiarum, qui dixisti: *Inuoca me in die tribulationis, eruam te & honorificabis me.*

7.

O BSEURO per omnes perfectiones, passionis & miserationes tuas, & sanctorum tuorum: vt sicut potes, scis & vis, nos omnes, (maximè eos quos peccatorum cathena constringit) iisdem oculis RESPICIAS; quibus Magdalenam, Petrum, & ceteros pœnitètes respexisti, nòsque ILLVMINES clara cognitione peccatorum nostrorum: COMPVNGAS, & extrahas per puram & integram confessionem! ABLVAS & emundes in tuo sanguine: SANES & sanctifices in tuis vulneribus: IUSTIFICES & gratifices in tuis virtutibus:

8.

Et de passionis tuæ (quam nunc simul cum missæ sacrificio tibi offerimus) infinito thesauro plenam satisfactionem Patri tuo pro nobis exhibeas: sicque iram eius à nobis plenè AVERTAS: & nihilominus non in ira, sed in misericordia tua castigans nos castiges & à peccatis omnibus plenè expies, mortifices & præserues, quia nulla nocebit aduersitas, si nulla dominetur iniquitas.

9.

Cæterum licèt quādiu hæ tribulationes durant & durabunt, credamus eas de paterno corde tuo in bonum nostrum (si voluerimus) esse ordinatas: quia tamen non sumus certi te velle eas diutiùs durare: imò quia existimamus tibi gratum esse vt deprecemur pro earum cessatione, ad hoc vt liberiùs & alacriùs tibi seruiamus. Ideò vt sine tuo desiderio satisfaciamus, & solùm propter te, & secundum te desiderantes ab eis, si tibi

placuerit liberari.

Obsecramus vt intentionem nostræ deuotionis, adiungas efficaciæ & feruori tuæ illius attentissimæ, deuotissimæ & efficacissimæ orationis, quam tu pro nobis in orto oliueti, cum sudore sanguineo Deo Patri obtulisti. Tuis ergo verbis, & ex affectu tuo (atque vti nam eadem tecum attentione, deuotione & efficacia) te pro me & omnibus afflictis interpellans obsecro. Abba pater, omnia tibi possibilia sunt. O Pater ex quo omnis paternitas in cœlo & in terra nominatur: O Pater qui plusquàm paterna pietate & benignitate nos persequeris & nostræ salutis curam habes; si vis, potes facillimè ab his imminentibus tribulationibus nos liberare & præseruare.

Cæterùm ô Pater sapientissime, beneuolentissime, & potentissime, tu scis qualiter, quando & quibus medijs magis expedit ad tuum honorem, & animarum nostrarum salutem, nos à præsentibus & imminentibus afflictionibus liberari.

Tu vis quod expedit ad honorem tuum, cuius es zelator. Tu etiam vis id quod ad animarum salutem, quarum es amator, pertinet. Tu potes, id quod vis, quia in ditione tua cuncta sunt posita, & non est qui possit resistere voluntati tuæ.

Ergo sicut scis expedire ad honorem tuum & animarum salutem, sicut vis, & sicut potes misereri nostri: miserere Ecclesiæ, regni, ciuitatis, diocesis: miserere huius domus, prouinciæ, & ordinis nostri, miserere tuorum & nostrorum specialium infirmorum,

io.

II.

12.

captiuorum, pauperum, tentatorum & quouimodo afflictorum, propter temetipsum (Deus inclina aurem misericordiae tuae, & audi voces & gemitus afflictorum. Aperi oculos paternae tuae prouidentiae, & vide desolationes pericula & impedimenta salutis, quibus afflicti detinemur & inuoluimur. Neque enim in iustificationibus nostris prosternimus preces nostras ante faciem tuam: sed in miserationibus tuis multis & magnis. Exaudi nos ergo piissime Domine, placare offensas nostras. Domine clementissime. Attende nostras misérias & pericula: & fac nobiscum secundum consuetam misericordiam tuam. Ne moreris propter temetipsum, propter nomen tuum, & infinitum tuae passionis meritum, nobis impartiri misericordiam tuam multam & magnam, & à praesentibus & imminetibus tribulationibus eatenus liberationem, quatenus expedit ad hoc, ut mente & corpore expediti, liberius & deuotius tibi famulemur: & ut honor tuus ac cultus veraque religio hinc conseruetur, crescat & perseueret.

13. Et quia tu vis ut ad hoc tibi cooperemur: da nobis scire, velle & posse ea sola, & ea omnia remedia assumere, quae vis ut assumamus & sic omnem sollicitudinem in te proicere.

14. Ah non permittas nos proprio sensu, aut quouis alia suggestionem, aliquid agere vel assumere quod tibi displiceat, aut omittere quod velis. Sed & si quid per ignorantiam, negligentiam, aut aliter in hoc deliquerimus, tu (obsecro) per suauissimum spiritum tuum, & angelicum ministerium supple, & nobis etiam ignorantibus, negligentibus, aut renitentibus, omnia dirige &

perduc

perduc ad eū finē qui sit ad maiore tui gloriā,
& animarū (quam tātopere cōcupiscis) salutē.

Quod à tua plusquā paterna bonitate,
amanter & fideliter petentes, & confidenter
expectantes: ecce præsentes & imminētes tri-
bulationes & necessitates, nōsq; totos & om-
nia nostra, Ecclesiam, regnū, ciuitatē, dioce-
sīm, domum han̄, prouinciam & ordinē no-
strum, tuosque & nostros speciales, infirmos,
captiuos, tētos, pauperes, & afflictos omnes,
tu: plusquā paternę pietati, prouidentię & be-
nignitati: tuę imperiali opulentię, liberalitati
& magnificētię, tuę diuinę potentię, sapien-
tię, bonitati, & charitati: & super omnia tuę
super sanctissimę, super laudabilissimę, & su-
per desideratissimę voluntati, dispositioni, &
ordinationi, cōmendo, permitto, & plenē resi-
gno. Da quod vis, & quantū vis, & quādo vis,
& sicut nosti magis expedire ad honorē tuum
& animarū salutē, quia hoc solū intēdimus,
concupiscimus, obsecramus & expectamus.

O Pater beneuolentissime, si nō vis trans-
ferre has tribulationes, si vis etiā alias graui-
ores immittere, fiat volūtas tua. Et hæc tuę vo-
luntatis impletio, sit nobis summa exultatio,
pro eo quod ex hac aduersorum dulci tole-
rantia gratum à nobis obsequium recipis &
acceptas, in quo tota nostra perfectio & salus
consistit. Nullam ergo de manu tua quan-
cunque crucem recusamus, imò verò in
amore quo pater tuus tibi non pepercit, sed
pro nobis te in mortem tradidit, & quo tu
proposito tibi gaudio sustinuisti crucem,
confusione contempta, atque inseparabiles
in omni vita tua comites voluntariē elegisti,

& assumpsisti humiliationes, penurias & poen-
 alitates multiplices: & quo dedisti sanctis
 tuis, vt tribulationes omnes cum gaudio &
 gratitudine assumerent & tolerarent: in eo-
 dem inquam amore, intentione & fructu,
 ecce nos totos & nostros omnes offerimus
 & resignamus, ad praesentes & quascunque
 alias immiseris aut super nos venire permi-
 seris, humiliationes, confusiones, opprobria,
 penurias, & damna bonorum, poenalties, la-
 bores & incommoda: seruitutes, subiectiones
 & obedientias, dolores, tristitias & compas-
 siones, cruciatus & infirmitates: sanguinis ef-
 fusiones & bonorum direptiones, sensuum
 afflictiones & abstinencias, carceres & capti-
 uitates, mortemque quantumuis ignominio-
 sam & crudelem, & alias quascunque cruces
 externas vel internas.

17. Diffidentes quidem prorsus de nobis, &
 de nostra hac resignatione & preparatione
 nihil praesumentes. Sed in te plenè conficien-
 tes, & obsecrantes vt tui amore & imita-
 tione, zeloque iustitiae, tuo merito, & missae
 sacrificio, tuo septiformi dono, & angelico
 ministerio, B. Mariae & omnium sanctorum
 ac electorum tuorum exemplis, precibus &
 auxilijs:

18. Dones nobis praesentes & quascunque alias
 super nos aut nostros venire permiseris tri-
 bulationes, de manu tua & ordinatione pa-
 terna semper suscipere, tanquam medicinam sa-
 luberrimam, tanquam pignus tui amoris certif-
 simum, tanquam calicem salutaré, tanquam an-
 nulū desponsationis, occasionemque lucri ma-
 ximi: & easdem quandiu durauerint in vnione

tuarum

tuarum passionum tolerare: cum iugi laude & gratiarum actione, cum profunda humilitate, & perfecta nostri abnegatione, cum ferventi obsecratione, plena confidentia, & integra resignatione, cum charitate, gaudio & pace: cum patientia, longanimitate & mansuetudine, cum bonitate & benignitate: cum fide, fidelitate & modestia, cum continentia & castitate: cum innocentia & securitate: cum prudentia cordis & oris sapientia: cum simplicitate & finali perseverantia.

Sic ut per singula momenta possimus illum fructum percipere, ad quem ab æterno illas tribulationes ordinasti: & quem tuis passionibus nobis promeruisti: sic ut eas amanter tolerando gratum tibi obsequium præstemus, tibi conformemur, peccata nostra castigemus, mortificemus amorē privatum, proficiamus in amore tuo & virtutibus, communicantes tuis passionibus earum fructum renouemus, ad tuam & sanctorum gloriam, nostramque & omnium salutem, ac veram Ecclesiæ & regni huius, domus & ordinis nostri reformationem & pacem.

Sequitur obsecratio pro persecutoribus & inimicis, omittenda quando orare vis pro tribulatione quæ non à persecutore, sed à Deo tibi aut aliis infertur.

Obsecramus etiam te pro his qui nos affligunt dederunt & persequuntur, aut qui nos nunquam læserunt vel post hac offendunt & persequentur: tanquam pro præcipuis bene-

factoribus & amabilibus instrumentis ac ministris tuis, quibus nos purgas, castigas, exerces, perficis & multis bonis spiritualibus bonis. Obsecramus inquam, ex tuo affectu, tuisque verbis, pro eis te interpellantes: Pater ignosce illis, quia nesciunt quid faciunt: nesciunt planè quàm grauer te offendunt & irritant: quântum damnum & reatum sibi acquirunt, & quantum bonum nobis afferunt. Igitur ô Bone Domine, ne statuas illis hoc in peccatum. Sed quia in hoc sunt ministri tuæ erga nos iustitiæ, & paternæ castigationis ac prouidentię: tu pro bonis, quorum occasionem nobis præbent, redde illis septuplum: Infundens eis septiformem spiritum tuum, qui eos illuminet, compungat, iustificet, & beatificet, & fac ut eos propter te, secundum te, & per te, amemus dulciter, sapienter & efficaciter, bonum illis optemus, & specialiter te pro eis exoremus, & quodcunque potuerimus beneficium saluti eorum conferre, illis exhibeamus: sicque erga eos corde, verbo & opere nos præstemus, ut non vincamur à malo eorum, sed in bono malum vincamus, & carbones ignitæ caritatis super capita eorum congeramus.

Alì Domine purga nos & præserua ab omni ira, indignatione, odio, amaritudine, displicetia, murmuratione, quæremonia, detractiōe, maledictione & vindicta aduersus personam proximorum qui nos persequuntur.

Purga nos etiam & præserua ab omni impatientia, inordinata tristitia, deiectione mentis, pusillanimitate spiritus, diffidentia, timore vano, anxia solitudine, & pertur-

batione: præserua à perplexitate, indiscretionē, imprudentia, extrouersione, vanæ consolationis quæsitōne, & omni vitio. Et dona nobis per suauissimum spiritum tuum & angelicum ministerium, velle, scire & posse nos in his & in futuris tribulationibus sic gerere sicut tibi gratius fuerit: nec aliter remedia contra has tribulationes quærere vel recipere, quàm purè propter te, id est, quia tu vis, & SECUNDVM TE, id est, sicut & eo modo quò vis, ET PER TE, de manu tua ea sumendo, & TECVM, in tua vnione & præsentia manendo: id què cum plena resignatione recipiendi æquali animo, ac gaudio consimili, harum tribulationum continuationem (si volueris aut permiseris) sicut liberationem ab eis reciperemus. Ah non permittas nos ad remedia illicita aut minus tibi placita confugere, vel ea acceptare.

Obsecramus etiam vt tu per infinitum tuæ passionis thesaurum, & angelicum ministerium, suppleas abundè quicquid boni harum tribulationum occasione, facere impedimur.

Et vt has nostras & nostrorum omnium specialium afflictiones præsentēs & futuras, tuis & sanctorum tuorum passionibus & meritis adiungens, acceptes, gratifices, perficias, easdè què sic tuis vnitas & immerfas, nunc & in hora mortis nostræ, patri tuo simul cum sacrificio Missæ oblato & offerendo, offeras: in omnigenam hostiam, pro nobis, tuis què & nostris omnibus viuis & defunctis, pro quibus tu nos vis, aut tenemur vel intendimus specialiùs exorare.

Sicque efficaciter Patrem tuum honores, iram eius auertas, gratiam, amicitiam, dona eius & virtutes per peccata nostra deperditas nobis restituas, nosque illumines, iustifices, sanctifices, liberes, confortes, redimas, tandemque perducas, ad tuæ diuinitatis æternam possessionem & adorationem, claram visionem & laudem: beatificamque fruitionem, & vnionem: ad tuam & sanctorum gloriam, nostramque & omnium salutem, veramque Ecclesiæ & regni, huius domus & ordinis nostri reformationem & pacem.

Suauissime I E S V, hæc omnia quæ orando postulauimus, de paterna benignitate fidelitate, & omnipotentia tua, fideliter, humiliter, & confidenter expectantes: Ecce nos totos nostrosque omnes & omnia nostra, præsentisque & imminentes tribulationes tibi commendamus, qui es tota fiducia nostra: tibi offerimus, qui es spes nostra certissima: In tuum cor amantissimum omnem nostram sollicitudinem proicientes, qui curâ de nobis plusquam paternam esse non dubitamus. Sicut ergo vis, scis, & potes nostri miserere, & quanto infirmiores sumus, tanto magis per suauissimum spiritum tuum & angelicum ministerium nos semper & ubique conforta, dirige, honesta, pacifica, in te absorbe, transforma, vni, & clementer exaudi ad tuam gloriam & omnium salutem, Amen.

Sequitur Exercitium prædictum breuius comprehensum.

Superamandissime I E S V, tribulationes

Ecclesiæ, regni, huius domus, & ordinis, tuorumque & nostrorum omnium afflictorum suscipio de manu tuæ providentiæ, sine cuius dispositione nihil potest nobis contingere: & per quam ad bonum nostrum omnia conuertis & ordinas, si tibi adhæserimus, gratias tibi ago pro omni fructu ad quem ordinasti has tribulationes: quas tanquam salutare gaudens amplector, resignans me ad eas tui amore libenter tolerandas quandiu volueris. Verumtamen considerans peccata quibus iram meruimus, de his DOLEO; COMPATIOR miserijs & periculis afflictorum; DEFLEO bona quæ per has tribulationes impediuntur: TIMEO ne illæ sint nobis in ruinam: DIFFIDO nos posse ex nobis eas vtiliter sufferre, aut euadere: CONFUGIO ad te patrem misericordiarum: OBSECRANS te per omnes perfectiones & miserationes tuas ut nos illumines, compungas, extrahas, abluas, & emendes, sanes & sanctifices, iustifices & gratifices: & de passionis tuæ thesauro pro nobis satisfaciens, iram patris tui à nobis auertas, nobisque placatus, adiungas nostram orationem efficaciam tuam orationis in horto Oliueti factæ. Tuis ergo verbis, & ex tuo affectu, te interpellantes obsecramus: Abba pater, omnia tibi possibilia sunt: Pater qui plusquam paterna pietate nos prosequeris, si vis potes nos liberare. Eya ergo pater amantissime, misericordissime & benignissime, si vis, si sit honor tuus, si animarum nostrarum saluti quam tantopere concupiscis, expedit: & sicut potes scis & vis, transfer à nobis omnibus has tribulationes: ut liberius tibi seruiamus. Veruntamen non no-

stra, sed tua voluntas fiat. Pater si non vis has tribulationes transferre: aut si vis alias etiam grauiore*s* immittere: fiat voluntas tua, sed quia nimis fragiles & impatiētes sumus: Tu (obsecro) adiūges nostras passion*es* tuis: conforta nos, ad patiendū: conforma nos in modo patiendi, vt eadem tecū humilitate, patientia, mansuetudine, charitate & benignitate patiamur. REFICE nos fructibus spiritus tui inter patiendum. PROTEGE & præserua ab omni impatientia, ira, amaritudine, pusillanimitate, & extrouersione, cæterisque vitijs. DIRIGE nos prudenter in his tribulationibus, vt non nisi propter te & secundū te, licita & conuenientia remedia quæramus & suscipiamus. SUPPLE quicquid per has tribulationes impedimur facere. OFFER illas tuis passionibus vnitas Deo patri in omnigenam hostiam. REFER nobis & omnibus pro quibus tu nos vis, aut tenemur vel intendimus specialius exorare, fructum omnem tuæ passionis: nosque totos sicut vis, & scis, & potes, rege, posside, transforma, vni & clementer exaudi: ad tuam & sanctorum gloriam, nostramque & omnium salutem: veramque Ecclesiæ & regni, huius domus, & ordinis nostri reformationem & pacem, Amen IESV benignissimè intercedente Beata Maria & omnibus Angelis & sanctis tuis.

L A V S D E O.

TRACTATVS SECUNDVS EXER-

CITIORVM SPIRI-
tualium quæ ad viam
illuminatiuam ma-
gis pertinent.

INDEX CAPITVLORVM

*& materiarum seu sententiarum præ-
cipuarum in singulis huius libri ca-
pitulis contentarum.*

Capitulum primum continet præ-
fationem in qua hæc habentur.

1 **P**assio Domini nostri Iesu
Christi est cæterarum medita-
tionum fundamentum. 250

2 In passione Domini quatuor con-
sideranda: causa, opus, modus, & fru-
ctus. ibid.

3 Quatuor à nobis Christo passio
sunt rependenda, scilicet amor, crucis
amplexus, virtutum eius imitatio, & pro
fructibus passionis eius obsecratio. 251

4 Quo ordine hæc quatuor, in hoc

tractatu tradantur. 251

5 *Hac exercitia debent ab his assumi, qui iam in via purgativa sunt versati. ib.*

6 *Amoris exercitia, ad quem finem in exercitijs huius tractatus sint assu- menda.* 252

7 *Ad amorem unitivum nullus debet presumere assurgere, neglecta sui abnegatione, & crucis amplexu.* 253

8 *Ordo & modus servandus in sin- gulis decem meditationibus, in quas hic tractatus dividitur.* *ibid.*

CAPITVLVM SECVN- DVM CONTINET ORA- tionem præparatoriam ante me- ditationem in qua hæc habentur.

1 *Deo gratum est ut exercitijs spiri- tualibus insistamus.* 255

2 *Ex puro Dei amore & obediën- tia est illis insistendum.* 256

3 *Varij actus qui in exercitio spiri- tuali exercendi sunt.* *ibid.*

4 *Confessio propria insufficientiæ & indignitatis ad ista exercitia.* *ibid.*

5 *Imploratio diuinæ gratiæ.* 257

6 *Novem necessaria ad fructuose*

*meditandum, nouem vocabulis expref-
fa. ibid.*

7 *Alia nouem meditantī valdè uti-
lia pro ſua meditationis directione, &
proſecutione. ibid.*

8 *Nouem conditiones ſeu modi orā-
di ad impetrandū valdè efficaces. 258*

9 *Nouem ſacra media per qua ob-
ſecratio fit efficax. ibid.*

10 *Alia breuior oratio preparato-
ria. 259*

10 *Alia adhuc breuior. ibid.*

12 *Breuiffima preparatio, præmit-
tenda quando non vacat, aut libet alias
legere. ibid.*

CAPITVLVM TERTIVM

CONTINET PRÆFATIO-
nem communem ſingulis decem
meditationibus præmittendam
vbi hæc habentur.

Annotatio in hanc præfationem
docens quæ in ea, & quo or-
dine tractentur.

1 *Quatuor de Chriſto credenda &
profutenda. 262*

2 *Decem superlatiua nomina ad meditantis mentem eleuandam utilissima.* 260

3 *Christus cum patre & Spiritu sancto vnus est Deus, vna cum illis adoratione venerandus.* *ibid.*

4 *Quam reuerenter Ecclesia triumphans Deum adoret.* *ibid.*

5 *Confessio veritatis & indignitatis propria.* *ibid.*

6 *Confidentia ex Dei dignatione.* *ib.*

7 *Pura intentionis directio.* 261

8 *Assumptio affectus beatorum.* *ibid.*

9 *Extensio orationis ad omnes fideles, viuos & defunctos.* *ibid.*

10 *Cordis Christi assumptio.* *ibid.*

11 *Adoratio sanctissime Trinitatis, per tres anime vires superiores.* *ibid.*

12 *Gratiarum actio generalis, cum sui perfecta oblatione & resignatione.* *ib.*

13 *Specialis gratiarum actio pro beneficijs predestinationis, creationis & redemptionis.* *ibid.*

14 *Peculiaris gratiarum actio pro Christi passione.* 262

15 *Tres Christi patientis qualitates considerande ante singulas passionis meditationes.* *ibid.*

CAPITVLVM QVARTVM CONTINET TABulam generalem, simul complectentem decem meditationes passionis dominicæ: vbi hæc habentur.

1 *Varia nomina & officia Christi patientis.* 267

2 *Et similiter varia nomina & conditiones hominum pro quibus passus est Christus: utraque per decem numeros distincta.* ibid.

3 *Charitatis ex qua Christus pati dignatus est decem qualitates.* 269

4 *Decem genera & capita passionum Christi.* 270

5 *Virtutes quas Christus patiens in se expressit, per decem classes distinctæ.* 271

6 *Vicia dictis virtutibus contraria, à quibus ut nos purgaret Christus dignatus est pati.* 272

7 *Pœnæ inferni à quibus sua passione nos redemit Christus.* 273

8 *Premia paradisi, ad quæ merito passionis Christi producimur.* 275

9 *Angelorum & Sanctorum ordines, ad quorum societatem per Christi*

passionem peruenire speramus. 277

IO *Actus & exercitia beatorum
ad quæ ut tandem pertingamus Chri-
stus sua passione promeruit.* *ib.*

I N C A P I T V L O Q V I N -

T O H A E C H A B E N T V R

præfatio breuior præmittenda
singulis decem meditationibus:
quando alia prolixior non assu-
metur.

1 *Prima meditatio de Christi op-
probrijs & irrisionibus eiusq³ humilita-
te.* 281

2 *Secunda meditatio, de Christi pe-
nurijs, eiusq³ paupertate spiritus.* 283

3 *Tertia, de Christi laboribus &
huius exilij pœnis : eiusq³ patientia &
mansuetudine.* 284

4 *Quarta, de Christi seruitute, sub-
iectione & obedientia.* 285

5 *Quinta, de Christi tristitijs & do-
loribus internis : eiusq³ contritione, com-
passione & oratione.* 287

6 *Sexta, de Christi flagellis, vulneri-
bus, & crucialibus: eiusq³ esurie, Zelo &
fortitudine.* 288

7 Septima, de Christi nudatione, & sanguinis sui effusione : ac eius misericordia & liberalitate. 289

8 Octaua, de spinea coronatione & sensuum afflictione : ac temperantia & munditia cordis Christi. 291

9 Nona, de Christi captiuitate & vinculis: eiusq; libertate & pace ac pacificatione. 292

10. Decima, de Christi morte, & generalissima passione, eiusq; tolerantia propter iustitiam. 293

IN CAPITULO SEXTO hæc habentur.

1 Oblatio passionis meditata. 294

2 Obsecratio pro igne diuini amoris accendendo. ibid.

3 Tabula nominum Dei amabiliū in decem classes distincta, quarum singula quinque ternaria nominum continent, applicanda singulis decem meditationibus. 296

4 Obsecratio pro diuersis modis amandi Deum. 306

5 Oratio pro diuersis actibus amoris exercendis. 308

6 Obsecratio pro alijs actibus amandi. 309

7 Oratio pro Dei presentia sentienda & intentione recta habenda. 310

8 Oratio pro duodecim modis perfectè obediendi. 312

9 Oratio pro impletione eorum, quæ Deo grata esse novimus. 313

10 Oratio pro fuga & odio eorum quæ Deo displicent. *ibid.*

IN CAPITULO SEPTIMO hæc habentur.

1 Fructus ex abnegatione sui & crucis baiulatione provenientes. 315

2 Media sacra per quæ iuvamur ad abnegandum nos & crucem tollendam. 317

3 Oratio pro abnegatione proprii sensus. *ibid.*

4 Oratio pro odio sui, & abnegatione ac persecutione propria voluntatis. 318

5 Oratio pro discreta sumptione delectabilium utilium. 319

6 Oratio pro devotè amplectenda cruce quam sponte assumimus. *ibid.*

7 Oratio pro toleranda cruce quæ ab alio nobis infertur. *ibid.*

8 *Modus fructuosè ferendi quam-
cunque crucem.* 322

9 *Oratio pro fructibus crucis perci-
piendis.* ibid.

IN OCTAVO CAPITV-
lo hæc habentur.

1 *Obsecratio generalis pro imitatio-
ne virtutum Christi.* 323

2 *Tabula continens decem classes
virtutum, singulis decem meditationibus
applicandas.* 324

IN NONO CAPITVLO
hæc habentur.

1 *Obsecratio pro remissione peccato-
rum contra virtutes Christi commissio-
rum.* 329

2 *Oblatio passionis Christi, cum sui
resignatione ad omnem crucem.* 330

3 *Obsecratio pro faciendis dignis
pœnitentiæ fructibus.* 331

4 *Oblatio meditationis facta & om-
nium bonorum operum.* 332

5 *Nonem oblationum genera notatu
digna.* 333

6 Obsecratio pro fructibus passionis Christi. 333

7 Nouem illuminationes & iustificationes quas per Christi passionem consequimur. ibid.

8 Obsecratio pro actibus beatorum exercendis. 335

IN CAPITVLO DECIMO hæc habentur.

1 Prefatio communis, ante meditationes quinque ternariorum cuiuslibet meditationi assignatorum præmittenda. 336

2 Meditatio in primum ternarium primæ meditationis; quod est: præcognitor, elector, prædestinator. 337

Qualiter in meditatione singulorum ternariorum sit procedendum. 339

4 Qualiter sit ternarijs utendum omni loco per iaculatorias orationes. 342

5 Quatuor meditationes in hac quatuor ternaria primæ meditationi assignata pater, frater, sanctificator. 347

6 Pater misericordiarum, particeps nostrarum miseriæ, Deus totius consolationis. 348. 349

7 *Præsentissime, intentissime, prom-
ptissime.* 349

8 *Superdignissime, superaffabilissi-
me, superdelitiosissime.* 352

CAPITVLVM VNDE CI-

mmum continet quinque medita-
tiones, in hæc quinque ternaria
secundæ meditationi assignata.

1 *Plasfnator.* 2 *Creator.* 3 *Assi-
milator.* 354. 355. 356

2 *Index.* 2 *Advocate.* 3 *Iustifi-
cator.* 357. 358. 359

3 *Pater futuri seculi.* 2 *Comes &
Dux itineris.* 3 *Sublenator in itinere.*
359. 360. 361

4 *Misereticordissime.* 2 *Patientissi-
me,* 3 *Benevolentissime.* 362. 363

5 *Reuerendissime.* 2 *Honorandissi-
me.* 3 *Desiderabilissime.* 364. 365

CAPITVLVM XII. CONTI-

net quinq; meditationes, in hæc
quinq; ternaria tertiæ medita-
tioni assignata.

1 *Conseruator, gubernator, inspirator.*
366. 367. 368

2 *Rex, princeps, rector morum.*
369. 370. 371

3 *Rex perennis gloria, particeps exilij*

Sicque efficaciter Patrem tuum honores, iram eius auertas, gratiam, amicitiam, dona eius & virtutes per peccata nostra deperditas nobis restituas, nosque illumines, iustifices, sanctifices, liberes, confortes, redimas, tandemque perducas, ad tuæ diuinitatis æternam possessionem & adorationem, claram visionem & laudem: beatificamque fruitionem, & vñionem: ad tuam & sanctorum gloriam, nostramque & omnium salutem, veramque Ecclesiæ & regni, huius domus & ordinis nostri reformationem & pacem.

Suauissime I E S V, hæc omnia quæ orando postulauimus, de paterna benignitate fidelitate, & omnipotentia tua, fideliter, humiliter, & confidenter expectantes: Ecce nos totos nostrosque omnes & omnia nostra, præsentisque & imminentes tribulationes tibi commendamus, qui es tota fiducia nostra: tibi offerimus, qui es spes nostra certissima: In tuum cor amantissimum omnem nostram sollicitudinem proicientes, qui curâ de nobis plusquam paternam esse non dubitamus. Sicut ergo vis, scis, & potes nostri miserere, & quanto infirmiores sumus, tanto magis per suauissimum spiritum tuum & angelicum ministerium nos semper & ubique conforta, dirige, honesta, pacifica, in te absorbe, transforma, vni, & clementer exaudi ad tuam gloriam & omnium salutem, Amen.

Sequitur Exercitium prædictum breuius comprehensum.

Superamandissime I E S V, tribulationes

Ecclesiæ, regni, huius domus, & ordinis, tuorumque & nostrorum omnium afflictorum suscipio de manu tuæ providentiæ, sine cuius dispositione nihil potest nobis contingere: & per quam ad bonum nostrum omnia convertis & ordinas, si tibi adhaerimus, gratias tibi ago pro omni fructu ad quem ordinasti has tribulationes: quas tanquam salutare gaudens amplector, resignans me ad eas tui amore libenter tolerandas quandiu volueris. Verumtamen considerans peccata quibus iram meruimus, de his DOLEO; COMPATIOR miseris & periculis afflictorum; DEFLEO bona quæ per has tribulationes impediuntur: TIMEO ne illæ sint nobis in ruinam: DIFFIDO nos posse ex nobis eas utiliter sufferre, aut evadere: CONFUGIO ad te patrem misericordiarum: OBSECRANS te per omnes perfectiones & miserationes tuas ut nos illumines, compungas, extrahas, abluas, & emendes, sanes & sanctifices, iustifices & gratifices: & de passionis tuæ thesauro pro nobis satisfaciens, iram patris tui à nobis auertas, nobisque placatus, adiungas nostram orationem efficacique tuæ orationis in horto Oliueti factæ. Tuis ergo verbis, & ex tuo affectu, te interpellantes obsecramus: Abba pater, omnia tibi possibilia sunt: Pater qui plusquam paterna pietate nos prosequeris, si vis potes nos liberare. Eya ergo pater amantissime, misericordissime & benignissime, si vis, si sit honor tuus, si animarum nostrarum saluti quam tantopere concupiscis, expedit: & sicut potes scis & vis, transfer à nobis omnibus has tribulationes: ut liberius tibi seruiamus. Veruntamen non no-

stra, sed tua voluntas fiat. Pater si non vis has tribulationes transferre: aut si vis alias etiam grauiiores immittere: fiat voluntas tua, sed quia nimis fragiles & impatiētes sumus: Tu (obsecro) adiūgēs nostras passionēs tuis: conforta nos, ad patiendū: conforma nos in modo patiendi, vt eadem tecū humilitate, patientia, mansuetudine, charitate & benignitate patiamur. **REFICE** nos fructibus spiritus tui inter patiendum. **PROTEGE** & præsērua ab omni impatientia, ira, amaritudine, pusillanimitate, & extrouersione, cæterisque vitijs. **DIRIGE** nos prudenter in his tribulationibus, vt non nisi propter te & secundū te, licita & conuenientia remedia quæramus & suscipiamus. **SUPPLE** quicquid per has tribulationes impedimur facere. **OFFER** illas tuis passionibus vnitas Deo patri in omnigenam hostiam. **REFER** nobis & omnibus pro quibus tu nos vis, aut tenemur vel intendimus specialius exorare, fructum omnem tuæ passionis: nosque totos sicut vis, & scis, & potes, rege, posside, transforma, vni & clementer exaudi: ad tuam & sanctorum gloriam, nostramque & omnium salutem: veramque Ecclesiæ & regni, huius domus, & ordinis nostri reformationem & pacem, Amen IESV benignissimè intercedente Beata Maria & omnibus Angelis & sanctis tuis.

L A V S D E O.

TRACTA

TRACTATVS SECUNDVS EXER-

CITIORVM SPIRI-
tualium quæ ad viam
illuminatiuam ma-
gis pertinent.

INDEX CAPITVLORVM

& *materiarum seu sententiarum pra-
cipuarum in singulis huius libri ca-
pitulis contentarum.*

Capitulum primum continet præ-
fationem in qua hæc habentur.

1 **P**assio Domini nostri Iesu
Christi est cæterarum medita-
tionum fundamentum. 250

2 In passione Domini quatuor con-
sideranda: causa, opus, modus, & fru-
ctus. ibid.

3 Quatuor à nobis Christo passo
sunt rependenda, scilicet amor, crucis
amplexus, virtutum eius imitatio, & pro
fructibus passionis eius obsecratio. 251

4 Quo ordine hæc quatuor, in hoc

tractatu tradantur. 251

5 *Hac exercitia debent ab his assumi, qui iam in via purgativa sunt versati. ib.*

6 *Amoris exercitia, ad quem finem in exercitijs huius tractatus sint assumenda.* 252

7 *Ad amorem unitivum nullus debet presumere assurgere, neglecta sui abnegatione, & crucis amplexu.* 253

8 *Ordo & modus servandus in singulis decem meditationibus, in quas hic tractatus dividitur.* *ibid.*

CAPITVLVM SECVN- DVM CONTINET ORA- tionem præparatoriam ante me- ditationem in qua hæc habentur.

1 *Deo gratum est ut excitatijs spiri-
tualibus insistamus.* 255

2 *Ex puro Dei amore & obedi-
entia est illis insistendum.* 256

3 *Varij actus qui in exercitio spiri-
tuali exercendi sunt.* *ibid.*

4 *Confessio propria insufficientiæ &
indignitatis ad ista exercitia.* *ibid.*

5 *Imploratio diuinæ gratiæ.* 257

6 *Novem necessaria ad fructuose*

meditandum, nouem vocabulis expref-
fa. *ibid.*

7 *Alia nouem meditantī valdè vti-
lia pro ſuæ meditationis directione, &
proſecutione.* *idid.*

8 *Nouem conditiones ſeu modi orã-
di ad impetrandū valdè efficaces.* 258

9 *Nouem ſacra media per quæ ob-
ſecratio fit efficax.* *ibid.*

10 *Alia breuior oratio preparato-
ria.* 259

10 *Alia adhuc breuior.* *ibid.*

12 *Breuiffima preparatio, præmit-
tenda quando non vacat, aut libet alias
legere.* *ibid.*

CAPITVLVM TERTIVM CONTINET PRÆFATIO- nem communem ſingulis decem meditationibus præmittendam vbi hæc habentur.

Annotatio in hanc præfationem
docens quæ in ea, & quo or-
dine tractentur.

I *Quatuor de Chriſto credenda &
profitenda.* 262

CAPITVLVM QVARTVM CONTINET TABulam generalem, simul complectentem decem meditationes passionis dominicæ: vbi hæc habentur.

1 *Varia nomina & officia Christi patientis.* 267

2 *Et similiter varia nomina & conditiones hominum pro quibus passus est Christus: utraque per decem numeros distincta.* ibid.

3 *Charitatis ex qua Christus pati dignatus est decem qualitates.* 269

4 *Decem genera & capita passionum Christi.* 270

5 *Virtutes quas Christus patiens in se expressit, per decem classes distinctæ.* 271

6 *Vitia dictis virtutibus contraria, à quibus ut nos purgaret Christus dignatus est pati.* 272

7 *Pœnæ inferni à quibus sua passione nos redemit Christus.* 273

8 *Premia paradisi, ad quæ merito passionis Christi producimur.* 275

9 *Angelorum & Sanctorum ordines, ad quorum societatem per Christi*

passio

passionem peruenire speramus. 277

10 *Actus & exercitia beatorum
ad quæ ut tandem pertingamus Chri-
stus sua passione promeruit.* ib.

I N C A P I T V L O Q V I N -

T O H A E C H A B E N T V R

*præfatio breuior præmittenda
singulis decem meditationibus:
quando alia prolixior non assu-
metur.*

1 *Prima meditatio de Christi op-
probrijs & irrisionibus eiusq³ humilita-
te.* 281

2 *Secunda meditatio, de Christi pe-
nurijs, eiusq³ paupertate spiritus.* 283

3 *Tertia, de Christi laboribus &
huius exilij pœnis : eiusq³ patientia &
mansuetudine.* 284

4 *Quarta, de Christi seruitute, sub-
iectione & obedientia.* 285

5 *Quinta, de Christi tristitijs & do-
loribus internis : eiusq³ contritione, com-
passione & oratione.* 287

6 *Sexta, de Christi flagellis, vulneri-
bus, & crucialibus: eiusq³ esurie, Zelo &
fortitudine.* 288

7 Septima, de Christi nudatione, & sanguinis sui effusione : ac eius misericordia & liberalitate. 289

8 Octaua, de spinea coronatione & sensuum afflictione : ac temperantia & munditia cordis Christi. 291

9 Nona, de Christi captiuitate & vinculis: eiusq; libertate & pace ac pacificatione. 292

10. Decima, de Christi morte, & generalissima passione, eiusq; tolerantia propter iustitiam. 293

IN CAPITVLO SEXTO hæc habentur.

1 Oblatio passionis meditata. 294

2 Obsecratio pro igne diuini amoris accendendo. ibid.

3 Tabula nominum Dei amabiliū in decem classes distincta, quarum singula quinque ternaria nominum continent, applicanda singulis decem meditationibus. 296

4 Obsecratio pro diuersis modis amandi Deum. 306

5 Oratio pro diuersis actibus amoris exercendis. 308

6 Obsecratio pro alijs actibus amandi. 309

7 Oratio pro Dei presentia sentienda & intentione recta habenda. 310

8 Oratio pro duodecim modis perfectè obediendi. 312

9 Oratio pro impletione eorum, quæ Deo grata esse novimus. 313

10 Oratio pro fuga & odio eorum quæ Deo displicent. ibid.

IN CAPITULO SEPTIMO hæc habentur.

1 Fructus ex abnegatione sui & crucis baiulatione provenientes. 315

2 Media sacra per quæ iuvamur ad abnegandum nos & crucem tollendam. 317

3 Oratio pro abnegatione proprii sensus. ibid.

4 Oratio pro odio sui, & abnegatione ac persecutione propria voluntatis. 318

5 Oratio pro discreta sumptione delectabilium utilium. 319

6 Oratio pro deuotè amplectenda cruce quam sponte assumimus. ibid.

7 Oratio pro toleranda cruce quæ ab alio nobis inferitur. ibid.

8 *Modus fructuose ferendi quam-
cunque crucem.* 322

9 *Oratio pro fructibus crucis perci-
piendis.* *ibid.*

IN OCTAVO CAPITV-
lo hæc habentur.

1 *Obsecratio generalis pro imitatio-
ne virtutum Christi.* 323

2 *Tabula continens decem classes
virtutum, singulis decem meditationibus
applicandas.* 324

IN NONO CAPITVLO
hæc habentur.

1 *Obsecratio pro remissione peccato-
rum contra virtutes Christi commissio-
rum.* 329

2 *Oblatio passionis Christi, cum sui
resignatione ad omnem crucem.* 330

3 *Obsecratio pro faciendis dignis
pœnitentie fructibus.* 331

4 *Oblatio meditationis facta & om-
nium bonorum operum.* 332

5 *Nonem oblationum genera notatu
digna.* 333

6 *Obsecratio pro fructibus passionis Christi.* 333

7 *Nozem illuminationes & iustificationes quas per Christi passionem consequimur.* ibid.

8 *Obsecratio pro actibus beatorum exercendis.* 335

IN CAPITULO DECIMO hæc habentur.

1 *Prefatio communis, ante meditationes quinque ternariorum cuilibet meditationi assignatorum præmittenda.* 336

2 *Meditatio in primum ternarium primæ meditationis; quod est: præcognitor, elector, prædestinator.* 337

Qualiter in meditatione singulorum ternariorum sit procedendum. 339

4 *Qualiter sit ternarijs utendum omni loco per iaculatorias orationes.* 342

5 *Quatuor meditationes in hac quatuor ternaria primæ meditationi assignata pater, frater, sanctificator.* 347

6 *Pater misericordiarum, participes nostrarum miseriæ, Deus totius consolationis.* 348. 349

7 *Præsentissime, intentissime, prom-
ptissime.* 349

8 *Superdignissime, superaffabilissi-
me, superdelitiosissime.* 352

CAPITVLVM VNDE CI-
mum continet quinque medita-
tiones, in hæc quinque ternaria
secundæ meditationi assignata.

1 *Plasinator.* 2 *Creator.* 3 *Assi-
milator.* 354. 355. 356

2 *Index.* 2 *Aduocate.* 3 *Iustifi-
cator.* 357. 358. 359

3 *Pater futuri seculi.* 2 *Comes &
Dux itineris.* 3 *Subleuator in itinere.*
359. 360. 361

4 *Misericordissime.* 2 *Patientissi-
me,* 3 *Beneuolentissime.* 362. 363

5 *Reuerendissime.* 2 *Honorandissi-
me.* 3 *Desiderabilissime.* 364. 365

CAPITVLVM XII. CONTI-
net quinq; meditationes, in hæc
quinq; ternaria tertiæ medita-
tioni assignata.

1 *Conseruator, gubernator, inspirator.*
366. 367. 368

2 *Rex, princeps, rector morum.*
369. 370. 371

3 *Rex perennis gloria, particeps exilij*

nostri, consolator optime. 372.373

4 *Placabilissime, clementissime, beneficentissime.* 374.375.376

5 *Maxime, gloriosissime, optime.* 376.377

CAPIT. XIII. CONTINET

5. meditationes, in hæc quinque ternaria quartæ meditationis.

1 *Regenerator, redemptor, viuificator.* 378.379.380

2 *Domine, Emanuel, amice.* 381.382.383

3 *Dominator, ministrator, amator.* 383.384.385

4 *Amandissime, amantissime, amatissime.* 385.386.387

5 *Prestantissime, lucidissime, quietissime.* 387.388.389

CAPIT. XIII. CONTINET

5. meditationes, in hæc 5. ternaria quintæ meditationi assignata.

1 *Purgator, illuminator, inflammator.* 390.391

2 *Præceptor, magister, legifer.* 392.393.394

3 *Instructor, consultor, adiutor.* 395.396

4 *Piissime, compatiensissime, dulcissime.* 397.398

5 *Pretiosissime, familiarissime, secretissime.* 399.400.401

CAPIT. XV. CONTINET

5. meditationes in hæc 5. ternaria 6. meditationi ascripta.

1 *Nutritor, vestitor, prouisor.* 402. 403

2 *Pastor, hospes & conuiuia, visitator.* 404.405.406.407.408

3 *Imperator, Dux & pugnator, triumphator.* 409.410.411

4 *Esuriensissime, fortissime, constantissime.* 411.412.413

5 *Excellentissime, victoriosissime, incundissime.* 413.414

CAPIT. XVI. CONTINET

5. meditationes in hæc 5. ternaria septimæ meditationi assignata.

1 *Culpa dimissor, pœna relaxator, gratia & iustitia restitutor.* 415.416. 417.418.419

2 *Creditor, fideiussor, retributor.* 420. 421.422

3 *Largitor omnium bonorum, sacerdos &*

*impetrator, conseruator & multiplicator
datorum.* 423.424

4 *Opulentissime, liberalissime, magni-
ficentissime.* 425.426

5 *Iustissime, veracissime, gratiosissi-
me.* 427.428

CAPIT. XVII. CONTI-
net 5. meditationes, in hæc 5. ter-
naria 8. meditationi propria.

1 *Eductor, vocator, susceptor.* 429.
430.431

2 *Protektor, custos, medice.* 432.433

3 *Tutor, Samaritane, curator.* 434.
435.436

4 *Potentissime, sapientissime, sanctif-
sime.* 436.437

5 *Altissime, speciosissime, suauissime.*
438.439

CAPIT. XVIII. CONTINET
5. meditationes, in hæc 5. ternaria
nonæ meditationi ascripta.

1 *Pater desponsans, sponse, dotator.*
440.441.442

2 *Liberator, IESV Saluator, pa-
cificator,* 443.444

3 *Antique dierum, iuuenis candidè
& rubicundè, amator castissime.* 445.

446.447

4 *Benignissime, fidelissime, certissime.*

447.448.449

5 *Utilissime, honestissime, delectabilissime.*

449.450

CAPIT.XIX. CONTINET

5. meditationes, in hæc 5. ternaria, decimę meditationi ascripta.

1 *Defensor & susceptor in morte, susci-
tator, glorificator.*

452.453.454

2 *Deus, homo, omnia in omnibus.*

455.456

3 *Adoptator, promissor, edditor.*

457

4 *Proxime, inseparabilissime, chari-
tate plenissime.*

459.460.461

5 *Perfectissime, nobilissime, bea-
tissime.*

461.462.463

CAP.XX. HÆC CONTINET.

1 *Admonitionem qua docetur, qua
virtutes & quo ordine ac modo, in sequē-
tibus explicentur, & qualiter pro his ob-
tinendis instantius & efficacius sit obse-
crandum.*

*Obsecrationes, pro his virtutibus,
prima meditationi assignatis.*

471

2 *Pro humilitate.*

479

3 *Pro timore & reuerentia.*

481

4 *Pro taciturnitate.*

484

5 *Pro modestia & verecundia.*

487

CAPIT. XXI. CONTINET
obsecrationes pro his 4. virtuti-
bus 2. meditationi assignatis.

- 1 *Pro paupertate.* 489
- 2 *Pro sobrietate.* 495
- 3 *Pro castitate.* 498
- 4 *Pro pietate in Deū & deuotione.* 500

CAPIT. XXII. CONTINET
obsecrationes pro his virtutibus
tertiæ meditationi assignatis.

- 1 *Pro austeritate.* 502
- 2 *Pro patientia.* 504
- 3 *Pro māsuetudine & benignitate.* 506

CAP. XXIII. CONTINET
obsecrationes pro his virtutibus
quartæ meditationi assignatis.

- 1 *Pro charitate proximi.* 510
- 2 *Pro obedientia erga prelatos.* 515

CAP. XXIII. CONTINET
obsecrationes pro his virtutibus
quintæ meditationi assignatis.

- 1 *Pro contritione de peccatis.* 518
- 2 *Pro luctu miseria presentis exilij.*
ibidem.
- 3 *Pro compassione erga Christū.* 523
- 4 *Erga proximos.* 525
- 5 *Pro gratia digne orandi.* 527

CAP. XXV. CONTINET
obsecrationes pro his virtutibus
sexte meditationi ascriptis.

1 *Pro esurie iustitia.* 528. 529

2 *Pro strenuitate, alacritate, vigi-
lantia, diligentia, deuotione, & feruore.*

530

3 *Pro seueritate benignitate & dis-
cretionem tam erga se quam erga proxi-
mos.*

531

4 *Pro magnanimitate, fortitudine, &
constantia.*

534

CAP. XXVI. CONTINET
obsecrationes pro his virtutibus
septime meditationi assignatis.

1 *Pro misericordia.* 536

2 *Pro veritate.* 538

3 *Pro iustitia, erga Deum, erga se,
erga prelatos, erga subditos & omnes
proximos.*

539

4 *Pro gratitudine erga Deum, &
erga benefactores.*

542

5 *Pro liberalitate.* 544

6 *Pro magnificentia.* 545

CAP. XXVII. CONTINET
obsecrationes pro his virtutibus
octauæ meditationi ascriptis.

1 *Pro temperantia & continentia sensuum.* 546

2 *Pro cordis munditia.* 547

3 *Pro spiritus elevatione & contemplatione.* 549

CAP. XXVIII. CONTINET
obsecrationes pro his virtutibus
nonæ meditationi assignatis.

1 *Pro prudentia.* 552

2 *Pro sapientia.* 553

3 *Pro eloquentia Christiana.* 554

4 *Pro simplicitate.* 555

5 *Propudicitate & puritate.* 557

6 *Pro pace & unione interna.* 559

7 *Pro pacificatione cum Deo, cum
proximis inter proximos, & inter Deum
ac hominem.* 560

CAP. XXIX. CONTINET
obsecrationes pro his virtutibus
decimæ meditationi ascriptis.

1 *Pro tolerantia afflictorum propter
iustitiam.* 565

2 *Pro fructibus Spiritus sancti ad to-
lerandum aduersa utiliter necessarijs.*

567

PRÆFATIO IN
SECUNDVM TRACTATVM
EXERCITIORVM SPI-
ritualium.

C A P. I.

QUIA passio Domini est cætero-
rum exercitiorum verū & firmum
fundamentum, ideò iste secundus
tractatus continens varia viæ illu-
minatiuæ exercitia, diuiditur per decem me-
ditationes Dominicæ passionis, quorum sin-
gulis alia exercitia adduntur & applicantur,
vt ex merito eiusdem passionis, Deo gratio-
ra, & ad impetrandum efficaciora, nobisq̃ue
fructuosiora reddantur.

Ex ipsa enim passione Domini, & in ipsa
non solum habemus exemplar quo instrua-
mur & excitemur: sed etiam meritum & au-
xilium quo iuuemur & cōfortemur, ad Deum
amandum, & pro eius amore patiendum &
agendum quicquid ipse voluerit.

Porro in ipsa Christi passione. Primò, at-
tendere debemus causam quæ ipsum mouit
& impulit ad patiendum, quæ est charitas ni-
mia erga nos. Secundò, opus ipsum passionis,
seu ea quæ passus est Christus, in quo relucet
perfecta abnegatio sui, & crucis amplexus

1.
*Passio Do-
mini est
fundamē-
tū alia-
rum me-
ditatio-
num.*

2.
*Quatuor
in passio-
ne Domi-
ni consi-
deranda.*

atque baiulatio. Terpiò, modū, cū quo passus est Christus, in quo virtutū omniū perfectissimum exēplar inuenitur. Quartò, fructum & finem propter quem passus est Dominus, qui est nostra redemptio, illuminatio, iustificatio, sanctificatio, & glorificatio.

3.

*Quatuor
à nobis
Christo
passo re-
penden-
da.*

Vt autē huic passioni gratos nos exhibeamus, & conformemur (quod ante omnia nobis est ad salutem, & omnem profectum spiritualem necessarium) debemus, Primò, charitati eius, per amorē reciprocum respōdere. Secūdò, ex eius amore & imitatione nos ipsos abnegare, & crucē nostrā tollere. Tertio, ex eodem amore virtutes eius imitari & opere exercere. Quartò, pro fructibus eiusdē passionis obsecrare, & gratias agere, atq; ad æternā beatitudinem (quę omniū finis est) aspirare.

4.

*Quo or-
dine hæc
quatuor
hic tra-
duntur.*

Quæ omnia in sequentibus exercitijs, studiosè & deuotè frequentatis perficiuntur. In exercitia enim passionis (quod per decē meditationes distinguitur) exprimitur quis & qualis: pro quibus & qualibus: ex quali & quāta charitate, quæ & quā dura ac indigna: cum quibus & quo fructu ac fine passus sit Christus Dominus. Deinde sequitur peculiare amoris exercitiū, per considerationem diuersorū nominum Dei amabilem, & perferuentē obsecrationē pro impetrādo Dei amore & actibus eius. Tertio loco ponūtur exercitia pro abnegatione sui ipsius, & crucis cuiuslibet amplexu & tolerātia. Quarto; subiungitur obsecratio p imitatione virtutū Christi. Quinto, sequitur deprecatio veniē pro defectibus & vitijs cōtra ipsas virtutes, commissis. Postremo fit oblatio totius exercitij, cum ob-

secratione

secratione pro fructib. & fine passionis Christi impetrandis. Ceterum cum hæc exercitia proponantur proficientibus, & in via illuminatiua sese exercere cupientibus, ab his debeat frequentari, qui à carnalibus & mundialibus desiderijs iam abstracti, per exercitia contritionis, & alia quæ in primo tractatu sunt tradita, in via purgatiua sese probè exercuerint. Vanum enim & præsumptuosum esset ad hæc spiritualia exercitia assurgere, & in his se exercere, priusquàm peccati affectus fuisset per veram poenitentiam extinctus, & conscientia à peccatis purgata. Quoniã in maleuolam animam non introibit sapientia, nec habitabit in corpore subdito peccatis. Qui verò fuerit studiosè exercitatus in exercitijs primi tractatus quæ ad viam purgatiuam pertinet, cum multa facilitate & propitudine poterit in sequentibus exerceri. In quibus amoris exercitia ad hoc assumet & diriget, ut per ea diuino amore succensus, possit per eundem amorē & propter eum facilius & efficacius seipsū abnegare, crucē suā tollere & Christi virtutes sectari, non autē ut ad sublimē illam vnionem & transformationē diuinā statim perueniat. Qui enim neglecta sui ipsius abnegatione & crucis amplexu, virtutūq; exercitatione, præsumeret se totū tradere exercitio vnitiui amoris per dulces & ardētes aspirationes, quātō altius in cōtēplatione volaret, tātō periculosius staret, & occurrente tentatione vel sensibilis gratiæ, & deuotionis subtractione, grauius caderet. Si tamen aliquis nondum in prædictis satis exercitatus, & versatus, senserit aliquando apertè Dei tractum ad contemplationis gustum, & amorosam

5.
Hæc exercitia debent assumi ab his qui in via purgatiua sunt exercitati.

6.
Amoris exercitia qualiter sunt hic assumenda.

vnionē ipsum inuitantis & trahētis (sicut aliquando quosdā dignatur Dominus in suis benedictionibus præuenire) nō debet tractū illū contēnere, vel repellere: sed humiliter, & cum gratiarū actione suscipere ac sequi, quādiu durauerit, atq; ea eius gustu sese viriliter postea accingere ad sui ipsius abnegationem, crucis amplexū & virtutū exercitationē. Si enim sentiens huiusmodi tractū, quiesceret in eius delectatione & dulcedine, & negligeret seipsū abnegare & aduersa pati, vel si inde gloriaretur, & sibi complaceret, abuteretur dono Dei, grauiterq; Deū irritaret, atq; nisi resipisceret, tātō grauius caderet, quātō altiūs fuisset eleuatus. **N**ULLVS ergo præsumat sine speciali tractu Dei, ad amorē illū vnientē statim aspirare, & se totum in eius exercitio occupare, nisi prius in vitiorū, & priuati amoris mortificatione, virtutumq; praxi & ornatu se fideliter exercuerit. Et qui speciali tractu præuentus amorē illū vnientē gustauerit, studeat ex eius gustu proficere in sui abnegatione & virtutibus, atque inde humilior & timoratio fiat. Quod si Deus talē tractū specialem ab eo postea subtraxerit, tūc quasi nihil antea de diuina dulcedine gustasset, submittat se humiliter alterius (si quē habet spirituale patrē) directioni, & permittat se tāquā nouū tyronē in mortificatione exerceri. Si enim de gustato Dei tractu elatus & confusus, neglexerit directoris sui consiliū sequi, pro certo a demone, vel a se ipso decipietur. Ergo quicūque exercitia ista proficiētibus proposita & accommodata, suscipere voluerit, contētus sit in exercitio amoris catenus, & tādū se exercere, quoad senserit se

7.
Ad amorē
rem vnien-
tiū non
est sta-
tim assur-
gendum.

per illud inflāmatū ardēti amore Dei, & desiderio feruēti sese propter ipsum abnegādi, & crucē omnē tolerādi virtutesq; eius imitandi.

Ceterū licet sequētia exercitia prolixiora videātur, si tamen modo & ordine infrā præscribendis exerceātur, facilia & iucunda videbuntur. Neque enim ea proponūtur, vt simul omnia debeant exerceri, sed vt paulatim ab vnoquoq; eatenus assumātur, quatenus ingenij eius capacitas, deuotio, status, & otiū ei permittūt illa assumere, & his sic vacare, vt ab alijs ex suo statu vel officio debitis nō retardetur.

Porro in singulis decē meditationibus sequentibus hunc ordinē & modū (ō studiose exercitator) seruabis. In primis præmitte orationē prolixiorē quādo voles inchoare vnam ex sequētibus decē meditationibus. Quando verò iam vna hora inchoatā meditationem, sequēti hora ad meditandū tibi assignata, voles prosequi, vt tere tātū breuiori oratione præparatoria. Post orationē præparatoriā lege præfationē generalē prolixiorē, vel breuiorē, pro vt tibi per otiū licuerit & libuerit. Præfationi subiunge vnam meditationē de Domini passione, putā primam. Postea offer passionem meditatā cum obsecratione pro igne diuini amoris obtinendo. Deinde lege & meditare adorationes & obsecrationes super quinque ternarijs amabiliū Dei nominū primæ meditationi applicatorū. Post hæc subiūge exercitia pro diuersis actibus amoris diuini, pro abnegatione sui, & baiulatione crucis, & pro imitatione virtutū Domini nostri IESV Christi. Deinde peculiatiter obsecra pro praxi earum virtutū quæ primæ meditationi sūt assignatæ.

8.

Ordo & modus seruandus in sequētib; meditationibus.

Postremò

Postremò pro cōclusionē totius meditationis veniā deprecare pro culpis cōtra virtutes meditatae cōmissis. Deinde offer Deo meditationis exercitiū, & obsecra pro fructibus passionis. Sic primā meditationē perficies: qua absoluta, secundā simili ordine & modo exercebis. Deinde tertiā, & reliquas suo ordine: in singulis hæc tria tantū varians scilicet meditationē Dominicæ passionis: quinque terna-riorū nominū Dei cōsiderationē, & obsecra- tionē pro peculiaribus virtutibus cuilibet me- ditationi assignatis. Cetera enim in singulis decē meditationibus sunt exercenda, sicut in prima meditatione dictū est illa debere assu- mi & exerceri. Si tamē nolueris toties repe- re exercitia pro actibus diuini amoris, & pro abnegatione tui ac crucis baiulatione, poteris illis omissis cetera exercere. Porro vna medi- tatio nō proponitur tibi exercēda vno die, sed tot diebus, quot videris te necesse habere, vt eā deuota affectione percurras. Hoc obseruās vt ab eo loco seu articulo, in vnā meditati- onis horā finieris, meditationē sequentis horæ ad meditandū assignatæ, semper inchoes præ- missa breuiori præparatione. Sic procedendo, nō inuenies has meditationes esse prolixio- res, nec cū tædio eas exercebis, sed nouā sem- per deuotionē & gustū in illis experieris, ex varietate nominū amabiliū & virtutū, aliorū- que actū qui in singulis meditationib. exer- cētur. Ceterū numeri qui in sequentib. exer- citijs singulis articulis prænotantur, referūtur ad mēbra Christi in psalterio decachordo no- tata, vt illis applicētur, sicq; facilius & deu- tius memoriæ commendentur, prout decla-

ratum est in libello psalterij Decachordi. Nomina autē quæ grossiori charactere scribuntur sunt ea quæ potissimum memoriæ sunt retinenda, in quibus alia faciliè subintelliguntur.

CAPITVLVM SECVNDVM.

Oratio prapparatoria ante singulas decem meditationes siquentes pramittenda.

BEnignissime IESV Domine, credo & certus sum te velle, tibiq; gratissimū esse, vt ego orationi mētali, & exercitijs spiritualib. insistā, cum hoc cedat ad maiore tui honorē, & per hanc maiore tui notitiā, amorē & desiderium assequar, prōptiorq; & fortior reddar ad omne tuū beneplacitū ex amore perficiendū, in quo salus mea, & beatitudo consistit? Quia ergo id vis, ideo tui amore me ipsū abnegās, & ab omni cōtrario desiderio auertēs, tibiq; obediēs, & nihilominus ad aliud quodcūque, & quandocūque volueris, me resignans: ecce volo, desidero, & propono de cetero huic orationi mētali, & exercitijs spiritualibus, quantum & quoties consulueris & donaueris, studiosē & deuotē intendere, & operam dare.

Desidero inquā in ipsa oratione mētali, & exercitio spirituali, in tua præsētia reuerēter stare & manere; tibi vacare & intēdere, quid in me loquaris, & à me exigas, sollicitē audire, obseruare, & intelligere, tractūq; tuū prōptissimē sequi. Desidero etiā te adorare, glorificare, amare, tibiq; congratulari, & gratias agendo me totum in perpetuum obsequium, & supremum tuum beneplacitum offerre.

Desidero tibi perfectē obedire, abnegare me ipsum, tollere post te quotidie crucē meā,

sequi

1.

Deo gratum est, vt exercitio spirituali insistamus.

2.

Ex puro Dei amore & obedientia hac exercitia sunt assumenda.

3.

Atque qui in his exercitijs spiritualibus sūe exercēdi.

Intentionis directio.

sequi te per imitationē tuarū virtutū, & sic impetrare fructus tuæ vitæ & passionis. Desidero insuper te exorare pro me & pro omnibus pro quibus tu vis aut ego teneor vel intendo specialius orare, hæc omnia per sequentium exercitiorū vsum, & frequētationem volo & desidero exercere & implere, quia vis, & sicut vis, scilicet, ut ista tibi propter te exhibeā, non autē propter meū cōmodū, aut propriā quæstionem, nisi quatenus tu vis me propriā salutem quærere & operari, hæc inquā volo & desidero, sed despero & prorsus diffido hæc me posse assequi mea industria, labore & virtute. Scio enim in veritate, & humiliter cōfiteor, quod ad hæc tam sublimia exercitia non solum sum ex me insufficiens, sed planē indignus, quē tu ad hæc adiuues & admittas, cum tibi hætenus tam infidelis, inobediens & ingratus fuerim, cumq; tam negligēs, sensualis, extrouersus, tepidus, ignarus, insipiens instabilis, & infirmus adhuc sim. Sed Abba pater, omnia tibi possibilia sunt. Si vis, potes me facillē ad ista excitare, dirigere & perficere. Nec dubito quin velis. Tu enim scis quā ista sint vtilia & necessaria ad tuū honorē, meāque & proximorū salutē. Tu vis tuū honorem cuius es zelator, tu vis animarū nostrarū (quarū es amator ardentissimus) salutē. Sicut ergo scis ad utrūque expedire, & quando, & quantum, & quibus modis scis esse vtilius, atque sicut vis, & sicut potes, ad hæc exercitia spiritualia me & omnes qui tenentur, & cupiunt sic exerceri, præsertim meos speciales.

1. SANCTIFICA, & purga ab omni vitio & indignitate.

2. EXCITA ab omni tepore & negligentia.

3. CON

4.
Confessio propria insufficiētiæ & indignitatis.

5.
Imploratio diuina gratis.

6.
His novē verbis pectus novum ad meditationē necessarium.

3 CONFORTA vires animæ & corporis.

4 COHIBE omnia impedimenta exteriora & interiora.

5 COMPOSE modum & progressum.

6 STABILINOS in istis exercitijs, dans fortem perseverantiam.

7 REPLE memoriã & mentẽ, placitis tibi speciebus obiectis & cogitationibus, excludens ab ea omnia distrahentia.

8 ILLUMINA intellectum tua veritate & sapientia, ne erret.

9 ILLUMINA voluntatẽ & affectum, vt cũ amore & sapore omnia perficiamus.

7 Et ADIVVANS fac vt verẽ. I. PROPTER TE, & tuum amorem ac beneplacitum. II. Et SECUNDUM TE, tuæque sapientiæ directionem. III. Ac PER TE, tuæque gratiæ & spiritus motionem & auxilium. IIII. ET TECUM, in tua præsentia manens, & tuæ gratiæ fideliter cooperans, tractumque tuum sollicitẽ attendens & perfectissimẽ implens, aggrediar, prosequar, & perficiã hæc exercitia spiritualia. V. In vnione omnium orationum & meditationum quas tu. VI. Et deuotissima mater tua. VII. Alijque sancti hĩc vnquam fecistis. VIII. Ad tuam sanctorumque gloriam. IX. meamque & meorum ac omnium salutem. Quod a tua plusquam paterna bonitate, sapientia & potestate oro, supplico, & peto.

8 AMANTER I. Et quia vis me id petere & impetrare. II. FIDELITER, credens te posse & velle hoc mihi præstare. III. HUMILITER, agnoscens me ad hoc insufficientem, & indignum. IIII. OBSECRANTER.

9 OBSECRANTES TE, I. per diuinitatis

7.

Alia nomen meditando valde utilis.

8.

Nota cõdistinet decẽ orationis hic expressas qua ad impetrandum sunt efficacissima.

9.

Nota etiã non sãna media per utilissimẽ sit obsecratio.

tuæ in præsentiam, sapientiam, potentiam, & bonitatem. II. Per tuam erga nos charitatem, providentiam & benignitatē, omnemq; eius affectum & plenitudinē. III. Per tui corporis & sanguinis sacrificium & sacramētum. IIIL. Per omnia quæ assumpsisti, fecisti, & pertulisti pro nostra salute. V. Per septiformē spiritū tuum. VI. Per Angelicum ministerium. VII. Per pijsimæ matris tuæ amorem, dolorē & intercessionem. VIII. Per patronorum meorū, & omnium sanctorum merita, exēpla & suffragia. IX. Tuorumq; ac meorum specialium qui sunt in hoc mundo preces & auxilia, per hæc inquam omnia te obsecrās. V. Confidēter expecto & spero à te exaudiri. Si tamē studuero perseverare in hac mea petitione. VI. Feruenter, non tepida nec remissa, sed ardētī voluntate & studio. VII. Patienter, ferēdo laborem & difficultatē horū exercitiorū. VIII. Longanimiter sustinēdo dilationem optatæ & desideratæ exauditionis. IX. Efficaciter, adhibendo studium & conatum ad hæc necessaria. X. Et resignanter, committendo plenē & perfectē tempus, modum & mensurā mei profectus & speratæ exauditionis, tuæ super-sanctissimæ & superlaudabilissimæ ac super-desiderabilissimæ volūtati, ordinationi & dispositioni, quod libenter facio, & semper facere propono te donante & cooperante. Nunc igitur sic de me diffidens, sed in te plenē confidens, aggredior hæc exercitia, cum integra resignatione aliud aggredi quoties & quādocumque volueris: & perfectē sequēdi tractum tuum, quocumque me ducere volueris, quem supplico, volo & propono soli-

citè observare, sentire, intelligere, & promptissimè sequi.

Brevior preparatio pramittenda quoties vis vacare & intendere orationi mentali, seu exercitio spirituali.

Superamandissime & supercolendissime IESU, quia vis ut nunc spirituali exercitio intendam, ideo tui amore meipsum abnegans, tibi què obediens, hoc propter te aggredior, diffidens prorsus de me, sed de te plenè confidens, te què amanter & confidenter obsecrās, ut ad hoc me sanctifices, excites, confortes, cohibeas, componas, stabilias, repleas, illumines, afficias, & adiuves ut hoc prosequar & perficiam, in vnione omnium exercitiorum tuorum, ad tuam & sanctorum tuorum gloriā, meam què & omnium salutē, in tua præsencia semper reuerenter manens, tibi intendens, & quid intus mihi loquaris, aut à me exigas sollicitè observare, audire & intelligere ac promptissimè implere desiderans, obsecrans, & in te ac per te firmiter proponens.

Adhuc alia breuior preparatio.

Superamandissime IESU, quia vis, & sicut vis nunc volo mentaliter exerceri. Adiuua me ut hoc purè propter te, secundum te, per te, & tecum in præsencia tua manens, & tractum tuum perfectissimè sequens, inchoem, prosequar & perficiam, in vnione tuorum exercitiorum: ad tuam & sanctorum laudem, meam què & omnium salutem.

Alia breuissima preparatio.

Superamandissime IESU, quia vis & sicut vis, volo nunc meditari, adiuua me ut hoc purè & fructuosè faciā, in vnione tuarum meditationum.

tium inchoans VIII. Et quia affectus tuus nimis est tepidus, assumis affectum & deuotionē Beata Maria & omnium sanctorum. IX. Adiungis etiā tecū, tuos speciales, hoc est, eos pro quibus teneris aut intendis exorare, & omnes fideles hic adhuc viuentes, atque animas in purgatorio detentas, ut hos omnes facias participes tuae orationis & exercitationis X. Deinde ut tua oratio sit Deo gratior atque ad imperādū efficacior, eā facis & offers per cor & spiritū Iesu hoc est, per eius cordialē amorē & deuotionē, spiritualēque mentis excessum & contemplationē. XI. Post hac ad tres simul Trinitatis personas exercitiū tuū dirigis, eāsque adoras tota mēte, intellectu, volūtate, corde & anima ac ex totis viribus, ubi per cor, intellige rationē inferiorē & vim concupiscibilē & irascibilem, per animā, intellige animā proit corporis sensus viuificat & mouet. Sic autē adoras Deū in spiritu & veritate, & praeuistas beatorum actus. XII. Post adorationem, gratias agis pro omnibus bonis Dei & beneficijs ab eo collatis uniuerſa creatura, & te ipsum totū offers Deo in omne eius beneplacitū & obsequiū. Prædicta autē omnia conueniūt, & utiliter praeitari possunt cuilibet meditationi seu orationi mentali, in qua desideras Deum adorare & glorificare pro quibuscūque beneficijs, aut nominibus. Quae verò sequūtur ab eo loco (specialiter autē) propria sunt meditationi quae fit de vita & passione Domini nostri Iesu Christi. XIII. Atque in primis breuiter cōmemorātur beneficia praedestinationis, creationis, & redemptionis, ut ex horum recordatione animus ad amorem & gratitudinē inflāmetur. XIII.

Deinde ponitur peculiaris gratiarum actio pro Christi passione. XV. Vbi exprimitur tres qualitates Christi patientis, ante singulas meditationes de passione Christi sequentes consideranda ad excitandam deuotionem & dilectionem.

I.

*Quatuor
de Christo
expedenda &
proficenda.*

P R Æ F A T I O G E N E R A L I S
præmittenda ante singulas decem quæ consequenter ponentur, meditationes, ad captandam Dei beneuolentiam, & mentem deuotius excitandam & eleuandam.

*1 O Vnice, fidelissime, & certissime amator,
I E S U Christi, Fili Dei, & semper virginis
Mariæ, Deus, & homo perfectissime, &
omnia.*

2.

*Decem no-
mina su-
perlacijs
Dei, ani-
mæ me-
ditantis
eleuata.*

1 Tu es mihi **P R Æ S E N T I S S I M V S**: in cuius etiam præsentia & conspectu sto, & stare semper desidero.

2 Tu es **R E V E R E N D I S S I M V S**, quem summe reuereri debeo & volo.

3 Tu es mihi, **I N T E N T I S S I M V S**, singulariter mihi intendens, cordis mei scrutator verus, ac linguæ meæ auditor: cui etiam intendere & vacare desidero.

4 Tu es **S A P I E N T I S S I M V S**, sciens quæ mihi necessaria sint & vtilia ad tuum honorem & meam salutem.

5 Tu es **P R O M P T I S S I M V S**, & paratissimus me iuuare, & in omnib⁹ salubriter exaudire.

6 Tu es **P O T E N T I S S I M V S**, potens id facere sicut scis, & vis.

7 Tu es mei **A M A N T I S S I M V S**, perpetua & infinita charitate me diligens & amans.

8 Tu es **B E N E F I C I E N T I S S I M V S**, qui im-

mensa beneficia mihi contulisti & conferre non cessas.

9 Tu es SUPERAMANDISSIMVS, quem plusquam me & omnia, amare debeo & volo.

10 Tu es SUPERCOLENDISSIMVS, Cui super omnia seruire & obedire teneor, & ex amore volo & propono.

3 Tu cum patre & Spiritu sancto, es secundum diuinitatem tuam, vnus Deus & vnus omnium Dominus, quem adorant dominationes, & tremunt potestates.

4 ANTE cuius conspectum beatissima virgo Maria, throni Cherubin, & Seraphin, omnesque beati Angeli & sancti, cum summa humilitate, reuerentia & tremore procedunt teque iugiter adorant & reuerentur, te contemplantur & glorificant, te amant & cōgaudent amplectuntur, atque sese totos in omne obsequium & beneplacitum tuum liberalissimè offerunt.

5 EGO autem sum vilissimus terræ vermiculus, ego ingratisissimus, infidelissimus & prorsus abominabilis sum peccator, qui ex me nihil sum; scio, possum, aut habeo, præter innumera peccata tibi soli plenè cognita: Propter quæ, verè agnosco & confiteor me non solum indignum coram te asistere, oculos ad te leuare, aut nomen tuum inuocare vel laudare, sed etiam dignissimum quem propter multiplices inobedientias & offensas contra te, tuamque infinitam maiestatem & bonitatem commissas, in gehennam ignis æterni proicias, aut certè tanquam immundum à te repellas, vel tanquam tepidum ex ore tuo euomas,

3.

*Christus
cum pa-
tre & spi-
ritu san-
cto vnus
Deus &
Domi-
nus.*

4.

*Quam
reueretur
Ecclesia
triūphās
sanctissi-
mā Tri-
nitatē a-
doret.*

5.

*Confessio
vinitatis
propria
& indi-
gnitatis.*

specialibus, vniuersæque creaturæ à te exhibitis & exhibendis. 13. SPECIALITER autē gratias ago tibi, pro eo quòd tu Deus, tibi superficiētissimus & ex te superbeatissimus, ex im-
 mensa & prorsus gratuita chāritate, ab æterno nos agnosceus amasti, & prædestinasti: proponens nobis dare tuam beatitudinē, & omnia ad eam assequendam necessaria, si voluerimus te amare & mandata tua ex amore seruare. Et vt huius beatitudinis capaces nos faceres: ad imaginem & similitudinem tuā nos creasti: dans nobis memoriam, intellectum & voluntatem, quibus te suūmū bonum recollere & possidere, cognoscere & laudare, amare & amplecti, tuāque fruitionē beatificari possemus. Beatos etiā Angelos & creaturas omnes in nostræ salutis ministerium ordinasti & deputasti. Et cum per nostri primi parentis Adæ peccatū, omnes priuati essemus iure & spe huius beatitudinis tuæ consequendæ, nasceremurque filij iræ, & damnationis æternæ: tu, vt ab hac ira & damnatione nos redimeres, & ad tuam beatitudinem rursus reparares, voluisti ex nimia & excessiua charitate, humanam nostram naturam tibi personaliter vnire, & perfectus Deus manēs, perfectus homo fieri, pati & mori. 14. GRATIAS igitur ago tibi, per suauissimum cor & spiritū tuum, Domine IESU CHRISTE, Deus & homo perfectissime, & amator fidelissime: 15. PRO eo quòd tu Deus omnium creator & Dominus superreuerendissimus, & superlaudabilissimus & superbeatissimus: pro nobis vilissimis, contemptibilibus & miserrimis creaturis tuis, voluisti humiliari, vilipendi & con-

13.
*Specialis
 oratio gra-
 tias pro
 beneficij
 prædesti-
 nationis,
 creaturæ,
 uberna-
 ti. i. i. &
 Christi in
 ca-natio-
 ni*

14.
*Peculia-
 ris gratia
 vñ actio
 pro Chri-
 sti pasto-
 ne*

15.
*Tres Chri-
 sti pati-
 tis condi-
 tiones om-
 nibus &
 singulis
 meditatio-
 nibus se-
 quentibus
 promissenda.*

temni. Tu homo, omnium hominum perfectissimus, nobilissimus, tenerrimus, sanctissimus & amabilissimus: pro nobis abiectissimis, turpissimis & sceleratissimis peccatoribus, voluisti crudelissimè affligi. Tu amator ardentissimus, fidelissimus & beneficentissimus, pro nobis tepidissimis, infidelissimis & ingratisissimis, voluisti indignissimè tractari.

CAPITVLVM QVARTVM,
CONTINENS TABVLAM,
simul complectentem & ob oculos ponentem decem meditationes passionis Dominicæ: in quarum singulis hæc nouem puncta variantur & diuersa ponuntur, videlicet,

QVIS & qualis est Christus qui pati dignatus est. II. Pro quibus & qualibus. III. Qua charitate id fecit. IIII. Quæ & qualia passus est. V. Cum quibus virtutibus. VI. Pro quibus vitijs expiandis. VII. Pro quibus inferni pœnis redimendis. VIII. Pro quibus cœli præmijs obtinendis. IX. Et cum quibus Angelorum & sanctorum choris & ordinibus. Hæc enim nouem puncta singula, distinguuntur per decem numeros: & quæcumque primo numero prænotantur, pertinent

ad primam meditationem : quæ secundo, ad secundā; quæ tertio, ad tertiam : & sic consequenter, vsque ad ea quæ decimo numero prænotata decimam faciunt meditationem.

¶ I. Quis & qualis Christus: II. Et pro quibus & qualibus est passus.

Tu pater noster superpijsimus : pro nobis filijs tuis prodigis.

Tu vnicus Dei Patris naturalis filius, per incarnationem factus frater noster primogenitus, pro nobis adoptatis & indignis fratribus tuis.

Tu sanctus sanctorum: pro nobis sceleratis & immundis.

Tu Creator & possessor omniū opulentissimus: pro nobis pauperibus creaturis tuis.

Tu Iudex supremus & æquissimus: pro nobis criminosis reis.

Tu aduocatus & patronus noster: pro nobis ingratis clientulis tuis, meritò condemnandis.

Tu rex gloriosissimus : pro nobis læsæ tuæ maiestatis reis, & exilibus miserimis.

Tu Princeps noster supremus: pro nobis subditis & vassallis tuis rebellibus.

Tu rector morum suauissimus : pro nobis peruerfis & distortis.

Tu Dominus supremus & supercolendissimus: pro nobis seruis tuis inutilibus, infidelibus & malis.

4 { Tu Emanuel; Deus nobiscum, carne nostra vestitus: pro nobis miserrimis hominibus ingratis.

Tu amicus noster certissimus: pro nobis cum adhuc inimici tui, tibi que rebelles, & à te auersi essemus.

{ Tu præceptor reuerendissimus: pro nobis subditis inobedientibus.

5 { Tu magister sapientissimus: pro nobis discipulis insipientibus.

{ Tu legifer noster sanctissimus, pro nobis legis tuæ transgressoribus.

{ Tu pastor bonus, & prouisor noster benignissimus: pro nobis ouibus tuis errantibus, perditis & fame oppressis.

6 { Tu imperator supremus, & dux noster inuictissimus: pro nobis militibus tuis ignauis, profugis, & tui proditoribus.

{ Tu uisitor noster & reformator: pro nobis difformatis, dissolutis & irregularibus.

{ Tu creditor noster, & bonorum omnium largitor munificentissimus: pro nobis debitoribus tuis ingratis, bonorum tuorum dissipatoribus, pauperibus, nec habentibus unde debita tibi reddamus.

7 { Tu fideiussor fidelissimus: pro nobis obligatis, & egenis.

{ Tu summus sacerdos & pontifex noster: pro nobis plebe tua ingrata & peruersa.

- 8 { Tu protector & custos potentissimus: pro nobis vndique obsecris & tentatis, ac imbecilibus.
 Tu medicus benignissimus: pro nobis agrotis & moribundis.
 Tu tutor noster & caput: pro nobis orphanis & membris tuis.
 Tu liberator fortissimus: pro nobis captiuis miserrimis.
 9 { Tu I s s v Saluator: pro nobis perditis, & damnationis æternæ reis.
 Tu sponsus zelantissimus: pro nobis indignissimis sponis tuis, adulteris, & multis fornicationibus abs te aduersis.
 Tu Deus optimus & beatissimus: pro nobis malis & miserrimis.
 10 { Tu mortuorum fuscitator: pro nobis per peccatum mortuis & ab æterna morte merito plectendis.
 Tu glorificator sanctorum: pro nobis impuris & confusione dignis, sanctificandis & glorificandis.

3 *Qua charitate passus est Christus.*

Tu inquam tantus & talis ex charitate

1 Paterna, fraterna, æterna & sancta:

2 Profundissima & prorsus incomprehensibili:

3 Patientissima, longanimi & indeficiente:

4 Cordialissima & suauissima:

5 Veraci, sapientissima, fortissima, & constantissima:

6 Esurientissima, feruentissima, fortissima & constantissima:

7 Communissima & latissima, liberalissima & prorsus gratuita:

8 Altissima & extatica, nimia & excessiva:

9 Singulari, sponsali, continua & inseparabili:

10. Diuina, infinita, & perpetua.

4 *Quæ & quanta passus sit Christus.*

Dignatus es pati

1 Humiliationes voluntarias, contemptum, opprobria, ludibria, comitia & blasphemias.

2 Penurias & necessariorum indigentias: iudicia contra te iniusta, & damnationem ad mortem crucis.

3 Huius exilij pœnalitates, molestias, labores & misérias.

4 Summam subiectionem & seruitutem, odia & inuidias.

5 Tristitias & agonias mortis, contritiones cordis pro peccatis nostris, compassionés, & angustias pro nostris misérijs.

6 Esuriem, & sitim, cruciatus, vulnera, flagella, crucis baiulationem & fatigationem.

7 Nudationem & spoliationem omnimodam: vestium tuarum direptionem & partitionem: omnium bonorum priuationem, & proprij tui sanguinis totalem effusionem.

8 Hostium obfessionem & insultationem: langores & infirmitates totius corporis: spineam capitis tui coronationem, faciei velationem, conspuitionem, & percussionem, sensuumque omnium afflictionem.

9 Captiuitatem & vincula, clauorum confixionem & cruciatum immensum.

10 Mortem crucis ignominiosissimam & crudelissimam & passionem generalissimam.

5 Quomodo & cum quibus virtutibus passus est Christus.

Tu inquam passus es tot & tanta

1 Cum humilitate cordis, reuerentia summa, taciturnitate, verecundia & modestia.

2 Cum paupertate voluntaria, interiori, & exteriori, cum sobrietate, castitate & deuotione.

3 Cum austeritate discreta, patientia inuicta, mansuetudine, pietate, & benignitate.

4 Cum charitate Dei & proximi, intentionis rectitudine, abnegatione tui commodi, & obedientia.

5 Cum pio luctu, & contritione sancta: compassione intima, & oratione continua.

6 Cum esurie & zelo iustitiae, discreta seueritate, & benignitate: strenuitate & feruore: magnanimitate, fortitudine & constanti perseuerantia.

7 Cum misericordia, veritate & iustitia: cum gratitudine, liberalitate & magnificetia.

8 Cum temperantia & abstinentia: cum sensuum puritate & continentia, cum cordis munditia, & spiritus eleuatione ac contemplatione.

9 Cum prudentia, sapientia, & eloquentia: cum simplicitate, pudicitia, & pace, ac pacificatione.

10 Cum tolerantia persecutionum propter iustitiam, cum innocentia, securitate, gaudio spirituali, & finali perseverantia.

¶ Vicia predictis virtutibus contraria, pro quibus diluendis passus est Christus.

Tu inquam cum his & cæteris virtutibus, tot & tanta passus es: vt honorares, placares & nobis reconciliares Deum patrem tuum: quem inhonoraueramus, offenderamus, & irritaueramus nostris peccatis, videlicet,

1 Nostris superbijs, irreuerentijs, iactantijs & loquacitatibus, ostentationibus, & arrogantijs, præsumptionibus, & vana gloria, ac ambitionibus.

2 Nostris proprietatibus, cupiditatibus, superfluitatibus & curiositatibus, nostrisque gulæ & luxuriæ concupiscentijs & inmunditijs, ac indeuotionibus.

3 Nostris inordinatis voluptatibus & delectationibus, impatientijs, iracundijs, impietatibus & malignitatibus.

4 Nostris priuato & inordinato amore, contemptu Dei, odijs, maleuolentijs, propria queritione, voluntate & sensu, ac inobedientijs.

5 Nostris inepta lætitia, risu, cordis durtia, incompassione, inuidia, orandi negligentia, & indeuotione.

6 Nostris

6 Nostris tepiditatibus, torporibus, pigritijs, somnolentijs, negligentijs, acedijs, tēdijs, remissionibus, indulgentijs, pusillanimitate, fragilitate, inconstantia, instabilitate, imperseuerantia, & ingratitude.

7 Nostris immisericordijs, mendacijs, dolis, tenacitate, auaritia, prodigalitate & paruitia.

8 Nostris intemperantijs, linguæ & sensuum incontinentijs, cordis immunditijs, spiritus depressione.

9 Nostris imprudentijs, stultitijs, multiplicatibus, impudicitijs, perturbationibus, discordijs.

10 Nostris impatientijs in persecutionibus, vanis timoribus & sæculi tristijs: mundanis fauoribus, & prosperitatibus.

¶ Pœne Inferni à quibus vt redimeret nos Christus passus est.

Tu passus es vt placares patrem irritatum nostris præfatis vitijs, & vt nos redimeres ab infernalibus pœnis prædictis peccatis nostris debitis: scilicet,

1 A superbiæ & propriæ exaltationis & honoris affectu perpetuo, & continua confusione, opprobrijs & insultationibus dæmonum: & contemptu à Deo & Sanctis.

2 Ab insatiabili cupiditate habendi, & gulæ ac luxuriæ satisfaciendi: & perpetuis ac continuis periurijs, indigentijs, esurie, siti, & pœnali confusione.

3 A continuis & perpetuis pœnis innumeris, à spiritu procellarum, & summa impatientia, ira, furore, & blasphemia continua.

4 A proprio amore & volúate dominandi: ac perpetua seruitute dæmonum crudelissimorum: odióque Dei & inobedientiæ affectu, & coacta ac multum inuita subiectione eidé cū perpetuo murmure & indignatione.

5 A voluntate peccandi continua, & eiusdem voluntatis punitione, cum nimia tristitia: ab inuidia & tristitia iugi de fœlicitate Dei & sanctorum, odióque eorum: à desperatione omnis solatij & liberationis ac exauditionis: à verme conscientiæ.

6 Ab acedia & fastidio omnis boni Deo placiti: à frigore immoderato & torpore ac ponderositate: à flagellis & cruciatibus infinitis & intolerabilibus, & passibilitate summa: à carentia somni & quietis, à subiectione dæmonū, à quibus dānati sunt victi & captiui.

7 Ab immisericordiæ & iniustitiæ affectu continuo, & misericordiæ impetrandæ desperatione: ab igne gehennæ inextinguibili & intolerabili: à continua maledictione & blasphemia in Deū & Sāctos, & in proximos.

8 Ab generali & continua sensuum omnium afflictione: scilicet à tenebris exterioribus & visu dæmonum & corporum suorum deformium: ab auditu insultationum & maledictionum: ab omni fœtore: à fame, siti, & cibis ac potu amarissimo: à cruciatu omnium membrorum: à cordis immunditia: à carentia perpetua visus Dei & Sanctorum.

9 A carcere & fœtore horribili & perpetuo: à miserrima dæmonum captiuitate, à damnatorū societate miserabili, & prorsus discordiæ plena: à perturbatione mentis continua.

10 A damnatione seu carētia & priuatione beatitudinis Sanctorum perpetua, sine spe vlla : à depaſtione mortis & vitæ immortalitate, ſeu continua reparatione ad nouam pœnam : à labore & perſecutione dæmonum perpetua & continua ſine intermiſſione, ab infinitis, perpetuis & intolerabilibus tormentis quæ in cor hominis non aſcenderunt.

¶ Gaudia & premia beatitudinis pro quibus nobis promerendis & conferendis Chriſtus Dominus paſſus eſt.

Paſſus es etiam bone I E S V, tot & tanta vt nos faceres participes.

1 Æternæ exaltationis, gloriæ, honoris, & laude filiorum tuorum.

2 Regni tui cœleſtis opulentiffimi : ſufficientiæ pleniffimæ : refectionis ſuauiſſimæ, & puritatis Angelicæ.

3 Securæ & pacificæ poſſeſſionis corporis & animæ noſtræ, ac terræ viuentium: multitudinis paciſ.

4 Domini plenij : perfectæ ac ſuauiſſimæ charitatis Dei & proximi : & pleniffimæ impletionis propriæ voluntatis, diuinæ iam prorfus conformis.

5 Conſcientiæ paciſ & ſerenitatis : perpetuæ lætitiæ: riſus, exultationis & iubili: plenæ congratulationis bonorum omnium: perfectæ exauditionis votorū & orationum.

6 Perpetuæ satietatis & inebrietatis sine fastidio : subtilitatis & agilitatis corporis: triumphalis gloriæ & victoriæ de mūdo, carne & diabolo superatis: sanitatis & suauitatis totius corporis.

7 Misericordiæ sempiternæ, & superfluentis retributionis: securæ retentionis & adhesionis ac adorationis supersanctissimæ Trinitatis & tuæ humanitatis gloriosæ: eiusdemque continuæ laudis & gratiarum actionis.

8 Æternæ sensuum glorificationis, in auditu canticorum laudis, in visu glorificatæ tuæ humanitatis & claritatis corporū beatorum, pulchritudinisque vniuersi: in olfactu iucundissimi odoris: in gustu suauissimi saporis: in castissimo amplexu & osculo sanctorum: in plena sanitate, & suauitate totius corporis, perpetuæ claritatis, & intuitionis tuæ diuinitatis facie ad faciem: ac transformationis in eandem claritatem.

9 Plenissimæ & securæ libertatis: nominis & hereditatis filiorum Dei: tranquillæ & beatæ fruitionis diuinæ bonitatis & charitatis: delitiosissimæ cōmunionis & societatis sanctorum omnium, & beatorum spirituum: pacis quæ exuperat omnem sensum

10 Æternæ, securæ, & felicissimæ vitæ, gloriæ, suauitatis, & omnimodæ beatitudinis: & omnis desiderij impletionis perfectissimæ: ac infinitorum, perpetuorum & inexcogitabilium bonorum omnium, absque vlla miseria.

¶ Angelorum & Sanctorum ordines in decem classes distincti: ad quorum societatem Christus sua passionis merito nos perducit.

Passus es insuper bone IESU, ut nos post hanc vitam, perduceres ad societatem, præsentiam & communionem iucundissimam, Beatissimæ virginis Mariæ matris tuæ, Beati Michaëlis, Beati Ioannis Baptistæ, ceterorumque patronorum nostrorum specialium & Beatorum

- 1 Angelorum & Patriarcharum.
- 2 Archangelorum & Prophetarum.
- 3 Principatum, ac Regum & Iudicum.
- 4 Potestatum, & Apostolorum.
- 5 Virtutum, ac Euangelistarum & Discipulorum.
- 6 Dominationum & Martyrum.
- 7 Thronorum & Pontificum & Sacerdotum.
- 8 Cherubin, & Religiosorum.
- 9 Seraphim ac Virginum.
- 10 Omniumque ac singulorum spirituum & sanctorum glorificatorum.

ANNOTATIO.

Actus & exercitia Beatorum, ad quæ ut tandem perveniamus Christus sua passione nobis promeruit: quæ licet sint per numeros decem distincta ad iuvandam memoriam, sunt tamen post singulas decem meditationes simul omnia recolenda, hoc qui sequitur modo.

que volueris crucem post te libenter portare: & te in prædictis virtutibus, quantum tu dederis, imitari. Adiuua nos quia sine te nihil possumus.

CAPITVLVM QVINTVM.

Quia fortasse quibusdam videretur difficile ex præfata tabula singulas decem meditationes seorsim colligere & exercere: ideo ut rudioribus consulatur singula meditationes hi seorsim ponuntur.

PRÆFATIO BREVIOR
singulis sequentibus decem meditationibus præmittenda, quando præfatio prius posita prolixior videbitur.

 Vnice & fidelissime amator Iesu Christe, Deus & homo vere & perfecte: mihi semper & ubique præsentissime, intentissime, & promptissime: superreuerendissime, superamandissime, & supercolendissime Deus meus: ex affectu deuotissimæ matris tuæ, & omnium angelorum & sanctorum, animarumque purgandarum: ex mea tuorumque & meorum specialium & omnium creaturarum parte: per suauissimum cor & spiritum tuum: te eum patre & Spiritu sancto trinum & unum Deum adoro & reueror: laudo & glorifico: amans congratulor: gratiasque agens me totum tibi in omne

beneplacitum tuum offero: pro omnibus ac singulis nominibus & perfectionibus tuis: & pro beneficijs tuis mihi tuisq; & meis omnibus ac vniuersis creaturis à te collatis & adhuc conferendis. Et specialiter pro eo quòd tu Deus beatissimus, bonorum nostrorū non egens, ex immensa & prorsus gratuita charitate, ab æterno nos prænosces, amasti & prædestinasti, ac tempore tibi placito ad imaginem, & similitudinem tuam nos creasti: beatos etiam angelos & ceteras creaturas in nostræ salutis ministeriū deputasti: & nos tibi pro his omnibus ingratos & rebelles, non damnasti, sicut iustissimè merueramus: sed vt ab æterna damnatione & gehenna nos redimeres, & ad beatitudinem tuam perpetuam reparares & perduceres: tu perfectus Deus manens, ex nimia prorsus & excessiua charitate dignatus es verus homo fieri, pati & mori. Gratias igitur ago tibi (ô Iesu Christe) Deus & homo perfectissime: pro eo quòd tu Deus superdignissimus, & superbeatissimus, noster creator & Dominus: pro nobis vilissimis & miserrimis creaturis tuis, voluisti humiliari & despici. Tu homo, omnium hominum nobilissimus, pulcherrimus, tenerimus, innocentissimus, mansuetissimus, & amabilissimus: pro nobis turpissimis, sceleratissimis & omni odio dignissimis peccatoribus, voluisti crudelissima pati tormenta.

Tu amator fidelissimus, beneuolentissimus & beneficentissimus: pro nobis ingratis & infidelissimis voluisti indignissimè tractari.

*¶ Alia præfatio communis adhuc
brevior.*

O præsentissime & reuerendissime, intensissime & sapientissime, promptissime & potentissime, Domine Iesu Christe : quia vis, & sicut vis, ex affectu compatientissimæ matris tuæ, beatorum Angelorum & Sanctorum omnium : ex mea tuorumque & meorum specialium & omnium fidelium viuorum & defunctorum : per pijsimum cor & spiritum tuum ; te adoro, laudo & amo : tibi que gratias agens me tibi totum offero, pro eo quod tu Deus omnium creator & Dominus omni reuerentia & laude dignissimus voluisti pro nobis vilissimis creaturis tuis humiliari, despici & opprobrijs affici : tu homo nobilissimus, tenerrimus & innocentissimus pro nobis sceleratissimis peccatoribus voluisti crudelissimè affligi : tu amator nostri ardentissimus & beneficentissimus : voluisti pro nobis ingratis & infidelissimis indignissimè tractari.

PRIMA MEDITATIO.

De Christi humiliationibus & opprobrijs, eiusque cordiali humilitate.

2 Tu denique pater noster superpijsissimus, pro filijs tuis prodigis & impijs : tu frater primogenitus, Dei patris vnicus naturalis filius, pro adoptatis & ingratis : tu sanctus sanctorum, pro sceleratis & immundis ; ex charitate plusquam paterna & continua.

Dignatus

Dignatus es pati summam humiliationem, despectum, confusionem, infinita opprobria, & ludibria, contumelias, & blasphemias, aliasque cruces: cum perfectissima humilitate, reuerentia, taciturnitate, verecundia, modestia, cæterisque virtutibus.

Vt patrem tuum omnipotentem nostris superbijs, irreuerentijs, loquacitatibus, arrogantijs, præsumptionibus, cæterisque vitijs contemptum, irritatum & à nobis auersum, pro nobis honorares, placares, & eius amicitiam & gratiam nobis restitueres: atque ab æternis superbiæ affectibus, perperuisque opprobrijs, dæmonum insultationibus, confusionibus, cæterisque damnatorum pœnis nos redimeres.

Et ad æternam filiorum Dei exaltationem, gloriam immarcescibilem & omnimodam beatitudinem nos perduceres.

Cum beata Maria, sanctis Angelis, Patriarchis & omnibus sanctis: si tamen studuerimus te amare, tuique amore, libenter pati omnem humiliationem, confusionem & crucem: teque imitari in humilitate, reuerentia, taciturnitate, verecundia, modestia, cæterisque virtutibus.

Et nunc Domine Deus, quia vis & sicut vis, desideramus te amare: tuique amore libenter pati omnem humiliationem, confusionem & crucem, teque imitari, in humilitate, taciturnitate, modestia, cæterisque virtutibus. Sed quia sine tua gratia &c. ut supra.

SECUNDA MEDITATIO.

*De Christi penurijs & abstinentijs,
eiusque voluntaria paupertate.*

3 Gratias ago tibi bone I E S U, pro eo quod tu creator & possessor omnium opulentissimus: pro nobis pauperrimis & indignissimis creaturis tuis. Tu iudex supremus, & aduocatus noster fidelissimus: pro nobis criminosis, reis & ingratis clientulis tuis: dignatus es ex purissima, profundissima, & incomprehensibili charitate, pati extremam omnium rerum penuriam, interiorem & exteriorem, & abstinentiæ laborem: ac crudelissimæ mortis iudicium & damnationem subire. Cum perfecta paupertate spiritus, sobrietate, castitate, deuotione, cæterisque virtutibus.

Vt patrem tuum omnipotentem, nostris cupiditatibus, proprietatibus, superfluitatibus, curiositatibus, gulæ concupiscentijs, luxurijs & immunditijs cæterisque vitijs, contemptum, irritatum & à nobis auersum, pro nobis honorares, placares, eiusque amicitiam & gratiam nobis restitueres: atque ab æternis cupiditatibus & penurijs, gulæ & luxuriæ stimulis & confusionibus: iudicio mortis æternæ, cæterisque damnatorum cruciatibus nos redimeres: & ad æternam regni cælorum opulentiam & possessionem: refectionem plenissimam: claritatem angelicam & omnimodam beatitudinem perduceres: cum beata Maria, beatis Archangelis, Prophetis & sanctis omnibus. Si tamen te amare, tuique

amore

amore penuriam omnem, abstinencias, labores, iniusta iudicia, & crucem quamlibet patienter tolerare, teque in paupertate spiritus, sobrietate, castitate & deuotione, ceterisque virtutibus imitari studuerimus.

Et nunc Domine Deus, quia vis & sicut vis, desideramus te amare: tuique amore penuriam omnem, abstinencias, & iniusta iudicia, & quamcumque immiseris, inspiraueris, aut permiseris, crucem libenter pati: teque in paupertate, sobrietate, castitate, ceterisque virtutibus imitari. Sed quia sine tua gratia, &c.

TERTIA MEDITATIO.

*De Christi in hoc exilio laboribus, poenali-
tibus, & incommodis, eiusque pa-
tientia.*

Gratias ago tibi Iesu bone, pro eo quod

Tu rex regum gloriosissimus, princeps principum sapientissimus, & rector morum suauissimus.

Pro nobis exulibus tuis miserrimis, lætæque tuæ maiestatis reis sceleratissimis: ex purissima patientissima & longanimi charitate, dignatus es pati exilij nostri labores & poenalties, in fame & siti, in frigore & æstu, in fatigationibus & vigilijs, cæterisque similibus: cum austeritate discretissima, perfectissimæque patientia, mansuetudine & benignitate, cæterisque virtutibus: vt Deum patrem nostris inordinatis delectationibus, impatiens, iracundijs, & malignitatibus cæterisque

vitij irritatum, contemptum & offensum, honorares, placares, eiusque gratiam nobis restitueres: atque ab aeternis laboribus & poenis, irae & impatientiae, furij, ac spiritu procellarum, ceterisque damnatorum poenis nos eriperes: & ad aeternas delicias, securamque terrae viventium possessionem pacisque multitudinem & securitatem nos transferres: cum angelicis principatibus, sanctis regibus, & omnibus sanctis. Si tamen studuerimus te amare: tuique amore labores & incommoda huius exilij libenter ferre: teque imitari in austeritate discreta, in patientia, mansuetudine & benignitate ceterisque virtutibus.

Et nunc Domine Deus, quia vis, & sicut vis, desideramus te amare, tuique amore omnes labores & poenas huius exilij libenter pati: teque imitari in austeritate discreta, in patientia, mansuetudine & benignitate, ceterisque virtutibus. Sed quia sine te & gratia tua &c.

QUARTA MEDITATIO.

De Christi subiectione, servitute & perfecta obedientia.

Gratias ago tibi Domine Iesu Christe, pro eo quod

Tu Dñs superdignissimus, & Emanuel suavissimus, pro nobis inutilibus servis tuis, pigris, infidelissimis & nequissimis. Tu amicus fidelissimus, pro nobis inimicis tuis, tibi rebellibus teque offendentibus: ex purissima, cordiali & dulcissima charitate, dignatus pati, summam subiectionem & servitutem ac obe-

dientiam vsque ad mortem:& hoc cū amore Dei & proximi sincerissimo: cum intentione deiformi, perfectaque tui abnegatione & amorosa obedientia.

Vt Deum patrem nostris priuatis & inordinatis amoribus & odijs;peruerfis intentionibus, proprijsque quæstionibus, iudicijs, voluntatibus,& inobedientijs, cæterisque peccatis contemptum & irritatum, honorares, placares, ciuſque amicitiam & gratiam nobis restitueres.

Atque à propriæ voluntatis vitio, æternæque dæmonum, & vitiorum subiectione & seruitute durissima: ab odio infernali, verme conscientiæ indebili, cæterisque infernalibus pœnis nos redimeres.

Et ad æternam libertatem spiritus, plenum dominium, perfectam charitatem: Dei-que & sanctorum familiaritatem & suauissimā amicitia ac gloriā produceres: cū B. Maria, potestatibus, Apostolis & sãctis omnibus.

Si tamen studuerimus, te amare: tuique amore omnem subiectionem, seruitutem & obedientiam quantumuis grauem & durā libenter ferre: teque inuitari in sincero Dei & proximi amore, Deiformi intentione, nostri abnegatione & odio sancto, perfectaque obedientia & cæteris virtutibus.

Et nūc Domine Deus, quia vis, & sicut vis desideramus te amare: & tui amore omnem subiectionem, seruitutem, & obedientiam libenter ferre: teque imitari in sincero Dei & proximi amore, Deiformi intentione, nostri abnegatione & obedientia, cæterisque virtutibus. Sed sine te & gratia tua &c. vt sup.

QVINTA MEDITATIO.

De Christi tristitijs & lachrymis.

Gratias ago tibi bone Iesu pro eo quòd

Tu præceptor obseruandissimus, magister^r sapientissimus, & legifer sanctissimus: pro nobis indignissimis discipulis tuis, discolis, insipientibus & malis: ex purissima, veraci, sapienti, & fideli charitate: dignatus es pati acerbissimos cordis dolores, contritiones, tristitias, pauores, angustias & pressuras internas, tædia, ac compassiones: cū sancto luctu, iugi contritione, compassione pijsima, & interna ac deuotissima oratione, cæterisque virtutibus: vt patrem tuum nostris durijs & cordis insensibilitatibus, ineptis lætitijs, incompassione, inuidentijs, ac orandi negligentia & indeuotione, cæterisque vitijs contemptum, & irritatum honorares, placares, eiusque gratiam nobis restitueres: atque ab æternis tristitijs, fletibus, inuidiæ stimulis, desperatione perpetua, cæterisque infernalibus pœnis nos eriperes: & ad æternam sanctorum lætitiā, risum, gaudium, plenū iubilum, congratulationem, & votorum plenā exauditionem nos perduceres: cum B. Maria, virtutibus Angelicis, Euangelicis, discipulis, & sanctis omnibus. Si tamen studuerimus te purè & ardentè amare, tuique amore tristitias & angustias cordis, crucèsque omnes hilariter tollerare: teque imitari in sancto luctu, compassione, & oratione interna, continua & deuota, cæterisque virtutibus.

Et nūc Domine Deus, quia vis & sicut vis, desideramus te amare, tuiq; amore tristitias &

angustias cordis, omnesque cruces libenter ferre: teque imitari in sancto luctu, compassionem, deuota oratione & cæteris virtutibus. Sed quia &c.

SEXTA MEDITATIO.

De Christi flagellis, vulneribus & cruciatibus, eiusque esurie iustitia & fortitudine.

Gratias ago tibi bone IESV, pro eo quod

Tu pater bonus, nutritor ac prouisor omnium sufficientissimus: pro nobis ouibus tuis errantibus, dispersis, egentibus & afflictis: tu Imperator summus, dux & pugnator inuictissimus, triumphatorque semper magnificus: pro nobis militibus tuis ignaui, profugis & proditoribus tuis: ex esuriētissima, fortissima, feruentissima & cōstantissima charitate: dignatus es pati summos cruciatu, flagella, vulnera, crucis baiulationem & diram in ea extensionem, confixionem & suspensionem, fellis & aceti amaritudinem, cæterasque cruces & afflictiones.

Cum summa esurie iustitiæ; strenuitate, vigilantia, & feruore: cum zelo, seueritate, & benignitate: cū magnanimitate, fortitudine & cōstanti perseverantia, cæterisque virtutibus.

Vt patrē tuū nostris tepiditatibus, torporibus, accedijs, remissionibus, indulgentijs, negligētijs, pusillanimitate, infirmitate, incōstantia, cæterisque vitijs contemptum & irritatum honorares, placares, eiusque gratiā nobis re-

stituetes : atque ab æterna esurie, siti, & frigore, à torpore, & ponderositate, à varijs cruciatibus & dæmonum flagellis, cæterisque inferni poenis nos redimeres: & ad æternam satietatem, spirituale ebrietatem, subtilitatē & agilitatem, impassibilitatē, perfectam sanitatem, perennēque victoriam & triumphum nos perduceres: cum B. Maria, dominationibus & martyribus, sanctisque omnibus. Si tamen studuerimus te amare, tuique amore libenter pati, esuriem, sitim, flagella, cruciatus, & vulnera, cæterasque cruce: & te imitari in esurie iustitiæ, strenuitate, & feruore: in zelo, severitate & benignitate, in magnanimitate, fortitudine & constantia, cæterisque virtutibus.

Et nunc Domine Deus, quia vis, & sicut vis, desideramus te amare, tuique amore, esuriem, flagella, & cruciatus omnes libenter pati, teque imitari in esurie iustitiæ, cæterisque prædictis virtutibus.

SEPTIMA MEDITATIO.

De Christi nudatione & sanguinis rotali effusione, eiusque misericordia & liberalitate.

Gratias ago tibi bone IHSU, pro eo quòd,

Tu creditor & bonorum omnium largitor, opulentissimus & liberalissimus: tu fideiussor & mediator noster fidelissimus: Pro nobis egenis & pauperibus, tuisque debitoribus, tibi ingratis, tuorumque bonorum iniquis dissipatoribus, tu summus sacerdos & Pontifex noster sanctissimus: pro

nobis populo tuo scelerato & impio, irā Dei patris promerēte & prouocāte: ex cōmunissīma, latissīma, liberalissīma & prorsus gratuita charitate, dignatus es omnino nudari, & totus nudus in cruce mori: atque nō solum externa omnia bona, sed etiam proprium sanguinem prorsus effundere, tēq; ipsū totum in iuge sacrificium & oblationem perfectissimam offerre, cum misericordia, veritate, & iustitia, cum gratitudine, liberalitate & magnificentia, cæterisq; virtutibus.

Vt patrem tuum nostris immisericordijs, mendacijs, dolis, & iniustitijs, ingratitude, avaritia, tenacitate, prodigalitate, & cæteris vitijs contemptum & irritatum, honorares, placares, eiūsq; nobis gratiam restitueres: atque ab æterna miseria, bonorūque omnīū indigentia, ab igne gehēne, iugi blasphemia, & maledictionibus, cæterisq; infernalibus pœnis nos redimeres, & ad æternā misericordiam, iustorum retributionem & mensuram supereffluentem, laudēque & gratiarum actionē continuam, atque securam tuæ diuinitatis possessionem nos perduceres: cum B. Maria, thronis, pontificibus, sacerdotibus & confessoribus & sanctis omnibus. Si tamen studuerimus te amare, tuīque amore nuditatem, direptionēq; bonorū nostrorū libenter ferre: & eadē bona nostra, & proprium etiam sanguinē, si opus fuerit, pro te fūdere, tēq; imitati in misericordia, veritate & iustitia, liberalitate & magnificentia ac cæteris virtutibus.

Et nunc Domine Deus, quia vis & sicut vis desideramus te amare, tuīq; amore bonorum nostrorū profusionem & direptionē, proprij;

sanguinis

sanguinis effusionem libenter sufferre, tēque imitari in prædictis virtutibus. Sed quia &c.

OCTAVA MEDITATIO.

¶ De Christi spinea coronatione & sensuum omnium afflictione, eiusq; temperantia & cordis munditia.

Gratias ago tibi bone IESU, pro eo quòd,

Tu protector & tutor potētissimus, custos vigilantissimus, & medicus pijsissimus, pro nobis varijs & crudelissimis hostibus obsessis, orphanis, tentatis, infirmis & ægrotis, ex nimia, altissima, & extatica charitate, dignatus es spinis crudelissimè coronari, velari facie, conspui, & cædi, sensibus omnibus affligi, ab hostibus visibilibus & inuisibilibus circumdari, infirmitatēque nostras in te suscipere.

Cum perfectā sensuum tuorum continentia, puritate, & exercitatione sancta: cū cordis mūditiā, & ornatu, spiritūsque eleuatione & contēplatione, cæterisq; virtutibus, ut patrem tuum nostris incontinentijs & inordinatis oblectationibus sensuum, cordis immūditiā, spiritus depressione, negligentiaque resistēdi tentationibus & cæterijs vitijs contemptum & irritatū honorares, placares, eiūsque gratiā nobis restitueres, & ab æterna sensuum afflictione, tenebris interioribus & exterioribus, à carentia visionis diuinæ, à visu & insultatione dæmonū, cæterisq; infernalibus pœnis nos redimeres, & ad perpetuam sensuū omnium glorificationē, spiritus trāsformationem, Dei visionem claram & admirationem, eternāque ab hostibus securitatem nos perduceres.

Cum B. Maria, Cherubin, Anachoretis, monachis & sanctis omnibus: si tamen studuerimus te amare, tuique amore omnem sensuum afflictionem & hostium tentationes patienter ferre: teque imitari in sensuum continentia, cordis munditia, & contemplatione, cæterisque virtutibus.

Et nunc Domine Deus, quia vis, & sicut vis desideramus te amare, tuique amore libenter pati omnem sensuum afflictionem, & hostium tentationes patienter ferre: teque imitari in sensuum continentia, cordis munditia & contemplatione. Sed quia (vt suprâ, & c.

NONA MEDITATIO.

De Christi captivitate & vinculis, eiusque pacificatione.

Gratias ago tibi bone I. s. v. pro eo quod,

Tu liberator potētissimus & saluator pijs-
simus, pro nobis captivus & perditus. Tu sponsus nobilissimus, pulcherrimus & amantissimus, pro nobis indignissimis tuis spon-
sis, adulteris & infidelissimis: ex spōsali, singu-
lari, inseparabili & vnitiva charitate, dignatus
es pati vincula, & durissimam captivitatem,
clauorum crudelem confixionem & cæteras
pœnas: cum prudentia, sapientia, & eloquen-
tia: cum simplicitate, pudicitia, pace & paci-
ficatione, cæterisque virtutibus.

Vt patrem tuum nostra imprudentia, insipientia, stultitia, loquendi imperitia, duplici-
tate, multiplicitate, impuritate, perturbatio-
ne, discordia, susurrationibus, cæterisque vitijs

contemptum & irritatum, honorares, placares, eiusque gratiam nobis restitueres, & ab æternis vinculis, carceribus, fœtore, sulphure, miserrima captiuitate, & demonũ societate, & furijs nos redimeres, & ad æternam libertatem, pacem, tranquillitatem, & cõcordiam, filiorum Dei nomen, sanctorum communionem, & iucundissimã societatem, diuinitatisque fruitionem beatificam perduceres: cum B. Maria, Seraphin & virginibus, sanctisq; omnibus. Si tamẽ studuerimus te amare, tuiq; amore libẽter pati captiuitatem, vincula, carceres, & quascunq; cruces: tẽq; imitari in prudentia, sapientia, eloquentia, simplicitate, puritate, pace & pacificatione, cæterisq; virtutibus. Et nunc Domine Deus quia vis & sicut vis desideramus te amare, tuiq; amore captiuitatem, vincula & carceres, & quascunque cruces libenter pati: tẽq; imitari in prudentia, sapientia, eloquentia, simplicitate, puritate, pace & pacificatione. Sed quia, &c. vt sup.

DECIMA MEDITATIO.

¶ De Christi passione generalissima & morte, eiusq; tolerantia propter iustitiã.

Gratias ago tibi bene I E S V, pro eo quòd,
 Tu Deus optimus, maximus, æternus & immortalis, mortuorũ suscitator, & sanctorũ omnium glorificator, pro nobis vilissimis creaturis tuis, propter nostras contra te offensas mortis æternæ reis, ex diuina, immensa & infinita charitate: dignatus es pati mortem crucis ignominiosissimam & acerbissimam

passionemque generalissimā, & purissimam, cū summa tolerantia passionū propter iustitiam, cū laude & gratiarū actione, cum charitate & gaudio, cum innocentia & securitate cæterisque fructibus spiritus & virtutibus.

Vt patrē tuum nostris impatientijs, in persecutionū tolerātia, & in prosperū successu vanitatibus & voluptatibus, inordinatis amoribus, cæterisque vitijs cōtemptum, irritatum & offensum, honorares, placares, eiūque nobis gratiā restitueres, atque ab æterna morte, gehenna & damnatione perpetua, & infernalibus tormētis nos redimeres, & ad omnimodam beatitudinem nos perduceres, cum Beata Maria, B. Michaelē, B. Ioanne Baptista, & omnibus Angelis & sanctis. Si tamen studuerimus te amare, tuique amore pati mortem & passionem quamlibet, teque imitari in tolerantia persecutionum propter iustitiam, cum iugi laude & gratiarum actione, cæterisque fructibus spiritus tui.

Et nunc Domine Deus, quia vis, & sicut vis, desideramus te amare, tuique amore quālibet mortem & passionem libenter perpeti, teque imitari in hilari & grata tolerātia passionum propter iustitiam. Sed quia &c. vt hic infra.

CAPITVLVM SEXTVM.

Quæ sequuntur, sunt post singulas decem meditationes subiungēda. Obsecratio pro diuino amore, simul cum oblatione passionis meditata.

SED quia sine tua gratia nihil sumus aut possumus, obsecramus te ut in ea charitate, & per eam charitatem qua tu tantus & talis, pro tantis & tam indignis, tot & tanta, tamque probrosa & pœnosa, cū tanta virtutum exemplaritate & perfectione, propter tantos fructus, subire & pati dignatus es, eadem nūc & semper, & maximè in hora mortis nostræ, patri tuo digneris obtendere, & in omnigenam hostiā offerre, pro nobis tuīsq; & nostris omnibus vniuersisq; fidelibus viuis & defunctis, pro impetratione omniū salutariū petitionum nostrarū: simul cum sacra oblatione pretiosi corporis & sanguinis tui, quæ in sacrificio Missæ hætenus oblata est, & adhuc offertur, aut offeretur, simul etiā cū omnibus quæ assumpisti, fecisti, aut pertulisti pro salute nostra, & quæ operatus es in omnibus ac singulis sanctis & electis tuis, & etiam in nobis, sicque tali oblatione, patrē tuum pro nobis omnibus supremè honorā: itam eius efficaciter à nobis auerte, & gratiam ac amicitiam eius nobis impetra & restitue, nosque ad amorem & imitationem tui misericorditer & feruenter excita & restaura.

¶ Exercitiū amoris speciale hīc incipit.

Eya igitur amātissime & benignissime IESU, ignē tui amoris quē venisti in terrā mittere, & quē in cordibus electorū tuorum hætenus vehemēter accēdisti, & in nobis omnibus ardere desideras, quia vis, & sicut potes, scis & vis, immitte (obsecramus) & vehemēter accēde in cordibus nostris, quo accēsi amemus te.

Hic exprime quinque ternaria nominum Dei amabilium convenientia meditationi quam exerces, iuxta ordinem, quo hæc sunt per decem classes distincta: & singulis decem meditationibus singula quinque ternaria sunt assignata.

PRO PRIMA MEDI- TATIONE.

Amemus te nostrum

- 1  ternum pr cognitorem & amatorem,
- 2 Electorem & gratificatorem,
- 3 Pr destinatorem.

Amemus te nostrum

- 1 Patrem superpijsissimum,
- 2 Fratrem amantissimum,
- 3 Sanctificatorem benignissimum.

Amemus te

- 1 Patrem misericordiarum,
- 2 Participem nostrarum miseriarum,
- 3 Deum totius consolationis.

Amemus te amatorem nostrum
nobis

- 1 Præsentissimum,
- 2 Intentissimum,
- 3 Promptissimum.

Amemus te Deum

- 1 Superdignissimum,
- 2 Affabilissimum,
- 3 Deliciosissimum.

Hic subiunge Adorationes & Obsecrationes super his quinque ternariis, quae habentur pag. 337. 338. & sequentibus. usque ad 354.

PRO SECUNDA MEDITATIONE.

Amemus te nostrum

- 1 Plasmatores,
- 2 Creatores &
- 3 Assimilatores.

Amemus te nostrum

- 1 Iudicem æquissimum,
- 2 Aduocatum fidelissimum,
- 3 Iustificatorem benignissimum.

Amemus te

- 1 Patrem futuri sæculi,
- 2 Ducem & comitem itineris nostri,
- 3 Subleuatorem in huius viæ & vitæ necessitate.

Amemus te amatorem

- 1 Misericordissimum,
- 2 Patientissimum,
- 3 Benignissimum.

Amemus te Deum

- 1 Reuerendissimum,
- 2 Honorandissimum,
- 3 Desiderabilissimum.

Hic subiunge Adorationes & Obsecrationes super his quinque ternariis, quas reperies pag. 354. & sequentibus. usque ad 365.

PRO TERTIA MEDI-
TATIONE.

Amemus te nostrum

- 1 Conservatorem potentissimum,
- 2 Gubernatorem prudentissimum,
- 3 Inspiratorem pijsimum.

Amemus te nostrum

- 1 Regem supremum,
- 2 Principem sapientissimum,
- 3 Rectorem morum dulcissimum.

Amemus te

- 1 Regem perennis gloriæ,
- 2 Exilij nostri socium & participem,
- 3 Paraclætum & consolatorem optimum.

Amemus te amatorem

- 1 Placabilissimum,
- 2 Clementissimum & indulgentissimum,
- 3 Beneficientissimum.

Amemus te Deum

- 1 Maximum,
- 2 Gloriosissimum,
- 3 Optimum.

*Hic subiunge Adorationes & Obsecrationes
super istis quinque ternariis, quas inuenies
pag. 365. 366. & sequentib. usque ad 377.*

PRO QUARTA MEDI-
TATIONE.

Amemus te nostrum

- 1 Regeneratorem,
- 2 Redemptorem,
- 3 Viuificantem.

Amemus te nostrum

- 1 Dominum amantissimum,
- 2 Emmanuelem suauissimum,
- 3 Amicum fidelissimum.

Amemus te

- 1 Dominatorem mitissimum,
- 2 Ministratorem officiosissimum,
- 3 Amatorem ardentissimum.

Amemus te amatorem

- 1 Amandissimum,
- 2 Amantissimum,
- 3 Amatissimum.

Amemus te Deum

- 1 Præstantissimum,
- 2 Lucidissimum,
- 3 Quietissimum.

*Hic subiunge Adorationes & Obsecrationes
super istis quinque ternariis, quas reperies
pag. 377. & sequentib. usque ad 388.*

PRO QVINTA ME-
DITATIONE.

Amemus te nostrum

- 1 Purgatorem,
- 2 Illuminatorem,
- 3 Inflammatorem.

Amemus te nostrum

- 1 Præceptorem obseruandissimum,
- 2 Magistrum sapientissimum,
- 3 Legislatorem sanctissimum.

Amemus te nostrum

- 1 Instructorem mansuetissimum,
- 2 Consultorem prudentissimum,
- 3 Adiutorem fortissimum.

Amemus te amatorem

- 1 Pijssimum,
- 1 Compatientissimum,
- 3 Dulcissimum.

Amemus te Deum

- 1 Pretiosissimum,
- 2 Familiarissimum,
- 3 Iucundissimum & secretissimum.

*Hic subiungete Adorationes & Obsecrationes
super his quinque ternariis, quas inuenies, pa-
gina 388. & sequent. vsque ad 399.*

PRO SEXTA MEDI-
TATIONE.

Amenus te nostrum

- 1 Nutritorem suauissimum,
- 2 Vestitorem & hospitē honestissimum,
- 3 Prouisorem sufficientissimum.

Amenus te

- 1 Pastorem bonum,
- 2 Hospitem & cōuiuam iucundissimum,
- 3 Visitatorem & reformatorem optimum.

Amenus te

- 1 Imperatorem supremum,
- 2 Ducem & pugnatorem inuictissimum,
- 3 Triumphatorem sempermagnificum.

Amenus te amatorem

- 1 Esurientissimum,
- 2 Fortissimum,
- 3 Constantissimum.

Amenus te Deum

- 1 Excellentissimum,
- 2 Victoriosissimum,
- 3 Lætissimum & fœlicissimum.

*Hic subiunge Adorationes & Obsecrationes
super istis quinque ternariis, quæ habentur in-
fra pag. 399. & sequentib. usque ad 413.*

PRO SEPTIMA MEDI- TATIONE.

Amemus te

- 1 Culpæ dimissorem & mundatorem,
- 2 Pœnæ per solutorem & relaxatorem,
- 3 Gratiae retributorem.

Amemus te

- 1 Creditorem opulentissimum,
- 2 Fideiussorem sufficientissimum,
- 3 Restauratorem benignissimum.

Amemus te

- 1 Bonorum omnium largitorem,
- 2 Mediatorem, sacerdotem & pontificem maximum,
- 3 Conseruatorem datorum, & multiplicatorem.

Amemus te amatorem

- 1 Opulentissimum,
- 2 Liberalissimum,
- 3 Magnificentissimum.

Amemus te Deum

- 1 Iustissimum,
- 2 Veracissimum,
- 3 Gratiouissimum.

Hic subiunge Adorationes & Obsecrationes super istis quinque ternariis, quas inuenies pag. 413. & sequentibus usque ad 426.

PRO OCTAVA MEDI- TATIONE.

Amemus te nostrum

- 1 Eductorem admirabilem,
- 2 Vocatorem & consiliarium prudentem,
- 3 Susceptorem, Deum fortem.

Amemus te nostrum

- 1 Protectorem potentissimum,
- 2 Custodem vigilantissimum,
- 3 Medicum optimum.

Amemus te nostrum

- 1 Tutorem pijsimum,
- 2 Samaritanum misericordissimum,
- 3 Curatorem suavisimum.

Amemus te amatorem

- 1 Potentissimum,
- 2 Sapientissimum,
- 3 Sanctissimum.

Amemus te Deum

- 1 Altissimum,
- 2 Pulcherrimum,
- 3 Dulcissimum.

Hic subiunge Adorationes & Obsecrationes super his quinque ternariis, quas reperies infra pag. 426. & sequentib. usque ad 437.

PRO NONA MEDITATIONE.

Amemus te nostrum

- 1 Patrem filio tuo nos desponsantem,
- 2 Sponsum fidelissimum,
- 3 Datorem & fœcundatorem.

Amemus te

- 1 Liberatorem potentissimum,
- 2 Iesum, saluatorem pijsimum,
- 3 Libertatis conseruatorem & pacis.

Amemus te

- 1 Antiquum dierum & conspectorem seculorum,
- 2 Iuuenem floridissimum, & præ millibus electum,
- 3 Zelatorem castissimum & fortissimum.

Amemus te amatorem

- 1 Benignissimum,
- 2 Fidelissimum,
- 3 Certissimum.

Amemus te Deum

- 1 Vrilissimum,
- 2 Honestissimum,
- 3 Delectabilissimum.

Hic subiunge Adorationes & Obsecrationes super his quinque ternariis, quas inuenies, pagina 437. & sequentib. vsque ad 448.

PRO DECIMA ME-
DITATIONE.

Amemus te nostrum

- 1 Susceptorem & deffensorem in morte,
- 2 Suscitatorem,
- 3 Remuneratorem.

Amemus te

- 1 Deum verum,
- 2 Perfectum hominem,
- 3 Omnia continentem, & super omnia
præcellentem.

Amemus te

- 1 Adoptatorem benignissimum,
- 2 Promissorem fidelissimum,
- 3 Redditorem certissimum.

Amemus te Amatorem

- 1 Nobis proximum, & omni affinitate
coniunctissimum,
- 2 Inseparabilissimum,
- 3 Charitate plenissimum & ferventissi-
mum.

Amemus te Deum

- 1 Perfectissimum,
- 2 Illustrissimum,
- 3 Beatissimum.

*Hic inferre & subiungere Adorationes &
Obsecrationes super his istis quinque terna-
rijs, quas reperies infra pag. 448. & sequen-
tibus, usque ad 460.*

Post Adorationes & Obsecrationes super quinque ternarijs cuilibet meditationi assignatis, subiungenda sunt in singulis meditationibus omnia quae hic consequenter ponuntur, usque ad obsecrationem pro specialibus virtutibus cuilibet meditationi ascriptis.

Denique Amemus te vnicum supremum & incommutabile bonum.

4.

Obsecratio pro amore Dei obtinendo, continens diversos modos. quoniam Deus est amandus.

- 1 In quo & à quo est omne bonum,
- 2 Extra quod nihil est bonum,
- 3 Et quod infinitè excellit omne bonum.

Amemus ergo

4 Te solum in omnibus, nihil in vlla creatura diligentes, nisi quod tuum est, & cuius auctor es & conseruator.

5 Amemus OMNIA IN TE SOLO, quatenus aliqu id tuum sunt, & in te subsistunt, ac inveniuntur.

6 Amemus TE SUPER OMNIA, qui in bonitate & omni amabili perfectione infinitè superexcellis omnia.

Amemus te

7. TOTO CORDE, hoc est tota voluntate, desiderio & affectione.

8 TOTA MENTE, id est tota memoria, intellectu, ratione & intentione.

9 TOTA ANIMA, corpus viuificante:
& ex omnibus viribus & sensibus eius inte-
rioribus & exterioribus.

10 Istas omnes vires occupando solum
propter te, & secundū te, & nunquā cōtra te.

Amemus te

1 DULCITER, absque contradictione: om-
ni vanæ delectationi propter te renuntjātes.

Amemus te

2 VERACITER, absque errore: non
aliud propter te amātes, nec fictē te diligētes.

Amemus te

3 PRVDENTER, absque indiscretionē:
ne zelus tui amoris nos præcipitet si non se-
cundum scientiam fuerit.

Amemus te

4 EFFICACITER, non verbo tantū
& lingua, sed operis exhibitione nostrum
erga te amorem comprobantes.

Amemus te

5 FORTITER, resistendo hostibus tuis
& peccatis & concupiscentijs.

Amemus te

6 MAGNANIMITER, ardua propter
te aggrediendo.

Amemus te

7 CONSTANTER, aduersa quæque &
dura tui amore tolerando.

Amemus te

8 PERSEVERANTER, vsque in finem in
his perseverando: sic vt charitas tua à nobis
numquam excidat, sed crescat iugiter, & in
æternum perseueret.

5 *Alia obsecratio pro diuersis actibus amoris exercendis.*

1 Eya ergo benignissime IESU Christe, igne tui amoris sic nos succēde & affice, V T T E S Y P E R O M N I A A P P R E T I E M V S, pluris aestimemus, praeligamus, amemus, & appetamus.

2 O P T E M V S continuo, & ardenti desiderio, tibi, propter te, placere.

3 T I B I G R A T V M O B S E Q V I V M, ex puro amore, absque intuitu mercedis vel proprii commodi, semper P R A E S T A R E.

4 Ac propterea tuam voluntatem beneplacentem & perfectam semper & ubique I N V E S T I G E M V S & attendamus.

5 Eamque cognitam non solum cum amore, sed ex amore I M P L E R E F E S T I N E M V S.

6 Tuum beneplacitum in aduersis æque ac in prosperis, in tempore & in æternitate, optemus semper impleri in nobis, de nobis, per nos, & in omnibus, ac per omnes creaturas.

7 Ardentissimis etiam & continuis desideriis aspiremus, ad securam tuæ diuinitatis possessionem & adorationem continuam.

8 Ad claram tui visionem, laudem & admirationem.

9 Ad fruitionem tui beatificæ, & vniionem inseparabilem.

10 Vt sic gratissimum tibi obsequium præstemus, hoc enim tibi summe placet, & hoc est tuum supremum beneplacitum, in quo

gaudium

gaudium tuū impletur in nobis: quod propter te (quia vis, & sicut vis) summè desiderare & continuo studio requirere debemus & volumus.

*6 Alia item obsecratio pro alijs
actibus amandi.*

1 Da in super benignissime Iesū, & fac, ut amore tuo succensi, TIBI, (quem tenemur amare plusquam nos & plusquam omnia) omne bonum, gloriam, beatitudinem; tuæque voluntatis impletionem multò ardentiùs OPTEMVS, ET PROCVREMVS, quàm vllum bonum nobis optare possemus.

2 GAUDEAMVS & congratulemur tibi de omni bono quod es, & quod habes, & de tuæ voluntatis impletionem: multò ampliùs quàm gauderemus de quocumque bono nostro, quod habemus aut quod posset nobis contingere.

3 TVAS PERFECTIOES, nomina, beneficia, virtutes & laudes cum gaudio RECOGITEMVS, audiamus, legamus, & alijs prædicemus: multò ampliùs quàm nostras, aut alicuius nobis amicissimi laudes & perfectiones gauderemus audire aut referre.

4 PRO NOSTRA BEATITVDINE REPVTEMVS, quòd tu habeas infinitam gloriam, beatitudinem, & plenum super omnia Dominum.

5 OFFENSAM TVAE maiestatis & tuæ voluntatis transgressionem, plusquam omne malum & incommodum quod nobis posset contingere, ODIO HABEAMVS, fugiamus & horrèamus.

6 ET DE IPSA tuæ maiestatis OFFENSA DOLEAMVS & irascamur: plusquàm doleamus & irasceremur de quocūque malo & incommodo quod nobis posset euenire, ardentissimis etiam desiderijs & continuis optemus, & totis viribus ac studijs procuremus te à nobis & ab omnibus.

7 Credi, præsentem vbique sentiri, & adorari.

8 Agnoscī, laudari & glorificari.

9 Amari, desiderari, & frui tuè possideri.

10 Tibique ex puro amore semper & ubique iuxta tuum supremum beneplacitum serui & obediri.

11 Et cum hoc fieri viderimus, intimè gaudeamus, & cum laude gratias tibi inde agamus.

12 Cum verò id omitti vel contrariū fieri agnouerimus, doleamus, irascamur & hoc vlcisci optemus, & supplere.

7 Obsecratio pro sentienda Dei præsentia & recta intentione in omnibus habenda.

1 Sic etiam (benignissime IESV) igne tui amoris nos reple, & tam ardenti, continuo, & efficaci desiderio tui nos succende: vt te semper & ubique nobis PRÆSENTISSIMUM, intentissimum, & promptissimum, non solum credamus, sed etiam SENTIAMVS & cogitemus.

2 TE REVEREAMVR, & cum profunda humilitate & reuerentia coram te ste-

mus, & ambulemus semper & vbique.

3 **TE TIMEAMVS**, vel in modico offendere: & sollicitè præcaueamus & fugiamus quicquid tibi displicet.

4 **INTENDAMVS** te, tuumque honorem & beneplacitum, ante omnia, & in omnibus: nihil vnquam nisi propter te, & ex amore tuo aggredi vel proficere præsumētes.

5 **CONSVLAMVS TE**, & sine tuo consilio, & interna vel externa licentia tua nihil agere præsumamus.

6 **AVDIAMVS** sollicitè, inter agendum aliquid foris; quid tu intus in nobis loquaris, & quid à nobis fieri vel omitti exigas.

7 **ELIGAMVS**, in dubijs, id quod tibi & sanctis tuis magis conforme & honorificum, proximis vtilius, & propriæ voluntati ac sensualitati nostræ magis contrarium fuerit.

8 **INQVIRAMVS** in grauioribus & difficilioribus consilium senioris, vel alicuius te timentis: idque **HVMILITER**, diffidentes de nobis: **DEVOTE**, obsecrantes te, vt per alterius consilium nobis tuam voluntatem manifestes: **ET FIDELITER**, credentes, ac confidentes, quod per alium tu ipse nobis respondebis & tuam voluntatē notam facies.

9 **CREDAMVS FIDELITER**, tuæ inspirationi & electioni tecum factæ, vel consilio per alterum nobis dato.

10 Et sine errore, perplexitate, & obscuritate, verè & apertè, **VIDEAMVS** & intelligamus quid acceptius tibi sit in omni re & tempore.

11 **ABNEGEMVS** etiam proprium sensum & voluntatem, tuo consilio, & voluntati

minus conformem.

8.
*Obsecra-
tio pro
perfecta
erga Deū
obediē-
tia condi-
tionibus.*

12 ET OBEDIAMVS tibi & tuis vica-
rijs, AMANTER, ex amore, & propter amo-
rem tuum.

1 Obediamus etiam FIDELITER, sine
hæsitacione : non amplius dubitando an id
velis, quod iam consuluisti per te aut tuos
vicarios.

2 SIMPLICITER, absque discussione:
non amplius discutiendo, & examinādo an
hoc quod consuluisti sit melius.

3 HUMILITER, de nobis diffidendo,
ac propriam gloriam inde non requirendo.

4 CONFIDENTER, in te, & auxilio
gratiæ tuæ sperando.

5 MAGNANIMITER, prospera prop-
ter hoc contemnendo.

6 FORTITER, aduersa quæque propter
hoc tolerando.

7 LIBERALITER, absque intuitu
mercedis & proprij commodi.

8 HILARITER, cum spiritali gau-
dio, absque tædio.

9 FERVENTER, absque tem-
pore.

10 VELOCITER, absque mora.

11 INTEGRÆ, & in omnibus, absque
imperfectione.

12 PERSEVERANTER, absque de-
fectione.

Da etiam ut quicquid tibi placere & te à nobis exigere agnouerimus, quantumcumque nostro iudicio & propriæ voluntati id contrarium fuerit, tamen propter te nos abnegantes.

1 Illud APPRETIEMVS, & bonum iudicemus.

2 Ac tanquam verè bonum AMEMVS & desideremus.

3 Atque DESPERANTES ex nobis.

4 A te illud SPEREMVS & expectemus.

5 MAGNANIMITER QUÆ.

6 ET FORTITER illud prosequamur & perficiamus.

7 Atque ubi id obtinuerimus & perfecimus, tibi illud acceptum ferentes laudes. ET GRATIAS tibi, pro eo REFERAMVS.

8 Inde non in nobis, sed IN TE SOLO GAUDEAMVS.

9 NOS HUMILIEMVS, & arguamus quod nimis imperfectè illud impleuerimus.

10. Atque ad perfectiora semper opera pro tui amore facienda NOS TOTOS tibi offeramus ET EXTENDAMVS.

Quicquid verò tibi displicere cognouerimus, quantumcumque nostro iudicio & voluntati id gratum fuerit, da ut propter te nos abnegantes,

1 Illud MALVM ESSE CREDAMVS.

2 Et tanquam verè malum & nocuum ODIO HABEAMVS.

9
Oſſecra-
tio pro im-
pletionē
ut quæ
Dei volunt
age-

10
Oſſecra-
tio pro
odio &
fuga eorū
quæ Deo
vult
fugiri
mus.

3 METVAMVS & sollicitè præcaueamús
ne illud contingat.

4 MAGNANIMITER & fortiter illud
persequámur & fugiamus.

5 De eo si euenerit DOLEAMVS ET
IRISEMVR.

6 IRASCAMVR, ultionem de eo appe-
tentes.

7 PASSIONIS tuæ meritum in eius sa-
tisfactionem & punitionem OFFERA-
MVS.

8 RESIGNEMVS nos ad patiendum
pro hoc quicquid tibi placuerit.

9 Pœnam aliquam pro hoc sponte ASSV-
MAMVS.

10. Et propositum contra illud de nouo
INSTAUREMVS: ac cautiùs & fortiùs
de cætero illi resistamus.

CAPITVLVM SEPTIMVM,
CONTINENS EXERCITI-
um pro odio & abnegatione
sui & crucis baiulatione. In quo
exercitio primò commemoran-
tur fructus inde prouenientes:
vt ex eorum intuitu magis inci-
temur ad hoc odium & crucis
baiulationē. Deinde exprimun-
tur mediā & adiutoria per quæ
ad hoc iuuamur & confortamur.
Postremò ponitur modus &
progressus in odio sui & crucis
baiulatione seruandus.

ET quoniam tu (bone I Eſ v) consu-
lis & à nobis exigis, vt si post te ve-
nire voluerimus, nosmetipsos ab-
negemus, & crucem nostram tol-
lamus, ideò desideramus, & confidēter te ob-
secrantes à te expectamus, atq; in te firmiter
proponimus, de cætero in omnibus nosmet-
ipsos abnegare & crucem quamcumque vo-
lueris baiulare & tollere, vt hæc faciendo.

1 TVAM VOLVNTATEM IMPLEAMVS,
& gratum tibi obsequium ex amore præste-
mus, prout es superdignissimus.

2 VT CONFORMEMVR tibi pro no-
bis passo & crucifixo, qua re nihil potest esse
dignius & honorabilius.

3 VT CASTIGEMVS peccata nostra,
quod est iustissimum.

I.

*Fructus
ex abni-
gatione
sui, &
crucis ba-
iulatione
proueniē-
tes.*

4 VT MORTIFICEMVS amorem priuatum, cum suis vitijs & concupiscentijs, quod est ad salutem prorsus necessarium.

5 VT PROFICIAMVS in amore tuo, & virtutum exercitio, quod est vtilissimum.

6 VT RENOVEMVS & applicemus nobis fructum tuarum passionum.

7 VT HONOREMVS patrem tuum, quem contempsimus.

8 AVERTAMVS iram eius, quam prouocauimus & meruimus.

9 Vt gratiam eius & dona, quæ perdidimus, RECUPEREMVS.

1 VT ILLUMINEMVR, & purgemur ab ignorantia & errore.

2 VT IUSTIFICEMVR, & munde-
mur à malitia & affectu peccati.

3 VT SANCTIFICEMVR, & sane-
mur à concupiscentia mala.

4 VT LIBEREMVR, à captiuitate dia-
boli, & peccati.

5 VT CONFORMEMVR contra infirmitatē.

6 VT REDIMAMVR à pœnis nociuis
quas peccando meruimus.

7 Denique vt tandem perueniamus ad tuę
diuinitatis SECVRAM TENTIONEM
& adorationem.

8 CLARAM visionem & laudem.

9 FRVITIONEM beatificā & vnionem.

Hæc enim omnia assequimur aut mere-
mur, quoties tui amore nosmetipsos abnega-
mus, vel crucem aliquā toleramus. Ideo ho-
rum omniū (quæ tibi gratissima sunt; & quæ
tu vis à nobis desiderari & quæri) horum in-
quam omniū desiderio, volumus & proponi-

mus de cætero nosmetipsos abnegare in omnibus, & crucem quamcunque volueris tolerare, ex puro tui amore. Sed quia ex nobis nihil possumus, ad hæc (obsecramus) nos excita & adiuva.

1 Per ignem & virtutem tui amoris, hoc est per ardens & efficax desiderium tibi placendi, tuamque voluntatem implendi.

2 Per tuæ conformitatis desiderium.

3 Per zelum iustitiæ & virtutis, hoc est per desiderium vlciscendi & castigandi peccata nostra, mortificandi vitia, & acquirendi virtutes.

4 Per tuæ vitæ & passionis meritum.

5 Per corporis tui sacramentum & sacrificium.

6 Per spiritus tui septiforme donum.

7 Per Angelicum ministerium & adiutorium.

8 Per Beatissimæ Mariæ matris tuæ & patronorum specialium.

9. Omniumque Sanctorum & electorum tuorum, exempla, merita & suffragia.

Per hæc inquam adiuva nos, & sicut potes, scis, & vis, fac, ut verè & perfectè abnegemus nosmetipsos, hoc est proprium sensum, propriamque voluntatem & sensualitatem tibi repugnantem.

Sic inquam abnegemus proprium sensum & iudicium nostrum, ut quoties tuo vel vicariorum tuorum & sanctorum patrum iudicio contrarium, vel minùs conforme fuerit, illud statim relinquamus, & in obedientiæ obsequium captivemus: id rectum & bonum credentes, quod tu vel tui vicarij, rectum &

2

Adiutoria ad abnegationem & crucis baptismum.

3

Modus abnegandi proprium sensum.

bonum iudicaueritis, quantumcunque proprio sensui nostro aut iudicio contrarium videatur.

9
*Obsecra-
tio pro ab-
negatione
propria
volunta-
tis & eo-
rum qua
sunt ei
grata.*

Voluntatem verò propriam & sensualitatem (quâ aliquid cupimus aut refugimus, non propter te, neque secundum te, sed propter nos aut quodcumque aliud à te, & quæ non est conformis tuæ & vicariorum tuorum voluntati.)

1 O D I O H A B E A M V S tanquam hostem nostræ salutis pessimum, omnisque peccati & mali in nobis causam & radicem præcipuam.

2 M E T V A M V S & sollicitè præcaueamus ne hanc sequamur, & eius impulsu aliquid operemur, vel dimittamus, quin potius quicquid illa suggerit & gratum habet (qualia sunt huius sæculi honores, diuitiæ, & voluptates) id omne quatenus tale (hoc est quatenus à propria voluntate quæritur, nostræque sensualitati gratum est.)

3 M A L V M & nobis nocivum iudicemus.

4 Ac propterea O D I O H A B E A M V S, & horreamus.

5 M E T V A M V S & fugiamus.

6 Vltro oblatum R E C V S E M V S & abii-
ciamus.

7 Et si contigerit id nos quæsisse vel acceptasse, inde D O L E A M V S.

8 I R A S C A M V R nobis, & eius vindictam appetamus.

9 Pro eo tuam passionem O F F E R A M V S.

10 R E S I G N E M V S nos ad omnia quæcumque volueris aduersa.

II Atque ex zelo iustitiæ discretam P O E-
N A M in huius ultionem & satisfactionem
voluntariè assumamus.

12. P R O P O S I T V M Q V E contra illud
fortius renouemus.

Quod si propter te, tuumque honorem &
beneplacitum oportuerit nos aliquid recipe-
re vel assumere, quod propriæ voluntati &
sensualitati gratum & iucundum fuerit (qua-
lia sunt necessaria & salubria corporis & ani-
mæ oblectamenta & fomenta) da vt prius-
quam illud assumamus vel acceptemus,
consideremus fructus ex abnegatione de-
lectabilium prouenientes, & ex horum de-
siderio.

I I N C L I N E M V S rationaleq; nostram
voluntatem ad illud eatenus recusandum,
quatenus propriæ voluntati gratum est.

2 E T O F F E R A M V S nos paratos ad ca-
rendum eo libenter, nisi tu velles hoc à no-
bis sumi.

3 Nunquam ergo tale aliquid sumamus
P R O P T E R delectationem, seu quia pro-
priæ voluntati & sensualitati gratum est.

4 Sed dumtaxat P R O P T E R T E, id est,
quia vis, vt illud sumamus.

5 E T S E C V N D V M T E, id est eo mo-
do & mensura quibus fieri vis.

6 E T D E M A N V tuæ prouidentiae &
liberalitatis.

Da superbenignissime I E S V, vt quia vis,
& sicut vis, ad assequendos fructus crucis præ-
dictos, & per media & adiutoria superius de-
clarata, crucē omnē & quicquid propriæ vo-
luntati & sensualitati, pessimo salutis nostræ

5
Oratio
pro neces-
sariis de-
lectatio-
nibus re-
cta inten-
tione &
modo su-
mendū.

6
Obsecra-
tio pro ac-
ceptione
& volū-
tario ama-
plexu cru-
cis quam
sponte as-
sumimus

hosti, durum & graue est, illud quatenus tale (dummodo spiritali perfectui non sit impedimento.)

1 APPRETIEMVS & bonum & utilissimum nobis esse iudicemus, ex cuius nimirum dulci tolerantia, prædictos fructus crucis assequi possumus.

2 AMEMVS illud & tanquam bonum ac conueniens acceptemus.

3 DESIDEREMVS feruenter, & à te petamus, sicut videbis nos posse sufferre, illud nobis immitti, aut inferri.

4 ELIGAMVS & cum tuo vel alicuius vicarij tui, aut te timentis consilio, consideremus quid tale possimus discretè assumere, aut sufferre, pro tui nominis amore & honore.

5 Et quicquid te inspirante aut consulente elegerimus, aut proposuerimus propter te pati: illud ASSUMAMVS viriliter.

6 TOLEREMVS FIDELITER, credentes tibi gratum esse, ut id patiamur.

7 CONFIDENTER, sperantes nihil incommodi ex hoc nobis euenturum.

8 FORTITER, patientes pœnam & difficultatem illius.

9. ET STABILITER, nulla leuitate aut impatientia illud deferentes vel abijcientes, nisi tu aliter consulueris.

Quoties autem crux aliqua aut aliquid aduersum aut durum propriæ voluntati, non à nostra electione, sed aliunde, à te videlicet vel aliqua creatura, nobis euenierit.

7
Oratio
pro susce-
ptione &
fructuosa
tolerantia
crucis qua
nobis edi-
git ali-
de quâ
à nostra
voluntate.

1 Da vt illud ſemper S V S C I P I A M V S de manu & ordinatione tuæ paternæ prouidentia & benignitatis, cum eiufdem tuæ paternæ prouidentia, adoratione & laude.

2 G R A T I A S A G A M V S, pro amore quo illud nobis miſiſti, & pro fructu ad quem ordinati.

3 E T A M P L E C T A M V R illud cum ſpirituale gaudio, tanquam rem diu à nobis deſideratam & poſtulatam.

4 Tanquam P I G N V S tui amoris certifiſimum, & annulum deſponſationis.

5 Tanquam M E D I C I N A M, à te piſſiſſimo medico miſſam, & calicem ſalutarem à te patre datum.

6 Tanquam O C C A S I O N E M pròptam maximi & multiplicis lucri ſpiritualis.

7 Nec vnquam ad remedia, quibus à tali cruce & tribulatione liberari poſſimus, confugiamus: niſi prius ſic voluntatem noſtram inclinauerimus ad ſuſcipiendam & amplectendam hanc crucem cum gratiarum actione & laude.

8 Et niſi purè P R O P T E R T E, quia ſcilicet tu vis nos talia remedia ſumere.

9 E T S E C V N D V M T E, id eſt, iuxta modum tibi placitum.

10 E T P E R T E, hæc remedia ſumendo tanquam à te data.

11 E T T E C V M, in tua præſentia, & vnione manendo.

12 Cum P L E N A & integra R E S I G N A T I O N E ad ſuſcipiendam (ſi volueris, aut ita diſpoſueris) huius crucis poſt ſuſcepta remedia continuatione, æquè ac liberationem

ab ea: utrobiq; æqualiter gaudentes de tuæ circa nos voluntatis impletionem, quæ nobis debet semper esse gratissima.

*Modus
fructuosè
tolerandi
quæcum-
que cru-
cem.*

Cæterum quandiu durauerit crux illa: da ut tui amore, & imitatione tuoque dono & merito, angelicòque & sanctorum adiutorio, eam in vnione passionum tuarum tole-remus.

- 1 Cum iugi laude & gratiarum actione.
- 2 Cum humilitate & abnegatione.
- 3 Cum feruenti obsecratione, confidentia & resignatione.
- 4 Cum charitate & gaudio.
- 5 Cum pace & patientia.
- 6 Cum longanimitate & mansuetudine.
- 7 Cum bonitate & benignitate.
- 8 Cum fide & modestia.
- 9 Cum continentia & castitate.
- 10 Cum innocentia & securitate.
- 11 Cum prudentia cordis & oris sapientia.
- 12 Cum simplicitate & finali perseverantia.

*Oratio
pro fru-
ctib. cru-
cis perci-
piendis.*

Sic ut per singula momenta possimus illum fructum percipere, ad quem perordinasti talem crucem, & quem tuis passionibus nobis promeruisti: videlicet,

- 1 Sic ut tibi gratum obsequium præstemus.
- 2 Tibi conformemur pro nobis passo.
- 3 Castigemus peccata nostra.
- 4 Mortificemus priuatum amorem.
- 5 Proficiamus in amore tuo.
- 6 Et communicantes tuis passionibus.
- 7 Tuum Patrem tecum honoremus.
- 8 Iram eius auertamus.
- 9 Gratiam eius impetremus.

- 1 Et illuminationem.
- 2 Et iustificationem.
- 3 Et sanctificationem.
- 4 Et liberationem.
- 5 Et confortationem.
- 6 Et redemptionem.
- 7 Et tuæ diuinitatis securam tentionem.
- 8 Claram visionem.
- 9 Et beatificam fruitionem.
- 10 Ad laudem tuam & gloriam supremam, Amen,

CAPITVLVM OCTAVVM,
CONTINENS EXERCITIVM
pro imitatione virtutum IESV
Christi Domini nostri, præce-
denti exercitio subiungendum
post singulas meditationes.

Obscramus etiam te (ô benignis-
sime IESV) virtutum Domine,
omnisq; veræ virtutis fons, essen-
tia, exemplar, amator, largitor, &
remunerator, & quia vis, & sicut vis,

- 1 Tui amore,
- 2 Et imitatione,
- 3 Zelo iustitiæ & virtutis.
- 4 Tuo etiam merito,
- 3 Et corporis & sanguinis tui sacramen-
to & sacrificio:
- 6 Tuo septiformi dono,

*Decem
sacra me-
dia ad
impetrân-
dam imi-
tationem
virtutum
Christi.*

7 Et angelico ministerio :
 8 Tuarq; matris,
 9 Et patronorum meorum,
 10 Sanctorumque & electorum tuorum
 omnium exemplo, merito & suffragio facias
 nos tuarum virtutum veros, deuotos & stren-
 uos imitatores. Eya ergo, quia vis & sicut
 potes, scis & vis, & quando vis, & quantum
 vis: fac nos scire velle, & posse efficaciter imi-
 tari tuam & sanctorum tuorum, hanc & hanc
 virtutem.

*Hic exprime virtutes eas, quæ respondent
 illi ex decem meditationibus quam tu exer-
 ces: prout eas distinctas inuenies in sequenti
 tabula continente diuersas Christi virtutes,
 per decem classes distinctas, vt singulis decem
 supradictis meditationibus Dominica passio-
 nis certa virtutes respondeant, & à Deo pe-
 tantur.*

Sunt autem hinc virtutes enumeratæ & di-
 stinctæ iuxta ordinem & numerum euange-
 licarum beatitudinum, quas Christus Domi-
 nus in monte docuit, & singulis beatitudini-
 bus adiunctæ sunt virtutes illæ quæ eis ma-
 gis conuenire visæ sunt, vt autem singulis
 decem meditationibus suprà descriptis, sin-
 gulæ beatitudines cum adiunctis virtutibus
 meditando proponerentur, octo euangelicis
 beatitudinibus, additæ sunt humilitas &
 charitas cum virtutibus illis conueniētibus.

PRO PRIMA MEDI- TATIONE.

Da nobis inquam imitari tuam & San-
ctorum tuorum
Humilitatem,
Timorem & reuerentiam,
Taciturnitatem,
Verecundiam & modestiam.

*Hic subiunge Obsecrationes peculiare pro
istis virtutibus, quas reperies, pag. 465. & se-
quentib. vsque ad 481.*

PRO SECVNDA ME- DITATIONE.

Da nobis imitari tuam
Paupertatem,
Sobrietatem,
Castitatem,
Deuotionem.

*Hic subiunge Obsecrationes peculiare pro
istis virtutibus, quas reperies, pag. 481. & se-
quentib. vsque ad 492.*

PRO TERTIA MEDI- TATIONE.

Da nobis imitari tuam
Austeritatem,
Patientiam,
Mansuetudinem,

Pietatem,
Benignitatem.

*Hic subiunge Obsecrationes peculiare pro
his virtutibus, quas inuenies infra, pag. 492.
& sequentib. vsque ad 499.*

PRO QVARTA MEDI- TATIONE.

Da nobis imitari tuam
Charitatem,
Intentionis rectitudinem,
Abnegationem,
Obedientiam.

*Hic subiunge Obsecrationes peculiare pro
his virtutibus, quas reperies, pag. 499. & seq.
vsque ad 506.*

PRO QVINTA ME- DITATIONE.

Da nobis imitari tuam
Scientiam,
Contritionem pro peccatis,
Pium luctum,
Compassionem,
Orationem,

*Hic subiunge Obsecrationes peculiare pro
istis virtutibus, quas inuenies, pag. 506. 507.
& sequentib. vsque ad 515.*

PRO SEXTA MEDITATIONE.

Da nobis imitari tuam

Esuriem iustitiæ,
Strenuitatem,
Vigilantiam,
Diligentiam,
Deuotionem,
Feruorem,
Zelum & seueritatem,
Benignitatem,
Discretionem,
Magnanimitatem,
Fortitudinem & constantiam.

*Hic subiunge Obsecrationes peculiare pro
istis virtutibus, quas infrà reperiēs pag. 515.
& sequentib. vsque ad 522.*

PRO SEPTIMA MEDITATIONE.

Da nobis imitari tuam

Misericordiam,
Veritatem,
Iustitiam,
Gratitudinem,
Liberalitatem,
Magnificentiam.

*Hic subiunge Obsecrationes peculiare pro
istis virtutibus, quas infrà reperiēs, pag. 522.
& sequent. vsque ad 532.*

PRO OCTAVA MEDI-
TATIONE.

Da nobis imitari tuam
Temperantiam,
Sensuum continentiam &
Puritatem,
Cordis mundiciem,
Spiritus eleuationem,
Contemplationem diuinorum.

*Hic subiunge Obsecrationes peculiare pro
his virtutibus, quas infrà reperiēs, pag. 532.
& sequentibus vsque ad 536.*

PRO NONA MEDI-
TATIONE.

Da nobis imitari tuam
Prudentiam,
Sapientiam,
Eloquentiam,
Simplicitatem,
Pudicitiam & puritatem,
Pacem &
Pacificationem.

*Hic subiunge Obsecrationes peculiare pro
his virtutibus, quas reperiēs pag. 536. & se-
quentibus vsque ad 549.*

PRO DECIMA MEDI- TATIONE.

Da nobis imitari tuam

Tolerantiam passionum propter iustitiã,
Innocentiam,
Securitatem,
Finalem perseverantiam.

*Hic subiunge obsecrationes peculiare pro istis
virtutibus, quas reperies infra, pag. 149. &
sequestibus, usque ad 556.*

*Qua sequuntur sunt post singularum decem
meditationum virtutes meditatae & postu-
latas, subiungenda, pro cuiuslibet medita-
tionis conclusione.*

CAPITVLVM NONVM.

I T quoniam (superamandisse Ie-
s v) in prædictis & alijs virtutibus
exercendis hætenus nimis negli-
gentes fuimus,

2 Et in multis, contraria illis vitia sequen-
tes, te grauitè offendimus.

3 Te per omnes perfectiones, nomina &
beneficia tua.

4 Per perfectissimas tuæ vitæ & passionis
virtutes & merita.

5 Per omnia quæ assumpsisti, fecisti, ac
pertulisti pro nostra omniumque salute.

I.

*Obse-
ratio pro ve-
nia, &
expiatio-
ne pecca-
torum con-
tra virtu-
tes Chri-
sti com-
missorum.*

6 Per Beatissimæ Mariæ matris tuæ.

7 Et omnium Angelorum,

8 Et Sanctorum,

9 Ac electorū tuorū virtutes, preces & merita.

10 Obsecramus te, vt quia vis, & sicut potes, scis & vis, ijsdem oculis,

1 Quibus respexisti Petrum, Magdalenam, latronem, & cæteros verè pœnitentes nos RESPICIAS,

2 Tuoque respectu nos ILLUMINES, dans claram & integram notitiā peccatorum nostrorum.

3 COMPUNGAS, infundendo veram de illis contritionem & firmam ab ijs præcauendi propositum.

4 EXTRAHAS & absolvas, per puram & integram eorum confessionem & sacramentalem absolutionem.

5 Sicque perfectè nos ABLVAS, & emundes in tuo pretioso sanguine à culpis & maculis peccatorum nostrorum.

6 SANES & sanctifices, in tuis vulneribus, à peccatorū reliquijs & prauis inclinationibus, nosque à recidiuo præferues.

7 IUSTIFICES & gratifices in tuis miserationibus & virtutibus.

8 ATQUE DE INFINITO tuæ passionis thesauro plenam satisfactionem patrī tuo pro nobis offeras.

9 Sicque IRAM eius & pœnam omnem quam iustè meremur auertas.

10 Et nihilominus nō in ira, nec in furore: sed in misericordia tua multa & magna hīc nos castigans, castiges: & à peccatis nos perfectè cessare, dignosque pœnitentiæ fructus

facere

2.
oblatio
passionis
Christi cū
sui ad om-
nem con-
cem resi-
gnatione.

facere concedas.

1 Ad quod perficiendum: ex amore tuo, & in vnione charitatis illius qua te ipsum ad crucis passionem pro nobis voluntarie obtulisti.

2 Offerimus nos, ad quamcumque immiseris per te ipsum, vel inspiraueris atque consulueris vt nos assumamus, aut super nos aliunde venire permiseris, poenam & crucem, in tempore & in æternitate sustinendam.

3 DIFFIDENTES quidem de nobis: sed in te plenè confidentes.

4 Et OBSECRANTES, vt quantò tepidiores, & fragiliores sumus; tantò magis persuauissimum spiritum tuum & angelicum ministerium, aut humanum adiutorium, nos excites, dirigas & confortes ad faciendos dignos fructus poenitentiae.

3.
Obsecratio pro faciendis dignis fructibus poenitentiae.

5 Et quicquid in hoc minus nos fecerimus, tu ipse, sicut potes, scis & vis, suppleas: per te ipsum, aut per quoscumque alios nos castigando & purgando.

6 Nostrasque cruces omnes & passiones tuis passionibus ADIUNGAS & vnias:

7 NÔSQUE CONFORTES ad patiendum:

8 CONFORMES tibi in medio patiendi:

9 PROTEGAS & ab omni impatientia & vitio inter patiendum præserves:

10 DIRIGAS, ad remedia & solatia in ipsis tribulationibus propter te duntaxat, & secundum te assumenda:

11 SUPPLEAS quicquid boni (occasione & impedimento tribulationis) agere omiserimus:

12 **P E R F I C I A S**, & foelici fine concludas passiones nostras: easque tuis passionibus vnitas & immerfas, per suauissimum cor tuum, OFFERAS Deo patri: ad totius TRINITATIS, & omnium sanctorum gloriam: REFERAS, omnibus viuis & defunctis optatam misericordiam & gratiam: nosque totos semper possideas, regas & inseparabiliter tibi vnias, Amē.

Si quid autem in praedictarum virtutum exercitio & vitiorum mortificatione per gratia mutuam haecenus profecimus, aut post hac profecerimus: illud amandissime I E S V, velut tuum, simul cum praesenti exercitio meditationis, & cum omnibus quae vnquam operatus es, & adhuc operaberis in nobis, tuisque & nostris omnibus.

1 **S V S C I P E** & intrahe in suauissimum cor tuum.

2 **P V R G A** ab omnibus impunitatibus.

3 **S V P P L E** quicquid in eo neglectum est.

4 **P E R F I C E** eius imperfectum.

5 **A B S C O N D E** illud ab omni vana gloria.

6 **A D I V N G E**, illud tuis, tuorumque omnium sanctorum virtutibus, exercitijs & meritis.

7 Et haec omnia simul vnita, OFFER per idem cor & spiritum tuum, nunc & semper & maximè in hora mortis nostrae.

8 Pro nobis tuisque, & nostris omnibus viuis & defunctis.

9 Sumus cum oblatione corporis & sanguinis tui, quae per totum modum vnquam est oblata, offertur, & offeretur.

10. Offer inquam ista omnia patri tuo in omnigenam oblationem, scilicet,

5.
Oblatio
meditationis
facta
& aliorum
bonorum
operum.

1 IN HOSTIAM placationis, pro remittendis peccatis & hostibus repellendis.

2 IN VICTIMAS expiationis, pro cordis impuritatibus & vitiorum reliquijs tollendis, tentationibusque vincendis.

3 IN DECIMAS plenarie subiectionis & recognitionis tui super nos supremi domini.

4 IN PACIFICVM reconciliationis, & amorosæ tecum unionis.

5 IN SACRIFICIUM laudis, & summe adorationis.

6 IN PRIMITIAS deuotæ gratiarum actionis.

7 IN MVNVS nostræ deuotionis & deuotæ seruitutis obsequium.

8 IN HOLOCAUSTVM perfectæ mortificationis & resignationis.

9 IN INCENSVM ardentissimi amoris.

10 Sicque plenè & efficaciter pro nobis omnibus HONORA patrem tuum, quem eccandò in-honoraui-mus.

11 RESTITVE nobis gratiam & amicitiam eius, ac dona quæ perdidimus.

12 Nosque omnes sic ILLUMINA ET VSTIFICA.

1 Vt tuam MAIESTATEM & dignitatem summam agnoscamus, ADOREMVS, & reuerentiamur.

2 Tuam SAPIENTIAM & æquitatem CONTEMPLER, laudemus & glorificemus.

3 Tuam BONITATEM, charitatem, & beneficiam sapiamus, AMEMVS, tibi que amore feruiamus.

4 Nostram VILITATEM, & nihilum,

5.
Nouem
oblationum
genera no-
tanda.

6.
Obsecra-
tio pro-
fructibus
passionis
Christi
percipi-
dis.

7.
Nouem
illumina-
tiones &
iustifica-
tiones
quas per
Christi
passionem
consequi-
mur.

SCIAMVS, VILIPENDAMVS, & nos propterea ab alijs cōtemni, & pro nihilo haberi desideremus & gaudeamus.

5 PECCATORVM nostrorum multitudinem, turpitudinem & grauitatem ponderemus, HORREAMVS, fugiamus, persequamur, & puniamus, ab alijsque ea puniri & castigari optemus & gaudeamus.

6 POENARVM inferni vel purgatorii pro illis meritā acerbitatē & multitudinē prospiciamus, TIMEAMVS, & dignis poenitentiae fructib⁹ pręuenire & euadere studeamus.

7 TVAE ASSVMPTAE HVMANITATIS & in hoc exilio conuersationis sanctitatem & amabilitatem contemplanur, AMOROSO AFFECTV sæpius RECOGITEMVS, attendamus, laudemus, & pro exēplari perfectissimo nobis ad imitādum semper proponamus.

8 VIRTVTVM TVARVM (quas in eadem humanitate & vita tua perfectissimē exercuisti) perfectionē & NOBILITATEM ATTENDAMVS & imitari desideremus & conemur.

9 GLORIAE ET BEATITVDINIS diligentibus & sequentibus te pręparatæ & promissæ, immensitatem considerare, SPEREMVS, ad eāq; iugiter & ardēter aspiremus.

I SANCTIFICA ETIAM (sanctissime IESV) & purga nos ac pręserua ab omni superbia vitæ.

2 A CONCVPISCENTIA oculorum & inordinata cupiditate.

3 A VITIOSA CONCVPISCENTIA carnis & voluptate immunda.

4 LIBERA NOS à misera captiuitate & seruitute DIABOLI.

5 PECCATI.

6 Et PRAVAE consuetudinis ac corruptionis.

7 CONFORTA nostram infirmitatem ad resistendum mundo, carni, & Diabolo.

8 AD TOLERANDVM propter te omnem ignominiam, penuriam & pœnalitatem.

9 AD AGGREDIENDVM, prosequendum, & perficiendum semper, vbique & in omnibus tuum beneplacitum.

10 REDIME nos & præsèrva ab omnibus & singulis inferni pœnis & damnis.

11 Et perduc ad æterna & infinita beatitudinis tuæ præmia.

Vbi cum Beata Maria & Angelis & sanctis omnibus possimus te cum patre & Spiritu sancto trinum & vnum Deum stabiliter & inauertibiliter.

1 Cogitare & præsèntem sentire.

2 Adorare & reuereri.

3 Securè tenere & possidere.

4 Te clarè facie ad faciem videre.

5 Continuè laudare & glorificare.

6 Admirari & in te suspendi.

7 Te amare perfectè, tibi què omne bonum summè desiderare.

8 Gaudere, satiari, inebriari, de tua omni moda gloria & beatitudine.

9 In te absorberi & transformari.

10 Tibi què absq; medio inseparabiliter vni-ri, & in tua pace in æternū requiescere. Quod vtinā des omnib⁹ nobis, ardèter desiderare & quærere, fiducialiter à te expectare, & citiùs obtinere, ad tuam gloriā & omniū salutem.

Amen benignissime I E S V, quia vis, & sicut potes, scis & vis.

8.
*Obsecra-
tio pro
actibus &
exercitiis
beatorum
obtinendis.*

CAPITVLVM DE-
CIMVM.

Sequitur explicatio nominum Dei qua in exercitio amoris sunt supra commemorata: & per decem classes distincta, in quarum singulis quinque ternaria nominum sunt nudè posita, qua hic explicantur, & conuenientibus sibi obsecrationibus illustrantur, eo ordine quo ibi fuerunt commemorata: vt singulis decem meditationibus supra scriptis facilius possint coaptari & adiungi. Postquam ergo exercitium amoris prosequens (prout supra habetur) quinque ternaria nominum meditationi quam exerceas conuenientia nudè & simpliciter commemoraueris, ante Adorationes & Obsecrationes illis respondentes pramitte quod hic sequitur.

*Præfatio
ante A-
doratio-
nes super
quinque
ternariis
cuiuslibet
medita-
tionis præ-
mittenda.*

ET nunc superamādisime Domine Deus I E S V Christe, vt in amore tuo magis exerceat & proficiā: ecce ex affectu amātiſſimæ matris tuæ, B. Angelorum patronorum & omnium Sancto-
rum tuorum, ex mea tuorumque & meorum specialium ac omnium creaturarum parte: ad tuam gloriam & omnium salutem: per suauiſſimum cor & spiritum tuum: te cum patre & spiritu sancto trinum & vnum Deum adoro & revereor, glorifico; amo, tibi que gratias ago pro omnibus & singulis nominibus & beneficijs tuis.

¶ Primum ternarium primæ meditationis.

Eya igitur amans adoro te & revereor, ô æterne præcognitor, præuisor & amator,

1 Qui ab æterno quales futuri eramus præcognouisti;

*Primum
ternarii
primæ me-
ditationis*

2 Ingratitudinem nostram, & offensas contra te multipliciter clarè præuidisti:

3 Et nihilominus nos amasti, nobisque benefacere proposuisti.

Amans laudo & glorifico te, ô se-
gregator, elector, & gratificator,

4 Qui ab æterno in tua præscientia nos (vè piè speramus) à numero reproborum segregasti,

5 Nôsq; elegisti, & inter electos tuos in libro vitæ descripsisti,

6 Atque gratificasti, & gratos & tibi acceptos nos habuisti.

Amans congratulor tibi, ô præde-
stinator æterne,

7 Qui ab æterno volens nos saluare & tecum glorificare, ad hoc consequendum prædestinasti & firmiter proposuisti nos **V O C A R E** ad fidem.

8 **I V S T I F I C A R E** per gratiam, & virtutes.

9 Et tandem **G L O R I F I C A R E**, per tuæ beatitudinis securam & perpetuam communicationem.

Gratiâsq; agens me totum tibi ex amore offero (ô vnitrine Deus) pro his cæterisque

nominibus, & pro omni bono quod es, quod habes, & quod operaris. Atque vtinam (quia vis, & sicut vis, scis, & potes) ad tuam & sanctorum tuorum gloriam, nostramque & omnium salutem, Ecclesiæ & regni, domus & ordinis veram directionem & pacem, horum tuorum nominum virtutem & efficaciam nobis manifestes, & fructuosè communices, sicque ad amorem tuum nos excites.

ANNOTATIO.

Hic per id quod dicis Deo (quod habes) intellige omne bonum quod est in creaturis (hoc enim Deus habet & possidet tanquam suum, à se procedens & dependens) Per id verò quod dicis (quod operaris) intellige omnia bona quæ Deus in omnibus & singulis creaturis, & per singulas creaturas operatur & perficit.

Eya ergo ô æterne præcognitor,
præuisor & amator,

*Obsecra-
tiones sin-
gulis no-
minibus
primi ter-
mini res-
pondentes.*

1 Fac vt te semper & vbique præsentem nobis, sentiamus & adoremus.

2 De præteritis offensis contra te commis-
sis pœniteamus, & futuras præcaueamus.

3 Te amemus, & ex amore gratum tibi obsequium semper & vbique præstare, desideremus & studeamus.

O segregator, elector, & gra-
tificator,

4 Eya à reprobis nunc vitæ merito nos
segrega.

5 Electorum tuorum numero efficaciter adiunge.

6 Nosque gratifica, & per tuæ gratiæ infusionem tibi gratos & acceptos facito.

O æterne prædestinator.

7 Eya per singula momenta liberè & efficaciter operare in nobis, id quod ab æterno pro nostra salute disposuisti, magis ac magis nos VOCANS & dirigens ad salutaria quæque.

8 IUSTIFICANS nos per gratiæ tuæ, & bonorum operum augmentum cōtinuum.

9 Et ad spem & desiderium tuæ æternæ gloriæ nos excitans, promouens & tandem perducens.

O vnitrine Deus omnipotens & misericors, (quia vis, & sicut potes, scis & vis) nos totos tuo amore purga, illumina, succende, excita, adiuua, perfice, & in te absorbe, transforma, vni, & clementer exaudi, ad tuam & sanctorum gloriam nostramque & omnium salutem, regni & domus ac ordinis veram directionem & pacem, Amen. Ita quæso fiat, sicut amanter & confidenter petimus, ô benignissime Pater, per Iesum dilectum filium tuum, in Spiritu sancto, intercedente B. Maria & omnibus Angelis, sanctis & electis tuis, ô mater Dei, ô Angeli, ô Sancti & electi omnes orate pro nobis, & magnificate Dominum nobiscum.

3. *Admonitio docens qualiter sit procedendum in adoratione & obsecratione super singulis ternarijs sequentibus.*

Sicut in hoc primo ternario factum vides, sic in singulis sequentibus observa ut ante explicationem primi nominis ternarij cuiuslibet premittas hac verba (Amans adoro te, ô talis N.) ante explicationem secundi nominis (Amans glorifico te, ô talis N.) ante explicationem tertij nominis (Amans tibi congratulor, ô talis N.) denique post explicationem cuiuslibet ternarij, semper subiungas clausulam illam (Gratiâsque agens me totum tibi offero &c.) Deinde iterum resumâs per ordinem singula ternarij nomina: primo nomini premittende (Eya ô talis) & subiungens obsecrationes ei convenientes : postea secundum nomen ternarij repetens subiunge obsecrationes ei convenientes. Idemque observa in tertio nomine. Denique post obsecrationes tertio nomini congruas semper subiunge clausulam illam (ô vnitricine Deus omnipotens & misericors &c.) Quod si velueris aliud ternarium statim consequenter meditari, sufficiet uti hac præfatione (Eya iterum atque iterum millies & centies millies ex affectu quo supra amans adoro te ô talis.) Talis autem modus hac ternaria meditandi est quidem prolixior, sed efficacius nos Deo coniungit, per actum amoris, adorationis, laudis, congratulationis, gratiarum actionis, obsecrationis & resignationis qua in eo exercentur. Nec debet ab eo prolixitas deterrere aut reuocare: quoniam non est necesse multa ternaria uno meditationis tempore percurrere. Imo magis expedit unicum ternarium sic morosè meditari, quàm multa ternaria leuiter commemorando cogitare. Elige tamen modum medi-

tandi quo senseris te magis ad Deum affici. In his enim voluntarijs exercitijs, unusquisque potest eum modum servare, quo senserit se deuotius moueri. Ceterum quoties volueris, & ubicumque fueris, poteris te in his ternarijs exercere multipliciter, pramittendo singulis nominibus solum hoc verbum Amenus te ô talis) vel (te talem) & post illius expositionem, pramittendo ante obsecrationem & respondentem hæc verba (atque vtinam hæc & hæc præstes) Aut omittere poteris obsecrationes, si sola expositione nominum senseris ad amorem melius excitari. Ex ipsis etiam solis nominibus, ommissa eorum expositione & obsecratione, poteris sæpe breues aspirationes & iaculatorias orationes formare: sic dicens. (Amen te ô talis) vel talem, vel (Amenus te ô talis) vel (laudo te ô talis) seu (Amans congratulor tibi ô talis) vel (ô talis misere-re nostri, & ad amorem tuum nos misericorditer restaura) vel (Aue I E S V talis) aut (veni I E S V talis) Et multis alijs modis prout te melius docebit vnctio, si deuotè & studiosè in his te exercere volueris. Porro si multitudo ternariorum videatur tibi prolixior & onerosa, selige ex illis ea quibus te magis affici senseris & omisis alijs, in illis te exerce. Ad hoc enim tanta varietas posita est, vt unusquisque eligat quod sibi conuenientius videbitur, & vt satisfiat his qui pluribus indigent, vt occupetur mens eorum.

4. *Explicatio secundi iernarij primæ meditationis.*

Eya iterum atque iterum millies & centies millies, ex affectu quo suprà,

Amans adoro & reuereor te ô PATER SUPERPISSIME.

1 Qui ab æterno filium tuum generans, in eodem per ideam nos quodammodo genuisti.

2 Qui es parens patrum nostrorum.

3 Qui es animæ nostræ solus creator, & corporis nostri verus formator.

4 Qui credentes in nomine filij tui, adoptas in filios.

5 Qui diligentes te, hæredes tuos facis.

6 Qui plusquàm paterna pietate de nobis es semper sollicitus.

7 Qui filio prodigo ad te reuertenti occurris, ipsumque amplecteris & oscularis.

8 Stolumque primam, annulum & calceamenta, illi restituis.

9 Ac vitulo saginato, pro eius reuersionis gaudio occiso, ipsum reficis.

10. Gaudensque cum eo epularis., & ad gaudendum alios inuitas.

Amans laudo te & glorifico, ô frater amantissime IESV
CHRISTE,

I Qui solus & vnicus Dei patris natura-

lis filius existens, voluisti per humanitatis nostræ assumptionem personalem, frater noster fieri & nominari.

2 Qui es primogenitus in multis fratribus, nec confunderis nos vocare fratres.

3 Qui credentibus in nomine tuo, das potestatem filios Dei fieri.

4 Qui nomen patris nobis manifestas.

5 Qui doces viam qua ei placeamus & ad eum veniamus.

6 Qui ut patri tuo nos reconciliares dignatus es crucifigi.

7 Qui per passionis tuæ meritum, facis nos tui regni cohæredes, si tamen tecum pati non recusamus.

8 Qui prodigos filios ut ad Patrem redeant inuitas & attrahis.

9 Qui pro eorum refectione, in Eucharistiæ sacramento tanquam vitulus saginatus apponeris.

10. Qui de eorum reuersione sine fine gaudes & gaudium facis Angelis & sanctis.

Amans congratulor tibi, ô sanctificator spiritus benignissime,

1 Qui electos tuos purgas ab omni vitio & inquinamento.

2 Perficis & exornas omni gratia & virtute.

3 Stabilis & confirmas in omni bono.

Gratiâsque agens me totum tibi offero (ô vnitrine Deus) pro his cæterisque nominibus tuis & pro omni bono quod es, quod habes, & quod operaris. Atque vtinam quia vis, & sicut vis, scis, & potes, ad tuam & sanctoerum tuorum laudem, nostramque & omnium salutem, Ecclesiæque & regni, domus & ordinis reformationem & pacem, horum tuorum nominum virtutem & efficaciam nobis manifestes & applies, sicque ad amplexum tuum nos restaures.

Eya ergo ô pater superpijs-
sime,

1 Fac vt te filiali semper affectu vbique reuereamur & colamus.

2 Te plusquàm parentes nostros amemus, & tui amore illos, quando & sicut opus fuerit; odio habeamus & desermus.

3 Animam & corpus nostrum, in tuo seruitio hilariter impendamus.

4 Sic in nomine filij tui credamus, vt verè filij tui efficiamur.

5 Sic te sincerè diligamus, vt tuam hæreditatem consequamur.

6 Ad tuam paternam curam & prouidentiam in omni nostra necessitate confugiamus, & omnem nostram sollicitudinem in eam proiciamus.

7 Nos verè prodigos filios tuos ad te reuertentes benignè suscipe, nōsque amplectere, & osculum pacis nobis imprime.

8 Redde nobis stolam innocentiae, annulum fidei, & exemplis sanctorum, tanquam calceamentis, pedes nostros muni.

9 Crucifixo I E S V Christo filio tuo tanquam vitulo faginato nos in Eucharistiae sacramento refice.

10 Nobiscum epulare gaudens, & ad congaudendum sanctos tuos inuita.

O frater amantissime I E S V Christe,

1 Eya fac vt te verum Deum, factum propter nos verum hominem viua & clara fide semper credamus & reueremur.

2 Te fratrem primogenitum, agnoscamus & honoremus.

3 Sic deuotè & fideliter in nomine tuo credamus, vt verè filij Dei nominemur & simus.

4 Manifesta nobis nomen patris tui, vt cum amemus.

5 Doce nos compendiosiore viam & semitam qua ei placeamus, & ad eius gloriam perueniamus, videlicet tua Euangelica consilia & vitae ac passionis tuae exempla.

6 Mortis tuae merito nos ei semper reconcilia.

7 Sic nos fac tuis passionibus communicare, vt regni tui cohaeredes tecum esse possimus.

8 Nos verè prodigos filios ad patrem reuoca & attrahe.

9 Fac vt te in Eucharistiae sacramento, sic

deuotè sumamus vt à te saginari valeamus.
 10 De nostra conuersione, & salute gaude,
 & gaudium angelis & sanctis infunde.

O sanctificator Spiritus benignissime,

1 Eya nos immundos purifica ab omni impuritate & peccato.

2 Nos defectuosos, tua gratia, & donis perface & exorna.

3 Nos instabiles, in omni bono tua virtute conforta & stabili.

O vnitrine Deus, omnipotens & misericors, quia vis & sicut potes scis & vis, nos toto tuo amore purga, illumina, excita, adiuua, perface, succende, in te absorbe, transforma, vni & clementer exaudi, ad tuam & sanctorum gloriam, nostramque & omnium salutem, Ecclesiæ; & regni, domus & ordinis reformationem & pacem, ac omnium salutarium petitionum benignam exauditionem. Amen ô benignissime Pater per Iesum dilectum filium tuum, in Spiritu sancto, intercede B. Maria, BB. Angelis & Sanctis omnibus. O mater Dei, ô Angeli, ô Sancti, & electi omnes orate p^{ro} nobis, & magnificate Dominum nobiscum.

In huius ternarij explicatione articuli sunt vltra ternarium numerum multiplicati, quod raro in sequentibus factum reperies: communiter enim quodlibet nomen cuiuslibet ternarij, triplici tantum expositione, & obsecratione illustratur: sed quilibet potest si voluerit

*aliorum ternariorum explicationem similiter
dilatare & multiplicare.*

*¶ Explicatio tertij ternarij primæ
meditationis.*

Eya iterum atque iterum millies & centies millies, ex affectu quo suprà,

Amans adoro te & reueoreo ô Pater misericordiarum,

1 Cui proprium est misereri semper & parcere.

2 Qui misereris omnium verè pœnitentium, quantumvis magni peccatores fuerint.

3 Qui facis gratiam abundare, vbi delictum abundauit.

Amans laudo te & glorifico te ô particeps miseriarum nostrarum fili Deus,

4 Qui omnes miseras, exceptis peccato & ignorantia, in tua humanitate suscipere & experiri dignatus es, vt à flagellis iræ & furoris tui nos redimeres.

5 Qui ad patiendum, tuo exemplo & verbo nos excitas & instruis.

6 Qui passiones nostras tuis vnitas, reddis meritorias vitæ æternæ.

Amans congratulor tibi , ô Deus
totius consolationis,

7 Qui in omni tribulatione nostra nos
reficis & consolaris tua laude & gratiarum
actione , cæterisq; fructibus spiritus tui.

8 Qui opportuno tempore & modo, spe-
rantes in te , teque inuocantes liberas à tri-
bulatione.

9 Qui pro qualibet tribulatione patien-
ter propter te tolerata copiosam reddis mer-
cedem.

10 Gratiâsque agens me totum tibi ex
amore offero , ô vnitrine Deus, pro his, cæte-
risq; nominibus tuis, & pro omni bono quod
es , quod habes & quod operaris. Atque uti-
nam quia vis , & sicut potes , fecis , & vis , ad
tuam laudem & sanctorum gloriam, nostram-
que & omnium salutem , Ecclesiæ & regni,
domus & ordinis directionem & pacem, ho-
rum tuorum nominum virtutem & effica-
ciam nobis manifestes & applies.

Eya ergo ô Pater misericor-
diarum ,

1 Fac ut ad paternam tuam misericor-
diam fiducialiter semper & deuotè recur-
ramus.

2 Ex ea peccatorum veniam & emenda-
tionem perfectam obtineamus.

3 Ab ea gratiam omnem & virtutem tan-
tò abundantius recipiamus , quantò amplius
delictum in nobis abundauit.

O particeps nostrarum miseria-
rum fili Deus,

4 Eya fac vt tuarum passionum, & miseria-
rum sic deuotam & continuam habeamus
memoriam, vt à flagellis iræ & furoris tui
præseruemur.

5 Earum exemplo & merito excitemur, &
instruamur ad patiendum hilariter aduersa
omnia propter te.

6 Nostras passiones tuis semper adiungi
optemus, & easdem sic tuis vnitas patri tuo
offeramus in laudem æternam & omnium
salutem.

O Deus totius consolationis,

7 Eya nos & omnes in tribulatione con-
stitutos tua laude cæterisq; tui spiritus fructi-
bus refice & consolare.

8 Tempore & modis tibi placitis nos li-
bera, & fac vt in te iugiter speremus, téque
deuotè semper inuocemus.

9 Sic patienter & amanter fac nos quæ-
libet aduersa pro amore tuo pati, vt fructum
omnem propter quem aduersa soles nobis
mittere, aut permittere recipiamus. O vni-
trine Deus, &c. vt sup. in fine secūdi ternarij.

*¶ Explicatio quarti ternarij primæ
meditationis.*

Eya iterum atque iterum millies & cen-
ties millies ex affectu quo suprà,

Amans, adoro & reuereor te ô
promptissime amator,

Qui vbique, sed maximè in fundo & nuda essentia animæ nostræ semper es præsentissimus.

1 Per essentiam, eam in esse conseruans.

2 Per potentiam, liberè in ea dominans & operans.

3 Per gratiam, eam tibi gratificans; si tibi ad ostium pulsanti aperuerimus.

Amans laudo & glorifico te ô
intentissime amator,

4 Qui vnicuique nostrum sic singulariter intendis, & de eo sic es sollicitus ac si cæterorum oblitus, illi soli intenderes.

5 Qui necessitates nostras, labores & tentationes consideras & agnoscis.

6 Qui rerum nostrorum testis es, & cordis nostri scrutator verus, ac linguæ nostræ auditor.

Amans congratulor tibi ô
promptissime amator,

7 Qui paratissimus es, quod ex te est, nobis semper succurrere.

8 Qui ad modicum gemitû & solum desiderium cordis nostri te inclinas.

9 Qui orationes nostras non indignè factas, semper acceptas & remuneras, & quod petimus, si, & quando expedit, donas: dummodo in oratione perseuerantes fuerimus.

Gratiasq;

Gratiasq; agens, me totum tibi offero, ô vnitivine Deus, pro his cæterisq; nominibus tuis, & pro omni bono quod es, quod habes, & quod operaris. Atque vtinam horum tuorum nominum virtutem & efficaciam nobis manifestes & applies.

Eya ergo ô præsentissime amator,

1 Fac vt semper & vbique nobis præsentissimum non solum credamus sed etiam sentiamus.

2 Te reueteamur, & coram te semper reuerenter ambulemus, & sub tua omnipotentia humiliemur

3 Te timeamus vel in modico offendere, tibiq; pulsanti confestim aperientes, gratiam tuam consequamur.

O intentissime amator,

4 Eya fac vt nbs singulariter & iugiter tibi soli intendamus, omnia propter amorem & honorem tuum agentes.

5 Consulamus te, & deuotè inquiramus ac sollicitè intus audiamus quid à nobis exigas in omni tempore.

6 Videamus clarè & veraciter, quid tibi sit gratius in omni negotio, loco & tempore.

O promptissime amator,

7 Eya fac nos semper paratissimos ad omne tuum beneplacitum.

8 Fac nos fiducialiter in omni nostra necessitate suspirare ad te & gemere.

9 Fac nos in oratione cum fide firma perseverare, & orationum nostrarum exauditionem & fructum plenè tibi committere, credentes quod tu pro ut melius fuerit nobiscum facies.

Ô vnitrinè Deus, &c. vt sup. in fine secundi ternarij.

¶ Explicatio quinti ternarij primæ meditationis.

Eya iterum atque iterum millies & centies millies ex affectu quo suprà,

Amans adoro te & reuereor ô superdignissime Deus,

1 Qui super omnia dignissimus es omni reuerentia & adoratione, propter tuam infinitam maiestatem.

2 Omni laude & glorificatione, propter tuam sapientiam & claritatem immensam.

3 Omni amore & grato obsequio, propter tuâ inæstimabilē bonitatē & beneficentiam.

Amās laudo & glorifico te ô superaffabilissime Deus, qui super omnia affabilis & suavis es,

4 In tua visitatione, qua electos tuos in saluari tuo visitas, inspirans eis sancta desideria.

5 In tua interna locutione: qua intus ad cor eorum loqueris, docens eos recta cōsilia.

6 In tua misericordi operatione, qua in ipsis bona omnia & iusta operaris.

Amans congratulor tibi ô superdelitiosissime Deus, qui es super omnia delitijs affluens,

7 In teipso fonte perpetuo dulcedinis.

8 In familiaribus tuis, cum quibus esse & commorari delitias tuas reputas.

9 In sanctis iam tecum glorificatis, quos tuis delitijs repleas & inebrias.

Gratiasque agens, me totum tibi offero (ô vnitrine Deus) pro his cæterisque nominibus tuis, & pro omni bono quod es, quod habes, & quod operaris. Atque vtinam horum tuorum nominum virtutem & efficaciam nobis manifestes & applices.

Eya ergo ô superdignissime Deus,

1 Fac vt super omnia te semper adoremus & reuereamur.

2 Deuotè laudemus & glorificemus.

3 Ardenter amemus, & ex amore gratum tibi obsequium semper exhibeamus, iuxta supremum tuum beneplacitum.

O affabilissime Deus,

Eya fac nos ardenter desiderare, studiosè quærere, & quando & sicut tibi placuerit experiri & gustare dulcedinem

4 Tuæ visitationis benignæ, per inspirationem sanctorum desideriorum.

5 Tuæ internæ allocutionis, per consiliorum iustorum suggestionem.

6 Tuæ salutaris operationis, per iustorum operum exercitationem.

Eya visita nos, loquere nobis, & operare in nobis sicut volueris.

O Super

O superdelitiosissime Deus.

7 Eya fac nos in te solo delitias quærere, & propter te omnibus vanis delectationibus abrenunciare.

Da vt tam purè & religiosè viuamus, vt tuæ delitiæ sint in nobis, & nobiscum habitare & manere.

Ad delitias beatorum iugiter aspiremus, & tandem te trahente proueniamus.

O vnitrine Deus omnipotēs &c. Vt sup. in fine 2. ternarij.

SEQUITVR EXPLICATIO ternariorū secunda Meditationis.

CAP. VNDECIMVM.

¶ Explicatio primi ternarij.

O Superamādisime Domine Deus I s s v Christe, vt in amore tuo magis exercear & proficiā: eccē ex affectu amantissimæ matris tuæ: BB. Angelorum, patronorum, & omnium sanctorum tuorū: ex mea tuorumque & meorum specialiū ac omnium creaturarum parte ad tuam gloriam & omnium salutem: te cum patre & Spiritu sancto trinum & vnū Deum per suauissimum cor & spiritum tuū, adoro, glorifico, amo, tibi que gratias ago pro omnibus ac singulis nominibus tuis.

Eya igitur amans adoro & reuereor te,

O plasinator & factor noster Deus,

1 Qui corpus nostrum de limo terræ, primò, & postea de semine parentum mirabiliter formasti atque perfectum fecisti.

2 Qui pulchra membrorum varietate & dispositione illud ornasti.

3 Qui ad animæ & spiritus functiones & ministeria illud aptum & utile reddidisti.

Amans laudo & glorifico te, ô creator & configurator noster Deus,

4 Qui de nihilo animam nostram creasti, simplicem, incorpoream & immortalem.

5 Qui dedisti ei potestatem viuificandi corpus & informandi, dando ei esse viuens.

6 Qui ad imaginē altissimæ Trinitatis eā fecisti: memoria, intellectu, & volūtatē eā insigniens, & rationālē tuique capacem faciens.

Amās cōgratulor tibi, ô assimilator & transformator noster Deus.

7 Qui primos parentes nostros per originalem iustitiam ad similitudinem tuam formasti, tibi que in virtute similes fecisti.

8 Qui per gratiæ tuæ dona & virtutes, electorum animas tibi assimilas & exornas.

9 Qui per gratiam contemplationis in præsentī & per fruitionem tuæ diuinitatis in futuro, spiritus electorum in te transformas & perfectē tibi conformas.

Gratiāsque agens me totum tibi ex amore offero, ô vnitrine Deus, pro his cæterisque nominibus tuis & pro omni bono quod es, quod habes & quod operaris. Atque vtinam quia vis & sicut vis, scis & potes, ad tuam & sanctorum gloriam, nostramque & omnium salutem, Ecclesiæ & Regni, domus & ordinis veram directionem & pacem, horum tuorum nominum virtutem & efficaciam nobis manifestes & fructuosē communices.

Eya ergo ô plasmator & factor
noster Deus,

1 Plasma tuum ne despicias, sed corpus quod formasti, sanum & integrum in tuo seruitio conserues.

2 Purum, sanctum, honestum, ac pulchrû coram oculis tuis illud semper efficias.

3 Obediens spiritui, patiens & laboriosum, atque ad opera tibi placita illud aptum reddas.

O Creator & configurator
noster Deus,

4 Eya purga animam nostram ab omni vitiosa multiplicitate, à corporea impuritate, & spirituali morte: vt verè sit simplex, incorporea, & immortalis.

5 Fac vt ipsa corpus nostrum viuificet & moueat ad ea sola quæ tibi sunt placita.

6 Tres eius potentias rationales tibi configura, gratifica & tui capaces potenter effice: vt te, & omnia, propter te, secundum te, per memoriam recolamus & retineamus, per intellectum cognoscamus & contemplemur: & per voluntatem amemus & amplectamur.

O assimilator & ornator
noster Deus,

7 Eya pro iustitia originali quam amissimus, restitue & conserua in nobis gratiam regenerationis, in baptismo nobis collatam.

8 Per gratiæ tuæ dona & virtutes, sicut scis, vis & potes, nos tibi conforma & gratifica.

9 Ad contemplationis gratiam fac nos sic studiosè tendere: vt internæ transforma-

ionis & vnionis nunc gustum : & in patria plenitudinem & satietatem percipere tandem valeamus.

O vnitricine Deus omnipotens & misericors,

Quia vis, & sicut potes, scis, & vis nos totos tuo amore, purga, illumina, excita, adiuua, perfice, succende, in te absorbe, transforma, vni & clementer exaudi, ad tuam & sanctorum gloriam, nostramque, tuorumque & nostrorum specialium & omnium salutem : ac Ecclesiae & Regni, domus, & ordinis veram directionem & pacem, Amen. Ita quaeso fiat, sicut confidenter petimus, ô benignissime pater, per I E S V M dilectum filium tuum: in spiritu sancto: intercedente B. Maria & omnibus Angelis Sanctis & electis.

O Mater Dei, ô Angeli, ô Sancti, & electi omnes orate pro nobis & magnificate Dominum nobiscum.

2. *Explicatio secundi Ternarii, 2. Medit.*

Eya iterum atque iterum millies & centies millies ex affectu quo supra,

Amans adoro & reuereor te ô Iudex viuorum & mortuorum,

1 SUPREME & potentissime, à quo nec appellari potest, nec tibi resisti.

2 Sapientissime & æquissime, qui merita singulorum clarissime discernis & iustissime remuneras.

3 Benignissime erga poenitentes, & seuerissime erga poenitere nolentes vel negligentes.

Amans laudo & glorifico te, ô ad-
uocate & patrone noster.

4 Benignissime, causam nostram, licet
malam suscipiens defendendam & tuis me-
ritis excusandam.

5 Fidelissime, pro nobis patrem interpel-
lans, exorans, & teipsum illi offerens.

6 Acceptissime Deo patri, qui in te sem-
per sibi complacuit, & per te nos sibi gratos
& acceptos facit.

Amans congratulor tibi, ô absolu-
tor, iustificator & remun-
erator nostri.

7 Qui absoluis nos clementer à damna-
tione promerita.

8 Qui iustos nos pronūcias & facis, gra-
tiam & amicitiam tuam nobis restituens.

9 Qui iustitiæ meritum & gloriæ palmā
nobis, si in te perseuerauerimus, retribuis.

Gratiasque agens me totum tibi offero (ô
vnitrine Deus) pro his cæterisque nomini-
bus tuis & pro omni boni quod es, quod ha-
bes, quod operaris. Atque utinam horum tuo-
rum nominum virtutem & efficaciam nobis
manifestes & applies.

Eya ergo ô Iudex viuorum &
mortuorum,

1 Fac ut sis te iudicem supremum reue-
reamur & timeamus: quatenus ab omni malo
declinemus.

2 Sapienter peccata nostra consideremus,
ponderemus, & diiudicemus.

3 Dignis pœnitentiæ fructibus tuam

benignitatem nobis conciliemus, & futuri iudicii seueritatem declinemus.

O aduocate & patrone noster.

4 Eya nos & causam nostram in patrocinium tuum benignè semper suscipe.

5 Fideliter & efficaciter patrem tuum pro nobis interpella: teipsum offerens illi iugiter.

6 Tuis meritis nos ei reconcilia, & gratos atque acceptos fac.

O absolutor noster & iustificator.

7 Eya absolue nos misericorditer à culpa & à pœna quā iustè nos meruisse cognoscimus.

8 Iustifica nos & in gratiam atque amicitiam tuam nos recipe.

9 Ad spem gloriæ iustis repromissæ nos erige & accende: eiûsque tandem participes nos esse concede.

O vnitrine Deus &c. vt sup. in fine primi ternarij.

3 *Explicatio tertij ternarij secundæ Meditationis.*

Eya iterum atque iterum millies & centies millies ex affectu quo suprâ.

Amans adoro & reuereor te

ô pater futuri seculi & patriæ cælestis.

1 Qui es pater & largitor beatæ vitæ in futuro seculo.

2 Qui es patria nostra, ad quam continuè tendere debemus.

3 Qui es hereditas & tota merces nostra, quā expectamus, ad quam omnia studia nostra, passionēs & opera, referre & ordinare debem⁹.

Amans laudo te & glorifico te, ô dux & comes itineris nostri
ac director,

4 Qui in tua humana vita & conuersatione, veram viam ad patriam cœlestem nobis ostendisti: & verbo ac Euangelij sanctorumque scriptis docuisti.

5 Qui in cordibus electorum tuorum per fidem & charitatem inhabitans, eos in huius vitæ via comitaris.

6 Et intus doces eos semitas occultas & compendiosiores ad patriā cœlestē ducētes.

Amans congratulor tibi ô excitator & recreator & subleuator in via,

7 Qui ad progrediendum strenuè in via salutis nos semper inuitas & excitas.

8 Qui lassos & deficientes in via multipliciter recreas & reficis.

9 Qui cadentes suscipis, elisos erigis, & tentatos protegis.

Gratiasque agens me totum tibi offero, ô vnitrine Deus, pro his cæterisque nominibus tuis, & pro omni bono quod es, quod habes, & quod operaris. Atque vtinam horum tuorum nominum virtutem & efficaciam nobis manifestes & applies.

Eya ergò ô Pater futuri sæculi.

1 Da vt hîc nos aduenas & peregrinos agnoscentes, ad te patrem futuri seculi iugiter suspiremus.

2 Ad te patriam nostram cœlestem, continuis gressibus & profectibus properemus.

3 Te solum pro hæreditate nostra & tota mercede requiramus & expectemus, ac propter te omnia agamus, patiamur & dimittamus.

O Dux & comes itineris nostri,

4 Fac vt vitæ tuæ exemplar, Euangelijque & sanctorum tuorum scripta & monita deuotè & studiosè attendamus, & ex eis veram vitæ æternæ viam agnoscamus & sequamur.

5 Téquē in cordibus nostris, per gratiam præsentem semper sentiamus, & nostri itineris comitem inseparabilem habeamus.

6 A te perfectiores semitas intus sollicitè audiamus, easdémque te Duce & comite perambulemus.

O excitator, recreator & subleuator
in via,

7 Eya excita nos, vt in via salutis quotidie progredi & proficere feruenti studio conemur.

8 Passos nos & deficientes, tuis panibus & gratijs recrea & conforta.

9 Cadentibus nobis manum tuam ne collidamur suppose: elisos iam erige, & tentatos protege.

O vnitrine Deus &c. vt suprâ, in fine primi ternarij huius meditationis.

¶ Explicatio quarti ternary secunda meditationis.

Eya iterum atque iterum millies & centies millies ex affectu quo suprà.

Amans adoro & reuereor te, ô misericordissime amator.

1 Qui omnipotentiam tuam parcendo maxime & miserando manifestas.

2 Qui multa multis multoties peccata remittis.

3 Qui abundantia pietatis tuæ merita supplicum excedis & vota.

Amans laudo & glorifico te, ô patientissime, mitissime & longanimis amator,

4 Qui nos tibi ingratos, inobedientes, & rebelles non punis nec in infernum sicut iustè meremur retrudis.

5 Sed patienter nos toleras, & peccata nostra vlcisci dissimulas.

6 Nôsq̃ue longanimit̃ ad pœnitentiam expectas & inuitas.

Amans congratulor tibi, ô bènignissime amator,

7 Qui bono charitatis igne & ardore nos licet ingratos, semper prosequeris.

8 Omnes nos saluos fieri ardent̃e concupiscis.

9 Gratiamq; & virtutes ad salutem necessarias nobis semper offers, & infundere paratus es, si voluerimus quod in nobis est facere.

Gratiasque agens me totum tibi offero, ô vnitricine Deus, pro his cæterisque nominibus tuis & pro omni bono quod es, quod habes, & quod operaris. Atque vtinam horum tuorum nominum virtutem & efficaciam nobis manifestes & applices.

Eya ergo ô misericordissime amator,

1 Miserere nostri & omnium miserorum, secundum magnam misericordiam tuam.

2 Et secundum multitudinem miserationum tuarum, dele multas iniquitates nostras.

3 Amplius quàm sperare aut petere audeamus, libera nos & præserua ab omni malo & miseria.

O patientissime amator,

4 Eya adhuc patientiam habe in nobis, nobisque spatium poenitendi concede.

5 Et fac vt tua patientia & longanimitate non abutamur, sed dignis poenitentiae fructibus à facie iræ tuæ fugiamus.

6 Et de tuæ passionis infinito thesauro omne debitum tibi reddamus, & dignam satisfactionem offeramus.

O benignissime amator,

7 Eya tua hæc tanta benignitas, congelata corda nostra inflammet ad te amandum ardentius.

9 Ad perficiendum ex amore omne tuum beneplacitum.

9 Ad tolerandum amanter & hilariter quicquid volueris propter te.

O vnitrine Deus, &c. vt suprà, in fine primi ternarij huius meditationis.

5 *Explicatio quinti ternarij secunda meditationis.*

Eya iterum atque iterum millies & centies millies ex affectu quo suprà,

Amans adoro & reueore te, ô reuerendissime, metuendissime & obseruandissime Deus,

1 Qui es summè reuerendus, propter immensam tuam maiestatem, dignitatem & excellentiam.

2 Summè paucendus & tremendus, propter inscrutabilem tuam sapientiam & arquitatem inflexibilem.

3 Summè timendus & obseruandus filiali timore, propter tuam plusquàm paternam benignitatem.

Amans laudo & glorifico te ô honorandissime, laudabilissime & colendissime Deus,

4 Qui dignissimus es omni honore propter tuas perfectiones & virtutes.

5 Omni veneratione & laude propter tuas dignitates & officia erga nos.

6 Omni gratitudine & obsequio propter tua beneficia & opera magnifica.

Amans congratulor tibi ô desiderabilissime Deus,

7 Qui es totus desiderabilis, omnia desiderabilia superans in pretio & virtute.

8 In pulchritudine & honestate.

9 In dulcedine & voluptate.

Gratiasque agens me totum tibi offero, ô vnitrine Deus, pro his cæterisque nominibus tuis, & pro omni bono quod es, quod habes, & quod operaris. Atque vtinam horum tuorum nominum virtutem & efficaciam nobis manifestes & applies.

Eya ergo ô reuerendissime

Deus,

1 Fac vt te semper & vbiq; summè reue-reamur, & sub potèti manu tua humiliemur,

2 Summè metuamus & præcaueamus incidere in horrendum iudicium tuû futurum.

3 Filiali affectu te timeamus & sollicitè obseruem⁹, ne te vel in modico offendamus.

O honorandissime Deus,

4 Eya fac vt amanter & deuotè tuas perfectiones & virtutes honoremus.

5 Tuas dignitates & officia erga nos, digna laude veneremur.

6 Pro tuis beneficijs & operibus gratias corde & ore, & grato obsequio tibi referamus.

O desiderabilissime Deus,

7 Eya fac vt præ omnibus vtilibus, pulchris, & dulcibus te desideremus.

8 Te quæramus & prosequamur.

9 Te amplectamur, teque solo fruamur, cæteris rebus propter te tantum vtentes.

O vnitrine Deus &c. vt suprâ, in fine primi ternarij huius meditationis.

CAPITVLVM DVODE

CIMVM, CONTINENS
Obsecrationes super quinque
ternarijs tertiæ meditationi as-
signatis.

*¶ Primum ternarium tertiæ medita-
tionis.*

SUPERAMANDISSIME DO-
mine Deus IESV CHRISTE
vt in amore tuo magis exercear
& proficiā: ecce ex affectu aman-
tissimæ matris tuæ, BB. Angelorum, patro-
norum, & omnium sanctorum tuorum: ex
mea tuorumque & meorum specialium ac
omnium creaturarum parte: ad tuam glo-
riam, & omnium salutem, te cum patre &
Spiritu sancto trinum & vnum Deum, per
suauissimum cor & spiritum tuum, adoro,
glorifico, amo, tibi que gratias ago pro omni-
bus & singulis nominibus tuis.

Eya igitur amans adoro & reuereor
te, ô conseruator omnium
potentissime,

1 Qui nostrum esse, & omnia bona, in no-
bis conseruas, ne pereant.

2 Qui cœlum & terram, & cætera omnia
propter nos conseruas.

3 Qui sanctos tuos in tua gratia & præ-
sentia stabiliter tenes.

Amans laudo & glorifico te, ô gubernator omnium fortissime,
moderator sapientissime,
& ordinator suavis-
sime,

4 Qui cœlum terramque regis, attingens à fine usque ad finem fortiter.

5 Qui prudentissime moderaris, prospera & aduersa electis tuis, vt nec in prosperis eleuentur, nec in aduersis deficient.

6 Qui disponis omnia suauiter, & ordinas ad tuam laudem & electorum tuorum salutem.

Amans congratulor tibi, ô inspirator sanctissime, rectissime & iustissime,

7 Qui per te ipsum ac per Angelicum & humanum ministerium electis tuis inspiras sancta desideria.

8 Recta consilia docēs in dubijs.

9 Eisdemque excitas & confortas ad iusta & tibi placita opera perficienda.

Gratiasque agens me totum tibi ex amore offero, ô vnitrine Deus, pro his cæterisque nominibus tuis, & pro omni bono quod es, quod habes, & quod operaris. Atque vtinam quia vis, & sicut potes, scis, & vis, ad tuam & sanctorum gloriam, nostramque & omnium salutem: Ecclesiæ & regni, domus & ordinis, veram directionem & pacem: horum tuorum nominum virtutem & efficaciam nobis manifestes & fructuosè communices.

Eya ergo ô conseruator omnium
potentissime.

1 Fac nos tibi per amorem semper adhaerere, vt à te in bono conseruiemur.

2 Creaturis omnibus propter te, & secundum te vtamur sobriè.

3 Ad tuam finitionem & beatam praesentiam super omnia creata continuè & feruenter aspiremus.

O gubernator omnium potentissime,

4 Eya te omnia gubernantem semper certa fide credamus & confiteamur ac reuereamur.

5 De tua dispositione & ordinatione omnia cum laude & gratitudine suscipiamus, & ex omnibus fructum aliquem percipere studeamus.

6 Inter prospera & aduersa aequaliter & salubriter à te dirigamur, deducamur & enutriamur, vt nec illis eleuemur, nec istis deiciamur.

O inspirator suauissime,

7 Eya sicut potes scis & vis per te ipsum, aut Angelicum ministerium vel humanum, inspira semper nobis sancta desideria.

8 Recta in dubijs & agendis nos doce consilia.

9 Et ad iusta quaeque opera nos excita, dirige & conforta.

O vnitrine Deus omnipotens &
misericors,

Quia vis & sicut potes, scis, & vis, nos totos tuo amore purga, illumina, succende, in te absorbe, transforma, vni, & clemēter exaudi: ad tuam & sanctorum gloriam, nostramq; & omnium salutē, ac Ecclesiæ & Regni, domus & ordinis veram directionem & pacem. Amen. Ita quæso fiat, sicut confidenter petimus (ô benignissime Pater) per Iesum Christum filium dilectum tuum, in Spiritu sancto, intercedente B. Maria & omnibus Angelis, Sanctis & electis. O mater Dei, Angeli, Sancti, & electi omnes, orate pro nobis & magnificate Deum nobiscum.

¶ Ternarium secundum tertiam meditationis.

Eya iterum atque iterum millies & centies millies ex affectu quo supra,

Amans adoro & reuereor te, ô Rex cœlestis, rex magnus super omnem terram, & rex animarum sanctarum,

1 Qui in cœlis gloriosè regnas & dominaris.

2 Qui es rex magnus super omnem terram, reges terræ pro arbitrio tuo constituens & deponens.

3 Qui in Ecclesia Catholica, & in animabus fidelium speciali prouidentia regnas, fidelēsque tuos facis reges, & regni tui confortes.

Amans laudo & glorifico te, ô Princeps illustrissime & sapientissime,

4 Qui primatum & principatum in omnibus & super omnes obtines, & superborum colla humilias & calcas.

5 Qui ad explendam patris tui voluntatem nos præcessisti, tuoque exemplo & verbo instruxisti.

6 Qui electis tuis quæ agere debeant disponis, eosdemque facis aliorum principes, dum ad explenda tua ministeria, & ea quæ tibi sunt placita exemplo & verbo alios ipsi præcedunt, excitant & dirigunt.

Amans congratulor tibi, ô rector morum, misericordissime, rectissime & suavissime,

7 Qui electorum tuorum prævos & distortos mores in misericordia corripis & arguis.

8 Ad rectitudinem iustitiæ & æquitatis eosdem reformas.

9 Amoris tui gustum & suavitatem eis infundis, ut ex amore tuo omnia faciant & patiantur.

Gratiasque agens me totum tibi offero, ô unitrine Deus pro his cæterisque nominibus tuis, & pro omni bono quod es, quod habes, & quod operaris. Atque utinam horum tuorum nominum virtutem & efficaciam nobis manifestes & applies.

Eya ergo ô rex regum super-excellentissime,

1 Da ut ad regnum tuum cœleste & gloriosum cum sanctis tuis aspiremus.

2 Te super omnia regnantem viua fide credamus & reueremur plusquam omnes reges terræ.

3 Tuæ speciali curæ & paternæ prouidentia nos totos, & omnia nostra semper committamus, & te in nobis per gratiam liberè regnare consentiamus, atque tanquam veri reges nos & eos qui nobis cōmissi fuerint in omnibus prudēter & iustè regamus, tandēque tui regni cœlestis participes efficiamur.

O Princeps illustrissime & sapientissime,

4 Eya te præ omnibus honoremus, veneremur & colamus.

5 In explenda & perficienda Dei patris voluntate, tuo verbo & exemplo instruamur & dirigamur.

6 Alios etiam exemplo nostro & verbo excitemus & instruamus ad perficiendam in omnibus tuam beneplacentem voluntatem.

O Rector suauissime,

7 Eya in misericordia tua, peruersos mores nostros corripe & castiga.

8 Eosdem ad rectitudinem tuæ iustitiæ reforma.

9 Præueni nos in benedictionibus dulcedinis tuæ, & tui amoris gustum nobis infunde, vt suauiter quæcumque volueris ex amore tuo faciamus & patiamur.

O vnitrine Deus; & vt sup. in fine primi ternarij huius meditationis.

¶ Ternarium tertium tertia meditationis.

Eya iterum atque iterum millies & centies
millies ex affectu quo supra,

Amans adoro & reuereor te, ô Rex
perennis gloriæ,

Qui in cœlo cum sanctis tuis regnas,

1 Cū æterna securitate, & opulentiā sūma,

2 Cum mira serenitate, & immarcessibili
gloria,

3 Cum plena suauitate & omnimoda bea-
titudine.

Amans laudo & glorifico te, ô exilij
nostri particeps & socie,

Qui vt nos à pœnis æternis redimeres, &
ad patiendū huius exilij miseras nos ex-
citares & instrueres, dignatus es experiri &
pati huius nostri exilij

4 Penurias & timores,

5 Ignominias & confusiones,

6 Dolores & miseras.

Amans congratulor tibi, ô para-
clète, postulator & consola-
tor optime,

7 Qui in cordibus electorum postulas &
postulare eos facis gemitib. inenarrabilibus.

8 Qui eosdem electos tuos hîc consolaris
præsentium munerū & gratiarū exhibitione.

9 Et futuræ beatitudinis certa spe & ex-
pectatione.

Gratiâsque agens me totum tibi offero,
ô vnitrine Deus, pro his cæterisq; nomini-
bus tuis, & pro omni bono quod es, quod ha-

bes & quod operaris. Atque vtinam horum tuorum nominum virtutē & efficaciam nobis manifestes & applices.

Eya ergo ô Rex pœrennis
gloriæ,

Fac nos nunc per spem & prægustationem aliquam, & tandem per claram visionem & facietatem participes tuæ

- 1 Securitatis & opulentiæ,
- 2 Claritatis & gloriæ,
- 3 Suauitatis & beatitudinis.

O exilij nostri particeps & socie,

4 Eya per tui exilij misérias; à pœnis æternis nos redime:

5 Tuo exemplo ad patiendum nos excita & instrue.

6 Tuo merito & adiutorio conforta ad tolerandum hilariter tui amorē huius exilij penurias, ignominias & misérias, easdemq; nobis fructuosas redde.

O paraclete & consolator
optime,

7 Eya fac nos continuis & ardentissimis aspirationibus & gemitibus à te iugiter postulare misericordiam & gratiam.

8 Præsentibus gratiæ tuæ donis hîc nos consolare & recrea.

9 Futuræ gloriæ desiderio & sancta expectatione, huius exilij misérias refrigera & allevia.

O vnitrine Deus, & vt supra in fine ternarij primæ huius meditationis.

¶ Quartum ternarium tertia meditationis.

Eya iterum atque iterum millies & centies millies ex affectu quo suprà,

Amans adoro & reuereor te ô placabilissime amator,

1 Qui pio gemitu contriti cordis, cum confitendi & satisfaciendi proposito placaris, & offensam remittis.

2 Qui filium prodigum ad te reuertētem accurrens amplecteris, induis & reficis.

3 Qui animam cum multis fornicatam ad te redeuntem, adhuc in sponsam suscipere non dedignaris.

Amans laudo & glorifico te ô clementissime & indulgentissime amator,

4 Qui æternas pœnas, iustè à nobis promeritas, clementer remittis, & indulges.

5 Qui temporales etiam pœnas animæ nociuas à nobis auertis, dum paternè & misericorditer hîc nos castigas & corripis.

6 Castigationesq; tuas & pœnas quas hîc patimur, fructuosas nobis facis, tuarum passionum merito.

Amans congratulor tibi ô beneficentissime amator,

7 Qui nobis licet ingratis & inobedientibus multipliciter benefacere non cessas.

8 Qui pœnitentibus gratiam tuam retribuis.

9 Perseuerantibûsque gloriam tuam re-promittis & reddis.

Gratiâsque agens me totum tibi offero, ô vnitrine Deus, pro his cæterisq; nominibus tuis, & pro omni bono quod es, quod habes, & quod operaris. Atque vtinam horum tuorum nominum virtutem & efficaciam, nobis manifestes & applices.

Eya ergo ô placabilissime amator,

1 Fac nos pio & verè contrito corde ad te post lapsum semper gemere, vt tibi perfectè reconciliemur.

2 Nos verè prodigos ad te reuoca & reuertentes amplectere, induc & refice.

3 Nos post multas auersiones & fornicationes ad te fac redire, & redeuntes benignè suscipe.

O clementissime & indulgentissime amator,

4 Eya non in furore tuo, cum damnatis, nec in ira tua, cum his qui in purgatorio cruciantur, nos arguâs.

5 Sed in misericordia tua sic nos corripe, vire, seca, & afflige, vt in æternum parcas, & tribulationes animę nociuas, hîc etiam à nobis auertas.

6 Nostrâsque pœnas tuis adiunge, & vitæ æternæ meritorias effice.

O bene

O beneficentissime amator,

7 Eya tua nos beneficia prouocent & accendant ad te feruenter amandum.

8 Ad dignè pœnitendum.

9 Ad perficiendum ex amore tuum beneplacitum vsque in finem.

O vnitrine Deus, &c. vt sup. in fine primi ternarij huius tertiae meditationis.

¶ Quintum ternarium tertiae meditationis.

Eya iterum atque iterum millies & centies millies ex affectu quo supra,

Amans adoro & revereor te, ô maxime, infinite & immense Deus,

1 Qui es maximus in virtute & potentia.

2 In sapientia & gloria infinitus.

3 In bonitate & charitate omniq; perfectione imensus.

Amans laudo & glorifico te, ô gloriosissime Deus,

9 Qui in teipso & à te ipso, es semper omni gloria & laude plenissimus.

3 Cui soli debetur omnis honor & gloria suprema.

6 Quem omnes Sancti cum incessabili voce & iubilo glorificant.

Amans congratulor tibi ô
optime Deus.

7 Qui solus es ex teipso essentialiter bonus & perfectus.

8 A quo cætera bona, habent vt bona frat.

9 Qui omnium bonitates in te continet & infinitè exc edis.

Gratiasque agens me totum tibi offero, ô vnitriue Deus, pro his cæterisque nominibus tuis, & pro omni bono quod es, quod habes, & quod operaris. Atque vtinam horum tuorum nominum virtutem & efficaciam nobis manifestes & applices.

Eya ergo ô maxime Deus,

1 Fac vt toto affectu omnipotentiam tuam adoremus.

2 Tuam sapientiam glorificemus.

3 Tuam bonitatem & charitatem amemus, & grato colamus obsequio.

O gloriosissime Deus,

4 Eya fac vt tuam gloriam clarè cognoscamus & contemplemur.

5 Tibi soli gloriam omnem pro omnibus tribuamus, & pro gloria tua omnia faciamus & patiamur.

6 Te cum iubilo glorificemus, & ab alijs glorificari procuremus & gaudeamus.

O optime Deus,

7 Eya te solum bonum prædicemus, & super omnia amemus & appetamus.

8 A te omnia bona speremus, & fiducialiter petamus.

9 Omnia in te solo diligamus, & te solum in omnibus.

O vnitrine Deus, vt suprà,

CAPITVLVM TERTIUM
 tiundecimum, continens meditationes in quinque ternaria quartæ meditationi assignata.

SVperamãdissime Domine Deus IESV Christe, vt in amore tuo magis exercear & proficiam: ecce ex affectu amantissimæ matris tuæ, BB. Angelorum, patronorum, & omnium sanctorum tuorum: ex mea tuorumque & meorum specialium ac omnium creaturarum parte: ad tuam gloriam & omnium salutem: te, cum patre & spiritu sancto trinum & vnum Deum: per suauissimum cor & spiritum tuum adoro, glorifico, amo, & tibi gratias ago pro omnibus & singulis nominibus tuis.

Eya igitur amãs adoro & reuereor,
 ô ereptor, mundator &
 regenerator,

1 Qui per baptismi sacramentum, à potestate diaboli nos liberaſti, & eidem ac operibus eius abrenunciare nos feciſti.

2 Ab omni culpa plenè purgaſti, & cor mundum in nobis creaſti.

3 Ex filijs iræ in filios gratiæ & regni cælestis hæredes nos regeneraſti.

Amãs laudo & glorifico te ô Redēptor, incorporator & nominator,

4 Qui passionis tuæ fructum & meritum per baptismum nobis integrè applicans, ab omni pœna nos redemisti & liberos fecisti.

5 Qui sale sapientiæ in baptismo nos cōdiens & signo crucis muniens tibi tanquam membra capiti nos incorporasti & vnivisti.

6 Qui chrismate sacro nos vngens, ex nomine tuo Christianos nos vocasti.

Amans congratulor tibi ô signator, gratificator & vivificator,

7 Qui in baptismo, gratiæ tuæ infusione nos tibi plenè gratificasti, & veste candida innocentiae induisti.

8 Qui charactere indebili nos signasti, & ab infidelibus segregasti.

9 Qui per septiformem spiritum nos vivificasti, & ad omnia tibi placita promptè nobiles fecisti.

Gratiasque agens me totum tibi offero, ô vnitrine Deus, pro his cæterisque nominibus tuis, & pro omni bono quod es, quod habes, & quod operaris. Atque utinam quia vis, & sicut potes, scis & vis ad tuam & sanctorum gloriam, nostramque & omnium salutem, Ecclesiæ tuæ & regni, domus & ordinis veram directionem & pacem: horum tuorum nominum virtutem & efficaciam nobis manifestes & applices.

Eya ergo ô ereptor, mundador & regenerator benignissimè,

1 Baptismi gratiam in nobis renouans, à diaboli potestate & peccati captiuitate & iugo nos libera.

2 Cor mundum in nobis recrea.

3 Regenera nos, & inter filios tuos & regni hæredes per gratiam tuam nos ascribe & reputa.

O Redemptor suauissime,

4 Eya per passionis tuæ fructum à pœnis æternis nos redime.

5 Tuæ sapientiæ gustus & crucis tuæ virtute nos tibi inseparabiliter coniunge & incorpora.

6 Tua septiformi gratia, & oleo spiritualis lætitiæ nos vnge: & nomine pariter ac re veros Christianos effice.

O gratificator & viuificator,

7 Eya innocentiam baptismalem nobis restitue & conserua, tibi que nos gratifica.

8 Ab infidelibus nos vitæ merito segrega.

9 Ab omnia tibi placita nos viuos & ex amore tuo agiles & promptos semper effice.

O vnitrine Deus omnipotens & misericors, quia vis & sicut potes, scis & vis nos totos tuo amore purga, illumina, perfice, succende, in te absorbe, transforma, vni, & clementer exaudi: ad tuam, sanctorum gloriam, nostramque & omnium salutem: ac Ecclesiæ & Regni, domus & ordinis, veram directionem & pacem: Amen. Ita quæso fiat sicut confidenter petimus, ô benignissime pater, per I E S V M dilectum filium tuum: in spiri-

tu sancto:intercedente B. Maria, & omnibus Angelis,sanctis & electis tuis.

O mater Dei,Angeli,Sancti,& electi omnes orate pro nobis, & magnificate Dominum nobiscum.

*Explicatio secundi ternarij quarta
Meditationis.*

Eya iterum atque iterum millies & centies millies,ex affectu quo supra,

Amans adoro & reuereor te ô Domine superdignissime, amantissime & liberalissime,

1 Qui es colendissimus, & omni seruitio dignissimus.

2 Qui seruitio nostro nihil indigens, illud ex solo amore salutis nostræ à nobis requiris.

3 Qui pro seruitio ex amore tibi impenso,fideles seruos tuos hîc & in futuro abundè remuneras.

Amâs laudo & glorifico te,ô Emmanuel,reconciliator,& deificator noster,

4 Qui nostram humanitatem tuæ diuinitati personaliter vniendo, perfectus Deus, manens, factus es perfectus homo : vnus & idem Christus, Emmanuel nobiscum Deus.

5 Qui tuæ humanitatis passionibus & actionibus electos tuos Deo patri reconcilias.

6 Qui deitatis tuæ participatione & frui-

tione eos deificas & beatos facis.

**Amans congratulor tibi, ô amice
beneuolentissime, beneficien-
tissime & fidelissime,**

7 Qui super omnes amicos nostros maiori beneuolentia nos prosequeris, semper paratus, & desiderans nobis tua bona cōferre.

8 Qui plura & maiora bona iugiter nobis confers quàm ab amicis quibuscumque sperare possumus.

9 Qui fideliter & constanter in aduersis nos amas: nec etiam nos deseris, dum infideles & ingrati tibi sumus.

Gratiasque agens me totum tibi offero, ô vnitric Deus, pro his cæterisque nominibus tuis, & pro omni bono quod es, quod habes, & quod operaris. Atque vtinam horum tuorum nominum virtutem & efficaciam nobis manifestes & applices.

Eya ergo ô Domine amantissime,

1 Fac vt fideliter & reuerenter, in omni sanctitate & iustitia seruiamus tibi.

2 Ex puro amore promptos nos semper & paratos offeramus ad perficiendum omne beneplacitum tuum.

3 Te solum tuique beneplaciti impletionem quæramus & expectemus, pro tota mercede nostri seruitij tibi impensæ.

O Emmanuel nobiscum Deus,

4 Eya te verum Deum & verum hominem viua fide semper credamus & contem-
plemur.

5 Tuæ humanitatis passionibus & meritis recõciliemur Deo patri, & à malis omnibus liberemur.

6 Tuæ diuinitatis communione & fruitione in te transformemur & beatificemur.

O Amice beneuolentissime, beneficentissime, & fidelissime,

7 Tibi potius quàm nobis aut quibuscumque amicis omne bonum desideremus.

8 Tibi amoris obsequia efficaciter semper exhibeamus.

9 Tibi in aduersis æquè ac in prosperis, constanter & fideliter adhareamus, tuamque voluntatem impleamus.

O vnitrine Deus, &c. vt sup. in fine primi ternarij huius 4. meditationis.

3 *Explicatio tertij ternarij quarta Meditationis.*

Eya iterum atque iterum millies & centies millies ex affectu quo suprà,

Aman s adoro & reuereor te, ô dominator mitissime, suauissime, & benignissime.

1 Qui cum tranquillitate electis tuis dominaris, & quæ agenda sunt cum mansuetudine illis præcipis.

2 Qui iugum tuum suaue & onus tuum leue experiri eos facis.

3 Qui in seruitio tuo laborantes benignè reficis, deficientes cõfortas, oneratos alleuas,

errantesque piè corrigis & emendas.

Amans laudo & glorifico te, ô ministrator officiosissime, liberalissime, & gloriosissime,

4 Qui in hunc mundum venisti non ministrari, sed ministrare, & dare animam tuam in redemptionem pro multis.

5 Qui te ipsum totum in altaris sacramento fidelibus tuis liberalissimè donas in omnem desiderabilem usum.

6 Qui in cœlesti patria beatis gloriôsè ministras & communicas tuæ humanitatis & diuinitatis fruitionem.

Amans congratulor tibi ô amator ardentissime,

7 Qui ardenti & vehementi amore nostram salutem concupiscis.

8 Continuè ab æterno usquè in æternum, electos tuos diligis.

9 Efficaci charitate omnia necessaria abundè offers & exhibes illis.

Gratiasque agens, me totum tibi offero, O vnitrine Deus, pro his cæterisq; nominib⁹ tuis, & pro omni bono quod es, quod habes, & quod operaris. Atque vtinam horum tuorum nominum virtutem & efficaciam nobis manifestes & applies.

Eya ergo ô dominator mitissime,

1 Fac nos in humilitate & mansuetudine, verba & mandata tuâ suscipere & implere.

2 Iugum obedientiæ, suauiter, & onus crucis tuæ, hilariter propter te sufferre.

3 In laboribus à te refici, confortari, alle-

uari, & misericorditer à te corripì, quoties à te errauerimus.

O ministrator officiosissime,

4 Eya fac nos tibi semper iuxta omne beneplacitum tuum seruire, & proximis omnibus propter te & secundum te, promptè ministrare.

5 Te in sacramento deuotè suscipere, & nos tibi totos vicissim offerre & resignare, ad omnia tibi placita.

6 Tuæ diuinitatis & humanitatis contemplatione hîc refici, & tandem in patria plenè satiari.

O amator ardentissime,

7 Eya fac nos ardentè desiderare tuum honorem tuique beneplaciti impletionem.

8 Continue tam in aduersis quàm in prosperis, tibi adhærere.

9 Efficaciter oblatae tuæ gratiæ cooperari, tibi quæ fideliter obsequi.

O vnitrine Deus, &c. vt suprâ, in fine primi ternarij huius quartæ meditationis.

+ *Explicatio quarti ternarij quartæ meditationis.*

Eya iterum atque iterum millies & centies millies ex affectu quo suprâ,

Amâs adoro & reuereor te, ô amandissime amator, qui es super omnia amandus propter

1. Infinitam tuam bonitatem & perfectionem;

2. Tuam erga nos dilectionem,

3. Tuaque beneficia immensa.

Amās laudo & glorifico te, ô amantissime & beneuolentissime
amator.

4 Qui prior nos amasti, dulci & sapienti amore, carnem nostram absque peccato assumendo.

5 Excessiua & forti dilectione, animā tuā pro nobis, cū adhuc inimici essemus, ponendo.

6 Liberalissima ac perpetua charitate, te dans nobis nūc in cibū, & seruans in præmiū.
Amans congratulor tibi ô amantissime & dilectissime
amator.

7 Qui à te ipso infinito prorsus amore diligeris.

8 Qui à B. Maria, & omnibus tecū iā glorificatis perfecta & incessabili charitate amaris.

9 Qui electis tuis adhuc in via existētibz, es dilectissimus & supet omnia charissimus.

Gratiasque agens me totum tibi offero, ô vnitrine Deus, pro his cæterisque nominibus tuis, & pro omni bono quod es, quod habes, & quod operaris. Atque vtinam horum tuorum nominum virtutem & efficaciam nobis manifestes & applies.

Eya ergo, ô amandissime
amator,

1 Te solum in omnibus & super omnia appetiemus, eligamus, & appetamus.

2 Te super omnia amemus, & diligamus.

3 Tibi super omnia seruiamus, obediamus & gratum obsequium ex amore semper exhibeamus.

O amantissime & benèuolentissime amator.

4 Eya fac vt te redamemus dulciter & sapienter, carnis concupiscentias propter te refrenando, & ab omni tua offensa præcauendo.

5 Fortiter, aduersa quælibet pro tuo amore libenter sustinendo.

6 Liberaliter, nos totos in omne beneplacitum tuum iugiter offerendo & resignando.

O amantissime & dilectissime amator,

7 Eya ipso, quo te ipsum amas, amore supple nostri erga te amoris imperfectionem.

8 Ad continuam & perfectam beatorum erga te charitatem aspirem, & continuo studio redam.

9 Te super omnia dilectissimum & charorum omnium supercharissimum semper habeamus, & amplectamur, toto corde, tota mente & tota anima.

O vnitrine Deus, &c. vt supra, in fine primi ternarii huius quartæ meditationis.

5 Explicatio quinti ternarii quartæ meditationis.

Eya iterum atque iterum millies & centies millies ex affectu quo supra,

Amans adoro & reuereor te, ô perfectissime Deus,

1 Qui es in tua natura & omni virtute perfectissimus.

2 Qui perfecta & indeficienti charitate, electos tuos diligis.

3 Qui inchoatam hinc in eis charitatem, in patria perficis.

Amans laudo & glorifico te, ô illustriſſime & nobiliſſime
Deus,

4 Qui in reipſo & à reipſo es illuſtriſſimus, & nobilitate clariffimus.

5 A quo eſt omnis claritas, & nobilitas vera.

6 Qui glorificantes te glorificas, illuſtras, & nobiles facis.

Amans congratulor tibi, ô beatiſſime Deus,

7 Qui es ab omni miſeria alieniſſimus.

8 Omniũ bonorũ cumulo ſuperpleniffimus.

9 De tuæ beatitudinis æternitate ſecuriſſimus, & eiufdem liberaliſſimus cõmunicator.

Gratiàsque agens me totum tibi offero, ô vnitrĩne Deus, pro his cæteriſque nominibus tuis, & pro omni bono quod es, quod es, quod habes, & quod operaris. Atque vtinam horum tuorum nominum virtutem & efficaciam, nobis manifeſtes & applices.

Eya ergo ô perfectiſſime Deus,

1 Tua omnimoda perfectiõne, defectus noſtros multiplices miſericorditer ſupplere digneris.

2 Tuus amor indeficiens, amoris noſtri imperfectum excuſet.

3 Charitatem tuam numquam permittas in nobis excidere, ſed iugiter crefcere, donec perficiatur in paria.

O illuſtriſſime & nobiliſſime Deus,

4 Eya tuam nobilitatem & claritatem videamus, & prædicemus.

5 Extra te nullam nobilitatem reputemus vel queramus.

6 Te solum cum sanctis tuis in æternum glorificemus, & à te sicut vis glorificemur, illustremur, & verè nobilitemur.

O beatissime Deus,

7 Eya à miserijs nostris nos misericorditer libera & præserua.

8 De cumulo & plenitudine tua, nostram inopiam subleua.

9 Tuæq; securæ & perpetuæ beatitudinis participes nos tandem effice.

O vnitrine Deus &c. vt suprà, in fine primi ternarij huius quartæ meditationis.

CAPITVLVM QVARTVM DECIMVM CONTINENS quinque meditationes, in quin- que ternaria meditationi quin- tæ assignata.

Explicatio primi ternarij.

QUPERAMANDISSIME Domine Deus IESV CHRISTE, vt in amore tuo exercear & proficiam: ecce ex affectu amantissimæ matris tuæ, BB. Angelorum, patronorum, & omnium sanctorum tuorum: ex mea tuorumque & meorum specialium, ac omnium creaturarum parte, ad tuam gloriam & omnium salutem, te cum patre & Spiritu sancto

trum & vnum Deum per suauissimum cor
& spiritum tuum adoro, glorifico, amo, tibiq;
gratias ago pro omnibus & singulis nomini-
bus tuis.

Eya igitur amans adoro & reue-
reor te, ô purgator & mundator
memoriæ, intellectus & volun-
tatis,

1 Qui electorum tuorum memoriam, pur-
gas à malis & vanis recordationibus & ab
obl. uione salutarium.

2 Intellectum, à tenebris ignorantia, erro-
ris, & curiositatis.

3 Voluntatem, à vitiosis affectibus, &
prauis voluptatibus & teporibus.

Amans laudo & glorifico te, ô illu-
minator omnium,

4 Qui electos tuos illuminas in credendis
per lumen fidei & intellectus.

5 In agendis & fugiendis, per lumen scien-
tiæ, consilij & prudentiæ.

6 In sperandis & amandis, per lumen sa-
pientiæ.

Amans congratulor tibi, ô inflam-
mator noster,

7 Qui electorum corda inflammas, ad te
amandum & desiderandum.

8 Ad sui contemptum, & peccati cuiusli-
bet odium.

9 Ad agendum & patiendum feruenter ex
amore, quicquid volueris.

Gratiâsque agens me totum tibi ex amore
offero, ô vnitrine Deus, pro his cæterisq; no-

minibus tuis , & pro omni bono quod es, quod habes & quod operaris. Atque vtinam, quia vis & sicut vis, scis & potes , ad tuam & sanctorum gloriam, nostramque & omnium salutem, Ecclesiae & regni, domus & ordinis, veram directionem & pacem, horum tuorum nominum virtutem & efficaciam nobis manifestes, & fructuosè communices.

Eya ergo ô purgator & mundator
noster,

1 Memoriam nostram purifica , à vanis & malis recordationibus & obliuione salutariū.

2 Intellectum ab erroribus , ignorantijs, perplexitatibus & curiositatibus.

3 Voluntatem & appetitum, à vitiosis affectionibus & passionibus & omni tepore.

O illuminator omnium,

4 Eya tui spiritus donis sic nos semper illumina , vt quæ credenda sunt verè credamus & intelligamus.

5 Quæ agenda sunt vel fugienda , clare discernamus.

6 Quæ speranda sunt & amanda sapiamus, desideremus, & quæramus.

O inflammator noster,

7 Eya igne tui amoris nos vehementer succende, & excita ad te amandum & desiderandum.

8 Ad nostri contemptum, & peccati cuiuslibet odium & fugam.

9 Ad perficiendum & patiendum feruenter , quicquid tibi placuerit in tempore & æternitate.

O vnitrine Deus omnipotens & misericors, quia vis & sicut potes, scis & vis, nos totos igne tui amoris purga, illumina, perfice, succende: in te absorbe, transforma, vni, & clementer exaudi, ad tuam & sanctorum gloriam, nostramque & omnium salutem, ac Ecclesiae & regni, domus & ordinis veram directionem & pacem, Amen. Ita quæso fiat, sicut confidenter petimus, ô benignissime Pater, per Iesum dilectum filium tuum, in Spiritu sancto, intercedente beata Maria & omnibus Angelis, sanctis & electis. O mater Dei, ô Angeli, ô sancti, & electi omnes orate pro nobis, & magnificate Dominum nobiscum.

2. *Explicatio secundi ternarij quinta meditationis.*

Eya iterum atque iterum millies & centies millies, ex affectu quo suprà,

Amans adoro & reuereor te, ô præceptor dignissime, iustissime,
& vtilissime.

1 Cuius est, quodcumque volueris præcipere.

2 Qui nihil nisi iustum & nobis vtile, potes aut vis iubere:

3 Cui propterea æquissimum est & saluberrimum, simpliciter obedire.

Amans laudo te & glorifico, ô magister sapientissime, prudentissime & potentissime,

4 Qui solus omnia nosti, & electos tuos

intus doces veram salutis scientiam.

5 Qui prudēter eos instruis, quid in omnibus agere vel omittere debeant, & quo fine, quibūque medijs conuenientioribus tua consilia & iussa impleant.

6 Qui potenter & efficaciter doctrinam tuam operibus & signis confirmas, & ad eam implendam fideles tuos efficaciter adiuuas.

Amans congratulor tibi, ô Legifer sanctissime, æquissime & suauissime,

Cuius lex est	{	7 Sancta & pura, docens ab omni peccato declinare.
		8 Æqua & iusta, docens omne bonum facere.
		9 Suavis & amorosa, docēs ex amore vtrumque prædictorū implere.

Gratiāsque agens me totum tibi offero, ô vnitrine Deus, pro his cæterisq; nominibus tuis, & pro omni bono quod es, quod habes, & quod operaris. Atque vtinam horum tuorum nominum virtutem & efficaciam nobis manifestes & applices.

Eya ergo ô Præceptor dignissime,

1 Fac vt vigilanter semper attendamus quid velis & præcipias, & illud reuerenter impleamus.

2 Quicquid per te aut tuos vicarios præceperis, id iustum & sanctum credamus.

3 Illud etiam nobis, propter te obtempe-

rantibus vtile futurum speremus: ac propterea
amanter cum vera simplicitate & fidelitate
id exequi studeamus.

O Magister sapientissime,

4 Eya fac nos semper ad cor conuerti, &
intus audire quid nobis loquaris.

5 Docenos in omnibus prudenter aduer-
tere, quid agere vel omittere debeamus, &
fac vt omnia purè propter te, & secundum
te, per media conuenientiora, aggrediamur
& perficiamus.

6 Potenter & efficaciter nos mone & con-
forta, ad perficiendum omnia quæ docueris.

O Legifer sanctissime,

7 Eya bonus es tu, & in bonitate tua do-
ce nos iustificationes tuas sanctas implere,
declinando ab omni peccato.

8 Inclina cor nostrum in testimonia &
præcepta tua implenda, per boni operationē.

9 Accende nos tuo amore, vt legem tuam
suauem experiamur, & delectabiliter ex amo-
re tui eam impleamus.

O vnitrine Deus, &c. vt suprà in fine pri-
mi ternarij huius quintæ meditationis.

¶ Explicatio tertij ternarij quinta meditationis.

Eya iterum atque iterum millies & cen-
ties millies, ex affectu quo suprà,

Amans adoro & reuereor te ô instructor humilium, eruditor simplicium, ô doctor mansuetorum,

1 Qui à sapientibus huius seculi & superbia tumentibus, scientiam salutis abscondis, & reuelas paruulis & humilibus.

2 Qui prudenter erudis simplices corde.

3 Mitésque vias tuas edoces, & in iudicio tuo eos dirigis.

Amans laudo & glorifico te, ô consultor, director, & inspirator,

4 Qui in dubijs te humiliter consulentibus ostendis & consulis quid sit gratius.

5 Qui exemplo & verbo consilia euangelica omnibus proposuisti, & ad ea implenda electos tuos prudenter dirigis.

6 Qui secretiores vitæ contemplatiuæ semitas, tuis familiaribus intus demonstras & inspiras.

Amans congratulor tibi, ô excitator, adiutor, & consummator,

7 Qui electos tuos excitas ad aggrediendum & inchoandum magnanimiter fortia.

8 Adiuuas ad prosequendum bona.

9 Et confortas ad perficiendum in omnibus tuum beneplacitum.

Gratiâsque agens me totum tibi offero, ô vnitricine Deus, pro his cæterisque nominibus

tuis: & pro omni bono quod es, quod habes, & quod operaris. Atque vtinam horum tuorum nominum virtutem & efficaciam nobis manifestes & applices.

Eya ergo ô instructor, eruditor,
& doctor,

1 Purga & præserua nos ab omni superbia & proprii sensus prudentia, & fac nos verè humiles, & in oculis nostris paruulos, vt à te illuminari mereamur.

2 Fac nos simplices & rectos corde, vt à te erudiamur in omnibus.

3 Fac nos mites, vt vias tuas scire & per iudicia & flagella tua paterna doceri & reformari possimus.

O consultor, director, & inspirator,

4 Eya fac vt in dubijs te semper consulamus, & quid tibi sit gratius videamus.

5 Fac nos euangelica tua consilia clarè intelligere, & prudenter implere.

6 Ex te contemplatiuæ vitæ semitas intus sollicitè quærere & addiscere.

O excitator, adiutor, & consummator,

7 Eya teporem & torporem nostrum excita, ad aggrediendum ardua.

8 Infirmitatem nostram adiuua, ad proficuum bonum.

9 Fragilitatem nostram conforta, ad perficiendū tibi placita, & in his perseverandum.

O vniterine Deus, &c. vt suprā in fine primi ternarij huius quintæ meditationis.

¶ Explicatio quarti ternarij quinte meditationis.

Eya iterum atque iterum millies & centies millies ex affectu quo suprà,

Amans adoro & revereor, te ô
pijsime amator,

1 Qui plusquam paterna pietate nos prosequeris, & suauiter erga nos afficeris.

2 Qui paterna cura nos regis, foues, & protegis.

3 Qui nostris infirmitatibus & indigentis piè condescendis, & promptè succurris.

Amans laudo & glorifico te, ô
patientissime amator,

4 Qui miseras omnium hominum, tanquam membrorum tuorum, velut proprias reputas.

5 Maternòque affectu eis es compassus.

6 Atque pro earum liberatione & redemptione, passionem & mortem subire dignatus es.

Amans congratulor tibi, ô
dulcissime amator,

7 Cuius societas nullum habet fastidium.

8 Qui te gustantibus maiorem tui esuriam infundis.

9 Qui tua dulcedine beatos omnes reple accendis & inebrias.

Gratiàsque agens me totum tibi offero (ô
vnitrine Deus, pro his cæterisque nominibus

tuis,

tuis, & pro omni bono quod es, quod habes, & quod operaris. Atque vtinam horum tuorum nominum virtutem & efficaciam nobis manifestes & applies.

Eya ergo, ô pijsſime amator,

1 Fac vt tuam paternā erga nos pietatem agnoscamus, & ad eā fiducialiter recurramus.

2 Filiali amore, pietate & affectu te prosequamur, & in te nostrum cogitatū iactemus.

3 A te iuuemur & propter te alijs omnibus pietatis viscera & misericordiæ opera exhibeamus.

O compatiētiſſime amator,

4 Eya fac vt tui amore & imitatione, tuas & proximorum nostrorum miseras velut proprias reputemus.

5 Pio affectu compatiāmur tibi propter nos passio, & omnibus afflictis.

6 Patiamur pro tuo amore & honore, ac proximorum salute quicquid volueris.

O dulciſſime amator,

7 Eya fac vt in præſentia tua, cum reuerentia & exultatione ſemper ambulemus, & omnia operemur.

8 Tuam dulcedinem guſtemus, & magis ac magis ſemper eſuriamus.

9 Tandēque cum beatis ea ſatiemur & inebriemur in æternum.

O vnitrine Deus &c. vt ſuprà, in fine primi ternarij huius quintæ meditationis.

¶ Explicatio quinti ternarij quinta meditationis.

Eya iterum atque iterum millies & centies millies ex affectu quo suprà,

Amans adoro & reuereor te, ô pretiosissime Deus,

1 Qui cunctis opibus & omnibus pretiosis simul congregatis, in infinitum es pretiosior.

2 Qui es pretiosa margarita omnibus diuenditis emēda, & thesaurus in agro absconditus comparandus.

3 Qui es vnicum sanctorum pretium, & merces eorum magna nimis.

Amans laudo & glorifico te, ô familiarissime Deus,

4 Qui te sincerè amantibus semper & vbique es præsentissimus, intentissimus, & promptissimus.

5 Illisq; secreta tua reuelas, & facis vt ipsi sua liberè coram te corda effundant.

6 Qui eis te credis, & facis vt omnē spem suam & curam in te solo constituent.

Amans congratulor tibi, ô secretissime, & iucundissime Deus,

7 Qui secretum diligis, & in solitudine ad cor electorum tuorum loqueris.

8 Qui in te iucundissimus semper existēs, electorum tuorum corda spiritali gaudio

recreas & perfundis, eorúmque externam faciem floridam & serenam, conuersationémque dulcem & suauem facis.

9 Sempiternámque lætitiám super capita eorum tandem effundis, tuæ fruitionis gaudio plenè eos inebrians.

Gratiasq; agens, me totum tibi offero, ô vnitricine Deus, pro his cæterisq; tuis nominibus, & pro omni bono quod es, quod habes, & quod operaris. Atque vtinam horum tuorum nominum virtutem & efficaciam nobis manifestes & applies.

Eya ergo ô pretiosissime Deus,

1 Te super omnia pretiosa pluris æstimeamus, ardentius amemus, & quæramus studiosius.

2 Omnia nostra vendamus, omnibúsque abrenuntiemus, vt te pretiosam margaritá & thesaurú incóparabilem possidere possimus.

3 Te solum pro tota mercede & præmio nostrorum laborum & operum intendamus & expectemus, & ad te toto corde curramus.

O familiarissime Deus,

4 Eya te nobis semper & vbique præsentissimum & intentissimum sentiamus, tibiq; intendamus iugiter.

5 Corda nostra coram te integrè effundamus, & tanquam fidelissimo amico communicemus, tu verò secreta tua quando & sicut volueris nobis reuela.

6 Crede te nobis, & fac vt in te plenè semper cõfidamus, nosq; & omnia nostra tibi in

omni

omni euentu committamus & resignemus.

O Secretissime & iucundissime Deus,

7 Fac nos secretum amare, & solitudinem diligere: vt audiamus quid intus nobis loquaris.

8 Fac in te semper gaudeamus, & in lætitia tibi seruiamus: atque in omni euentu serenam faciem, & conuersationem suauem & affabilem retineamus.

9 Æterna tandem lætitia, & gaudio pleno, cum beatis omnibus expleamur & inebriemur.

O vnitrine Deus, &c. vt suprà, in fine primi ternarij huius quintæ meditationis.

CAPITVLVM QVINTUMdecimũ, continens quinque meditationes in quinqueternaria sextæ meditationi ascripta.

¶ Explicatio primi ternarij.

 Superamãdissime Domine Deus IESVCHRISTE, vt in amore tuo exercear & proficiam: ecce ex affectu amantissimæ matris tuæ, BB. Angelorum, patronorum meorum, & omnium Sanctorum tuorum: ex mea, tuorumque & meorum specialium ac omnium creaturarum parte: te cum patre & spiritu sancto, trinum & vnum Deum: per suauissimum cor & spiritum tuum, adoro, glorifico amo, & tibi gratias ago pro omnibus & singulis nominibus tuis.

Eya igitur amans adoro & reueoreor
te, ô nutritor suauissime,

- 1 Qui pascis electos tuos corporali cibo.
- 2 Panc viuo & supersubstantiali in Eucharistiæ Sacramento.
- 3 Et spiritali cibo multiplici.

Amans laudo & glorifico te, ô vestitor & hospes honestissime,

- 4 Qui nos induis corporalibus vestimentis.
- 5 Qui animas nostras spiritalibus gratijs & virtutibus vestis & exornas.
- 6 Qui habitationis locum congruum foris & intus, in teipso refugij & pacis domû, nobis tribuis.

Amans congratulor tibi ô promissor sufficientissime,

- 7 Qui omnia ad salutem animæ & corporis necessaria electis tuis donas & administras, liberè & quiete absque nimia eorum solitudine.
- 8 Opportunè & conuenienter.
- 9 SuffICIENTER & abundanter: sicut scis illis expedire & sicut vis & potes.

Gratiasque agens me totum tibi offero, ô vnitrine Deus, pro his cæterisque nominibus tuis, & pro omni bono quod es, quod habes, & quod operaris. Atque vtinam, quia vis, & sicut vis, scis & potes: ad tuam & Sanctorum gloriam, nostramque & omnium salutem: Ecclesiæ & regni, domus & ordinis veram directionem & pacem: horum tuorum

nominum virtutem & efficaciam nobis manifestes & fructuosè communices.

Eya ergo ô nutritor suauissime,

1 Da cibum corporis à te semper sperare: & de manu tua sobriè, propter te, & secundum te sumere.

2 Sacrum corpus tuum iugiter esurire: & reuerenter ac deuotè manducare.

3 Spiritualem cibum iugiter à te quære, & copiosè accipere.

O vestitor & hospes honestissime,

4 Eya fac nos in corporis vestitu & ornatu, solam necessitatem & religiosam simplicitatem quærere.

5 Dona & conserua in nobis vestem charitatis, cæterarumque virtutû: vt semper corâ te appareamus non nudi sed decenter vestiti.

6 Da etiam & conserua in nobis locum & habitationem incolumem & pacificam: & in teipso, refugij & quietis domum nobis concede.

O Prouisor sufficientissime,

7 Eya fac vt primùm quæramus regnum tuum & iustitiam eius.

8 Sicque absque solitudine nimia (non tamen absque decenti prouidentia) cætera à te confidenter expectemus.

9 Omnibus vtamur sobriè, propter te & secundum te cum gratitudine.

O vnitrîne Deus omnipotens & misericors: quia vis, & sicut potes, scis & vis, nos totos igne tui amoris purga, illumina, perfice, succende, in te absorbe, transforma, vni, & clementer exaudi: ad tuam

& sanctorum gloriam, nostramque & omnium salutem, Ecclesiae & regni, domus & ordinis veram directionem & pacem, Amen. Ita quæso fiat, sicut confidenter petimus, o benignissime pater, per I E S V M dilectum filium tuum, in spiritu sancto, intercedente B. Maria & omnibus beatis Angelis, Sanctis & electis.

O Mater Dei, Angeli, Sancti & electi omnes orate pro nobis, & magnificate Dominum nobiscum.

2. *Explicatio secundi ternarij sexta Meditationis.*

Eya iterum atque iterum millies & centies millies ex affectu quo supra,

Amans adoro & revereor te, o
Pastor bone,

1 Qui tua diuina visione & fruitione Angelos & Sanctos pascis in patria.

2 Qui nos oues perditas sic dilexisti, vt relictis Angelis ouibus tuis in cælo, in hoc exilium descendere dignatus sis, nostramque naturam assumere, quatenus.

3 Quod perierat in nobis, requireres.

4 Quod abiectum erat, reduceres.

5 Quod confractum, alligares,

6 Quod infirmum, consolidares,

7 Quod ægrotum, sanares,

8 Quod forte & pingue, custodires.

9 Qui in iudicio & iustitia oues tuas pascis.

1 Et eas agnoscis & vocas nominatim.

2 Et facis vt illæ te agnoscant & vocem

tuam

tuam audiant, non alienorum.

3 Qui eas educis ad pascua cœlestium virtutum & bonorum.

4 Qui ante eas vadis, & tuo exemplo ac merito facis ut ipsæ te sequantur.

5 Qui lupo veniente non fugis, sed fortiter eum repellis & superas.

6 Qui corpore & sanguine proprio oves tuas nutris.

7 Qui venisti ut oves tuas vitam habeant, & abundantius habeant.

8 Qui animam & vitam pro ouibus posuisti, moriens in cruce.

9 Qui omnes oves tuas in vnum ouile tandem congregabis.

10 Qui es ostium ouilis, per quod qui non intrat in ouile, fur est & latro.

11 Qui verò intrat per te, huic ostiarius spiritus sanctus aperit.

12 Et ipse ingreditur & egreditur, & pascua semper inuenit.

Amans laudo & glorifico te ô hospes & conuiua dulcissime,

1 Qui stas iugiter ad ostium cordis nostri pulsans, & desiderans ut aperiatur tibi.

2 Qui aperientibus tibi gratiam infundis, per quam in cordibus eorum dignum tibi præparetur hospitium.

3 Qui delectaris apud eos mansionem facere.

4 Nec dedignaris cū eis cœnare & epulari.

5 Sed affers tecum cibos gratiarum & donorum tuorum quibus ipsi pascuntur.

6 Et das eis tibi offerre sancta desideria.

& opera quibus libenter pascaris.

Amans congratulor tibi, ô visitator optime,

7 Qui ex amore electos tuos visitas.

8 Illosque & omnia eorum interiora & exteriora scrutaris, & consideras exactissimè.

9 Et illis eadem reuelas discretissimè.

10 Eorum autem delicta & peccata corripis, in misericordia & iudicio.

11 Et quod in eis tibi displicet dissipas, euellis, destruis, & disperdis.

12 Quod autem tibi placet, in eis ædificas, plantas & reformas.

Omnibusque peractis in eorum conscientia pacem tuam relinquis.

Gratiasque agens, me totum tibi offero, ô vnitrine Deus, pro his cæterisque nominibus tuis, & pro omni bono quod es, quod habes, & quod operaris. Atque vtinam horum tuorum nominum virtutem & efficaciam nobis manifestes & applices.

Eya ergo, ô pastor bone,

1 Fac nos ad cælestia pascua tuæ visionis feruenter aspirare.

2 Incarnationis tuæ mysterium & dignitatem amoroso corde recolere, & in eadem charitate quâ de cælo pro nobis descendisti, obsecramus te.

3 Quicquid in nobis perijt, require.

4 Quod abiectum est, reducito.

5 Quod confRACTUM, alligato.

6 Quod infirmum, consolida,

7 Quod ægrotum, sana.

8 Quod forte & pingue, custodi.

9 Nosque pascere & regere, in iudicio & iustitia.

1 Agnosce nos inter oves tuas ex nomine.

2 Fac ut te agnoscamus, vocemque tuam & non alienorum audiamus.

3 Educ nos ad pascua virtutum tuarum ante nos vadens.

4 Et fac ut te promptè & strenuè sequamur.

5 Lupum & omnem inimicum nostræ salutis à nobis repelle & supera.

6 Corporis & sanguinis tui deuota susceptione, nos satia & impingua.

7 Fac nos paratos, animas nostras pro te & ouibus tuis ponere, tui exemplo & amore.

8 Dispersas, in vnum ouile congrega.

9 Non permittas aliundè quàm per te, in ouile nos intrare.

10 Spiritus tuus ingressum ad te nobis patefaciat & aperiat.

11 Ut ingredientibus ad diuinitatis contemplationem:

12 Et egredientibus ad tuæ humanitatis considerationem, pascua intus & foris inueniamus.

O hospes & conuiua dulcissime,

1 Eya fac ut te pulsanter audiamus, & tibi confestim aperiamus?

2 Præpara in cordibus nostris per gratiæ tuæ infusionem, gratum tibi hospitium.

3 Digneris ad nos non solum venire: sed & perseverantem & delectabilem apud

nos mansionem facere.

4 Nobiscum epulari & cœnare: quod ut fiat,

5 Expone & dona nobis fructus tui spiritus, & spirituales panes quibus vescamur.

6 Et fac nos tibi offerre sancta desideria, & placita tibi exercitia & opera, quibus libenter pascaris.

O visitator optime,

7 Eya visita nos in salutari tuo.

8 Reuela nobis defectus nostros.

9 Corripe nos in misericordia.

10 Euelle; destrue, dissipa & disperde in nobis quicquid tibi displicet.

11 Ædifica, splanda, & conserua in nobis quod tibi placet.

12 Nosque plenè reforma & pacifica.

Fac etiam ut hi qui per te ad officium visitatorum sunt assumpti, ista omnia, per te, & propter te impleant: videlicet ut ex amore

1 Visitent sibi commissos.

2 Exactè exteriora & interiora eorum scrutentur.

3 Discretè, quæ per scrutinium cognouerint, recitent & reuelent.

4 Corripiant reos, in misericordia & iudicio.

5 Dissipent & euellant vitiosa omnia.

6 Ædificent & plantent tibi placita.

7 Pacem tuam in domibus visitatis relinquunt.

O vnitrine Deus, &c. ut suprâ in fine primi ternarij huius meditationis.

Explicatio tertij ternarij sexta meditationis.

Eya iterum atque iterum millies & centies millies ex affectu quo suprà.

Amanè adoro & revereor te, ô imperator excellentissime,

1 Quem adorant dominationes cœlestes.

2 Cui militat omnis cœlestis exercitus.

3 Cuius forti potentiaè genu cunctantur omnia, cœlestia, terrestria & inferna.

4 Qui electos tuos militiae tuae ascribis & milites tuos instituis.

5 Qui fortem & ferventem charitatem pro militari donatio eis tribuis.

6 Coronamque cœlestem, si bene certaverint, eis repromittis.

Amanè laudo & glorifico te, ô Dux & pugnator invictissime,

7 Qui crucis & passionis tuae humilitate & infirmitate fortem armatum superasti.

8 Qui exemplo tuo & verbo ad pugnandum nos excitas & instruis.

9 Qui pro nobis & nobiscum pugnas.

Amanè tibi congratulor, ô triumphator semper magnifice,

10 Qui hostiles nequitias potenter expugnas, & de omni hoste semper triumphas.

11 Qui pro tuo amore legitimè certantes, vincere facis & triumphare.

12. Qui eodẽm tui triumphĩ & regni, facis tecum esse participes.

Gratiasque agens me totum tibi offero, ô vnitriue Deus, pro his cæterisque nominibus tuis, & pro omni bono quod es, quod habes, & quod operaris. Atque vtinam horum tuorum nominum virtutem & efficaciam nobis manifestes & applices.

Eya ergo, ô imperator excellen-
tissime,

1 Fac vt te semper adoremus & reueremur imperatorem supremum.

2 Tibi contra hostes tuos militemus, cum cœlestibus exercitibus.

3 Sub omnipotenti manu tua profundè & voluntariè nos semper humiliemus.

4 Et licet hactenus propter ignauiam nostram, & frequentem fugam ac proditiõem de militum tuorum cathalogo deleri meruerimus: tu tamen nos ad te redeuntes benignè recipe & inter milites tuos rursus ascribe.

5 Feruentemque & fortem charitatem nobis infunde.

6 Et spe cœlestis coronæ ad pugnandum, fortiter nos excita.

O Dux & pugnator inuictis-
sime,

7 Eya excita & conforta nos ad pugnandum contra mundum, carnem, & diabolum.

8 Doce nos per crucem, & passionis tuæ imitationem hostes omnes superare, accipiendo crucem & pœnas omnes pro refrigerio.

9 Credamus semper & sentiamus te , in omni nostro certamine nobiscum & pro nobis pugnare, vt non deficiamus.

O triumphator semper magnifice,
10 Eya fac vt in omni pugna te triumphatorem esse semper credamus , & cum laude recogitemus.

11 Tui amore , tuâque virtute & dono sic legitimè certemus, vt vincamus.

12. Tuîque triumphi & gloriæ tandem tecum simus participes.

O vnitrine Deus, &c. vt suprà, in fine primi ternarij huius meditationis.

¶ Explicatio quarti ternarij sextæ meditationis.

Eya iterum atque iterum millies & centies millies ex affectu quo suprà,

Amans adoro & reuereor te , ô esurientissime amator,

1 Qui nostram salutem esuris & ardentèr concupiscis.

2 Qui nos edere & spiritualiter in te transformare ac tibi vnire appetis.

3 Qui à nobis manducari, & beatificè possideri desideras.

Amans laudo & glorifico te, ô fortissime amator,

4 Qui fortiter hostes nostræ salutis reprimis & superas.

5 Fortiter durissima pro nobis tormenta passus es.

6 Magnanimiterque ardua & magnifica aggressus es & perfecisti.

Amans congratulor tibi, ô constantissime amator,

7 Qui ab æterno continuè nos amasti.

8 Nullisq[ue] nostris vitijs tuam charitatem erga nos subtrahis, quamdiu hîc in via salutis sumus.

9 Qui in patria electos tuos æterna & constanti charitate semper amplecteris.

Gratiasq[ue] agens me totum tibi offero, ô vnitrine Deus, pro his cæterisq[ue] nominibus tuis & pro omni bono quod es, quod habes, & quod operaris. Atque vtinam horum tuorum nominum virtutem & efficaciam nobis manifestes & applices.

Eya ergo ô esurientissime amator,

1 Salua nos, vt tuam impleas esuriem, & da vt & nos tuam esuriamus semper gloriam & beneplacentem voluntatem.

2 Comede nos & in te transforma, sicut scis, vis & potes.

3 Et fac nos cum spiritali esurie carnem tuam manducare, & tandem tua fruitione satiari.

O fortissime amator,

4 Eya fac nos propter te & per te fortiter hostibus tuis resistere.

5 Quælibet aduersa, pro tui amore hilari-
ter sufferre.

6 Viriliter ardua quæque pro te aggredi & perficere.

O constantissime amator,

7 Eya fac vt te constanter & continuè amemus & benedicamus in omni tempore.

8 Nec aduersis, nec prosperis separemur à tua charitate.

9 In æternum te amemus, tèque cum beatis fœlici & inseparabili complexu & osculo complectamur.

O vnitrine Deus &c. vt suprà.

5 *Explicatio quinti ternarij sexta meditationis.*

Eya iterum atque iterum millies & centies millies ex affectu quo suprà,

Amans adoro & reuereor te, ô excellentissime Deus,

1 Qui superexcellis omnis creata maiestate, & virtute immentis,

2 Sapientia, & claritate infinita,

3 Bonitate, & benignitate summa.

Amans laudo & glorifico te, ô victoriosissime Deus,

4 Qui aduersæ dominationis vires reprimis.

5 Qui inimici rugientis sæuitiam superas.

6 Qui hostiles nequitias potens expugnas, & magnificè semper triumphas.

Amans congratulor tibi, ô latissime Deus,

7 Cuius vita, est perpetua lætitiâ.

8 Qui lætaris in omnibus operibus tuis.

9 Qui lætitiâ spiritali sanctos tuos perfundis & satias.

Gratiasque agens me totum tibi ex amore offero, ô vnitrine Deus, pro his cæterisque nominibus tuis, & pro omni bono quod es, quod habes, & quod operaris. Atque vtinam horum tuorum nominum virtutem & efficaciam nobis manifestes & applies.

Eya ergo, ô excellentissime Deus,

1 Fac vt te super omnia semper & vbique reucreamur & adoremus,

2 Laudemus & glorificemus,

3 Amemus & ex amore tibi seruiamus.

O victoriosissime Deus,

4 Fac nos propter te & tecum magnanimitè hostes aggredi,

5 Fortiter eis resistere,

6 Perseuerando in pugna de eis triumphare.

O lætissime Deus,

7 Eya fac nos sic in te delectari, vt petitiones cordis nostri exaudias.

8 Pro omnibus operibus tuis, tibi gratias agere & congratulari.

9 Tuo gaudio semper lætari, repleri, & satiari.

O vnitrine Deus &c. vt suprà, in fine primi ternarij huius sextæ meditationis.

CAPITVLVM SEXTVM-

DECIMVM, CONTINENS
quinque meditationes, in quin-
que ternaria septimæ medita-
tionis ascripta.

SUPERAMANDISSIME DOMINE DEUS IESU CHRISTE vt in amore tuo exercear & proficiam : ecce ex affectu amantissimæ matris tuæ , BB. Angelorum , patronorum , sanctorum omnium : ex mea tuorumque & meorum specialium atq; omniū creaturarum parte : ad tuam gloriam , & omnium salutem , te cū patre & Spiritu sancto trinū & vnum Deum , per suauissimū cor & spiritum tuum , adoro , glorifico , amo , tibiq; gratias ago pro omnibus ac singulis nominibus tuis.

Eya igitur amans adoro & reuereor te, ô culpæ dimissor & iustificator benignissime,

Qui vt à peccatis nos iustifices & abluas, multiplices miserationes circa nos ostendis & exhibes.

1 Nam à multis peccatis nos præseruas, subtrahendo occasiones eorum.

2 Et fortitudinē eis resistendi concedēdo.

3 Sepiendo vias nostras spinis, & vias peccati difficiles & amaras nobis faciens.

4 Sanando affectionem , ne peccati voluptatem concupiscat.

5 Tu etiam nos actualiter peccantes & iram tuam prouocantes , à damnatione perpetua, quam meremur præseruas.

6 Toleras nos patiēter, irā nō statim inferēs.

7 Longanimiter ad pœnitentiam expectas.

8 Benefacere nobis non cessas.

9 Auerfos à te multipliciter reuocas, per tuā inspirationem aut Angelicam, vel humanam exhortationem.

10. Per aduersa & prospera.

1 Et si voluerimus te audire, tu nos illuminas multipliciter.

2 Confundis & erubescere facis de nostra vilitate & peccatorum nostrorum turpitudine.

3 Terres timore tuorum iudiciorum iustorum.

4 Afficis tuo amore, ex tuæ fidelitatis, patientiæ & benignitatis erga nos consideratione.

5 Compungis & conteris vero de peccatis (quatenus tui sunt offensiva) dolore.

6 Accendis ad pœnitentiam agendam.

7 Confirmas propositum non peccandi amplius.

8 Extrahis à peccato, per confessionem & fugam occasionis.

9 Culpam absoluis & remittis, per absolutionem sacramentalem.

10 Nec ampliùs iam nobis impropere dimissa peccata.

Amans laudo & glorifico te, ô pœnæ relaxator & dimissor,

1 Qui pœnam peccatis nostris debitam, in tua humanitate dignatus es, tuis innumeris passionibus, persolvere.

2 Qui passionum tuarum meritum & satisfactionem per sacramentalem absolutionem & multiplicia alia remedia verè pœnitentibus applicas.

3 Qui verè pœnitentium labores & pœnitentias fructuosas, & vitæ æternæ meritorias facis, tuæ passionis merito.

Amans congratulor tibi , ô gratiæ retributor ,

4 Qui gratiam tuam & amicitiam , verè poenitentibus restituis.

5 Continendi à peccatis virtutem illis concedis.

6 Donorum tuorum abundantiam & virtutem eis infundis.

7 Bonorum operum fecunditatem superaddis.

8 Excitâsque eos ad præteritorum iugem displicentiam.

9 Ad præsentium contemptum.

10 Ad desiderium & spem æternorum.

Gratiâsque agens me totum tibi offero , ô vnitæne Deus , pro his cæterisq; nominibus tuis , & pro omni bono quod es , quod habes , & quod operaris. Atque utinam , quia vis , & sicut vis , scis & potes ; ad tuam & sanctorum gloriam , nostramque & omnium salutem , Ecclesiæ & regni , domus & ordinis veram directionem & pacem : horum tuorum nominum virtutem & efficaciam nobis manifestes , & fructuosè communices.

Eya ergo ô culpæ dimissor & iustificator

Benignissime , hæc omnia in nobis & cæteris peccatoribus operare misericorditer.

1 Substrahè nobis occasiones peccandi.

2 Da fortitudinē resistendi tērationibus.

3 Immitte amaritudinem nostris vitijs & concupiscentijs , ut ab eis auertamur.

4 Sana affectionem, ne peccatum concupiscamus.

5 Præserua nos à damnatione, quam meruimus.

6 Tolera nos patienter, iram tuam misericorditer continens.

7 Longanimiter nos expecta, & spatium pœnitendi nobis dona.

8 Tuis beneficijs nos affice & subleua.

9 Nos à te auersos reuoca, per tuum spiritum, angelicumq; & humanum ministerium.

10 Compelle etiam nos ad te redire per aduersa, & fac vt voluntariè tuæ voluntati acquiescamus.

1 Illumina nos salutarium notitia.

2 Fac nos de nostris peccatis erubescere.

3 Confige carnes nostras tuo & iudicio- rum tuorum timore.

4 Affice nos sincero tui amore.

5 Compunge nos amorosa de peccatis nostris contritione.

6 Accende nos zelo iustitiæ ad faciendam pœnitentiam.

7 Confirma in nobis propositum non amplius peccandi.

8 Extrahe nos à peccato, per integram confessionem & occasionis fugam.

9 Culpam absolue & dimitte, per sacerdotis absolutionem.

10 Nec amplius eius recorderis, vt improperes.

O pœnæ relaxator & dimissor,

1 Eya fac vt tuæ passionis meritum esse sufficientissimum semper credamus, & ipsum de-

uotè pro peccatis nostris patri tuo per te offeramus.

2 Et vt illud efficaciter nobis applicetur, da vt verè pœniteamus, & remedia, ad hoc per te nobis proposita, deuotè amplectamur & frequentemur.

3 Nostræ pœnitentię labores, & exercitia, tuæ passioni adiungens, accepta tibi fac, & nobis salutaria.

O gratiæ retributor,

4 Eya fac nos, sic verè pœnitere, vt tuam gratiam & amicitiam nobis restituas.

5 Fac nos à peccati recidiuo præcauere.

6 Dona, & virtutes quibus tibi placeamus & seruiamus infunde.

7 Ad opera & obsequia tibi placita, nos excita dirige & conforta.

8 Da iugè de præteritis peccatis dolorem.

9 Contemptum præsentium infunde.

10 Erige nos ad sp̃e & desiderium æternorum.

O vnitrine Deus, omnipotens & misericors, quia vis & sicut potes, scis & vis, nos totos igne tui amoris purga, illumina, perfice, succende, in te absorbe, transforma, vni & clementer exaudi, ad tuam & sanctorum gloriam, nostramque & omnium salutem, Ecclesiæ & regni, domus & ordinis veram directionem & pacem, Amen. Ita quæso fiat, sicut confidenter petimus, ô benignissime Pater per IESVM dilectum filium tuum, in Spiritu sancto; intercedente B. Maria, & omnibus Angelis, Sanctis & electis.

O mater Dei, ô Angeli, ô Sancti, & electi omnes orate pro nobis, & magnificate Dominum nobiscum.

2. *Explicatio secundi ternarij septime
mediationis.*

Eya iterum atque iterum millies & centies
millies ex affectu quo suprà,

Amans adoro & reuereor te,
ô creditor

1 Opulentissime, diues in omnes qui in-
uocant te.

2 Prudentissime, qui sciens quid vnicui-
que sit conueniens, talenta tua distribuis se-
cundùm propriam vniuscuiusque virtutem.

3 Promptissime, qui indigentibus & pe-
tentibus facillè tua talenta & dona largiris.

4 Exactissime, qui simul cum acceptis à te
talentis, lucrum & vsuram ex eis tibi reddi
exigis.

5 Liberalissime, erga strenuè in tuis talen-
tis operantes, & lucrum ex eis factū tibi cum
gratitudine referentes, quos super multa con-
stituis, & in gaudium tuum introducis.

6 Seuerissime, erga pigros & voluptuosos,
talentum acceptum in terra abscondentes vel
in sudario ligantes, quos accepto talento spo-
lias, & in tenebras mittis exteriores.

7 Et durissime, erga immisericordes & in-
gratos, quos in carcerem mitti iubes, donec
nouissimum quadrantem reddant.

Amans laudo & glorifico te,
ô fideiussor

7 Sufficientissime, cuius passio est super-
abundans pro nostris & totius mundi debitis
perfoluendis.

8 Fidelissime, qui fideliter pro nobis respondes & Deo patri satisfacis.

9 Acceptissime, in quo Deus pater semper benè complacuit, & per quē nos acceptat.

Amans congratulor tibi, ô restaurator & retributor,

10 Qui perdita dona restauras.

11 Opera bona per peccatū sequens mortificata vitiificas.

12 Nouas gratias & operationes bonas retribuis & superaddis.

Gratiāque agens me totum tibi offero, ô vnitrine Deus pro his cæterisq; nominibus tuis, & pro omni bono quod es, quod habes, & quod operaris. Atque vtinā horum tuorum nominum virtutem & efficaciam nobis manifestes & applies.

Eya ergo ô creditor noster,

1 Tua talenta & dona nobis distribue, sicut potes, iuxta opulentiam tuam.

2 Sicut scis expedire, iuxta prudentiam tuam.

3 Sicut vis, iuxta promptitudinem & liberalitatem tuam.

4 Et fac vt te exactissimum repetitorem semper recogitantes, solliciti simus ex amore tuo in acceptis à te talentis operari & alia lucrari.

5 Lucrumque factum simul cum talentis, grati tibi referamus & ascribamus, vt, quia vis, & sicut vis, suprā multa à te constituamur, & in gaudium tuum introducamur.

6 Ah nunquam ex pigritia vel terrenorum affectu in terra abscondamus talenta, nec molliter viuendo, ea in sudario reponamus, nec contra tuum honorem illis vtendo, ea dissipemus, nec recepta à te debitorum remissione, immisericordes erga debitores nostros inueniamur, sed illis ex corde dimittamus, sicut tu nobis debita nostra dimittis.

O fideiussor noster,

7 Eya de superabundanti thesauro passionis tuæ solue patri tuo omnia debita nostra.

8 Fidele seruitium tuum quo patri in omnibus semper obedisti, offer contra omnem inobedientiam nostram.

9 In ea complacentia qua Deus Pater in te sibi complacuit, fac vt nos per te acceptet, & sibi in omnibus nobis complaceat.

O restaurator & retributor,

10 Eya restaura in nobis quæcumque peccato nostro perdidimus.

11 Viuifica, quæ peccando mortificauimus.

12 Retribue nouam gratiam, qua adiuti placita tibi opera faciamus.

O vnitrine Deus, &c. vt suprà in fine primi ternarij huius septimæ meditationis.

3. *Explicatio tertij ternarij septimæ meditationis.*

Eya iterum atque iterum millies & centies millies ex affectu quo suprà,

Amans adoro & reueoreo te, ô bonorum omnium largitor,

1 Qui diues es, & copiosus in omnes qui inuocant nomen tuum.

2 Qui gratis & sine præcedenti merito, vel sperata retributione, bona tua nobis largiris.

3 Qui iuxta tuam imperialem munificentiam magnifica dona tuis electis cõcedis.

Amans laudo & glorifico te, ô mediator & sacerdos noster,

4 Qui inter patrem & nos medius & sequester intercedis.

5 Qui tanquam verus Sacerdos, Pontifex & Episcopus noster, te ipsum Deo patri offers pro nobis inacceptissimum sacrificium.

6 Qui hac oblatione patrem placas, & omnia salutaria nobis impetras.

Amans congratulor tibi, ô conseruator, multiplicator, & remunerator datorum,

7 Qui in humilibus & gratis, dona tua conseruas.

8 Qui ad lucrandum ex acceptis donis alia bona eos excitas, dirigis & confortas.

9 Et gratiã pro gratia reddis, atque pro lucris tibi oblatis, copiosam mercedẽ rependis.

Gratiãque agens me totum tibi offero, ô vnitrine Deus, pro his cæterisque nominibus tuis, & pro omni bono quod es, quod ha-

bes,

bes & quod operaris. Atque utinam horum tuorum nominum virtutē & efficaciam nobis manifestes & applies.

Eya ergo ô bonorum omnium
largitor,

1 Fac vt in omni nostra indigentia, ad te fiducialiter recurramus.

2 Tua bona nobis gratis esse data recognoscamus, teque solum pro his laudemus, & laudari desideremus.

3 Iuxta tuam munificentiam munera magnifica nobis largire.

O Mediator & Sacerdos noster,

4 Eya medium te inter nos & Patrē obice, & pro nobis intercede.

5 Offer te ipsum, omniāque tua merita pro nobis, in omnigenam hostiam.

6 Placatum nobis & propitium redde patrem tuum, atque ab eo omnia salutaria nobis impetra, & cum eo dona.

O Conseruator & multiplicator
datorum,

7 Eya fac nos verè humiles & gratos, vt tua in nobis dona conserues.

8 Excita, dirige, & conforta nos ad lucrū, ex acceptis à te donis faciendum.

9 Et da vt lucrum omne factum, tibi referentes, potiora à te dona recipiamus, ad tuam gloriam & obsequium.

O vniuersine Deus, &c. vt supra in fine primi ternarij huius septimæ meditationis.

Explica

4 *Explicatio quarti ternarii septimæ Meditationis.*

Eya iterum atque iterum millies & cēties millies ex affectu quō supra,

Amans adorō & reuereor te, ô opulentissime Amator,

1 Qui es à te ipso tibi sufficientissimus, & omni bono plenissimus.

2 Qui es diues in omnes qui nomen tuū inuocant.

3 Qui absque vlla diminutione bona tua egentibus abundanter communicas.

Amās laudo & glorifico te ô liberalissime amator,

4 Qui gratis, absque vilo præcedenti merito, dona tua largiris.

5 Qui nullam vtilitatem, pro bonis collatis expectas aut recipis.

6 Qui das omnibus affluenter, & non improperas:

Amans congratulor tibi, ô magnificentissime amator,

7 Qui super sanctos tuos magnificas misericordiam tuam, magnifica eis dona tribuens.

8 Qui magnifica & heroica in illis & per illos opera facis.

9 Qui magnificè eos coronas & remuneras.

Gratiasque agens me totum tibi offero, ô vnitriue Deus, pro his cæterisque nominibus tuis, & pro omni bono quod es, quod ha-

bes,

bes, & quod operaris. Atque vtinam horum tuorum nominum virtutem & efficaciam nobis manifestes & applies.

Eya ergo, ô opulentissime amator,

1 Tuam opulentiam agnoscamus, laudemus, & fiducialiter in omni necessitate nostra inuocemus.

2 Ex eius plenitudine, quicquid nobis deest, abundè recipiamus.

3 Omnia bona nostra, à te nobis data recognoscamus, & ad tuam gloriam ordinemus.

O liberalissime amator,

4 Eya nobis immeritis & indignis, ex gratuita liberalitate tua benefac.

5 Et fac vt non intuitu retributionis: sed ex gratuito amore fideliter tibi seruiamus.

6 Et propter te ac secundum te, liberaliter nos nostraque pro proximorum salute impendamus.

O magnificentissime amator,

7 Eya magnifica & mirifica super nos misericordiam tuam, vt vbi abundauit delictum, superabundet gratia.

8 Magnifica in nobis & per nos opera operare ad tuam gloriam.

9 Tandemque cum Sanctis tuis magnifice nos corona & beatifica.

O vnitricine Deus, &c. vt suprà, in fine primi ternarij huius septimæ meditationis.

5. *Explicatio quinti ternarij septimæ Meditationis.*

Eya iterum atque iterum millies & centies millies ex affectu quo suprà,

Amans adoro & revereor te, ô
iustissime & æquissi-
me Deus,

1 Qui es fons, & inflexibilis regula om-
nis iustitiæ.

2 Qui sine acceptione personarum, vni-
cuique quod suum est tribuis.

3 Qui nullum bonum irremuneratum,
nullumque malum impunitum, relinquis.

Amans laudo & glorifico te ô ve-
racissime Deus,

4 Qui es verax in doctrina, in veritate
viam salutis docens.

5 Verax in promissis, fideliter reddens
quod promissisti.

6 Verax in iudicijs, omnia in vero & iusto
iudicio iudicans & disponens.

Amans congratulor tibi, ô gratio-
sissime Deus,

7 Qui es fons omnis gratiæ & benedi-
ctionis.

8 Qui gratiam tuam in cordibus electo-
rum tuorum diffundis.

9 Et in labijs quoque ac operibus illorum
eam manifestas.

Gratiasque agens me totum tibi offero,
ô vnitrine Deus, pro his cæterisque nomi-
nibus tuis, & pro omni bono quod es, quod
habet, & quod operaris. Atque utinam horū
tuorum nominum virtutem & efficaciam
nobis manifestes & applices.

CAPITVLVM DECIMUM

septimum, continens quinque meditationes in quinque ternaria octauæ meditationi deputata.

SVperamādiſſime Domine Deus Ieſu Chriſte, vt in amore tuo & proficiam: ecce ex affectu amantiſſimæ matris tuæ, BB. Angelorum, patronorum meorum, & omnium ſanctorum tuorum: ex mea tuorumque & meorum ſpecialium atque omnium creaturarum parte: ad tuam gloriam & omnium ſalutem: te, cum patre & ſpiritu ſancto trinum & vnum Deum: per ſuauiſſimum cor & ſpiritus tuum: adoro, laudo, amo, amplector, & gratias tibi ago ſuper omnibus nominibus & beneficijs tuis.

¶ Primum ternarium.

Eya igitur amās adoro & reuereor te, ô eductor, patiens, admirabilis & ſuauiſ.

1 Qui nos ſeculi vanitatibus deditos & à te auerſos, diu patienter toleraſti, & ad poenitentiam expectaſti.

2 Qui voluntatem noſtram mirabiliter immutaſti, & à ſeculi vanitate abſtraxiſti.

3 Qui deſiderium vitæ perfectioris inſpiſtaſti, atque ad brauium ſupernæ vocationis ſuauius nos accendiſti.

Amans laudo & glorifico te, ô vocator, consiliarie & inspirator,

4 Cuius interna vocatione elongauimus, & seculum fugientes monasticam vitam delegimus.

5 Cuius consilio, ordinē & locum nostræ conditionis magis congruum, sumus ingressi.

6 Cuius inspirationibus ad contemplationis gratiam aspirare & tendere proposuimus.

Amans congratulor tibi, ô susceptor, assumptor & fortis defensor,

7 Qui nos ad habitum religionis & annuam probationem benignè suscipi fecisti.

8 Ad professionem quoque solennem admittere nos voluisti, in qua, tanquam in altero quodam baptismo, à peccatis plenè nos mundasti, & ad te tanquam speciales & domesticos assumpisti.

9 In suscepta religione hucusque nos fouisti, fortiter protexisti, &, sicut speramus, usque in finem fouebis & custodies.

Gratiasque agens me totum tibi offero, ô vnitrine Deus omnipotens & misericors, pro his, cæterisque nominibus tuis; & pro omni bono quod es, quod habes & quod operaris. Atque vtinam quia vis & sicut vis, scis, & potes, ac tuam & sanctorum gloriam, nostramque & omnium salutem, Ecclesiæ & regni, domus & ordinis veram directionem & pacem: horum tuorum nominum virtutē & efficaciam nobis manifestes & fructuosè communices.

Eya ergo, ô eductor, patiens, admirabilis & suavis,

1 Fac vt pro tanta erga nos patientia & dignatione feruenter te redameamus.

2 Seculi vanitatibus magis ac magis renunciemus ac moriamur.

3 Ad vitæ perfectioris studium & supernæ vocationis brauium quotidie magis accendamus & suauius afficiamur.

O vocator, consiliarie, inspirator,

4 Eya secularium consortia & colloquia non amemus nec quæramus.

5 Eum ordinē & locū nobis esse salubriore credamus, quē vt ingrederemur consuluisti.

6 Ad cōtēplationis gratiā & gustū, cōtinuo studio tendamus, sicut nostra vocatio exigit.

O susceptor dulcis & Deus fortis,

7 Eya fac vt religiosi habitus, non tantum speciem, sed veritatem & pietatem in nostris moribus ostendamus.

8 Professionis gratiā gratis nobis datā agnoscamus, & deuotē ea sæpius renouemus: perfectiusque de die in diem quod promissimus reddere curemus.

9 In ea ad quam vocare & suscipere dignatus es religione, misericorditer nos fove, dirige & vsque in finem perseuerare concede.

O vnitricine Deus omnipotēs & misericors, quia vis & sicut potes, scis & vis nos totos igne tui amoris purga, illumina, perfice, succende, in te absorbe, transforma, vni, & clementer exaudi: ad tuam, & sanctorū gloriam, nostramque & omnium salutem: ac Ecclesiæ & Regni, domus & ordinis, veram directio-

nem & pacem : Amen. Ita quæſo fiat ſicut
confidenter petimus, ô benigniſſime pater,
per I E S V M dilectum filium tuum : in ſpiri-
tu ſancto:intercedente B. Maria & omnibus
Angelis & Sanctis & electis.

Ô Mater Dei, Angeli, Sancti & electi om-
nes orate pro nobis & magnificate Domi-
num nobiſcum.

*2 Explicatio ſecundi ternarij octava
meditationis.*

Eya iterum atque iterum millies & cen-
ties millies ex affectu quo ſuprà,

Amans adoro & reuereor te, ô pro-
tector noſter potentiſſime,

Qui electos tuos potenter protegis ab
impugnationibus

1 Mundi & cupiditatis,

2 Carnis & voluptatis,

3 Diaboli & ſuperbiæ.

Amâs laudo & glorifico te, ô cu-
ſtos vigilantiffime, prouiden-
tiſſime, & fideliffime,

4 Qui non dormis neque dormitas, ſed
die ac nocte ſuper nos vigilas.

5 Qui omnes hoſtium laqueos & inſidias
præuides. & clarè intueris.

6 Qui doces nos eoſdem laqueos agnoſ-
cere & vitare.

Amans congratulor tibi, ô medice
ſapientiſſime, benigniſſime
& potentiſſime,

7 Qui es potentiſſimus, ſolo verbo
omnem languorem curare præualens.

8 Qui es

8 Qui es sapientissimus, omnes nostras infirmitates, earumque causas & convenientiora remedia perfectè agnoscens.

9 Qui es benignissimus, ardenti, continuo & efficaci desiderio volens nos (si tibi obtemperare voluerimus) sanare & in sanitate custodire.

Gratiasque agens me totum tibi offero, ô ynitrine Deus, pro his ceterisque nominibus tuis, & pro omni bono quod es, quod habes, & quod operaris. Atque utinam horum tuorum nominum virtutem & efficaciam nobis manifestes & applices.

Eya ergo, ô protector noster potentissime,

1 Fac ut te à dextris nobis assistentem semper prævideamus & reueremur.

2 Ad te in omni tentatione fiducialiter & feruenter suspiremus.

3 Tuæq; protectionis auxilio ad resistendum omni tentationi, mundi, carnis, & diaboli confortemur.

O custos vigilantissime, prudentissime & fidelissime,

4 Eya fac ut te super nos vigilantem semper attendentes, tibi quoque intendamus.

5 A te omnes laqueos hostium clarè discernere discamus.

6 Tuò consilio & adiutorio eosdem effugiamus per veram cordis humilitatem.

O medice optime,

7 Eya sicut potes, scis & vis sana cunctas infirmitates nostras.

8 Per te da sciamus nostrarum infirmitatum causas & remedia.

9 Vitemus sollicitè earum occasiones, & integrè tibi obtemperantes, congrua à te illis sanandis recipiamus medicamenta & remedia.

O vnitricine Deus &c. vt suprà in fine primi ternarij huius octauæ meditationis.

¶ Explicatio tertij ternarij octauæ meditationis.

Eya iterum atque iterum millies & centies millies ex affectu quo suprà.

Amans adoro & reuereor te, ô tutor pijsissime, prouidentissime
& validissime,

1 Qui nos orphanos in tuâ tutelâ suscipis.

2 Nostri plusquam paternam curam geris, & omnia vtiliora prouides.

3 Nôsq;e potenter tueris ab omnibus hostibus, periculis & aduersis.

Amans laudo & glorifico te, ô Samaritane misericordissime, discretissime, & benignissime,

4 Qui humano generi à latronibus spoliato & vulnerato misericorditer appropinquasti, per carnis assumptionem.

5 Vinum & oleum vulneribus eius discretè infudisti, misericordiam ei proponens & iudicium.

6 Tui corporis iumento eum benignè imposuisti, ad ecclesiæ sanctæ stabulum deduxisti, ac prælatis tanquam stabularijs curandum commendasti.

Amans congratulor tibi, ô curator
optime,

7 Qui in stabulo sanctæ Ecclesiæ & religionis nos contines, & manere facis.

8 Qui nostri curam habens, multiplicibus gratiæ tuæ fomentis nos recreas, & ad sanitatem perfectam adducis.

9 Qui vicarijs tuis, prælatis nostris, ut nostræ salutis curam pervigilem habeant imperas & committis, eisdemque duos denarios tribuis, & ~~quid~~ supererogauerint promittis reddere.

Gratiâque agens me totum tibi offero, ô vnitrine Deus, pro his cæterisque nominibus tuis & pro omni bono quod es, quod habes, & quod operaris. Atque utinam horum tuorum nominum virtutem & efficaciam nobis manifestes & applies.

Eya ergo, ô tutor pijsissime, prouidentissime & validissime,

1 Eya fac nos ad tuam tutelam in omni periculo confugere.

2 Omnem solitudinem & vanum timorem in te proiicere & excludere.

3 Ab omnibus hostibus & periculis te protegente eripi, te liberante saluari.

O Samaritane misericordissime,

4 Eya nobis nudis, spoliatis & semiuiuis misericorditer per gratiâ tuam appropinqua.

5 Vinum paternæ correptionis, & oleum tuæ cõsolationis nostris vulneribus infunde, eademque alliga, donans cõtinenti virtutē.

6 Iumento tuæ humanitatis nos impone,

peccata nostra in te suscipiens, & stabulario per te nobis assignato fac nos obedire.

O curator optime,

7 Eya da vt in Ecclesiæ fide & sanctæ religionis exercitio vsque in finem perseueremus.

8 Tuæ gratiæ fomenta & remedia auidè quæramus, & deuotè suscipiamus.

9 Prælati nostris propter te, & secundum te amanter & fideliter obediamus, quibus donare digneris vtriusque testamenti notitiam, & quicquid in nostri curatione supererogauerint, illis retribue.

O vnitrine Deus, &c. vt suprà, in fine primi ternarij huius octauæ meditationis.

4. *Explicatio quarti ternarij octauæ meditationis.*

Eya iterum atque iterum millies & centies millies, ex affectu quo suprà,

Amans adoro & reuereor te, ô potentissime amator,

1 Qui omnia quæcumque vis operaris in cælo & in terra.

2 Cui nullus potest resistere.

3 Qui sanctos tuos ad omnia tibi placita potentes facis.

Amans laudo & glorifico te, ô sapientissime amator,

4 Qui omnia clarissimè nosti.

5 Quem nullus potest decipere.

6 Qui sanctos tuos sapientes facis.

Amans congratulor tibi , ô sanctissime amator,

7 Qui es purissimus ab omni macula & extranea qualitate.

8 Qui es perfectissimus absq; vlllo defectu.

9 Qui es firmissimus & prorsus incommutabilis absque vlla mutatione.

Gratiasque agens me totum tibi offero, ô vnitrine Deus , pro his cæterisque nominibus tuis , & pro omni bono quod es, quod habes & quod operaris. Atque vtinam horum tuorum nominum virtutem & efficaciam nobis manifestes, & applices.

Eya igitur , ô potentissime amator,

1 Liberè in nobis operare quæcumque voveris.

2 Hostes nostræ salutis reprime.

3 Ad omnia tibi placita excita nos & conforta.

O sapientissime amator,

4 Eya te cordis nostri inspectorem semper credamus & reueremur.

5 Ab omni deceptione per te liberemur.

6 Tua sapientia in omnibus dirigamur & illuminemur.

O sanctissime amator,

7 Eya purga nos & præserua ab omni vitio & impuritate.

8 Perfice nos in omni gratia, & bono tibi placito.

9 Confirma nos & stabili in sanctis propositis & operibus bonis.

O vnittine Deus, &c. vt suprà, in fine primi ternarij huius octauæ meditationis.

5 Explicatio quinti ternarij octauæ meditationis.

Eya iterum atque iterum millies & centies millies ex affectu quo suprà,

Amans adoro & reuereor te, ô altissime Deus,

1 Qui es altissimus super omnem terram.

2 Cuius magnificentia super omnes cœlos est eleuata.

3 Qui in altis habitas, & humiles respicis, ac tecum eleuas & extollis.

Amans laudo & glorifico te, ô pulcherrime Deus,

4 Qui es speciosus forma præ filiis hominum & vultibus Angelorum.

5 In quem desiderant & delectantur Angeli prospicere.

6 Qui specie tua & pulchritudine tua electos omnes allicis ad te contemplandum, laudandum & admirandum.

Amans congratulor tibi, ô suauissime Deus,

7 Qui es fons totius suauitatis & dulcedinis.

8 Qui affectu pietatis plenissimus, omnes vis saluos fieri.

9 Qui suauitate & dulcedine tua sanctos afficis, inebrias & tibi agglutinas.

Gratiasque agens me totum tibi offero, ô
vnitrine Deus, pro his cæterisque nominibus
tuis, & pro omni bono quod es, quod habes,
& quod operaris. Atque vtinam horum tuo-
rum nominum virtutem & efficaciam nobis
manifestes & applices.

Eya ergo, ô altissime Deus,

1 A terrenis nos eleua.

2 Ad cœlestia bona desideranda & con-
templanda nos excita & attrahe.

3 Ad te super omnia fruendum per veram
cordis humilitatem nos exalta.

O pulcherrime Deus,

4 Eya ostende nobis speciem & pulchri-
tudinem tuam:

5 Cuius intuitu & contemplatione creata
omnia nobis vilescant.

6 Et cum beatis te solum contemplemur,
laudemus, admiremur & in te transfor-
mur in æternum.

O suauissime Deus,

7 Eya fac nos contemptis omnibus sæculi
suauitatibus, tuam solam amare & quærere
dulcedinem.

8 Eius gustu & fruitione repleri & ine-
briari.

9 Tibique inseparabiliter agglutinati &
vniri.

O vnitrine Deus, &c. vt suprâ, in fine primi
ternarij huius octauæ meditationis.

CAPITVLVM DECIMVM

- OCTAVVM, CONTINENS
quinque meditationes in quin-
que ternaria nonæ meditationi
ascripta,

P R A E F A T I O.

 VPERAMANDISSIME Do-
mine Deus IESV CHRISTE, vt in
amore tuo exercear & proficiam:
ecce ex affectu amantissimæ matris
tuæ, BB. Angelorum, patronorum meorum, &
omnium sanctorum tuorum: ex mea quorumq;
& meorum specialium, ac omnium creaturarum
parte: ad tuam gloriam & omnium salutem, te
cum patre & Spiritu sancto trinum & unum Deum
per suauissimum cor & spiritum tuum adoro, glo-
rifico, & amplector, & gratias tibi ago. pro om-
nibus & singulis nominibus & beneficijs tuis.

Primum ternarium nonæ meditationis.

Eya igitur amans adoro & reuereor
te, ô pater cœlestis, filio tuo nos
desponsans.

1 Qui nostram vilitatem & indignitatem
non despicias.

2 Sed dilectissimum filium tuum per om-
nia tibi coæqualem, in sponsum nostrarum
animarum nobis donas.

3 Sicque pro filijs tuis nos agnoscis, & hæ-
redes tuos instituis.

Amans laudo & glorifico te, ô spon-
se amantissime fili Deus,

4 Qui vt nos tibi despōsares & vnires no-

stram

stram humanam naturam suscipere dignatus es, sicq; in misericordia & miserationibus nos tibi desponsas.

5 Qui electos tuos in iustitia & iudicio, per fidem & charitatem tibi coniungis.

6 Qui eisdem participes facis tuæ mensæ, thalami, & regni.

Amans congratulor tibi , ô dator
& benefactor specialis Spiritus
sancte Deus,

7 Qui tua gratia, donis, & virtutibus electorum animas, vt cœlesti sponso placeant, dotas & exornas.

8 Bonis operibus & voluntatibus eos fecundas.

9 Tuiq; amoris glutino easdem sponso cœlesti vnis nunc & in perpetuum.

Gratiasq; agens, me totum tibi offero , ô vnitrine Deus, omnipotens & misericors, pro his cæterisq; tuis nominibus, & pro omni bono quod es, quod habes, & quod operaris. Atque vtinam, quia vis, & sicut vis, scis, & potes, ad tuam & sanctorum gloriam, nostramque & omnium salutem, Ecclesiæ & regni, domus & ordinis veram directionem & pacem, horum tuorum nominum virtutem & efficaciam nobis manifestes & fructuosè communices.

Eya ergo, ô Pater cœlestis, filio
nos desponsans,

1 Aufer à nobis omnem indignitatem, & quicquid tibi displicet.

2 Filio tuo per fidem, spem, & castā charitatem nos desponsa.

3 Et fac vt te patrem nostrum filiali semper affectu colamus, & ad tuā hereditatem ardentem aspiremus.

O sponse amantissime,

4 Eya fac nos viua fide & amorosa consideratione, incarnationis tuæ mysterium credere & intelligere, nōsque in misericordia & miserationibus tibi desponsa.

5 In iustitia & iudicio, per fidem, spem, & charitatem nos tibi coniunge.

6 Fac nos tuæ mensæ, thalami, & regni participes.

O dator & benefactor specialis,

7 Eya tua gratia donis, & virtutibus cœlesti sponso nos præpara & gratifica.

8 Sanctis & iustis desiderijs & operibus nos fecunda.

9 Illo charitatis glutino, quo patrem vniscum filio, cœlesti sponso I E S V Christo nos coniunge & vni, nunc & in perpetuum.

O vnitine Deus omnipotens & misericors, quia vis, & sicut vis, & sicut potes, scis, & vis, nos totos igne tui amoris purga, illumina, perfice, succède, in te absorbe, transforma, vni, & clemēter exaudi, ad tuā & sanctorum gloriā, nostramq; & omnium salutem, Ecclesiæ & regni, domus & ordinis veram directionem & pacem. Amen. Ita quæso fiat, sicut confidenter petimus, ô benignissime Pater, per I E S V M dilectum filium tuum,

in Spiritu sancto, intercedente B. Maria, & omnibus Angelis, Sanctis & electis. O mater Dei, Angeli, Sancti & electi omnes orate pro nobis, & magnificate Dominum nobiscum.

¶ Explicatio secundi ternarij nonæ meditationis.

Eya iterum atque iterum millies & centies millies, ex affectu quo suprà,

Amans adoro & reuereor te, ô liberator fortissime,

1 Qui electos tuos potenter liberas de misera captiuitate & seruitute peccati,

2 Dæmonis,

3 Prauæ consuetudinis & carnis corruptibilis.

Amans laudo & glorifico te, ô IESV Saluator, sanator, & redemptor,

4 Qui electos tuos saluas & præseruas à peccatorum maculis, dum propitiaris omnibus iniquitatibus eorum.

5 Qui sanas cunctas infirmitates illorum.

6 Qui redimis illos de interitu & pœnis æternis & temporalibus nociuis.

Amans congratulor tibi, ô libertatis & pacis, & vnitatis conseruator,

7 Qui electos tuos ab omni perturbatio-

ne, & inordinata passione liberans & præferuans, in vera libertate eos conseruas.

8 Qui pacem internam, fraternam & eternam illis donas.

9 Qui vnitatem spiritus & veram cum tua voluntate concordiam eis infundis.

Gratiâsque agens me totum tibi offero, ô vnitrine Deus, pro his cæterisq; nominibus tuis, & pro omni bono quod es, quod habes, & quod operaris. Atque vtinam horum tuorum nominum virtutem & efficaciam nobis manifestes & applices.

Eya ergo, ô liberator fortissime,

1 Libera nos & semper præserua ab omni captiuitate & seruitute peccati,

2 Diaboli,

3 Consuetudinis prauæ, & corruptibilis carnis.

O I E S V Saluator, sanator & redemptor,

4 Eya propter nomen tuum, I E S V dulcissime, saluos nos fac ab omnibus peccatis, & omnibus iniquitatibus nostris propitiare.

5 Sana ignorantiam, malitiam, concupiscentiam, & cæteras infirmitates nostras.

6 Redime nos à pœnis quas iuste nos meruisse agnoscimus.

O liberator & pacis conseruator
& vnitatis,

7 Eya non permittas cor nostrum turbari, aut inordinata passione concuti, & moueri:

sed

sed fac semper nos in vera spiritus libertate tibi servire.

8 Da nobis pacem internam, fraternam & æternam.

9 Fac nos unitatem spiritus sollicitè servare, & in tuæ voluntatis concordia semper requiescere.

O vnitæ Deus, &c. ut sup. in fine ternarij præcedentis.

3. *Explicatio tertij ternarij nonæ meditationis.*

Eya iterum atque iterum millies & centies millies ex affectu quo suprà,

Amans adoro & revereor te, ô Pater antique dierum, conspector seculorum, & ordinator temporum,

1 Qui es ante secula Deus æternus.

2 Qui es conspector omnium seculorum, omnia ab æterno tanquam præsentia intus.

3 Qui tempora & status hominum prudenter & suaviter ordinas & disponis.

Amans laudo & glorifico te, ô juvenis floridissime,

4 Qui pro nobis factus es homo, & juvenis speciosus præ filiis hominum.

5 Qui es candidus & rubicundus, electus ex millibus & totus desiderabilis.

6 Qui es nostri amantissimus, & desiderantissimus.

Amans congratulor tibi, ô amator castissime, zelator fortissime, & affector lenissime,

7 Qui nos amas castissime, & purissimo amore.

8 Qui solus propter te, toto corde vis amari, nec corrualem pateris: sed abs te fornicantes, & aliud te præter te diligentes, fortis zelo corripis, & nisi resipiscant disperdis.

9 Qui castè tibi adhærentibus es affector lenissimus & blanditor delicatissimus.

Gratiâsque agens me totum tibi offero, ô vnitrine Deus, pro his cæterisq; nominibus tuis, & pro omni bono quod es, quod habes, & quod operaris. Atque vtinã horum tuorum nominum virtutem & efficaciam nobis manifestes & applies.

O Pater antique dierum,

Eya ergo,

1 Te æternum patrem semper nobis præsentem sentiamus & reuereamur, & in te stabiliamur.

2 Te nos & omnia intuentem iugiter attendamus, & ab omni offensa tua sollicitè caueamus.

3 Tua ordinatione & dispositione dies nostros, & studia omnia, iuxta tuum beneplacitum dirige & perseveranter ordina & dispone:

O iuue

O iuuenis floridissime & elegantissime,

3 Eya tua pulchritudine, ad te solum desiderandum, & contemplandum nos allice.

5 Et fac nos per innocentiam candidos, & per amoroſam patientiam aduerſorum, rubicundos.

6 Te præ omnibus eligamus, amemus & desideremus.

O amator caſtiſſime, zelator & affector,

7 Eya te ſolum propter te ſingulari & caſtiſſimo amore diligamus.

8 Abs te nunquam fornicemur, alioquin à te in miſericordia ſtatim corripiamur, & reſipiſcamus.

9 Sic caſtè & integrè tibi adhæreamus, vt tuis delitijs & blanditijs recreari & inebriari foeliciter poſſimus.

O vnitrine Deus, &c. vt ſup. in fine primi ternarij huius nonæ meditationis.

4. *Explicatio quarti ternarij nonæ meditationis.*

Eya iterum atque iterum millies & centies millies ex affectu quo ſuprà,

Amans adoro & reuereor te, ô amator benigniſſime,

1 Qui ignita, continua, & efficaci charitate nos amas.

2 Benignè in filios , & hæredes nos adoptas.

3 Teq; ipsum, & omnia nobis communicare desideras.

Amans laudo te & glorifico,,ô fidelissime amator,

Qui fideliter & veraciter , viam salutis æternæ doces.

5 Æterna præmia obtemperantibus tibi repromittis.

6 Inobedientibus pœnam æternam comminaris.

Amans congratulor tibi, ô certissime amator,

Qui incommutabilis & certissimus es in charitate tua erga tuos electos.

8 Qui certissimè reddis obedientibus præmia repromissa.

9 Qui potētissimè superbis & impijs supplicia rependis.

Gratiâsque agens mē totum tibi offero, ô vnitricine Deus, pro his cæterisq; nominibus tuis, & pro omni bono quod es, quod habes, & quod operaris. Atque vtinam horum tuorum nominum virtutem & efficaciam nobis manifestes & applies.

Eya ergo, ô amator benignissime,

1 Tua charitate ignita nos ad te-redamandum inflamma.

2 Adoptionis tuæ gratiam in nobis conserua.

3 Et vt te solum quæramus, nosque totos & omnia nostra tibi offeramus & integrè resignemus, dona.

O fidelissime amator,

4 Eya dirige nos in veritate tua, & viam salutis doce, & fac nos fideliter tuis verbis & promissis credere.

5 Per obedientiæ simplicis meritum ad spem promissorum bonorum nos erige.

6 Ab omni inobedientia nos custodi, & ab æterna pœna præserua.

O certissime amator,

7 Eya fidem & charitatem nunquam mutemus à te.

8 Ex amore tibi, & omnibus propter te, obediamus & seruiamus, & certissimè promissa tua speremus.

9 Timore iudiciorum tuorum carnes nostras confige, & ab omni nos vitio, reuoca & contine.

O vnitrine Deus, &c. vt suprà in fine primi ternarij huius nonæ meditationis.

*5. Explicatio quinti ternarij nonæ
Meditationis.*

Eya iterum atque iterum millies & centies millies ex affectu quo suprà,

Amans adoro, & reuereor te, ô utilissime Deus,

1 Qui utilibus omnibus, es infinitè pretiosior & desiderabilior.

2 Qui omnes creaturas in vsum & utili-

tatem

tatem electorum tuorum ordinas & donas.

3 Qui teipsum totum in omnem desiderabilem, vsum & fruitionē illis cōmunicas.

Amans laudo & glorifico te, ô honestissime Deus,

4 Qui es fons omnis honestatis & virtutis.

5 Cuius operationes sunt flores honoris & honestatis.

6 Qui honestas sanctos tuos in studijs & laboribus suis.

Amans congratulor tibi, ô delectabilissime Deus,

7 Qui verè & infinitè super omnia es delectabilis, in te ipso fonte omnis voluptatis & dulcedinis.

8 In eloquijs tuis, super mel & fauum dulcioribus.

9 In misericordijs tuis infinitis.

Gratiasque agens me totum tibi offero, ô vnitricine Deus, pro his cæterisque nominibus tuis, & pro omni bono quod es, quod habes, & quod operaris. Atque vtinam horum tuorum nominum virtutem & efficaciam nobis manifestes & applies.

Eya ergo, ô utilissime Deus,

1 Te super omnia utilia & pretiosa eligamus, desideremus & quæramus.

2 Omnibus creatis propter te & secundum te sobriè utamur.

3 Te ipso propter te fruamur & satiemur.

O honestissime Deus,

4 Eya te super omnia honesta & vitiosa

honoremus & laudemus.

5 Honeſta nos in ſanctis deſiderijs & meditationibus.

6 Labores noſtros ac omnia opera honeſta comple ad tuam gloriam & honorem.

O delectabiliſſime Deus,

7 Eya fac vt contemptis omnibus terrenis delectationibus in te ſolo delectemur.

8 Eloquiorum tuorum ſuauitatem gultemus & meditemur.

9 Suauem te in miſerationibus erga nos ſemper ſentiamus.

O vnitrine Deus, &c. vt ſup. in fine primi ternarij huius 9. meditationis.

CAPITVLVM DE CIMUMNONUM, continens quinque meditationes in quinque ternaria decimæ meditationi aſſignata.

PRAEFATIO.

SVperamãdiſſime Domine Deus IESV Chriſte, vt in amore tuo exercear & proficiã: ecce ex affectu amantiſſimæ matris tuæ, BB. Angelorum, patronorum & omnium ſanctorum tuorum: ex meã tuorumque & meorum ſpecialium, atque omnium creaturarum parte: ad tuam gloriam & omnium ſalutem: te, cum patre & ſpiritu ſancto trinum & vnum Deum: per ſuauiſ-

ſimum

simum cor & spiritum tuum, adoro, glorifico, amo, tibi que gratias ago pro omnibus & singulis nominibus & beneficijs tuis.

¶ Primum ternarium.

Eya igitur amans adoro & reuereor te, ó defensor, consolator, & susceptor in morte,

1 Qui electos tuos morientes ab hoste infernali, & tentationibus potenter protegis.

2 Multiplici spe, confidentia, & gustu tui amoris eos consolaris.

3 Atque per Angelos tuos beatos, benignè suscipis, & si purgandi sunt purgas, purgatos que in paternum tuum sinum suscipis & beatificas.

Amans laudo & glorifico te, ó suscitator, configurator & redemptor,

4 Qui in voce tubæ & iussu Archangeli omnium mortuorum corpora verè resurgere facies & suscitabis.

5 Qui electorum corpora gloriæ dotibus clarificabis, & corpori tuo glorificato configurabis.

6 Et à reproborum deformitate, ponderositate, passibilitate & miseria redimes & præservabis electos tuos.

Amans congratulor tibi, ó discretor & retributor meritorum & sanctorum glorificator,

7 Qui in extremo iudicio oves ab hædis

discernes, voce dulcissima electos tuos sursum aduocabis, & ad possessionem regni introduces.

8 Pro singulis eorum bonis, laboribus & studiis ac passionibus, plenissime eos remunerabis.

9 Reprobos verò terribili voce in ignem æternum cum diabolo mittes, & à te in perpetuum repelles.

Gratiasque agens me totum tibi ex amore offero, ô vnitivus Deus, omnipotens & misericors, pro his cæterisque nominibus tuis, & pro omni bono quod es, quod habes, & quod operaris. Atque utinam, quia vis, & sicut vis, scis & potes, ad tuam & Sanctorum gloriam, nostramque & omnium salutem: Ecclesiæ & regni, domus & ordinis veram directionem & pacem: horum tuorum nominum virtutem & efficaciam nobis manifestes, & fructuose communices.

Eya ergo, ô Defensor, consolator & susceptor in morte,

1 In hora mortis ab omnibus tentationibus, violentiis, & visu demonum nos protege & libera.

2 Sancta spe & confidentia, tuique amoris suavitatem nos tunc consolare.

3 Et ex hac vita migrantes, per bonos tuos Angelos suscipe, purga, & purgatos in paternum tuum sinum suscipe, & tua visione secura beatifica.

O suscitator mortuorum,

4 Eya fac nos carnis resurrectionem firmiter credere, & desideranter expectare.

5 Corpus nostrum nunc configura corpori tuo laborioso, casto & patienti: vt in resurrectione generali mortuorum, & in gloria immortalitatis illud resurgere facias.

6 Et à reprobis miserijs & pœnis præserues & redimas.

O discretor & retributor meritorum & sanctorum glorificator,

7 Eya fac nos sic nunc beatitudines viæ assequi & exercere: vt tunc tibi in aëra occurrere, & audire mereamur, venite &c.

8 Sic laborare & legitimè certare: vt tunc in æternum quiescamus & tecum delitiamur.

9 Sic nunc hinc à te castigari & purgari: vt tunc ab æterna maledictione securi simus.

O vnitrine Deus omnipotens & misericors: quia vis, & sicut potes, scis & vis, nos totos igne tui amoris purga, illumina, perfice, succende, in te absorbe, transforma, vni, & clementer exaudi: ad tuam & sanctorum gloriam, nostramque & omnium salutem, Ecclesiæ & regni, domus & ordinis veram directionem & pacem, Amen. Ita quæso fiat, sicut confidenter petimus, ô benignissime pater: per IESUM dilectum filium tuum, in spiritu sancto, intercedente B. Maria, & omnibus BB. Angelis, sanctis & electis.

O Mater Dei, Angeli, Sancti & electi omnes orate pro nobis, & magnificate Dominum nobiscum.

2. *Explicatio ternarij secundi, decima
Meditationis.*

Eya iterum atque iterum millies & centies millies ex affectu quo supra,

Amans adoro & reuereor te, ô
Deus perfectissime,

1 Qui es superpotentissimus & superopulentissimus.

2 Super sapientissimus & nobilissimus.

3 Superoptimus & superbeatissimus.

Amans laudo & glorifico te, ô homo vere & perfectissime
fili Deus,

4 Qui assumpsisti & personaliter tibi vniuisti corpus humanum, depurissimo sanguine virginis formatum: complexione & omni habitudine perfectissimum & purissimum: & nunc plenè glorificatum.

5 Et animam rationalem de nihilo creatam, omni gratia & virtute statim ab initio plenissimam: & in omnibus viribus suis viuacissimam & perfectissimam similiter tibi vniuisti.

6 Sicque factus es homo verus, perfectissimus, & superamabilissimus, in spiritu semper gloriosus & beatus.

Amans congratulor tibi, ô Deus,
omnia & super omnia,

7 Qui es omnia in omnibus, omnium honorum author & conseruator.

8 In quo omnium creaturarum perfectiones, modo superuenienti, & perfectissimo, continentur.

9. Qui infinitè omnia simul creata superas & superexcedis, in bonitate & omni perfectione ac virtute.

Gratiasque agens, me totum tibi offero, ô vnitrine Deus, pro his cæterisque; nominibus tuis; & pro omni bono quod es, quod habes, & quod operaris. Atque vtinam horum tuorum nominum virtutem & efficaciam nobis manifestes & applies.

Eya ergo, ô Deus perfectissime,

1. Te semper & vbique præsentem suprema lætitiâ adoremus & reuerentiamur potentissimum & opulentissimum.

2. Laudemus & superexaltemus te sapientissimum & gloriosissimum.

3. Amemus & ex amore nos totos in tuum obsequium & beneplacitum semper offeramus & impendamus, ô super optime & beatissime.

O homo vere & perfectissime
filij Deus,

4. Eya corpore tuo corpus nostrum castifica, & ad omnia tibi placita coapta & confoita.

5. Anima tua, animas nostras sanctifica, exorna & perfice.

6. Spiritu tuo semper eleuato & glorioso, nostrum spiritum viuifica, eleua, & beatifica, tuæque sanctissimæ humanitati nos totos conforma.

O Deus & omnia & super omnia,

7. Eya fac vt omnia in te solo & propter te solum amemus, & nihil extra te.

8 Te solum in omnibus diligamus & quæramus.

9 Te super omnia in infinitum appetemus, amemus, & ex amore tibi seruiamus & adhæreamus in æternum.

O vnitrine Deus, &c. vt suprâ, in fine præcedentis ternarij.

3. *Explicatio tertij ternarij decimæ meditationis.*

Eya iterum atque iterum millies & centies millies ex affectu quo suprâ,

Amans adoro & reuereor te, ô adoptator benignissime,

1 Qui nos iræ & damnationis filios damnari non permisisti.

2 Sed nimia benignitate per baptismi gratiam & fidem, nos regenerasti & in filios adoptasti.

3 Tuosque hæredes fecisti.

Amans laudo & glorifico te, ô promissor fidelissime,

4 Qui veraciter & fideliter promisisti pœnitentibus veniam.

5 Facientibus quod in se est gratiam & auxilium opportunum.

6 Legitimè certantibus & vsque in finem in te perseverantibus, coronam æternam.

Amans congratulor tibi, ô redditor certissime,

7 Qui à bona voluntate & charitate tua, qua misericordiam & gratiam nobis promi-

listi, nunquam mutaris vel tepescis.

8 Qui à nullo potes impediri, quin promissa tua reddas & compleas.

9 Qui certissimè & efficacissimè promissa tua, statuto à te tempore reddis & imples.

Gratiàsque agens me totum tibi offero, ô vnitine Deus, pro his cæterisque nominibus tuis, & pro omni bono quod es, quod habes, & quod operaris. Atque vtinam horum tuorum nominum virtutem & efficaciam nobis manifestes & applices.

Eya ergo, ô adoptator benignissime,

1 Iram tuam, quam iustè nos meruisse agnoscimus, à nobis clementer auerte.

2 Adoptionis tuæ gratiam & spiritum in nobis renoua & conserua.

3 Hæreditatis & gloriæ tuæ spem & desiderium in nobis accende.

O promissor fidelissime,

4 Eya fac nos sic pœnitere, vt veniam & indulgentiam plenam consequamur.

5 Sic quod in nobis est facere, vt à te efficaciter iuuemur.

6 Sic certare & perseuerare, vt vincamus & coronemur.

O redditor certissime,

7 Eya fac vt de te semper sentiamus in bonitate, & in fide promissorum tuorum nunquam hæsitemus.

8 Desideranter promissa tua quæramus, & longanimiter expectemus.

9 Opportuno tempore illa percipiamus, ad tuam gloriam, & iuxta supremum tuum beneplacitum.

O vnitrine Deus, &c. vt suprà, in fine primi ternarij huius decimæ meditationis.

4. *Explicatio quarti ternarij decimæ meditationis.*

Eya iterum atque iterum millies & centies millies, ex affectu quo suprà,

Amans adoro & reuereor te, ô
proxime & intime
amator,

1 Qui nobis es omni genere propinquitatis & officij coniunctissimus.

2 Qui es per essentiam nobis intimus, essentiae nostræ fons & conseruator.

3 Qui es misericordiae exhibitione nobis proximus, & iugiter ad ostium cordis nostri pulsas, atque si aperuerimus tibi, nobiscum intras, cœnas, & deliciosè commoraris.

Amans laudo & glorifico te, ô inseparabilissime amator,

4 Qui neque in vita neque in morte ab essentia nostra separaris.

5 Qui Ecclesiae tuæ Catholicae vbique in consummationem seculi inseparabiliter assistis, & præsens es.

6 Qui per gratiam & gloriam in beatis commoraris, & inseparabili nexu coniungis.

Amans congratulor tibi, ô charitate plenissime amator.

7 Qui æterna charitate & continua nos dilexisti, & diligis.

8 Qui charitatis effectus nobis, licet ingratiss, exhibere non cessas.

9 Qui charitatis plenitudine & suauitate beatos repleas, satias, & inebrias.

Gratiasque agens me totum tibi offero, ô vnitivine Deus, pro his cæterisque nominibus tuis, & pro omni bono quod es, quod habes, & quod operaris. Atque vtinam horum tuorum nominum virtutem & efficaciam nobis manifestes & applices.

Eya ergo, ô proxime & intime amator,

1 Te plusquàm omnes propinquos artius amemus & colamus.

2 Tuam præsentiam semper & ubique sentiamus & reueremur.

3 Ostium cordis nostri apertum tibi semper teneamus, teque nobiscum manere, cœnare, & delicias habere consentiamus & condelectemur, tuarumque misericordiarum participes efficiamur.

O inseparabilissime amator,

4 Eya à gratia tua & charitate, nec vitæ præsentis amor, nec mortis metus nos separet.

5 Quod Ecclesiæ tuæ promifisti, vſque in finem ſeculi clementer operare.

6 Tibique tandem in æterna beatitudine, inſeparabili vnione cum beatis omnibus nos coniunge.

O charitate pleniffime amator,

7 Eya te indeficienti & ardenti charitate redamemus.

8 Effectus tuæ charitatis grati ſuſcipiamus, & cum illis operemur ad gloriam tuam.

9 Tuæ charitatis plenitudine tandem ſatiemur & inebriemur.

O vnitrine Deus &c. vt ſuprà, in fine primi ternarij huius decimæ meditationis.

5 *Explicatio quinti ternarij decimæ meditationis.*

Eya iterum atque iterum millies & centies millies ex affectu quò ſuprà,

Amans adoro & reuerſor te, ô præſtantiffime Deus,

1 Qui in infinitum præſtas & deſiderabiliores cunctis honoribus & dignitatibus:

2 Diuitijs & poſſeſſionibus:

8 Delitijs & voluptatibus.

Amans laudo & glorifico te, ô lucidiſſime & clariſſime Deus,

4 Qui es fons lucis & omnis claritatis.

5 Qui omnem hominem illuminas, & in

ipsis etiam tenebris lucet.

6 Qui splendoribus æternis sanctos tuos illustras & clarificas.

Amans congratulor tibi, ô tranquillissime Deus,

7 Qui absque omni perturbatione & passione es tranquillissimus & serenissimus.

8 Absque omni motu & mutatione quietissimus.

9 Absque omni discordia & diuisione pacatissimus.

Gratiasque agens me totum tibi offero, ô vnitivus Deus, pro his cæterisque nominibus tuis, & pro omni bono quod es, quod habes & quod operaris. Atque utinam horum tuorum nominum virtutem & efficaciam nobis manifestes, & applices.

Eya ergo, ô præstantissime Deus,

1 Fac ut te solum super omnia præeligen-tes & amplectentes, propter te abrenuncie-mus omnibus huius sæculi honoribus & dignitatibus.

2 Diuitijs & possessionibus.

3 Delicijs & voluptatibus, ut in te solo delectari veraciter possimus.

O lucidissime & clarissime Deus,

4 Eya sic nos illumina, ut te clarè contemplemur & admiremur.

5 Quid sit tibi gratius in omni negotio & tempore, sciamus & sequamur.

6 Cum sanctis tuis in æternum te glorificemus, & de claritate in claritatem transformemur.

O tranquillissime Deus,

7 Eya fac nos participes tuæ tranquillitatis & serenitatis, ab omni p̄turbatione & inquietudine nos liberans.

8 Tuæ quietis & stabilitatis, ab omni instabilitate & leuitate nos præseruans.

9 Tuæ pacis, ab omni discordia nos eximens, & in tua pace, in idipsum nos dormire & requiescere faciens.

O vnitrine Deus, &c. vt suprà in fine primi ternarij huius decimæ meditationis.

L A V S D E O.

PRÆFATIO IN EXER-
CITIA SPECIALIA PRO
praxi & exercitatione
virtutum.

VIRTUTES, quæ in tabu-
la decem meditationum initio
huius libelli posita, per decem
classes distinctæ & enumeratæ
fuerunt, nunc eodem ordine explicantur
& in praxim reducuntur: quatenus sin-
gulis decem meditationibus prædictis,
singulæ virtutum classes applicentur, &
simul cum illis exerceantur.

Ceterum virtutis nomen hîc non ita
propriè accipimus, sicut à scholasticis do-
ctoribus sumi solet, sed, tam ipsum virtu-
tis habitum, quàm eius actum aut pro-
prietatem aliquam, virtutem vocamus.

Et octo beatitudinum euangelicarum
ordinem sequimur, singulis earum pecu-
liares virtutes, illis magis conuenientes,
adiungendo.

Vt autem denarius numerus comple-
retur, octo beatitudinibus addidimus hu-
militatē, primæ meditationi conuenien-
tem: & charitatem, quæ quartæ medita-
tioni congruit, singulis earum, alias quas-

dam virtutes similiter adiungentes.

Porro oraisimus hic commendationes virtutum aut earum fructus describere, tum ut breuitati studeremus, tum etiam, quia haec exercitia illis proponimus, qui iam sunt excitati ad amorem & desiderium virtutum, & qui volunt in earum actibus sese strenuè exercere.

Proponimus autem simpliciter praxim virtutum, hoc est, quid agere, quosque actus exercere debeamus, ut eas assequamur, & in praxim reducamus. Ex industria omittentes earundem virtutum subtiliores diffinitiones, diuisiones, & expositiones, quae apud scholasticos inueniuntur.

Hic enim intendimus & desideramus magis affectum formare, & voluntatem inclinare ad exercitium virtutum, quam illuminare intellectum, ad subtiliorem earum cognitionem.

Vnde etiam per modum orationis & colloquij ad Deum, virtutum exercitia proponimus, ut mens, immediatè ad Deum per orationem conuersa, magis illumineatur, inflammetur & adiunetur.

Sic enim orādo, & mens docetur qualiter virtutes exercere debeat, & voluntatis affectus inclinatur, ad earum actus,

Et gratia Dei, ad hoc necessaria, petitur
Et efficacius impetratur. Ideo autem orans
pro his virtutibus, non in singulari persona
Et pro se tantum, sed in plurali pro se Et
pro omnibus, easdem virtutes à Deo petit,
ut eius oratio tanto sit Deo gratior, Et ad
impetrandum efficacior, quanto ex com-
muniori charitate pro pluribus funditur.

Si quis autem voluerit magis expresse
virtutum actus exercere, Et ad eas vo-
luntatem suam efficacius inclinare, sicque
habitus virtutum citius in anima sua
plantare, poterit uti methodo sequenti.

Oraturus pro praxi virtutum uni me-
ditationi assignatarum, vel alicuius ea-
rum, pramittet quod sequitur.

Benignissime I E S U, virtutum omnium
exemplar, dator Et remunerator, quia
vis, ut in his Et his virtutibus (vel in hac
virtute) exercear Et te imiter, idcirco id
propter tui amorem Et beneplacitum volo,
Et de me diffidens, te confidenter obsecro,
ut per ignem tui amoris, tuaque cōformi-
tatis desiderium, Et zelum virtutis, nec non
per tuum meritum Et donum: tuarumque matris
Et omnium sanctorum exempla Et suffra-
gia, ad id me adiuves Et confortes. Quod
à te fiducialiter expectans, firmiter in te,

Et per te propono, me in his virtutibus exercere.

Premissa hac preparatione, percurre singulos articulos cuiuslibet virtutis, praemittens singulis eorum, aut subintelligens (volo propter te, Et per te propono hac Et hac facere) vel etiam, in articulis quos in presenti exercitio iam potes exercere, premitte quod sequitur.

Et nunc benignissime I E S U tua gratia confortatus, hac Et hac ago. Verbi gratia, si primum exercitium pro humilitate prosequaris, dic quod sequitur, me ipsum coram te profundissime prosterno, Et humilio teque reuereor Et adoro. Nihil me ex meipso esse, scire vel posse, veraciter agnosco, Et confiteor. Ac propterea nihil me facio, Et ab aliis pro nihilo haberi desidero. Et sic de sequentibus articulis eiusdem exercitij, qui possunt in presenti exerceri. Et in fine eorum adde.

Hac inquam, quantum te donare possum, ago Et ad hac voluntatem meam inclino. Et propter te volo, ac per te propono semper, quoties licuerit, Et occasio sese obtulerit, eadem exercere de die in diem perfectius.

Quod si senseris tuum affectum Et voluntatem repugnare actui Et praxi ali-

cuius articuli. Verbi gratia, dum dicis (volo vilipendi, & nihili aestimari, aut opprobrio haberi) vel (horreo laudari; & in aliquo pretio ex me haberi) desiderare id velle, exemplo Psalmistæ qui dicebat: Concupiuit anima mea desiderare iustificationes tuas, & sufficiet: tunc enim veraciter dicis (hoc volo vel facio) quando desideras id velle aut facere: quia iam desideranter & imperfectè, licet nondum efficaciter & perfectè, id vis, & facis.

Si verò volueris diutius circa exercitationem alicuius virtutis insistere, poteris fructuosè sequentem formulã obseruare. Verbi gratia, pro humilitate oraturus, dic.

Humillime I E S U, quia vis & sicut vis, multum desidero humilis esse, & propterea hæc & hæc obseruare. Tunc percurrere omnes articulos humilitatis, præmittens singulis, aut subintelligens istud verbum (multum desidero) deinde subiunge. (Sed quando hæc faciam? quando hoc & hoc obseruabo & implebo?)

Hic rursus repete articulos humilitatis (eos maximè à quorum obseruatione te sentis magis deficere) præmittens

singulis

singulis hoc aduerbium (quando.)

Post hac attentius considera quātum deficias à perfectā illorum articulorū impletiōe, sic dicens. (O quā longē sum ab horū obseruatione, imò quā sēpe his ago contraria? quā imperfectē hoc & hoc obseruo? Aut quoties contrarium ago?) Repetendo singulos articulos, in quibus magis defecisti.

Deinde adde quod sequitur. (Quis miserebitur mei? Quis alius praeter te, qui solus potes, scis & vis, me à te auersum, reuocare; lapsum, erigere; cacum & errantem, instruere; agrum, sanare; infirmum, confortare & adiunare.

Eya ergo me ad te confugientē & post multos lapsus, & trāsgressiones reuerientem, benignē suscipere digneris. Et à praeteritis omnibus delictis meis, me abluere, sanare & iustificare. Praueni etiā seruū tuum in benedictionibus dulcedinis tuae, & qua iam dedisti desiderare, da etiam perfectē implere. Quod propter te valo, & de me prorsus diffidens, te confidenter obsecro, ut per amoris tui virtutē & efficaciam, per imitationis tuae desiderii & zelum virtutis, per vitae & passionis tuae meritū, per septiforme spiritus tui donum,

per angelicū ministerium pijsſima matris tua, & patronorum meorum specialium, omniumque electorum tuorū exēpla, preces & merita, excites, adiuues & confortes me ad amplectendos, & observandos prædictos humilitatis actus & articulos. Quod à te fiducialiter expectans, firmiter per te propono hac & hac facere.

Hic rursus repete articulos humilitatis pro quibus instantius rogasti, præmittens singulis, volo propter te, & per te propono.) Postea, actu ipso efficaciter exerce eos articulos, qui possunt in presenti meditatione exerceri, præmittens quod sequitur. (Et nunc gratia tua iam confortatus, ecce hoc & hoc ago. Verbi gratia, Ecce meipsum coram te profundissime humilio & prosterno. Me, ex meipso nihil esse, scire vel posse credo, & cōfiteor. Et sic de cæteris articulis quos potes ipso effectu præsentialiter exercere. Et in fine omnium adde. Adiuua me Domine Deus meus, & vide ac supple imperfctū meum, & sicut scis ad tuā gloriam & meā salutem magis expedire, & sicut vis & potes, fac me verè humilem, & omnes humilitatis actus efficaciter scētantem. O mater Dei humillima, ô Angeli beati, ô patroni mei

*speciales, & vos omnes & singuli sancti
& electi Dei, verè humiles corde, impe-
trate mihi veram cordis humilitatem &
exercitationē. Hac formula utiliter vi-
poteris quando tibi vacabit, & volueris
in aliqua virtute (à cuius perfectione lon-
gius te cognoscis distare) te efficacius exer-
cere, & citius eam à Deo impetrare.*

SEQUUNTUR EXERCITIA

pro virtutibus primæ meditatio-
ni assignatis in prima classe ta-
bulæ initio huius libri positæ.
Quæ sunt, humilitas, timor Dei,
& reuerentia, taciturnitas, mo-
destia & verecundia.

*Exercitium pro humilitate, quæ funda-
mentum est & custos omnium beati-
tudinum & virtutum.*

Humillime IESU, qui exemplo
& verbo ad humilitatis virtutē
toties nos excitasti, ut tui amore
& imitatione, tuoque dono &
merito, sanctorum exemplis &
suffragiis, sicut vis, verè humiles esse possi-
mus, fac ut

I Ex consideratione tuæ infinitæ maie-
statis, dignitatis, & sublimitatis, voluntaria, &
intima cordis submissione, coram te semper

prosterna

prosternamur, & sub potenti manu tua humiliemur, cum omni humilitate & reuerentia te ubique adorantes, & in præsentia tua semper ambulantes.

2 Nihilum nostrum clarè agnoscamus, veraciter & ex corde intelligentes & scientes, quia ex nobis tanquam ex nobis, nihil prorsus sumus, scimus, possumus, aut habemus, nisi peccatum.

3 Ac propterea, sicut veritas exigit, nihili nos faciamus, & ab alijs pro nihilo haberi desideremus, & gaudeamus. Horreamus autem & tristemur aliquid ab alijs aestimari, tanquam ex nobis.

4 Bona, si quæ habemus aut facimus, nunquam nostræ virtuti, industriæ, vel meritis arrogemus & ascribamus: sed purè & principaliter ea tribuamus, & accepta feramus tuæ bonitati & liberalitati, quæ omnia bona operatur in nobis, nos per gratiam suam præueniens, comitans & subsequens, & suæ gratiæ cooperari nos faciens.

5 Ac propterea, pro nullo bono nostro nos laudemus, aut laudari vel honorari ab alijs desideremus, vel gaudeamus: sed potius horreamus & doleamus, tibiq; soli laudē & gloriam omnem tribuamus, & tribui desideremus, & gaudeamus.

6 Non reputemus nos plura vel maiora dona aut bona habere, vel à te recepisse, quam in veritate acceperimus: nec adulantium, nec laudantium nos linguis credamus, sed nos ipsos nobis metiamur. Et quæ data sunt nobis, ex vero conscientiae testimonio, à te dato & infuso, in veritate agnoscamus.

7 Ex bonis & donis quæ habemus, aut à te recepimus, non eleuemur nec superbiamus, pluri nos propterea facientes: sed erubescamus & expauescamus, & tantò magis confundamur, quantò maiora & plura à te receperimus: considerantes nostram indignitatem & offensas multiplices, quibus nos tuis gratijs prorsus indignos reddidimus, cum Petro dicentes: Exi à me Domine, quia homo peccator ego sum. Vel cum Elizabeth: Vnde hoc mihi, vt veniat gratia & liberalitas Domini mei ad me?

8 Non simus securiores & negligentiores, aut minus timorati & solliciti propter dona accepta: imò quo plura acceperimus, cò redamur timoratiore, diligentiores & magis solliciti ne gratiam tuam in vacuum recipiamus vel teneamus: scientes tantò nos obligatiore esse in reddenda ratione, quantò à te plura acceperimus.

9 Non vanè complacemur aut gaudeamus in nobis, propter acceptas gratias: sed potius displiceamus semper nobis, & arguamus nos, quod non ea, qua decet, humilitate & gratitudine illas recipimus: nec ea puritate, diligentia & perfectione in illis exercemur & operamur, sicut tua maiestas requirit: imò etiam per negligentiam aut imprudentiam nostram, multas ex illis negligimus & perdimus.

10 Numquam magnificemus, vel multum ponderemus, aut magni meriti esse existimemus nostra opera, quatenus ex nobis prodeunt: imò semper ea vilipendamus & reprehendamus: in veritate tua clarè recog-

noscentes & confitentes, ea ex se esse nimis vilia & imperfecta ac sordida: ac propterea indigna quæ tibi placeant & sint alicuius coram te meriti: imò reputemus ea esse coram te velut pannum menstruata, si, remota pietate à te iudicentur, propter impuritates & imperfectiones multas illis adiunctas, tibi soli plenè cognitæ. Vnde etiam simus semper solliciti, omnia opera nostra, in cor tuum, purificanda & tuis meritis adiungenda & perficienda, deuotè offerre.

1 Nulli homini, quantumuis abiecto, imperfecto, aut etiam scelerato, nos præferamus, aut æquales putemus, sed ex corde veraciter nos omnibus postponamus, in veritate tua agnoscentes & confitentes, nos omnibus, etiam sceleratissimis (quantum ex nobis est) indigniores & sceleratiores, ex eo, quod (nisi tua gratia nos contineret & custodiret) in deteriora statim rueremus, quàm sceleratissimi quique. Et si quilibet sceleratissimus tantam & talem gratiam à te recepisset, sicut nos, fidelius tibi seruiret quàm nos. Quod nos (nostræ infirmitatis & fragilitatis magis quàm alienæ conscij & certi) debemus reputare & recognoscere sine fictione. Nā etiā si fortasse aliter se res haberet, id tamen ignorare debemus.

2 Non multum ponderemus, nec attendamus priora opera nostra, quæ per gratiam tuam fecimus, sed attendentes quæ & quanta adhuc nobis desunt & quantis tu dignus es, priora nihil faciamus, & quodammodo obliuiscamur. Atque quasi iam primum vitam bonam inchoantes nihil adhuc boni fe-

cerimus; nouo semper feruore ad anteriora nos extendamus, ea quæ retro sunt obliti.

3 Non possideamus dona tua cum proprietate, aut propria complacentia: imò sic perfectè renunciemus omnibus bonis à te acceptis, ea tunc sic purè & integrè in tuam bonitatem (cuius reuera sunt) reiciamus, refundamus & resignemus, ac si numquam illa recepissimus. Tamque nudos & pauperes nos coram abisso tuæ bonitatis constituiamus, ac si nihil prorsus à te vnquam recepimus. Si boni fecerimus, in nihilum nostrum nos transientes & profundè continent.

4 De insuper, Bone I E S V, vt agnoscentes nos innumera peccata contra tuam infinitam maiestatem commisisse.

5 Credamus nos omni confusione & pœna esse dignissimos.

6 Ac propterea zelo iustitiæ desideremus omnem confusionem & pœnam pati.

7 Eamque, vndecumque venientem, cum gaudio amplectamur, & vsque in finē, quandiu durauerit, toleremus.

8 Gaudentes quod sic fiat iustitia, & vltio de peccatis nostris.

9 Et quòd hinc misericorditer castigamur, vt non damnemur in æternum.

1 Denique da, ô humillime I E S V, & fac, vt amorosa & frequenti consideratione, contemblemur tuam profundissimam humilitatem, quam voluntariè assumpsisti.

2 Te ipsum, cum esses altissimus, Deoque patri coequalis, humilians, & formam serui accipiens?

3 Et in omni tua conuersatione & vita

huma

humana humilitatem, vilitatem & abiectio-
nem amplectens & ostendens.

4 Infinitasque confusiones, contemptus,
ludibria, opprobria, vituperia, & passionem
ac mortem denique ignominiosissimam,
cum desiderio & gaudio pro nobis sustinens.

5 Et ex hac amorosa consideratione, da
& fac, VI PROPTER TE, & tui amorem
& imitationem: Et SECUNDUM TE, (id
est) secundum formam & exemplar à te no-
bis propositum: Et PER TE, id est, per tuam
gratiam & meriti adiutorium. Omnem humi-
liationem, abiectioem, vilitatem, omnem-
que contemptum, vilipensionem, opprobria,
confusiones, detractiones, oblocutiones, lu-
dibria, & quicquid ad humilitatis exercitium
(quod per humiliatum tolerantiam &
amplexum perficitur) pertinet: APPRE-
TIEMUS, hoc est, tanquam pretiosum & excel-
lens bonum reputemus; Ex cuius nimirum
amorosa, propter te, tolerantia, gratum tibi
obsequium facimus, & sicut vis, tibi confor-
mamur: peccata nostra castigamus: amorem
priuatum & superbiam in nobis mortifica-
mus: in amore tuo & virtute humilitatis pro-
ficimus, communicantesque tuis passionibus,
earum fructum renouamus, nobisque & alijs
applicamus.

6 Ac propterea talia amemus, desidere-
mus, eaque ex affectu obsecremus à te nobis
concedi, sicut videris expedire.

7 Discrete etiam, cum tuo, vel tuorum
consilio, videamus & tecum eligamus quae
ex istis humiliatum variae exercitijs, ultro
& sponte assumere debeamus, eademque vi-

tiliter assumamus, & fideliter, confidenter & fortiter ac perseveranter illa, quamdiu volueris toleremus.

8 Et quoties talia aliqua aliunde nobis aduenerint, non attendamus nec pondemus quàm malitiosè aut iniustè ab alijs forsitan ista nobis inferantur: sed ad tuam paternam prouidentiam (sine cuius permissione & benigna dispositione nihil prorsus à quoquam nobis fieri potest vel inferri, & per quam omnia in bonum nostrum, si tibi fideliter adhaeruerimus, disponis & conuertis) viua fide aspiciamus: & ex ea immediatè, quæcunque aliunde nobis euenerint, suscipiamus, cum laude & gratiarum actione, pro tuæ voluntatis circa nos impletionem, & pro amore & fructu ex quo, & propter quem ista super nos venire permisisti.

9 Et cum gaudio, quicquid tale fuerit, amplectamur, tamquam rem diu à nobis desideratam & postulatam: tamquam medicinam saluberrimam, à te pijsimo medico nobis propositam: tamquam pignus & testimonium tui erga nos amoris, & tamquam occasionem multiplicis lucris spiritualis.

10 Nec vniquam à talibus liberari queramus, nisi prius hæc (sicut dictum est) cum laude & gratitudine, & gaudio à te suscepimus. Et nisi, quatenus expediret ab his liberari, propter te, & secundum te. Et nihilominus tunc, sic remedia, quibus à talibus liberemur, queramus & amplectamur: vt tamen per veram & non fictam resignationem, parati simus æquali gaudio suscipere horum continuationem, quamdiu volueris & permi-

seris: sicut gauderemus ab his liberari, vtrobiq̃ue æqualiter gaudentes, de tuæ voluntatis impletione.

1 Da etiam, humillime Ihs v, vt omnem exaltationem, laudem, honorem, dignitatem, præminentiam, fauorem, & quicquid superbiæ fomentum nobis præbere posset, malum & nociuum nobis, quatenus tale est, iudicemus & credamus.

2 Ac propterea illud omne, odio habemus & horreamus.

3 Metuamus, & sollicitè præcaueamus ne illud nobis eueniat.

4 Et si tale aliquid nobis oblatum fuerit, statim inclinemus nostram voluntatem ad illud recusandum, aut cum tristitia tolerandum, pro eo, quòd eo nos indignos cognoscimus, & per hoc superbiæ nostræ fomentum nobis datur, nosque ab humilitatis exercitio & fructibus eius retardamur & priuamur.

5 Si tamen aliquid propter te, tuumque honorem nobis inferri, aut à nobis recipi expediat, da vt in hoc, nobis nihil prorsus ascribamus, aut complaceamus.

6 Sed purè & integrè ad honorem tuum referamus, & referri ab alijs optemus & procuremus.

7 Nec inde plus gaudeamus, quàm gauderemus, si istud alteri propter te offerri conspiceremus, vtrobiq̃ue æqualiter gaudentes de tuo honore.

A N N O T A T I O .

Quæ hic expressa sunt de humiliationis & confusionis amplexu, & honoris odio & contemptu, poteris similiter applicare ad amplexum, & hilarem tolerantiam cuiuslibet penuriae, indigentiae, direptionis bonorum, pœnalitatis, laboris, iniuriæ, damni, seruitutis, doloris, cruciatus & cuiuslibet crucis, & ad odium & contemptum contrariarum prosperitatum. Unde in sequentibus virtutibus ista non erunt repetenda, sed hinc resumenda.

B R E V I S E P I L O G V S

*eorum quæ pro humilitate
hic expressa sunt.*

Humillime I E S V, vt verè
humiles simus, da
& fac, vt

- 1 Reuerreamur tuam maiestatem, & sub
ca humiliemur.
- 2 Nihil nos esse recognoscamus.
- 3 Et pro nihilo haberi desideremus.
- 4 Ascubamus tibi integrè omnia bona,
& merita nostra.
- 5 Horreamus & fugiamus, pro aliquo
bono laudari.
- 6 Non reputemus nos habere plura bona
quàm habemus, aut maiora.

7 Erubescamus & humiliemur, ex acceptis donis.

8 Timoratiores reddamur ex acceptis donis, & magis solliciti.

9 Displiceamus semper nobis & arguamus nos.

10 Vilipendamus & reprehendamus omnia opera nostra.

1 Postponamus nos omnibus, etiam vilissimis & sceleratissimis.

2 Priora pro nihilo ducentes, ad anteriora nos extendamus.

3 Omnia bona nostra in te refundentes, nudos nos & pauperes coram te semper constituamus, & in nihilum nostrum nos demergamus.

4 Agnoscamus nos in multis te grauiter offendisse.

5 Ac propterea dignos esse omni confusione & contemptu.

6 Zelo iustitiæ desideremus omnem contemptum & confusionem.

7 Amplectamur & toleremus eam cum gaudio.

8 Gaudentes pro eo, quod sic fit de peccatis nostris iustitia.

9 Et quod hic paternè castigamur, ut non damnemur.

1 Da etiam, ut considerantes tuam propter nos assumptam, & tibi illatam humiliationem & confusionem multiplicem.

2 Tui amore & imitatione omnem humiliationem & confusionem appetiemus, & bonam iudicemus.

3 Amemus eam, & desideremus, ac pe-

stamus nobis inferri.

4 Discretè eam eligamus, & viriliter assumamus.

5 Et aliunde nobis infligam, de tua prouidentia illam suscipiamus.

6 Et cum gaudio illam amplectamur ac toleremus.

7 Nec ab ea liberari queramus, nisi propter te & secundum te, cum resignatione plena & integra.

8 Omnem etiam honorem, laudem, & dignitatem, nobis malam & nociuam iudicemus.

9 Odio habeamus & horreamus.

10 Metuamus, & quantum poterimus, fugiamus.

11 Oblatam ab alijs, cum erubescencia & dolore recipiamus.

12 Tibi integrè referamus, & referri cupiamus.

¶ Exercitium pro timore & reuerentia.

Timoratissime & reuerendissime

I E S U C H R I S T E Domine,
quia vis, & licut vis, potes, scis &
vis, fac nos tui amore & imitatione,
tuoque dono & merito,
verè & religiosè timoratos &
reuerentes.

Quod vt fiat, da vt

1 Attentiùs consideremus hostium nostrorum inuisibilibum, hoc est, demonum multitudinem, subtilitatem, vigilantiam, malitiam & crudelitatem, qui semper nos cir-

cundant, & quærunt vt deuorent, & ad peccatum pertrahant.

2 Mundi huius vanos honores, diuitias & voluptates, tanquam diuerfos laqueos, nobis propósitos attendamus.

3 Mundanorum mala exémpła, suasiones, adulationes, fauores, irrisiones, & persecutiones, quibus nos à via salutis auertere conantur, consideremus.

4 Carnis nostræ, aduersus spiritum semper concupiscentis, continuum & intestinum bellum aduertamus.

5 Nostram, ignorantiam, imprudentiam, & infirmitatem multiplicem agnoscamus.

6 Et ex his omnibus colligamus, quàm difficile peccatum vitare possumus, nisi cum multo tremore & solitudine salutem nostram operemur.

7 Propterea iugiter timeamus & sollicitè præcaueamus, ne prædictorum hostium insidijs, tentationibus & violentijs, ad peccati consensum delectationem vel actum pertrahamur.

8 Hoc enim vnicum est quod timere debemus, ne per peccatum te offendamus, & debitum tibi obsequium subtrahamus.

9 Non tam propter æternas pœnas & damna, quæ per peccatum incurrimus (licet hæc aliquando fructuosè considerentur ad excitandum in nobis timoris affectum.)

10 Quàm potissimum & principaliter, quia, propter tuam infinitam maiestatem, bonitatem, charitatem & beneficentiam, superdignissimus es, cui à nobis ex puro amore (iuxta supremum beneplacitū tuum, seruiatur.

tur, etiam si nihil nobis accederet commodi ex seruitio tibi impenso, aut incommodi, ex omisso obsequio.

1 Ergo considerantes quàm multæ & graues tentationes & laquei semper & vbique ad te offendendum nos alliciant.

2 Iugiter timeamus te offendere, aliquid quod tibi displicet committendo.

3 Vel aliquid, quod à nobis exigit, omit-
tendo.

4 Vel, minus diligenter & alacriter tibi seruiendo.

5 Sic tamen timeamus, vt hic timor nos nimium non deiciat, aut perturbet.

6 Sed exciret ab omni torpore, negligencia & vana securitate.

7 Faciâtque in tuo seruitio alacres, vigilantes, & deuotos.

8 Denique expellat à nobis, & prohibeat omne peccatum.

9 Et ad omne bonum faciendum, nos impellat.

10 Fac nos etiam reuerentes, sic vt semper & vbique, maximè autem in tuo diuino seruitio, præsentiam tuæ maiestatis sapiamus.

11 Et in spiritu ac veritate te reueremur, per supremam adorationem & profundissimam sub te humiliationem & submissionem ac resignationem.

12 Torôque corpore, & exteriori nostro homine, supremam reuerentiam tibi exhibeamus, maturis verbis, gestibus, motibus & moribus coram te ambulantes semper & vbique. Et ad nomen tuum (IESV) deuotè inclinemus, profundissimèque nos

humiliantes sub, Gloria Patri, & similibus versibus.

¶ Exercitium pro taciturnitate, quæ virtus recte iungitur humilitati, quia proprium est humilis tacere usque ad interrogationem, vel necessitatem.

Taciturnitatis sanctæ amator & largitor, IESU. benignissime, ut fructuosè & religiosè taciturni simus; da ut hæc propterea seruemus.

1 Non loquamur quando, & ubi, & cum quibus loqui nobis non licet vel expedit.

2 Non præsumamus loqui, sine tua interna licentia, aut necessitate, vel utilitate exigente.

3 Interrogati, breuiter respondeamus: id quod fuerit necessarium, cauentes superflua addere, & colloquia sine causâ protrahere.

4 Instantiam omnem, & effusionem ante tempus fugiamus.

5 A detractione omni sic sollicitè caueamus, ut de aliorum defectibus nunquam, nisi pro necessario & utili fine, loqui vel audire acquiescamus: sed eos, qui alijs detrahunt (si commodè possumus, & speremus correctionem) arguamus, vel eos fugiamus, vel tristitia vultus eorum detractionem nobis displicere ostendamus, vel sermonem ad alia vtilia conuertentes, eorum detractionem interrom-

pamus.

pamus. Caueamus etiam faciles esse ad credendum his, qui aliorum defectus narrant, & ad sinistrè iudicandum de auditis: sed iudicium omne remerarium, & suspicionē malam suspendamus, donec certò constiterit id verum, & malum esse, quod nobis nuntiatum est, si ad nos pertineat providere.

6 Non contendamus verbis eam aliquo, nec contentiosè nostram sententiam defendamus.

7 Caueamus duriori verbo proximum exasperare, vel cum iracundiæ impetu eum corrigere, sed in spiritu lenitatis, aut certè cum ea modestia, ut non habeat occasionem putandi, quod aliter quàm ex charitate, & zelo iustitiæ eum corripiamus.

8 Adulatoria verba omnino fugiamus, neminem in facie laudantes, ut ei placeamus, nulliusque vitia palpantes, & falsa pietate excusantes.

9 Corrigere fratres non omittamus, quando & in quibus nostram fraternam correctionem illis, vel alijs prodesse posse non desperabimus.

10 Mendacium, dolum & simulationem omnia fugiamus.

11 Secularia, ad nos non pertinentia, curiosa & otiosa verba, quæ nullam habent utilitatem, aut utilitatis intentionem, vitemus.

12 A scurrilibus verbis, nugis, fabulis & risu immoderato atque clamore, perpetuò abstineamus, & multò magis à lasciuis, turpibus, iniuriosis, aut apertè malis verbis semper præcaueamus.

Denique fac benignissime
IESV, vt

1 Ea sola loquamur, quæ fuerint vel ad honorem tuum;

2 Vel ad nostram aut proximorum necessitatem, ædificationem, aut vtilitatem:

3 Seruando semper in sermone, modestiam & breuitatem;

4 In corde, benignitatem;

5 In vultu, serenitatem;

6 In gestu, compositionem membrorum decentem, honestatēque & grauitatem modestam.

7 Eya benignissime IESV, per suauissimum spiritum tuum, & angelicum ministerium, Fac vt

Omnis noster sermo, sit in gratia sale conditus, sic, vt det gratiam & ædificationem audientibus.

8 Sic loquamur, quasi sermones Dei, atq; vtinam, non nos, sed spiritus tuus semper loquatur in nobis, & per nos.

9 Vtinam per spiritum tuum & angelicum ministerium, suggeras nobis verba salutaria, quibus in colloquijs cum alijs constituti, possimus verba superflua aut nociua excludere, aut interrumpere prudēter & modestē.

1 Vtinā inter loquendū, vno oculo semper te intus nobis præsentiſſimum attendamus.

2 Et ex te clarē & efficaciter intelligamus, quid, quando & quomodo tacendum, vel loquendum, aut cessandum sit.

3 Et statim fideliter, simpliciter ac integre tuæ inspirationi acquiescamus, omni

humano

humano timore postposito.

4 Da etiam, bone I E S V, vt post omnem loquutionem, quàm primum nobis licuerit, nos discutiamus & tecum recolligamus.

5 Atque si in supradictis deliquerimus, pœniteamus.

6 Et propositum renouemus.

7 Eya, benignissime I E S V, quantò difficilius est linguam ab omni delicto custodire, & in omnibus bene dirigere.

8 Tantò maiorem gratiam ad hoc nobis digneris conferre.

9 Et in hoc nos cautiore & magis sollicitos semper reddere.

10 Amen. Ita quæso fiat sicut amanter & confidenter petimus.

¶ Exercitium pro modestia & verecundia.

Modestissime I E S V, quia vis, & sicut potes, scis & vis, fac nos tui amore & imitatione, tuoq; dono & merito, verè & religiosè modestos.

Eya igitur, da & fac, vt

1 Nunquam præsumamus aliquid præcipitanter & inconsideratè aggredi, absque tua interna vel externa licentia, & intentionis recta directione.

2 Non attentemus aliquid proprio motu ultra vires, aut acceptam gratiam, vel ultra quàm status noster & officium requirunt.

3 Non tentemus te periculis nos vltro exponentes, quod possumus vitare.

4 Singularia, ad quæ nec nostra regula, nec maiorum nos cohortantur exempla, non præsumamus aggredi.

5 Secreta & peculiaria exercitia, quæ ab alijs non solent publicè fieri, & ad quæ ex debito nostræ vocationis non tenemur, non ostentemus, nec in publico exerceamus, nec alijs reuelemus, nisi propter te & secundum te, ad tuam gloriam, & nostram vel proximi ædificationem.

6 Proprio sensui non innitatur, nec in sententia nostra pertinaces simus: sed in dubijs (præsertim grauioribus) humiliter à seniore vel prudentiore, consilium quæramus, & aliorum sententiæ (salua veritate fidei & iustitiæ) faciliè cedamus, modesti, suadibiles & pacifici.

7 Non ambiamus, nec appetamus honores, dignitates, primos accubitus & similia: sed appetamus & eligamus semper (quantum in nobis est) humiliorem & inferiorem locum, cæteris subesse, viliore obedientias & abiectissima obsequia amplecti, & in omnibus minima semper & maximè indigna, quæ à cæteris contemnuntur aut relinquuntur, & supersunt, habere, æstimando nos istis etiam esse indignos.

8 Non præsumamus ante seniores, vel maiores loqui, aut non interrogati, respondere, aut alios loquentes interrompere, aut non vocati, accedere: vel non missi, nos intromittere ad ea, quæ nobis commissa non sunt.

9 Ad omnia, quæ nobis iniunguntur, vel ut

operarios malos & indignos, ac insufficientes nos iudicemus, & tamen propter meritum obedientiæ, simpliciter, & fideliter ea implere conemur, confidentes de sola tua misericordia & potentia.

10 Nostræ vilitatis & multiplicis iniquitatis conscij, verecundè semper & ubique, coram te & hominibus nos habeamus, in omni conuersatione nostra, & exercitijs tam internis quàm externis; in habitu, gestu, incessu, aspectu, verbo & cæteris, verecundiam, humilitatem, & modestiam semper exhibentes, demissisq; oculis, & capite modicè inclinato, in tua præsentia reuerenter ambulantes.

SE Q V V N T V R V I R T V T E S
secundæ meditationi ascriptæ;
quæ sunt, Paupertas, Sobrietas,
Castitas & Deuotio.

¶ Exercitium pro paupertate voluntaria.

O pauperrime I E S V, Deus superamandissime,

I **T**V, cùm diues esses, & ad nutum omnia possideres, vt tua inopia nos ditares, dignatus es extremā paupertatem, nuditatem, & indigentiam eligere, assumere, & cum gaudio pa-

ti & tolerare, ab infantia vsque ad mortem.

2 Tu enim voluisti ex paupere matre, pauperi fabro desponsata, nasci in Bethleem parua & paupere ciuitate, in diuersorio pauperum, vbi etiam locum non inueniens, in præsepio es positus, vilibus pannis inuolutus, omnibúsque necessarijs commoditatibus destitutus.

3 Tu in omni vita tua, nec agrum, nec argentum, nec possessionem aliquam, nec vllam rem propriam habuisti: nec de rebus huius mundi recepisti, aut recipere voluisti, nisi quantum necesse fuit ad subleuandam extremam indigentiam vitæ tuæ, idq; cum fame, siti, frigore, calore & multo labore ac austeritate.

4 Nec de rebus delicatis & exquisitis, necessitates corporis subleuasti, sed de rebus grossis & communibus, quæ secundum loca & tempus inueniebantur in ea prouincia, in qua tu sine domo, & habitaculo proprio viuebas, non habens vbi caput reclinares.

5 Denique (propter infinitum & dulcissimum amorem quo tu nos dilexisti) summè pauper fuisti, re, voluntate, & spiritu.

6 Pauper, inquam, & inops, quoad res temporales.

7 Pauper in amicis & in potentia, quam, cum haberes, ostendere noluisti: sed quasi infirmus apparere voluisti.

8 Pauper in sapientia mundana, in fama sanctitatis, & in statu dignitatis.

9 Et in omnibus sic pauper existens, paupertatem prædicasti, pauperesque beatos, &

regni

regni cœlorum possessores, & mundi iudices
affuturos docuisti.

10 Diuites autem, affectu & cupiditate,
condemnasti, & diuitias ac abundantias præ-
dictas esse contemnendas, re, verbo, conuer-
satione & exemplo, prædicasti, ac suadere
voluisti.

12 Postremò, tu paupertimus & nudus
omninò, in cruce pendere, nec vel modicum
aquæ, pro refocillanda siti tua vehementissi-
ma, habere elegisti.

11 Denique in alieno sepeliri sepulchro
dignatus es.

1 Eya ergo, benignissime I E S V, in ea
charitate, qua tu tantus & talis, pro nobis
tantillis & tam indignis, tam extremam pau-
pertatem & penuriam subire & amplecti vo-
luisti.

2 Quia vis, & sicut potes, scis, & vis, fac
nostri amore & imitatione,

3 Tuòque dono & merito.

4 Non verbo solùm, sed re, voluntate, spi-
ritu, & facto diligere & sectari paupertatem.

5 Idq; in rerum temporalium possessione
& proprietate.

6 In amicitijs & familiaritatibus.

7 In potentia, & sapientia mundana, &
curiositatibus.

8 In fama sanctitatis, & appetitu ac desi-
derio omnis prælationis & dignitatis.

9 In omnibus denique rebus & delecta-
tionibus creatis.

10 Quibus, si non possumus omninò ca-
rere, & nos totaliter spoliare & priuare:
fac, vt saltem illis nunquam per affectum

& proprietatem inhæreamus, sed absq; proprietate illis utamur, tantum propter te, & secundum te.

1 Fac igitur, ut nihil cupiamus habere præter te, aut nisi propter te, & secundum te.

2 Nihil proprium nobis vendicemus, dicamus, aut possidere desideremus.

3 Nihil absq; tua, vel (si in obedientia regulari vivimus) superioris nostri licentia & voluntate petamus, recipiamus, aut retineamus, nihilq; donec, mutuemus, permutemus, aut quovis modo alienemus.

4 Utamur omnibus, nobis ad usum concessis, non tanquam proprijs, sed tanquã tuis; à te mutuò acceptis: idq; iuxta tuam, vel (si in obedientia vivimus) superioris nostri voluntatem & intentionem.

5 Paratũ cor semper habeamus resignandi omnia & relinquendi omnia quæ habemus absque murmure & tristitia inordinata, quoties & quodocunque tu ipse volueris, aut permiseris, aut superior noster (si in obedientia vivimus) petierit, siue mandaverit.

6 Curiositatem, pretiositatem, abundantiam, & superfluitatem, in omnibus quibus utimur, odio habeamus, horreamus, & fugiamus, aut si hæc adfuerint, inde doceamus, & irascamur, & quantum commodè poterimus, ista viriliter abiiciamus.

7 Simplicitatem, vilitatem, & strictam necessitatem in omnibus amemus, eligamus, desideremus, quæramus, & cum gaudio amplectamur.

8 Ipsis etiam necessarijs commoditatibus, cum aliquo tædio & affectus aversione, uta-

mur, ex consideratione tuæ, & sanctorum tuorum extremæ paupertatis & indigentæ, & ex desiderio tuæ conformitatis.

9 Penuriam in omnibus tecum pati (quantum discreta & vera necessitas permittit) eligamus, quæramus, & cum gaudio spiritus eam præsentem amplectamur & toleremus.

10 Undecunque super nos venerit penuria, & rerum etiam necessariorum subtractio, eam de manu tua cum laude & gratiarum actione suscipiamus, & quamdiu duraverit, cum gaudio toleremus, in unione tuarum indigentiarum: nec ab ea liberari desideremus, aut procuremus, nisi propter te, & secundum te.

¶ Pro paupertate in rebus spiritualibus.

Da etiam paupertate I E S U,
& fac ut

1 Nihil nos ex nobis esse, scire, posse, vel habere, non solum credamus sed sentiamus, & confiteamur.

2 Nihil etiam appetamus nos esse, scire, posse, vel habere, aut reputari, nisi propter te, & secundum te.

3 In donis à te acceptis, nunquam quiescamus, nec illis fruamur, aut variè & inordinatè delectemur in eis.

4 Sed illis utamur, duntaxat propter te, & secundum te, ad tuum honorem, iuxta supremum beneplacitum.

5 Lucrum ex illis facere propter te, &

secundum

6 Et per te, id est, de tua paterna prouidentia & liberalitate.

7 Et tecum, in tua praesentia manentes tibiq; intendentes.

8 Humiles, nos indignos his commodis existimantes.

9 Obedientes tuae voluntati.

10 Miserantes, & succurrentes nostrae necessitati.

1 Tibiq; gratias agentes, pro eo quod illas tribuis, & eis uti dignatus es.

2 Et nihilominus ex consideratione tuarum, & sanctorum tuorum, abstinentiarum, Erubescences, de nostra dissimilitudine.

3 Timentes, & sollicitè praecauentes, ne in his sumendis excedamus.

4 Resignantes nos, ad quamcunque volueris abstinentiam.

5 Et obsecrantes, ut suppleas imperfectum nostrum.

6 Et ad perfectiores abstinentias nos, si cut volueris, promoueas.

*§ Pro sobrietate exercitium
aliud.*

Temperantissime IESU, ut tui amore & imitatione, tuoque merito & dono temperantes simus: Fac ut necessarias corporis recreationes sumamus,

1. Purè propter te, non autem propter

delectationem, licet non sine delectatione, sed quia vis, & gratum habes ut illas sumamus etiam cum delectatione, quatenus per eas in tuo seruitio confortemur.

2 Cum gratitudine, gratias agentes pro paterna tua providentia & charitate, qua hæc nobis provides, & eisdem pro nobis uti voluisti, ne sanctis tuis dedisti illis sobriè uti.

3 Cum humilitate & erubescencia, ex consideratione nostræ indignitatis & difformitatis à tua. & sanctorum tuorum abstinencia, parcitate & austeritate.

4 Cum timore & cantela, ne in harum recreationum usu superfluo, aut inordinato, te offendamus.

5 Cum reuerentia tuæ diuinæ præsentia, coram te reuerenter, honestè, maturè, & modestè hæc commodà sumentes, absque nimia auiditate, præcipitatione, aut effusione.

6 Cum parcitate & tenuitate discreta, & veræ paupertati congruà, tantum in quantitate de istis sumendo, quantum in veritate necessarium, vel utile nobis esse iudicauerimus, vel æstimauerimus, ad confortandum nos in tuo seruitio, aut quantum putauerimus te velle, ut pro temporis ratione & nostri status ac officij conditione, de his sumamus.

7 Cum austeritate discreta, sic ut omnem non necessariam, nec utilem ad spiritualem profectum, vel sanitatē corporis, delectationem & lautitiem, vel mollitiem in his fugiamus, quantum, sine singularitatis nota, vel proximi scandalo, poterimus.

8 Cum auersione mentis, à delectatione,

quæ

humiliantes sub, Gloria Patri, & similibus versibus.

*¶ Exercitium pro taciturnitate, quæ vir-
tus rectè iungitur humilitati, quia
proprium est. humilis tacere vsque
ad interrogationem, vel necessita-
tem.*

Taciturnitatis sanctæ amator &
largitor, I E S V. benignissime, vt
fructuosè & religiosè taciturni
simus; da vt hæc propterea ser-
uemus.

1 Non loquamur quando, & vbi, & cum
quibus loqui nobis non licet vel expedit.

2 Non præsumamus loqui, sine tua inter-
na licentia, aut necessitate, vel utilitate exi-
gente.

3 Interrogati, breuiter respondeamus id
quod fuerit necessarium, cauentes superflua
addere, & colloquia sine causâ protrahere.

4 Iactantiam omnem, & effusionem ante
tempus fugiamus.

5 A detractione omni sic sollicitè cauea-
mus, vt de aliorum defectibus nunquam, nisi
pro necessario & utili fine, loqui vel audire
acquiescamus: sed eos, qui alijs detrahunt (si
commode possumus, & speremus correctione-
nem) arguamus, vel eos fugiamus, vel tristi-
tia vultus eorum detractionem nobis displicere ostendamus, vel sermonem ad alia vtilia
conuertentes, eorum detractionem interrom-

pamus.

pamus. Caueamus etiam faciles esse ad credendum his, qui aliorum defectus narrant, & ad sinistrè iudicandum de auditis: sed iudicium omne remerarium, & suspicionē malam suspendamus, donec certò constiterit id verum, & malum esse, quod nobis nuntiaturum est, si ad nos pertineat providere.

6 Non contendamus verbis cum aliquo, nec contentiosè nostram sententiam defendamus.

7 Caueamus duriori verbo proximum exasperare, vel cum iracundiae impetu eum corrigere, sed in spiritu lenitatis, aut certè cum ea modestia, ut non habeat occasionem putandi, quod aliter quàm ex charitate, & zelo iustitiae eum corripiamus.

8 Adulatoria verba omnino fugiamus, neminem in facie laudantes, ut ei placeamus, nulliusque vitia palpantes, & falsa pietate excusantes.

9 Corrigere fratres non omittamus, quando & in quibus nostram fraternam correctionem illis, vel alijs prodesse posse non desperabimus.

10 Mendacium, dolum & simulationem omnem fugiamus.

11 Secularia, ad nos non pertinentia, curiosa & otiosa verba, quae nullam habent utilitatem, aut utilitatis intentionem, vitemus.

12 A scurrilibus verbis, nugis, fabulis & risu immoderato atque clamore, perpetuò abstineamus, & multò magis à lasciuiis, turpibus, iniuriosis, aut apertè malis verbis semper præcaueamus.

Denique fac benignissime

I E S V , V T

1 Ea sola loquamur , quæ fuerint vel ad honorem tuum,

2 Vel ad nostram aut proximorum necessitatem, ædificationem, aut vtilitatem:

3 Seruando semper in sermone , modestiam & breuitatem;

4 In corde, benignitatem;

5 In vultu, serenitatem;

6 In gestu , compositionem membrorum decentem , honestatēque & grauitatem modestam.

7 Eya benignissime I E S V , per suauissimum spiritum tuum , & angelicum ministerium, Fac vt

Omnis noster sermo, sit in gratia sale conditus, sic, vt det gratiam & ædificationem audientibus.

8 Sic loquamur, quasi sermones Dei, atq; vtinam, non nos, sed spiritus tuus semper loquatur in nobis, & per nos.

9 Vtinam per spiritum tuum & angelicum ministerium, suggeras nobis verba salutaria, quibus in colloquijs cū alijs constituti, possimus verba superflua aut nociua excludere, aut interrūpere prudēter & modeste.

1 Vtinā inter loquendū, vno oculo semper te intus nobis præsentiſſimum attendamus.

2 Et ex te clarē & efficaciter intelligamus, quid, quando & quomodo tacendum, vel loquendum, aut cessandum sit.

3 Et statim fideliter, simpliciter ac integrē tuæ inspirationi acquiescamus, omni

humano

humano timore postposito.

4 Da etiam, bone I E S V, vt post omnem loquutionem, quàm primum nobis licuerit, nos discutiamus & tecum recolligamus.

5 Atque si in supradictis deliquerimus, pœniteamus.

6 Et propositum renouemus.

7 Eya, benignissime I E S V, quantò difficilius est linguam ab omni delicto custodire, & in omnibus bene dirigere.

8 Tantò maiorem gratiam ad hoc nobis digneris conferre.

9 Et in hoc nos cautiore & magis solictos semper reddere.

10 Amen. Ita quæso fiat sicut amanter & confidenter petimus.

¶ Exercitium pro modestia & verecundia.

Modestissime I E S V, quia vis, & sicut potes, scis & vis, fac nos tui amore & imitatione, tuoq; dono & merito, verè & religiosè modestos.

Eya igitur, da & fac, vt

1 Nunquam præsumamus aliquid præcipitanter & inconsideratè aggredi, absque tua interna vel externa licentia, & intentionis recta directione.

2 Non attentemus aliquid proprio motu ultra vires, aut acceptam gratiam, vel ultra quàm status noster & officium requirunt.

3 Non tentemus te periculis nos vltro exponentes, quod possumus vitare.

4 Singularia, ad quæ nec nostra regula, nec maiorum nos cohortantur exempla, non præsumamus aggredi.

5 Secreta & peculiaria exercitia, quæ ab alijs non solent publicè fieri, & ad quæ ex debito nostræ vocationis non tenemur, non ostentemus, nec in publico exerceamus, nec alijs reuelemus, nisi propter te & secundum te, ad tuam gloriam, & nostram vel proximi ædificationem.

6 Proprio sensui non innitamur, nec in sententia nostra pertinaces simus: sed in dubijs (præsertim grauioribus) humiliter à seniore vel prudentiore, consilium quæramus, & aliorum sententiæ (salua veritate fidei & iustitiæ) facilè cedamus, modesti, suadibiles & pacifici.

7 Non ambiamus, nec appetamus honores, dignitates, priuos accubitus & similia: sed appetamus & eligamus semper (quantum in nobis est) humiliorem & inferiorem locum, cæteris subesse, viliores obedientias & abiectissima obsequia amplecti, & in omnibus minima semper & maximè indigna, quæ à cæteris contemnuntur aut relinquuntur, & supersunt, habere, æstimando nos istis etiam esse indignos.

8 Non præsumamus ante seniores, vel maiores loqui, aut non interrogati, respondere, aut alios loquentes interrompere, aut non vocati, accedere: vel non missi, nos intromittere ad ea, quæ nobis commissâ non sunt.

9 Ad omnia, quæ nobis iniunguntur, velut

operarios malos & indignos, ac insufficientes nos iudicemus, & tamen propter meritum obedientiæ, simpliciter, & fideliter ea implere conemur, confidentes de sola tua misericordia & potentia.

10 Nostræ vilitatis & multiplicis iniquitatis conscij, verecundè semper & ubique, coram te & hominibus nos habeamus, in omni conuersatione nostra, & exercitijs tam internis quàm externis, in habitu, gestu, incessu, aspectu, verbo & cæteris, verecundiam, humilitatem, & modestiam semper exhibentes, demissisq; oculis, & capite modicè inclinato, in tua præsentia reuerenter ambulantes.

SEQVUNTUR VIRTUTES
secundæ meditationi ascriptæ;
quæ sunt, Paupertas, Sobrietas,
Castitas & Deutio.

¶ Exercitium pro paupertate voluntaria.

O pauperrime I E S V, Deus superamandissime,

IV, cum diues esses, & ad nutum omnia possideres, vt tua inopia nos ditares, dignatus es extremā paupertatem, nuditatem, & indigentiam eligere, assumere, & cum gaudio pa-

ti & tolerare, ab infantia vsque ad mortem.

2 Tu enim voluisti ex paupere matre, pauperi fabro desponsata, nasci in Bethleem parua & paupere ciuitate, in diuersorio pauperum, vbi etiam locum non inueniens, in præsepio es positus, vilibus pannis inuolutus, omnibûsque necessarijs commoditatibus destitutus.

3 Tu in omni vita tua, nec agrum, nec argentum, nec possessionem aliquam, nec vllam rem propriam habuisti: nec de rebus huius mundi recepisti, aut recipere voluisti, nisi quantum necesse fuit ad subleuandam extremam indigentiam vitæ tuæ, idq; cum fame, siti, frigore, calore & multo labore ac austeritate.

4 Nec de rebus delicatis & exquisitis, necessitates corporis subleuasti, sed de rebus grossis & communibus, quæ secundum loca & tempus inueniebantur in ea prouincia, in qua tu sine domo, & habitaculo proprio viuebas, non habens vbi caput reclinares.

5 Denique (propter infinitum & dulcissimum amorem quo tu nos dilexisti) summè pauper fuisti, re, voluntate, & spiritu.

6 Pauper, inquam, & inops, quoad res temporales.

7 Pauper in amicis & in potentia, quam, cum haberes, ostendere noluisti: sed quasi infirmus apparere voluisti.

8 Pauper in sapientia mundana, in fama sanctitatis, & in statu dignitatis.

9 Et in omnibus sic pauper existens, paupertatem prædicasti, pauperesque beatos, &

regni cœlorum possessores, & mundi iudices
affuturos docuisti.

10 Diuites aurem, affectu & cupiditate,
condemnasti, & diuitias ac abundantias præ-
dictas esse contemnendas, re, verbo, conuer-
satione & exemplo, prædicasti, ac suadere
voluisti.

12 Postremò, tu pauperrimus & nudus
omninò, in cruce pendere, nec vel modicum
aquæ, pro refocillanda siti tua vehementissi-
ma, habere elegisti.

11 Denique in alieno sepeliri sepulchro
dignatus es.

1 Eya ergo, benignissime I E S V, in ea
charitate, qua tu tantus & talis, pro nobis
tantillis & tam indignis, tam extremam pau-
pertatem & penuriam subire & amplecti vo-
luisti.

2 Quia vis, & sicut potes, scis, & vis, fac
nostri amore & imitatione,

3 Tuòque dono & merito.

4 Non verbo solum, sed re, voluntate, spi-
ritu, & facto diligere & sectari paupertatem.

5 Idq; in rerum temporalium possessione
& proprietate.

6 In amicitijs & familiaritatibus.

7 In potentia, & sapientia mundana, &
curiositatibus.

8 In fama sanctitatis, & appetitu ac desi-
derio omnis prælationis & dignitatis.

9 In omnibus denique rebus & delecta-
tionibus creatis.

10 Quibus, si non possumus omninò ca-
rere, & nos totaliter spoliare & priuare:
scæ, vt saltem illis nunquam per affectum

& proprietatem inhæreamus, sed absq; proprietate illis vtamur, tantum propter te, & secundum te.

1 Fac igitur, vt nihil cupiamus habere præter te, aut nisi propter te, & secundum te.

2 Nihil proprium nobis vendicemus, dicamus, aut possidere desideremus.

3 Nihil absq; tua, vel (si in obedientia regulari viuimus) superioris nostri licentia & voluntate petamus, recipiamus, aut retineamus, nihilq; doneus, mutuemus, permutemus, aut quouis modo alienemus.

4 Vtamur omnibus, nobis ad vsum concessis, non tanquam proprijs, sed tanquã tuis, à te mutuo acceptis: idq; iuxta tuam, vel (si in obedientia viuimus) superioris nostri voluntatem & intentionem.

5 Paratũ cor semper habeamus resignandi omnia & relinquendi omnia quæ habemus absque murmure & tristitia inordinata, quoties & quandocunque tu ipse volueris, aut permiseris, aut superior noster (si in obedientia viuimus) petierit, siue mandauerit.

6 Curiositatem, pretiositatem, abundantiam, & superfluitatem, in omnibus quibus vtimur, odio habeamus, horreamus, & fugiamus, aut si hæc adfuerint, inde doceamus, & irascamur, & quantum commodè poterimus, ista viriliter abiiciamus.

7 Simpliciter, vilitatem, & strictam necessitatem in omnibus amemus, eligamus, desideremus, quæramus, & cum gaudio amplectamur.

8 Ipsis etiam necessarijs commoditatibus, cum aliquo tædio & affectus auersione, uta-

mur, ex consideratione tuæ, & sanctorū tuorum extremæ paupertatis & indigentia, & ex desiderio tuæ conformitatis.

9 Penuriam in omnibus tecū pati (quantum discreta & vera necessitas permittit) eligamus, quæramus, & cum gaudio spiritus eam præsentem amplectamur & toleremus.

10 Undecunque super nos venerit penuria, & rerum etiam necessariarum subtractio, eam de manu tua cum laude & gratiarum actione suscipiamus, & quamdiu durauerit, cum gaudio toleremus, in vnione tuarum indigentiarum: nec ab ea liberari desideremus, aut procuremus, nisi propter te, & secundum te.

¶ Pro paupertate in rebus spiritualibus.

Da etiam pauperrime I E S V,
& fac ut

1 Nihil nos ex nobis esse, scire, posse, vel habere, non solum credamus sed sentiamus, & confiteamur.

2 Nihil etiam appetamus nos esse, scire, posse, vel habere, aut reputari, nisi propter te, & secundum te.

3 In donis à te acceptis, nunquam quiescamus, nec illis fruamur, aut variè & inordinatè delectemur in eis.

4 Sed illis vtamur, duntaxat propter te, & secundum te, ad tuum honorem, iuxta supremum beneplacitum.

5 Lucrum ex illis facere propter te, &

secundum

secundum te, sumus solliciti, & si quod lucrum fecerimus, illud tibi prorsus ascribamus, & integrè offeramus, nihil inde gloriantes, aut nobis reseruantes, vel ascribentes.

6 Parati sumus donis omnibus carere, quoties tibi placuerit, aut tu permiseris.

7 Nec de eorum subtractione nimium contristemur, aut perturbemur, sed eam de manu tua, cum laude & gratitudine amplectamur.

8 Oremus tamen & laboremus, pro eorum recuperatione, ut illis adiuti fidelius & alacrius tibi seruiamus.

9 Sed hoc faciamus cum perfecta resignatione, ad tolerandam omnem penuriam, ariditatem, & donorum tuorum carentiam, quandiu volueris.

10 Ut sic nudo amore, te, nudum & crucifixum pro nobis, sequamur, non minus te amantes, nec minus tibi adhaerentes: sed nec remissiùs secundum spiritum tibi seruientes in ariditate, & deuotionis subtractione, quam in abundantia tuorum donorum, & sensibili deuotione & alacritate.

*J Exercitium pro Sobrietate &
Temperantia.*

Temperantissime , & sobrietatis
studiosissime I E S V Domine ,
quia vis, & sicut potes , scis , &
vis , fac nos tui amore & imita-
tione , tuoque merito & dono,
verè ac religiosè temperantes
& sobrios.

Fac igitur , vt

1 Cibum , somnum , & cæteras oblecta-
tiones & voluptates , ad vsum & conserva-
tionẽ vitæ præsentis necessarias , & ad con-
fortandum nos in tuo seruitio , iuxta statum
nostrum & officium , vtiles & accommodas,
sumpturi , prius deliberato animo firmiter
statuamus , nos eas nequaquam sumpturos ,
nisi te id velle putaremus.

2 Et offeramus nos promptos & paratos ,
ad carendum & abstinendum eis , quoties &
quandocunq; tibi placere intellexerimus ,
idq; tui amore , & desiderio assequendorum
fructuum abnegationis.

3 Sicq; hac præparatione & oblatione
præmissa , eas sumamus , non propter delecta-
tionem quæ in eis est.

4 Sed PROPTER TE , hoc est , quia vis , &
gratum habes , vt sic faciamus.

5 Et SECUNDVM TE , id est , secundum men-
suram & modum , tam in quantitate , quam
in qualitate tibi placita.

6 Et per te, id est, de tua paterna prouidentia & liberalitate.

7 Et tecum, in tua præsentia manentes tibiq; intendent.

8 Humiles, nos indignos his commodis existimantes.

9 Obedientes tuæ voluntati.

10 Misericordes, & succurrentes nostræ necessitati.

1 Tibiq; gratias agentes, pro eo quòd illas tribuis, & eis uti dignatus es.

2 Et nihilominus ex consideratione tuarum, & sanctorum tuorum, abstinentiarum, Erubescantes, de nostra dissimilitudine.

3 Timentes, & sollicitè præcauentes, ne in his sumendis excedamus.

4 Resignantes nos, ad quamcunque volueris abstinentiam.

5 Et obsecrantes, ut suppleas imperfectum nostrum.

6 Et ad perfectiores abstinentias nos, sicut volueris, promoueas.

*¶ Pro sobrietate exercitium
aliud.*

Temperantissime IESU, ut tui amore & imitatione, tuoque merito & dono temperantes simus: Fac ut necessarias corporis recreationes sumamus,

1 Purè propter te, non autem propter

delectationem, licet non sine delectatione, sed quia vis, & gratum habes vt illas sumamus etiam cum delectatione, quatenus per eas in tuo seruitio confortemur.

2 Cum gratitudine, gratias agemes pro paterna tua prouidentia & charitate, qua hæc nobis prouides, & eisdem pro nobis. vt voluisti, ne sanctis tuis dedisti illis sobriè vti.

3 Cum humilitate & erubescencia, ex cōsideratione nostræ indignitatis & difformitatis à tua. & sanctorum tuorum abstinencia, parcitate & austeritate.

4 Cum timore & cautela, ne in harum recreationum vsu superfluo, aut inordinato, te offendamus.

5 Cum reuerentia tuæ diuinæ præsentia, coram te reuerenter, honestè, maturè, & modestè hæc comunoda sumentes, absque nimia auaritia, præcipatione, aut effusione.

6 Cum parcitate & tenuitate discreta, & veræ paupertati congrua, tantum in quantitate de istis sumendo, quantum in veritate necessarium, vel utile nobis esse iudicauerimus, vel æstimauerimus, ad confortandum nos in tuo seruitio, aut quantum putauerimus te velle, vt pro temporis ratione & nostri status ac officij conditione, de his sumamus.

7 Cum austeritate discreta, sic vt omnem non necessariam, nec vtilem ad spiritualem profectum, vel sanitatē corporis, delectationem & lautitiem, vel mollitiem in his fugiamus, quantum, sine singularitatis nota, vel proximi scandalo, poterimus.

8 Cum auersione mentis, à delectatione,

quæ in illis est, eas, quatenus nostræ sensu-
tati sunt iucundæ, potius odientes & respu-
entes, quàm desiderantes.

Cum deuotione, & spiritali mentis ad
te eleuatione, & meditatione, aut lectione,
sic vt numquam toti cibum sumamus, nec
more canum, totos nos circa cibum effun-
damus, sed corpore cibum sumente, supre-
mis animæ viribus, tecum vniti maneamus,
& tibi vacemus & intendamus:

¶ Pro castitate exercitium.

Castissime I E S V, quia vis, & sicut
potes, scis, & vis, fac nos tui a-
more & imitatione, tuoque me-
rito ac dono, verè ac religiosè
castos.

Facigitur, vt

1 Solicitè fugiamus omnem actum, col-
loquium, gustum, aspectum, cogitationem &
societatem, ex quibus ad libidinem vitiosam
nos excitari, aut carnalibus stimulis agi-
tari, vel fluxu quodam inquinari nos senti-
mus, nisi pro necessaria & salutari causa o-
porteret nos alicui tali actui vel cogitationi,
aut societati intendere.

2 Tunc enim, si contra nostram volunta-
tem huiusmodi stimulos sentiremus, hoc po-
tius ad meritum & coronam, quàm ad pec-
catum & pœnam nobis imputaretur, dum-
modo à principio vsque ad finem, voluntas

superior huiusmodi stimulos respueret, & detestaretur, aut saltem eos non approbaret, nec acceptaret.

3 Vitemus etiam, & caueamus cuiuscunque personæ societatem & familiaritatem, plusquàm decet, amicabilem, quæ affert delectationem, etsi non per se libidinofam, periculosam tamen & plus æquo sensualem, quæ quandoque palliare se solet sub officijs spiritualibus, putâ instructionis, confessionis, & similium.

4 Non permittamus, quibuscumque medijs, prætextu, vel causis, etiam spiritualibus, nos inclinari vel constringi ad aliquas familiaritates distantes. Ex quibus sequitur, etiam inter orandum, imaginatio dilecti, aut eorum quæ ad ipsum pertinent, aut desiderium cum eo existendi, colloquendi & similium. Nec velimus à quoquam, singulari fauore nos coli, plusquàm cæteros: quia talia (licet quandoque bona videantur) tamen miro modo animam inficiunt, & retrahunt ac impediunt à via tua pura & recta, in qua tibi soli placere quaeritur.

5 Tentationibus carnis nos vrgentibus, & naturalibus motibus nos stimulantibus, integra voluntate & plena confidentia, ad te, tanquam ad asilum castitatis, tutissimum, confugere assuescamus, tibi quæ offeramus voluntatem & propositum firmissimum tibi inseparabiliter adherendi.

6 Sensus nostros exteriores, iuxta rationis & inspirationis tuæ dictamen, cu-

studiamus, dirigamus, & ab omnibus, quæ immunditiam possent in nobis causare, restringamus.

7 Discretam, & ferè semper æqualem, cibi & potus, ac somni sobrietatem & mensuram (sine qua castitas immaculata vix potest seruari) sollicitè custodiamus.

8 In nullo tuo dono vel gratia, quantumuis sublimi, quiescamus, aut extra te, delectemur, aut fruamur.

9 Sed suprà sensum & intellectum, suprà omnia dona, etiam inuisibilia, in te pertincentes, tibi conglutinemur.

10 Castoq̃ue amore, in te solo incomprehensibili bono, amatoreq̃ue fidelissimo, & zelatore castissimo, quiescamus, teq̃ue nudo & vniuerso amore fruamur, & in te absorbeamur.

¶ Pro deuotione exercitium.

Deuotissime I E S V, quia vis, & sicut potes, scis, & vis fac nos tui amore & imitatione, tuoq̃ue merito & dono verè deuotos.

Fac igitur, vt

1 Sollicitè vitemus ea, quæ veram deuotionem impediunt, vel ab ea distrahunt, videlicet.

2 Cupiditatem temporalium, per paupertatis amplexum.

3 Concupiscentiam & vitiosam delecta-

tionem

tionem carnalium, per temperantiae & castitatis exercitium.

4 Curiositatem rerum, vel scientiam, ad nostram salutem, statum, vel necessitatem non pertinentium.

5 Sensuum, maxime visus, incontinentiam, praesertim sub diuino officio.

6 Negligentiam, acediam & inordinatam tristitiam, caeterasque vitiosas passiones animi perturbantes.

7 Ut sic pura mente, & tranquilla, tibi adhaereamus, & in te solo delectari studeamus.

8 Ad omnia, quae tibi placita sunt, persisterendi, & quae displicent, fugienda, rationalem & superiorem voluntatem promptam & paratam offeramus, quatinus sensualitas & homo noster exterior, recalcitret & obmurmuret.

9 Et in summa etiam ariditate, & deuotionis sensibilis subtractione, spiritus vigore, & nudi tui amoris virtute cogamus nostrum exteriorem hominem facere quod tu vis.

10 Quando autem tibi placuerit nobis infundere, sensibilem deuotionem, alacritatem & dulcem quandam affectionem erga omnia quae tibi sunt placita; da ut eam humiliter de manu tua suscipiamus, & ea, cum timore utamur, ad tuam gloriam, & iuxta supremum beneplacitum tuum, cum plena resignatione ea carendi quando & quomodo tibi placuerit, hoc solum à te requirerentes? ut à tua nuda & intima charitate (in qua vera deuotio, & prompta voluntas tibi seruiendi consistit) numquam permittas nos separari, Amen.

SEQVITVR EXPLICA-
tio virtutum tertiæ meditationi
ascriptarum, quæ sunt, austeri-
tas, patientia, mansuetudo, be-
nignitas.

J. Pro austeritate exercitium.

Austeritatis & pij laboris amator,
dator & remunerator, IESV
laboriosissime, quia vis, & sicut
potes, scis & vis, fac nos tui amo-
re & imitatione, tuoque merito
& dono, verè & religiosè auste-
ros & laboriosos.

Fac igitur, vt

1 Superfluas voluptates, recreationes &
consolationes, profectui spiritus inutiles, &
corporis sanitati non necessarias, odio ha-
beamus, fugiamus, & oblatas, vel respuamus,
vel cum tradio & auersione toleremus.

2 Austeritates verò discretas, in fame &
siti, in frigore & æstu, in fatigationibus &
cæteris huius vitæ incommodis, amemus &
desideremus.

3 Easdemque sponte & viriliter assuma-
mus, quantum status noster, nostraque natu-
ralis conditio & infirmitas permiserit, &
quantum ex tua inspiratione, vel superiorum
nostro rum consilio, intellexerimus expedire

ad spiritualement profectum & pietatem, quæ
ad omnia valet.

4 Atque in primis fac, vt eas austeritates, quæ ex status nostri & ordinis, ac professionis nostræ debito & honestate nobis imponuntur, aut consuluntur, fideliter, simpliciter, confidenter & integrè amplectamur, & quandiu sani sumus & fortes, custodiamus.

5 Nec dispensationes aut remissiones ab his quæramus, aut suscipiamus, nisi euidentissima vtilitas, aut necessitas per te approbata, aut obedientiæ præceptum vel consilium id requirat.

6 Sed zelo iustitiæ & regularis disciplinæ, prædictas austeritates, nos ipsi primò strictè propter te seruemus, deinde exemplo pariter & verbo ad easdem seruandas, alios excitemus & prouocemus.

7 Eas etiam austeritates, quas maturâ tecum deliberatione, vel (si sub obedientia speciali viuimus) ex consilio nostri patris spiritualis & directoris, seruandas susceperimus & proposuerimus, da & fac, vt fideliter & simpliciter seruemus, certò, absque hæsitacione & discussione, credentes, eas tibi esse placitas, quicquid mundus, caro, aut Dæmon, vel quiuis alius suadere conetur.

8 Nullo etiam timore nocturno, nullâque pusillanimitate ab eis, vel alijs, (quos ordo noster nobis imponit) seruandis, deterreamur, quasi ex eorum tolerantia languores, vel infirmitates sinus cōtracturi: sed cerò in te confidamus, quod tu nos, propter

te eas assumentes & tolerantes, præseruabis à notabili & nocua infirmitatē, aut si quā inde fortasse incurrerimus, nos confortabis ad patiendum illam sine spirituali damno.

9 Fortiter etiam & magnanimiter propter te, & per te sufferamus laborem, & difficultatem, aut afflictionem, quæ in huiusmodi austeritatibus tolerandis potest occurrere.

10 Nec ab eis quiescauus, donec dicat spiritus tuus, aut superior noster, vt ab eis cefsemus.

Et istas austeritates seruemus;

1 In ieiunijs, & abstinentijs.

2 In asperitate vestium, & strati duritie.

3 In vigilijs, & orationibus.

4 In cellæ & silentij custodia.

5 In studijs, & meditationibus.

6 In laboribus obedientiæ.

7 In correptionibus, & disciplinis ordinis.

8 In voluntarijs pœnitentijs.

9 In studio mortificationis, & abnegationis.

10 In omnibus, quæ ad rigorem & strictam obseruantiam & ad disciplinam nostri status & vocationis pertinent.

¶ Pro patientia exercitium.

Patientissime Ie's v, quia vis, & sicut potes, scis & vis, fac nos tu amore & imitatione, tuoque merito & dono, verè & religiosè patientes.

Fac igitur, vt

1 In omnibus aduersis, quæcumque occurrerint, ad tuam plusquam paternam prouidentiam, potentissimam, sapientissimam & benignissimam, oculos cordis statim, lenis, viua fide credentes, sine eius dispositione, nihil prorsus nobis contingere.

2 In ea speremus, eamque casto & ardenti amore prosequamur, laudemus & superexaltemus, & de eius dispositione & ordinatione, immediatè aduersa omnia suscipiamus.

3 Eadèmq; nobis bona & vtilia fore, certò cōfidamus, si tamen tibi constāter per fidem, spem & charitatem adhærere studuerimus.

4 Ac propterea, cum gaudio tibi, per cor tuum gratias agamus, in omni aduersitate, de tua voluntatis, & dispositionis paternæ circa nos impletionē, & pro amore illo singulari, quo aduersa omnia in bonum nobis (si te dilexerimus) conuertis.

5 Nec non de tua conformitate, quā per eiusmodi aduersa tibi, propter nos passo, conformamur.

6 De paterna castigatione peccatorum nostrorum.

7 De mortificatione priuati amoris, & vitiorum.

8 De probatione tui amoris, & exercitio virtutum.

9 De communicatione, & renouatione fructuum passionis tuæ in nobis.

10 Sicquæ huiusmodi fide, laude, gaudio & gratitudine, vincamus & propulsemus omnem impatientiam, inordinatam tristitiam,

1 Atque in primis in tribulationibus, quas tu bone I E S V , immediatè nobis inmittis (quales sunt, infirmitates, sterilitates, mortes amicorum, præsentis vitæ miseræ & similes) fac vt seruemus erga te mansuetudinem, pietatem, deuotionem, suauitatem, dulcedinem , beneuolentiam atque gratitudinem.

2 Nunquam igitur contra te , pro huiusmodi, murmuremus.

3 Nec minùs te amemus, nec negligentius aut remissiùs (saltem secundùm rationalem voluntatem) tibi seruiamus.

4 Sed de paterna tua benignitate & misericordi iustitia, eas tanquam medicinas saluberrimas, nobis missas credamus.

5 Atque propter amorem & honorem tuum , illas, in vnione passionum tuarum, amorosè, reuerenter, patienter & libenter vsque in finem toleremus.

6 Cum gaudiò , gratias tibi agentes pro amore tuo & bono multiplici , ad quod illas ordinasti.

7 Nos resignantes, & offerentes ad plura & grauiora patiendum , si volueris , cum certa in te fiducia , quod facies cum tentatione prouentum, vt possimus sustinere.

8 Da etiam vt dæmonis tentationes & afflictiones, de manu tua suscipiamus.

9 Nec illi irascamur, aut imprecemur, vel maledicamus.

10 Sed vice illius , pro singulis eius tentationibus, toties te laudemus, quoties ille hostis te laudasset, si in gratia & veritate tua perseverasset.

In his autem tribulationibus, quæ
à proximis nobis inferuntur,

Da & fac, vt

1 Non consideremus, nec ponderemus,
quàm iniuste aut malignè illi nos affligant.

2 Sed agnoscenres, nos pro peccatis nostris
grauiora meruisse, credamus illos, tanquam
paternæ tuæ iustitiæ ministros, ad
purgationem peccatorum nostrorum, nobis
à te missos & ordinatos esse.

3 Ac propterea nullam nobis iniuriam
fieri putemus, aut conqueramur.

4 Nec eos, qui nos affligunt, accusemus,
vel de eorum malitia loquamur (nisi zelus
iustitiæ vel salutis eorum aliud requireret.)

5 Nec libenter audiamus eos vituperari,
aut accusari, sed potius excusemus illos.

6 Nullum odium, rancorem, indignationem
aut amaritudinem, in corde nostro teneamus
contra eos, sed ex corde, omnem
contra nos offensam, illis condonemus & remittamus.

7 Non optemus, vel procuremus illis vllum
malum animo vindictæ.

8 Non gaudeamus de eorum malo, aut
damno (si quod illis contigerit) sed potius
condoleamus, nisi quatenus id ad tuum honorem
cederet.

9 Nec de eorum laude, vel prosperitate
tristemur, nisi quatenus ea abuterentur.

10 Nullum signum rancoris vel amaritudinis,
ostendamus erga eos.

1 Nec communia charitatis obsequia &

officia illis subtrahamus.

2 Nunquam faciem ab illis auertamus, nec denegemus eis colloquium, aut pristinam familiaritatem communem, nisi aliter pro nostra vel illorum salute expediret.

3 Sed eos, tanquam amabiles ministros tuos (quos ad horam permittis cadere, aut malignè agere, vt per eos nos purges, pie castiges tibi que gratifices) reputemus, ac propterea illos amemus propter te, secundum te, & per te.

4 Eorum iniustitiam & malitiam excusemus, aut certe dissimulemus.

5 Pro eorum salute, te affectuosè & specialiter oremus.

6 Lata facie illis occurramus, honore eos præuenientes.

7 Affabiliter & dulciter, eis respondeamus.

8 Obsequijs specialibus & beneficijs (si occasio sese offerat, & saluti eorum expediat) eos prosequamur & præueniamus.

9 Sicque erga eos, corde, gestu, verbo & opere nos exhibeamus, vt vincamus (si fieri potest) in bono nostro, malum eorum, & carbones ignis ac ardentis charitatis, super capita eorum congeramus, ad tuam gloriam & omnium salutem.

SEQVITVR EXPLICA-
TIO VIRTVTVM QVARTAE
meditationi ascriptarum, quæ
sunt, charitas & dilectio Dei &
proximi, intentionis rectitudo,
abnegatio sui & obedientia. Et
quia, de charitate & amore Dei
intentionisque rectitudine, &
abnegatione sui, in præcedenti-
bus tractatum est, hîc agetur
tantum de reliquis.

*¶ De charitate & amore proximi exer-
citiū.*

Amantissime I E S V, quia vis, & si-
cut potes, scis & vis, fac nos tui
amore & imitatione, tuoque
merito & dono, verè & sincerè
proximos amare. Da igitur & fac
vt proximos omnes amemus,

PROPTER TE, id est, quia
tu vis, & tibi placet vt ita fa-
ciamus, indeque à nobis gra-
tum obsequiū acceptas, quod
debet esse nostri amoris præ-
cipuum motiuum, finis & merces.

2 Amemus proximos, I N T E, hoc est,
quatenus aliquid tuum est in proximis, id so-
lum, quod bonum, iustum & sanctum est, ac
proinde tuum (à quo omne bonum procedit,

in proximis diligentes. Sic autem diligendo, in te, proximos, teipsum magis diligimus, quàm proximòs.

3 Amemus proximos **P E R T E**, id est, per deiformem charitatem, à te infusam, & per spiritum tuum diffusam in cordibus nostris.

4 Amemus proximos **S E C V N D V M T E**, id est, eo modo, quo vis id fieri & secundum formam & exemplar quod ostendisti, nos prior diligens, dulciter, sapienter, efficaciter & fortiter.

Da igitur & fac ut amemus proximos nostros,

4 **D V L C I T E R**, absque amaritudine, displicentia, indignatione, vel odio erga personam eorum, sed cum suavi, pia, dulci & beneuola affectione, bonum ipsiis fauentes & desiderantes.

5 Amemus eos, **S A P I E N T E R**, ea tantum illis optando bona, quæ tu vis ut optemus, & quæ sint illis verè salubria.

6 Amemus eos, **P R V D E N T E R**, ea tantum ab eis deprecando mala, quæ tu vis ut deprecemur, & quæ verè sint illis nociua, nunquam palando aut amando eorum vitia, sed odiendo & persequendo.

7 Amemus eos, **E F F I C A C I T E R**, non verbo & lingua solum, sed opere & veritate amorem nostrum comprobantes, & charitatis ac misericordiæ opera & obsequia illis impendentes.

8 Amemus eos, **F O R T I T E R**, aduersa quæq; pro eorum salute tolerando, ardua aggrediendo, & animas etiam nostras (si opus

esset) pro eis ponendo tui amore & imitatione.

9 Amemus eos, **CONSTANTER**, non in prosperitate tantum eorum, sed & in aduersis, illis fideliter & constanter assistendo & succurrendo.

10 Amemus eos, **PVRE**, absque carnali, vitioso, vel sensuali amore.

11 Amemus eos, **LIBERALITER**, absque intuitu retributionis, & mercedis, vel commodi quod ab illis expectemus.

12 Amemus eos, **ORDINATE**, prius, & singulariùs illos amando, quos tu vis prius & singulariùs amari.

13 Et per **DIVINVM** amorem ordinando, purificando & gratificando cæteros amores, scilicet,

4 **NATVRALEM**, quo carnem nostram, naturam, & eos, qui carnis & naturæ affinitate nobis cõiuncti sunt, naturaliter diligimus.

5 **ACQVISITVM**, quo eos, quibuscum sociabiliter & dulciter conuersamur, arctiùs amamus.

6 **MERCENARIVM**, quo afficimur ad eos, à quibus beneficia aut commoda aliqua expectamus.

7 **RATIONALEM**, quo eos diligimus, quos bonos, & virtutis studiosos, & amabiles esse cognoscimus.

8 **CARNALEM** verò & vitiosum amorem, aut quouis modo nos à te distrahentem, tua diuina charitas, de corde nostro, prorsus expellat, & eradicet.

9 Nec permittat nos admittere vllū amorē cuiuscunq; personæ, qui generet inquietu-

dinem, distractionem & desiderium ad illius personæ corporalem præsentiam, vel specialem familiaritatem, aut qui cor nostrum depingat imaginibus tempore orationis, aut mentalis ad te conuersionis.

10 Talis enim amor vanus est, & tui diuini amoris venenum pessimum.

Fac etiam amantissime I E S V, vt propter te, & secundum te, & per te proximos omnes

1 Reuereamur, appretiemur, & sublimiter de eis sentiamus, si non secundum præsentem & apparentem eorum vitam, saltem secundum eorum substantiam, qua ad imaginem & similitudinem tuam sunt creati, & occultas in illis gratias, aut futuram eorum emendationem & perfectionem.

2 Pie & suauiter erga eos afficiamur.

3 Benè iudicemus de illis, & operibus eorum, non apertè malis, vt faciliè bona de illis audita, credamus.

4 Optemus, & quantum commodè poterimus, procuremus illis omne bonum tibi placitum, & illis salutiferum.

5 Gaudeamus de eorum bonis, tanquam de proprijs.

6 Gratiàsque tibi agamus pro illis, sicut pro nostris.

7 Et oremus pro conseruatione & augmento eorum, ad tuam gloriam.

8 Libenter narremus, & prædicemus alijs bona & virtutes eorum, & ab alijs laudari gaudeamus.

9 Succurramus eorū necessitatibus & indigentijs, corporalibus & spiritualibus, quandoque, & quantum secundum te, & per te, poterimus, idq; hilariter, & strenuè, ac promptè.

10 Et quicquid minus effectu, & re ipsa præstare poterimus, pro desiderio, & ferventi oratione suppleamus.

Ah dulcissime & benevolentissime IESV, præserua nos, ne vnquam proximum aliquem, etiam eum qui nos læsit, vel adhuc nos odio habet & persequitur,

1 Contemnamus, vilipendamus, & quasi nullius pretij sit, vel momenti, despiciamus, & dedignemur.

2 Nec odio illum habeamus, aut amaro animo, & affectu erga eum simus.

3 Nec malè & sinistrè, ac temerè iudicemus de eo, & operibus eius dubijs, nec de eius emendatione desperemus, quādiu hīc viuit.

4 Non optemus, nec procuremus ei vllum verè malum, sed deprecemur, & sicut poterimus, impediamus.

5 Non gaudeamus de illius malo & damno, sed contristemur.

6 Non indignemur, nec irascamur contra eius personam, sed vitia personæ, zelo iustitiæ, cū opus fuerit, arguentes, ipsam personam amemus, eiq; compatiatur.

7 Mala eius & vitia, nec libèter alijs nunciemus (nisi pro salutari causa) nec ab alijs narrari gaudeamus, sed nec citò mala de eo audita credamus.

Non aggrauemus, vel nimium pondere-
mus eius vitia, sed potius excusamus & sup-
portemus, quantum (salua iustitia & verita-
te) poterimus.

9 Fraternè & discretè eum corrigamus,
aut corrigi procuremus, prout secundum te
expedire putauerimus.

10 Oremus affectuosè pro eius liberatione
& emendatione, sicut pro nostra vellemus
orare, & ab alijs orari. Et omni modo possi-
bili ac licito, pro malis ab eo auertendis, si-
cut pro nostris, laboremus, parati pro eius sa-
lute, animas etiam nostras (si opus esset) tui
amore & emendatione ponere.

*¶ Pro obedientia erga praelatos
exercitium.*

Obedientissime I E S V, fac nos tui
amore & imitatione, tuoq; me-
rito & dono, verè & religiosè
obedientes nostris praelatis.

Da igitur & fac, vt

1 Praelatos & superiores nostros, tua pro-
uidentia nobis datos & ordinatos esse cre-
damus.

2 Téque velle per eorum ministerium,
nos exercere, & ad te dirigere, eosque præ cæ-
teris hominibus, nobis vtiliores esse repu-
temus.

3 Reuereamur eos, & sublimiter de eis
sentiamus, non tam personam eorum & me-
rita attendentes, quam ordinationi tuæ, &
dignitati, quam gerunt, deferentes.

4 Amemus eos cordialiter, & dulciter erga eos afficiamur propter te, & secundum te.

5 Honoremus eos, verbo, gestu & opere eis reuerentiam exhibendo, nunquam cum eis ludendo, iocando, contendendo, aut dure loquendo.

6 Defectus eorum (si quos habent) aut ignoremus, aut quantum poterimus, excusemus, & tegamus, nec cuiquam reuelemus, nisi ei qui velit & possit eis prodesse,

7 Reuelemus eis nostra consilia, dubia & tentationes, eorumque consilium & sententiam, tanquam ex ore tuo prolata, suscipiamus, & nobis salutarem credamus.

8 Correptiones eorum, tanquam paterno affectu nobis illatas, humiliter, & grater accipiamus & toleremus.

9 Iudicium nostrum & voluntatem nostram, eorum iudicio, & voluntati subiiciamus, & conformemus in omnibus licitis, quæ non iudicauerimus esse manifestè tuæ voluntati contraria.

10 Et quicquid præceperint nobis, aut consuluerint, quod non iudicemus contrarium tuæ voluntati & præcepto: id omne propter te, & secundum te, per te, & tecum aggreduamur, prosequamur, & perficiamus, in vniõne tuarum obedientiarum & operationum, ad tuam gloriam, & omnium salutem.

1 Idq; **FIDELITER**, credendo te velle id, quod ipsi præceperint, à nobis fieri.

2 **SIMPLICITER**, sine nimia discussione, an hoc expediat, vel non.

3 **HUMILITER**, absque præsumptione, & appetitu laudis vel fauoris.

4 CONFIDENTER, tuæ gratiæ adiutorio innitendo.

6 MAGNANIMITER, propter hoc prospera contemnendo.

6 FORTITER, dura & aduersa propter hoc ferendo.

7 LIBERALITER, pro solo tuo amore absque intuitu mercedis.

8 HILARITER, cum gaudio spiritus, ex eo quod tibi gratum in hoc præstamus obsequium.

9 FERVENTER, absque tepore.

10 VELOCITER, absque mora.

11 INTEGRÉ, non in vno tantum, aut altero præcepto, sed in omnibus.

12 PERSEVERANTER, usque in finem in obedientia perseverando.

ANNO TATIO.

Quæ hic de actibus obedientia dicuntur præserim in 2. 7. 8 & 9. numeris) specialiter ad eos spectant, qui obedientia voto sese astrinxerunt. & qui habent prælatos timoratos, & accessibiles. Cum enim dicat Dominus per Prophetam: Dabo eis reges in futuro meo. Et rursus, Qui facit regnare hominem hypocritam propter peccata populi. Quando superiores sunt aperte mali, & ad malum potius, quam ad bonum suo exemplo & consilio inducunt, non sunt misericorditer à Deo dati, nec ceteris hominibus utiliores, nec expedit subditis, ut illis suas tentationes reuelent, aut eorum consilia, tanquam ex ore Dei prolata, amplectantur, & simpliciter sequantur, suamque voluntatem eorum voluntati conforment. Debet nihilominus illis obedire in his, quæ

ex officio suo iubent & prohibent, non contra Deum. Quando etiam prelati non sunt accessibiles seu quando non patet facilis ad eos accessus, subditi sua consilia illis reuelare, & consilium eorum sequi in omnibus non possunt.

SEQVITVR EXPLICATIO
virtutum quintæ meditationi
ascriptarum, quæ sunt, Contri-
tio, seu pius luctus, Compassio,
& Oratio.

*¶ Exercitium pro contritione, &
pio luctu.*

Tristitiæ & pij luctus amantissime
I E S V, quia vis, & sicut potes,
scis, & vis, fac nos tui amore &
imitatione, tuoque merito &
dono, verè & piè lugentes &
contritos.

Eya igitur,

1 **I**Nfunde cordibus nostris pu-
rum, & ardentem tui amoris
affectum, veræ contritionis
fontem & radicem.

2 Accende in nobis tui amoris zelum &
desiderium.

3 Illumina intellectum, ad considerandum
& videndum, quantum tibi displiceat quod-
libet peccatum.

4 Dilata memoriam, ad recolendam simul multitudinem omnium peccatorum nostrorum, & eorum, qui specialius ad nos pertinent, cæterorumque hominum.

3 Irradia intelligentiam, ut circumstantias peccatum quodlibet aggrauantes, profundè, & perspicaciter ponderemus & videamus.

6 Odium & detestationem peccati cuiuslibet nobis infunde.

7 Affectum emolli & compunge, ad sentiendum peccati dolorem, auferens cor lapideum, & donans nobis cor carneum, hoc est, affectum pium & deuotum, quo super singulis peccatis verè, & ex animo doleamus & lugeamus.

8 Fac ut amorosis oculis consideremus, & cum gratitudine recolamus, tuam maiestatem infinitam, & erga nos nimiam charitatem, fidelitatem constantissimam, ineffabilemque benignitatem.

9 Et ex hac consideratione ardentissimo tui amore inflammemur, feruentissimèque desideremus te honorare, tibiq; placere, & gratum obsequium præstare propter te.

10 Fac è contra, ut profundè, attentè, & diligenter recogitemus, nostram extremam vilitatem, & erga te nimiam infidelitatem, ingratitude & iniustitiam.

11 Et ex hac consideratione, excitemur ad perfectum nostri contemptum & odium.

12 Et accendamus zelo iustitiæ, ad ultionem nostrarum, contra te offensarum.

Fac ergo (superamandissime & supercolendissime I E S V) vt lugeamus, & ex intimo corde doleamus, quod nos tam viles & indigni, à te, tali & tanto, tot tantisque beneficijs, ex purissima charitate affecti, tam facilè, toties, tamque grauiter, multipliciter & impudenter

1. Inhonorauimus diuinam tuam præsentiam & sapientiam, irreuerenter coram ea nos habendo & peccando.

2. Irritauimus tuam æquitatē, & nimiam sanctitatem.

3. Offendimus tuā supremā maiestatem.

4. Vilipendimus tuam infinitam bonitatem, & perfectionem.

5. Contempsimus tuam inæstimabilem erga nos charitatem & amorem.

6. Negleximus tuum feruentissimum zelum, & studium erga nostram salutem.

7. Ingrati fuimus erga tuam liberalissimam beneficentiam, tuis beneficijs abutentes, eaque dissipantes.

8. Infideles fuimus, erga tuam fidelitatem constantissimam.

9. Iniuriosi & impij fuimus erga te, omni affinitatis & officij genere nobis coniunctissimum.

10. Inobedientes fuimus, tuæ supremæ autoritatis iussis & legibus.

11. Dissimiles fuimus, tibi perfectissimo virtutum omnium exemplari.

12 Incuriij fuimus immensæ beatitudinis à te nobis preparatæ, eam pro nihilo habentes, nec saltem desiderantes,

Eya superamandissime I E S V , per cordis tui internos dolores pro peccatis nostris susceptos, omniumque verè pœnitentium cōtritiones,

Da & fac, vt

1 Verè & cordialiter super prædictis lugeamus, conteramur & doleamus, quatenus tui sunt offensiuæ, tibi que displicent: & quia tu vis, & sicut vis, vt pro his conteramur & lugeamus.

2 Fac, vt proponamus de cætero ab his per gratiam tuam, propter te sollicitè præcauere, & mortem potius eligere, quàm rursus scienter te offendere,

3 Esuriamus, dignè tot & tantas erga te offensas vlisci & punire, & conemur, tantum te honorare per contrarias virtutes, quantum te per peccata inhonorauius.

4 Cognoscamus, nos nullis nostris pœnis aut meritis posse, vel pro minimo peccato, tibi dignè satisfacere.

5 Credamus, tuæ vitæ & passionis meritum esse sufficientissimum & infinitum, teque velle id nobis communicare.

6 Offeramus illud patri tuo, per suauissimum cor tuum, in plenam satisfactionem, & omnigenam hostiam, pro nostris & to-

tius mundi peccatis.

7 Et, in vnione eiusdem tuæ passionis, offeramus etiam nos, ex puro tui amore, & resignemus ad suscipiendam, & libenter tolerandam omnem crucem, quancumque immiseris, inspiraueris, aut venire super nos permiseris.

8 Voluntariam aliquam pœnam & satisfactionem, pro singulis grauioribus delictis nostris assumamus, & simul cum tua passione offeramus.

9 Obsecremus & desideremus à te, quocumque volueris modo, nos hîc castigari, & plenè à peccatis purgari & emendari.

10 Et omnes cruce, omniaque aduersa, quæ nobis vndecumque aduenerint, recipiamus immediatè de manu tua paterna, tanquam salutare medicinas à te nobis missas, easdemque cruce, quamdiu durauerint, cum gratitudine & gaudio spiritali toleremus, Amen.

Da etiam, & fac benignissime Iesus, vt videamus & lugeamus miserias quibus sumus circumdati, videlicet quòd,

1 Tot vitiosis passionibus, sæpiùs adhuc agitamus & inquinamur.

2 Tam pauperes & nudî sumus, veris virtutibus.

3 Tam negligentes & remissi, ad eas acquirendas.

4 Tam insensibiles & surdi, ad gratiæ tuæ

motum & inspirationes tuas.

5 Tam duri, ad compunctionem & lachrimas.

6 Tam infirmi, ad resistendum malis, ad tolerandum aduersa, & ad perficiendum bona.

7 Tam imprudentes, ignari, perplexi & indiscreti in agendis.

8 Tot & talibus hostibus circumdati.

9 Tot & tantis huius exilij miserijs, & mortalis corporis infirmitatibus vexati & aggravati.

10 Totque & tantis periculis, iræ & furoris tui, ac æternæ damnationis expositi.

Da etiam benignissime I E S V, lachrymas deuotionis quibus dulciter & deuotè lachrymemur.

1 Ex ardenti desiderio gratiæ tuæ, & virtutum, ac spiritualis profectus.

2 Ex gustu & sapore tuæ bonitatis, & dulcedinis.

3 Ex desiderio cælestis patriæ, & tuæ visionis & dulcedinis.

¶ Pro compassione exercitium.

Compacientissime I E S V, quia vis, & sicut potes, scis & vis, fac nos tui amore & imitatione, tuoque merito & dono, verè compacientes. Atque in primis, vt tibi propter nos passo, compati possimus fructuosè,

Fac, vt

1 Amore tuo inflammati, omne bonum tibi summè desideremus.

2 Omne malum tibi inferri, summè horreamus.

3 Scientiæ & intellectus dono, clarè videamus & ponderemus, quæ & quanta mala sint tibi in passione tuâ illata.

4 Zelo tui honoris & iustitiæ doleamus super his, de offensa diuinæ maiestatis.

5 De summa erga te innocentissimum & sanctissimum iniustitia.

6 Pietatis dono, tuis passionibus, tanquam proprijs, aut alicuius nobis charissimi & cōiūctissimi cōpatiamur: imò tātò ampliùs tuis, qāntò tuquouis patre & amico, nobis es propinquior, & amicus longè charissimus.

7 Optemus, ex amore conformari tibi in passionibus.

8 Ac propterea, oblectamenta superflua, voluntariè propter te abiiciamus & fugiamus.

9 Austeritates & pœnitentias discretas, & rationabiles assumamus.

10 Et aduersa omnia, vndecumque venerint, in vnione passionum tuarum, cum gaudio amplectamur & toleremus, vt sic tibi efficaciter compati, & conformari, sicut vis, & quia vis, possimus.

Vt autem passionis tuæ recordatio, ad cōpatiendum nos magis excitet, fac nos eam quasi præsenti recolere, & in ea diligenter attendere & considerare, quis, & quantus, pro qualibus, & qua charitate, quæ, &

quan

anta, cum quantis, & qualibus virtutibus,
 propter quos, & quantos fructus, tu pati dig-
 tus sis: prout suprà fusiùs est declaratum in
 bula decem exercitiorum.

*Pro compassione erga próximos
 exercitium.*

ut proximorum nostrorum mi-
 serijs propter te, & secundùm te,
 compati possimus, I E S V com-
 patientissime,

Da & fac, vt

- 1 Proximos omnes, cordialiter amemus
 ut nos ipsos.
- 2 Bonum eorum, ardentè desideremus &
 diligamus.
- 3 Malum eorum, odio habeamus & hor-
 amur.
- 4 Scientiæ dono, mala eorum clarè videam-
 us & ponderemus.
- 5 Pietatis tuæ dono, eis, tanquam proprijs
 malis, compatiamur.
- 6 Esuriamus, & feruenter optemus illis
 succurrere.
- 7 Oremus deuotè & continuè, pro eo-
 rum liberatione.
- 8 Offeramus pro illis, tuæ passionis me-
 um.
- 9 Resignemus nos, ad dimittendum, agē-
 dum & patiendum quicquid volueris, pro
 eorum subleuatione.

10 Et eorum intentione , ab oblectamentis non necessarijs abstineamus.

11 Austeritates discretas assumamus.

12 Et aduersa omnia, vndecumque venerint , in vnione tuæ passionis , pro eis tole-remus & tibi offeramus , vt sic vice eorum te honoremus, iram tuam ab eis auertamus , & impetremus eis tuam gratiam , illuminationem, iustificationem, sanctificationem , liberationem , confortationem, redemptionem tuæque diuinitatis æternam tentionem , visionem & fruitionem.

Compatiamur autem proximis super his præsertim malis , quæ peccando incurrerunt:

scilicet super ,

- 1 Damno, gratiæ diuinæ, & virtutum.
- 2 Cæcitate, & ignorantia salutarium.
- 3 Iniustitia, & ad peccandum pronitate.
- 4 Cōcupiscentia, & cupiditate inordinata.
- 5 Captiuitate miserabili.
- 6 Infirmitate maxima.
- 7 Negligentia pœnitendi & proficiendi.
- 8 Malis & miserijs præsentibus.
- 9 Reatu pœnæ æternæ.
- 10 Damno æternæ gloriæ.

Pro his , pia & interna cordis commotione, excitemur ad sanctam tristitiam & compassionem, qua affecti , desideremus & conemur, quantum poterimus , proximis sic afflictis, succurrere, propter te, secundum te, pro

te, & tecum, ad tuam gloriam & eorum salutem præsentem & perpetuam, Amen.

¶ Pro oratione exercitium.

Deuotissime orator I E S V suauissime, quia vis, & sicut potes, scis & vis, fac nos tui amore & imitatione, tuoque merito & dono deuotos oratores.

Fac igitur vt omnes nostras orationes faciamus,

1 Amanter, propter te, & ex amore tuo, vt, sicut vis, in hoc tibi placeamus, & gratum tibi obsequium præstemus. Tua enim voluntas, qua vis nos aliquid à te petere, & petendo obtinere, debet nos magis mouere & excitare ad orandum, quàm desiderium nostri profectus, ex ea re, quam petimus, prouenientis.

2 Oremus P V R E, absque affectu cuiuscunque peccati, auercentes affectum nostrum ab omni peccato.

3 Oremus F I D E L I T E R, credentes te velle & posse, nos salubriter exaudire.

4 Oremus H V M I L I T E R, recognoscentes nos indignos esse exauditione, propter nostram ingratitude, infidelitatem, negligentiam & iniquitatem multiplicem.

5 Oremus O B S E C R A N T E R, per tuam bonitatem, cæterasque perfectiones, & vitæ, ac passionis meritum, sanctorumque suffragia exaudiri supplicantes.

6 Oremus C O N F I D E N T E R, cum spe

Esurientissime I E S V , quia vis , & sicut potes, scis & vis, fac nos tui amore & imitatione, tuoq; dono & merito, verè esurire iustitiam.

Da igitur & fac, vt

S I C V T dum valdè esurimus, continuè & vehemèter cibum desideramus: sic continuè, sine intermissione, & ardentè cum magno desiderio cupiamus iustitiam per nos & alios exerceri,

Videlicet vt nos & cæteri omnes,
 2 Fugiamus, quicquid tibi displicet.
 3 Faciamus, quicquid à nobis vis fieri.
 4 Patiamur, quicquid tibi placuerit.
 5 Tuam voluntatem, in omnibus & de omnibus semper & vbique desideremus & procuremus impleri.

6 Superioribus, amorem, reuerentiam & obedientiam impendi.

7 Subditis, custodiam, disciplinam & subventionem exhiberi.

8 Omnibus, beneuolentiam, consilium & auxilium præstari.

9 Quæ nostra vocatio, status aut officium exigunt, implere studeamus.

10 Pro peccatis nostris, dignos pœnitentiæ fructus faciamus.

Et cætera omnia, quæ vera & perfecta iustitia requirit, cum spiritali esurie, & desiderio feruenti implere studeamus.

¶ Pro strenuitate, & virtutibus ei coniunctis exercitium.

Strenuissime I E S V, quia vis, & sicut vis, fac nos tui amore & imitatione, tuoque merito & dono, verè strenuos.

Da igitur nobis in tuo seruitio, & in omnibus, quæ propter te agere debemus,

1 STRENVITATEM, id est, internam quandam & irremissam, tuæ charitatis stimulationem, & impulsum, torporem omnem procul pellentem.

2 Da, ALACRITATEM, absque pigritia & desidia.

3 Da, DILIGENTIAM, absque negligentia.

4 Da, VIGILANTIAM, absque dormitatione & somnolentia.

5 Da, DEVOTIONEM, absque tædio & acedia.

6 Da, FERVOREM, absque tepore & frigore charitatis.

7 Da, ZELVM ET INDIGNATIONEM SANCTAM, contra vitia & hostes salutis nostræ.

8 Da, SEVERITATEM, in corrigendis vitijs, & persequendis hostibus.

9 Da, BENIGNITATEM, in fouenda natura & persona.

10 Da, DISCRETIONEM, qua sciamus, ubi, quando, qualiter, & quantum seueritate, vel benignitate vtendum, aut durius, vel remissius agendum & loquendum sit.

¶ Pro seueritate, benignitate & discretionem speciale exercitium.

Seueriffime & benigniffime I E S V,
quia vis , & ficut potes , fcis &
vis , fac nos tui amore & imita-
tione , tuoque merito & dono,
discretè feueros & benignos.

Atque in primis, fac nos erga nos
feueros , fic vt

1 Peccata nostra , non diffimulemus nec
obliuifcamur , fed ante oculos nostros ponamus,& coram te recogitemus.

2 Non palpemus ea , nec excusemus , fed
accusemus,& dignè ponderemus, aggrauan-
tes circumstantias eorum diligenter confide-
rando.

3 Arguamus & increpemus noſtram inſi-
delitatem, ingratitudinem & iniuſtitiam.

4 Ad dolorem & veram contritionem pro
his nos excitemus, & pro ea habenda & ſen-
tienda, laboremus.

5 Proponamus, firmiter ab his præcauere,
& eorum occaſiones, quantum poterimus,
prorſus abiiciamus & vitæmus.

6 Eſuriamus peccata noſtra dignè punire,
zelo iuſtitie & tui honoris.

7 Offeramus pro his, tuam paſſionem.

8 Conſiteamur ea, idoneo ſacerdoti, inte-
grè, humiliter & deuotè.

9 Pœnam aliquam congruam & ſaluta-
rem, pro illis voluntariè aſſumamus, in vni-
one paſſionis tuæ.

10 Deſideremus & obſecremus, hîc à te
pro his miſericorditer caſtigari, emendari &
purgari.

11 Et propterea omnes aduersitates, vnde-
cunque nobis euenientes, tanquam peccato-
rum nostrorum purgationes, cum gaudio
amplectamur, nec ab his liberari quæramus,
nisi propter te, & secundum te.

12 Sic tamen rationabiliter & discretè, pœ-
nitentiæ exercitia faciamus, vt natura nostra
non nimis grauetur, & debilitetur, vel profe-
ctus spiritualis & pietas interior (quæ ad om-
nia valet) impediatur.

Vt autem erga proximos, fimus dis-
cretè seueri & benigni, fac, vt
cum viderimus proximos no-
stros (maximè eos, qui nobis
commissi, vel affinitate aut fa-
miliaritate coniuncti sunt) pec-
care,

1 Amemus, & dulciter afficiamur erga eo-
rum personam & naturam.

2 Non contemnamus eos, nec desperemus
de eorū emendatione, sed potiùs reuereamur
eos, & sublimiter sentiamus de eis, etsi non
secundum præsentem iustitiam, certè secun-
dum occultam tuā de eis prædestinationem,
eosque nobis in corde nostro præferamus.

3 Compatiamur eorum fragilitati, mise-
riæ, & lapsui, nostram & communem atten-
dentes fragilitatem.

4 Oremus pro eorum iustificatione &
emendatione.

5 Non palpemus, nec excusemus, aut dis-
simulemus sic eorum peccata, vt ea crescere
sinamus, sed mox vt ea cœperint oriri, radici-

tus amputare studeamus, ac propterea monemus eos fraternè in spiritu lenitatis, aut per alios, magis idoneos, moneri faciamus, ut se emendent.

6 Arguamus opportunè & importunè, excusantes se in peccatis, & pigros ac negligentes excitemus.

7 Increpemus zelo disciplinæ, fortiter & charitatiuè (in omni tamen patientia & doctrina) duriores, superbos, contradicentes, & inobedientes, qui nobis sunt commissi, ita tamen, ut terribiliter foris increpatione sonante, ferueat intus dilectio.

8 Castigemusque eos discretè & in misericordia, prout culpæ eorum qualitas, & personæ conditio exigit, caueamusque in hac castigatione, vel remissiores, vel seueriores, seu crudeliores inueniri. Oleum misericordiæ, vino correptionis semper miscere soliti.

9 Ante, & post correptionem eorum, beniuolentiæ gratiam illis exhibeamus, occurrendo eis serena facie, benignè eis respondendo, hilariter in necessarijs illis succurrendo.

10 Dimittamus ex corde illis offensam, quâ, nobis resistentes, nos offenderunt, nec minùs propterea illos amemus.

11 Sed neque signa vlla amaritudinis, odij aut displicentiæ erga eos ostendamus, quin potius quasi nihil ab eis ante perperam admissum sit, dissimulemus, & erga eos nos geramus.

12 Denique sic discretè, modestè & opportunè, tempore, loco, & modo debitis, arguamus & corripiamus proximos, ut non nimis eos exasperamus, vel deteriores faciamus.

¶ *Pro magnanimitate, fortitudine, & constantia exercitium.*

Magnanimis, fortissime & constantissime I E S U, quia vis, & sicut potes, scis & vis, fac nos tui amore & imitatione, tuoque merito & dono, verè magnanimos, fortes & constantes.

Eya igitur, fac nos

1 Generosos, & terrenorum contemptores, quatenus ex consideratione nobilitatis animæ nostræ (quæ nulla re creata potest satiari) indignum reputemus, animam nostram ad appetenda & amplectenda terrena, demittere, nisi quantum propter te, & secundum te, illis ad usum necessitatis indiget.

2 Fac nos, contra vanum & inordinatum timorem mundi, carnis vel Diaboli aut aduersorum, piè in te CONFIDENTES, & sanctè ac religiosè audaces, nullum, præter te, aut nisi propter te, timentes.

3 Fac nos, MAGNANIMOS, sic vt in fide, spe & charitate tuæ bonitatis & omnipotentiae radicati, magno & virili animo, absque vlla pusillanimitate vel diffidentia, aggrediamur & amplectamur quæcunque tibi placita fuerint.

4 Fac nos, FORTES, ad resistendum tentationibus mundi & diaboli, ad reprimendas & mortificandas carnis concupiscentias & passiones noxias, subdendamque carnem spiritui.

5 Fac nos, P A T I E N T E S, sic, vt despectum, penurias & cruces omnes, tui amore, tranquillo sufferamus animo, absque immoderata tristitia.

6 Fac nos, V I R I L E S E T V I R T V O S ad aggrediendum fortiter, & viriliter prosequendum & perficiendum, quæcunque tibi fuerint placita, quantumuis ardua & difficilia fuerint.

7 Fac nos, C O N S T A N T E S, sic vt in prosperis. & aduersis, æqualem vultum retineamus, omnia æqualiter de paterna tua providentia & benignitate cum gratiarum actione, suscipientes, & omnia ad honorem tuum convertere satagentes.

8 Fac nos, S T A B I L E S, in bonis propositis, & inceptis studijs, ac operibus bonis, sic vt nunquam ex leuitate & inconstantia ea dimittamus, vel mutemus, sed propter te, secundum te, & per te, ea fideliter, simpliciter, confidenter, fortiter & perseveranter continuemus, donec aliud tu ipse consulueris aut disposueris.

9 Fac nos, P R O F I C I E N T E S, de die in diem, sic vt à studio & conatu proficiendi in tuo amore & virtutibus, nunquam cessemus, vel tepescamus, sed semper ad anteriora nos extendamus, tui amore, & desiderio perfectius tibi placendi & obsequendi.

10 Denique, fac nos P E R S E V E R A N T E S, vt in omnibus, quæ tibi sunt placita, vsque in finem perseveremus.

SEQVITVR EXPLICA-
TIO VIRTVTVM SEPTI-
mæ meditationi ascriptarum,
quæ sunt, misericordia, veritas,
iustitia, gratitudo, liberalitas,
magnificentia.

¶ Pro misericordia exercitium.

Misericordissime I E S V, quia vis, &
sicut potes, scis & vis, fac nos tui
amore & imitatione, tuoque
merito & dono, verè misericor-
des,

E Ac igitur, vt semper habeamus cor
& animum promptum ad miseri-
cordiam, & ad charitatiuè, pro tuo
amore, impendendum opera mise-
ricordiæ, tam corporalia, quàm spiritualia,
omnibus proximis, amicis, & inimicis mise-
ricordiæ capacibus, & hoc propter te, secun-
dum te, per te, & tecum, iuxta rectæ ratio-
nis dictamen, pro cuiusque necessitate & no-
stra facultate.

Fac igitur, vt affectu misericordiæ
& pietatis omnes,

1. Amemus, & dulci affectu prosequamur,
tamen absque inordinato amore.

2. Reuereamur & honoremus omnes, tan-
quam tuos filios, ad imaginem tuam creatos,
benèque de eis iudicemus & sentiamus.

3 Supportemus benignè defectus eorum, corporales & spirituales, absque amaritudine & indignatione, & quantum poterimus (salua iustitia) illos excusemus.

4 Congratulemur eorum bonis, tanquam proprijs, & ea promoueamus, orando, exhortando, iuuando.

5 Condoleamus & compatiamur eorum malis, tanquam nostris, & pro viribus consolemur afflicto.

6 Arguamus & corrigamus eos fraternè, cum charitate, modestia, & prudentia, sicut viderimus eorum saluti expedire.

7 Ignoscamus ex corde offendentib. nos quouis modo, sicut desideramus à te nobis ignosci.

8 Custodiamus eos à peccato & scandalo, quantum poterimus, sollicitè præcauentes, ne vlllo nostro dicto, vel facto aliquem scandalizemus, aut peccadi occasionē ei præbeamus.

9 Instruamus ignorantes, & consulamus dubitantibus, propter te, & secundum te, exemplo primum, & deinde verbo, cum licuerit.

10 Affabiliter & amicabilem, cum omnibus conuersetur, studentes omnes amare, & ab omnibus amari, propter te, & secundum te.

11 Cōcordemus, & pacem habeamus cum omnibus, quantum absque tua offensa fieri poterit, & discordantes pacificare studeamus.

12 Oremus deuotè pro omnibus, & offeramus nos tibi ad patiendum pro omnium salute, quicquid tu immiseris, inspiraueris, aut super nos venire permiseris, parati animas nostras pro salute proximorum ponere,

quoties opus fuerit, tui amore & imitatione.

Opera etiam misericordiæ corporalia, aut re ipsa & actu, cū poterimus, aut (si non possumus actu) saltem pio affectu, desiderio, oratione & fauore omnibus impendamus, orantes te vt subuenias, sicut vis, scis, & potes omnibus

- 1 Orphanis & viduis.
- 2 Pauperibus, & debitis grauatis.
- 3 Persecutionem patientibus.
- 4 Peregrinis.
- 5 Sitientibus.
- 6 Esurientibus.
- 7 Nudis.
- 8 Ægrotis,
- 9 Captiuis.
- 10 Mortuis & animabus purgandis.

¶ Pro veritate exercitium.

Veracissime IESV, quia vis, & sicut potes, scis, & vis, fac nos tui amore & imitatione, tuoq; merito & dono, veraces

1 IN INTELLECTV, vt absque errore & falsitate, quæ scire debemus, verè sciamus & intelligamus.

2 Fac nos veraces IN CORDE, seu VOLUNTATE, vt nunquam optemus vel proponamus aliquid dicere contra veritatem.

3 Fac nos veraces, IN ORE, sic, vt nūquam falsum quid loquamur,

4 Nec mentiamur, aliud in ore, quàm in corde habentes.

5 Fac nos veraces, IN PROMISSIS, vt nihil promittamus absque voluntate illud exoluendi, & quæ iusta promissimus, fideliter reddamus.

6 Fac nos veraces, IN FACTIS ET SIGNIS, vt nihil per hypocrisim, simulationem, vel dolum agamus.

7 Fac nos veraces, IN FIDE ET DOCTRINA, vt quod verum est credamus, confiteamur & doceamus.

8 Fac nos veraces IN VITA ET CONVERSATIONE, vt veraciter, & non apparenter virtutes exerceamus & sectemur.

9 Fac nos veraces IN IUDICIIS, vt veraciter omnia diiudicemus, & à temerarijs & incertis iudicijs abstineamus.

10 Fac nos veraces IN IUSTITIA, vt sine acceptione personarum, vnicuique reddamus, quod æquitas postulat.

¶ Pro iustitia exercitium.

Iustissime IESV, quia vis, & sicut potes, scis, & vis, fac nos tui amore & imitatione, tuoque merito & dono, verè iustos, erga te primum, sic, vt exhibeamus tibi

1 Fidem integram & constantem, in corde & ore.

2 Timorem continuum tuæ offensæ.

3 Spem & confidentiam in te.

4 Charitatem puram & feruentem.

5 Adorationem supremam, & reuerentiam.

- 6 Laudem, & gloriam.
- 7 Congratulationem.
- 8 Intentionem tibi placendi ante opus.
- 9 Obedientiam perfectam in omnibus.
- 10 Gratiarum actionem & oblationem,
post quodlibet opus.

Erga nos, ut iusti simus, fac ut

- 1 Frequenter & diligenter examinemus,
& discutiamus omnes nostras cogitationes,
loquutiones & opera.
- 2 Agnoscamus nostram vilitatem & mul-
tiplicem defectuositatem.
- 3 Nosque vilipendamus, & contemni de-
sideremus & gaudeamus, ac sub omnibus nos
humiliemus.
- 4 Odio habeamus nostram propriam vo-
luntatem & malitiam.
- 5 Abnegemus eam, per subtractionem de-
lectabilium non necessariorum.
- 6 Castigemus eam, per discretas pœni-
tencias.
- 7 Custodiamus nos à peccato, occasiones
peccandi fugiendo.
- 8 Fouemus naturam & carnem nostram,
quantum expedit ad hoc, ut tibi seruiamus,
necessaria ei non denegando.
- 9 Ea, quæ nostra vocatio, status, vel offi-
cium à nobis requirunt, tempore, loco, & mo-
do debitis exequamur, & prohibita fugiamus.

Erga prælatos, ut iusti simus, fac ut

- 1 Amemus eos, propter te.
- 2 Reuereamur & honoremus.

3 Supportemus, & tegamus eorum defectus, si quos habent.

4 Succurramus eis, si in aliquo nostro auxilio indigeant.

5 Oremus specialiter, pro eorum directione in omnibus.

6 Zelemur & defendamus eorum honorem & bonam famam, quantum, salua iustitia, poterimus.

7 Quæramus ab eis consilium & directionem, humiliter & deuotè.

8 Credamus eorum consilio & sententiæ, nostrum proprium sensum sub eorum iudicio captiuantes & submittentés.

9 Obediamus eorum iussis & mandatis.

10 Patienter feramus, eorum correptiones.

Erga subditos, vt iusti simus, fac vt

1 Amemus eos, & in corde nostro reueramur.

2 Exemplum bonum, eis præbeamus in omnibus.

3 Oremus iugiter, pro illorum salute.

4 Instruamus eos, & dirigamus prudenter.

5 Exhortemur & excitemus eos, ad perfectiora semper.

6 Subueniamus promptè & benignè eorum veris indigentijs.

7 Custodiamus eos à peccato.

8 Corripiamus eos delinquentes.

9 Consolemur tentatos & afflictos.

10 Animas nostras, si opus sit, pro eorum salute ponamus.

Erga omnes, ut iusti simus, fac ut

Omnibus, etiā inimicis, exhibeamus amorem & benevolentiam, propter te, & secundum te, consilium boni exempli, & sanæ doctrinæ, auxilium orationis, & piæ subventionis, & omnia misericordiæ opera, quibus indiguerint.

¶ Pro gratitudine exercitium.

Gratissime IESU, quia vis, & sicut potes, scis, & vis, fac nos tui amore & imitatione, tuoq; merito & dono, verè gratos erga te, sic ut

1 Recogitemus & attendamus omnia beneficia, nobis, vel cuiusque creaturæ impenfa.

2 Ascribamus ea omnia tibi, & de manu tua immediatè recipiamus omnia bona nobis à quocunque facta.

3 Indignos nos agnoscamus omnibus bonis, eaque ex mera & gratuita tua liberalitate nobis impendi credamus & confiteamur.

4 Adoremus te, supremæ patriæ cultu, pro his omnibus, recognoscentes & confitentes, te primum & præcipuum horum omnium autorem & conservatorem esse.

5 Laudemus te pro his, & te solum inde laudari desideremus.

6 Amemus te ferventiùs, ex horum consideratione.

bonis acceptis eatenus gaudeamus, quatenus hæc cedunt ad tuam gloriam, & nos ad tibi dignè seruiendum confortant, non quatenus nobis sunt vtilia.

8 Operemur in acceptis donis, iuxta tuam voluntatem, & lucrum ac fructum ex illis facere studeamus.

9 Lucrum omne quod fecerimus, tibi ascribamus, & humiliter offeramus, reputantes & confitentes nos semper seruos inutiles, & imperfectum nostrum iugiter arguentes.

10 Offeramus nos totos tibi in omne obsequium, iuxta supremum beneplacitum tuum, optemusque omnes sic tibi gratos esse, & ad hoc eos prouocemus, quantum poterimus.

Erga alios benefactores nostros.

1 Fac etiam nos sic gratos, ut eos reputemus tanquam tuos dispensatores, per quos tu nobis benefacis.

2 Et propter te, illos amemus & honoremus.

3 Agnoscamus & confiteamur, cum gratitudine, beneficia nobis ab illis impensa.

4 Obsequio grato, aut reciproco beneficio (si indiguerint & præstare illud poterimus) gratos nos comprobemus.

5 Et quod opere non potuerimus, oratione & bona voluntate id suppleamus.

¶ Pro liberalitate exercitium.

Liberalissime IESV, quia vis, & sicut
potes, scis, & vis, fac nos tui
amore & imitatione, tuoq; do-
no & merito verè liberales,

Fac igitur, vt

- 1 Amanter, ex vero tui amore.
- 2 Voluntariè & liberè, absque coactione
& necessitate.
- 3 Hilariter, cum gaudio spirituali, & abs-
que tristitia.
- 4 Gratis & liberaliter, absque intuitu &
expectatione retributionis & mercedis.
- 5 Integrè & perseueranter, offeramus nos
totos, nostraque omnia semper & vbique, ti-
bi Deo superamandissimo, & omni obsequio,
propter te, superdignissimo.
- 6 Ad omne tuum beneplacitum, & gra-
tum obsequium, in recognitionem tuæ bo-
nitatis & beneficentiæ.
- 7 Offeramus nos ad omnē ignominiam,
penuriam & crucem tolerandam ex conside-
ratione peccatorum nostrorum.
- 8 Offeramus nos, ad orandum & impen-
dendū nos totos pro salute & subsidio proxi-
morū, ex consideratione miseriarū illorum.
- 9 Denique fac, vt absq; cupiditate & aua-
ritia, absque tenacitate, & absque prodigali-
tate, omnium veris indigentijs, maxime spi-
ritualibus, succurramus, amāter, liberaliter &
prudēter, propter te, & secūdum te, pro nostra
facultate & rationis vero dictamine.

¶ Pro magnificentia exercitium.

Magnificentissime I E S V, quia vis,
& sicut potes, scis & vis, fac nos
tui amore & imitatione, tuoque
merito & dono, verè magnifi-
cos, sic vt.

1 Magna & constanti fide, in te creda-
mus.

2 Magna de te speremus, & magnificè in
te confidamus.

3 Continuè, ardenter, & summè te desi-
deremus.

4 Amemus te magnifico & præcipuo
amore.

5 Obediamus tibi, & tuis propter te he-
roicè, in rebus etiam difficillimis.

6 Magna pro tui amore dimittamus, om-
nibus propter te renunciantes.

7 Magna propter te operemur, non lan-
guentes circa præcepta communia: sed ad su-
blimia virtutum & consiliorum exercitia nos
extendentes.

8 Magna pro te pati desideremus, & para-
ti simus tolerare.

9 Magnificemus & superexaltemus te,
semper & præ omnibus.

10 Magnificè tandem fruamur tua diui-
nitate, & in tua vnione quiescamus.

A N N O T A T I O.

Nota, hic magnificentiam non ita propriè sumi, ut à scholasticis, sed communiùs, sic ut complectatur omnia, quæ ex animi magnitudine magna & sublimia sunt.

S E Q V I T V R   E X P L I C A -

tio virtutum octauæ meditationi ascriptarum, quæ sunt, temperantia, continentia sensuum, cordis munditia, & contemplatio.

¶ Pro temperantia, & continentia sensuum, exercitium.

Temperantiæ & continentiae amator, pijsime I E S V, quia vis, & sicut potes, scis & vis, fac nos tui amore & imitatione, tuoque merito & dono verè sensuum continentes, sic ut,

ihil, nisi propter te, & secundùm te, desideremus, consentiamus, vel delectemur, audire, videre, vel legere, olfacere, gustare, loqui, vel tangere, apprehendere, imaginari, æstimare,

memoria retinere, vel recolere, agere, pati & relinquere: sed ab omnibus alijs, quæ non propter te, neque secundum te, sensibus nostris occurrerint, sensus nostros interiores & exteriores, omniaque membra nostra contineamus & abstrahamus, omniaque naturæ & sensualitatis solatia, non necessaria, neque tibi placita, abiiciamus & fugiamus, & nostros sensus tecum discretè coaffligamus, sicut inspiraueris, aut volueris, vel permiseris.

¶ Pro cordis munditia exercitium.

Munditiæ cordis amator & largitor
pijsime I E S V corde mundissi-
me, quia vis, & sicut potes, scis,
& vis, fac nos tui amore & imi-
tatione, tuoque merito ac dono
verè mundicordes, quod ut asse-
quamur,

1 Purga & præserua memoriam nostram,
à vanis & vitiosis recordationibus & imagi-
nibus.

2 Ab obliuione salutarium.

3 Ab instabilitate & multiplicitate.

Purga & præserua intellectum
nostrum,

4 Ab ignorantia vitiosa rerum saluta-
rium.

5 Ab errore, & falsitate.

6 A suspi

6 A suspicionibus, & iudicijs sinistris & temerarijs.

7 A perplexitate, & scrupulositate.

8 A curiosa, & altiori perscrutatione rerum diuinarum.

9 A superflua, & vana rerum inutilium & noxiarum consideratione.

Purifica & præserua affectum, ab inordinatis passionibus.

1 Amoris.

2 Desiderij.

3 Desperationis.

4 Spei.

5 Gaudij.

6 Odij.

7 Horroris.

8 Metus.

9 Audaciæ.

10 Tristitiæ.

11 Et Iræ.

Et da vt ea tantum quæ tu vis, & sicut vis.

1 Recolamus & recogitemus, vtiliter & stabiliter.

2 Discernamus, prudenter.

3 Intelligamus, veraciter & clarè.

Quæcunque autem tibi placita esse cognouerimus,

4 Ea verè bona iudicemus, & prædicemus.

5 Amemus, acceptemus & desideremus.

6 Desperantes de nobis, de te illa speremus.

7 Magnanimiter & fortiter illa prosequamur, & quæramus.

8 Gaudeamus in te, postquam ea consequuti fuerimus.

9 Gratiasque tibi pro his agamus, & utamur illis, iuxta tuum beneplacitum.

10 Ad anteriora obsequia, nos semper extendamus.

Ea verò, quæ tibi displicere intellexerimus.

1 Verè mala iudicemus, & prædicemus.

2 Odio habeamus, & horreamus.

3 Metuamus, & præcaueamus sollicitè.

4 Audacter & fortiter ea persequamur & fugiamus.

5 Doleamus de his, si euenerint.

6 Irascamur, & vindictam de his sumi desideremus.

7 Offeramus tuam passionem, pro eorum satisfactione.

8 Resignemus nos ad omnem pœnam pro illis subeundam, quamcumque immiseris, aut permiseris.

9 Pœnam aliquam discretam, voluntariè pro illis assumamus.

10 Renouemusque propositum contra illa.

¶ Pro spiritus elevatione & contemplatione exercitium.

Contemplatiuorum altissime & eleuatissime I E S V Domine, quia vis, & sicut potes, scis, & vis, fac nos tui amore & imitatione, tuoque merito & dono, verè contemplatiuos, & spiritu eleuatos: quod vt fiat,

1 Memoriam nostram purifica, & nuda ab omni creata imagine.

2 Reple tua diuinitate, vt nihil aliud præter te cogitet.

3 Stabili in tua præsentia, sic vt

4 Stabiliter teipsum, per teipsum recolamus, & præsentem nobis sentiamus.

5 Te adoremus, & summè reucreamur.

6 Teque securè possideamus.

7 Intellectum nostrum purga ab obscuritate, & creaturarum actuali intelligentia.

8 Eleua & conforta, tuo glorioso lumine.

9 Reple & clarifica, tua diuina veritate absque specie intermedia: vt sic teipsum, per teipsum

10 Clarè, & facie ad faciem videamus.

11 Te laudemus, glorificemus, & superexaltemus.

12 Teque admirantes, in te deficiamus, & intelligendo, sine intellectu efficiamur.

Voluntatem denique nostram
totam, tua diuina chari-
tate & bonitate pur-
gans & per-
ficiens.

1 Affice nos affectu tui amoris castis-
simo.

2 Succende nos , tui desiderio feruen-
tissimo.

3 Reple nos, tuo infinito gaudio.

4 Satia, tua fruitione beatifica.

5 Pota, torrente voluptatis tuæ.

6 Inebria ab ybertate domus tuæ.

7 Absorbe, in tuæ diuinitatis abyssum: sic
vt à nostra operatione naturali deficien-
tes , tuam duntaxat inactionem patia-
mur.

8 Transforma , in vnā tecum volun-
tatem, sicut ferrum candens , in ignem trans-
formatur.

9 Vni nos tibi , sine medio inseparabi-
liter.

10 Quieta & beatifica , vt in tua pace dor-
miamus & requiescamus , sicque tuum
gaudium in nobis habere , & præclarissi-
mum opus tuum in nobis operari possis.
Ad tuam gloriam sempiternam , & omnium
salutem.

SEQUITVR EXPLICA-
tio virtutum nonæ meditationi
ascriptarum, quæ sunt, pruden-
tia, sapientia, eloquentia, simpli-
citas, puritas, pax & pacificatio.

¶ Pro prudentia exercitium.

Prudentissime I E S V, quia vis, &
sicut potes, scis & vis, fac nos tui
amore & imitatione, tuoque
merito & dono, verè prudentes:

Sic, vt prudenter

1 **I**ntentionem nostram, ante
opus dirigamus, & illud in-
choemus propter te, & secū-
dum te, ad placendum tibi, &
gratum obsequium tibi præ-
standum.

2 Inquiramus in dubijs tuam volunta-
tem, primò per deuotam obsecrationem:
deinde per internam & maturam tecum de-
liberationem.

3 Eligamus prudenter, quod tibi confor-
mius, & nostræ voluntati magis contrarium
fuerit.

4 Consulamus in gravioribus, humiliter
& deuotè patres, aut prudentiores.

5 Credamus & acquiescamus dociliter
eorum consilijs.

6 Debita nostri status & officij, prudenter aduertamus, rectè discernamus, eaque modo, tempore, & loco, debitis, perficiamus, medium virtutis in omnibus seruando.

7 Prouideamus futuris, absque sollicitudine inquieta de crastino.

8 Discretionem spirituum à te recipiamus, per quã laqueos diaboli, & nature quæstiones, errores & excelsus cognoscam⁹ & vitam⁹.

9 Prudenter intelligamus præterita, sapiamus præsentia vtiliter, & nouissima prouideamus salubriter.

¶ Pro sapientia exercitium.

Sapientissime I E S V, quia vis, & sicut potes, scis & vis, fac nos tui amore & imitatione, tuoque dono & merito verè sapientes, sic vt cum sapore & gustu, singulis rebus conuenienti, singula sapiamus & intelligamus.

Fac igitur vt sapiamus

1 Tuam diuinam maiestatem & præsentiam, cum reuerentia.

2 Tuam æquitatem & sanctitatem, cum timore.

3 Tuam sapientiam & gloriam, cum laude & admiratione.

4 Tuam bonitatem, cum amore & gaudio.

5 Tuam charitatem & beneficentiam, cum grato obsequio.

6 Nostram vilitatem & nihilitatem, cum

humilitate cordis & nostri contemptu.

7 Nostram ingratitude & multiplicem erga te offensam, cum odio, contritione & poenitentia.

8 Gehennam & poenam promeritam, cum tremore & fuga.

9 Mundi huius vanitatem & gloriam ac pompam, cum contemptu & abrenuntiatione.

10 Gloriam æternam, cum spe & ardenti desiderio.

11 Tuam, & proximorum passionem & miseriam multiplicem, cum compassione & misericordia.

12 Tuam, & proximorum prosperitatem & gloriam, cum congratulatione & gratiarum actione.

Et præserua nos ab omni insipientia & insensibilitate, à scientia, sine charitate & affectu, quæ inflare potius solet, quàm prodesse, à stultitia, ne scilicet, quod bonum nouimus, contemnamus, vel malum cognitum, sequamur. Nec mala, bonis, vel parua, magnis præferamus. Præserua nos etiam ab omni malitia, seu mali affectu, (quem vincere debet sapientia.)

¶ Pro eloquentia Christiana.

Eloquentissime I E S V, quia vis, & sicut potes, scis & vis, fac nos tui amore & imitatione, tuoque dono & merito, verè & christianè eloquentes,

Sic, vt loquamur semper

1 Mature, absque præcipatione & inconsideratione.

2 Modeste ac humiliter, absque clamore & vanitate.

3 Breuiter, absque superfluitate, & effusione nimia.

4 Amanter & ardentè, ex ignito charitatis affectu, sic, vt loquendo alios inflammare possimus, ad tui amorem & odium peccati.

5 Prudenter & discretè, pro qualitate loci, temporis, personarum & cæterarum circumstantiarum.

6 Zelanter & constanter, cum zelo & intentione tui honoris, & salutis proximorum, fortiter & constanter ea, quæ ad hoc spectant, profitentes & enunciantes.

7 Affabiliter & honestè, cum serenitate vultus, & honesta ac decenti membrorum compositione.

8 Copiosè, ad exhortandum & excitandum singulos ad ea, quæ sunt tibi placita.

9 Moderatè, ad corripiendum delinquentes, cum modestia, sic, vt non nimis exasperentur.

10 Efficaciter, ad persuadendum alijs, quod salubrè & acceptum tibi fuerit, cum virtute multa.

Atque utinam non nos loquamur, sed spiritus tuus in nobis loquatur, & faciat omnes sermones nostros, in gratia sic sale conditos discretionis, vt gratiam & ædificationem præstent audientibus, detque nobis os & sapientiam, cui non possint resistere aduersarij nostri, ad tuam gloriam & omnium salutem.

¶ Pro simplicitate exercitium.

Simplicissime I E S V, qui cum simplicibus graderis, & conuersari delectaris, quia vis, & sicut potes, scis & vis, fac nos tui amore & imitatione, tuoque merito & dono verè simplices

1 In amore, vt te solum in omnibus, & omnia in te, simpliciter, sine multiplicitate amemus.

2 Fac nos simplices in intentione, qua te solum, tuique honorem & beneplacitum in omnibus intendamus, quæramus, & pro fine præcipuo, & tota mercede omnium laborum nostrorum, expectemus.

3 Fac nos simplices in operatione, multiplicitem distrahentem inter operandum fugientes, & tibi, propter quem operamur, per simplicem intentionem & introversionem magis intendentes secundum spiritum, quam externæ rei, quam operamur, sic & anima, seu inferiori ratione opus externum dirigente, spiritus superior te sibi præsentem sentiat, tibi que intendat, & ex te aduertat, quid, quando & quomodo agendum, vel cessandum sit.

4 Fac nos simplices in loquutione, absque affectata curiositate & eloquentia mundana, ac sine dolo & duplicitate loquentes simpliciter & veraciter:

5 Fac nos simplices in iudicijs, oculo simplici omnia aspicientes, & in meliorem par-

tem, quantum (salua veritate) possumus, interpretantes.

6 Fac nos simplices in omnibus occurrentibus, tam aduersis quàm prosperis, omnia simpliciter & immediatè de paterna tua prouidentia, & benigna dispositione, cum gaudio suscipientes & recipientes.

7 Omniaque ad tuam tuam laudem & gloriam referentes.

8 Et ex omnibus fructum aliquem elicere & percipere satagentes.

9 Fac nos simplices, in omni vita & conuersatione nostra, simpliciter, & sine duplicitate & sine simulatione ambulantes & viuentes.

10 Fac nos simplices, in meditatione & contemplatione, sic vt clausis & introuersis sensibus & viribus intra nos, in tua præsentia maneamus, simplici què & nuda cogitatione, amore & desiderio, vni tibi simplici Deo adhæreamus & vacemus, donec in tuam transformemur simplicitatem & vnionem beatificam.

¶ Pro puritate & pudicitate, exercitium.

Purissime & pudicissime I E S V,
quia vis, & sicut potes, scis & vis,
fac nos tui amore & imitatione,
tuoque merito & dono, verè puros
& pudicos, sic vt

1 Solicitè semper vitemus & abiiciamus,

quicquid puritatem mentis, vel corporis castitatem maculare vel impedire solet.

2 Purè & castè amemus te, non propter tua dona, aut præmia repromissa principaliter te diligentes, sed propter te, videlicet, quia superoptimus es, & omni amore & obsequio superdignissimus, & quia sic vis purè amari.

3 Purè amemus nos, propter te & secundum te.

4 Purè etiam amemus omnes proximos in te, propter te & secundum te, omni impuro amore prorsus pulso & fugato.

5 Purè creaturas omnes amemus, in te, & propter te, illis tantum videntes ad honorem tuum, & iuxta supremum beneplacitum tuum.

6 Purè omnia agamus, dimittamus & patiamur propter te, & ex amore sincero, quia vis, & gratum habes hæc nos agere, dimittere vel pati.

7 Purè virtutes ipsas quæramus, propter te, quia vis & sicut vis ut illas quæramus, petamus & à te recipiamus.

8 Purè virtutum exercitia operemur, absque vlla admixtione vitij cuiuscunque, & absque vlla proprietate.

9 Purè quoque ipsam tuam gloriam & beatitudinem quæramus, & expectemus, propter te, quia scilicet vis & sicut vis ut illam petamus & consequamur ad tuam gloriam.

10 Denique sic nunc puro & mundo corde castoque corpore tibi seruiamus, vacemus & adhæreamus iugiter, ut cum puris & castis

tuis virginibus, & omnibus beatis angelis & sanctis, tibi tandem agno immaculato & purissimo, per incorruptionem proximi simus, teque sequamur quocunque ieris, ad tuam gloriam sempiternam.

¶ Pro pace interna exercitium.

Pacatissime I E S V, cui in pace factus est locus, quia vis, & sicut potes, scis & vis, fac nos tui amore & imitatione, tuoque merito & dono, verè pacatos, quietos & tibi unitos, sic ut

1 Charitatis glutino, tibi semper uniti adhæreamus.

2 Pacem in te, in omni euentu, & in omni etiam pressura & tribulatione, habeamus, per securam in te confidentiam, & plenam resignationem.

3 Mature & modestè, absque immoderato imperu, omnia perficiamus.

4 Tranquillè & liberè, absque anxietate & inquietudine nimia, cum spiritus libertate omnia operemur.

5 Solitudinem omnem, quæ perturbare nos posset, & liberam in te introuersionem impedire, abiciamus, & in te proiciamus, cui cura est de nobis plusquam paterna.

6 Discursus multos, variæque consilia & lectiones, ac studia multiplicia, non amemus nec sectemur.

7 Sed tibi potius, per introuersionem &

orationem continuam, intendere & vacare
simus solliciti, quandiu obedientia, vel chari-
tas, aut propria necessitas non requirunt aliud
à nobis fieri.

8 Studeamus semper sollicitè, quid intus
nobis loquaris, & quid à nobis exigas, quic-
quid sit tibi acceptius, in omni loco & tem-
pore.

9 Vniamus & conformemus voluntatem
nostram tuæ diuinæ voluntati, tam in aduer-
sis, quam in prosperis, sic vt nihil prorsus veli-
mus aut nolimus, quàm quod tu vis nos velle
aut nolle.

10 Sicque in tua pace, quæ sensum om-
nem exuperat, in idipsum incommutabile &
æternum bonum, quod tu ipse es, dormiamus
nunc, & in æterna beatitudine requiescamus
ad tuam gloriam sempiternam.

¶ Pro pacificatione exercitium.

Pacificè I E S V, quia vis, & sicut po-
tes, scis & vis, fac nos tui amore
& imitatione, tuoque merito &
dono, verè esse pacificos. Tecum
in primis,

Quod vt fiat, da vt

1 Peccata omnia (quæ sola, nos à te diui-
dunt, & pacem nostram tecum interrom-
punt) prorsus abiiciamus.

2 Per veram & amorosam contritionem
de commissis.

3 Per integram & puram de illis confes-
sionem.

4 Per dignam & congruam satisfactio-
nem tuæ passioni vnitam.

5 Per occasionum peccandi substractio-
nem & fugam, sollicitamque cautelam, ne in
futurum peccemus.

6 Per fidelem, simplicem & integrā ohe-
dientiam in omnibus, quæ à nobis, per te-
ipsum, vel per tuos vicarios superiores no-
stros, exigis & requiris.

Et vt nobiscū pacifici simus, fac vt

7 Corpus nostrum & membra omnia, co-
gamus seruire spiritui & iustitiæ, ad iustitiam
& tuam gloriam.

8 Appetitū inferiorē, rationi subiiciamus.

9 Rationem & intellectum, in obsequium
fidei & simplicis obedientiæ, captiuemus &
submittamus.

10 Voluntatem nostram, tuæ, & tuorum
vicariorum voluntati omnino subdamus &
conformemus.

11 Corde, lingua & opere concordemus,
quod credimus, & prædicamus agendum
vel fugiendum, opere ipso agentes vel fu-
gientes.

Vt autem cum proximis pacifici
simus, fac vt

1 Nunquam cum aliquo, temerè conten-
damus, aut nostram sententiam, contentiosè
& pertinaciter defendamus.

2 Sed pacificè, quid sentiamus, eloquen-
tes, alios sinamus credere quod voluerint.

3 Cedamus aliorū sententiæ potius, quàm
contentioni deseruiamus, vbi, salua veritate
& iustitia, id poterimus.

4. Caueamus sollicitè ne aliquem offendamus, vel scandalizemus vlllo nostro verbo, signo vel facto.

5. Si aliquem putemus offensum, vel scandalizatum ex aliquo nostro dicto, signo vel facto, etiamsi non intenderimus illum offendere, vel sufficietem fortasse causam se scandalizandi, ei non dederimus, cum tamè præueniamus, & prima opportunitate quæsitæ & inuenta, conemur ei satisfacere, eumq; placare, nisi fortè ex malitia & pertinacia, se de bono opere scādalizaret. Tale enim scandalum est contemnendum, tuo exemplo, qui de Iudæis se scandalizantibus ex doctrina tua, dixisti: Sinite eos, cæci sunt, & duces cæcorum: scandalum autem pusillorum, fac vt vitemus, & si qui infirmi, de nostro bono opere scandalizati fuerint, per nos modestè admoneantur & informentur de bonitate & vtilitate nostri operis, qui si perseuerauerint scandalizari, tunc sunt relinquendi.

6. Si autem aliquem verè læserimus, & iniuste offenderimus aut cōtristauerimus, verbo, signo vel facto, da vt statim, prima oportunitate quæsitæ & inuenta, humiliter, & non fictè, neque lingua tantum, sed corde, veniam ab eo petamus, & prout æquitas postulauerit, ei satisfaciamus; eumque placare, & nos cum eo reconciliare studeamus.

ANNOTATIO.

Hic tamen aduertendum est, quod si pralatus aliquis, zelo iustitiæ subditum delinquentem corrigens, excesserit in verbo, duriori aut seueriori correptione, non tenetur veniā à subdito postulare, sed coram Deo culpā suā agno-

scere & punire, & se postea magis affabile, & benignum erga subditum, quē lesi, exhibere.

7 Eis verò, qui quouis modo nos offendè-
rint, statim ex corde ignoscamus, & omnem
eorum offensam contra nos sic illis dimitta-
mus, ut in corde nullam retineamus erga eos
displicentiam, amaritudinē, indignationem,
iram vel odium, sicut à te volumus & peti-
mus nobis ignosci.

8 Nullūque prorsus signū rancoris, odij
vel indignationis eis ostendamus, sed eos
propter te, & secundū te amemus, tanquam
tuæ erga nos paternę castigationis ministros,
& pro eis specialiter te exoremus.

9 Et quodcūque beneficiū illis pro sua sa-
lute præstare posse nos putauerimus, quæsitā
& inuenta occasione, illis præstemus & exhi-
beamus.

10 Si autē probabiliter putauerimus, quod
eos præueniendo, & per nos visitando & al-
loquendo lucrari eos possumus, & ad suā cul-
pæ cognitionem, & emendationem adducē-
re, aut certē auferre de corde eorum, affectum
malum, quem erga nos conceperunt, nō dif-
feramus eos visitare, præuenire & alloqui
dulciter & amicē.

11 Aut si per aliquem aliū illis familiarem,
vel amicū, hoc melius fieri putauerimus, per
illum id fieri rogemus & procuremus.

12 Quod si nec sic placari, & à malo erga
nos affectu retrahi voluerint, nos tamē, quan-
tū in nobis est, sincera charitate eos pro-
pter te amantes, & tuæ paternæ prouidentię,
& benignitati eorum curam committentes,
pacem cum illis internam & externam ser-

uemus, vt cum his etiam, qui oderunt pacem, pacifici esse possimus.

Fac etiam pacifice IESV, vt non solum cum proximis, sed etiam inter proximos pacifici esse studeamus, sic vt

1 Oreinus instanter pro discordantium pace.

2 Exhortemur, aut per magis idoneos exhortari curemus ad pacem & concordiam, eos, qui inter se discordant.

3 Alloquamur sigillatim eos, bonum affectum alterius erga alterum, singulis eorum renunciantes, & alterum alteri excusantes, ac omni modo nobis possibili, ad pacem & concordiam eos renouare, satagentes.

4 Susurriones autem & detractores, ac discordiam seminantes, vel fouentes, omni studio persequamur & impediamus.

Et vt inter te Deus bone, & peccatores homines pacem faciamus, da vt

5 Oremus te deuotè & instanter, pro peccatorum omnium conuersione, pœnitentia, iustificatione, & reconciliatione tecum.

6 Exhortemur & excitemus eos ad conuersionem & pœnitentiam agendam, exemplo, verbo & omni modo nobis possibili, & quod per nos facere non possumus, per alios fieri procuremus & gaudeamus.

7 Offeramus tibi pro eorum conuersione & satisfactione, tuæ vitæ & passionis, sancto-

rúmque tuorum merita, maximè in sacratissimo missæ sacrificio.

8 Offeramus etiam pro eis, nostros pios labores, & exercitationes, tuis vnitas & immerfas.

9 Et quæcunque nobis occurrerint aduersa, in vnione tuæ passionis, dulciter ea pro peccatorum reconciliatione toleremus, & offeramus tibi simul cum tuis & sanctorum tuorum passionibus.

10 Sicq; in tempore iracundiæ, efficiamur inter te & peccatores reconciliatio, ad tuam sempiternam gloriam, & iuxta tuum beneplacitum & desiderium, quo salutem animarum tantopere concupiscis.

SEQUITVR EXPLICATIO
virtutum decimæ & vltimæ meditationi ascriptarum, quæ sunt,
Tolerantia passionum propter iustitiam, innocentia, securitas, finalis perseuerantia.

¶ Pro tolerantia afflictionum propter iustitiam exercitium.

Afflictissime IESV, quia vis, & sicut potes, scis, & vis, fac nos tui amore & imitatione, tuoq; merito & dono, persecutionē pati propter iustitiam, da igitur & fac, vt

1 **C** Redamus & sentiamus acceptissimum tibi esse, & nobis utilissimum, ut aliquid propter iustitiam patiamur.

2 Ac propterea, hoc tui amore & imitatione desideremus feruenter, & petamus instanter.

3 Diffidentes tamen prorsus de nobis, obsecremus te iugiter & confidenter, ut non sinas nos tentari supra id quod possumus; sed facias cum tētatione prouentū, ut possimus sustinere quicquid super nos venire permiseris.

4 Patiamur ergo propter iustitiam fidei, constanter coram infidelibus & hæreticis fidem nostrā verbo & opere profitentes, quantumcunque nos afflixerint.

5 Patiamur propter vitæ Christianæ iustitiam, præcepta tua & virtutum tibi placitatum exercitium, nostræque professionis, & officij vota & debita constanter & fortiter implentes, & nulla propter hoc aduersa formidantes.

6 Patiamur propter iuris æquitatē, ad hoc laborantes, & propter hoc poenam omnē & laborem hilariter sustinentes, ut unicuique quod æquum & iustum est, tribuatur.

7 Videlicet, ut tibi & tuis vicarijs, in dignitate per te, & pro te constitutis, debita reuerentia & obedientia deferatur.

8 Subditis verò à suis prælatis subuentio, custodia, & disciplina exhibeatur.

9 Æqualibus, & proximis omnibus, ab æqualibus & alijs proximis amor, & misericordiae corporalis & spiritualis opera, propter te, & secundum te præstentur.

10 Propter hæc, da vt patiamur à nobis voluntarios labores & pœnitentias, per nos discretè assumendas, cum tuo vel patris spiritalis consilio, idq; hilariter & voluntariè.

11 A te patiamur, quascunque immiseris, infirmitates, amicorum mortes, damna rerum aut alia aduersa, quæ per te ipsum, aut occultam causam super nos, vel nostros venire volueris, & hoc, cum gratiarum actione, & gaudio.

12 A quibuscunque proximis vel inimicis, quascunque permiseris tribulationes, iniurias & cruces, cum patientia, mansuetudine, & benignitate toleremus.

Da etiam benignissime IESV, & fac, vt aduersa omnia, vndecumque occurrerint, in vnione tuarum passionum patiamur, cum

1 Iugi laude, & gratiarum actione, laudantes semper tuam paternam prouidentiam & benignitatem, qua omnia aduersa ordinas in salutem diligentium te.

2 Et gratias agentes, pro tuæ huius paternæ voluntatis impletione, & pro omni bono & fructu multiplici, propter quem aduersa nobis immittis, aut permittis euenire.

3 Patiamur aduersa, cum humilitate & obsecratione, humiliter agnoscentes, nos maiora pro peccatis nostris meruisse, & nostris viribus vel industria non posse ista dignè sufficere.

4 Ac propterea obsecrantes te, vt peccata nostra plenè per tuam passionem deleas ac remittas, & gratiam & virtutem nobis dones, qua aduersa ista vsque in finem dignè possimus sufferre.

5 Patiamur omnia, cum confidentia & resignatione, cōfidentes quòd tu peccata nobis dimittis, & gratiā ad sustinenda aduersa conferes, eademq; in bonum nostrum cōuerteres.

6 Atque propterea nos fiducialiter, plenè & integrè tibi resignantes, & omnem solitudinem nostram in te proicientes, parati recipere & ferre, quicquid volueris aut permiseris.

7 Patiamur omnia, cum charitate & gaudio, hoc est, cum chara, pretiosa & amorosa nostræ voluntatis cum tua voluntate vnione, concordia, & conformatione.

8 Et cum spirituali gaudio, inde resultante, & ex eo etiam quod tua voluntas circa nos impletur.

9 Patiamur omnia, cum pace & patientia, hoc est, cum interna mentis tranquillitate & quiete, ex vera & integra cum tua voluntate concordia procedente.

10 Et absque inordinata tristitia, impatientia, & deiectione nimia.

1 Patiamur omnia, cum lōganimitate forti, & mansuetudine suauī, non deficientes in tribulationibus per diffidentiam aut impatientiam, propter diuturnitatem tribulationum, & dilationem consolationis, sed perseueranter in te confidentes, & te longanimitè expectantes, virilitèrque agentes & te sustinentes.

2 Atque per suauem mansuetudinem expellentes omnem iram, amaritudinem, indignationem, murmur & malevolentiam erga eos, quos putamus esse causas nostræ afflictionis.

3 Patiamur aduersa, cum bonitate & benignitate, retinentes bonam voluntatē & desiderium benefaciendi his qui nos persequuntur & affligunt.

4 Et ex benignitate atque beneficentia, exhibentes illis beneficium, quando indigēt, & occasio sese offert.

5 Patiamur omnia, cum fide, credendo & confidendo, quod nos non dereliques vsquequaque.

6 Et cum fidelitate, qua fidenter tibi adheramus, proposita & exercitia sancta, tempore tribulationis non derelictes, nec ad externas consolationes immoderatē nos sic conuertentes, vt à te infideliter recedamus.

7 Patiamur etiam, cum modestia, sic vt numquam de nobis præsumamus: nec aliquid vltra gratiam & virtutem, à te nobis concessam, attentemus, nec superbiamus, aut vanē gloriemur de nostra patientia.

8 Patiamur omnia, cum continentia, quâ sensus nostros, & vires omnes animæ & corporis, à noxijs, & vanis, & superfluis oblationibus viriliter & cum laborioso studio abstrahamus & contineamus.

9 Et cum castitate, hoc est, cum tranquilla mentis & corporis puritate, & cordis munditia.

10 Patiamur omnia, cum innocentia, sic vt in nullo peccati affectu cuius verē nos

non pœniteat) maneamus : nullasque iustas occasiones affligendi nos, demus his qui nos persequuntur, in nullo eos lædentes vel provocantes, nec etiam patiamur, ut fures & homines, propter crimina per nos perpetrata, (quamquam & propter hæc, libenter pœnam sustinere, laudabile sit) sed propterea quod iustitiam sectamur & defendimus.

1 Patiamur etiam, cum securitate, non timentes eos, qui corpus possunt occidere, vel bona diripere : sed te solum, qui potes animam & corpus in gehennam mittere, & qui dignissimus es, quem nos, vel in minimo offendere, sollicitè semper timeamus & præcaveamus, propter tuam infinitam bonitatem, perfectionem & benignitatem. Timorem ergo persequentium nos, vel aliorum quorumcunque, nos habeamus, sed te solum offendere timeamus, & in cordibus nostris te sanctificemus : atque in tua protectione, & paternæ voluntatis tuæ dispositione & providentia, securè confidamus.

2 Patiamur omnia, cum prudentiâ cordis, qua recta intentione, propter te, & secundum te, omnia patiamur.

3 Et per quam, inter patiendum, prudenter & honestè nos geramus.

4 Et remedia congrua, tibi placita, assumamus, tantum propter te, secundum te, per te, & tecum.

5 Nec decipiamur insidijs & falsis suasionibus hostium, vel aliorum.

6 Patiamur etiam, cum sapientia oris, sic ut des nobis inter patiendum os & sapientiâ, quando opus fuerit, cui non possint resistere

aduersarij nostri, sicut promisisti tuis Apostolis, quando ad patiendum eos mittebas, inter lupos.

7 Patiamur omnia, cum simplicitate columbina, absque malignitate, duplicitate, dolo, & absque voluntate aut intentione quemquam fallendi, vel cuiquam nocendi.

8 Denique patiamur, cum finali perseuerantia, scilicet vsque in finem tribulationis, & præsentis vitæ: quandiu tibi placuerit aduersis nos exercere, purgare & probare, nullam ab huiusmodi tribulationibus quærendo liberationem, nisi quando, & sicut te velle putauerimus. Sic ergo cum his fructibus Spiritus sancti, aduersa omnia patiamur: vt per singula momenta possimus illum fructum percipere, ad quem illa ab æterno præordinasti, & quem tuis passionibus nobis promeruisti, ad tuam gloriam, & omnium salutem, Amen, I E S V Benignissime, quia vis, & sicut potes, scis & vis.

P R A E F A T I O

I N T R A C T A T V M D E

Contemplatione, ex V. patre
Dionysio Cartusiano
collectum.

Quia tertius iste Tractatus
exercitiorum spiritualium
pertinet ad puram contem-
plationem, & superaltesima
Trinitatis adorationem & glorificatio-
nem: ideo utile duximus praeferre ei
quendam alium tractatum, ex libello
De Cōtemplatione V. patris nostri
Dionysij Cartusiani, per nos collectū
& compilatum, seruatis eiusdem aucto-
ris verbis & sententijs, sed ordine &
modo, nostro proposito accommodatis.
Quem per 14. Capitula distinximus: in
quibus haec continentur & declarantur.

Capitula sequentis Tractatus.

- 1 Quid sit vita contemplatiua &
vera contemplatio. 575
- 2 Qui ad contemplationem sint a-
ptiores. 577

3 Quod contemplationis duplex sit modus, alius rationalis & vsitatus, alius supernaturalis & mysticus. 578

4 Quae sint observanda & exercenda, priusquam aliquis regulariter idoneus sit eleuari ad supernaturalem contemplationem & Dei unionem. 581

5 Quibus modis & exercitijs, ad hanc mysticam contemplationem propinquius preparetur is, qui praedicta obseruauerit. 584

6 Quod in superbeatissima Trinitatis contemplatione consistat summa deuotio, praecipuum meritum, & maximus profectus. 589

7 Cum quanta humilitate, reuerentia & simplici fide sit contemplanda superaltissima Trinitas. 593

8 Contemplatio Dei secundum quod unus est, & secundum ea quae tribus personis aequaliter conueniunt. 595

9 Contemplatio emanationum ad intra quae in super sanctissima Trinitate inueniuntur, quae nimirum, Pater generat Filiũ: & quae Pater ac Filius simul spirant & produciunt Spiritum sanctum. 598

10 Alia eiusdem rei contemplatio,

sumpta ex cōsideratione infinita Dei bonitatis, dilectionis & perfectionis. 604

11 Contemplatio infinita complacentia & delitiosuatis, quam qualibet supersanctissima Trinitatis persona iugiter habet & fruitinè possidet in perfecta utriusque alterius intuitione & amore. 609

12 Contemplatio quorundam secretiorum mysteriorum superaltissima Trinitatis. 613

13 De diuersitate nominum Deo cōuenientium. 618

14 De mentis humane, & virium seu potentiarum eius quibusdam nominibus & proprietatibus. 621

TRACTATUS

DE CONTEMPLATIONE

in generali, & specialiter
de supersanctissimæ
Trinitatis consi-
deratione.

Ex V.P. Dionysij Cartusiani scriptis
collectus.

*Quid sit vita Contemplatiua, & quæ
vera Contemplatio.*

CAPITVLVM I.

Ita Contemplatiua ea propriè
dicitur & est, cuius finis non est
opus externum, sed ipsa verita-
tis cognitio & cōtemplatio sin-
cera, affectuosa & charitate formata, quæ nō
refertur ad aliud, sed est rationalis creaturæ
finis & beatitudo, cuius actus, ad intellectum
speculatiuum pertinet, sed eius complemen-
tum & forma perficitur in voluntate, per
charitatē, sicut æterna beatitudo quam ex-
pectamus, est formaliter visio Dei clara:

comple

completiue autem, est eius fruitio beatifica. Vita autem actiua dicitur, cuius finis immediatus ac proprius, est opus seu actio exterior, & hæc pertinet ad intellectum, practicū.

Contem-
platio
quid sit.

Contemplatio etiam proprie sumpta, est diuinitatis, & eorum quæ ad eadem referuntur, affectuosa, prompta atque sincera cognitio & consideratio. Igitur contemplatio primò & maximè concernit ipsam diuinitatem, cuius cognitio debet esse finis omnium scientiarum & notitiarum, iuxta illud, nosse te, consummata est sapientia. Nihilominus ad contemplationem etiam spectat, consideratio creaturarum per habitudinem & respectum ad Deum, secundum quod ab ipso profluunt originaliter: gubernantur prouidentialiter, & ad ipsum finaliter tendunt. Ob id enim Deus vniuersitatis machinam tam pulchritormiter adornauit, tam sapienter distinxit, tam mirabiliter in proprio loco collocauit, tanta magnitudine, multitudine, & virtute impleuit, vt ex horum omnium consideratione, eius maiestas à nobis adoretur, eius sapientia, pulchritudo, bonitas ac potestas & opulencia iugiter honoretur, laudetur, ametur atque glorificetur.

Affectuosa autem esse debet contemplatio, tum quia est actus sapientiæ (quæ donum est spiritus sancti: quo cum sapore & gustu diuina cognoscimus & contemplamur) tum quia vera contemplatio, debet esse in charitate formata, virtuosisque actibus perornata. Sine his enim, frigida, sterilis & informis consistit, nec nomen contemplationis meretur.

Prompta

Prompta etiam & facilis debet esse contemplatio, ut tãquam ignis celeriter ac liberime ad diuina contemplanda in superna se erigat, creaturisque relictis, ad creatorem peringat. Est enim (secundum Hugonem) contemplatio, perspicax & liber animi confusus, in res perspiciendas usquequaque diffusus. Et (secundum D. Bernardum) est verus certusque animi intuitus de quacunque re.

Postremo, contemplatio debet esse sincera & limpida, ut nec passioni, nec culpa, nec errori sit mixta, sed sit purgati animi certa & clara veri notitia.

1 Igitur ad veram contemplationem, quatuor hæc requiruntur, Charitas, seu actualis Dei dilectio, quæ est vita animæ, eam cum Deo coniungens.

2 Secundum, iussio seu intentio voluntatis, quæ actum contemplatiuum ex dilectione iubet, vel intendit & vult fieri.

3 Tertium, ipsa contemplatio seu speculatio diuinorum, in qua formaliter consistit contemplatio & vita contemplatiua.

4 Quartum, delectatio consequens; ornans & complens contemplationis actum. Non tamen requiritur quod hæc delectatio sit sensibilis seu perceptibilis, sed sufficit, quod sit verum intellectualemque gaudium, seu complacentia voluntatis rationalis, in actu contemplandi.

Ad contemplationem veram quatuor requiruntur.

CAPITVLVM II.

Qui aptiores sint ad contemplationem.

VI naturaliter quieti & modesti spiritus sunt, ad contemplatiuam vitam sunt aptiores, si tamen suis naturalibus bene vtantur, & Dominum iugiter orent, quatenus per dona gratiæ perficiat in eis bona naturæ. Veruntamen qui naturaliter sunt inquieti, si in statu perfectionis acquirendæ, putà in religione sunt constituti, non debent propterea à contemplatione cessare, sed iugiter orare pro gratia emendandi suos defectus, & sibi ipsis bonam violentiam facere, intendendo solitudini, & quieti, orationi & meditationi, donec gratiæ incrementum suppleat naturalem ineptitudinem. Discretio tamen illis est pernecessaria, ne sub falce ruant.

Qui etiam tam naturali, ingenuo ac proprio studio, quàm gratiæ Dei adiutorio, ac fidei illustratione, habent de diuinis notitiam, cæteris paribus, sunt ad contemplationem magis idonei, gratia enim non tollit naturam, sed perficit, tantòque perfectiùs in rationali creatura operatur, quãto in ea maiorem aptitudinem, inchoationem aut perfectionem inuenerit. Veruntamen si quis ingenio & doctrina fulgens, de proprijs viribus inordinatè confidat, & plus debito innitatur naturalibus donis, magis à contemplatione, per istorum donorũ abusum & præsumptionem, impediretur, quàm proucheretur. Oportet enim vt contemplator se semper Deo humillimè subdat, & donis gratiæ principaliter innitatur. Et quia Dei gratia non coarctatur conditione, proprietate, limitibusque

naturæ, ideò nonnullis idiotis & rudibus personis, tam perfectæ conuersationis gratiam præstitit Deus, quòd ad summæ Trinitatis ac purissimæ Deitatis altissimas contemplationes & raptus extaticos sunt in hac vita perducti.

Itaque si aliqua persona, siue religiosa, siue in seculo manens, extenderit se toto conatu ad cordis munditiem, iustitiæ zelum, virtutis affectum, diuinum amorem, & quotidianum mentis in omni gratia profectum, etiam si idiota & rudis fuerit, erigetur diuinitus ad sublimiorem Dei contemplationem, quàm quantumcunque ingeniosi & docti, vitæ puritatem non satis quærentes. Quindiu autem tales simplices deuoti, non subleuantur à Deo per supernaturalem irradiationem ad contemplationem, debent ex fidei informatione, aut aliorum doctorum instructione, per propriam industriam ac considerationem de Deo & Trinitate humiliter & deuotè contemplari. Quando autem eorum mens clementer ac copiosè perfunditur summæ lucis veritate, ac puris radijs intelligibilibus, tunc non indigent propria industria, nec practicis exercitijs.

¶ Quòd contemplationis duplex sit modus, unus rationalis & vsuatus, alius supernaturalis & mysticus.

CAPITVLVM III.

CONTEMPLATIO duplici via & modo exercetur. Primo regulariter & communiter per rationis usum & discursum, & hæc cōtemplatio rationalis dicitur. Cuius complementum, decor & forma debet esse dilectio Dei, vnde debet habere secum coniunctos diuinæ charitatis actus, tā internos quàm externos, quales sunt, de Dei bonitate cæterisq; eius perfectionibus gaudere, ad Deum feruide affici, ex eius amore de peccatis compungi, orare pro extirpatione vitiorum, in quantum sunt impedimenta contemplationis, & pro gratia acquirendi contemplationem. Passionem Christi affectuosè & compassiuè recordari. Præclarissimū in super contemplatiuæ huius vitæ opus est Hymnis, Psalmis, seu laudibus creatoris, pura mente insistere, hoc enim dæmones fugat, desideratam gratiam affluenter meretur, & vitæ cælestis præludium est.

Alius modus contemplandi, est supernaturalis & mysticus, qui a Spiritu sancto desuper radiante, cœlitus animæ infunditur, Deo supernaturaliter mentem tangente, illustrante ac vngente. In qua contemplatione, mens humana se habet Angelico modo, veritatem conspiciens simplici apprehensione & intuitu ac cœliformi conspectu, sine rationis discursu. Cū enim ipsa creatrix sapiētia (cuius potestas est infinita) veritatem docet, nulla est in addiscendo mora, nec opus est rationis discursu.

In hac Deiformi contemplatione, consistit mystica illa Theologia, quam describit magnus ille Dionysius Areopagita, quæ est secretissima mentis cum Deo locutio, supermentalisque visio, quæ in apice affectus consummatur & extasim operatur, in qua confurgitur ad Deum per omnium entium negationem, & in qua per supermentalem, flammigeram, experimentalem, ardentissimumque Deificæ charitatis amorem Deus cognoscitur clarissima quadam caligine, per elevationem mentis ultra omnia creata, & immediatam atque certissimam cum Deo unionem extaticam.

*Mystica
Theologia
& contem-
platio
quid sit.*

Ad hanc Deiformem & mysticam contemplationem (ut Rusbrochius scripsit) internus & deuotus Dei amator pertingit, quando Deus sua liberrima voluntate dignatur illum ad eam eligere & eleuare, eius spiritum vehementer succendendo, sic ut totus æstuans, ignitus atque flammiger efficiatur, cunctaque creata transcendens & deferens, seipsum quoque & omnia obliuiscens, sincerè, integrè, & liberrimè feratur, resoluator, & liquefiat, transformetur & absorbeatur in Deum, per æstuantissimam feruidæ charitatis affectionem ad Deum. Huc enim neque scientia, neque subtilitate, neque humana exercitatione pertingi potest; sed quem Deus dignatur sic seipso illustrare, & spiritum eius secum vnire, is hoc pacto Deum contemplari potest, non alius quisquam. Vnde ad hanc Deiformem contemplationem pauci admodum perueniunt, tum ob ipsorum ineptitudinem & inhabilitatem, tum ob luminis diuini

(in quo ista contemplatio, modo quodam diuino fit) latebras & recessus.

Nec decet quenquam temerè, ad hanc instantiùs postulandam totum se ingerere, nisi priùs fuerit diutiùs probè exercitatus in odio sui & propria abnegatione, atque virtutum exercitio, extirpationeque vitiorum omnium & affectionum vitiosorum. Magna enim præsumptio esset, absque prædictis velle ad Deiformem contemplationem & vnitium amorem assequendum plenè se dare & exercere, licèt sit etiam incipientibus vtile ad hunc amorem, tanquam ad finem vltimum aspirare, & alia sua exercitia referre, sed non in eo diutiùs immorari, nisi sentiant se supernaturaliter à Deo trahi, & desuper irradiari & inflammari, sicut aliquando dignatur Deus quosdam prorsus imparatos ac indignos præuenire, immutare, afficere, & ad se conuertere, etià tunc quando actu Deum offendunt, vt patet in Paulo Apostolo. Regulariter tamen, communiterque ad gratiæ susceptionem exigitur, vt homo faciat quod in se est, ad illam se præparando & coaptando. Denique toto corde quærendo.

*¶ Quæ sunt obseruanda & exercenda, priusquam aliquis secundum
cursum regularem idoneus sit
eueuari ad Dei superna-
turalem contem-
plationem.*

CAPITVLVM IIII.

QVI ad perfectiora & sublimiora supernaturalis contēplationis charismata cupit pertingere, hæc primum obseruare satagat.

1 Primò omnium diligentissimè discat, impleat, & obseruet omnia ad quæ obligatur, puta, diuina præcepta, & (si religiosus est) ordinis sui regulam, statuta & consuetudines, quia ingratum est Spiritui sancto quicquid ei obtuleris, neglecto eo ad quod teneris.

2 Horas Canonicas, & alias orationes, quas vocaliter dicere tenetur, studeat persoluere integrè, distinctè, attentè, reuerenter & quantum poterit deuotè.

3 Omnia decenter & secundum ordinem faciat, quæ sunt agenda, siue in interioribus, siue in exterioribus exercitijs deuotionis, siue etià in necessarijs corporis. Sic enim non conturbabitur, & vnumquodque virtutis opus, suo tempore cōtinuans, habitū acquirat, quo postea delectabiliùs & stabiliùs operabitur.

4 Vocationem suam, & professionem (si religiosus est) omni die vigilanter perpendat & impleat, curiosa verò & ad se non pertinentia, fugiat.

5 Cibo, potu, somno, veste, & alijs ad vitæ conseruationem necessarijs sobriè & temperatè cum discretione, vtatur.

6 Sapienter aduertat naturalem suam dispositionem, & fortiùs ac instantiùs dimicet aduersus vitia, ad quæ procliuior est, cum indefinente imploratione diuini auxilij contra ea.

7 Et maximè instet pro eradicatione amoris priuati & ad se reflexi, quo se amat in se, volendo & quærendo commoda propria & delectabilia sibi in se & propter se, qui amor est pessimus & omnium vitiorum origo.

8 Ad virtutes etiam omnes, & maximè ad eas, viriliter se accingat & exerceat, ad quas bene est dispositus, vt non abutatur donis Dei.

9 Super omnia autem cupiat & studeat Deum solum propter se, purè ac feruidè toto corde diligere, quærere, & amplecti. Cætera verò omnia duntaxat amet propter Deum, vel in Deo & secundum Deum, quatenus ei conducunt ad placendum Deo, & voluntatem eius perficiendam, aut vnionem cum Deo obtinendam.

10 Et quia aduersa & dura, propter Deum tolerata profunt ad placendum Deo, ad Christi pro nobis passi imitationem & conformitatem, ad peccati remissionem, priuatique amoris extirpationem, & ad gratiæ & gloriæ adeptionem, curet ad honorè Dei cum gaudio amplecti discretas vigilias, abstinentias, disciplinas, silentium, solitudinem, cæterosq; pœnitentiæ labores & actus, cunctaque aduersa & dura sibi contingentia, æquanimiter tolerare.

11 Fraternalis quoque charitate ornatus, proximos omnes, etiam inimicos, sicut seipsum diligat propter Deum, & secundum Deum.

12 Omniumque salutem, velut propriam cupiat, pro omnibus oret, omnibusq; afflictis & male viuentibus, cōpatiatur, & feruida prece, alioq; modo sibi possibili succurrat ac mise-

ricordiæ opera impendat, specialitèrque pro defunctis exoret.

CAPITVLVM V.

¶ Quibus modis & exercitiis propinquius preparetur ad supernaturalem contemplationem is, qui prædicta obseruauerit.

QVI in supradictis probè exercitatus fuerit, cùm voluerit ad mysticam contemplationem specialius & propinquius se præparare, & instantius aspirare, sequentia obseruet.

1. Omnem consolationem carnalem & vilem, non necessariam abiiciat, & sapientiæ lumen auidissimè appetat & postulet.

2. Cogitet & sentire studeat, Deum sibi semper & vbique præsentem, cunctaque sua desideria, cogitationes, verba & opera intuentem ac iudicantem, sicq; erubescat & timeat se habere infructuosè, inhonestè, aut vitiosè coram vultu & præsentia Dei æterni, & metuendissimi iudicis.

3. Iugiter & cordiali affectu, oret pro gratia gratum faciente (quæ animam constituit in diuino esse ad promerendum idoneo) impetranda in se, conseruanda, augenda & perficienda. Et pro charitate, quæ est contemplationis incitamentum, forma, & consummatio.

4. Oret vt Deus fidem suam rationibus credendorum benignissimè perficiat & illu-

stret, per donum intellectus contemplatiue necessarium.

5 Oret etiam, pro cæteris donis Spiritus sancti, quæ faciunt mentem promptè ac benè mobilem, docilem ac dirigibilem à Spiritu sancto, & præsertim pro dono sapientiæ, quo perfusus rectum, ac saporosum sortiatur iudicium de Deo & diuinis, per conformitatem affectus ad ea, & non per nudam & informem tantum notitiam.

6 Oret insuper pro profunda & firma humilitate (quæ veræ contèplationis debet esse fundamentum) ne contemplans nimis suprà se ascendens ruat. Quàto enim seipsum sub creatore magis humiliauerit: eò sublimius ad Dei contemplationem eleuabitur.

7 Oret etiam pro timore Dei casto, sancto & filiali, ne maiestatem Dei vltra quàm decet scrutari præsumat, præter ea quæ in sacris scripturis & sanctorum patrum scriptis sunt expressa & tradita.

Superbi enim, præsumptuosi, & intimorati, habentur & sunt ad contemplationem veram prorsus indigni, quantumcunque ingeniosi fuerint aut docti.

8 Consueta habeat deuotionis exercitia, à quibus, & à continua imploratione diuinæ gratiæ non cesset, siue senserit actualem feruorè vel deuotionè, siue non senserit. Quando autem sentit se in aliquo deuotionis exercitio lassari, ad quod non obligatur, ad aliud deuotionale exercitium se conuertat.

9 Quod si in omnibus percipit se indeuotum & frigidum, sic vt ad nulla spiritualia afficiatur, clamet ad Dominum cum suspirijs,

& gemitibus, & pectoris consusione, vel etiam se in terram coram Dei præsentia proiiciendo & prosternendo, ac dicendo, *Ne derelinquas me Domine Deus meus, ne discesseris à me. Intende in adiutorium meum Deus salutis mea*, & similia.

10 Insuper propriam indignitatē pēlans, ad aliquem sanctorum conuertatur, maximē ad Dei matrem & virginem, & eos sanctos quos speciali honore veneratur, quos oret, ut quod suis non valet, eorū meritis assequatur.

11 Cupiat & studeat habere semper actua-lem mentis elevationem in Deum, aut vnionem cum Deo, & quoties se ab ea elongatum animaduernerit, doleat, & ad eam, mentem reuocet, & stabiliat, ad quod iuuabit hunc versum sæpius corde reuoluere, *Cor mundum crea in me Deus, &c.* Et ut cordis euagationem efficacius frenet, quoties se senserit distrahi, aut inutiliter occupari, pœnam aliquam sensibilem sibi infligat (putà digitum fortiter comprimēdo, aut vnguibus torquendo) aut locum mutet, vel aspiciat crucifixum.

12 Nullūque temporis punctum sine fructu transire patiatur: sed quid diuinum, semper mente pertractet, orans, gratias agēs, psallens, meditans, etiam hora refectionis, & laboris, & in lecto, quantum salua discretione poterit.

15 Denique post hæc omnia, oret fideliter, humiliter, & instanter pro gratia Deiformis contemplationis obtinēda. Scimus enim quoniam precem fidelem, humilem, feruentem, rationabilem, & indefessam Deus non

spernit, quamuis aliquando propter melius bonū nostrum, vtiliter differat nos exaudire.

14 Orando autem pro hac mystica contemplatione, non opus est, vt multa verba loquatur, sed ignea verba mente, aut etiam ore promat. Ad huius enim salutaris sapientiæ adeptionem, opus est intima compunctione potius quàm profunda inuestigatione, suspirijs & crebris gemitibus, potius quàm copiosis argumentationibus, lachrymis, quàm sententijs, oratione potius, quàm lectione.

15 Ante omnia ergo studeat puritati, compunctioni internæ, & vnioni mentis cū Deo, magisq; auxilio gratiæ, quàm proprio ingenio, aut industriæ innitatur.

16 Propter eā in vniuersis suis exercitijs, imò in omni hōra, optet & petat crescere in amore Dei, & gratia contemplandi, hæc, aut similia verba affectu deuoto & feruido sepius proferens, aut corde voluens.

O Domine Deus, quando te dulcissima dilectione constringam? quando strictissimo amore te ardentè amabo: quando tibi totaliter adhærebo? Si hæc & similia verba cordialiter dicere in consuetudinem duxerit, & in prædictis virtutum exercitijs, & vitiorum eradicatione prius fuerit probè exercitatus, sentiet se in breui immutari, à mundo auerti, & ad Deum affici.

17 Insuper frequenter se erigat ad orationes mentales & feruidas, in quibus Deum, quantum potest, magnificè laudet & glorificet, seq; vilissimū sentiat, & contempnat, sic dicendo:

O Deus superdignissime, miserere mihi indignissimo.

O Deus sanctissime , adsis mihi impurissimo.

O Deus beatissime, miserere mihi miserrimo. Et similia prout vnctio satis docebit, si præscepta obseruauerit. Imò proficiendo in tali exercitio , incipiet per sola Dei nomina ardentissimè ad Deum affici, ipsum affari, laudare & amplecti, dicendo: Deus præsentissime, intentissime, promptissime: Deus misericordissime , patientissime, beneuolentissime , & similia.

18 Præterea vt gratiæ Christi in præsenti, & gloriæ in futuro efficiatur magis particeps, quotidie recordetur, quantum poterit affectuosius & compassius, passionis Christi. Atque pro gratia id agendi, Christum deuotissimè inuocet. Est enim passio Christi, splendidissimū speculum, atque præclarissimus liber, in quo omnes virtutes , omniumq; virtutum perfectionem addiscere possumus , in qua ostenditur, quanta sit grauitas peccati, quanta sit diuina iustitia, quæ maluit Christum tanta pati, quàm peccata manere inulta , quanta etiam sit dilectio Dei patris & Christi ad nos.

In præfatis exercitijs Dei amator internus & deuotus , se fideliter , amorosè , feruenter, discretè & perseveranter exercens , expectet patienter & longanimiter, tractum & irradiationem Dei supernaturalem, ad quam si Dominus eum eleuare tādē aliquando dignabitur, statim vbi eam senserit, omnia, quæ sibi præparauerat, & disposuerat exercitia ad hoc, vt eam obtineret, & ad eam se præpararet, deferat & relinquat, tractumque Dei liberè & perfectè sequatur.

Quòd si Dominus non dignetur, aut disce-
rat eum, qui in prædictis exercitijs perseue-
rante se exercuerit, eleuare ad istam mysti-
cam, deiformem, & supernaturalem cõtem-
plationem, non turbetur, nec animo deiicia-
tur, nec violenta quadam importunitate co-
netur eam obtinere, sed indignitatis suæ con-
scijs, patienter hanc dilationem sustineat, &
humiliter in consuetis exercitijs suis perse-
ueret, donec sua liberrima voluntate, & gra-
tuita dignatione velit Deus eū ad sublimio-
rem contemplationē erigere & eleuare. Con-
sideret etiam & reputet sibi esse vtilius & se-
curius, ea nunc carere, quàm potiri, ne fortè
per eam eleuetur in superbiam, & piè confi-
dat, quòd si noluerit Deus hīc eam illi dare:
tamen in futura vita, tantò ampliùs illa frue-
tur, quantò ad eam hīc magis se præparaue-
rit per exercitia spiritualia, & quantò arden-
tius eam desiderauerit.

*¶ Quod in Trinitatis contemplatione
consistat summa deuotio, præcipuum
meritum, & maximus profectus.*

C A P. VI.

INTER omnia contēplationum
genera supereminet, & excellit
superaltissima Trinitatis cõtem-
platio, si debitè fiat, quia in ea &
motus deuotus, & excellentius meritū, & pro-
fectus amplior inuenitur. Nam quò superbè
adictam Trinitatem sinceris atque profun-

dius contemplamur, ardentiusq; amamus, eò
 verè deuotiores existimus. Siquidem deuotio
 est pròptitudo voluntatis ad ea quæ Dei cul-
 tum concernunt, quæ requirit præuiam con-
 templationē, siue meditationem. Actus enim
 voluntatis, præexigit actum intellectus. Cum
 ergo contemplatio sit iter & causa ac vehicu-
 lum deuotionis, quantò obiectum contem-
 plationis est diuinius, melius, & præstantius,
 tantò ipsa cōtemplatio ex sua natura est am-
 plioris deuotionis productiua, licet in imper-
 fectioribus ex eorum incapacitate, contingat
 oppositum, quia cum egeant sensibiliū exci-
 tatione & manuductione quibus ad diuina
 consurgant, ideò fortiùs ad deuotionem mo-
 uentur ex consideratione passionis dominicę,
 & eorū quæ Christi humanitatem respiciūt,
 quàm ex prænobili cōtemplatione supersan-
 ctissimæ Trinitatis. Perfecti verò, quorū soli-
 dus est cibus, quantò splendidiùs intuētur su-
 pergloriosæ Trinitatis mutuā cōmunicatio-
 nē, intuitionē, dilectionē, & fruitionē, eiusq;
 opulentiā & fœlicitatē, tantò ampliori prom-
 ptiori q; animo feruntur ad vniuersa quæ ad
 ipsius reuerentiam cultumq; pertinent, quic-
 quid possunt, incessanter agēdo, & nihilomi-
 nùs se nihil dignum tātā maiestate agere ar-
 bitrādo. Siquidē prædicta contēplantes, vidēt
 quàm immensa sit celsitudo, bonitas, beatitu-
 do, amabilitas, honorabilitas, charitas & per-
 fectio superiucūdis Trinitatis. Quod intue-
 tes, iudicant se nihil posse ei impedere coadi-
 gnæ reuerentiæ, charitatis aut cultus, etiamsi
 millies plus possent facere quæ totus mūdus.
 Ideò sese humillimè Deo excelsō subiciūt, &

totos deuouent ac se mancipant eius cultui, plenè & superferuidè.

Præterea, quo superamabilissimæ Trinitatis contemplatio fuerit clarior, eò & delectabilior erit. Delectatio autem excitat, conseruat, ac roborat operantem in opere: sicque contemplatio superlaudabilis Trinitatis præcipuâ causat in voluntate prõptitudinẽ, ad ea quæ Dei sunt, ratione delectationis annexæ.

Item dilectio est deuotionis causa, imperialiter mouens ad eam. Cõtemplatio autem charitatem excitat, & accendit, ac per consequens deuotionem causat. Et cum dilectio, quâ Deum trinum diligimus, sit summa ac maxima contemplatio Trinitatis, perfectissimam causat deuotionem. Adhuc, sicut humanitas Christi, ad Deum tanquam ad vltimum finem ordinatur: sic omnis contẽplatio, delectatio, atque deuotio circa eam habita, finaliter referenda est ad superdesiderabilissimæ Trinitatis cõtemplationem, dilectionem & deuotionem. Secundò in hac supersplendidissimæ Trinitatis contemplatione, præcipuum meritum consistere dicimus propter quatuor. Primò propter obiecti incomparabilem dignitatẽ. Secundò propter fidei eminentem vigorem, cuius tantò plus innititur contẽplatio Trinitatis, quãtò rationẽ magis transcendit, ac per hoc maioris est meriti fides circa eam. Tertiò propter sapientiæ salutaris (cuius cõtemplatio ista est actus proprius) eminentiã singularem. Quartò propter charitatis intimæ specialem inclusionem in actu contemplationis, quæ est amorosa cognitio, ab amore imperata vel intentæ.

Postremò

Postremò maximus profectus consistit in superdelectabilissimæ Trinitatis contemplatione, quoniam sicut perfectio, beatitudoque patriæ, est contemplatio clara & immediata superspeciosissimæ Trinitatis per speciem propriam, seu facie ad faciem, sic fœlicitas ac perfectio viæ, est contemplatio eiusdem, per fidem rationibus credendorum illuminatam. Vnde ad hanc contemplationem cætera exercitia sunt referenda. Et sicut sublimius est in ipso fine eiusque adeptione proficere, quàm in medijs ad eum relatis: sic omninò diuinius est proficere in hac contemplatione, quàm in inferiorum virtutum, scientiarumque & meditationum actibus, merito ad eam ordinandis. Itaque vt adipiscamur veram, ac potissimam deuotionem, meritum præcipuum ac copiosum profectum, enitamur crescere in prælucida contemplatione superclarissimæ Trinitatis, semper in omnibus magis intendentes & diligentes Dei honorificentiam & amorem, quàm propriam mercedem & commodum.

* * *

*Cum quanta humilitate & reuerentia
& simplici ac firma fide contemplā-
da sit superaltissima Trinitas.*

CAP. VII.

Vantò Trinitas est altior & pu-
rior : tantò cum maiori reue-
rentia , humilitate , & cordis
munditia ad eius contempla-
tionem accedere oportet. Nam (vt scripsit D.
Augustinus) nullibi periculosius erratur , nec
laboriosius aliquid quæritur , nec fructuosius
aliquid inuenitur , quàm vnitas Trinitatis.

Contemplator igitur, euagationes, inque-
tudes & phantasmata prorsus à se abiiciens
mentè recollecta, amorosa ac timorata acce-
dat , cum omni humilitate , metu & reue-
rentia ad contemplandum mysterium super-
sanctissimæ Trinitatis : semper supponens
pro certissimo fundamento , fidei veritatem:
& absteineat à præsumptuoso & inmodera-
to scrutinio , nec transgrediatur terminos à
patribus sanctis præscriptos : sed sacræ scrip-
turæ, Catholicorumque patrum solidissimis
documentis innitens , nihil de proprio sen-
su audeat adiciere, nisi illorum sententijs cer-
tissimè consonet. Et quicquid contemplato-
ri denoto in Trinitatis contemplatione oc-
currerit , suam capacitatem & intellectum
transcendens, nō vanè tentet illud discutere:
sed fide certissima illud credens, commēdet
reuerenter eius intelligentiā Spiritui sancto,

& cōtentus de eo quod datur sibi intelligere & credere, gratias Deo cordialiter agat. Et ex consideratione eorum quæ omnem mentis creatæ capacitatem transcendunt, consurgat in piam admirationem, non in præsumptuosam discussionem: pensando quod sicut Deus æternus est penitus incomprehensibilis, creatæque mentis capacitatem transcendens: ita & eius actio, præsertim ad intra. Stultissimum igitur esset velle eam comprehendere, aut humano ingenio metiri vel discutere.

In his ergò quæ circa superexcellentissimæ Trinitatis contemplationem vim intellectiuiam transcendunt, non est nimium intellectus acuendus, figendus seu occupandus, sed simplici & stabili fide in his credendum & admirandum ac cum laude superexaltandum est quod patrum documentis docetur & traditur.

Alia autem sunt quæ in supersubstantialis Trinitatis contemplatione, vim affectiuam inflammant, deuotionemque nutriunt: quæ supposita fide superuoluptuosissimæ Trinitatis, faciliùs capiuntur, fructuosius conspiciuntur, dulciusque gustantur, & mentem in Deo fortiùs afficiunt & succendunt. Quorum contemplationi vt anima deuota valeat frequentiùs intendere & vacare, diuturniùs quoque, affectuosius & congratulandiùs immorari, caueat ne aliquid in corde lateat, quo Deus possit offendi, charitas lædi, puritas infici, animus distrahi.

Quamuis enim superiucundissimam Trinitatem nō possimus cōprehendere, oportet

tamen

tamen nos indefessè ac iugiter niti, vt eam quotidie sincerius contemplemur, splēdidius intueamur, affectuosius speculemur, stabilius & superferuentius cernamus. Ad hoc enim quæritur, vt dulcius inueniatur: ad hoc inuenitur, vt quærat auidius. Vt autem hoc impetremus, enitatur quotidie crescere in puritate interna, quiete mentali, & amore diuino, optemusque semper feruido zelo Deum reuereri, & eius illuminationem infatigabiliter imploremus. Quia quantò nunc in superbeatissimæ Trinitatis contemplatione sublimius promouemur, eo conformiores vicinioreque reddimus perfectioni ac beatitudini supernorum ciuium, quorum tota merces, vita & occupatio est videre Deum vnitriū.

Contemplatio Dei secundum quod vnus est, & secundum ea quæ tribus personis aqualiter conueniunt.

C A P. V I I I.

Domine Deus, Credo, & amans congratulansque confiteor, quia tu es primum ens, actualissimum & perfectissimum, causalissimum & prorsus impassibile; nihil habens de materia aut proprietatibus eius admixtum.

Credo & congratulor, quia tu es substantia prorsus incorporea, immaterialis, insensibilis, spiritualis, intelligens, volens, amans & simplicissimus: aliunde non dependens ne-

que

que recipiens, neque indigens: in qua nulla prorsus diuersitas mutabilitas & inuenitur.

Credo, & cōgratulor, quia tu es actus purus, seu pura potentia actiua (quod idem in te est) nihil prorsus habens permixtum passiuaē potentiaē, quia tibi competit in omnia alia agere, influere, mouere & perficere (quod est propriū potentiaē actiuaē.) A nullo autem potes quicquam recipere, moueri: & perfici quia es in te perfectissimus, omniū perfectionū & nobilitatum plenitudinem infinitè ac simplicissimè in te habens & comprehendens.

Ex quo sequitur quod tu es verè, intrinsecè, formaliter, intensiue ac perfectionaliter infinitus. Quia non limitaris per materiam contrahentem, nec per differentiam determinantem, nec per potentiam passiuam conterminantē, sed actualitas tua est pura, inchoactata, illimitata, liberrima & immensa.

Ex hac tua infinitate (quæ est prima, intrinseca atque dignissima proprietas tuæ diuinitatis) infertur & constat, quod tu Deus sublimis & benedictus, es vniuersis ac singulis creaturis infinitè ac incomparabiliter dignior ac perfectior, cum finiti ad infinitum nulla sit proportio nec comparatio, inde etiam constat quod tu Deus es æternus & inuariabilis, quia à nullo alio quicquam recepisti, nec recipere potes, & semper ac æternaliter in optima & beata tui dispositione te habes, nec vales mutari aut perfici. Vnde etiam in te cadere aut inesse non potest accidens, aut defectus vllus, sed nec vllō modo peccare potes. Peccatum enim omne cōtingit per recessum aut defectum à debito

fine. (Tu autem tibi ipſi es finis : vnde ſicut non poteſ deficere vel recedere à te ipſo , ſic nec vales peccare.

i Denique quia infinitus es , ideò etiam exiſtis prorsus incircumſcriptibilis , illocalis , & vbique per eſſentiam & potentiam præſens , omniaque in te continens , omnia implens , omnia penetrans , æternus & ſuperexaltatus. Vnde procul à tui contemplatione debemus repellere omnem localem circumſcriptionem , omnem temporalem diſtentionem , omnem corporalem diſtantiã , omnemque ſenſibilem & materialem influentiam.

Tu enim es Ens abſolutè perfectum , à cuius eſſe , ſeu eſſentia (quod in te idem eſt) procul eſt quicquid imperfectionis , materialitatis , circumſcriptibilitatis , & potentialitatis in rebus creatis inuenitur. Quicquid verò perfectionis , dignitatis & eminentiæ in illis reperitur , tibi ineſt cum infinita plenitudine & ſimpliciſſima vnitãte. Tu enim omnem creatam perfectionem infinite ac ſimpliciſſimè in te comprehendis & ſuperexcedis.

Credo & congratulans confiteor , quia tu es ante omnia , non tamen ſolus : tu es poſt omnia , non tamen præuentus : tu es in omnibus , non tamen incluſus : tu es ſuper omnia , non tamen elatus , nec excluſus : tu es infra omnia , non tamen oppreſſus.

Credo & confiteor , quia tu ſolus rerum eſſentijs illaberis : tu ad omnia per bonitatis tuæ inflexum procedens , permanes in teipſo immobilis & ingreſſibilis. Tu vniſormiter , fixa

& æternaliter eodem modo semper te habes: tu in tua superessentiali simplicitate incōmutabiliter superfaciliterque in sempiternū manes & subsistis, superbenedictus & essentialiter sanctus.

Credo, & congratulans confiteor, quia tu es mens simplicissima, separata, pura, & incircumscripta, in qua idem sunt intelligens, vis intellectiua & intellectio: seu natura, vis & actio, essentia, potentia, & operatio: esse, posse, & agere. Et, cum sis summè simplex, quicquid in te est, est diuina essentia, & ipse Deus. Tu ergo es vna essentia, vna virtus, vnaque vita prorsus beata, quam nemo valet contemplari, nisi mente purificata, simplificata & Deificata.

Contemplatio emanationis ad intra, quæ in supersanctissima Trinitate inuenitur, quæ nimirum pater generat Filium, & Pater ac Filius simul spirant Spiritum sanctum, sic ut in vna diuina essentia tres personæ subsistant.

CAP. IX.

Firma fide credo, & amans congratulansque confiteor, quia licet tu Deus sis simplicissimus & vnus Deus, vnicam habens diuinitatem & essentiam: tamen es trinus in personis, Pater, Filius & Spiritus sanctus, tres personæ, vnus & idem Deus.

Tu enim Deus æternus, immensus & perfectus, es intellectus sapientissimus, actualissimus, vniuersaliter agens, semper in actu, & tamen inuariabilis & summè simplex. Tu ergò teipsum æternaliter, semper, actualiter, perfectè, comprehensiuè & inuariabiliter cognoscis, intelligis & contemplaris. Sic autem teipsum cognoscendo, exprimis, dicis, concipis & producis intra te id quod de te cognoscis & comprehendis. Et hæc dictio ad intus immanenter prolata, seu conceptus tuus mentalis teipsum perfectè exprimens, est tuum verbum quod sic te cognoscendo producis, & intra te profers, quod est tibi consempiternum, incommutabile & prorsus æquale. Neque enim ab æterno teipsum integrè & perfectè cognouisses, si aut æternum non fuisset verbum tuum, aut aliquid minus esset in verbo tuo, quàm in te ipso.

Et quia cognitio & intellectio agitur per quandam assimilationem, verbum hoc intellectualiter à te emanans, immediatè procedit de tua substantia secundum rationem similitudinis, in-identitate naturæ, tanquam tua propria, plena, ac naturalis & diffinitiva imago, plenè & perfectè exprimens & continens totam tuam substantiam, naturam, excellentiam, maiestatem, perfectionem ac diuinitatem. Ideò verbum hoc, verè & propriè dicitur & est Filius tuus naturalis & prædilectus, & tu ipsum sic producens & generans, verè diceris & es ipsius pater æternus, alius ab eo in persona, sed vnus & idem in essentia & diuinitate Deus.

Tu enim pater ipsum filium tuum æternaliter generando, ipsi communicas & donas totam tuam essentiam & diuinitatem, non aliam, sed eandem numero, quam à teipso habes. Nisi enim esset tibi prorsus æqualis & connaturalis, nō posset verè & perfectè tuam naturam & essentiam repræsentare & exprimere, cum ea sit infinita, & à te finita & creata non possit perfectè exprimi.

In hoc autem verbo & filio tuo, quicquid in te est, resplendet perfectè sicut in speculo & imagine tua perfecta & naturali. Vnde etiam verbum hoc appellatur, splendor tuæ gloriæ, imago, speculum & exemplar.

Et quoniam tu non solum te ipsum, sed etiā omnia alia cognoscis æternaliter & perfectè, ideò verbū hoc tuum (quod te & omnia intelligēdo intus de tuo corde tuaq; substantiā producis) est etiam exemplar ac ratio omnis entis creati: vnde & vocatur mundus archetypus, & ars increata rationibus plena.

Credo igitur firmissimè & amans congratulor, quia tu Deus pater æternaliter intra te generas verbum tuum, vnicum prædilectum filium, generatione intemporalis, illocalis, immaterialis, intellectualis, immanenti, simplicis, ac prorsus à creata mente incomprehensibili & enarrabili, sola fide & pura mente contemplanda.

Credo insuper & amans congratulansque confiteor, quia tu pater æternaliter & perfectè agnoscens & contemplans hunc filium tuum de tua substantiā genitum tibi esse coæternum, consubstantialē, coæqualem & prorsus conformem. Illum etiam eter-

naliter & perfectè amasti sicut teipsum, amore essentiali. (qui nec personaliter nec realiter à te & filio distinguitur.) Et tu fili æternaliter & perfectè agnoscens, Patrem tuum esse optimum & superamandissimum, tibiq; omnem suam substantiam cōmunicasse liberalissimè, ipsum similiter eodem essentiali amore æternaliter atque perfectè amasti. Et ex hac mutua complacentia vestra æterna & infinita, vos Pater & Fili spirastis & produxistis ab æterno quendam amorē qui est vtriusque vestrū suauissimus complexus, ac sempiternus & indissolubilis nexus. Appellaturque Spiritus sanctus, à vobis ideò personaliter distinctus: quia à vobis procedit, vnde ipse est tertia persona superbenedictæ Trinitatis. Qui etiam, est idem vobiscum, verus, æternus & incircūscriptibilis Deus: quoniam ipse amor spiratus, non potest esse minor aut indignior, quàm sit mutua vestra amabilitas & complacentia, quæ cum sit prorsus infinita, ipse quoque amor spiratus est infinitus, ac per hoc est etiā increatus, æternus & verus Deus, quia nulla creatura potest esse infinita, & quicquid in diuinitate est, est ipsa diuinitas & ipse Deus, in quem nullum accidens potest cadere. Spiritus sanctus ergo est verus Deus: quia veram & eandem prorsus numero diuinitatem & essentiam, quam tu pater habens à temetipso, communicasti filio tuo ipsum æternaliter generando, & quam ab vtroque vestrū spiratus amor spiritus sanctus æternaliter accepit.

Ab vtroq; enim vestrū (ô Pater & Fili) Spiritus sanctus procedit, tanquam ab vno &

indivíduo principio & spiratore, quia in eo quo Spiritū sanctū spiratis & producitis (scilicet in voluntate & amore essentiali) non distinguimini, sed estis vnum volens, vnum prorsus & eandem numero habentes voluntatem & essentialē amorem, & vnico volendi actu illum spiratis.

Sicut enim iste mundus à vobis tribus (ô Pater, Fili & Spiritus sancte) tanquā ab vno & eodem principio, ideò verè & Catholicè dicitur emanasse, quia in vobis tribus vna & individa est potētia, per quam omnia creastis: vnde etiā fide Catholica profiteamur, te vnum esse Creatorē omnipotentem, & prohibemur dicere, tres Deos, tres Creatores vel tres omnipotētes: sic à vobis, Patre & Filio, tanquā ab vno spiratore procedit Spiritus sanctus, quia in vobis est vna & eadē volūtas & vnus volēdi actus, quo ipsum æternaliter spiratis, vnde etiā dicimus vnus spirator nō duo spiratores.

Et sicut tu Fili per modū emanationis intellectus à Patre invariabiliter & æternaliter generaris, ita tu Spiritus sancte, per modū emanationis seu actionis immanētis ipsius diuinę volūtatē, à Patre & Filio procedis æternaliter.

Sicut etiam res intellecta, est in intelligente per verbū eius intūs conceptū, ipsius imaginem & similitudinē exprimens: ita res amata, est in amante per amorē à voluntate intus manantem & profluentem. Et hic amor in Deo, est Spiritus sanctus à vobis, Patre & Filio procedens, sicut tu Fili, es illud verbū intūs à Patre se intelligente prolatum & genitum.

Credo & gratias agens confiteor, quòd tu, vnitrine Deus, huius tuę incomprehensibili

Trinitatis imaginem in anima nostra indidisti. In qua nimirum mens nostra se intelligendo, parit sui notitiam & conceptum internum, tanquam parens prolem, sicut tu pater te intelligendo æternaliter paris sapientiam genitam, quæ est verbum cordis tui, vnigenitus filius tuus. Mens quoque nostra cum sui notitia, in qua sibi complacet, producit amorem sui, sicut tu Pater cum verbo tuo producis & spiras Spiritum sanctum.

Sicut etiam ex memoria nostra formatur & actuatur intellectus, & ex utrisque voluntas, sic ex te Patre, nascitur Filius, & ex utroque Spiritus sanctus.

Sed quia tu es creator infinitus & immensus, & nos creaturæ tuæ finitæ, quantum creatura à creatore, & finitum ab infinito distat, tantum imago tuæ Trinitatis, quæ in nobis est, distat ab ipsa tua superbenedicta Trinitate. Et conceptus ac amor quem nostra mens se intelligendo & amando producit, non est ei essentialis sed accidens & variabilis, cum non semper actu intelligat se, aut amet.

Neque etiam intellectus & voluntas conceptum & amorem immediatè ex sua substantia produciunt, sed per operationem quæ mediat. In tua autem superinfinita Trinitate & diuinitate cum nihil inesse possit variabile, contingens & accidens, necesse est vt verbum à te patre naturaliter & immediatè sine intermedia operatione conceptum & genitum, & amor à vobis patre & filio, similiter spiratus, sit eiusdem essentiæ, naturæ & perfectionis: ac per consequens verus Deus.

Confitemur ergo verè & Catholicè, quia

tu Pater es Deus, tu Fili es verus Deus, tu Spiritus sancte es verus Deus, & tamen horremus & refugimus dicere aut putare tres esse Deos, quia licet vnaquæque persona ratione emanationis & relationis sit personaliter ab alia distincta, est tamen in vobis tribus vna, indiuisa & eadem numero diuinitas, essentia, virtus & perfectio, quam tu Pater habens à teipso, plenè per æternam generationem, Filio tuo communicas, & quam ab utroque vestrum Spiritus sanctus per æternam sui spirationem & processionem accipit.

¶ Contemplatio eiusdem emanationis personarum in superbenedicta Trinitate, sumpta ex consideratione bonitatis, dilectionis & perfectionis Diuinae.

CAPIT. X.

CUM vtrumquodque nobiliori modo se habeat dum in actu est, quàm cum in potentia sola est, credo & congratulans cōfiteor, quia tu Deus æternus & fortis qui semper in optima tui dispositione inuariabiliter consistis, semper etiam fuisti in actu illo ad quem naturalem habes potentiam & inelinationem.

Cum ergò naturaliter & totaliter sis bonus, essentialiter & summè amarus, imò ipsa essentialis bonitas prorsus immensa, pura, superplena, & superditissima, constat te naturalem habere inelinationem vt te totum diffundas, vt tibi soli nihil singulare reserues, vt te totum effundas atque communices, non ob tui

indigentiam, sed ob interminabilem & propriam fecunditatem: bonum enim omne est naturaliter sui diffusivum. Semper igitur, imò æternaliter es in actu sic te communicandi, & actualiter te totum cōmunicas & effundis.

Cæterum diffusio tuæ bonitatis diuinæ, à te per creationem, creaturis facta, non semper fuit, sed cœpit ex tēpore quo creasti cœlum & terrā, & est modica & quasi punctualis respectu immensæ & infinitæ tuæ diuinæ bonitatis, cum sit finita, & finiti ad infinitū nulla sit proportio. Oportet ergò necessariò confiteri, præter hanc creaturarum emanationem & tuæ bonitatis ad extra diffusionem, in te esse aliam emanationem & diffusionem tui ad intra, per quam actualiter, & veraciter totam tuam infinitam bonitatem alteri personæ communices & diffundas.

Et hoc est quod credimus firmissimè, & congratulantes confitemur, quia tu Deus Pater æterne, te ipsum intelligēdo, intellectu tuo per modum similitudinis & naturę ab æterno genuisti Filium tuum verbum & conceptum mentis tuæ perfectum, cui naturali diffusionem totam tuam substantiam & diuinitatem communicasti. Et vos Pater & Filius, ex mutua vestra complacentia & dilectione, per modum voluntatis (quæ una in vobis est) simul spirastis & produxistis ab æterno, condilectum Spiritum sanctum, cui voluntaria diffusionem totam vestram substantiam & diuinitatem communicastis.

Credimus ergò & confitemur, quia in te o Deus æterne, est emanatio & diffusio ad intra summa & perfecta, utpote actualis & intrin-

seca, substantialis & hypostatica seu personalis, naturalis & voluntaria, liberrima & necessaria, indeficiens & perfecta. Per quam persona seu hypostasis producta, licet propter emanationem & relationem sit personaliter ab alia distincta, est tamen proflus æqualis & consubstantialis personæ producenti. Nisi enim persona producens & se diffundens, totam suam naturam alteri personæ cōmunicaret, non esset summa & perfecta diffusio, nec proinde ratio boni summi (quod naturaliter est sui diffusiū) tibi æterno Deo conueniret.

Credimus igitur & congratulantes confitemur, quia ex hac summa & infinita bonitate tua sequitur, summa & perfecta tui communicatio. Ex perfecta communicatione, necessario ponenda est in vna diuinitate, trium personarum Trinitas. Et cum per hanc perfectam communicationem tota substantia vnus personæ alteri communicetur, sequitur summa personarum consubstantialitas. Et ex summa consubstantialitate, consequenter intelligitur, summa similitudo, conformitas, æqualitas & identitas, & inseparabilis vnitas, quoniam vnaquæque persona est inconfuse in duabus alijs tota, per circumincessionem, & vnaquæque persona cum alijs duabus operatur ad extra, per omnimodam indiuisiōnem substantiæ, virtutis & operationis. Et quicquid de simplicitate & perfectione infinita Dei absolute accepti potest dici, cuilibet personæ æqualiter & indiuisè conuenit.

Itaq; credo & congratulans confiteor, quia quilibet vestrum (ô Pater, ô Fili, & ô Spiritus sancte) est infinitæ potestatis, securitatis

& opulentia, infinita sapientia, pulchritudinis, claritatis, gloriae & aequitatis, infinitaeque bonitatis, charitatis, sanctitatis, perfectionis & beatitudinis. Quae omnia in vobis sunt una & eadem essentia diuina, simplicissima & indiuisibilis ac immultiplicabilis.

Credo & congratulans confiteor, quia quicquid perfectionis in creaturis inuenitur, in te (ô Deus aeternae) supereminenter existit. Cum ergo tu coelestibus corporibus, solarique luci, immo & ipsi terrae tribuas ineffabilem fecunditatem, causalitatem, diffusionem & influxionem, utique tu superopulentissimus & immensus, habes immensam fecunditatem & emanationem intrinsecam, ac totius tuae substantiae & plenitudinis communicationem perfectissimam. Vnde cum generatio filij in identitate naturae sit perfectissima productio, utique illa in te inuenitur. Propter quod Isaias Propheta in tua persona dicit: *Nunquid ego, qui alios parere facio, ipse non pariam, dicit Dominus? Si ego qui generationem ceteris tribuo, sterilis ero, ait Dominus Deus tuus?*

Et cum nihil deliciosius iudicetur, gaudio & amplexu & praesentia filij sapientis & boni, certe in te superdeliciosissimo & affectuosissimo Deo innenitur & est persona prodiens à te solo Patre, Filius utique summè sapiens & bonus, in quo semper tibi summè complacuisti. Inuenitur quoque persona ex utroque vestrum profluens, commune germen vestrum, quod aequali dilectione diligitis, & vos similiter diligit.

Credo insuper & amans confiteor, quia tibi (Deus aeternae) competit & inest charitas

perfectissima & immensa, quam cum nulli bono creato impēdas (cō quod non sit in infinitum amabile) certum est te alicui increato bono eam impendere. Cum autem perfectio charitatis requirat habere dilectum & condilectum, agnosco & congratulans confiteor, in te inueniri personam diligentē (quæ est Pater) & dilectam (quæ est filius) & condilectam (quæ est Spiritus sanctus,) quarum quælibet est infinitè amabilis, & cōdigna immensa dilectione. Cum enim nihil extet suauius & fœlicius delicijs mutue charitatis, & in diuinæ tuæ beatitudinis superplenissima opulentia contineatur excellentissimè, quicquid spectat ad perfectæ fœlicitatis sanctas delicias, certum est in te esse has charitatis erga dilectum & condilectum delicias.

Credo & congratulans confiteor, quia tu Deus cum sis lux exuberantissima & immensa purusque actus, radium quoque infinitum ex te ab æterno producis, qui est Filius tuus.

¶ Contemplatio infinitæ deliciositatis & complacentiæ, quam quælibet superbeatissima Trinitatis persona habet, & possidet iugiter in perfecta intuitione & fruitione alterius utriusque.

C A P. X I.

CREDO amansque congratulor, o beatissima Trinitas, quod quælibet ex vobis persona (o Pater, Fili, & Spiritus sancte) alias duas perfectissimè & suauissimè diligit multis ratio-

nibus. Primò, quia quò quid est melius, tantò est diligibilius : quælibet autem persona scit alias esse bonitatis prorsus infinitæ.

Secundò, quantò aliquid alteri est similius, eò amabilius censetur : quia similitudo est causa amoris. Quælibet autem persona nouit alias sibi esse prorsus consimiles, & conformes in omni essentiali perfectione.

Tertiò, propinquitas vnus ad alium & affinitas, est ratio amandi, & quo aliqua sunt magis vnum, eò se ampliùs naturaliter diligunt. Quælibet autem persona intelligit se alijs duabus esse summè proximam, affinem, imò & prorsus vnā & eandem numero, in essentia, & in diuinitate.

Quartò, naturalissimum est amantem se amare, & quælibet persona nouit se ab vtraque altera infinitè amari. Quia quælibet persona tantum cognoscit, & diligit aliam, quantum cognoscibilis est, & diligibilis: quælibet autem persona cum sit infinita, est etiam infinitè cognoscibilis & amabilis: vnde quælibet, aliam infinitè cognoscit, & diligit.

Quintò, communicatio propriæ bonitatis, siue beneficentia est ratio dilectionis, & quantò quis maiora ab aliquò recipit beneficia, eò tenetur magis eum diligere. Tu autem Fili scis te à Patre recepisse totam diuinitatis & bonitatis ipsius plenitudinem. Et similiter tu Spiritus sancte, agnoscis te idē à Patre & Filio accepisse.

Amans igitur tibi congratulor, ô Pater æterne, pro eo quod tu incomprehensibilis,

superessentialis, & immensus Deus, stas & es ad vnicum superdilectissimum filium tuum æternaliter, inuariabiliterque cōuersus, quem perfectissimè cognoscis esse superoptimum, & superamandissimum, tibiq; omnino similem, conformem, consubstantialem, coæqualem, & de corde tuo progenitum. Cui etiam te totum communicasti, & in quem totius diuinitatis tuæ plenitudinem effudisti, & à quo cernis te infinito amore amari. Vnde etiam illum amas, amplecteris & stringis dilectione superacutissima, superferuentissima, & prorsus infinita, ipsumq; contemplaris, & inspicis, cum immenso & supersuauissimo gaudio, eumque intra te fruiuiue habes, & possides, cum complacentia verè immensa, & superdelectabilissima.

Amans similiter tibi congratulor vnigenite Fili Deus, pro eo quod tu similiter stas ad Patrem æternaliter & inuariabiliter conuersus, sciens & contemplans illum esse infinitè bonum & superamabilissimum, à quo scis te totius boni, & beatitudinis suæ plenitudinem accepisse, quem nosti te infinito amore prosequi, teque sibi per omnia similem, consubstantialem, coæqualem, & vnum in natura genuisse. Propter quod tu vicissim illum amas superferuentissimo, & infinito amore, eumque intueris, & perfectè comprehendis cum immensa lætitia, & superdeliciosissima complacentia.

Amans vobis congratulor (ô Pater & Fili) quia simili modo & feruore charitatis, cum infinita complacentia, statis æternaliter, & inuariabiliter conuersi ad Spiritum sanctum,

quem simul ab æterno spirastis, eiq; omnem vestram substantiam & bonitatem communicastis, quem scitis superoptimum, vobisq; prorsus similem, coequalem, consubstantiallem, vnum in natura, & à quo scitis vos infinito amore amari.

Amans tibi pariter cōgratulor Spiritus sancte Deus, quia tu similiter ad Patrē & Filium es æternaliter & inuariabiliter cōuersus, cum tam claro intuitu & perfecta comprehensione, cum tanto charitatis feruore, cū tam immensa & perfecta lætitia & complacentia, sicut Pater & Filius ad se inuicē, & ad te sunt conuersi. Tu enim scis & contemplaris Patrem & Filium esse superoptimum & superamabilissimū, teque ab utroque infinite amari, & habere, vt sis eis per omnia consimilis, coæternus, coequalis, cōsubstantialis & vnus in natura & essentia.

Igitur amans vobis congratulor (ô Pater, Fili, & Spiritus sancte, tres personæ & vnus Deus) quia quilibet vestrum, vtrūque alium æternaliter, infinite, superardenter, superdulcissime, superiucundissime, superintime, & superperfectissime intuetur, comprehendit, contemplatur, diligit, complectitur, stringit, frui- tiuēque intra se habet & possidet, estq; in vobis omnium bonorum, pulchrorū & desiderabilium superdiues, perfecta & securissima possessio. Cūque mutius amor vester sit immensus, conuictus etiam vester, & vnio est deliciositatis immensæ, & vita vestra æternalis est superdelectabilissima & superfoelici- ssima, siquidem cum infinita voluptate & opulencia inuicē perfruinini.

Eya vnitrine Deus superbeatissime & superbenignissime, quia vis, & sicut scis, vis, & potes, fac vt nos in hac tua beatitudine, vita & gloria epulemur, vestraeq; mutuae cōtemplationi, fruitioni, dilectioni, complacentiae, & deliciositati infinitae & aeternae, toto mentis affectu ex puro & feruenti amore congratulemur, non ob commodum nostrum, sed propter tuum beneplacium & bonitatem, quia videlicet hoc vis, & per hoc tibi praestamus gratissimum, & perfectissimum obsequium, tuumque gaudium in nobis (sicut desideras) impletur.

¶ Contemplatio quorundam arcanorum & mysteriorum superaltissime Trinitatis, quae simplicioribus non sunt facile proponenda, nisi valde dociles & fideles fuerint, nec etiam à subtilioribus sunt presumptuosa consideratione discutienda, sed sola fide firmiter credenda, & cum admiratione confutenda & praedicanda.

C A P. XII.

REDO simpliciter & admiror, amansque cum gaudio recolo & confiteor, quia in te simplicissimo & vno Deo, est pura vnitas, vera Trinitas, & summa ac indiuidua simplicitas. Nec tamē vnitas repugnat Trinitati, nec

sint essentialiter quàm ipsa essentia, sed relationibus ab emanatione intrinseca procedentibus differunt.

Essentia autem diuina per se sumpta & nominata, non denotat ullam relationem, vnde nec ullius personæ nomen ei conuenit, quia solæ relationes in diuinis personis constituunt. Et licet relationes in essentia fundentur & realiter consistant, non tamen eam determinant, sed solas personas.

Persona autem in diuinis aliter secundum Theologos accipitur, & aliud significat, quàm secundum philosophos: philosophi enim personam diffiniunt, esse indiuiduam rationalis substantiæ naturam, singularem ac per se subsistentem, quæ diffinitio essentiae diuinæ conuenit, & tamen Theologicè loquendo, essentia diuina non est persona, quia in diuinis personà dicitur & distinguitur sola relatione.

Credo & admirans confiteor, quia licet in vobis tribus Patre, Filio, & Spiritu sancto, vnus & idem numero sit intellectus, & vna voluntas, & quilibet vestrum seipsum, & alias personas plenè intelligat, & amet: tamen tu Pater, solus intra te profers & generas verbum, & vos soli Pater & Filius, spiratis Spiritum sanctum, & tu Spiritus sancte nec generas, nec spiras aut producis germen tibi proportionatum, cum tamen tua bonitas, & plenitudo ac perfectio, vna eademque prorsus sit, quæ est in Patre, & Filio.

Credo quod in emanatione diuina ordin-

tra, nō est nisi processus actus ab actu, & perfecti à perfecto: & cū hæc emanatio sit intellectualis, æterna & incommutabilis, in ea nulla est dependentia & imperfectio. In æternis namque non esse nullo modo præcedit esse: sed Filius & Spiritus sanctus ab æterno recipiunt idem esse, eandemque naturam, essentiam & perfectionem quæ est in Patre.

Credo & admirans confiteor, quia quicquid in te est (ô Deus vne & simplicissime) est diuina essentia, & essentialiter verus Deus. Et nihilominus credo & confiteor, quia alia est in te emanatio intellectus, qua tu Pater Filium generas, & alia voluntatis, qua vos Pater & Fili, simul spiratis Spiritum sanctum, cū tamen in te, intellectus & voluntas sint vna potentia & ipsamet diuina essentia: sed prædictæ emanationes distinguuntur, propter rationis & relationis ac proprietatis personalis distinctionem, quæ nullam inducit essentialē diuersitatem.

Credo & cōfiteor, quia nulla perfectio tibi Patri inest, quæ non insit Filio & Spiritui sancto; non tamen secundum rationem & relationem vniuniformiter; sed tu Pater à teipso habes omnem perfectionem; tu Fili à solo Patre eandem recipis, & tu Spiritus sancte à Patre & Filio simul illam eandem accipis. Ita quod in singulis vestrum, est perfectio infinita, nec vnius personæ perfectio alteri potest deesse, cū in tribus sit vna & eadem numero essentialis perfectio, & essentia diuina infinita, & indiuisibilis ac immultiplicabilis.

Et licet relatiua notialisque perfectio tua (ô Pater) quæ est paternitas & generatio

actiua, secundum propriam rationem & relationem tibi soli Patri conueniat, tamen essentialiter dicitur inesse Filio & Spiritui sancto, quia secundum essentiam paternitas & generatio actiua nihil aliud sunt nisi diuina essentia, quæ in singulis personis inest tota & perfecta. Vnde constat quod nulla essentialis perfectio alicui diuinæ personæ deest, quia ipsa diuinitatis plenitudo & infinita perfectio, quæ est in singulis, omnem imperfectionem ab eis excludit. Et per eandem potentiam pater est generans, & Filius est genitus. Et sicut Patri est immensa perfectio habere Filium sibi æqualem & verum Deum, ita Filio est infinita nobilitas & perfectio esse veri Dei verum & naturalem Filium.

Veruntamen in ipsa Trinitate (in qua nihil prius aut posterius tempore, nihil maius aut minus perfectione & essentia esse credimus) piè & catholicè confitemur esse veram originem & processionem, qua vna persona ex alia procedit, veramque authoritatem, & subauthoritatem, quæ tamen nullum introducunt essentialem gradum, ordinem vel distinctionem.

De diuersitate nominum Deo conuenientium.

CAP. XIII.

Credo & cōfiteor, quòd licet Deus substantialiter prædicetur de Patre & Filio & Spiritu sancto, tamen Pater, Filius & Spiritus sanctus non prædicantur de Deo, nisi relatiuè. Verè enim & catholicè dicimus & confitemur Patrem esse substantialiter Deum, & similiter Filium esse essentialiter Deum, & pariter Spiritum sanctum esse Deum. Sed Deus non dicitur Pater nisi relatiuè tantum, & eo respectu quo Filium generat. Et Deus non dicitur Filius, nisi quatenus à Patre generatur. Et Deus non dicitur Spiritus sanctus, nisi eo respectu & relatione qua à Patre & Filio proëdit.

Credo quòd in diuinis tres sunt proprietates personales, quarum vnaquæque vni tantum personæ conuenit: scilicet Paternitas, Patri: filiatio, Filio: & spiratio passiuæ, Spiritui sancto. Relationes autem quibus personæ ad se inuicem referuntur, sunt quatuor, videlicet paternitas, filiatio, processio seu spiratio passiuæ, & actiuæ spiratio, quæ Pater & Filius communiter & simul referuntur ad Spiritum sanctum. Denique in diuinis sunt quinque notiones quæ personas notificant, scilicet innascibilitas, & paternitas soli patri conuenientes, Filiatio soli Filio

complectens, actiua spiratio, communis Patri & Filio. Et spiratio passiuua seu processio, propria Spiritui sancto.

Credo quod inter nomina quæ Deo tribuuntur & conueniunt quædam sunt prædicata essentialia, quæ tribus personis æqualiter conueniunt, quia in singulis est vna & eadem essentia, & perfectio essentialis quæ per huiusmodi nomina notatur. Talia sunt hæc nomina: Deus, bonus, sanctus, vita, sanctitas, & similia. Quædam verò nomina sunt notionalia & personalia quæ singula singulis personis sic sunt propria vt alijs duabus non conueniant. Qualia sunt hæc, Pater, Filius, & Spiritus sanctus. Item mens concipiens, verbum genitum, amor procedens, & similia.

Quædam denique nomina appropriata dicuntur: ea videlicet quæ licet singulis personis & omnibus simul, æqualiter conueniant, tamen propter quandam conuenientiam & appropriationem singula eorum singulis tribus personis, specialius appropriantur & assignantur. Verbi gratia. Quia Pater à nullo est & Filiū generat, appropriantur, ei nomina illa quæ potentiam & authoritatem denotant, vt æternitas, principium, potentia, maiestas, & similia.

Quia verò Filius per conceptionem intellectus à Patre generatur: ideo ea quæ ad intellectum pertinent magis illi appropriantur, vt sunt hæc, veritas, sapientia, prouidentia, ars, ratio, exemplar, & similia.

Denique Spiritui sancto (qui per modum voluntatis & complacentiæ à Patre & Filio producit) magis assignantur ea quæ ad

voluntatem spectant: qualia sunt, amor, bonitas, benignitas, osculum, suauitas, dulcedo & similia.

Verumtamen omnia hæc absolutè sumpta, & secundum quod essentialē perfectionē denotant, singulis personis æqualiter conueniunt.

Sunt etiam quædam nomina, quæ conueniunt Deo respectu creaturarum, videlicet quod sit creator omnium, Dominus, gubernator & similia, quæ singulis & omnibus personis similiter conueniunt.

Alia postremò nomina soli Filio, ratione humanitatis assumptæ conueniunt, videlicet, quod sit incarnatus, natus, passus, mortuus, quod sit homo, quod resurrexerit, ascenderit, & similia. Quod sit frater noster, mediator, Emmanuel, fideiussor, & similia.

De mentis humane & virium seu potentiarum eius quibusdam nominibus & proprietatibus.

CAP. XIIII.

Mens seu anima rationalis, in quantum est forma immaterialis, intellectiua, simplex, volitiua & libera: appellatur primæ mentis imago, diuinæ lucis signaculum, veritatis radius immortalis: sicque velut supra tempus omne, & continuum eleuata: habet quandam respectum seu vultum directē ad immediatē tendentem ad diuinā & cœlestia, immò & ad ipsum Deum creatorem: ac per hoc

cenſetur capax veræ beatitudinis, quia cogſcendo ac diligendo eſt conuerſiua ad Deum, eidemque immediatè vnibilis, per eius beatificam viſionem & fruitionem, in qua fruitione conſiſtit omnium intellectuū creatorum felicità ſumma.

Vires ſuperiores animæ incorruptibiles & organiæ, quibus ipſa immediatè coniungitur Deo, ſicut objecto, ſunt intellectus & voluntas, quibus contemplando & diligendo inſigitur Deo.

Porro vis intellectiua, in quantum eſt diſcurſiua, dicitur ratio, in quantum eſt ſimplici apprehenſione intuitiua, dicitur intellectus, in quantum verò eſt diuinitatis & diuinorum contemplatiua per ſimplicem apprehenſionem, dicitur ſimplex intelligentia.

Voluntas etiam ſeu vis appetendi & volendi, in quantum eſt appetitiua ſeu volitiua boni intellecti, dicitur voluntas, in quantum verò habet reſpectum ad ſummum diuinumque bonum, dicitur apex principalis affectiue potentiæ.

Præterea, ſecundum Diuum Thomam, in ratione ſpeculatiua eſt quidam habitus animæ conſtitutus, quo principia prima in ſpeculabilibus naturaliter, terminis intellectis, ſine diſcurſu mox ei innotescunt: ex quibus principijs procedit ratio ad notitiam conſuſionum, talia principia ſunt hæc. Quod totum maius eſt ſua parte, quod de quolibet eſt affirmatio vel negatio. Et hic habitus, propriè vocatur intellectus.

In ratione verò practica, alius eſt habi-

tus concreatus animæ, quo prima principia in operabilibus, naturaliter cognoscit. Vt, quod Deo est obediendum, bonum malo præferendum, & similia. Et hic habitus, (secundum Diuum Thomam) vocatur synderesis, quæ naturaliter mouet stimulatque ad bonum, & malo remurmurat. Estque illud naturale iudicatorium, in quo (secundum D. Augustinum) vniuersa iuris naturalis principia scripta sunt, & semina virtutum vera & incommutabilia. Et hæc synderesis interdum nominat habitum tantum, interdum potentiam simul cum habitu, & spectat ad intellectum practicum, secundum Diuum Thomam.

Alij tamen dicunt, synderesin esse vim animæ motiuam seu affectiuam, quæ semper nata est in superioribus figi, & ad diuina eleuari, ad bona mouens & stimulans, & mala abhorrens. In idem redit, quod alij dicunt, synderesin esse vim appetitiuam naturaliter inclinatam ad sequendum motum boni, sibi ex apprehensione simplicis intelligentiæ præsentati. Potest etiam per synderesin intelligi, actus ex præfata vi manans.

Ergo secundum D. Thomam, synderesis est idem realiter quod superior scintilla rationis seu intelligentiæ. Quæ dicitur scintilla propter splendorem cognitionis, & ardorem inclinationis ad bonum. Per eam enim anima conspicit verum, & inclinatur ad bonum. Hæc in principijs practicis nõ errat: sed semper ei repugnat quod illis est contrarium, & in nullo homine vnquam ex toto extingui-

PRÆFATIO SPECIALIS
IN TERTIVM TRACTATVM
*exercitiorum spiritualium,
scilicet via uni-
tine.*

TERTIVS iste tractatus
continet decem medita-
tiones, quarum singulis
assignata sunt quatuor
Ternaria nominum, tribus personis
superbeatissime Trinitatis proprio-
rum vel saltem appropriatorum seu
accommodatorum. Ad quorum in-
tellectum, contemplationem & gu-
stum, plurimùm conferent & iuua-
bunt ea quæ ex patris nostri Diony-
sij Cartusiani hîc præmissa sunt.

Porro in singulis Ternarijs exer-
centur & prægustâtur actus beato-
rum iam in cœlo regnantium. Horum
enim exercitium omne & occupa-
tio tota est, trinum & vnum Deum
tota mente & memoria iugiter re-
colere, præsentem sentire & possi-

dere, adorare & reuereri: toto intellectu eundem clarè intueri, contemplari, laudare & admirari: tota voluntate ipsum amare, amplecti, eius beatitudini intimè gaudere, eadèmq; perfrui: denique toto affectu ipsi gratias agere, & se totos in eius gratissimum obsequium ex purissimo amore offerre & impendere: sicque ipsi beatificè vniri & vnus cum eo spiritus effici, per voluntatis conformitatem & transformationem. Quæ omnia in sequentium Ternariorum contemplatione, quodammodo exercentur & prægustantur. Siquidem sub cuiuslibet Ternarij meditatione, ad primum eius nomen (quod personæ Patris, cuius imaginem memoria magis repræsentat, attribuitur) tota mente & memoria ipsum Patrem recolimus & adoramus. Ad secundum verò Ternarij nomen, Dei filium (cuius imago in intellectu resplendet) toto intellectu contemplamur & glorificamus. Denique ad tertium Ternarij nomē, tota voluntate (quæ Spiritū sanctum magis

repræsentat) ipsum Spiritū sanctum amamus, amplectimur, & eius bonitati congratulamur. Deinde tres simul personas in vnitate diuinæ essentiae vnum Deū agnoscentes, ipsi vnitrino Deo, toto corde gratias agimus pro nominibus Ternarij meditati, & pro alijs omnibus, eidemq; nos totos offerimus in omne gratum obsequium.

Postmodum repetentes ordinatè singula Ternarij nomina, adiungimus aliquam obsecrationem cui-libet conuenientem. Et quia contemplationes istæ referuntur potissimum ad ipsam sinceram & amorosam considerationem summæ diuinitatis: ideo fere omnes petitiones Ternarijs adiunctæ ad hoc tendunt: & vt plurimum, ad primū nomen rogatur pater, vt nostram memoriam in se stabiliat & fœcundet, vt ipsum præsentem sentiamus & adoremus, eidemque adhæreamus. Ad secundum nomen rogatur Dei Filius, vt intellectum nostrum illuminet, quatenus in ipso Filio, & per ipsum & cum ipso

Patrem agnoscamus , contem-
plemur , glorificemus , & in eius
claritatem transformemur. Ad
tertium nomen rogatur Spiritus-
sanctus , vt voluntatem nostram
suo amore & suauitate accendat,
afficiat & repleat : denique à tribus
simul, ab vnitrino Deo simplicissi-
mo, petimus vt igne sui amoris nos
in se absorbeat , transformet, vniat
& clementer exaudiat. Ad quod ci-
tius obtinendum , post contempla-
tionem quatuor Ternariorum sin-
gulis decem meditationibus assi-
gnatorum , subiunguntur plures
amorosæ aspirationes, quibus suspi-
ramus ad illam supernaturalem &
mysticam contemplationē & vnio-
nem cum Deo , quæ nulla humana
industria aut exercitatione potest
acquiri : sed ad eam sola supernatu-
rali irradiatione & tractu diuino
pertingitur : quando scilicet digna-
tur Deus sua liberalissima volun-
tate spiritum contemplantis & ad
se suspirantis sibi intrahere, & abs-
que intermedia specie intelligibi-
li, secum vnire: quod nemo scit, nisi

qui accipit & gustat, quia hoc nec verbis explicari potest, nec rationis discursu comprehendi. Vnde non praesumimus in hoc tractatu, quicquam de huius mysticae unio- nis modo & proprietatibus expli- care: sed duntaxat proponimus con- templationis rationalis exercitia, quibus ad eam praeparemur & sus- piremus, & in his vel similibus im- moremur, donec dignetur Domi- nus nos supernaturaliter intrahe- re, cuius tractum si senserimus, de- bemus statim, relictis nostris con- suetis exercitijs, illum sequi, quan- diu durauerit, quo cessante, repe- tenda sunt rationalia exercitia, ne in conspectu Domini otiosi inue- niamur, aut etiam ad alia extra- nea & inutilia mens nostra peref- fluat.

Cæterum in exercitatione de- cem meditationum quæ in hoc li- bello proponuntur, hoc ordine & modo proceditur.

Primò oratio præparatoria ini- tio cuiuslibet meditationis præ- mittitur, quæ habetur. pag. 644

Secundò, præfatio generalis subiungitur quæ habetur. pag. 648. 649.

Tertiò quatuor peculiæ Contemplationes circa quatuor Ternaria, cuilibet meditationi assignata, ponuntur. 650

Quartò, post Contemplationem quatuor Ternariorum, subiungitur obsecratio generalis quæ habetur, pag. 660

Cui additur vna specialis obsecratio & adoratio, super vno ex decem Ternarijs perfectionum super sanctissimæ Trinitatis, quæ consequenter scribuntur post generalem obsecrationem.

Quintò: ponitur conclusio totius meditationis, continens plures aspirationes ad diuinam vnionem. pag. 688

Igitur in qualibet meditatione hæc sola variantur, scilicet quatuor diuersa Ternaria singulis decem meditationibus sequētibus ad contemplandum assignata, & specialis obsecratio per vnum Ternarium perfectionum SS. Trinitatis.

Cætera omnia (videlicet oratio

præparatoria, præfatio generalis, obsecratio communis, & conclusio meditationis, in singulis meditationibus repetuntur & similiter exercentur.

Cæterùm ne deuotus exercitator obruatur & tædio afficiatur, nimia prolixitate & multitudine eorum quæ in qualibet meditatione hîc ponuntur, obseruet modum & ordinem sequentem. Assignet sibi certum tempus, quod singulis diebus (nisi impedimentum occurrat) stabiliter impendat huic exercitio spirituali. Deinde vnâ, putâ primâ harum decê meditationû assumens exercendam, nō curet eam absoluerè vnâ hora, vel duobus, aut tribus diebus: sed contentus sit tantû de ea morosè & affectuosè meditari, quântum sufficiet ad occupandû totum tēpus sibi ad meditandû assignatû: & sequentis horæ, ad meditandû assignatæ, meditationē, præmissa breui præparatione, incipiat ab eo articulo, in quo præcedēti hora suû exercitium finiuit & terminauit: & sic prosequatur vnâ meditationem tot

horis & diebus, quot habuerit necesse ad eam deuotè & morosè ruminandam. Et cum vnā ex his decem meditationibus sic absoluerit, tunc ad sequentem simili modo & ordine procedat. Sic non inueniet has meditationes esse prolixiores: quin potius nouam semper deuotionem & gustum in illis experietur ex varietate diuersorum Ternariorū & aliorum quæ in singulis meditationibus continentur.

Porro aduertendū est hæc exercitia magis conuenire his qui sunt subtilioris & acutioris ingenij, & egent pluribus obiectis & articulis, vt eorum mens absque tædio & distractione occupetur in amorosa Dei consideratione, quales sunt hi qui in suis meditationibus ducuntur magis rationali deuotione & affectione, quàm naturali quadam suauitate & molli affectione. Hi enim qui naturaliter quieti ac modesti ac amorosi spiritus sunt, non indigent tot obiectis & tam varia nominum cōsideratione, quoniam vnica vel duabus, aut certè

paucis affectivis aspirationibus facile afficiuntur erga Deum, & ei dulciter ac stabiliter adherent. Nihilominus tales inuenient in his exercitijs multa sibi propria & accommodata, in quibus morosè considerandis sentient se in Dei notitia & amore magis proficere. Debebūt autem non omnia quæ hīc ponuntur sibi assumere, sed ex eis illa seligere quibus senserint se magis ad Deum affici,

Denique ista exercitia circa supersanctissimæ Trinitatis contemplationem frequentāda proponuntur, his qui in vitiorum mortificatione, & solidarum virtutum exercitatione sunt iam probè fundati & longo vsu confirmati. Nihilominus incipientes, & proficientes possunt aliquādo ista exercitia legere & percurrere, vt videant ad quem finem & perfectionem debeant aspirare, & maximè vt ex eorum Ternariorum cōsideratione proficiant in notitia & amore superbeatissimæ Trinitatis, cāmque per ista ternaria deuotius adorent & glorificent, quo-

ties cantant hunc versum (Gloria Patri & Filio & Spiritui sancto) aut similes, in quibus tres personæ Trinitatis exprimuntur.

INDEX BREVITER
explicans ea quæ in singulis
Capitulis huius tractatus
habentur.

IN CAPITULO PRIMO
hac habentur.

Q Ratio preparatoria pramittenda, cum volueris has meditationes inchoare, aut morosius proficui. pag. 644

1 In qua primò, per decem superlativa nomina eleuas & preparas animam tuam ad Deum. ibid.

2 Consideras qua reuerentia Beati omnes Deum in cœlo contemplantur & glorificent, ibid.

3 Tuam indignitatem ad hoc contemplationis opus profiteris. pag. 645

4 Intentionem tuam in hac contemplatione

platione dirigis ad implendum Dei beneplacitum, & omnium salutem. *ibid.*

5 Obsecras generaliter pro directione & adiutorio Dei in hoc contemplationis exercitio. 646

6 Specialius tres personas Sanctiss. Trinitatis inuocas sigillatim, ut memoriam, intellectum & voluntatem tuam ad hoc prepararent & moneant. 646. 647

7 Deum unum inuocas, ut essentiam & fundum animæ tuæ ad hoc prepararet & coarctet. 647. 648

IN CAPITVLO II. hæc habentur.

Prefatio singulis meditationibus præponenda. 648. 649

1 In qua primò adiungis & unis tuam contemplationem illi perfectissima contemplationi, qua tres persone se inuicem contemplantur. 649

2 Assumis affectum & deuotionem B. Mariæ & omnium Angelorum & Sanctorum. *ibid.*

3 Oras & exercitium tuum facere intendis, non ex parte tua tantum, aut pro te solo, sed ex parte tuorum specialium & omnium creaturarum, & pro salute omnium, *ibid.*

4 *Assumis cor Domini IESV pro organo & instrumento tue contemplationis suauissimo & utilissimo.* *ibid.*

5 *Trinum & unum Deum, ex tribus anima tua superioribus potentiis, & ex tota anima & mente tua adoras, & glorificas, exercens generaliter actus beatorum.* *ibid.*

IN CAPITULO III.

hæc habentur.

Contemplationes quatuor in hac quatuor Ternaria, ad primam meditationem seu classem pertinentia. 650

1 *Pater ingenite, fili unigenite, Spiritus ab utroque procedens.* 650. 651. 652. 653

2 *Essentia prima, natura naturans, vita beata.* 654. 655

3 *Pietas, prouidentia, benignitas.* 656. 657. 658

4 *Pater perennis gloria, splendor paterne gloria, delicia Patris & Filij.* 658. 659. 660

IN CAPITULO IIII.

habetur

Obsecratio generalis, post contemplationem quatuor Ternariorum singulis decem meditationibus assignatorum repe-

tenda.

tenda, in qua per ardentia suspiria & iaculatorias orationes mens ad unionem Dei aspirat, innocans primò tres personas Sanctiss. Trinitatis sigillatim, deinde vnitrinum simplicem Deum. 660. 661. 662. 663. 664

IN CAPITVLO V.

continentur

Decem obsecrationes & adorationes super decem ternarijs perfectionum super sanctiss. Trinitatis, diuidenda & applicanda singulis decem meditationibus post prefatam obsecrationem generalem. Hac autem sunt decem Ternaria, quæ hic explicantur. 665

1 Fœcunditas, communicatio, familiaritas. 665. 666

2 Essentialis unitas, personalis proprietas, societas dulcissima. 667. 668

3 Dignitas incomprehensibilis, fœlicitas gloriosa, fontalis sanctitas. 669

4 Immortalitas, incommutabilitas, necessitas. 670. 71

5 Primitas, nobilitas, libertas. 672. 673

6 Coeternitas, coequalitas, propinquitas. 673. 674

7 Aeternitas incommutabilis, veritas

infallibi

infallibilis, charitas inestimabilis. 675.
676

8 *Aeterna securitas, mira serenitas,
plena suauitas.* 666.677

9 *Inseparabilis unio, intuitio & laus
mutua, fruitio beata.* 677.678

10 *Opulentia infinita, gloria immar-
cessibilis, beatitudo omnimoda.* 679.680

IN CAPITULO VI.

habetur

*Obsecratio generalis, post singulas
illas decem obsecrationes & adorationes
perfectiorum Sanctiss. Trinitatis, sub-
iungenda, pro conclusione singularum de-
cem meditationum,* 680.681

IN CAPITULO VII.

continentur quatuor Contem-
plationes super his quatuor Ter-
narijs, secundæ meditationi assi-
gnatis.

1 *Artifex, ars, & idea, amor & com-
placentia.* 686.687.688

2 *Mens inuariabilis, lux inextin-
guibilis, pax imperturbabilis.* 689.690

3 *Lux aeterna, candor lucis aeterna,
ardor lucis.* 691.692

4 *Substantia prima, figura substan-
tie, nexus amborum.* 693.694.695

IN

IN CAPITVLO VIII.

habentur quatuor Contem-
plationes super his quatuor Terna-
rijs , ad tertiam meditationem
pertinentibus.

1 *Ex quo omnia , per quem omnia ,
propter quem omnia.* 695.696.697

2 *Stabilitas omnia mouens , aterni-
tas ubique prasens, simplicitas omnia re-
plens.* 698.699.700

3 *Principium omnia regens , exem-
plar primi principij , finis omnium.* 700.
701.702

4 *Fons bonitatis , imago bonitatis ,
communicatio bonitatis.* 702.703.704

IN CAPITVLO IX.

continentur quatuor Contem-
plationes super his quatuor ter-
narijs , quartæ meditationi assi-
gnatis.

1 *Sol iustitiæ , splendor solis , calor
solis.* 704.705.706

2 *Potentia immensa , sapientia infi-
nita, bonitas incomprehensa.* 707.708

3 *Potestas, illuminatio , salus.* 709.
710.711

4 *Ens primum, verum increatum,
bonum summum.* 711.712.713

IN CAPITVLO X.

continētur quatuor contempla-
tiones super his quatuor Terna-
rijs quintæ meditationi conue-
nientibus.

1 *Maieſtas omnia intuens, ſpeculum
diuinæ maieſtatis, gaudiū plenū.* 714. 715

2 *Vnitas indiuiſibilis, veritas infalli-
bilis, benignitas ineffabilis.* 716. 717. 718

3 *Virtus operans, actus purus, fru-
ctus ſuauis.* 718. 719. 720

4 *Vita viuentium, ſenſus ſentiētium,
ſperatio operantium.* 720. 721. 722

IN CAPITVLO XI.

habentur quatuor cōtemplatio-
nes ſuper his quatuor Ternarijs
ad ſextam meditationem ſpe-
ctantibus.

1 *Menſura menſurans, numerus om-
nia numerans, pondus omnia ponderans.*
723. 724

2 *Modus omnia moderans, ſpecies
& decor vniuerſi, ordo omnia ordinans.*
725. 726

3 *Maieſtas omnibus dominans, glo-
ria diuinæ maieſtatis, diuinitas omnia
regens & continens.* 727. 728. 729

4 *Abyſſus*

4 *Abyssus superfluens diuinitatis, lucerna fulgens diuinæ claritatis, saporosa unio intima suauitatis. 729. 730. 731.*

IN CAPITVLO XII.

continentur quatuor contemplationes super his quatuor Ternarijs septimæ meditationi assignatis.

1 *Pater operans, dextera Dei Patris, digitus dextera Dei. 731. 732. 733.*

2 *Principium omnium, imago primi principij, donum altissimi & datū optimum. 734. 735.*

3 *Aequitas inflexibilis, sapientia indeceptibilis, pax imperturbabilis. 736. 737. 738.*

4 *Ex quo superexfluentia copiosa, ad quem allicientia amœnosa, per quem influentia affectuosa. 738. 739. 740.*

IN CAPITVLO XIII.

continentur quatuor contemplationes super his quatuor Ternarijs ad octauam meditationem pertinentibus.

1 *Pater osculans & ungens, Fili osculate & uncte, Spiritus sancte osculū*

& unctio. 741. 742. 743.

2 *Altitudo eleuans, pulchritudo al-
liciens, dulcedo agglutinans.* 744. 745.

3 *Fons veritatis, veritas Patris,
Spiritus veritatis.* 747. 747.

4 *Pater clarissime, facies, & vultus
Patris, flatus dulcis amborum.* 747. 748.
749.

IN CAPITULO XIV.

habentur quatuor Contem-
plationes super his qua-
tuor Ternarijs, nonæ
meditationi af-
signatis.

1 *Pater protegens, brachium sal-
uans, virtus obumbrans.* 750. 751. 752.

2 *Pater luminum, lumen de lumine,
inbar ardentissimum.* 752. 753. 754.

3 *Ignis vrens, flamma lucens, ardor
feruens.* 754. 755. 756.

4 *Virtus animæ, lumen oculorum,
solatium dulce.* 757. 758.

IN CAPITULO XV.

continentur quatuor Contem-
plationes super his quatuor
Ternarijs, ad decimam
meditationem per-
tinentibus.

1 *Mens æterna, verbum mentis æterna, amor viriusque.* 749. 769. 761.

2 *Fons eternitatis, plenitudo lucis, multitudo pacis.* 751. 762. 763.

3 *Substantia separata, intelligentia pura, Spiritus simplex & ardens.* 764. 767.

4 *Fons vite, viuifici fontis profluum, sapor aromaticæ diuinarum dulcedinum.* 766. 767.

Finis Indicis.

INCIPIT TRA-
CTATVS TERTIVS
Spiritualium Exercitio-
rum, nempè viæ
vnitiuæ.

CAPITVLVM I.

*Oratio preparatoria, mente exercenda potiùs
quàm voce, quando volueris inchoare &
prosequi morosiùs, meditationes sequentes.*

O præsentissime & reuerendissime,
O intentissime & sapientissime,
O promptissime & potentissi-
me,
O superamantissime, & superbeneficen-
tissime,
O superamandissime & supercolendis-
sime,

Domine Deus, Pater, Fili, & Spiritus san-
cte, trinus in personis & vnus in essentia,
quem adorant dominationes & tremunt po-
testates: ante cuius conspectum beatissima
virgo Maria, Throni, Cherubin & Seraphin,
omnesque Angeli & sancti cum summa hu-
militate, tremore & reuerentia procidunt,
teque iugiter adorant, reuerentur: te con-
templantur, laudant & glorificant: te amant

& amplectuntur , tibiꝛue congratulantes
& gratias agentes ſe totos in perpetuum
obſequium liberaliſſimè offerunt. Et ſi ego
viliſſimus terræ vermiculus , & planè
nihil,ego ingratiffimus & infideliffimus pec-
cator & immundus , verè indignus ſum
coram te aſſiſtere , aut nomen tuum cogi-
tare , vel laudare , nedum ad tuæ diunita-
tis contemplationem , fruitionem & vnio-
nem aſpirare : quia tamen tanta eſt tua
dignatio & benignitas , vt velis & gratum
habeas à me adorari , laudari , amari & co-
li : ideò non ex aliqua præſumptione , ne-
ꝛue ex aliqua propria quæſitione : ſed ex
hac ſola tua dignatione , & ex humili obe-
dientia , quam debeo & volo exhibere huic
tuæ voluntati , dominæ & reginæ meæ:
denique quia vis , & ſicut vis , vt in hoc,
ex amore gratiſſimum tibi obſequium præ-
ſtem ; ad tuam gloriam & omnium ſalu-
tem , multum deſidero nunc actus & exer-
citia beatorum præguſtare , & cum omni-
bus ſanctis tuiſte adorare & reuereri , te
contemplari & glorificare , te amare & am-
plecti , tibiꝛue congratulando & gratias
agendo me totum in obſequium tuum ſem-
piternum offerre. Sed quia ad hoc non ſo-
lùm ex me inſufficiens ſum , verum etiam
indignus , tu quæſo , per omnes tuas miſera-
tiones.

1 ME S A N C T I F I C A , & purifica ab om-
ni peccato & immunditia.

2 E X C I T A , ab omni torpore & negli-
gentia.

3 C O N F O R T A vires mentis & corporis.

4 **COHIBE**, & reprime omnia impedimenta, & mentis ac sensuum euagationes.

5 **COMPONE** modum, ordinem & progressum.

6 **STABILI**, dans in suscepta meditatione perseverantiam.

7 **ET ADIVVA**, ut purè propter te, & amorem tuum ac beneplacitum.

8 **ET SECUNDVM** te, & tuæ sapientiæ directionem,

9 **ET PER TE**, tuæque gratiæ motionem & operationem.

10 **AC TIBI CVM**, in præsentia tua manendo.

11 Et gratiæ tuæ cooperando.

12 Tuumque tractum sollicitè audiendo, ac perfectissimè sequendo.

Aggrediar, prosequar, & perficiam sequentem meditationem, & contemplationem, in vnione omnium laudum & gratiarum actionum, quæ tibi in cœlis & in terris vnquam oblatæ sunt, & nunc offeruntur, & in perpetuum offerentur, ad tuam supremam gloriam, & omnium salutem.

Eya igitur ô Pater super-
potentissime,

Mentem & memoriam meam, tua præsentia & potentia,

1 **PURGA** ab omni extranea & vana imaginatione & recordatione.

2 **REPLE** teipso, ut nihil præter te

recolat & cogitet.

3 STABILI in te , vt inauertabiliter tibi intendat.

O Fili supersapientissime, intellectum meum,

1 PURIFICA ab omni vitiosa ignorantia, errore, & curiosa vel vana creaturarum consideratione.

2 ELEVA, & conforta tuo glorioso lumine , ad te solum syncerè contemplandum.

3 ILLUMINA, & reple teipso , vt te absque media specie , per teipsum clarè videat, laudet, & glorificet.

O Spiritus supersuauissime, voluntatem meam,

7 MUNDA ab omni vitiosa affectione, propria quæsitioe, & tepore.

8 AFFICE, & succende tui amore & desiderio.

9 REPLE, & satia tuo gaudio & fruitione.

10 Pota, & inebria tua voluptate, & vbertate.

O vnitrine Deus, qui es verus fundus, & intima essentia essentiæ animæ meæ,

1 Ipsam nudam essentiam & fundum animæ meæ plenè tibi gratifica , & placentem redde.

2 SIMPLICEM intelligentiam, siue apicem mentis perfectè irradiā & illumina.

3 Synteresim & supremam affectionem, extatico amore inflamma & eleua.

4 Omnesque vires & potentias animæ meæ intrahe, & ab omni creatura abstrahe.

5 Absorbe in te, vt ab omni propria operatione deficientes, tuam solam inactionem patiantur.

6 Transforma in te, sicuti ferrum ignitum in qualitatem ignis transformatur, & vrendi vim recipit.

7 Vni & applica tibi absque medio & differentia.

8 Quiera in te, tuaque interna pace.

9 Et plenè ac liberè posside, & moue iuxta tuum supremum beneplacitum. Amen.

P R Æ F A T I O

SINGVLIS MEDITATIONIBUS Ternariorum cuiuslibet classis immediatè præmittenda post suprâ scriptam præparationem.

CAP. I I.

ET nunc (ô vnitrine Deus, & misericors) de tuo adiutorio piè præsumens & confidens, ecce in vnione illius perfectissimæ intuitionis & laudis, amoris & congratulationis, quibus tu (ô altissima Trinitas, Pater, Filius & Spiritus sanctus vnus Deus) teipsum intueris, laudas, amas, & in te summe complaces, & quæ à te, in deuotissimum cor Domini nostri IESV CHRISTI, tuum organum prædulcissimum, fluit, atque inde in omnes Angelos & sanctos procedens, rursus per idem cor, in te superbeatissimam Trinitatem refluit: non ex affectu meo tepido & indigno, sed ex affectu, gratitudine & deuotione gloriosissimæ virginis Mariæ, BB. Angelorum & sanctorum omnium, præsertimque patronorum meorum specialium, & quorum hodiè festum vel memoria, in Ecclesiâ recolitur: ex parte mea, tuorumque & meorum specialium, & omnium creaturarum, ad tuam & tuorum sanctorum gloriam, nostramque & omnium viuorum & defunctorum salutem, eorumque potissimum pro quibus tu nos vis, aut tenemur, vel intendimus specialius orare: ad Ecclesiæ; regni huius, & diœcesis, nostrique monasterij & totius ordinis reformationem & pacem, per suauissimum cor & Spiritum Domini nostri IESV CHRISTI, te trinum in personis & vnum in essentia Deum & dominum vniuersorum, creatorem & conseruatorem, Patrem, Filium &

Spiritum sanctum, tota mente & memoria recolo, præsentem sentio, teneo, adoro & reue-
reor: toto intellectu, considero, intueor,
contemplor, laudo, & glorifico: tota volunta-
te amo, desidero, amplector, & frui tuè possi-
dere desidero: totòque corde & affectione,
atque ex omnibus viribus & sensibus animæ
& corporis, tibi congratulans & grâti-
as agens, me totum in perpetuum obsequium
ex purissimo amore tibi offero, ad omnia
tam aduersa quàm prospera, in tempore &
æternitate, pro omni bono quod es, quod
habes, & operaris, & pro omnibus nomini-
bus ac perfectionibus tuis.

*HIC INCIPIT CON-
templatio ternariorum primæ
classis seu medita-
tionis.*

C A P. I I I.

Specialiter amans adoro & reue-
reor te, ô pater ingenite,

1 Qui à nullo genitus nec procedens, ab
æterno te ipsum & omnia, vnico intelligendi
actu perfectissimè intelligendo, vnicum ver-
bum intus protulisti, & tanquam mentis tuæ
verum filium genuisti.

2 Cui totam tuam substantiam ipsum ge-
nerando, communicasti, eumque tibi coæter-
num, coæqualem & consubstantialem ge-
nuisti.

3 Quem sicut teipsum perfectè amasti, & in ipso summè tibi complacuisti: atque nos in eodem per ideam existentes, agnouisti, amasti, & gratificasti ab æterno.

Amans contemplor & glorifico te,
ô fili vnigenite,

4 Qui à patre ab æterno genitus, ipsum perfectissimè repræsentas, eidem per omnia similis & coæqualis.

5 Qui eundem clarissimè intueris & ardentissimè diligis, laudas, & glorificas.

6 Qui eius notitiam claram, sanctis infundis, eosque ad ipsius laudem & contemplationem eleuas.

Amans congratulor tibi & amplector te, ô spiritus ab vtroque procedens,

7 Qui ab æterno ex mutua patris & filij dilectione, vnico volendi actu, ab vtroque tanquam ab vnico principio, spiraris & procedis, vtriusque amor condilectus, coæternus, & consubstantialis.

8. Qui patrem & filium clarissimè intueris & ardentissimè diligis.

9 Qui vtriusque & tui amorem, charitatem, & fruitionem cordibus sanctorum infundis.

Amans & gratias agens me totum
tibi offero (ô vnitrine Deus) pro
his, cæterisque nominibus, &
perfectionibus tuis. Atque uti-
nam, sicut scis expedire ad tuum
honorem meamque salutem, ho-
rum nominum intelligentiam &
virtutem mihi manifestes & effi-
caciter communicates,

Eya ergo, ô pater ingenite,

1 Memoriam meam reple teipso & stabili,
ut te mihi præsentissimum iugiter recolam,
sentiam, adorem & reuerear.

2 Eam fecunda, ut eructet & generet ver-
bum de te bonum, conceptum de te pium &
verum, imo tu ipse, verbum tuum in ea ge-
nera.

3 In verbo & Filio tuo nos agnosce, ama
& gratifica.

O Fili vnigenite, intellectum
meum teipso irradia &
illumina, ut.

4 Te verum & vnicum Patris Filium, ipsi
coæternum & coæqualem clara fide & intel-
ligentia credam & contempler.

5 In te, per te, & tecum patrem agnoscam,
laudem & glorificem.

6 Et quid ei sit acceptum; quidque à me
requirat omni tempore verè intelligam.

O Spiritus ab utroque procedens,
voluntatem meam teipso reple
& affice,

7 Ut per te Patrem & Filium purè & ar-
denter amem & desiderem.

8 Te utriusque spiritum & amorem con-
dilectum, simul eodem amore prosequar &
diligam.

9 Huiusque amoris gaudio, fruitione &
voluptate replear, satier, poter & inebrier.

O vnitivine Deus, omnipotens &
misericors igne tui amoris,

Me totum in te absorbe, transforma, uni &
clementer exaudi, ad tuam & tuorum san-
ctorum gloriam, meamque & omnium salu-
tem & omnium salutarium petitionum exau-
ditionem, Amen. Ita queso fiat, sicut aman-
ter & confidenter peto (ô benignissime Pa-
ter) per Iesum dilectum filium tuum, in quo
tibi semper complacui, & in cuius nomi-
ne nos petentes exaudiendos promissisti, in
Spiritu sancto, hoc est in amore illo, in quo
nobis eundem filium tuum in fratrem & re-
demptorem dedisti, intercedente beata Dei
genitrice Maria & omnibus Angelis, &
sanctis.

O Maria mater Dei, ô Angeli, ô sancti om-
nes orate pro nobis, & magnificate Domi-
num nobiscum.

*¶ Contemplatio secundi ternarii primæ
meditationis.*

Eya iterum atque iterum millies & centies millies ex affectu quo suprà,

Amans adoro & reuereor te,
ô essentia prima,

1 Quæ ab æterno existens, nullum habes principium.

2 Quæ sola à te & per te subsistis.

3 Quæ omnibus das esse & conseruas.

Amans laudo & glorifico te,
ô natura naturans,

4 Quæ omnium naturarum es creatrix & conseruatix.

5 Quæ omnibus das principium motus & operationis naturalis.

6 Quæ omnia inclinas ad quiescendum in loco tibi proprio.

Amans tibi congratulor, ô vira
beata,

7 Cui idem est beatè viuere, quod esse.

8 Quæ omnibus viuentibus das vitam & operationem ab intrinseco.

9 Quæ electis tuis vitam beatam donas.

Amans & gratias agens, me totum tibi offero, ô vnitrine Deus, pro his cæterisque tuis nominibus & perfectionibus: atque vtinam sicut scis, vis & potes, horum tuorum nominum puram intelligentiam & virtutem nobis dones & communices.

Eya ergo, ô essentia prima,

1 Fac vt te vbique & in omnibus præsentem sentiam & reuerear.

2 Conforta & conserua meam essentiam.

3 Eamque tibi gratifica & agglutina.

O natura naturans,

4 Fac vt te in omnibus creaturis agnoscam, & glorificem.

5 Esto mihi principium & directio omnis mei motus & operationis, vt in omnibus per te, & secundum te mouear & operer.

6 Inclina cor meum & voluntatem ad quiescendum in te solo, & propter te, in his quæ tibi placent.

O vita beata.

7 Fac vt te vitam beatam, fide-viua credam, amem & desiderem.

8 Vitam naturæ & gratiæ in nobis conserua & secundum te dirige & moue.

9 Fac nos ad vitam beatam ardentem aspirare, congruè tendere & tandem peruenire.
O vnitrine Deus, omnipotens &c. vt suprà.

¶ Contemplatio ternarij tertij primæ meditationis.

Iterum atque iterum millies & centies millies ex affectu quo suprà,

Amans adoro & reuereor te,
ô pictas,

1 Quæ semper nobis assistis, & vbique es præsentissima, intentissima & promptissima.

2 Quæ paterna affectione es nostri sollicita.

3 Quæ facis Angelos sanctos vnicuique nostrum semper assistere, & nostri curam & custodiam habere.

Amans laudo & glorifico te,
ô prouidentia,

4 Sine cuius præuidentia nihil potest fieri, aut nobis accidere.

5 Quæ in tui dispositione nunquam fallis, nec impediri potes.

6 Quæ omnia, etiam mala, in bonum aliquod ordinas, & facis cooperari in bonum electis tuis.

Amans congratulor tibi, ô benignitas,

7 Quæ benigno fauore & efficaci amo-

re, electos tuos semper prosequeris.

8 Eosdémque ab omni malo protegis, aut oportunè liberas.

9 Et ad omne bonum illos per angelicum ministerium excitas, dirigis & confortas.

Amans & gratias agens me totum tibi offero,

(O vnitrine Deus) pro his, cæterisq; nominibus, & perfectionibus tuis. Atque vtinam horum tuorum nominum intelligentiam & virtutem nobis manifestes & applies, atque ex his ad amorem tuum nos inflames.

Eya ergo, ô pietas,

1 Fac vt te nobis semper præsentissimam & intentissimam sentiamus & reuerreamur.

2 Ad tuam plusquàm paternam pietatem fiducialiter in omni necessitate recurramus, & speremus in ea.

3 Angelos custodes nostros semper & vbiq; reuerreamur, eorúque ministerijs in omnibus adiuuemur.

O Prouidentia,

4 Fac vt in omnibus tuam prouidentiam viuam fide credamus, attendamus, & laudemus.

5 De eius dispositione & ordinatione omnia cum gratiarum actione suscipiamus, & profutura nobis speremus.

6 Bonum ad quod singula ordinantur so-

licitè inquiramus, & quolibet euentu percipiamus.

O Benignitas,

7 Fac nos de te semper sentire in bonitate, & benignæ voluntatis tuæ effectus percipere.

8 Per angelicum ministerium, ab omnibus malis nos aut protege, aut libera.

9 Ad omnia bona tibi placita nos dirige & conforta.

O vniutrinq; Deus omnipotens, &c.

G Contemplatio quarti ternarij prima classis.

Iterum atque iterum millies & cæties millies ex affectu quo supra, pag. 654. 656.

Amans adoro & reueoreor te, ô Pater perennis gloriæ,

1 Cuius gloria nec principium habet nec finem est habitura.

2 Nec minui potest nec augeri.

3 Quem securè possident & adorant omnes beati.

Amās laudo & glorifico te, ô splendor paternæ gloriæ fili Deus,

4 Qui gloriam patris perfectissimè exprimis & repræsentas.

5 Qui eandem clarissimè intueris & glorificas.

6 Atque ad ^{pius} contemplationē & laudem electos tuos illuminas & eleuas.

Amans congratulor tibi, ô delicia
Patris & Filij Spiritus sancte
Deus,

7 Qui es amor & complacentia, qua Pater & Filius in se inuicem, & in te sibi optime complacent.

8 Qui in Patre & Filio similiter delicias, & tibi complaces.

9 Qui delicijs supersuauissimæ Trinitatis sanctos afficis, reple, & inebrias.

Amans & gratias agens me totum
tibi offero,

O vnitivine Deus, pro his, cæterisque nominibus tuis. Atque utinam horum virtutem, & efficaciam nobis manifestes & applies, sicque ad amorem tuum nos restaures & inflammes.

Eya ergo, ô Pater perennis
gloriæ,

1 Fac ut te æternum & gloriosissimum Patrem viva fide credamus, & præsentem nobis sentiamus.

2 Te supremâ latria veneremur, & adoremus.

3 Téque securè possideamus, & à te possideamur.

O splendor paternæ gloriæ,

4 Fac ut in te & per te ac tecum gloriam Patris clarè contemplemur.

5 Te simul cum patre laudemus, & glorificemus.

6 Præ admiratione gloriæ tuæ à nobis deficientes in tuam claritatem transformemur.

O deliciæ Patris & Filij,

7 Fac vt perte, in Patris & Filij gloria delectemur.

8 In te quoque simili modo deliciemur.

9 Tuisq; delicijs sic afficiamur & inebriemur, vt in alijs delectari renuamus & contemnamos.

O vnitrine Deus omnipotens & misericors, quia vis, & sicut scis expedire ad tuum honorem & meam salutem, me totum tui amore, purga, illumina, inflamma, absorbe, transforma, & vni nunc & in perpetuum.

¶ Obsecratio generalis facienda & repetenda, in fine quatuor ternariorum cuilibet meditationi assignatorum.

C A P. I I I I.

Sed quando ista in me perficiemur?

Quando, ô Pater superpotentissime,

1 Ab omnibus medijs & impediementis me expedies?

2 Quando memoriam meam ab omnibus imaginibus denudabis?

3 Quando eam teipso plenè replebis?

4 Quando

4 Quando ipsam in te stabilies?

5 Quando pura simplici & stabili recogitatione teipsum per teipsum recolam & recogitabo?

6 Quando te mihi verè præsentissimum sentiam?

7 Quando cæterorum oblitus, inauertibiliter tibi adhærebo?

8 Quando securè & perfectè te tenebo, & possidebo?

9 Quando te summè reuerebor?

10 Quando tibi plenissimè subiiciar?

11 Quando supra cogitationem omnem, mentem meam eleuabis & intrahes ad te?

12 Quando cogitando, sine cogitatione efficiar, & in te absorbebor?

O Fili supersapientissime,

1 Quando intellectum meum plenè purgabis?

2 Quando ipsum eleuabis, & intrahes ad te?

3 Quando illum illuminabis clara tui notitia?

4 Quando absque intermedia specie, te ipsum per lumen gloriæ mihi præsentatum videbo?

5 Quando pura, simplici, & libera intelligentia, teipsum per teipsum cognoscam, & contemplabor?

6 Quando reuelata facie gloriam tuam speculabor?

7 Quando iugiter cum sanctis tuis te laudabo & glorificabo?

8 Quando

8 Quando facie ad faciem te cognoscam sicut à te cognitus sum?

9 Quando præ admiratione gloriæ tuæ, totus in te suspensus, à meipso fœliciter deficiam?

10 Quando caliginem tuam ingrediens, intelligēdo sine intellectu efficiar, & in tuam claritatem transformabor?

O Spiritus superfluauissime,

1 Quando voluntatem meam perfectè mundabis & purgabis ab omni quod me à te impedit?

2 Quando me afficies tui amore purissimo?

3 Quando me succendes tui desiderio æstuantissimo?

4 Quando me replebis tuo gaudio pleno?

5 Quando me satiabis tua fruitione beatifica?

6 Quando me potabis, torrente voluptatis tuæ?

7 Quando me inebriabis ab ybertate domus tuæ?

8 Quando me totum absorbebis & transformabis in te?

9 Quando me vnies tibi absque medio?

10 Quando in tua pace obdormiam & requiescam?

O vnitrine Deus supersimplicissime (qui in fundo & nuda essentia animæ meæ semper inhabitas, eiúsque es origo & essentia prima)

1 Quando ipsum animæ meæ fundum, & essentiam perfectè gratificabis, & placentem tibi facies?

2 Quando intelligentiam simplicem, seu apicem mentis meæ, plenè irradiabis & illuminabis?

3 Quando sinteresim & supremam affectionem animæ meæ, extatico amore succendes & inflammabis?

4 Quando totum spiritum meum supra omnes vires & operationes suas naturales per amorem extaticum in ipsa sinteresi vehementer accensum ad hunc fundum in quo inhabitas, intrahes?

5 Quando spiritum meum totum ad te introduces, & sine medio applicabis?

6 Quando omnes vires, & potentias animæ meæ sic in te absorbebis, ut ab omni propria & naturali operatione cessantes & deficientes, tuam solā internā actionem patiātur?

7 Quando spiritum meum sic in te transformabis, sicut ferrum ignitum in ignē transformatur, eiúsque actionem & vim vrendi accipit?

8 Quando sublati omnibus medijs, spiritum meum sic tibi vnies, & applicabis: ut vnus amor, vnus tecum sit spiritus: non per essentiam, sed per voluntatis & actionis conformitatem?

9 Quando

9 Quando intellectus meus in docta quadam caligine, & rerum omnium obliuione sic per te constituetur, vt nihil prorsus præter te attendat & intelligat?

19 Imò nec de te aliquid curiosè inuestiget, nec te sub aliqua determinata perfectione, quæ ratione comprehendi possit, consideret?

1 Sed te ipsum per te ipsum, sine intermedia specie creata, per lumen gloriæ sibi præsentatum attendet?

2 Quando in tuam gloriam & claritatem plenè transformabitur?

3 Quando præ admiratione gloriæ tuæ intelligendo, siue intellectiuo discursu efficietur?

4 Quando intellectu sic foris in hac docta caligine remanente, amor meus cellam vinarum ingreditur?

5 Quando te per lumen gloriæ sibi præsentatum, amorosè complectetur?

6 Quando tibi sine medio & absque differentia viuas?

7 Quando in hac mystica & beatifica vnione suauiter obdormiam?

8 Quando in tua pace, in idipsum vnicum, stabile, & æternum bonum (quod tu ipse es) feliciter requiescam?

9 Quando gaudium tuum in me implebitur, & gaudium tuum nemo tollet a me?

10 Quando præclarissimum opus tuum in me operaberis, & ego modo perfectissimo, & tibi gratissimo, maiestati tuæ inserviam?

Eya, ô vnitrine Deus omnipotens & misericors: digneris ista in me citius perficere, quoniam per gratiam tuam hæc desidero, ad hæc suspiro & anhele, & hæc, quia vis, & sicut vis, tandem aliquando à te obtinere supplico, confido & expecto. Ne quæso confundas me ab hac expectatione mea. Sed clementer & velociter exaudi me propter omnes perfectiones tuas.

Decem obsecrationes & adorationes super decem ternarijs perfectionum super beatissimæ Trinitatis, singulis decem meditationibus applicanda.

C A P. V.

Primum ternarium primæ meditationi conueniens.

EXaudi inquam me (ô vnitrine Deus) per tuam perfectissimam fecunditatem, liberalissimam communicationem, & intimam familiaritatem, pro quibus ex amore & puro affectu tibi congratulor, & per hæc efficacius exaudiri obsecro & confido.

i Amans inquam congratulor tuæ perfectissimæ fecunditati, qua tu Pater ab æterno genuisti vnicum mentis tuæ verbum, Filium tuum tibi coæternum, consubstantialem & per omnia coæqualem.

2 Et qua , cum Filio tuo , ex mutua dilectione & complacentia infinita , spirasti ab æterno Spiritum sanctum , ab utroque vestrum tanquam ab vno principio, procedentem & utrique vestrum per omnia cœqualem & condilectum.

Et qua , tu Pater , Filius & Spiritus sanctus, vnus Deus, vnicum creaturarum omnium principium , omnia creata produxisti.

Amans congratulor tuæ liberalissimæ communicationi,

4 Qua, tu Pater, tuam substantiam & perfectionem omnem Filio tuo per æternam generationem liberalissimè communicasti.

5 Qua , etiam tu Pater & Filius, Spiritui sancto per æternam eius spirationem, omnem vestram essentiam & virtutem donastis.

6 Et qua , tu Pater , Filius , & Spiritus sanctus vnus Deus, singulis creaturis pro singulorum capacitate & conditione tuam bonitatem communicas , eamque tecum in cœlo regnantibus copiosissimè effundis.

Amans congratulor tuæ intimæ familiaritati.

7 Qua, tu Pater, Filium & Spiritum sanctum familiarissimè diligis, omniaque tua eis communicas.

8 Tu Fili Patrem & Spiritum sanctum, eadem familiarita te prosequeris.

9 Tu Spiritus sancte, in Patre & Filio, simili prorsus familiaritate complaces & delectaris.

10 Tu denique Pater, Filius & Spiritus sanctus vnus Deus, dignaris ad intimam familiaritatem tuam admittere, beatissimam Mariam, & ceteros beatos Angelos & sanctos ac electos tuos.

Amans & gratias agens, &c. vt infra pag. 680. post hæc decem ternaria perfectionum.

¶ Secundum Ternarium secunda Meditationi applicandum.

Exaudi me, ô vnitrine Deus.

Per tuam { Essentialem vnitatem.
Personalem proprietatem, &
Dulcissimam societatem.

Pro quibus ex amore tibi congratulor, & per has exaudiri obsecro & expecto.

Eya igitur amans congratulor, tuæ essentiali vnitati.

1 Quæ talis est, vt in tribus superbeatissimæ Trinitatis personis vna prorsus & eadem sit essentia, diuinitas, virtus & perfectio.

1 Quam tu Deus Pater à temetipso habes.

2 Tu Fili à solo Patre per æternam generationem accipis.

3 Tu Spiritus sanctus, à Patre & Filio per æternam spirationem recipis & possides.

Amans congratulor vestræ personali proprietati.

4 Qua tibi soli (ô Pater) competit, vt sis ingenus, & à nullo procedens, filiumque generes.

5 Tibi soli (ô Fili Deus) conuenit vt à Patre sis genitus, & cum Patre Spiritum sanctum spires.

6 Tibi soli (ô Spiritus sancte) congruit, vt à Patre, filioque ab æterno spireris & procedas.

Amans congratulor vestræ dulcissimæ societati.

Quæ solitudinis tristitiam nesciens, mutue societatis, ineffabilem habet iucunditatem.

7 Qua tu Pater, in Filij & Spiritus sancti.

8 Tu Filius, in Patris & Spiritus sancti.

9 Tu Spiritus sancte, in Patris & Filij, Societate amabilissima & iucundissima summè complacis, & delectaris in æternū. Amans & gratias &c. vt infrà.

Tertium Ternarium tertiæ meditationi assignandum.

Exaudi me ô vnitrine Deus.

Pertuam { 1 Dignitatem & sublimitatem
incomprehensibilem.
2 Gloriosam fœlicitatem.
3 Incontaminabilem purita-
tem, fontalemque sanctitatem.

Pro quibus ex amore tibi congratulor,
teque adoro, laudo, & glorifico, meque to-
tum tibi offero & resigno.

Eya igitur amans congratulor tuæ
dignitati & sublimitati in-
comprehensibili,

1 Qua nihil cogitari aut esse potest di-
gnius aut sublimius.

2 A qua est omnis dignitas, & sublimitas
excellentium creaturarum.

3 Et quæ omnem dignitatem, & sublimi-
tatem creatam, infinita virtute & perfectio-
ne excedit.

Amans cōgratulor tuæ gloriosissi-
mæ fœlicitati.

4 Cui nihil gloriæ aut fœlicitatis deest.

5 Cui nihil addi, aut detrahi vnquam po-
test.

6 Et à qua est & conseruatur omnis gloria
& fœlicitas beatorum.

Amans congratulor tuæ inconta-
minabili puritati & sancti-
tati fontali,

Quæ omnis materiæ, passiue potentiæ, &
cuiuslibet accidentis & extraneæ qualitatis

profus expers, solam purissimam & simplicissimam habet essentiam.

8 In quam nihil inquinatum & impurum incurrit aut appropinquat.

9 A qua procedit & conseruatur omnis puritas & sanctitas omnium sanctorum.

Amans & gratias agens &c. vt infr. pag. 672.

*¶ Quartum Ternarium quarta
meditationi assignatum.*

Exaudi me ô vnitrine Deus.

Per tuam	{	1 Immortalitatem perfectissimam.
		2 Incommutabilitatem omnimodam.
		3 Et necessitatem felicissimam.

Pro quibus ex amore tibi congratulor, teque adoro, laudo, & glorifico, meque totum tibi offero & resigno.

Eya igitur amans congratulor tuæ immortalitati perfectissimæ,

1 Quæ sicut nullum habuit principium, sic & nullum finem est vnquam habitura.

2 Quæ nullum esse, nullamque formam aut perfectionem potest amittere, sicut nec de nouo recipere.

3. A qua datur & conseruatur beatorum spirituum & animarum immortalitas.

Amans congratulor tuæ omnimodæ incommutabilitati,

4 Per quam tu nullam prorsus transformationem , aut vicissitudinis obumbrationem admittis.

5 Sed varias rerum mutationes & effectus, absque vlla tui mutatione & varietate perficis.

6 Et licet infallibiliter ab æterno noueris futura contingentia , eadem tamen contingenter & absque necessitate fieri & euenire permittis.

Amans congratulor tuæ felicitàssimæ necessitati,

7 Qua fit vt tu Deus vnitrinus nullatenus possis vel non esse , vt alius, aut aliter esse quam sis, sed necesse prorsus est te & esse , & talem esse, qualis es.

8 Qua etiam omnis tua actio & communicatio ad intra, prorsus est necessaria, & incommutabilis, voluntaria tamen & deliciolissima.

9 Qua denique tua operatio ad extra in creatione & gubernatione creaturarum, in sua radice & fonte (quæ est diuina tua potentia, sapientia, & voluntas) prorsus est incommutabilis & necessaria : licet in effectibus varietur, quos absque vlla coactione, liberè & voluntariè producis, tempore & modo ab æterno à te præuisis & constitutis.

Amans & gratias agens me totum tibi offero &c. vt infra.

¶ Quintum ternarium quinta meditationi assignandum.

Exaudi me ô vnitricine Deus.

Per tuam {
 1 Primitatem absolutissimam.
 2 Nobilitatem illustrissimam.
 3 Et libertatem plenissimam.

Pro quibus ex amore te adoro & glorifico, congratulansque me totum tibi offero & integrè resigno, in omne beneplacitum tuû.

Eya igitur amans adoro & reue-
 reor tuam primitatem
 absolutissimam.

1 Per quam ab æterno, sine principio existis.

2 Tibique nihil est coæternum.

3 Sed omnibus creatis prior es, æternitate prorsus infinita.

Amans laudo & glorifico tuam
 illustrissimam nobilitatem.

4 Qua nihil est origine, diuitijs, dignitate & famæ charitate, antiquius & illustrius, nec ei aliquid coæternum.

5 A qua est, & conseruatur omnis nobilitas, ingenitas, generositas & illustris claritas omnium nobilium & illustrium personarum.

6 Et per quam amici & electi tui, vera & æterna nobilitate illustrantur & nobilitantur.

Amans congratulor tuæ plenissimæ
& suauissimæ libertati,

7 Quæ talis est , vt nullatenus possis cogi
aliquid contra tuam voluntatem agere , aut
permittere.

8 Nec à quocunque impediri, quin omne
quod volueris in cœlo & in terra, liberè per-
ficias.

9 Sed voluntariè & cum plenissima ac sua-
uissima libertate omnia operaris , & electos
tuos, tibi per amorem adhaerentes, verè libe-
ros facis.

Amans & gratias agens me totum tibi
offero (ô vnitriue Deus) pro his cæterisque
perfectionibus tuis. Atque vtinam per has me
sicut scis, vis & potes, eleues & admittas, &c.
vt infra. pag. 680.

*¶ Sextum Ternarium, sexta meditationi
assignandum.*

Exaudi me , ô vnitriue Deus per mutuam
trium personarum

1 Coæternitatem, & consubstantialitatem.

2 Coæqualitatem, & conformitatem.

3 Amicitiam, ac propinquitatem.

Pro quibus te adoro & reuereor, laudo &
glorifico, amânque tibi congratulor & gra-
tias agens me totum tibi offero & resigno.

Eya igitur amans adoro & reuereor
mutuam vestram coæter-
nitatem.

1 Quæ talis est , vt nec tu Pater , prior

sis filio tuo, quem ante luciferum ab æterno reipsum intelligendo, genuisti tibi consubstantialem.

2 Nec tu Spiritus sancte, posterior sis Patri & Filio, ex quorum mutua dilectione æterna, procedis ab æterno, vtriusque amor condilectus & consubstantialis.

3 Sed totæ tres personæ, sibi coæternæ prorsus sunt & consubstantiales, nihilque prius aut posterius, aut in substantia diuersum, in illis inuenitur.

Amans laudo & glorifico mutuum
vestram coæqualitatem & con-
formitatem, ô Pater, Fili & Spi-
ritus sancte,

Per quam inter vos nihil prorsus inuenitur maius aut minus vel dissimile, sed inuicem estis penitus coæquales & consimiles,

4 In essentia, potentia & virtute.

5 In sapientia, æquitate & gloria.

6 In bonitate, charitate, beneficentia & beatitudine.

Amans congratulor vestræ mutuæ
amicitiæ suauissimæ & indissolu-
bili propinquitati,

Per quam, propter æternam emanationem filij à Patre, & Spiritus sancti à Patre & Filio.

7 Tres personæ sibi inuicem sunt proximæ & affines.

8 Sequæ mutua & indissolubili amicitia & charitate complectuntur.

9 Et cum infinita ac continua delectatione sibi inuicem complacent.

Amans & gratias agens me totum &c. vt
infra, pag. 680.

*¶ Septimum ternarium septima medita-
tioni assignandum.*

Exaudi me, ô vnitrine Deus,

Per tuam { Incommutabilem æternitatem.
Infallibilem veritatem.
Et inæstimabilem charitatem.

Pro quibus te adoro & reuereor, laudo &
glorifico, amansque congratulor, & gratias
agens, me totum tibi offero & resigno.

Eya igitur amans adoro & reue-
reor tuam incommutabilem
æternitatem,

1 Quæ nec principium habet, nec finem
est habitura.

2 Quæ nullam admittit transmutationis
vicissitudinem.

3 Cuique nec præterita transeunt, nec suc-
cedunt futura, sed ab æterno omnia tibi sunt
præsentia.

Amans laudo & glorifico tuam
infallibilem veritatem,

4 Quæ nec falli potest vnquam nec fal-
lere.

5 Quæ omnia vnico & æterno intelligen-
di actu, veracissimè & infallibiliter ab æterno
nouit & intuetur.

6 Quæ veraciter & fideliter implet quic-
quid promittit.

Amans congratulor tuæ inestimabili charitati,

7 Per quam quælibet trium personarum reliquas duas immensa charitate complectitur.

8 Per quam omnia quæ fecisti, amas & diligis.

9 Per quam denique electos tuos, æterna & incomprehensa charitate prosequeris, eisque tua bona omnia communicas.

Amans & gratias agens me totum tibi &c. ut infra pag. 680..

¶ Octauum ternarium pro octaua meditatione.

Exaudi me, ô vnitrine Deus

Per tuam {
 1 Æternam securitatem.
 2 Admirabilem claritatem.
 3 Et plenam suauitatem.

Pro quibus ex amore te adoro & reuereor, te laudo & glorifico, tibi que congratulans & gratias agens, me totum tibi offero. & resigno.

Eya igitur amans adoro & reuereor tuam æternam securitatem, & securam æternitatem,

1 Per quam securus absque vilo timore in æternum es & permanes.

2 Certissimus quod tua beatitudo nunquam vel deficere poterit, vel minui.

3 Nec vllâ creatura tibi vel in minimo nocere, sed nec voluntati tuæ resistere unquam poterit.

Amans laudo & glorifico tuam miram serenitatem & claritatem,

4 In qua nullæ sunt tenebræ vel caligo, nec passionum nubila, nec ullus error aut falsitas.

5 Sed clarissima & serenissima veritate omnia intueris.

6 Liberrimèque & suavissimè disponis & ordinas omnia ad tuam gloriam & tuorum salutem.

Amans congratulor tuæ plenissimæ suavitati,

7 Quæ omnis doloris, & tristitiæ prorsus est expers.

8 Perpetuamque & perfectissimam habet delectationem.

9 Quam tu electis tuis hîc per prægustationem, & in regno tuo per plenitudinem & satietatem benignè communicas.

Amans & gratias agens me totum tibi offero &c. vt infra pag. 680.

¶ Nonum ternarium pro nona meditatione.

Exaudi nos, ô vnitrine Deus per mutuam trium personarum

1 Vnionem & inexistentiã inseparabilem.

2 Intuitionem & laudem continuam.

3 Fruitionem & complacentiam infinitam.

Pro quibus ex amore te adoro & reuereor, te laudo & glorifico, tibique congratulans

& gratias agens , me totum tibi offero & resigno.

Eya igitur amans adoro & reuereor
vestram mutuam vnionem &
inexistentiam inseparabilem , ô
Pater , Fili & Spiritus sancte tri-
nus & vnus Deus,

1 Per quam in te, ô Pater, totus Filius, & to-
tus Spiritus sanctus semper & vbique est.

2 Et in te Filio , totus Pater & totus Spi-
ritus sanctus.

3 Et in te Spiritu sancto, totus Pater, & to-
tus Filius inseparabili vnione inest. Sic vt
vbicumque vna persona inuenitur , reliquæ
duæ inueniantur, & quicquid vna persona, ad
extra operatur, aliæ simul operentur.

Amans laudo & glorifico vestram
mutuam intuitionem & laudem,

4 Per quam tu Pater Filium & Spiritum
sanctum.

5 Tu Filius, Patrem & Spiritum sanctum.

6 Et tu Spiritus sanctus, Patrem & Filium,
clarissimè & perfectissimè intueris, agnoscis,
contemplaris, & continua laude glorificas.

Amans congratulor vestræ mutuae
fruitioni & complacentiæ
beatissimæ.

7 Per quam tu Pater in Filio & Spiritu
sancto:

8 Tu Filius, in Patre, & Spiritu sancto.

9 Et tu Spiritus sanctus, in Patre & Filio,

Infinita prorsus complacentia & voluptate delectaris, & foelicissima fruitione satiaris & repleris.

Amans & gratias agens me totum tibi offero, vt infrà, pag. 680.

¶ Decimum Ternarium pro decima meditatione.

Exaudi nos, ô Deus vnitrine,

Per tuam { Opulentiam infinitam.
Gloriam immarcessibilem.
Et beatitudinem omnimodam.

Pro quibus ex amore te adoro & reue-reor, te laudo & glorifico, tibi-que congratulans & grâ-tias agens, me totum tibi offero & re-signo.

Eya igitur amans adoro & reue-reor tuam opulentiam infinitam,

1 Perquam tu tibi ipsi plenissimè sufficis, & omnibus bonis superabundas.

2 Nec quidquam potest tibi addi, vel sub-
trahi.

3 Sed absque vlla diminutione, bona tua creaturis communicas, & electis tuis superef-fluenter largiris.

Amans laudo & glorifico tuam gloriam immarcessibilem,

4 Quam à teipso, & in teipso habes & possides ab æterno, infinitam, in eo quòd quælibet trium personarû, reliquas duas cla-rissimè contemplatur, laudat & glorificat.

5 Quam electis tuis notam facis & com-municas.

6 Et facis vt ipsi in omnibus & pro omnibus te sine fine glorificent & laudent atque superexaltent.

Amans congratulor tuæ omnimoda beatitudini,

7 Quæ omnis miserix & mali prorsus est expers:

8 Omnisque bonorum & desiderabilium cumulo in se & ex se superabundat.

9 Et ex mutuatium personarum intuitione, laude & fruitione securissima & iucundissima resultans, in sanctos omnes liberalissimè refunditur & communicatur.

OBSECRATIO GENERALIS & resignatio in fine singularum decem meditationum facienda.

CAPIT. VI.

AMANS & gratias agens me totum tibi offero (ô vnitrine Deus) pro his cæterisque perfectionibus tuis: obsecrans te, vt per has omnes, & per miserationes tuas infinitas, me sicut scis, vis & potes, eleues & admittas ad tuæ simplicissimæ vnitatis, & indiuiduæ Trinitatis continuam recordationem, supremam adorationem, claram intuitionem & laudem, & beatificam fruitionem ac vniõnem, vt sic, tu in me recreari &

pacem

pacem ac gaudium habere queas, præclarissimumque opus tuum in me perficias, & ego te colam & prosequar nobilissimo, perfectissimo, & gratissimo tibi obsequio & modo.

Eya qui das vt petam, da vt accipiam, qui das vt quæram, dona vt inueniam, qui excitas me ad pulsandum, digneris tandem aperire mihi pulsanti, méque introducere in cellam tuam vinariam, & mysticam tecum vnionem.

Noli quæso attendere meam indignitatem, tepiditatem, negligetiam, infidelitatem, extrouersionem, cæteraque vitia mea & impedimenta, quibus me agnosco & confiteor esse indignum, quem ad hanc contemplationis & mysticæ vnionis gratiam admittas. Sed attende infinitam tuam dignationem, misericordiam & benignitatem, quibus ad imaginem tuam me creasti, vt sic te contempler, & fruiuiè amplectar.

Attende tuam nimiam charitatem, qua tu, fili Dei, ex voluntate Patris, cooperante Spiritu sancto, voluisti humanam nostrâ naturam assumere, pati, mori & resurgere, tuoque corpore & sanguine nos cibare & potare: vt hâc gratiam contemplationis nobis promereris, & ad eam nos tuo exemplo & merito excita- res ac promoueres.

Sequens clausula conuenit illis qui ad religionem præsertim Cartusiensum sunt vocati.

Attende specialem gratiam & dignationem, qua me de mundanorum consortio, & terrenorum negotiorum tumultu, & sollicitu-

dine, tam misericorditer eduxisti, & ad hanc religionem & ordinem Cartusiensium, præ cæteris contemplationi magis accommodum, vocasti & introduxisti. Atque in eo ad spirituales vitam me semper excitasti, & media opportuna contulisti, propter quæ teneor ad hanc contemplationis gratiã feruenti studio aspirare.

Sequentem clausulam omitte, si non fueris religiosorum prælatus.

Et etiam propter iniunctum mihi pastora-
le officium, quod exigit à me, vt non solum contemplationi vacem, sed etiam vt ad hanc exemplo & verbo subditos traham & adducam. Attende denique fructum honoris tui, & salutis animarum, qui ex hoc proueniet, si me aliorum pastorem, hac contemplationis gratia copiose præueneris.

Eya ergo propter temetipsum, Deus inclina aurem misericordiæ tuæ, & audi gemitum & clamorem desiderij mei, aperi oculos tuæ pietatis, & vide indigentiam, necessitatem, & obligationem meam. Neque enim in iustificationibus meis prosterno preces meas ante faciem tuam, sed in miserationibus tuis multis & magnis.

Eya igitur exaudi me, DOMINE BENIGNISSIME: placare offensas meas, DEVS CLEMENTISSIME: Attende desiderium quod mihi infudisti, & fac atque adimple illud. Ne moreis propter nomen & amorẽ tuum mihi impertiri optatam contemplationis & vnionis tuæ gratiam. Igne tui amoris ure & consume, quicquid tibi in me displicet, & opera-

tionem

tionem tuam impedire potest. Præveni me feruum tuum, licet indignum, in benedictionibus dulcedinis tuæ.

Denique exaudi me, non pro mea voluntate, sed pro tuo beneplácito, exaudi me, non quia hoc mihi vtile, & iucundum est, sed quia tu vis hoc à me desiderari, peti, & à te obtineri, & quia inde tu gratum suscipis obsequium: atque inde crescet, honor tuus, & animarum salus, quam tantopere concupiscis.

Exaudi me quando vis, & quantum vis, & sicut scis, vis, & potes, vt pro status mei & religionis, ad quam me vocasti, debito & exigentia, gratum tibi obsequium præstem, & alios ad similem contemplationis exercitationem instruam & accendam. Ad quod sic quæso, me purga, vt alios efficaciter purgem: sic me illumina, vt alios prudenter illuminem, sic me inflamma, vt alios salubriter accendere possim.

Denique fac me per imitationem & preces B. Ioannis Baptistæ præcursoris tui, puerum tuum, verè humilem, simplicem & castum: fac me prophetam tuum, veracem, prudentem & eloquentem: fac me præire ante faciem tuam, bono exemplo & piæ exhortationis verbo: fac me parare vias tuas, docendo alios misericordiam & veritatem, geminæq; charitatis & consiliorum tuorum rectas semitas: fac me dare plebi tuæ scientiam salutis, tuæ videlicet voluntatis, & spiritualis exercitij notitiam, in remissionem peccatorum eorum: per viscera misericordiæ Dei nostri patris æterni, in quibus tu Fili Dei I E S V, verus sol iustitiæ & sapientiæ, ex

alto sinu patris oriens, visitasti nos per tuam incarnationem, & adhuc quotidie visitas per gratiæ & spiritus tui infusionem, tuîq; sacratissimi corporis susceptionem. Illumina omnes qui in tenebris ignorantiae, & in umbra mortis, culpæ sedent: & dirige pedes nostros, hoc est, cogitationes, locutiones, studia, & exercitia nostra in viam pacis & gratiam spiritualis tecum vnionis. Quæ omnia à te amanter, fideliter, humiliter, & confidenter obsecrantes, & tandem aliquando obtinere expectantes. Supplicamus vt interim in nobis.

1 FIDEM conserues & augeas, quâ credamus nos à te ad contemplationis gratiam vocari.

2 SPEM confirmes, quâ speremus ad eam aliquando te trahente peruenire.

3 DESIDERIVM accendas, quò feruenter & iugiter eam desideremus.

4 STVDIVM & conatum dirigas & adiuues, quò discretè, ordinatè, & viriliter ad eam assequendam exercitia assumamus & prosequamur.

5 HUMILITATEM infundas, quâ hac gratia nos prorsus indignos agnoscamus, & peccatis nostris ac negligètijs imputemus, quod differas eam nobis donare.

6 PATIENTIAM dones & fortitudinem, quâ absque inordinata tristitia, fortiter toleremus labores ad eam assequendam necesarios.

7 LONGANIMITATEM adiicias, quâ in huius gratiæ desiderio, spe & studio semper perseueremus, quantumuis differas illam dare.

8 ABNEGATIONEM dones , quâ in hoc non proprium commodum vel bonum quæramus , sed tuum solum beneplacitum.

9 RESIGNATIONEM quoque apponas, quâ ad omnem gratiæ tuæ optatæ subtractionem, & ariditatem, quandiu volueris, tolerandam nos offeramus & resignemus.

10 CHARITATEM denique in corde nostro per spiritum tuum diffundas, per quam in omni euentu, tuæ voluntati nostram prorsus conformemus & vniamus , Amen.

Ita quæso fiat , sicut amanter & confidenter petimus, ô benignissime Pater per IESVM dilectissimum filium tuum , in quo tibi semper complacuiisti, & in cuius nomine nos petentes exaudiendos promissisti: in Spiritu sancto, & amore illo quo tu illum nobis donasti, & ipse tibi seipsum pro nobis in ara crucis obtulit , intercedente gloriosissima semper virgine Dei genitrice Maria, atque omnibus Angelis & Sanctis : ad tuum & sanctorum tuorum laudem & gloriam, nostramque & omnium salutem, & omnium salutarium petitionum exauditionem.

SECUNDA MEDITATIO.

CAP. VII.

Oratio preparatoria, ut suprà, pag. 644.

Prefatio specialis, ut suprà, pag. 648. 649.

¶ Ternarium primum secundæ meditationis.

Specialiter amans adoro & reuereor te,

O Artifex & opifex omnium
Deus pater,

1 Qui ab æterno in arte mentis tuæ, omnia per te creanda prædisposuisti.

2 Qui eadem in Idea æterna, contemplatus es.

3 Et tempore tibi placito in bonitate tua illa produxisti.

Amans laudo & glorifico te,

O ars, idea, & exemplar summi
artificis, fili Deus,

4 Qui es ars & ratio, secundum quam Deus pater omnia in mensura, numero & pondere facere ab æterno disposuit.

5 Qui es Idea, in qua idem Pater omnia creanda semper & perfectissimè contemplatus est.

6 Qui es exemplar, iuxta quod Pater omnia in tempore creauit.

Amans

Amans congratulor tibi,

O amor, complacentia & bonitas
summi artificis, Spiritus san-
cte Deus,

7 Qui es amor, quo opifex summus om-
nia à se creanda tanquam bona amavit, &
dilexit.

8 Qui es complacentia, qua in eorum
contemplatione iugiter delectatus est.

9 Qui es bonitas, propter quam illa in
tempore creavit, & se illis communicavit.

Amans & gratias agens me totum tibi of-
fero & resigno, ô vnitivine Deus, pro his, cæ-
terisq; nominibus & perfectionibus tuis. At-
que utinam horum nominum virtutē & fru-
ctuosam intelligentiam mihi manifestes &
communices, & ad amorem tuum nos in-
flammes.

Eya igitur, ô artifex omnium,

1 Da ut omnium authorem & artificem
vera fide semper credam & confitear.

2 Te in omnibus & ex omnibus agnos-
cam & glorificem.

3 Te super omnia amem & desiderem, &
ex omnibus ad amorem tuum inflammer.

O ars, Idea & exemplar Dei
patris,

4 Fac ut in te modum, speciem, & ordi-
nem vniuersi contempler, admire & tecum
glorificem.

5 In te & per te veraciter & prudenter om-
nia videam & intelligam.

6 Iuxta tuum exemplar & sapientiæ tuæ dictamen omnia perficiam.

O amor & complacentia &
bonitas,

7 Fac vt te in omnibus creaturis amem,
& omnia in te & propter te.

8 In omnibus tecum & secundum te delecter, & in te super omnia.

9 Bonitate tua replear & satier atque propter eam omnia perficiam: atque vtinam me aspicias, & acceptes in eo amore, complacentia & bonitate, in quibus ab æterno me præuidisti.

O vnitrine Deus omnipotens &
misericors,

Quia vis, & sicut scis, vis, & potes me totum igne tui amoris purga, illumina, inflamma, absorbe, transforma vni & clementer exaudi, ad tuam & sanctorum tuorum gloriam, meamque & omnium salutem, omniumque petitionum salutarium exauditionem, Amen. Ita quæso fiat, sicut amanter & confidenter peto, ô benignissime Pater, per IESVM dilectum filium tuum, in Spiritu sancto, intercedente beatissima virgine Maria, beatis Angelis & omnibus sanctis. O mater Dei, ô Angeli & Sancti omnes orate pro nobis, & magnificate Dominum nobiscum.

*¶ Secundum Ternarium secunda
meditationis.*

Eya iterum atque iterum millies & cen-
ties millies ex affectu quo suprà,
Amans adoro & reuereor te

O mens inuariabilis,

1 Quæ vnico & inuariabili intelligendi
actu omnia ab æterno cognouisti & intue-
ris.

2 Apud quam nulla est mutatio nec vi-
cissitudinis successio.

3 Cui nihil vnquam deperit, nec quic-
quam accedit.

Amans laudo & glorifico te,

O lux inextinguibilis,

4 Quæ per continuam tui & omniū con-
templationem in te semper luces, & nun-
quam offuscaris.

5 Quæ illuminas omnem hominem ve-
nientem in hunc mundum.

6 Quæ ad tui contemplationem & lau-
dem electos tuos allicis, eleuas & illuminas.

Amans tibi congratulor,

O pax imperturbabilis,

7 Quæ omnis perturbationis & passio-
nis prorsus expers, tranquilla semper in te
permanes.

8 Quæ electis tuis pacem, etiam inter hu-
ius mundi pressuras donas & conseruas.

9 Quæ beatos pace æterna repleas & fa-
cias.

Amans & gratias agens me totum tibi offero , ô vnitrine Deus, pro his cæterisque nominibus & perfectionibus tuis. Atque vti-
nam horum tuorum nominum amorosam
intelligentiam & virtutem nobis manifestes
& communices, & ad amorem tuum nos
inflammes.

Eya igitur ô mens in-
uariabilis,

1 Memoriam & mentem meam in te
stabili, vt te semper & vbique præsentem re-
colam & sentiam.

2 Te adorem & reuerear.

3 Te vel in modico offendere iugiter ti-
meam, & sollicitè præcaueam.

O lux inextinguibilis,

4 Intellectus mei tenebras omnes ex-
pelle.

5 Illumina me vera notitia tui , tuæque
voluntatis.

6 Allice, eleua & admitte me ad te clarè
contemplandum & glorificandum cum san-
ctis tuis.

O pax imperturbabilis.

7 Ab omni perturbatione & inordinata
passione libera & præserua me.

8 Pacem internam etiam inter aduersa
mihi dona.

9 Æterna tandem pace cum beatis me
reple & satia.

O vnitrine Deus, &c.

§ Tertium Ternarium meditationis secundæ.

Eya iterum atque iterum millies & centies
millies ex affectu quo suprâ,
Amans adoro te & revereor te,

O lux æterna Deus Pater,

1 Qui à teipso habes, vt sis essentialiter
lux indenciens, nullas habens tenebras.

2 Qui de te lucem profers tibi coæter-
nam, Filium tuum.

3 Qui tenebras culpæ & ignorantix à
cordibus electorum tuorum fugas.

Amans laudo & glorifico te,

O candor lucis æternæ Fi-
li Deus,

4 Qui ab æterna luce Deo Patre seip-
sum intelligente, per æternam generatio-
nem procedis.

5 Qui paternam lucem perfectissimè ex-
primis & intueris atque glorificas.

6 Qui per Archangelos electis tuis se-
cretiora tua consilia reuelas, eosque ad te
contemplandum & laudandum excitas.

Amans tibi congratulor,

O ardor lucis Spiritu san-
cte Deu,

7 Qui ex mutua lucis æternæ & sui can-

doris

doris dilectione ab æterno procedis , ardens
vtriusque amor.

8 Qui vtrique coæqualis , ab vtroque ar-
denter diligeris , & vtrumque diligis arden-
tissimè.

9 Qui ardenti amore lucis æternæ san-
ctos succendis & reple.

Amans & gratias agens me totum tibi of-
fero,ô vnitrine Deus, pro his cæterisque no-
minibus & perfectionibus tuis. Atque uti-
nam horum nominum tuorum saporem &
virtutem mihi communices , & infundas, &
ad amorem tuum me inflammes.

Eya ergo lux æterna,

1 Fac vt te fide viuâ credamus & vbique
præsentem sentiamus & reueremur.

2 Genera in nobis tuum candorem & ve-
ram tui notitiam.

3 A tenebris culpæ & ignorantie ac erro-
ris purga & præserua nos semper.

O candor lucis æternæ,

4 Intellectum meum illumina vt in te &
tecum lucem paternam videam.

5 Te lumen de lumine cum Patre simul
contempler & glorificem.

6 Per Archangelos, perfectiores semitas
tuas & consilia edocear, ac ad tui contempla-
tionem & laudem exciter & eleuer.

O ardor lucis æternæ,

7 Succende me ardenti amore & deside-
rio lucis æternæ.

8 Omnemque teporem & torporem pro-
cul pelle.

9 Et fac vt ardore tuo inflammatus proximos succendam.

O vnitrine Deus &c. vt suprà pag. 688.

*¶ Quartum Ternarium secunda
Meditationis.*

Eya iterum atque iterum millies & centies millies ex affectu quo suprà, Amans adoro & reuereor te.

O substantia prima Deus Pater;

1 Qui solus à te subsistens, te ab æterno intelligendò, filium tibi coæternum genuisti.

2 Qui per te inuariabiliter subsistis; totum tuum esse simul habens ab æterno, & vsque in æternum, sine vlla successione vel augmento.

3 Qui das & conseruas esse omnibus creaturis & sanctos in te stables facis & perficis.

Amans laudo & glorifico te.

O figura substantiæ Patris
Fili Deus,

4 Qui de substantia patris ab æterno genitus, eam perfectè repræsentas & exprimis.

5 Qui simul cum Patre subsistens, ipsum perfectè intueris, laudas & glorificas.

6 Qui claram substantiæ Patris notitiam & laudem electis tuis infundis.

Amans congratulor tibi

O nexus & vinculum vtriusque,
Spiritus sancte Deus,

7 Qui es amor ex Patris & Filij mutua dilectione procedens, quo inuicem indissolubili vinculo connectuntur & vniuntur Pater & Filius.

8 Qui electos tuos omnes per glutinum charitatis Patri filioque coniungis & coïnis.

9 Qui beatos æterna & inseparabili charitate cum Deo & in inuicem connectis, & vnum facis.

Amans & gratias agens me totum tibi offero, ô vnitine Deus, pro his cæterisque nominibus & perfectionibus tuis. Atque vtinam horum tuorum nominum saporem & virtutem mihi communices & infundas & ad amorem tuum me excites.

Eya ergo ô Substantia prima,

1 Stabili & reple memoriam meam, vt te semper & vbique mihi præsentem recolam & sentiam.

2 Inuariabiliter tibi adhæream, & ab omni tua offensa sollicitè præcaueam.

3 In omnibus creaturis te contempler & laudem, illisque tantum propter te & secundum te vtar.

O figura substantiæ Patris,

4 Purga, eleua & illumina intellectum meum, vt tibi intendat & vacet.

5 In te, per te & tecum substantiam patris contempler.

6 Eandemque collaudè, & admirans glo-

rificem , atque in eius claritatem transformer.

O nexus suauissime,

7 Tui amoris glutino nos Patri Filioque coniunge, & coïni in perpetuum.

8 Fac nos cum fratribus sollicitè seruare vnitatem spiritus in vinculo pacis.

9 Æterna & inseparabili charitate cum beatis nos tandem tibi coniunge.

O vnitrine Deus, omnipotēs & misericors, quia vis & sicut scis , vis & potes, me totum tui amoris igne purga, illumina, succende, absorbe, transforma, & vni nunc & in perpetuum. Sed quando ista in me perficiuntur? &c. vt suprà pag. 660. 661. vsque ad 665.

TERTIA MEDITATIO.

C A P. VIII.

Oratio preparatoria, vt suprà, pag. 644.

Prefatio specialis, vt suprà, pag. 648. 649.

¶ Primum Ternarium tertiæ meditationis.

Specialiter autem amans adoro & reue-
reor te

O Pater ex quo omnia,

1 Ex quo ab æterno Filius genitus est , & à quo simul & à Filio , Spiritus sanctus processit.

2 Ex cuius potentia, tanquam ex fontali principio, omnia creata facta sunt, & conseruantur.

3 Ex cuius virtute, electi potenter bona operantur.

Amans laudo & glorifico te

O Fili per quem omnia,

4 Qui es Patris verbum, per quod omnia facta sunt, iuxta exemplar æternum quod tu ipse es.

5 Qui es sapientia Patris, per quam omnia prudenter & pulchrè reguntur & disponuntur.

6 Per quam etiam electi tui sapienter omnia operantur.

Amans tibi congratulor

O Spiritus sancte Deus propter quem omnia,

7 Qui es bonitas, & amor propter quem Deus Pater omnia fecit & faciet.

8 In quo omnia conseruantur, & ad quem omnia referri debent.

9 Propter quem electi omnia suauiter & delectabiliter operantur & in quo quiescunt.

Amans & gratias agens me totum tibi offero, ô vnitine Deus, pro his, cæterisque nominibus & perfectionibus tuis. Atque vti nam horum tuorum nominum amorosum saporem & virtutem mihi infundas & communices, sicque ad amorem tui me excites & restaures.

Eya ergo, ^opater ex quo
omnia,

1 Fac vt te, Filij & Spiritus sancti principium
& originē, certa fide credamus & adoremus.

2 Tuam potentiam in omnium rerum
creatione, & conseruatione reuerreamur, & ei
plenē ac perfectē subiiciamur.

3 Ex te, tuāque virtute confortemur ad
omnia tibi placita potenter perficienda.

O fili per quem omnia,

4 Fac vt in omnibus & ex omnibus crea-
turis tanquam vestigijs tuis, te primum om-
nium exemplar contemplemur.

5 Tuam sapientiam in omnium regimi-
ne & dispositione laudemus, & ex eius ordi-
natione omnia suscipiamus.

6 Per te & secundum tuæ sapientiæ dicta-
men, in omnibus prudenter & sobriē diriga-
mur.

O Spiritus sancte propter quem
omnia,

7 Propter tuam bonitatem nostri misere-
re, & fac vt propter te, tuūque amorem om-
nia inchoemus.

8 In tuo amore & bonitate omnia suavi-
ter prosequamur & perficiamus.

9 Ad tuum amorem & bonitatem nos &
omnia creata, nostrāque bona omnia inte-
grē referamus, & cum gratiarum actione
deuotissima ea tibi offeramus.

O vnitivē Deus omnipotens & miseri-
cors quia vis, & sicut scis, vis & potes, nos to-
tos igne tui amoris purga, illumina, succen-

de, absorbe, transforma, vni & clementer exaudi, ad tuam & sanctorum tuorum gloriam, nostramq; & omnium salutem, Amen. Ita quæso fiat, sicut amanter & confidenter petimus. O benignissime Pater, per I E S U M dilectissimum Filium tuum, in Spiritu sancto, intercedente beata Maria, & omnibus Angelis & sanctis. O mater Dei, ô omnes Angeli & Sancti, orate pro nobis & magnificate Dominum nobiscum.

¶ Secundum ternarium tertiæ meditationis.

Eya iterum atque iterum millies & centies millies ex affectu quo suprâ,

Amans adoro & revereor te,

O stabilitas omnia mouens

Deus,

1 Qui immotus in te semper permanes & quietissimus.

2 Qui omnia creata iuxta propriam singulorum moues naturam.

3 Qui sanctos tuos in te stabilis & quietos reddis.

Amans laudo & glorifico te,

O Æternitas semper præsens

Deus,

4 Qui totus simul, semper & vbique es præsens, totum tuum esse simul habens ab æterno, absque vlla successione.

5 In cuius præsentia, & sapientia, omnia ab æterno fuerunt, & vsque in æternum erunt præsentia, nuda & aperta.

6 Quia tibi nec præterita transeunt, nec

¶ futura

futura succedunt, sed omnia manent præsentia.

Amans tibi congratulor,

O simplicitas omnia replens

Deus,

7 Qui es simplicissimus, omnis materiae & accidentis prorsus expers, nullamque admittens compositionem, vel divisionem.

8 Qui omnia repleas & conservas sine tui extensione, nec tamen villo loco concluderis.

9 Qui omnia circumplesceris & superexcedis, & tamen nullo loco excluderis.

Amans & gratias agens me totum tibi offero (ô vnitivine Deus) pro his cæterisque nominibus & perfectionibus tuis. Atque utinam horum tuorum nominum amorem, notitiam & virtutem, nobis infundas & communices, sicque ad tui amorem nos excites.

Eya igitur, ô stabilitas omnia
mouens,

1 Stabili nimiam nostram instabilitatem, ut tibi iugiter adhæreamus, teque præsentem ubique sentiamus.

2 A te in omnibus iuxta tuum beneplacitum & propriam conditionem moveamur.

3 Stabiles in bonis propositis, & operibus per te efficiamur, & ad æternam tecum stabilitatem tandem perducamur.

O Æternitas præsens,

4 Fac ut in tua præsentia & conspectu iugiter stemus, & cum reuerentia & timore ambulemus.

5 Te omnia intuentem & sapienter disponentem

credamus, & in omni euentu glorificemus.

6 Ex te intelligamus quid tibi sit acceptum omni tempore.

O simplicitas omnia replens,

7 Ab omni multiplicitate & duplicitate nos libera, vt simplici & intégra mente tibi adhæreamus.

8 Reple nos tuo simplici & puro amore & gratia.

9 Circumplectere nos vndique & ab omni malo tuere & protege.

O vnitrine Deus, &c. vt supra, pag. 688.

J. Ternarium tertium tertia meditationis.

Eya iterum atque iterum millies & centies millies ex affectu quo supra,

Amans adoro & reuereor te,

O principium omnia regens.

Deus,

1 A quo omnia cœlestia & terrestria potenter reguntur.

2 Qui per principatus cœlestes, regna pro tuo arbitrio disponis, & regum ac principum terrenorum statum ordinas & regis.

3 Qui electos tuos speciali prouidentia & cura gubernas & ad te dirigis.

Amans laudo & glorifico te,

O exemplar primi principij, fili

Deus,

4 Qui ipsum primum principium patrem tuum perfectissimè repræsentas & in-
tueris.

5 Qui es exemplar, ad quod intuens pater omnia sapienter gubernat.

6 In quo omnes sancti primum principium contemplantur & collaudant.

Amans congratulor tibi,

O finis omnium Deus,

7 Qui es amor, propter quem primum principium omnia operatur & gubernat.

8 Qui es finis, ad quem omnes sancti, se & omnia sua referunt & ordinant.

9 Qui sanctos consummas, perficis & beatificas.

Amans & gratias agens me totum tibi offero, ô vnitive Deus, pro his cæterisque nominibus & perfectionibus tuis. Atque utinam horum tuorum nominum intimum saporem & virtutem nobis infundas & communices, sicque ad amorem tui nos excites.

Eya igitur, ô principium omnia regens,

1 Fac ut te cælum terramque regentem credentes, tibi plenè subiiciamur, teque solum timeamus.

2 Per cælestes principatus omnia regna, præsertim Christiana, secundum te, & ad te dirige & gubernas, bonosque reges & principes nobis dona & conserva.

3 Tua speciali cura nos & omnia nostra iuxta tuum beneplacitum rege & dispone.

O exemplar primi principij,

4 Fac ut in te, per te, & tecum, primum principium clarè videamus, & amorosè contemplemur.

5 Secundum tuæ sapientiæ dictamen, & exemplar virtutum tuarum omnia operemur.

6 Cum omnibus sanctis in te Patrem, & te in patre veneremur & collaudemus in æternum.

O finis & perfectio omnium,

7 Fac ut propter te, ex puro amore omnia aggrediamur & operemur.

8 Ad tuam amorosam unionem & fruitionem tanquam ad ultimum finem & beatitudinem nostram, iugiter & ardentem aspi-remus & tendamus.

9 In te nos consumma & perfice, ac tandem beatifica.

O vnitrine Deus omnipotens &c. ut suprà, pag. 688.

¶ Quartum ternarium tertiæ meditationis:

Eya iterum atque iterum millies & centies millies ex affectu quo suprà,

Amans adoro & revereor te,

O fons bonitatis Deus Pater,

1 In quo omnis bonitas essentialiter, & supereminenter inuenitur.

2 Ex quo in omnia creata absque tui diminutione omnis bonitas deriuatur & conseruatur.

3 Cui per charitatem inhærendo, boni & beati fiunt omnes sancti.

Amans contempler & glorifico te,

O imago diuinæ bonitatis fili Deus,

4 Qui Patris bonitatem tibi per æternam

generationem plenè communicatam, perfectissimè exprimis & intueris.

5 Eandemque sanctis tuis reuelas & clarè ostendis.

6 Atque ad eius laudem & admirationem eosdem excitas & eleuas.

Amans te complector, tibi que congratulor,

O communicatio diuinæ bonitatis

Spiritus sancte Deus,

7 Qui es amor in quo & propter quem diuina bonitas seipsum creaturis communicat.

8 Qui communione & participatione diuinæ bonitatis sanctos replet & satias.

9 Eiusdemque voluptate & vbertate potas illos & inebrias.

Amans & gratias agens me totum tibi offero, ô vnitrine Deus, pro his, cæterisque nominibus & perfectionibus tuis. Atque vtinam horum tuorum nominum intimum saporem & virtutem nobis infundas & communices, sicque ad amorem tui nos excites,

Eya igitur,

O fons bonitatis,

1 Fac vt omnia in te solo, & te super omnia amemus & appetamus.

2 Te solum in omnibus appetiemus, amemus & desideremus.

3 Et per ardentem & continuam charitatem tibi adhærentes, boni & beati tandem efficiamur.

O imago diuinæ bonitatis,

4 Fac vt per studiū & deuotam cōtempla-

tionem tibi intendamus & vacemus.

5 In te, per te & tecum diuinam bonitatem contemplemur, laudemus & superexaltemus.

6 Et in eius admiratione suspensi, ab omnibus creatis abstrahamur, terrenaque omnia fastidiamus.

O communicatio diuinæ bonitatis.

7 Per te diuina bonitas ex puro & gratuito amore sese nobis communicet.

8 Eiusdem bonitatis amore, desiderio, & gaudio, nos affice, succende & reple.

9 Ipsiusque fruitione, voluptate, & vbertate, nos satia, pota & inebria.

O vnitrine Deus omnipotens & misericors, quia vis & sicut scis, vis & potes, nos totos tui amoris igne purga, illumina, succende, perfice, absorbe, transforma & vni nunc & in perpetuum.

Sed quando ista in me perficientur?
Cetera vt suprâ, pag. 660. 661. vsque ad 665.

QVARTA MEDITATIO. CAP. IX.

Oratio preparatoria, vt suprâ, pag. 644.

Præfatio specialis, vt suprâ, pag. 648. & 49.

¶ Primum ternarium 4. meditationis.

Specialiter autem amans adoro & reue-
reor te,

O Sol iustitiæ,

1 Cuius iustitia clara & perfecta in se semper lucet, & permanet vt sol.

2 Qui cordibus electorum tibi pulsanti aperiendum illaberis, & inde tenebras omnes iniustitiæ expellis.

3 Qui es author & dator omnis iustitiæ. Amans contempler & glorifico te,

O splendor Solis iustitiæ Fili
Deus,

4 Qui solem iustitiæ tuum patrem (à quo seipsum intelligente ab æterno es genitus) perfectè repræsentas.

5 Qui eundem clarissimè intueris & glorificas.

6 Qui ad eius contemplationem & laudem sanctos eleuas & illuminas.

Amans amplector te & congratulor tibi,

O calor Solis iustitiæ Spiritus
sancte Deus,

7 Qui ex solis æterni, & sui splendoris mutua dilectione ab æterno procedis, vtriusque amor feruentissimus.

8 Qui electorū corda diuini amoris igne calefacis & viuificas.

9 Atque bonis & meritorijs operibus eos fecundas.

Amans & gratias agens me totum tibi offero (ô vnitrine Deus) pro his cæterisq; nominibus & perfectionibus tuis. Atque utinam horum tuorum nominum intimum saporem & virtutem nobis infundas & communices, sicq; ad amorem tui nos excites & restitues.

Eya ergò , ô Sol iustitiæ,

1 Fac vt te verum solem iustitiæ semper
& vbique lucentem credamus & reueremur.

2 Tibi pulsanti aperientes , ab iniustitiæ
& culpæ tenebris per te purgemur.

Tuâque iustitia exornemur & iusti efficiamur.

O splendor Solis iustitiæ,

4 Fac vt in te & per te solè iustitiæ agnoscamus & contemplemur.

5 Ipsumq; glorificantes & admirantes, in eius claritatem transformemur.

6 Et quæ sit eius voluntas beneplacens & perfecta semper clarè videamus.

O calor Solis iustitiæ,

7 Tui amoris calore nostram tepiditatem & cordis nostri duritiam expelle.

8 Nos succende , excita & viuifica.

9 Atque bonis operibus vitæ æternæ meritorijs nos fœcunda.

O vnitrine Deus, omnipotens & misericors, quia vis, & sicut scis, vis, & potes, igne illo quem venisti in terram mittere, vehementer nos purga, illumina, inflamma, absterge, transforma, vni & clementer exaudi, ad tuam & sanctorum tuorum gloriam, nostramque & omnium fidelium viuorû & defunctorum salutem, Amen. Ita quæso fiat, sicut amanter & confidenter petimus, ô benignissime Pater, per IESVM dilectissimum filium tuum, in Spiritu sancto, intercedente beata Maria, & omnibus Angelis & Sanctis.
O mater Dei, ô omnes Angeli & Sancti orate

pro nobis, & magnificate Dominum mecum, nunc & in æternum.

¶ Secundum ternarium quarta meditationis.

Eya iterum atque iterum millies & cæties
millies ex affectu quo suprà,
Amans adoro & reuereor te,

O potentia immensa,

1 Cui nihil est impossibile, sed subest cum
volueris posse.

2 Cui nihil potest resistere.

3 A qua est omnis creaturarum potentia.
Amans contemplor & glorifico te,

O sapientia infinita,

4 Quæ omnia clarissimè intueris, & ipsa
etiam occulta cordium penetras & agnoscis.

5 Quam nullus potest fallere, decipere,
aut se à te abscondere.

6 A qua est omnis sapientia creata.

Amans amplector te & congratulor tibi,

O bonitas incomprehensa,

7 Quæ sola ex te & essentialiter es bona,
sine modo & mensura.

8 Quæ summè tui diffusiva existens, omnibus
creaturis iuxta singularum capacitatem
absque tui diminutione te communicas.

9 Quæ super omnia es appetenda, omnium bonitates in te supereminenter continens, & superinfinitè excedens.

Amans & gratias agens me totum tibi offero (ô vnitivè Deus) pro his cæterisq; tuis nominibus & perfectionibus. Atque vtinam horum tuorum nominum intimum saporem & virtutem nobis infundas & communices, sicq; ad amorem tuum nos excites & restaures.

Eya ergo ô potentia immensa,

1 Fac vt sub omnipotenti manu tua semper humiliemur, teque summè revereamur.

2 Nunquam voluntati tuæ resistamus: sed liberè & ex corde consentiamus, eiq; conformemur.

3 Fac nos potentes ad resistendum malis, & operandum quæcunque bona tibi placita.

O Sapientia infinita,

4 Fac vt coram te omnia, etiam cordis nostri secreta, cernente, sollicitè & timorè ambulemus, ab omni tua offensa precauantes.

5 Ab omni errore & deceptione, ac indiscretionem nos purga & præserua.

6 Et sapientiam nobis ad tuum honorem, & nostram proximorumq; salutem necessariam infunde.

O bonitas incomprehensa,

7 Fac vt te super omnia & in omnibus

appetiemus, appetamus & queramus.

8 Effunde super nos copiosè tuæ bonitatis effectus.

9 Tuâque vbertate & voluptate nos reple satia & inebria.

O vnitrine Deus, &c.

¶ Ternarium tertium quarta meditationis.

Eya iterum atque iterum millies & centies millies ex affectu quo suprà,

Amans adoro & reuereor te,

O potestas insuperabilis,

1 Quæ per te, & per angelicas tuas potestates, pro tuæ voluntatis arbitrio aduersæ dominationis vires reprimis, ne salutem electorum tuorum noceant.

2 Quæ inimici rugientis sæuitiam superas, & hostiles nequitias potenter expugnas.

3 Quæ electos tuos confortas ad resistendum cunctis impugnationibus mundi, carnis & diaboli.

Amans contemplor & glorifico te,

O illuminatio vera,

4 Quæ omnes fraudes, versutias, & laqueos hostis antiqui clarissimè intueris, & tuis electis reuelas.

5 Occultas quoque naturæ quæstiones, & mundi dolos, ac discretionem spirituum illis ostendis.

6 Et qualiter per fidem & humilitatem omnes hostium insidias vincere possunt, eos doces.

Amans te amplector, tibiq; congratulor,

O salus secura & æterna,

7 Quæ electos tuos de hostium visibilium & invisibilium potestate, quando & sicut expedit, salvas & liberas.

8 Eosque à periculis & tentationibus, ne illis succumbant, tueris & protegis.

9 Atque in te tanquam tutissimo refugio, illos securè facis requiescere, & tandem in æterna pace obdormire.

Amans & gratias agens me totum tibi offero, ô vnitrine Deus, pro his, cæterisq; nominibus & perfectionib. tuis. Atque vtinam horum tuorum nominum intimum saporem & virtutem nobis infundas, & communices, sicq; ad tui amorem nos excites & restaures.

Eya ergò, ô potestas insuperabilis,

1 Sicut scis expedire ad tuum honorem & nostram salutem, per te & angelicas potestates, hostium nostrorum visibilium & invisibilium vires reprime & dissipa.

2 De illis magnificè semper triumphas.

3 Et fac nos cunctis tentationibus mundi, carnis, & diaboli fortiter resistere, & tecum de illis triumphare.

O illuminatio vera,

4 Fac nos clarè agnoscere & discernere omnes versutias & laqueos hostis antiqui.

5 Errorésque & proprias quæstiones nostræ naturæ scire & vitare.

6 Atque per illuminatam fidem, cordisq; humilitatem, omnes hostium insidias euadere & superare.

• O salus secura,

7 Salua nos de manibus omnium inimicorum nostrorum, vt sine timore seruiamus tibi vsque in finem.

8 In omni tentatione & periculo nos tueri & protegere ab omni peccato.

Fac nos semper ad te¹ confugere & in te, tanquam in asylo tutissimo, requiescere: atque tandem ad æternam & securam salutem peruenire.

O vnitrine Deus, omnipotens, &c. vt sup. pag. 688.

¶ Quartum, ternarium quarta meditationis.

Eya iterum atque iterum millies & cēties millies ex affectu quo suprà,

Amaas adoro & reuereor te,

O Ens primum Deus,

1 Qui sine principio, ab æterno à teipso & per teipsum, & in teipso inuariabiliter subsistis.

2 Qui totum tuum esse simul semper habes præsentissimum & actualissimum absque vlla successione.

3 Qui omnibus creatis das & conseruas suum esse.

Amaas contemplor & glorifico te,

O verum

O verum primum, Fili Deus,

4 Qui es verus conceptus & verum patris verbum, ipsum verè representans & perfectè agnoscens, qualis est in sua essentia & rei veritate.

5 Qui etiam omnia creata per Ideam representas & agnoscis verè & perfectè, qualia sunt in se realiter & substantialiter.

6 A quo omnia habent vt verè sint, & verè subsistant, & per quem omnia verè agnoscuntur.

Amans amplector te & tibi congratulor,

O bonum primum & supremum Deus,

7 Qui solus es essentialiter & ex teipso bonum supremum.

8 A quo omnia bona tanquam à fontali principio procedunt & conseruantur.

9 Qui omnia bona supereminenter continet, & infinita bonitate superexcedis.

Amans & gratias agens me totum tibi offero (ô vnitrine Deus) pro his, cæterisq; nominibus & perfectionibus tuis. Arque vtinam horum tuorum nominum intimum saporem & virtutem nobis infundas & communices, sicq; ad amorem tui nos excites & restaures.

Eya igitur, ô Ens primum Deus,

1 Fac vt te ens primū semper & vbique cogitemus, præsentē sentiamus & reueremur.

2 Te perseveranter quæramus, & inuentum stabiliter teneamus.

3 A te conseruemur in esse nature & gratiæ, teque in omnibus creaturis contemplemur & diligamus.

O verum primum,

4 Fac vt in te patrem, & te in Patre cum spiritu sancto verè & clarè agnoscamus & contemplemur.

5 In te & per te nos & creata omnia verè absque falsitate & errore agnoscamus.

6 Et quid tibi sit acceptum omni tempore, ex te intelligamus & sequamur.

O bonum primum,

7 Te solum propter te amemus, desideremus & amplectamur.

9 Te solum in omnibus, & omnia propter te solum diligamus & quæramus.

9 Te super omnia amemus, toto corde, tota mente, tota anima, & ex omnibus viribus nostris.

O vnitine Deus, omnipotens & misericors, quia vis, & sicut scis, vis & potes, nos totos igne tui amoris purga & illumina, inflama, absorbe, transforma, & vni, nunc & in perpetuum. Sed quando ista perficientur in me? &c. pag. 660. 661. & sequentibus vsque ad 665.

QVINTA MEDITATIO.

CAP. X.

Oratio preparatoria, vt suprà, pag. 644.

Prefatio specialis, vt suprà, pag. 648. 649.

¶ Primum Ternarium quintæ meditationis.

Specialiter autem amans adoro & reuerente

O maiestas diuina omnia intuens
Deus Pater.

1 Qui teipsum perfectissimè intelligendo, verbum tibi cœternum & prorsus simile & cœquale ab æterno genuisti.

2 Qui vides & gaudes omnia tibi esse subiecta, tuæque voluntati ad nutum seruire.

3 Qui solus es cordium scrutator, & facis electos tuos in tua præsentia iugiter ambulare cum omni reuerentia.

Amans contemplor & glorifico te,

O speculum diuinæ maiestatis
Fili Deus,

4 Qui à Patre seipsum intuente ab æterno genitus, ipsius maiestatem perfectissimè repræsentas & agnoscis.

5 Qui es speculum sine macula, in quo lucidissimè omnes sancti diuinam maiestatem contemplantur & glorificant.

6 Et in quo discunt, quæ sit eius voluntas bona, beneplacens & perfecta.

Amans amplector te & tibi congratulor,

O gaudium plenum Spiritus
sancte Deus,

7 Qui es amor & gaudium, quo diuina maiestas cum suo speculo seu Filio sese mutuo diligens, infinito iubilo gaudet & lætatur.

8 Quo etiam delectantur in contemplatione diuinæ maiestatis omnes Sancti.

9 Quo denique replentur & inebriantur beati.

Amans & gratias agens me totum tibi offero, ô vnitivine Deus, pro his, cæterisque nominibus & perfectionibus tuis. Atque utinam horum tuorum nominum intimum saporem & virtutem nobis infundas & communices, sicque ad amorem tui nos excites & restaures.

Eya igitur ô maiestas divina, omnia tibi subiecta intuens,

1 Fac ut te semper & ubique præsentem, cordiumque nostrorum inspectorem viva fide credamus & sentiamus.

2 Te summè revereamur & voluntariè tibi subiiciamur.

3 Timeamus & sollicitè præcaueamus omnem tui offensam tuæque voluntatis transgressionem.

O speculum sine macula divinæ maiestatis,

4 In te & per te divinam maiestatem videamus & contemplemur.

5 Quid à nobis exigat, & quid in omni re sit ei gratius ex te agnoscamus.

6 Semper & ubique eam glorificemus, admiremur, & in eius claritatem transformemur.

O gaudium plenum,

7 Ab omni inordinata tristitia libera nos.

8 Et fac ut à vanis gaudijs abstinentes, in divinæ maiestatis contemplatione delectemur.

9 Eius fruitione repleamur & inebriemur.

O vnitrine Deus omnipotēs & misericors quia vis, & sicut ſcis, vis, & potes nos. totos igne diuini tui amoris purga, illumina, inflamma, perfice, absorbe, transforma, vni & clementer exaudi, ad tuam & ſanctorum tuorum gloriam, noſtramque & omnium ſalutem, ac omnium ſalutarium petitionū exauditionem, amen. Ita quæſo fiat, ô benigniſſime Pater, per I E S U M dilectiſſimum Filium tuum, in Spiritu ſancto. Intercedente beatiffima Maria & omnibus Angelis & Sanctis. O Mater Dei, ô Angeli, & Sancti orate pro nobis & magnificate Dominum nobiſcum.

¶ Secundum Ternarium quinte meditationis.

Eya iterum atque iterum millies & centies millies ex affectu quo ſuprà,

Amans adoro & reuereor te,

O vnitas indiuiſibilis.

1 Quæ es vna, indiuiſa, & eadem prorsus eſſentia, virtus & diuinitas, in ſingulis tribus perſonis, tota ſubſiſtens.

2 Quæ tota es in omnibus creaturis, & tota in ſingulis, omnia replens & omnia cōtinens.

3 Quæ ſanctos à vitioſa multiplicitate abſtrahens, in te ſola vnis & ſtabilis, vt te vnum neceſſarium & optimum eligant & quærant.

Amans contemplor & glorifico te,

O veritas infallibilis,

4 Quæ in te ipsa, eadem & incommutabilis semper permanes, nec aliter quàm es, te habere potes.

5 Quæ nec falli nec fallere quenquam potes, sed in verbis & promissis tuis es certissima & infallibilis.

6 Quæ sanctos doces omnem veritatem, atque ad eius contemplationem & laudem cos eleuas.

Amans amplector te, & congratulor tibi,

O benignitas ineffabilis.

7 Quæ igne charitatis in te ipsa semper ardes, omnibus benefacere paratissima.

8 Quæ ingratis etiam & impijs tua beneficia præstas.

9 Quæ sanctos tuos ignito tuo amore, tuisque beneficijs afficis, repleas & inebrias.

Amans & gratias agens me totum tibi offero, ô vnitricine Deus, pro his cæterisque nominibus & beneficijs tuis. Atque vtinam horum tuorum nominum intimum saporem & virtutem nobis infundas & communices, sicque ad tui amorem nos restaures.

Eya igitur ô vnitas indiuisibilis,

1 Fac vt in Trinitate personarum vnâ & indiuiduam essentiam & diuinitatē semper credamus & confiteamur.

2 Te solam in omnibus creaturis amemus, & te ipso toti repleamur.

3 Te vnum toto corde quæramus, & securè tandem possideamus.

O veritas infallibilis,

4 Fac vt te stabiliter & veraciter agnoscamus.

5 Tuis verbis ac promissis certissimè credamus, & ab omni errore ac deceptione liberemur.

6 Doce nos omnem veritatem nobis utilem, & ad tui contemplationem & laudem nos excita & eleua.

O benignitas ineffabilis.

7 Nobis licèt ingratiss & indignis beneficia tua propter temetipsum largire & conserua.

8 Ignitoque amore nos inflamma, ad te ardentè amandum & colendum omni tempore, & in quacumque tribulatione.

9 Et ad benefaciendum omnibus etiam ingratiss & indignis tui amore & imitatione.

O vnitrine Deus omnipotens &c. vt supr.

*J. Ternarium tertium quinta
meditationis.*

Eya iterum atque iterum millies & centies millies ex affectu quo suprà,

Amans adoro & reuerècor te,

O virtus operans Deus,

1 Qui solus ex teipso essentialiter habes, vt po ssis liberè operari quicquid volueris.

2 Qui es fons, ac creator & conseruator omnium virtutum cœlestium & terrestrium.

3 Qui per virtutes cœlestes, miracula sicut vis operaris, & ad opera virtutum electos tuos excitas & confortas.

Amans contemplor & glorifico te,

O actus purus, & forma simplex Deus,

4 Cuius esse , idem prorsus existens cum tua essentia, est totum simul semper in actû, expers omnis passivæ potentiaë , mutationis & vicissitudinis.

5 Qui es forma simplicissima, expers omnis materiaë, accidentis, & compositionis, habens ex te esse simplicissimû , actualissimum & perfectissimum.

6 Qui das omnibus creaturis actum & formam, quâ existût & per quam operantur, tuosque electos in bonis operibus actuas, informas & dirigis.

Amans te amplector, tibi que congratulor,

O fructus suavissime Spiritus
sancte Deus,

7 Qui es amor & dulcor , quo tres personæ in sui mutua contemplatione & operatione delectantur.

8 Quo electi in bonis operibus recreantur, confortantur & conseruantur.

9 Quo beati replentur, satiantur & inebriantur.

Amans & gratias agens me totum tibi offero, ô vnitrine Deus, pro his cæterisque nominibus & perfectionibus tuis. Atque utinam horum tuorum nominum intimum saporem & virtutem nobis infundas & communices, sicque ad tui amorem nos restaures.

Eya ergò ô virtus operans,

1 Liberè in nobis operare quicquid tibi gratius fuerit , & fac nos promptissimè tibi obtemperare in omnibus.

2 Omnem cœlestium & terrestrium virtutē tibi ascribamus, & pro omnibus te adoremus & glorificemus.

3 Per virtutes Angelicas miracula innoua, sicut scis expedire ad gloriam tuā & animarum salutem, nosque ad opera virtutum omnium excita & conforta.

O actus purus & forma simplex,

4 Fac ut te actu per intelligentiam puram contemplemur.

5 Tuam formam simplicissimam & pulcherrimam cum gaudio admiremur & glorificemus.

6 Actua, in forma & dirige nos in omnibus operibus tibi placitis.

O fructus suauissime,

7 Tui amoris & dulcoris gustu & fructu, ad te amandum & ex amore tibi seruiendum nos excita.

8 Inter operandum, eodem gustu nos recrea & conserua.

9 Tandemque cum beatis nos reple, satia, & inebria.

O vnitrine Deus omnipotens, &c.

¶ Quartum Ternarium quinte meditationis.

Eya iterum atque iterū millies & centies millies ex affectu quo supra,

Amans adoro & reuereor te,

O vita omnium viuentium Deus,

1 Qui solus essentialiter & à te ipso es vita, ab æterno incommutabiliter & sine fine viuens.

2 Qui omnibus viventibus vitam sibi conuenientem donas & conseruas.

3 Qui electis tuis vitam beatam & æternam communicas.

Amans contemplor & glorifico te,

O sensus omnium sentientiũ Deus,

4 Qui per teipsum spiritali & supereminenti modo omnia audis, vides, adoraris, gustas & tangis.

5 Qui omnibus sentientibus, sensitiuas vires donas & conseruas.

6 Qui spirituales sensus electis tuis infundis, quibus te, & quę tibi sunt placita audiant, videant, odorentur, gustent, & tangant.

Amans amplector te & congratulor tibi,

O operatio omnium operantium
Deus,

7 Qui vnica, continua, indiuisibili, & incommutabili operatione interna, teipsum & omnia ab æterno intelligis & amas.

8 Qui ad operandum, omnium operantium vires excitas, moues & actuas.

9 Qui in electis tuis omnia bona operaris, tuamq; deificam operationẽ liberẽ perficis.

Amans & gratias agens me totum tibi offero, ô vnitrine Deus, pro his ceterisq; tuis nominibus & perfectionibus. Atque vtinam horum tuorum nominum intimum saporem & virtutem nobis infundas & communices, & ad amorem tuum nos restaures.

Eya ergo, ô vita viventium,

1 Fac vt te vitam essentialem & æternam credamus, & vbique præsentem reueremur.

2 Conserua in nobis, & ordina ad te & secundum te, vitam nostram corporalem & spiritualem.

3 Et ad vitam æternam & beatam nos cum tuis sanctis tandem admittere digneris.

O sensus omnium sentientium,

4 Fac vt coram te, nos audiente & vidente, reuerenter & timoratè semper & vbique conuersemur.

5 Conserua & ordina ad te & secundum te vires nostras sensitivas.

6 Spirituales sensus nobis infunde, quibus te audiamus, videamus, olfaciamus, gustemus, & tangamus.

O operatio omnium operantium,

7 Fac vt tibi actui purissimo & indeficienti, per amorem semper adhæreamus.

8 A te moneamur & confortemur ad operandum quæcunque tibi placita fuerint.

9 Tuamque internam operationem in nobis liberè sicut volueris, & quando volueris perface.

O vnitrine Deus, omnipotens & misericors: quia vis & sicut scis, vis & potes, nos totos igne tui amoris purga, illumina, inflamma, absorbe, transforma, & vni nunc & in perpetuum.

Sed quando ista perficientur in me? &c.
vt suprà, pag. 660. 661. vsque ad 665.

SEXTA MEDITATIO.

C A P. X I.

Oratio preparatoria, vt suprà, pag 644.

Prefatio generalis, vt suprà, pag. 648. 649.

O mensura omnia mensurās Deus,

1 Qui es in te immensus & immensurabilis, & omnem mēsuram excedis in infinitum.

2 Qui omnia mensuras, dans omnibus & singulis convenientem sibi mensuram & quantitatem.

3 Qui electis tuis mensuram bonam, & confertam & coagitatam & supereffluentem retribuis.

Amans contemplor & glorifico te,

O numerus omnia numerans Deus,

4 Qui in te infinitus es & innumerabilis, nec sapientiæ tuæ ullus est numerus.

5 Omnia tamen certo numero distinguis, & numeras per tuam sapientiam.

6 Et electos tuos vocas nominatim, eorūque opēra certo ordine & numero prudenter ordinas & dirigis.

Amans amplector te & tibi congratulor,

O pondus omnia ponderans Deus,

7 Qui pondus omne excedens, in te solo subsistis & quiescis.

8 Qui das omnibus creaturis pondus, & inclinationem naturalem ad suum finem & perfectionem.

9 Qui electorum mentes ad te inclinas, & in te solo requiescere facis.

Amans & gratias agens me totum tibi offero, ô vnitivine Deus, pro his ceterisque nominibus & perfectionibus tuis. Atque vti nam horum tuorum nominum intimum saporem & virtutem nobis infundas & communices, sicque ad amorem tuum nos excites & restaures.

Eya ergo, ò mensura mensurans,

1 Fac vt te super omnia sine mensura reue-
reamur & amemus.

2 Da nobis gratiarum & virtutum men-
suram, quantā tu scis expedire, & fac vt ope-
ra nostra cum debita mensura faciamus.

3 Misericordiæ opera abundanter exer-
ceamus, vt à te mensuram bonam & superef-
fluentem recipiamus.

O numerus omnia numerans,

4 Fac vt tuam sapientiam omnia nume-
rantem & prudenter distinguentem contem-
plemur in omnibus & glorificemus.

5 De eius dispositione & ordinatione om-
nia cum gratiarum actione suscipiamus & ex
omnibus fructum capiamus.

6 Eius directione in omnibus operibus
nostris prudenter & ordinatè regamur, & no-
minatim à te agnoscamur & vocemur.

O pondus omnia ponderans,

7 Fac vt ad te solum per amorem tenda-
mus & inclinemur.

8 Creaturis omnibus propter te solum &
secundum te vtamur.

9 In te solo, propter te quiescamus, te que-
ruamur.

O vnitrine Deus omnipotens & miseri-
cors, quia vis & sicut scis, vis & potes, nos to-
tos igne tui amoris purga, illumina, inflam-
ma, absorbe, transforma, vni, & clementer
exaudi: ad tuam & tuorum sanctorum glo-
riam, nostramq; & omnium salutem, Amen.
Ita quæso fiat, sicut amanter & confidenter
petimus, ò benignissime Pater, per I E S V M

dilectissimum filium tuum, in Spiritu sancto, intercedente beata Maria, & omnibus Angelis & sanctis: O mater Dei, ô Angeli & sancti omnes, orate pro nobis & magnificate Dominum nobiscum.

¶ Secundum ternarium sextæ meditationis.

Eya iterum atque iterum millies & centies millies ex affectu quo suprà,

Amans adoro & revereor te,

O modus omnia moderans

Deus,

1 Qui es sine modo & sine magnus & immensus.

2 Qui omnia prudenter moderaris, & in certo modo disponis.

3 Qui virtutem in modo & medio constituis.

Amans contempler & glorifico te,

O species & decor vniuersi

Deus,

4 Qui in teipso es speciosissimus & pulcherrimus, omnem superans pulchritudinem.

5 Qui per sapientiam tuam, pulchra varietate & specie, omnia creata disponis.

6 A quo est omnis pulchritudo creaturarum, & qui ineffabili pulchritudine & deifica specie animas electorum tuorum exornas.

Amans amplector te, tibi que congratulor,

O ordo vtiliter omnia ordinans

Deus,

7 Qui omnia ordinas ad tuam gloriam.

8 Et ad electorum tuorum salutem, & multiplicem vtilitatem.

9 Et facis vt electi tui omnia sua ad eundem finem referant & ordinent.

Amans & gratias agens me totum tibi offero, ô vnitricine Deus, pro his, cæterisque tuis nominibus & perfectionibus. Atque vtinam horum tuorum nominum intimum saporem & virtutem nobis infundas & communices, sicque ad tui amorem nos excites & restaures.

Eyaigitur, ô modus omnia moderans,

1 Fac vt te immensum, omnia moderantem, viua fide credamus, vbique reuercamur, & super omnia amemus.

2 Modum & medium virtutis agnoscamus & sequamur.

3 In omnibus nostris studijs & operibus à te sobriè & moderatè dirigamur.

O species & decor vniuersi,

4 Allice & eleua nos ad clarè videndum & glorificandum tuam speciem & pulchritudinem infinitam.

5 Fac vt in omnium creaturarum specie & pulchritudine, te contemplemur & glorificemus.

6 Orna animas nostras pulchritudine gratiæ tuæ & virtutum, & tandem gloriæ & claritatis tuæ æternæ.

O ordo omnia ordinans,

7 Fac vt in omnibus & ex omnibus gloriam tuam intendamus & quæramus.

8 Omniumque salutem desideremus & procuremus.

9 Omnia ordinatè & honestè propter tui amorem & solum beneplacitum inchoemus, prosequamur, & perficiamus.

O vnitrine Deus, omnipotens & misericors quia vis & sicut potes, scis & vis &c.

¶ Tertium ternarium sexta meditationis.

Eya iterum atque iterum millies & centies millies ex affectu quo suprà,
Amans adoro & revereor te,

O Maiestas omnibus dominans
Deus,

1 Qui omnia tibi ad nutum subiecta possidens, liberè, plenè & quietè omnibus dominaris & imperas.

2 Quem adorant Dominationes cœlestes, tuoque pleno dominio congratulantur.

3 Et per te alijs inferioribus spiritibus liberè & tranquillè agenda imperant.

Amans contemplor & glorifico te,

O gloria diuinæ maiestatis fili
Deus,

4 Qui es sapientia patris, eius maiestatem perfectè exprimens, clarissimè intuens, & glorificans.

5 Qui eandem electis tuis manifestas, & quid sit ei acceptum ostendis.

6 Atque ad eiusdem maiestatis laudem & glorificationem eosdem excitas eleuas & suspendis.

Amans amplector te & congratulor tibi,

O diuinitas omnia regens
Deus,

7 Qui totus vbique existens, omnia & singula reple & circumplecteris.

8 Qui speciali modo electos tuos, diuinitatis tuæ amore, desiderio, & gaudio afficis, succendis & reple.

9 Eiusdem fruitione & voluptate ac vberitate illos satias, potas, & inebrias.

Amans & gratias agens me totum tibi offero, ô vnitine Deus, pro his cæterisque tuis nominibus & perfectionibus. Atque vtinam horum tuorum nominum intimum saporem & virtutem nobis infundas & communices, sicque ad tui amorē nos excites & restaures.

Eya igitur, ô maiestas imperans,

1 Fac vt te omnibus dominantem, & cum potestate imperantem, semper credamus & reueremur.

2 Tibique volūtariē subiiciamur, & promptissimē in omnibus obediamus.

3 Per cœlestium dominationum auxilium, liberē & plenē animo nostro & vitijs dominemur, & subditis quæ agenda fuerint quietē & sine elatione impereimus.

O gloria diuinæ maiestatis,

4 Fac vt in te, & per te, ac tecum, diuinam maiestatem intueamur, contemplemur & glorificemus.

5 Quid sit ei gratum, quid-ue à nobis requirat, omni tempore clarē agnoscamus & sequamur.

6 Atque in æternam eius claritatem & gloriam cum beatis tandem transformemur.

O Diuinitas omnia replens,

7 Reple nos diuino tuo amore & charitate.

8 Et fac vt te super omnia appetiemus, desideremus & quæramus.

9 Tuâque fruitione, voluptate & vbertate tandem satiemur, potemur & inebriemur.

O vnitrine Deus omnipotens & misericors, &c.

¶ Quartum ternarium sexta meditationis.

Eya iterum atque iterum millies & centies millies ex affectu quo supra,

Amans adoro te & reuereor te,

O abyssus supereffluens diuinitatis Deus,

1 Cuius terminum aut profundum nulla creatura potest penetrare, & perfectè comprehendere.

2 Qui tæ diuinitatis superbos & curiosos scrutatores opprimis, excæcas & punis.

3 Humiles autem & deuotos tui contemplatores, in tuam abyssum sublimiter introducis, & supereffluenter teipsum illis comunicas.

Amans contemplor & glorifico te,

O lucerna diuinæ claritatis
Fili Deus,

4 Qui paternam charitatem perfectè ex-

primis, eiusque diuinitatis abyssum penetras & comprehendis.

5 Atque electos tuos ad eandem contem-
plandam & admirandam eleuas & illuminas.

6 Et in eiusdem claritatis admiratione &
glorificatione illos suspendis & transformas
foeliciter.

Amans amplector te & tibi congratulor,
O saporosa vnio intimæ suauitatis
Spiritus sancte Deus,

7 Qui es vinculum, & sacra communio,
qua Pater & Filius inter se sapidissima vnio-
ne copulantur.

8 Qui electos tuos intima tuæ bonitatis
& charitatis suauitate afficis.

9 Et dulcissimo sapore tibi inseparabili-
ter eosdem agglutinas & vnis.

Amans & gratias agens me totum tibi of-
fero, ô vnitine Deus, pro his cæterisq; tuis
nominibus. Atque vtinam horum tuorû no-
minum intimum saporem & virtutem nobis
infundas & communices, sicq; ad tui amo-
rem nos excites & restaures.

Eya igitur, ô abyssus diuinitatis,

1 Fac vt te profundè semper & vbique re-
uerreamur.

2 Ab omni curiosa & superba scrutatione
tuæ diuinitatis abstineamus.

3 Humili & deuota meditatione & con-
templatione sic tibi vacemus, vt in abyssum
tuæ diuinitatis nos absorbeas, & foeliciter in-
troducas.

O lucerna diuinæ claritatis,

4 Fac vt in te, & per te, ac tecum paternam

claritatem

claritatem videamus & contemplemur.

5 Eandemque admiremur, laudemus & glorificemus continuè.

6 Atque à nobis deficientes, in eam transformemur.

O saporosa vnio intima suauitatis,

7 Illo glutino & vinculo, quo Patrem & Filium coniungis, nos vni & inseparabiliter tecum alliga.

8 Intimo sapore tuæ diuinæ bonitatis nos affice & succende.

9 Nôsq; in te transforma, absorbe & feliciter vni.

O vnitrine Deus, omnipotens & misericors, quia vis, & sicut scis, vis & potes, nos totos igne tui amoris purga, illumina, inflama, absorbe, transforma, & vni, nunc & in perpetuum. Sed quando fiet istud? &c. pag. 660. 661. vsque ad 665.

SEPTIMA MEDITATIO.

C A P. XII.

Oratio preparatoria, ut supra. pag. 644.

Prefatio generalis, ut supra pag. 648. 649.

Specialiter amans adoro & reuereor te;

O Pater operans,

1 Qui omnia in omnibus, sed speciali modo in electis tuis, operaris liberè, & absque contradictione.

2 Mirabiliter, supra cursum & vires naturæ.

3 Vtiliter & salubriter, ad eorum & omnium fidelium salutem.

Amans te contempler & glorifico,

O dextera Dei patris Fili Deus,

4 Qui electos tuos benedicis, & in omni gratia multiplicas.

5 Eosque in omni bono sapienter dirigis & confortas.

6 Atque illos iustificas, & in dextera tua collocas in æternum benedicendos.

Amans amplector te & congratulor tibi,

O dextræ Dei digitus,

7 Qui eiicis de cordibus electorum omnia vitia, & dæmonis prauas suggestiones.

8 Qui scribis in cordibus eorum legem tui amoris, inclinans eorum cor in testimonia tua.

9 Qui mira virtutum exercitia, & heroica opera in eis operaris.

Amans & gratias agens me totum tibi offero, ô vnitivine Deus, pro his cæterisque tuis nominibus & perfectionibus tuis. Atque utinam horum tuorum nominum intimum saporem & virtutem nobis infundas & communices, sicque ad tui amorem nos excites & restaures.

Eya igitur, ô Pater operans,

1 Fac ut simus semper tibi perfecte obediens, ut tu in nobis liberè & absque contradictione opereris quæcunque volueris.

2 Deduc nos in via mirabili, nostram adiuuans & superans infirmitatem.

3 Fac vt quaecunque fecerimus, prosperentur, & cedant ad tuum honorem & omnium salutem.

O dextera Dei patris,

4 Benedic nos & in omni gratia multiplica.

5 Dirige nos prudenter & conforta in omni bono opere.

6 Iustifica nos, vt cum iustis ad tuam dexteram positi audiamus, venite benedicti patris mei.

O dextræ Dei digitus,

7 Eiice de cordibus nostris omnia vitia, & dæmonis prauas suggestiones.

8 Scribe in cordibus nostris legem tui amoris, & inclina cor nostrum in testimonia tua.

9 Mira virtutum exercitia & heroica opera in nobis operare & perfice.

O vnitrine Deus, omnipotens & misericors: quia vis, & sicut scis, vis, & potes, nos totos igne tui amoris purga, illumina, inflamma, absorbe, transforma, vni, & clementer exaudi: ad tuam tuorumque sanctorum gloriam, nostramque & omnium salutem, Amen. Ita quesito fiat, ô benignissime Pater, per IESUM dilectissimum filium tuum, in Spiritu sancto: intercedente Beata Maria, & omnibus Angelis & Sanctis. O mater Dei & virgo, ô Angeli & Sancti omnes, orate pro nobis & magnificate Dominum nobiscum.

§ Secundum ternarium septima meditationis.

Eya iterum atque iterum millies & centies
millies ex affectu quo suprâ,
Amans adoro & revereor te,

O primum principium Deus
pater,

1 A quo ab æterno Filius est genitus, cum
quo Spiritum sanctum spirasti.

2 A quo cum Filio & Spiritu sancto omnes
creaturæ ortum habent.

3 A quo omne bonum & datum optimum
procedit.

Amans te contemplor & glorifico,

O imago primi principij
Fili Deus,

4 Qui es Dei Patris imago & similitudo
verissima & perfectissima, verè & integrè ipsum
repræsentans.

3 Imago viua & intelligēs, Deum Patrem
in te, & te in Patre clarissimè intelligens &
contemplans.

6 Imago lucidissima & fulgētissima, eundem
patrem tuum electis tuis clarè manifestans.

Amans contemplor te & congratulor tibi,

O donum altissimi Spiritus
sancte Deus,

7 Qui es Dei opulentissimi & liberalissimi
amor & donum primum & perfectissimum : quia in amore & propter amorē suum
Deus omnia nobis donat.

8 Qui es donum sufficientissimum, in quo cætera habetur, & quo sancti plenè satiatur.

9 Qui es datum optimum, & super omnia appetendum, quod cætera omnia in bonitate infinita excedit, & sanctos omnes bonos & beatos facit.

Amans & gratias agens me totum tibi offero, ô vnitivæ Deus, pro his cæterisq; tuis nominibus & perfectionibus. Atque utinã horum tuorum nominum intimum saporem & virtutem nobis infundas & cõmunices, sicq; ad amorem tui nos excites & restaures.

Eya igitur, ô primum principium,

1 Fac ut te Patrem simul cum Filio & Spiritu sancto unum Deum, & omnium rerum principium credamus, & ubique præsentem sentiamus & revereamur.

2 In omnibus creaturis te contemplemur, & solum amemus & quæramus.

3 Omnia bona à te nos habere, grati recognoscamus, & quæ defunt nobis, fiducialiter à te petamus.

O imago primi principij,

4 Fac ut in te & per te Patrem agnoscamus.

5 Tecum illū glorificemus & admiremur.

6 Quid sit ei acceptum omni tempore ex te intelligamus.

O donum primum,

7 Fac ut te Patris & Filij amorē, primum

quæramus,

quæramus, ac in te, & propter te, cætera dona nobis salutaria obtineamus.

8 Tu solus nobis sufficias, nihilq; extra te, aut nisi propter te requiramus.

9 Tuo dato optimo, perfecta scilicet charitate, boni & beati efficiamur.

O vniuerse Deus, omnipotens & misericors, quia vis & sicut scis, vis, &c.

¶ Tertium ternarium septima meditationis.

Eya iterum atque iterum millies & centies
millies ex affectu quo supra,
Amans adoro & reuereor te,

O æquitas inflexibilis Deus,

1 Cuius voluntas, est fons & regula omnis æquitatis, iustitiæ & rectitudinis.

2 Qui in thronis angelicis sedes; & omnia iudicas iustè & sine personarum acceptione.

3 Qui nullum bonum irremuneratum, nullumque peccatum impunitum relinquis.

Amans te contemplor & glorifico,

O sapientia indeceptibilis Deus,

4 Cuius oculis omnia nuda sunt & aperta, & qui omnia opera nostra intelligis.

5 Qui occultissimas etiam cordium nostrorum intentiones, & affectiones scrutaris & discutis.

6 Qui singulorum merita omnia & demerita, clarissimè agnoscis & ponderas.

Amans amplector te & tibi congratulor.

O pax

O pax imperturbabilis,

7 Qui absque vlla perturbatione aut passione omnia iudicas, cum summa tranquillitate.

8 Qui immotus & æqualis in te permanens, bonis præmia, & malis supplicia reppendis.

9 Qui bonos amas nec æstuas, & contra malos irasceris manens tranquillus.

Amans & gratias agens me totum tibi offero, ô vnitrine Deus, pro his cæterisque tuis nominibus & perfectionibus. Atque vtinam horum tuorum nominum intimum saporem & virtutem nobis infundas & communices, sicque ad tui amorem nos excites & restaures.

**Eya igitur, ô Aequitas
inflexibilis,**

1 Fac vt in omni iudicio tuam voluntatem attendamus & sequamur, omniaque iudicia tua vera & iusta esse credamus & confiteamur.

2 Per thronorum ministeria & merita, iustè de omnibus iudicemus, & sine personarum acceptione, quæ bona sunt approbemus, mala autem reprobemus, & puniri desideremus.

3 Atque vtinam hîc peccata nostra castiges, bona verò in æterna vita remuneranda conferues.

O Sapientia indeceptibilis,

4 Fac vt in te & per te nosmetipsos imprimis diligenter examinemus, & nostra etiã

occulta vitia clarè videamus.

5 Deinde alios, præsertim nobis commissos prudenter & sobriè diiudicemus secundum te.

6 Ex te clarè intelligamus quid, quantum, quo tempore & modo sit singulis reddendum iuxta tuam æquitatem.

O pax imperturbabilis.

7 Fac ut absque inordinata passione & perturbatione, absque pusillanimitate & tempestate, nos & ea quæ ad nos pertinent iudicemus.

8 Nostram voluntatem tuæ voluntati & diuinæ æquitati stabiliter conformemus & uniamus.

9 Ex amore, cum vera pace & tranquilla tecum unione & adhæsiōe, peccata nostra & nobis commissorum iudicemus, arguamus & puniamus.

O vnitriue Deus omnipotens, &c.

¶ Quartum Ternarium septima meditationis.

Eya iterum atque iterum millies & centies millies ex affectu quo suprâ,

Amans adoro & reuereor te,

O Pater ex quo supereffluentia copiosa,

1 Qui das omnibus affluentem, & non improperas.

2 Qui misericordibus & te diligentibus das mensuram bonam & confertam.

3 Qui perseverantibus in te, das in cœlo mensuram supereffluentem & omnē sensum exuperantem.

Amans contemplor & glorifico te,

O Fili Deus, ad quem allicientia
amœnosa,

4 Qui tua amœna & desiderabili pulchritudine suauiter allicis & inuitas sanctos ad te contemplandum.

5 Eisdemque illuminas & eleuas ad te glorificandum & admirandum.

6 Et in tuam pulchritudinem & claritatem illos transformas.

Amans amplector te & tibi congratulor,

O Spiritus sancte, per quem influentia affectuosa,

7 Qui suauem tui amoris affectum cōdibus sanctorum influis.

8 Tuoque influxu & infusa charitate illos succendis & reple.

9 Atque à terrenorum amore & affectu abstrahis.

Amans & gratias agens me totum tibi offero, ô vnitivine Deus, pro his cæterisque tuis nominibus & perfectionibus tuis. Atque utinā horum tuorum nominum intimum saporem & virtutem nobis infundas & communices, sicque ad tui amorem nos excites & restaures.

Eya igitur ô Deus, ex quo supereffluentia copiosa,

1 Dona nobis affluenter omnia ad tibi seruiendum necessaria.

2 Fac nos verè misericordes, vt copiosam misericordiam à te consequamur.

3 Da vt in tuo seruitio vsque in finem perseuerantes, mensuram supereffluentem in cœlo recipiamus.

O Fili, ad quem allicientia
amœnosa,

4 Specie tua humana, & diuina pulchritudine, allice & attrahe nos ad te contemplandum.

5 Illumina & eleua ad te humiliter & deuotè glorificandum & admirandum.

6 Nos què in tuam pulchritudinem & claritatem tandem transforma.

O Spiritus sancte, per quem influentia affectuosa,

7 Influx cordibus nostris suauè tui amoris affectum.

8 Infusa charitate nos succende & reple.

9 Atque à terrenorum amore & affectu abstrahere.

O vnitrine Deus, omnipotēs & misericors, quia vis & sicut scis, vis & potes, nos totos igne tui amoris, purga, illumina, inflamma, absorbe, transforma, & foeliciter vni nunc & in perpetuum. Sed quando ista perficiuntur in nobis? &c. vt suprà pag. 660. 661. vsque ad 665.

OCTAVA MEDITATIO.

CAP. XIII.

Oratio preparatoria, ut supra, pag. 644.

Præfatio generalis, ut supra, pag. 648. 649.

Specialiter autem amans adoro & reue-
reor te,

O Pater Filium osculans, dili-
gens, & vngens,

1 Qui ab æterno Filium tuum generando,
ei omnem substantiam tuam communicas,
sicque ipsum ore tuo oscularis.

2 Qui eundem Filium tuum tibi per om-
nia coæqualem, sicut te ipsum perfectè & v-
nicè ab æterno diligis.

3 Qui eundem propter nos incarnatum,
oleo lætitiæ & omnisformis gratiæ piæ cõ-
fortibus suis vnixisti & replesti.

Amans contemplor & glorifico te,

O Fili osculate, dilecte & vncte,

4 Qui ore ad os patrem oscularis, ei per
omnia coæqualis existens.

5 Qui es Dei Patris dilectissimus Filius, in
quo sibi semper benè Pater complacuit.

6 Qui es Christus & vnctus Dei Patris, à
quo recepisti spiritum non ad mensuram.

Amans te amplector, tibi que congratulor,

O osculum, amor, & vnctio

Patris & Filij Spiritus

sancte Deus,

7 Qui es osculum amoris & suauitatis,
proueniens ex mutua complacentia qua

Deus Pater Filio suo totam suam substantiam communicans, in illo sibi optimè complacet, & Filius in Patre.

8 Qui es amor ex mutua Patris & Filij dilectione procedens, condilectus & diligens.

9 Qui es vnctio, fons illius vnctionis, qua Pater Filium hominem factum vnxit oleo gratiæ suæ.

Amans & gratias agens, me totum tibi offero, ô vnitine Deus, pro his cæterisque nominibus & perfectionibus tuis. Atque vti-
nam horum tuorum nominum intimum saporem & virtutem nobis infundas & communices, sicque ad tui amorem nos excites & restaures.

Eya igitur ô Pater osculans, diligens & vngens,

1 Per Filium tuum osculo oris tui nos osculare, gratiam & amicitiam tuam nobis infundens.

2 In filio tuo nos dilige, accepta & gratifica.

3 Et cum ipso nos vnge, & reple oleo lætitiæ & gratiæ spiritualis.

O Fili osculate, dilecte & vncte,

4 Illumina nos, vt viua fide semper credamus, & deuotè confiteamur te consubstantialem, coæternum & per omnia coæqualem veneremur & collaudemus.

5 Te dilectissimū Dei Filium amemus super omnia, & per te à patre diligamur.

6 Te Christum, & omni spiritali vn-

ctione præ cæteris vñctum in regem, sacerdotem, & prophetam adoremus & reueremur.

**O Spiritus sancte osculum, amor,
& vñctio,**

7 Te cum Patre & Filio super omnia amemus & diligamus.

8 Per te in Patre & Filio intimò complacemur.

9 Tuaque spiritali vñctione, gratia, & lætitia repleamur, & reges ac sacerdotes & Prophetæ efficiamur, per Christi meritum & vñctionem.

O vnitrine Deus, omnipotēs & misericors: quia vis, & sicut scis, vis, & potēs, nos totos igne tui amoris purga, illumina, inflamma, absorbe, transforma, vni & clementer exaudi, ad tuam, tuorumque sanctorum gloriam, nostramque & omnium salutem, Amen. Ita quæso fiat, ô benignissime Pater, per IESUM dilectissimum Filium tuum, in Spiritu sancto, intercedente beatavirgine Maria, & omnibus Angelis & Sanctis. O Mater Dei, ô omnes Angeli, & Sancti orate pro nobis, & magnificate Dominum nobiscum nunc & in perpetuum.

*¶ Secundum Ternarium octauæ
meditationis.*

Eya iterum atque iterum millies & centies millies ex affectu quo supra,
Amans adoro & reuereor te,

O alti

O Altitudo eleuans Deus,

1 Qui omnibus superemines, & omnia tibi subiecta & inferiora possides.

2 Qui omnia ad te trahis & tibi seruire facis.

3 Qui electos tuos à terrenis & creaturis omnibus abstractos, ad te super omnia eleuas, & in te stabilis.

Amans contemplor & glorifico te,

O pulchritudo alliciens Deus,

4 Qui omnem pulchritudinem creatam in infinitum superas & excedis.

5 Qui à terrenorum contemplatione electos tuos, per tuæ pulchritudinis concupiscentiam abstrahis.

6 Et ad tuæ speciei & pulchritudinis cōtemplationem, laudē & admirationem suauiter allicis & eleuas, atque in eandem illos transformas.

Amans te amplector tibi que congratulor,

O dulcedo agglutinans Deus,

7 Qui omnem in te continens dulcedinem & saporem supereminenter.

8 Qui tuæ dulcedinis gustu electos tuos afficis & succendis.

9 Eiusque fruitione & voluptate illos satias, potas & tibi agglutinas.

Amans & gratias agens me totum tibi offero, ô vnitrine Deus, pro his cæterisque tuis nominibus & perfectionibus. Atque vtinam horum tuorum nominum intimum saporem nobis infundas & communices, sicque ad tuam amorem nos excites & restaures.

Eya igitur, ô altitudo eleuans,

1 Fac vt te altissimum super omnia reue-
reamur, & profundè sub te humiliemur ac
prosternamur.

2 Trahe nos ad te, & fac nos tibi volun-
tariè & ex puro amore seruire.

3 Abstrahe nos à creaturis, & ad te super
omnia contemplandum & venerandum nos
eleua & conforta.

O pulchritudo alliciens,

4 Alice nos & excita, vt pulchritudinem
tuam præ omnibus pulchris creaturis videre
desideremus.

5 Purga & illumina nos, vt eam purificatæ
mentis intelligentia contemplemur.

6 Eius laude & adiniratione nos reple,
suspende, & in eam transforma.

O dulcedo agglutinans,

7 Fac vt tu solus nobis dulcescas, & cæte-
ra desipere nobis facias extra te.

8 Renuat in alijs consolari anima nostra,
vt in te delectetur, tuamque dulcedinem gu-
stet.

9 Tuæ dulcedinis fruitione & voluptate,
nos satia, pota, & tibi inseparabiliter agglu-
tina.

O vnitrine Deus omnipotens & miseri-
cors, quia vis & sicut vis, nos totos igne tui
amoris purga, &c.

*¶ Tertium ternarium octaua medita-
tionis.*

Eya iterum atque iterum millies & centies
millies ex affectu quo suprâ,

Amans adoro & reuereor te,

O fons veritatis Deus pater,

1 Qui ab æterno teipsum verè & perfectè intelligens, verum & perfectum verbum intus protulisti, & tibi consubstantialem filium genuisti.

2 Qui es origo, regula & mensura omnis creatæ veritatis.

3 Cui verè & stabiliter adhærendo, sancti omnes verè beati fiunt.

Amans contemplor & glorifico te,

O veritas Patris filii Deus,

4 Qui de Patris substantia ab æterno genitus, ipsum verè & perfectè repræsentas & contemplaris.

5 Qui in beatis Cherubin clarissimè lucas, & plenitudinem scientiæ & veritatis illis infundis.

6 Qui doces electos tuos omnem veritatem & salutarem scientiam.

Amans te amplector tibi que congratulor,

O spiritus veritatis,

7 Qui ex veracis patris, eiusque veri verbi & filii mutua dilectione procedis, utriusque verus & perfectus amor.

8 Qui veritatis gustum & amorem sanctis infundis.

9 Eiusdemque veritatis fruitione & voluptate illos satias & potas.

Amans & gratias agens me totum tibi offero, ô vnitivè Deus, pro his, cæterisque tuis nominibus & perfectionibus. Atque utinam horum tuorum nominum intimum saporem

& virtutem nobis infundas & communices,
sicque ad tui amorem nos excites & restaures.

Eya igitur, ô fons veritatis,

1 Fac vt tibi per fidem adhærentes ab omni falsitate & errore præseruemur.

2 A te veritatem omnem speremus & hauriamus, teque ex omnibus verè agnoscamus.

3 Vero & stabili amore tibi adhæreamus.

O veritas patris,

4 Illumina nos, vt te verum Dei Patris filium credamus & confiteamur.

5 In te & per te verè Patrem agnoscamus, contemplemur & glorificemus.

6 Et per beatorum Cherubin ministerium, veritatem omnem & scientiam salutarem intelligamus, & alijs communicemus.

O spiritus veritatis,

7 Fac vt per te & tecum Patrem & Filium veraciter amemus, desideremus & toto corde quæramus.

8 Veritatis amore & zelo afficiamur & repleamur.

9 Eiusdemque fruitione & voluptate satiemur & potemur.

O vnitrine Deus omnipotens & misericors, &c.

¶ Quartum ternarium octaua meditationis.

Eya iterum atque iterum millies & ceteris millies ex affectu quo supra,

Amans adoro & reuereor te,

O Pater clarissime,

1 Qui in teipso semper es clarissimus, in filio tuo te clarissime contemplans.

2 Qui clarificas sanctos, vultum tuum super illos illuminans.

3 Et facis ut stabiliter tibi intendentes, beati sint.

Amans contemplor & glorifico te,

O clara facies & vultus Dei Patris
Fili Deus,

4 Qui claram & perfectam notitiam Dei patris exprimis & representas.

5 In quem sancti intendentes, facie ad faciem patrem intuentur & clarè vident.

6 Eumque in te, per te, & tecum cum iubilo laudant & glorificent sine fine.

Amans amplector te & tibi congratulor,

O flatus dulcis Patris & filij Spiritus sancte Deus,

1 Qui ex mutua, æterna & perfecta Patris & filij dilectione, ab æterno spiraris & procedis ineffabiliter.

2 Qui per insufflationem à Christo datus es Apostolis, & cum spiritu vehementi in linguis igneis eisdem missus.

3 Qui sibilus auræ tenuis (in quo Deus sentitur) existis, & spiritu tuo septiformi corda electorum perflas & fecundas, facisque ex eis virtutum aromata profluere.

Amans & gratias agens nunc totum tibi offero, ô vnitæ Deus, pro his cæterisque tuis nominibus & perfectionibus. Atque vni-

nam horum tuorum nominum intimum
saporem & virtutem, nobis infundas & com-
munices, sicque ad tui amorem nos excites
& restaures.

Eya igitur, ô Pater clarissime,

1 Expelle tenebras mentis nostræ, vt te
clarissimum videre & præsentem vbique sen-
tire possimus.

2 Illumina vultum tuum super nos, & fa-
ciem tuam nobis ostende.

3 Et fac vt tibi stabiliter vacemus & ad-
hareamus.

O clara facies Patris,

4 Illusce nobis, vt in te & per te Deum pa-
trem, & te in patre, clarè, & facie ad faciem
videamus.

5 Te cum Patre iugiter laudemus, glorifi-
cemus & admiremur.

6 Et quid tibi acceptum sit omni tempo-
re in te videamus & sequamur.

O flatus & spiritus dulcis,

7 Fac vt per te patrem filiūque, & te cum
vtroque, simul perfectè amemus, desidere-
mus, & amplectamur.

8 Per Christi insufflationem, & internam
infusionem te abundè capiamus, & spiritu
tuo vehementi repleamur.

9 Perfla hortum mentis nostræ spiritu tuo
septiformi & fecunda, vt ex eo aromata vir-
tutum fluant.

O vnitrine Deus omnipotens & miseri-

cors, quia vis & sicut vis, scis & potes, nos totos igne tui amoris purga, illumina, inflamma, absorbe, transforma, & vni nunc & in perpetuum.

Sed quando ista perficientur in me? &c. ut suprà, pag. 660. 66L. vsque ad 665.

NONA MEDITATIO.

C A P. XIII.

Oratio preparatoria, ut suprà, pag. 644.

Præfatio generalis, ut suprà, pag. 648. 649.

¶ Primum ternarium nona meditationis.

Specialiter autem amans adoro & reue-
reor te,

O Pater protegens,

1 Qui aduersæ dominationis vires repri-
mis ne plus noceat quàm electis tuis expedit.

2 Qui inimici rugientis sæuitiæ superas
& impedis, ne in electos vltra sæuiat quàm
est illis salutare.

3 Qui hostiles nequitias, & violentas ten-
tationes ac impugnationes mundi, carnis &
Diaboli, in tuis electis porenter expugnas, &
triumphare eos facis.

Amans cōtēplor & glorifico te,

O brachium Patris fili Deus,

4 Qui electos tuos redimis à captiuitate
dæmonis & peccati, & à reatu pænæ æternæ.

5 Eosque dirigis & confortas in bonis
operibus.

6 Atque tandem saluas, & ab omni malo
securos reddis.

Amans amplector te & tibi congratulor,

O virtus altissimi Spiritus sancte
Deus,

7 Qui in virginem Mariam superueniens
eam fecundasti, & filium Dei concipere fe-
cisti.

8 Qui electis tuis obumbrans, potenter
eos refrigeras & defendis ab æstu tentatio-
num & tribulationum.

9 Qui eosdem confortas ad inchoandum
& perficiendum opera bona.

Amans & gratias agens me totum tibi of-
fero, ô vnitric Deus, pro his cæterisque tuis
nominibus & perfectionibus. Atque vtinam
horum tuorum nominum intimum saporem
& virtutem nobis infundas & communices,
sicque ad tui amorem nos excites & restau-
res.

Eya igitur ô Pater protegens,

1 Reprime & elide hostium nostrorum vi-
res, ne supra id quod possumus nos tentent
& lædant.

2 Seruitiam dæmonis rugientis & nos de-
uorare quærentis iugiter supera & refrena, ne
ad peccati consensum nos pertrahat.

3 Violentas impugnationes mundi, carnis
& Diaboli in nobis potenter expugna, vt de
his semper per te triumphemus.

O brachium Patris,

4 Redime nos à seruitute Diaboli & pec-
cati, atque à pœnis quas iustè meremur.

5 Dirige & conforta nos in studijs tibi placitis.

6 Saluos & securos nos fac ab omnibus malis & periculis.

O virtus altissimi,

7 Tua obumbratione nos spiritualiter fecunda, vt Dei filium mente concipiamus & amplectamur.

8 Tua virtute nos indue, refrigera, & defende ab æstu tentationum.

9 Et ad omnia tibi placita, excita, conforta & consumma.

O vnitrine Deus, omnipotens & misericors, quia vis & sicut scis, vis, & potes, nos totos igne tui amoris purga, illumina, inflamma, perface, absorbe, transforma, vñ & clementer exaudi, ad tuam tuorumq; sanctorum gloriam, nostramque & omnium salutem, Amen. O benignissime Pater, per I s s v M, dilectissimum Filium tuum, in Spiritu sancto, intercedente beata Maria, & omnibus Angelis & sanctis. O mater Dei & virgo, ô omnes Angeli & Sancti, orate pro nobis & magnificate Dominum nobiscum nunc & in perpetuum.

¶ Secundum ternarium nonæ meditationis.

Eya iterum atque iterum millies & centies millies ex affectu quo supra,

Amans adoro & reuereor te,

O Pater luminum,

1 Qui ab æterno, teipsum intelligendo, coæternum & consubstantialia tibi lumen, filium tuum genuisti.

2 Qui es omnis lucis creatæ fons, origo
& confervator.

3 Qui vultus tui lumen super electos tuos
signasti, & singulariter expressisti.

Amans te contemplor & glorifico,

O lumen de lumine, & lux lucis
Fili Deus,

4 Qui à patre ab æterno genitus, ipsum
lucidissimè exprimis, repræsentas, & intueris.

5 Qui es lux vera illuminans omnem ho-
minem venientem in hunc mundum, in te-
nebris etiam lucens.

6 In quo omnes Sancti paternam lucem,
eiusque voluntatem clarè intuentur, glorifi-
cant, & amorosè contemplantur.

Amans te amplector, tibiq; congratulor,

O iubar ardentissimum Spiritus
sancte Deus,

7 Qui ex Patris & Filij mutua dilectione
lucidissima, ab æterno procedis, vtriusque
amor & iubar ardentissimum.

8 Qui à Patre & Filio cōdilectus, vtrum-
que ardentissimè diligis, & amorosè con-
templaris.

9 Qui tuo ardore, tuique amoris ignito
splendore sanctos inflammas, repleas & satias.

Amans & gratias agens me totum tibi of-
fero, ô vnitrine Deus, pro his cæterisq; no-
minibus & perfectionibus. Atque vtinā ho-
rum tuorum nominum intimum saporem &
virtutem nobis infundas & communices,
sicq; ad amorem tui nos excites & restau-
res.

Eya igitur, ô Pater luminum,

1 Fac vt te nobis semper & vbique præsentem sentientes, à tenebris liberemur, teq; cum filio iugiter adoremus.

2 Creatâ luce propter te & secundum te vitamur.

Signatum super nos lumē vultus tui agnoscamus & sequamur.

O lumen de lumine,

4 Fac vt per te, Patrem in te, & te in Patre clarè contemplemur & glorificemus.

5 A te iugiter illuminemur, & à tenebris purgemur.

6 Ex te intelligamus quid à nobis iugiter fieri velis & impleamus.

O iubar ardentissimum,

7 Accende nos Patris & Filij ardenti amore.

8 Et fac vt te vtriusque amore simul amemus & amplectamur.

9 Tuoque ardore, & voluptate, repleamur & inebriemur.

O vnitrine Deus, omnipotens & misericors, &c. vt sup.

¶ Tertium ternarium nonæ meditationis.

Eya iterum atque iterum millies & centies millies ex affectu quo suprâ,

Amans adoro & reuereor te,

O ignis

O ignis semper vrens, Deus,

1 Qui in teipso per ardentem tui amorem
semper vris, & nunquam consumeris nec ex-
tingueris.

2 Qui comburis & consumis in electis
tuis quicquid tibi displicet, & eos à te im-
pedit.

3 Qui eos in te transformas, & ignitos,
efficis.

Amans contempler & glorifico te,

O flamma semper lucens,
Fili Deus,

4 Qui à patre, tanquam ab igne, flamma
procedens, ipsum clarè semper repræsentas
& intueris, nec vnquam offuscaris.

5 Qui eundem sanctis tuis clarè mani-
festas.

6 Eosdémque de omnibus salutaribus in-
struis & illuminas.

Amans te amplector tibiq; congratulor,

O ardor semper feruens, Spiritus
sancte Deus,

7 Qui es patris, filiique amor semper fer-
uens, & nunquam tepescens.

8 Qui beata Seraphin, & electos tuos tui
amore facis iugiter ardere.

9 Taliq; ardore eos recreas, potas &
inebrias.

Amans & gratias agens me totum tibi of-
fero, ô vnitrine Deus, pro his cæterisq; tuis
nominibus & perfectionibus. Atque vtinam

horum tuorum nominum intimum saporem
& virtutem nobis infundas, & communices,
sicq; ad tui amorem nos excites & restaures.

Eya igitur, ô ignis vrens,

1 Ignem tui amoris sic in cordibus nostris
accende, vt nunquam extinguatur.

2 Hoc igne consume & vre quicquid nos
à te separat & impedit.

3 Nôsq; totos transforma in te, & igni-
tos redde.

O flamma semper lucens,

4 Purga nos ab omni obscuritate & igno-
rantia vitiosa.

5 Et fac vt patrem in te, & te in patre clarè
contemplemur & glorificemus.

6 A te de omnibus ad salutem necessarijs
instruamur.

O ardor semper feruens,

7 Purga & præserua nos ab omni tepidi-
tate & acedia.

8 Per beatorum Seraphin meritum & mi-
nisterium, tui amoris ardore sic nos succen-
de, vt alios accendamus.

9 In ipso ardore, fac nos suauiter requies-
cere & obdormire, à terrenorum affectu ab-
stractos & liberos.

O vnitrine Deus omnipotens & miseri-
cors, vt suprâ.

¶ Quartum ternarium nonæ meditationis.

Eya iterum atque iterum millies & ceteris
millies ex affectu quo suprà,

Amans adoro & revereor te,

O virtus animæ meæ Deus,

1 Qui me sustentas & conseruas in esse.

2 Virtutemque bona operandi tribuis.

3 Et ad bona quæq; me semper excitas,
ordinas, & perficis.

Amans contemplor & glorifico te,

O lumen oculorum meorum

Deus,

4 Sine quo cæcus sum, & viæ salutis
ignarus.

5 Per quem in agendis & fugiendis prudenter instruor & dirigor.

6 In quo diuinam maiestatem & bonitatem contemplor & glorifico, meamque vilitatem & malitiam agnosco & detestor.

Amans amplector & tibi congratulor,

O solatium meum dulce,

Deus,

7 Sine quo tristis sum & desolatus.

8 In quo & per quem in omni tribulatione consolationem inuenio.

9 Cuius beneficijs & promissionibus infinitis, semper & vbique reficior & consolor.

Amans & gratias agens, me totum tibi offero, ô vnitrine Deus, pro his, cæterisque tuis nominibus & perfectionibus. Atque uti-

nam horum tuorum nominum intimum saporem & virtutem nobis infundas & communices, sicq; ad tui amorem nos excites & restaures.

Eya igitur, ô virtus animæ meæ,

1 Sustenta & conserua animam meam, vt quæ sine te non potest esse, secundum te vivere valeat.

2 Virtutem omnem ad salutem necessariam nobis infunde, qua possimus placita tibi semper operari.

3 Excita, adiuua, & perfice nos ad inchoandum, prosequendum, & perficiendum omnia bona opera.

O lumen oculorum meorum,

4 Illumina tenebras meas, & lucernam meam.

5 Dirige me prudenter in omnibus agendis & fugiendis.

6 Ostende mihi diuinam tuam maiestatem & bonitatem, meamque vilitatem & malitiam.

O solatium meum dulce,

7 Ab omni tristitia, quæ non est secundum te, & propter te, nos libera & præserua.

8 In omni tribulatione, fructibus spiritus tui nos consolare, recrea & refice.

9 Tua beneficia iam accepta cum gratitudine & gaudio recogitemus, & promissa fiducialiter speremus, & cum lætitia expectemus.

O vnitrine Deus, omnipotēs & misericors,
quia vis & sicut scis, vis & potes, nos totos
igne tui amoris, purga, illumina, inflamma,
perfice, & absorbe, transforma, & vni nunc
& in perpetuum. Sed quando ista perficien-
tur in me? &c. vt supra, pag. 660. 661. vsque
ad 665.

DE C I M A M E D I T A T I O .

C A P . X V .

Oratio preparatoria, vt supra, pag 644.

Præfatio generalis, vt sup. pag. 648. 649.

¶ Ternarium primum decima me- ditationis.

Specialiter autē amās adoro & reuercor te,

O mens ab æterno intelligens
Deus pater,

1 Qui teipsum & omnia ab æterno in-
telligendo, verbum tibi coæternum & coæ-
quale intus protulisti, & de tua substantia
genuisti.

2 In quo teipsum, & illud in te, cum gau-
dio pleno cōtemplaris.

3 In quo & cum quo nos etiam & omnia
perfectè intueris & consideras.

Amans cōtemplor & glorifico te,

O verbum mentis æternæ
Fili Deus,

4 Qui es Dei patris seipsū & omnia, vnico,
æterno & incōmutabili actu intelligēdi, con-

templantis

templantis & intuentis, vnicum & incommutabile verbum.

5 Qui paternam mentem perfectè exprimis, & in te eam, teque in ea clarè & delectabiliter intueris.

6 Qui nos etià, & creata omnia per Ideam repræsentans, verissimè intueris & manifestas nobis.

Amans amplector te & congratulor tibi,

O amor mentis æternæ Patris &
Filij, Spiritus sancte
Deus,

7 Qui ex mutua mentis & verbi dilectione ab æterno spiraris & procedis, vtriusque amor condilectus, & coequalis.

8 Qui Patrem & Filium perfectè intueris & amas.

9 Qui diuinitatis amore sanctos afficis, repleas & satias.

Amans & gratias agens me totum tibi offero, ô vnitivus Deus, pro his cæterisque tuis nominibus & perfectionibus. Atque vtinam horum tuorum nominum intimum saporem & virtutem nobis infundas & communices, sicque ad tui amorem nos excites & restaures.

Eya igitur,

O Mens intelligens,

1 Fac vt te semper & vbique præsentem sentiamus, adoremus & reueremur.

2 Ex omnibus creatis ad tui notitiam & contemplationem eleuemur & proficiamus.

3 Et omnia in te, propter te, & secundum te intueamur, amemus & queramus.

O verbum

O verbum mentis æternæ,

4 Fac vt viua & vera fide , te Dei Patris
vnicum verbum verum & viuum credamus
semper & confiteamur.

5 In te & per te Patrem verè agnoscamus,
contemplemur & superexaltemus.

6 Te quoque in Patre conglorificemus,
& in tuam claritatem transformemur.

O amor Patris & Filij,

7 Fac vt per te, diffusa in cordibus nostris
charitate, Patrem & Filium amemus.

8 Te vtriusque coæternum amorem, simul
& æqualiter veneremur & diligamus.

9 Tuoque diuino amore repleamur, sa-
tiemur, & inebriemur.

O vnitrine Deus omnipotens & miseri-
cors, quia vis, & sicut scis, vis & potes, nos to-
tos igne tui amoris purga , illumina, inflam-
ma, perfice, absorbe transforma, vni & clemē-
ter exaudi. Amen. Ita quæso fiat, ô benignis-
sime Pater, per I e s u m dilectissimum Fi-
lium tuum, in Spiritu sancto , intercedente
beata Maria semper virgine , & omnibus
Angelis & Sanctis. O Mater Dei, ô omnes
Angeli & Sancti, orate pro nobis & magni-
ficate Dominum nobiscum nunc & in per-
petuum.

*¶ Secundum Ternarium decima
meditationis.*

Eya iterum atque iterum millies & cen-
ties millies ex affectu quo supra,

Amans adoro & reuereor te,

O fons æternitatis Deus Pater,

1 Qui nec initium habes , nec finem es habiturus , sed ab æterno vsque in æternum idem perseveras.

2 Qui coæternum & consubstantiallem tibi Filium genuisti.

3 Qui misericordiã tuam ab æterno & vsque in æternum super timentes te extendis, eosque in tua incommutabili æternitatẽ stabilis.

Amans contemplor & glorifico te,

O plenitudo lucis Fili Deus,

4 In quo nullæ sunt tenebræ.

5 Qui clarissimè lucem paternam , exprimis, intueris, & gloriosè superextollis.

6 Qui eandem electis tuis manifestas, & ad eius contemplationem & laudem eos eleuas & illuminas.

Amanste amplector tibi que congratulor,

O multitudo pacis Spiritus
sancte Deus,

7 Qui es Patris & Filij summa pax, concordia, & continuum ac imperturbatum gaudium.

8 Qui ab omni vitiosa perturbatione & discordia electos tuos purgas & præseruas.

9 Multiplicique pace eos donas & recreas interna scilicet fraterna, & perpetua, quæ sensum omnem exuperat.

Amans & gratias agens me totum tibi offero , ô vnitrine Deus, pro his cæterisque nominibus & perfectionibus tuis. Atque

vtinam horum tuorum nominum intimum
saporem & virtutem nobis infundas & com-
munices, sicque ad tui amorem nos excites
& restaures.

Eya iterum, ô fons æter-
nitatis.

1 Fac vt tibi stabiliter adhæreamus, teque
iugiter nobis præsentem sentiamus.

2 Te cum Filio & Spiritu sancto vnum
æternum, & viuum Deum adoremus & ve-
neremur.

3 Tuam que æternam misericordiam (ti-
mendo & amando te) tandem consequamur.

O plenitudo lucis,

4 Purga nos & præserua à tenebris igno-
rantiae & malitiae.

5 Illumina nos notitia tui & nostri.

6 Doce nos in omnibus tuam nosse &
perficere voluntatem beneplacentem & per-
fectam.

O multitudo pacis,

7 Tux diuinæ pacis & concordiae con-
templatione, amore & desiderio nos recrea,
affice & succende.

8 Ab omni vitiosa perturbatione, passio-
ne & discordia nos libera & præserua.

9 Paceque interna & perpetua nos dona,
reple & beatifica.

O vnitrine Deus omnipotens & miseri-
cors &c.

*§ Tertium Ternarium decima
meditationis.*

Eya iterum atque iterum millies & centies
millies ex affectu quo supra,

Amans adoro & reuereor te,

O substantia separata Deus,

1 Qui solus à teipso & per teipsum ab æ-
terno subsistis.

2 Qui es ab omni materia, accidente, &
extranea qualitate prorsus separatus, simpli-
cissimam essentiam habens & incommuta-
bilem.

3 Qui omnibus das & conseruas suum
esse, & sanctos tuos in te stabiles & incom-
mutabiles facis.

Amans contemplor & glorifico te,

O intelligentia pura Fili Deus,

4 Qui pure, verè, & absque vlllo errore &
obscuritate, Deum Patrem repræsentas, in-
tueris & manifestas.

5 Qui electorum intelligentiam ab om-
ni impuritate & tenebris purificas.

6 Eandemque clara tui, tuæque voluntatis
notitia illustras.

Amans te amplector tibi que congratulor,

O Spiritus simplex & ardens Spiri-
tus sancte Deus,

7 Qui ex simplici & ardenti dilectione
mutua Patris & Filij ab æterno procedis, mu-
tuus amor, & simplex & ardens.

8 Qui ab omni vitiosa multiplicitate &
tepore sanctos tuos purgas & præseruas.

9 Eosdemque cordis simplicitate & ardē-

ti dilectione ornas & inflammas.

Amans & gratias agens me totum tibi offero, ô vnitrine Deus, pro his cæterisque tuis nominibus & perfectionibus. Atque utinam horum tuorum nominum intimum saporem & virtutem nobis infundas & communices, sicque ad tui amorem nos excites & restaures.

Eya igitur, ô substantia separata,

1 Separa & abstrahere nos ab omni creaturarum vitiosa, aut superflua cogitatione & affectione.

2 Et stabili ac continue nos in tua præsentia, sic ut te semper & ubique nobis præsentissimum & intentissimum sentiamus.

3 Atque coram te cum omni reuerentia & tremore ambulemus, operemur & conuersemur.

O intelligentia pura,

4 Purga intellectum nostrum ab omni errore, ignorantia & curiositate.

5 Et fac ut te, tuaque diuina mysteria, purificatæ mentis intelligentia semper consequamur.

6 Tuamque voluntatem beneplacentem, purè in omnibus intendamus, videamus, & sequamur.

O Spiritus simplex & ardens,

7 Expelle à nobis omnem vitiosam multipliciter & teporem.

8 Et fac ut cum vera cordis simplicitate & directione te semper quæramus.

9 Tuique amoris ardore succendamus, & ad omnia tibi placita efficaciter moueamur.

O vnitrine Deus omnipotens &c. vt suprà.

*J Quartum Ternarium decimæ
meditationis.*

Eya iterum atque iterum millies & centies millies ex affectu quo suprà,

Amans adoro & reuereor te,

O fons vitæ æternæ Deus Pater,

1 Qui à teipso vitam æternam habens,
eandem Filio tuo & spiritu sancto plenè cō-
municas.

2 Qui cunctis viuentibus vitam infundis
& conseruās.

3 Qui electis tuis vitam gratiæ in præ-
senti, & gloriæ perpetuæ in futuro donas.

Amans contemplor & glorifico te,

O viuifici fontis profluuium
Fili Deus,

4 Qui à fonte viuo Deo Patre, per æter-
nam generationem procedis.

5 Per quem paternus fons, suam bonita-
tem creaturis communicat.

6 Per quem aqua sapientiæ salientis in
vitam æternam electi potantur.

Amans amplector te & tibi congratulor,

O sapor aromaticæ diuinarum dul-
cedinum Spiritus san-
ctæ Deus.

7 Qui es amor, quo Pater & Filius cum
intimo & dulcissimo sapore sese diligunt &
complectuntur.

8 Quo sancti cœlestem dulcedinem gu-
stant & sapiunt.

9 Eiusque suauitate & voluptate feliciter satiantur, potantur & inebriantur.

Amans & gratias agens me totum tibi offero, ô vnitivae Deus, pro his cæterisque tuis nominibus & perfectionibus. Atque utinam horum tuorum nominum intimum saporem & virtutem nobis infundas & communices, sicque ad tui amorem nos excites & restaures.

Eya igitur, ô fons vitæ æternæ,

1 Fac ut te cum Filio & Spiritu sancto fontem viuum credamus, & iugiter sitiamus.

2 Vitam nostram corporalem à te nos habere scientes, illam propter te & secundum te, instituamus & ordinemus.

3 Vitæ, gratiæ & gloriæ cum tuis sanctis participes efficiamur nunc & in perpetuum.

O viuici fontis profluuium.

4 Fac ut tuam æternam à Deo Patre generationem vera fide credamus & veneremur.

5 Per te paternum fontem in nos largiter fluere sentiamus.

6 Aqua sapientiæ & scientiæ salutaris pota nos, & inebria.

O sapor aromaticæ diuinarum dulcedinum,

7 Per te sapiamus & delectabiliter contemplemur Patrem & Filium.

8 Te vtriusque spiritum & saporem dulcissimum credamus & amemus omni tēpore.

9 Tuaque dulcedine repleamur, potemur & inebriemur.

O vnitrine Deus omnipotens & misericors, quia vis & sicut scis, vis & potes, nos totos igne tui amoris purga, illumina, perfice, absorbe, transforma, & fœliciter vni nunc & in perpetuum. Sed quando ista perficientur in me? &c. vt suprā pag. 660. 661. vsque ad 665.

L A V S D E O.

F I N I S.

Cornelius Francesconi

I N D E X.

A L P H A B E T I C V S

præcipuarum materiarum his
tribus exercitiorum spiri-
tualium libris, con-
tentarum.

A

A Bnegatio proprij sensus & voluntatis.	393
Pro Abneganda propria voluntate oratio.	318
Media & adiutoria Abnegandi seipsum & crucis ferendæ sunt nouem.	192
Modus seipsum & omnia vana oblectamenta, Ab- negandi.	193
Modus Abnegandi proprium sensum.	317
Fructus nouem Abnegationis sui & crucis.	190
Media quibus ad crucem ferendam & sui Abne- gationem iuuamur.	317
Pro sui Abnegatione & crucis balulatione varia exercitia.	190
Sine sui Abnegatione & crucis amplexu ad vni- tium amorem non peruenimus.	253
Pro sui Abnegatione & crucis baiulatione exer- citium.	315
Fructus indeprouenientes.	ibidem
Admonitio quomodo adorandus & obsecrandus sit Deus in ternariis diuinorum nominum.	339
Admonitio de virtutum ordine hic seruato.	470
Adoratio Sanctissimæ Trinitatis per tres animæ vires superiores.	261
Ecclesia triumphans quàm reuerenter Deum adoret.	260
pro Alacritate & strenuitate obsecratio.	530
pro Austeritate.	502

Amor Dei.

Diuerſi modi amandi Deū & oratio pro illis.	306
Amoris diuini contemplatio ob decem præcipua	

I N D E X

sua in nos munificentia beneficia, nempe quod sit noster prædestinator, creator, conseruator, redemptor, illuminator, nutritor, vocator, iustificator, benefactor & glorificator. .5. & seq.	
Eorundem beneficiorum prout cuidam singulartiter collata sunt, <i>consideratio. 9.</i> vsque ad 12	
Varia Amoris diuini exercitia per flammigeras aspirationes & multiplicata desideria.	170
Ardentia diuini amoris & cultus desideria.	177
Pro diuersis amoris Dei actibus exercendis oratio.	308
Decem obiecta quibus ad Diuinum amorem excitamur.	1
Ea verò sunt diuina maiestas, charitas, virtutis pulchritudo gloria æterna, peccati turpitudine, gehenna æterna, iudicium, mors, vitæ breuitas, hostium multitudo.	2
Oratio & exercitium quo ad Dei Amorem & tui contemptum excitaris.	153
Ad Dei Amorem excitamur virantis pulchritudine & laudibus.	13
Itemque felicitatis æternæ commendatione & peccati detestatione, malitia & pœnis. 15. & seq.	
Gehennæ item & tremendi iudicii metu.	18
Excitatio ad Dei Amorem & vitæ emendationem.	21
Amorosa diuinæ maiestati cōgratulatio propter eius admirandas perfectiones.	3. & 4
Angelorum & Sanctorum multi ordines.	177

B

Bæatorum decem exercitia.	277
Breuitas huius vitæ.	20

C

Cassitate obsecratio.	491
pro Charitate proximi.	510
pro Contemplatione & eleuatione spiritus.	549
pro Contritione de peccatis.	518
pro Compassione erga Christum & proximos.	523. & 525.

pro Constantia & fortitudine	534
Christus cum Patre & Spiritu sancto vnus Deus, & vnà cum illis adorandus	260
Quæ & quanta passus sit Christus	270
Decem vitia quibus nos Christus patiens purgavit decem virtutibus opposita.	272
Christi patientis varia nomina & officia, varia item eorum pro quibus passus est nomina & conditiones per decem numeros distincta.	267
Charitatis Christi decem qualitates	269
virtutum Christi patientis decem classes	271
virtutum Christi imitatio & decem media ad illam obtinendam.	
virtutum Christi in decem classes distributio, decem meditationibus applicanda	324
Confessio generalis nouitijs & recenter conuersis vtilissima.	26
Confessio annua singulis annis fiat.	27
Confessio etiam venialium peccatorum vtilis	28
Confessio peccatorum contra Decalogum	51
Confessio generalis modus.	27
Confessionis internæ de quotidianis defectibus formula.	46
Conscientia quid & qualiter obliget. & quando erronea, deponenda est.	36
Consolatio imperfectorum qui nondum omnino possunt à præteritis peccatis abstinere	32
sanctissimæ Trinitatis Contemplatio maxime fructuosa & meritoria est	590
Contemplatio emanationis ad intra qua Pater generat Filium & vterque spirat spiritum sanctum.	599. & 605
Contemplatio quorundam arcanorum & mysteriorum sanctissimæ Trinitatis, quæ sola fide creduntur.	613
Contemplatio cōplacentiæ & delictiositatis quam quælibet persona SS. Trinitatis habet in aliarum personarum fruitione & introitu	629
Contemplationis duplex modus	578
ad Contemplationem & Dei vñionem perueniendi viæ & exercitia	581. & seq.
Contemplatiua vita quid sit	575

apiores ad Contemplandum qui sint	527
Contritio maximè monachi necessaria.	25
Contritio statim post peccatum utilis : & quomodo excitari debet, & quid agendum si non sensibilibiter excitetur.	34
Contritionis defectus cœlestium gustum impedit.	24
Contritionis exercitium sæpius iterandum.	32
Cur contritionis exercitium frequentaneum.	40
Obsecratio pro gratia contritionis & mèdia illam consequendi ad instar B. Magdalenz.	41
Contritionis exercitium.	43
Brenius contritionis exercitium.	58. & seq.
vsque ad	115
Crucis toleranz fructus	85
Modus tollendz crucis seu voluntariæ seu ab alio infligz.	195. & 196
Propositi renouatio circa crucē & abnegationem sæpius repetenda.	193

D

Dei nomina terribilia & amabilia excitantia ad eius timorem, amorem & obsequium.

44

Quomodo resistendum sit cupiditatibus delectationum nō necessariarum, atque etiam, vitium corpori, quibus tamen officij & status ratione abstinendum est.

199. & seq.

Obsecratio pro deuotione & pietate in Deum.

50

pro vigilantia & seruire,

530

pro discretione in se & proximos.

531

Diuinorum nominum illa magis frequentanda, quibus nos magis inflammari sentimus.

576

Diuinorum nominum in exercitio amoris in decem classes distributorum per ternarios copiosa explicatio.

337. & seq.

Dubium & opinio quid sint, quid differāt & quomodo obligent.

37

E

Eloquentia Christiana obsecratio.

554

pro Esurie iustitiæ.

528

Exercitium & oratio pro recta intentione in

omnibus impetranda. 141. & seq.
Exercitia ante cibi, potus vel somni vilis aut
necessarij sumptionem. 200

Exercitia spiritualia Deo grata sunt. 255

His incumbendum non alio motu quàm Dei
amore & obedientia. 256

Ad hæc exercitia nos indignos & ineptos esse
fatendum est. 256

Ideo ad hæc diuina gratia imploranda. 257

F

Fruſtibus Spiritus sancti. 567

G

Gaudia decem à Christo nobis promerita. 275

Generalis gratiarum actio cum sui oblatio-
ne, item specialis pro beneficiis prædestina-
tionis, creationis, redemptionis & pro Christi
passione. 261. & 262

Gratiarum actio pro Dei in pœnitentes longani-
mitate & pro infusa contritione. 74

Gratiarum actio pro bono opere ab alio effectu
& condolentia de alieno peccato. 181

Pro gratitudine erga Deum & benefactores. 542

H

Hœstium nostrorum multitudo & violentia. 21

Obsecratio pro humilitate. 481

I

Inferni pœnæ quibus nos redemit Christus sunt
decem. 273

Exercitia ad viam illuminatiuam. 231

Quomodo tribus impedimentis ab impletione
sanctorum propositorum reuocantibus occur-
rendum sit, videlicet contrariæ suggestioni ti-
mori nocturno, & labori seu difficultati. 136.
& seq.

Propriæ Indignitatis confessio. 260

oratio pro Intentionis directione ante quodlibet
opus. 157

breuior Intentionis directio. 16. & seq.

quid agendum in dubiis ad directionem Inten-
tionis. ibidem

I N D E X

Pro iustitia erga Deum, seipsum, praelatos, subditos, & proximos.	539
Pro iustitiæ esurie.	528

L-

Diuinæ Laudes ob creaturarum omnium perfectiones.	182
Pro Liberalitate.	544
Pro Luctu miseriæ præsentis exilij.	518

M

M editatio de Christi opprobriis, irrisionibus & humilitate.	281
Præfatio in decem meditationes passionis Christi.	179
De eius paupertate & abstinentia.	283
De eius laboribus, patientia & mansuetudine.	284
De eius seruitute & obedientia.	285
De eius doloribus & lachrymis.	287
De Christi vulneris fortitudine, &c.	288
De eius nudatione, sanguinis effusione & misericordia.	289
De coronatione ex spinis, &c.	291
De eius captiuitate & vinculis.	292
Generalissima de eius passione meditatio.	293
Meditatiæ passionis oblatio & obsecratio pro igne diuini amoris per quinque ternaria in decem meditationes.	295
pro Modestia & verecundia.	487
pro Mansuetudine & benignitate.	506
pro Magnanimitate.	534
pro Misericordia.	536
pro Magnificencia.	545
pro Munditia cordis.	547
Ante meditationem oratio præparatoria.	255
Meditationes & obsecrationes super quinque ternarios quibus decem Dei nomina variè & copiosè illustrantur.	337. & seq.
Meditationes in singulos ternarios.	337. & seq.
Meditationum exercitia ab illis assumi debeat qui iam in via purgatiua sunt versati.	251
Quis ordo seruandus in singulis meditationibus viæ illuminatiuæ.	253

Præfatio singulis meditationibus super quinque ternariis præmittenda. 336

Præfatio communis, singulis decem meditationibus præmittenda & annotatio eius materiam & ordinem complectens. 262

Decem inperlatiua nomina ad meditantis mentem eleuandam vtilissima. 260

Ad fructuosè meditandū nouē sunt necessaria. 357

Alia nouem vtilia pro dirigenda & prosequenda meditatione. 257

Ad meditandum vel orandum semper brevis aliqua præparatio necessaria est. 259

Admonitio docens quomodo fructuosè meditentur Dei nomina per ternarios distincta, &c. 339

Meritorum Christi pro peccatis oblatio. 78

Confitendum eadem merita pœnitenti applicanda, modo faciat fructus pœnitentiæ dignos, ad quos inuitatur. 81

Monachi nō sua tantum sed aliena peccata flere debēt, ideōque in plurali numero de illis conteri. 52

Mortis hora incerta, & tamen vbiq. imminet. 19

N

Nomina Dei explicata sunt hæc, Prædestinator, elector glorificator, præcognitor, gratificator, frater, sanctificator, Pater, misericordiarum, & consolationis promptissimus & in-
tentissimus amator, superaffabilissimus, superdignissimus, superdelitiosissimus Deus, plati-
mator, factor, creator, configurator, assimila-
tor, transformator, ornator, omnipotens, mi-
sericors, Iudex viuorum & mortuorum, aduo-
catus, patronus, absolutor, remunerator iusti-
ficator, vnitrinus, pater futuri seculi & cœle-
stis patriæ, Dux, comes & director itineris no-
stri, excitator, recensor, & subleuator in via,
patientissimus, mitissimus, benignissimus, lon-
ganimis. Reuerendissimus, metuendissimus,
laudabilissimus, desiderabilissimus conserua-
tor, moderator, ordinator, inspirator; Rex,
Princeps, rector, exilij nostri particeps & so-

cuius, paracletus & consolator, maximus, optimus, infinitus, immensus, gloriosissimus signator, viuificator, creptor, mūdator, redemptor, Emmanuel, reconciliator, Deificator, illustrissimus, perfectissimus, beatissimus purgator memoriæ intellectus & voluntatis, illuminator, inflammator, præceptor magister, legifer, eruditor simplicium Doctor mansuetorum, consultor, inspirator, adiutor, consummator pretiosissimus, familiarissimus, secretissimus, iucundissimus, nutritor, vestitor, hospes, prouisor, conuua, pastor, visitator, Imperator, Dux, pugnator, triumphator, esurientissimus & fortissimus amator, victoriosissimus latissimus, excellentissimus, constantissimus, culpæ Dimissor, pœnæ relaxator, gratiæ retributor, creditor, restaurator, largitor omnium bonorum, mediator, sacerdos Iustissimus, æquissimus, veratissimus, gratiosissimus, patiens, mirabilis, consiliarius, vocator, susceptor, detensor, assumptor, custos, medicus, tutor, famatitanus, curator, potentissimus, sapientissimus sanctissimus, altissimus, speciosissimus, pater desponsans, sponsus, dotator, liberator, saluator, pacificator, antiquis dierum, iuuenis candidus, rubicundus, amator, castissime, fidelissime, certissime, vtilissime, honestissime, delectabilissime, defensor, & susceptor in morte, suscitator, glorificator, Deus homo, omnia in omnibus, adoptator, promissor, redditor proximus, inseparabilissimus, charitate plenissimus. Hæc quidem omnia Dei nomina per ternaria explicante à pagina, 337. vsque ad 463

Mentis humanæ & virium eius varia nomina & proprietates. 621

De variis Dei nominibus quid credendum. 619

O

Obedientiæ iugum tyronib. vtilissimum. 121

Oblatio passionis Christi cum sui ad omnem crucem resignatione. 330

Oblatio meditationis factæ & aliorū bonorum operum. 332

M A T E R I A R V M.

Oblatio pto percipiendis fructib: passionis, & nouē inde illuminationes ac iustificationes.	333
Oblationes variz post certum opus perfectū.	168
Olationum nouem genera notanda.	333
Orandi cōditiones efficacissimæ nouem, & nouem sacra media per quæ oratio fit efficax.	258
pro gratia dignè orandi.	527
pro obedientia.	515
Orandum est pro omnibus afflictis simul, & oratio & exercitium ad idem.	217
Oratio preparatoria ad spirituale exercitium.	1
Oratio preparatoria pro vera contritione obtinenda.	40
Oratio pro defectu contritionis.	70
Oratio pro cruce vtiliter ferenda	84
Oratio pro eligendo vitæ instituto.	116
Oratio post electionem instituti vitæ.	121
Oratio pro impetranda obedientia, & obedientiz SS. exempla.	122. & seq.
Oratio pro spirituali directione sub æternæ sapientiz magisterio.	129. & seq.
Oratio pro stabilitate S. propositi impetranda.	135
Oratio dicenda cum non satis, per spiritualia exercitia & aspirationes ad Dei amorem accendimur.	183
Oratio & exercitium pro sentienda Dei præsentia per septem articulos.	185
Oratio pro iniuria à proximo à te lacerato accepta.	215
Oratio quando aliquid delectabile, honor vel fauor offertur.	207
Oratio pro dura cruce & afflictione toleranda.	209
vndecunque eueniat.	199. & seq.
pro cruce sponte assumenda, si dubitas an salutaris sit.	210
pro afflictione cuius causam ignoras.	210
pro damnis temporalium, mortibus amicorum & aliis crucibus.	211
pro cruce ex propria culpa & proximo iniuste allata.	212 & 213
Oratio pro persecutoribus.	22
Oratio pro expiatione peccatorum contra vir	

tutes Christi commissorum.	229
Oratio pro Dei præsentiâ sentiendâ, & rectâ intentione.	310
Oratio pro perfectâ obedientiâ conditionib.	312
Oratio pro his quæ Deus vult nos agere, vel fugere, odisse.	313
Oratio pro necessariis delectationibus rectâ intentione & modo sumendis, amplectenda cruce spontanea.	319
Oratio pro toleranda cruce ab alio illata.	320
Oratio pro dignis fructib. pœnitentiæ faciendis.	331
Oratio pro actibus & exercitiis beatorum obtinendis.	335
Oratio pro fructibus crucis percipiendis, & modus ferendi quæcumque crucem.	339
Orationis Dominicæ breuior explanatio.	36
Orationis extensio ad omnes fideles viuos & defunctos.	261
In orationis Dominicæ & salut. Angel. meditationem, annotatio.	33
Meditatio in Orationem Dominicam & solutionem Angelicam.	36

P

P assio Christi est omnium meditationum fundamentum.	250
In passione Domini quatuor consideranda, causa, opus, modus & fructus.	250
Christo passio quatuor sunt retribuenda, nempe, amor, crucis amplexus, virtutum eius imitatio, & obsecratio pro fructibus passionis eius, & ordo quo hæc quatuor traduntur.	251
Tres Christi patientis qualitates ante singulas passionis meditationes.	62
Peccata venialia sedulo cauenda, etiam cum omnium bonorum temporalium iactura.	29
ex venialibus Peccatis duodecim damna.	30
qui venialia Peccata non cauent miseri & insipientes sunt.	31
venialia peccata ex fragilitate à perfectioribus commissa minus nocent.	31
Quam variè & grauiter Deus per peccatum offendatur.	53

M A T E R I A R V M.

- Peccati dolor ex personę qualitate & diuinarum
perfectiōnū cōsideratione augeri debet. 55. & 57
ex decem damnis ex Peccato oriundis. 60
ex decem aliis malis & decem vulnerib. quibus
miseri peccando plectimur. 62. & 63
ex cōsideratione nominum & officiorum Dei
erga nos & nostrę indignitatis. 64
quod per Peccatum effecimus sacrilegi, idolola-
trę & homicidę. 68
quod prędicta Peccata nos à Dei amore & ob-
sequiis impediunt. 69
Peccatorum detestatio & demersio in vulnera
Christi. 70
Impetrandę gratię pro abstinentia à peccatis
modus. 33
Non desperandum ob frequentem in venialia
lapsū & modus efficax illa delendi & vitādi. 35
Pœnitentia omnibus necessaria. 24
Particularis pœnitentia assumenda. 86
Pœnitens veniam postulet ab iis quos læsit, pec-
cat verò iis qui læserunt, & cōfidendum de
Dei in pœnites misericordia. 73
Agnoscat pœnitens, quod nō possit ex se digne
satisfacere & se ad omnem pœnam subeun-
dam pręparet. 76
Pœnitentis prostratio & modus recogitandi
peccata coram eo. 45
Pręparatio ante exercitium contritiōis. 43
Propositum non peccandi, sed cōfiteendi & pœ-
nitentiam implendi. 72
pro Paupertate obsecratio. 489. pro pietate in
Dēum. 500. pro patientia. 504. pro pruden-
tia. 552. pro pace & vnione interna. 559
pro pacificatione cum Deo & proximis. 560
pro pudicitia & puritate. 557
Scrupulus quid sit, qualiter cōtēnens, cōfi-
lio ne peccati vel cōfessoris, & nō cō-
fitendus. 38. & seq. Scrupulus in dubiis tollen-
dus quid differat à conscientia. 36
pro sobrietate obsecratio. 495
pro strenuitate. 530. pro seueritate. 531. pro sim-
plicitate. 556. pro sapientia. 553

Timore & reuerentia obsecratio. 481
 pro Taciturnitate. 484. **pro** tolerantia affli-
 ctionum propter iustitiam. 565
Variæ cōtēplationes, obsecrationes, & **ado**
 rationes per ternaria distinctæ, applicandæ
 singulis decem meditationibus viæ vnitiuæ,
 quæ omnia duodecim capitibus continentur.
 à pag. 650. vsque ad 767
 pro verecundia obsecratio. 487. **obsecratio** pro
 veritate. 538. **pro** vigilantia & alacritate. 530
 De viâ vnitiuâ præfatio. 925. Præfatio singulis
 meditationis viæ vnitiuæ præponenda. 648
 Oratio præparatoria ad viam vnitiuam. 644
 qualiter pro virtutibus impetrandis obsecran-
 dum sit. 470 **pro** virtutibus primæ meditatio-
 nis assignatis obseruationes. 471
 Modus eligendi certum viæ genus. 117

F I N I S.

Errata sic corrigito.

Pag. 5. lin. 7. sic lege magnificare, pag. 35. lin. 18.
 mi, p. 45. l. 5. mi, p. 46. l. 12. augere, p. 48. l. 8. veram, p.
 51. l. 10. confiteor, p. 52. l. 10. perniciosus, p. 60. l. 8.
 supremæ, p. 62. l. 6. dele tuo, p. 66. l. 9. pastore, p. 67.
 l. 11. æros, p. 70. l. 11. vnquam, p. 88. l. 29. simpliciter,
 p. 94. l. 10. iunandam, p. 96. l. 17. triumphante, p. 73.
 l. 18. instauratur, p. 98. l. 24. ego, p. 100. l. 19. con-
 tentionis, p. 106. l. 31. & 32. consulerit & iniunxerit,
 p. 116. l. 1. eligendo, p. 127. l. 26. liberaliter, p. ibid. l.
 29. hilariter, pag. 128. l. 11. suspicionib. pa. 131. l.
 antequam, quantum, p. 137. l. 24. qui, p. ibid. l. 36.
 habes, p. 140. l. 27. ab, p. 162. l. 28. enge, p. 180. l. 10. &
 21. militante, & triumphante, p. 186. l. 6. insepara-
 biliter, p. 202. l. 12. quia, p. 248. l. 20. afflictionum, p.
 350. l. 20. exercitio, p. 294. l. 28. sunt, p. 329. l. 16. su-
 peramandissime, p. 337. l. 8. multiplices, p. 456. l. 21.
 fili, p. 500. l. 9. delectemur, p. 509. l. 16. iara, p. 533. l.
 vlt. exasperemus, p. 644. l. 18. trine, p. 647. l. 2. ina-
 nertibiliter, p. 664. l. 23. vnitar, p. 668. l. 25. cōplacēs,
 p. 672. l. 23. claritate. p. ibid. l. 16. ingenuitas, p. 683.
 l. vlt. vere, p. 703. l. 11. seipsam, p. 708. l. 20. cernen-
 tes, p. 721. l. 8. odoratis, p. 729. l. vlt. claritatem, pag.
 794. l. 14. illuce.

